

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

677

Na temelju članka 42. stavka (1) točke c) Zakona o komunikacijama ("Službeni glasnik BiH", br. 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), te na temelju članka 165. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 79/14, 81/15 i 97/15) i članka 153. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16), a u vezi s podnesenom ostavkom Mirze Milišića na mjesto člana Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 30. sjednici Doma naroda, održanoj 30. lipnja 2017. godine, i na 49. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 5. srpnja 2017. godine, donijela je

**ODLUKU
O RAZRJEŠENJU DUŽNOSTI ČLANA VIJEĆA
REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

Mirza Milišić razrješuje se dužnosti člana Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-29-1556/17
5. srpnja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Šefik Džaferović, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Bariša Čolak, v. r.

Na osnovu člana 42. stav (1) tачка ц) Закона о комуникацијама ("Службени гласник БиХ", бр. 31/03, 75/06, 32/10 и 98/12), те на основу члана 165. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 79/14, 81/15 и 97/15) и члана 153. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 58/14, 88/15, 96/15 и 53/16), а у вези са поднесеном оставком Мирзе Милишића на мјесто члана Савјета Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 30. сједници Дома народа, одржаној 30. јуна 2017. године, и на 49. сједници Представничког дома, одржаној 5. јула 2017. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О РАЗРЈЕШЕЊУ ДУЖНОСТИ ЧЛАНА САВЈЕТА
РЕГУЛАТОРНЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА КОМУНИКАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

Мирза Милишић разрјешава се дужности члана Савјета Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01,02-29-1556/17
5. јула 2017. године
Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ
Шефик Цаферовић, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ
Бариша Чолак, с. р.

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 30. sjednici Doma naroda, održanoj 30. juna 2017. godine i na 48. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 14. juna i 5. jula 2017. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZMJENI ODLUKE O IMENOVANJU PET ČLANOVA
NEZAVISNE KOMISIJE ZA PRAĆENJE USLOVA
BORAVKA U ZAVODIMA, POSTUPANJE I POŠTIVANJE
LJUDSKIH PRAVA LICA NAD KOJIMA SE
IZVRŠAVAJU KRIVIČNE SANKCIJE I DRUGE MJERE
KOJE JE IZREKAO U KRIVIČNOM POSTUPKU SUD
BOSNE I HERCEGOVINE, STRANI SUDOVI ZA DJELA
PREDVIĐENA KRIVIČNIM ZAKONOM BOSNE I
HERCEGOVINE ILI MEĐUNARODNIM UGOVOROM
ČIJI JE POTPISNIK BOSNA I HERCEGOVINA ILI
DRUGI SUD U SKLADU SA ZAKONOM BOSNE I
HERCEGOVINE**

Član 1.

U Odluci o imenovanju pet članova Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine, broj 01,02-50-14-803-4,8/15, od 10. decembra 2015. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 96/15), u članu 1. tačka 5. riječi: "Alma Čolo" zamjenjuju se riječima: "Vedad Gurda".

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-50-14-387-4,10/17

5. jula 2017. godine

Sarajevo

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Šefik Džaferović, s. r.	Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Bariša Čolak, s. r.
---	---

679

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 30. sjednici Doma naroda, održanoj 30. lipnja 2017. godine i na 48. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 14. lipnja i 5. srpnja 2017. godine, usvojila je

**IZMJENE I DOPUNE
JEDINSTVENIH PRAVILA
ZA IZRADU PRAVNIH PROPISA U INSTITUCIJAMA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

U Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 11/05, 58/14 i 60/14), u članku 58. dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

"(3) Izuzetno od odredbi st. (1) i (2) ovog članka, za nacрте ili prijedloge propisa u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: institucije BiH), za koje se provodi sveobuhvatna procjena učinaka u skladu sa Aneksom I. ovih pravila, nositelj normativnog posla umjesto obrazloženja podnosi izvješće o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni učinaka.

(4) Aneks I. iz stavka (3) ovog članka čini sastavni dio ovih pravila."

Članak 2.

U članku 60. stavak (1) iza točke b) dodaje se nova točka c) koja glasi:

"c) načela na kojima je utemeljen propis,".

Dosadašnje toč. c), d) i e) postaju toč. d), e) i f) iza kojih se dodaje nova točka g) koja glasi:

"g) obrazloženje mogućih ekonomskih, socijalnih i okolišnih učinaka propisa,".

Dosadašnje toč. f) i g) postaju toč. h) i i).

Članak 3.

U članku 65. dodaje se stavak (7) koji glasi:

"(7) Procjena fiskalnih učinaka propisa podnosi se na Obrascu broj 2a iz Aneksa I. ovih pravila."

Članak 4.

U članku 68. stavak (1) iza riječi "proces" dodaju se riječi: "procjene učinaka,".

Članak 5.

Članak 69. mijenja se i glasi:

"Članak 69.

(Koordinatori postupka procjene učinaka i odgovorni državni službenici)

(1) U institucijama BiH određuju se koordinatori postupka procjene učinaka.

(2) Poslovi koordinatora postupka procjene učinaka obuhvaćaju slijedeće:

- a) osigurava metodološko jedinstvo i dosljednu primjenu postupka procjene učinaka u okviru institucije BiH,
- b) po potrebi, aktivno sudjeluje u provedbi prethodne i sveobuhvatne procjene učinaka propisa,
- c) osigurava koherentnost i usklađenost propisa sa strateškim ciljevima, strateškim programima i pripadajućim aktivnostima u okviru nadležnosti institucije BiH,
- d) u slučaju identificiranja neusuglašenosti, preklapanja ili praznina između propisa pojedinih ustrojstvenih jedinica institucije, pruža stručnu pomoć i koordinira između odgovornih ustrojstvenih jedinica institucije BiH, s ciljem otklanjanja takvih neusuglašenosti, preklapanja ili praznina i vršenja odgovarajućih usklađivanja,
- e) surađuje sa središnjim koordinirajućim i kontrolnim tijelima postupka procjene učinaka, kao i drugim institucijama BiH i drugih razina vlasti u Bosni i Hercegovini, uključujući osiguranje provedbe konzultacija sa svim zainteresiranim stranama (strukovne udruge, nevladine organizacije, predstavnici akademske zajednice, predstavnici međunarodnih organizacija i sl.) u postupku procjene učinaka,
- f) koordinira i surađuje sa nadležnom ustrojstvenom jedinicom institucije BiH za pripremu i izvršenje proračuna u postupku izrade dokumenta o okviru proračuna i godišnjeg proračunskog zahtjeva institucije BiH s ciljem planiranja i osiguranja odgovarajućih proračunskih i izvanproračunskih sredstava potrebnih za provedbu sveobuhvatnih procjena učinaka,
- g) nadgleda proces praktične primjene metodologije za procjenu učinaka u okviru institucije BiH, s ciljem identificiranja eventualnih slabosti i nedostataka, te, u slučaju potrebe, predlaže odgovarajuće mjere rukovoditelju institucije s ciljem njihovog prevladavanja i

- h) obavlja druge poslove u skladu sa Aneksom I. ovih pravila.
- (3) Rukovodeći državni službenici, šefovi unutarnjih ustrojstvenih jedinica i stručni savjetnici u institucijama BiH odgovorni su za provedbu postupka procjene učinaka prilikom izrade propisa."

Članak 6.

U Dijelu četvrtom naziv Poglavlja II. mijenja se i glasi:

"POGLAVLJE II. POSTUPAK PROCJENE UČINAKA I IZRADE PROPISA".

Članak 7.

Članak 70. mijenja se i glasi:

"Članak 70.

(Pokretanje postupka za pripremu propisa)

Postupak za izradu prednacrt, nacrt i prijedloga propisa pokreće se u skladu sa člankom 6. Aneksa I. ovih pravila (prethodna procjena učinaka)."

Članak 8.

Članak 71. mijenja se i glasi:

"Članak 71.

(Sastav radne skupine za sveobuhvatnu procjenu učinaka i izradu propisa)

- (1) Za propise za koje se kroz provedenu prethodnu procjenu učinaka, u skladu sa Aneksom I. ovih pravila, utvrdi da nije potrebno provoditi sveobuhvatnu procjenu učinaka, rukovoditelj institucije BiH koja je nositelj normativnog posla uspostavlja radnu skupinu za izradu propisa, koju čine državni službenici iz članka 68. i po potrebi državni službenici iz članka 69. ovih pravila.
- (2) Nositelj normativnog posla, u skladu sa Aneksom I. ovih pravila pristupa sveobuhvatnoj procjeni učinaka i pripremi propisa uspostavom radne skupine, koju čine državni službenici iz čl. 68. i 69. ovih pravila.
- (3) Ako se stručnost ne može osigurati unutar institucije BiH koja je nositelj normativnog posla ili ukoliko sadržaj propisa zahtijeva suradnju sa drugim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, rukovoditelj institucije može, u ovisnosti od slučaja, Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) podnijeti zahtjev za uspostavu međuinstitucionalne ili međuvladine radne skupine koju čine državni službenici iz institucije nositelja normativnog posla, drugih institucija BiH ili nadležnih institucija drugih razina vlasti u Bosni i Hercegovini, te predstavnici organizacija civilnog društva i, po potrebi, istaknuti domaći ili strani stručnjaci. Radom međuinstitucionalne ili međuvladine radne skupine koordinira institucija BiH koja je nositelj normativnog posla.
- (4) Prilikom uspostave radnih skupina iz st. (1), (2) i (3) ovog članka, potrebno je osigurati ravnopravnu zastupljenost spolova u članstvu radne skupine."

Članak 9.

Čl. 72. i 73. brišu se.

Članak 10.

Članak 74. mijenja se i glasi:

"Članak 74.

(Priprema prednacrt, nacrt ili prijedloga propisa)

- (1) U skladu s provedenim postupkom prethodne, odnosno sveobuhvatne procjene učinaka iz Aneksa I. ovih pravila, radna skupina priprema prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa.
- (2) U pripremi prednacrt, nacrt ili prijedloga propisa primjenjuju se kriteriji koji su postavljeni u poglavljima od I. do III. i Aneksom I. ovih pravila."

Članak 11.

Članak 75. mijenja se i glasi:

"Članak 75.

(Proces konzultacija)

Proces konzultacija u postupku procjene učinaka i izrade propisa provodi se u skladu sa Aneksom I. ovih pravila i Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa."

Članak 12.

Članak 76. mijenja se i glasi:

"Članak 76.

(Priprema nacrt, odnosno prijedloga propisa)

- (1) Na temelju rezultata konzultacija, radna skupina za procjenu učinaka i izradu propisa priprema nacrt, odnosno prijedlog propisa.
- (2) U pripremi nacrt, odnosno prijedloga propisa primjenjuju se kriteriji određeni u poglavljima od I. do III. i Aneksu I. ovih pravila."

Članak 13.

Članak 77. mijenja se i glasi:

"Članak 77.

(Odobranje izvješća o procjeni učinaka i nacrt, odnosno prijedloga propisa)

- (1) Radna skupina za procjenu učinaka i izradu propisa podnosi izvješće o provedenoj procjeni učinaka propisa i nacrt, odnosno prijedlog propisa na odobrenje rukovoditelju institucije BiH, u skladu sa odredbama Aneksa I. ovih pravila.
- (2) Po dobivanju odobrenja rukovoditelja institucije BiH iz stavka (1) ovog članka, uz nacrt, odnosno prijedlog propisa, ovisno od slučaja, Vijeću ministara ili Predsjedništvu Bosne i Hercegovine se dostavljaju:
 - a) obrazloženje koje ispunjava kriterije iz Poglavlja II. ovih pravila, za propise za koje se provodi samo prethodna procjena učinaka u skladu sa Aneksom I. ovih pravila,
 - b) obrazac broj 1 Aneksa I. ovih pravila, odobren od rukovoditelja institucije BiH,
 - c) obrazac broj 2 Aneksa I. ovih pravila, odobren od rukovoditelja institucije BiH,
 - d) instrumenti za usklađivanje sa pravnom stečevinom EU odnosno tabela o usklađenosti i izjava o usklađenosti, za propise za koje je provedena sveobuhvatna procjena učinaka,
 - e) dokumentacija o obavljenim konzultacijama, odnosno obavljenoj javnoj raspravi,
 - f) mišljenja kontrolnih tijela iz Aneksa I. ovih pravila, Generalnog tajništva Vijeća ministara, kao i drugih nadležnih tijela u skladu sa Poslovníkom o radu Vijeća ministara."

Članak 14.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ove izmjene i dopune Jedinostvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine stupaju na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuju se od 1.7.2017. godine.

Broj 01,02-02-4-566/17

5. srpnja 2017. godine

Sarajevo

Predsjedatelj

Zastupničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Šefik Džaferović, v. r.

Predsjedatelj

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Bariša Čolak, v. r.

ANEKS I.
METODOLOGIJA PROCJENE UČINAKA PRILIKOM
IZRADE PROPISA
DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet)

Ovim aneksom propisuje se metodologija procjene učinaka prilikom izrade prednacrta, nacрта ili prijedloga novih ili izmjena i dopuna postojećih propisa iz članka 2. stavak (1) ovih pravila u institucijama izvršne vlasti Bosne i Hercegovine, vrste procjena i obrasci za procjenu učinaka, postupak procjene učinaka, uključujući i način međuinstitucionalnih i međuvladinih konzultacija, kao i konzultacija sa javnošću u tom postupku, kontrolna tijela za suštinsku provjeru provedene procjene fiskalnih, ekonomskih, socijalnih i okolišnih učinaka i središnje koordinirajuće tijelo, postupak razmatranja sveobuhvatne procjene i nacрта i prijedloga propisa, elektronički sustav potpore postupku procjene učinaka, stručno osposobljavanje i usavršavanje vezano za procjenu učinaka i izradu propisa, instrumenti za sveobuhvatno unaprjeđenje kvaliteta propisa, te druga pitanja u vezi s postupkom procjene učinaka.

Članak 2.
(Procjena učinaka)

- (1) Procjena učinaka predstavlja niz međusobno povezanih istraživačko-analitičkih postupaka i radnji koji uključuju: objektivnu analizu stanja i definiranje problema, utvrđivanje ciljeva i mogućih rješenja za njihovo ostvarivanje, procjenu pozitivnih i negativnih učinaka mogućih rješenja u fiskalnom, ekonomskom, socijalnom i okolišnom pogledu, međusobno poređenje prednosti i nedostatka mogućih rješenja, odabir rješenja koja će biti sadržana u prijedlogu novog ili izmjeni i dopuni postojećeg propisa ili provedena putem nenormativnih aktivnosti i mjera, utvrđivanje i provedbu okvira za praćenje, izvješćivanje i ocjenu.
- (2) Procjena učinaka temelji se na činjenicama i dokazima i provodi se uz istovremene međuinstitucionalne i konzultacije sa javnošću, a po potrebi i konzultacije sa institucijama drugih razina vlasti u Bosni i Hercegovini.

Članak 3.
(Ciljevi procjene učinaka)

- (1) Opći cilj procjene učinaka je stvaranje uvjeta za izradu i donošenje kvalitetnijih propisa utemeljenih na raspoloživim činjenicama i dokazima, tako da se ciljevi propisa ostvaruju uz najniže moguće troškove i ne stvaraju prepreke poslovnom okruženju, građanima i društvu općenito.
- (2) Posebni ciljevi procjene učinaka su:
 - a) podsticanje međuinstitucionalne i međuvladine suradnje i koordinacije nositelja izrade propisa radi jednostavnijeg i bržeg usuglašavanja rješenja i ostvarivanja ciljeva,
 - b) doprinos jačanju transparentnosti i sudioničkoj demokraciji kroz uključivanje svih zainteresiranih strana, uključujući javnost, u postupcima izrade, predlaganja, praćenja primjene, izvješćivanja i ocjene propisa,
 - c) doprinos ekonomičnom, efikasnom, učinkovitom i transparentnijem planiranju i korištenju proračunskih sredstava,
 - d) doprinos integritanom, pametnom, održivom i inkluzivnom ekonomskom rastu i razvitku,
 - e) doprinos povećanju mogućnosti za upošljavanje, smanjenju siromaštva, uključenosti u obrazovanju, unaprjeđenju zdravstvene zaštite i sveukupnom smanjenju socijalne isključenosti i diskriminacije,

uključujući osiguranje načela ravnopravnosti spolova, osnaživanja vladavine prava, napretka u borbi protiv organiziranog kriminala, terorizma i korupcije u Bosni i Hercegovini,

- f) doprinos ostvarenju strateških ciljeva Bosne i Hercegovine u oblasti zaštite okoliša, koji između ostalog uključuje poboljšanje upravljanja okolišem i razvitak okolišne infrastrukture uz povećanje otpornosti na klimatske promjene, zaštiti bioraznolikosti, razvitku energetskih potencijala, osobito obnovljivih izvora energije i povećanju energetske efikasnosti, itd.

Članak 4.

(Osnovna načela procjene učinaka)

Osnovna načela procjene učinaka su:

- a) *usmjerenost* - prijedlozi mogućih rješenja su usmjereni na potpuno ili djelomično otklanjanje negativnih učinaka utvrđenih problema,
- b) *srazmjernost* - prijedlozi mogućih rješenja srazmjerni su riziku uzročno-posljedičnih veza problema,
- c) *odgovornost* - prijedlozi mogućih rješenja su odraz detaljne procjene i odabira najpovoljnijeg rješenja koji podrazumijevaju odgovornost za djelovanje u toj oblasti, donijete odluke u vezi s tim, njihovu dosljednu provedbu, uključujući obvezu izvješćivanja, osobito u pogledu odgovornosti za posljedice odabranih rješenja,
- d) *transparentnost* - prijedlozi mogućih rješenja su rezultat detaljne procjene mogućih učinaka i konzultacija svih zainteresiranih strana,
- e) *objektivnost* - procjena učinaka i prijedlog najpovoljnijeg rješenja temelji se na objektivnoj procjeni prema zadanim kriterijima,
- f) *usklađenost* - predložena rješenja usklađuju se sa pravnim okvirom u Bosni i Hercegovini, međunarodnim standardima i *Acquis*-em,
- g) *fiskalna održivost* - moguća rješenja i prijedlog najpovoljnijeg rješenja usklađeni su sa srednjoročnim fiskalnim okvirom,
- h) *sveobuhvatan (integralan) pristup* - procjena učinaka provodi se na uravnotežen način, u međusobno povezanom postupku procjene fiskalnih, ekonomskih, socijalnih i okolišnih učinaka.

Članak 5.

(Primjena drugih propisa)

- (1) Postupak planiranja normativno-pravnih aktivnosti provodi se u skladu sa Odlukom o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvješćivanja o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 94/14) i Naputkom o načinu pripreme godišnjeg programa rada i izvješća o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 45/15).
- (2) Na pitanja konzultacija sa javnošću u postupku procjene učinaka primjenjuju se Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa.

DIO DRUGI – VRSTE PROCJENE I OBRASCI ZA PROCJENU UČINAKA

Članak 6.

(Prethodna procjena učinaka)

- (1) Prijedlog plana normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH temelji se na izvršenoj prethodnoj procjeni mogućih učinaka (u daljnjem tekstu: Prethodna procjena).
- (2) Prethodna procjena provodi se za sve propise koji se namjeravaju predložiti u plan normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH i Vijeća ministara, kao sastavni

dio godišnjeg programa rada institucije BiH i Vijeća ministara, kao i za propise koji se predlažu za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine s *Acquis*-em, te sklapanje međunarodnih sporazuma.

- (3) U fazi planiranja normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH prethodna procjena provodi se, dokumentira i podnosi uz plan normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH, te se u fazi razmatranja i donošenja propisa prilaže uz prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa na Obrascu broj 1 ovog aneksa.
- (4) Institucija BiH provodi postupak prethodnih konzultacija prilikom izrade plana normativno-pravnih aktivnosti u skladu sa Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa.

Članak 7.

(Sveobuhvatna procjena učinaka)

- (1) Sveobuhvatna procjena učinaka provodi se za propise utvrđene godišnjim planom normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH i Vijeća ministara, za koje je kroz prethodnu procjenu učinaka, na temelju kriterija propisanih u Obrascu 1 ovog aneksa, utvrđeno da mogu imati značajne fiskalne, ekonomske, socijalne ili okolišne učinke.
- (2) Izuzetno, u skladu sa zaključkom Vijeća ministara, Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, institucija BiH provodi prethodnu, a po potrebi i sveobuhvatnu procjenu učinaka i za propise koji nisu sadržani u godišnjem planu normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH i Vijeća ministara, u skladu sa odredbama ovog aneksa.
- (3) Za propise iz stavka (2) ovog članka, za koje je utvrđena potreba provedbe sveobuhvatne procjene učinaka, sukladno se primjenjuju odredbe ovog članka.
- (4) Kao polazište u postupku provedbe sveobuhvatne procjene učinaka koristi se Obrazac broj 1 ovog aneksa o provedenoj prethodnoj procjeni učinaka.
- (5) Izvješće o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni učinaka dokumentira se i podnosi na Obrascu broj 2 ovog aneksa uz prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa nadležnom donositelju propisa.

DIO TREĆI - POSTUPAK PROCJENE UČINAKA

Članak 8.

(Provedba procjene učinaka)

- (1) Procjenu učinaka iz čl. 6. i 7. ovog aneksa provodi nositelj normativnog posla.
- (2) Postupak procjene obuhvaća slijedeće radnje:
 - a) analiza stanja i utvrđivanje problema,
 - b) utvrđivanje ciljeva,
 - c) predlaganje mogućih rješenja za prevladavanje identificiranih problema, odnosno za postizanje utvrđenih ciljeva,
 - d) procjena učinaka mogućih rješenja u fiskalnom, ekonomskom, socijalnom i okolišnom pogledu,
 - e) provedbu horizontalnih međuinstitucionalnih, a po potrebi i vertikalnih međuinstitucionalnih konzultacija,
 - f) provedbu konzultacija sa javnošću,
 - g) provedbu uporedne analize predloženih rješenja,
 - h) predstavljanje rezultata i predlaganje najpovoljnijih rješenja,
 - i) utvrđivanje okvira za praćenje, izvješćivanje i ocjenu,
 - j) praćenje i izvješćivanje o provedbi propisa u skladu s utvrđenim okvirom za praćenje iz točke i) ovog članka i
 - k) provedbu srednjoročne odnosno *ex post* ocjene propisa.

Članak 9.

(Analiza stanja i utvrđivanje problema)

- (1) U postupku analize stanja i utvrđivanja problema potrebno je što sveobuhvatnije sagledati postojeće stanje, identificirati i detaljno analizirati postojeći problem i razloge njegovog nastanka, uz identifikaciju interesnih strana na koje se problem odnosi izravno ili neizravno, te utvrditi da li je riječ o povremenom ili stalnom problemu. U ovoj fazi postupka procjene učinaka, potrebno je ukratko opisati razvitak problema tijekom vremena, utvrditi zašto postojeća situacija nije više održiva, uz utvrđivanje uzročno-posljedičnih veza i rizika koji se mogu očekivati ukoliko se ne donese novi, izmijenjeni postojeći propis ili primijeni odgovarajuća nenormativna mjera za prevladavanje problema.
- (2) U postupku analize trenutačnog stanja i utvrđivanja problema kao polazište se koriste:
 - a) dostupni i mjerodavni sekundarni izvori informacija koji se u pravilu kombiniraju sa primarnim izvorima informacija,
 - b) organiziranje i provedba horizontalnih, a po potrebi i vertikalnih međuinstitucionalnih konzultacija uz aktivno sudjelovanje predstavnika organizacija civilnog društva i istaknutih stručnjaka odgovarajućeg profila,
 - c) sekundarni izvori iz stavka (2) točka a) ovoga članka, između ostalog, uključuju mjerodavne izvore podataka koji su dostupni putem odgovarajućih nadležnih institucija u Bosni i Hercegovini, kao i iz drugih značajnih javno dostupnih izvora, kao što su znanstvena istraživanja, studije, izvješća akademskih i organizacija civilnog društva i tome slično.
- (3) Osim izvora podataka iz stavka (2) ovoga članka, za utvrđivanje činjenica i podataka koji će poslužiti kao polazna osnova i podloga za sve naredne faze postupka procjene učinaka propisa, koriste se i drugi značajni izvori podataka iz odgovarajućih institucija Europske unije i drugih odgovarajućih međunarodnih organizacija i institucija.
- (4) Na temelju poduzetih istraživačko-analitičkih radnji iz stavka (2) ovog članka, izrađuje se problemsko stablo putem kojeg se utvrđuju uzročno-posljedične veze problema, sa težištem na utvrđivanju neposrednih i dubljih uzroka problema.

Članak 10.

(Utvrđivanje ciljeva)

- (1) Na temelju utvrđenih problema iz članka 9. ovog aneksa pristupa se utvrđivanju slijedećih ciljeva:
 - a) općeg cilja kojim se iskazuje krajnji rezultat ili konačni dugoročni učinak propisa,
 - b) posebnih ciljeva koji kumulativno i neposredno dovode do ostvarenja općeg cilja,
 - c) operativnih ciljeva koji kumulativno i neposredno dovode do ostvarenja posebnog cilja u okviru kojeg se utvrđuju.
- (2) Ciljevi iz stavka (1) ovog članka utvrđuju se u skladu sa slijedećim kriterijima:
 - a) *specifičan*: ciljevi trebaju biti precizni i dovoljno konkretni kako ne bi podlijegali oprečnim tumačenjima,
 - b) *mjerljiv*: ciljevi trebaju definirati buduće željeno stanje u mjerljivoj obliku kako bi se kasnije moglo procijeniti da li je cilj ostvaren ili ne,
 - c) *prihvatljiv*: ciljevi trebaju biti prihvatljivi, razumljivi i slično tumačeni od strane svih onih od kojih se

očekuje preuzimanje dijela odgovornosti za njihovo ostvarenje,

- d) *realističan*: ciljevi trebaju biti ambiciozni, ali istovremeno i realno postavljeni kako bi ih svi odgovorni prihvatili kao značajne,
- e) *vremenski određen*: ciljevi su vremenski određeni ako je njihovo ostvarenje moguće definirati u određenom vremenskom razdoblju, tj. moguće je odrediti rokove njihovog izvršenja.

Članak 11.

(Utvrđivanje mogućih rješenja)

- (1) Za potrebe ostvarivanja operativnih ciljeva obvezno se utvrđuju tri moguća rješenja:
 - a) zadržati postojeće stanje,
 - b) postupni pristup u načinu rješavanja utvrđenog problema,
 - c) potpuno novi pristup u odnosu na trenutno stanje u načinu rješavanja utvrđenog problema.
- (2) Jedno od mogućih rješenja iz stavka (1) toč. b) i c) ovog članka može predstavljati nenormativno, odnosno normativno rješenje.
- (3) U slučaju nemogućnosti utvrđivanja nenormativnog rješenja, utvrđuju se normativna rješenja za moguća rješenja iz stavka (1) toč. b) i c) ovog članka.
- (4) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, u slučaju usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa *Acquis-em* razmatraju se dva moguća rješenja:
 - a) djelomično usklađivanje i
 - b) potpuno usklađivanje.

Članak 12.

(Procjena fiskalnih učinaka mogućih rješenja)

- (1) Očekivani fiskalni učinci procjenjuju se u odnosu na očekivane troškove i dobiti od uvođenja propisa i mogućih alternativa uvođenju propisa, na temelju slijedećih kriterija:
 - a) fiskalni učinci uvođenja propisa na prihode i primitke, rashode i izdatke za proračunsku godinu i dvije naredne godine,
 - b) obrazložene promjene u rashodima, izdacima, prihodima i primicima, uključujući i učinke na ravnopravnost spolova,
 - c) promjene u broju uposlenih (sistematizirana i popunjena radna mjesta),
 - d) potencijalne obveze za proračun (garancije i ostalo),
 - e) fiskalna procjena učinaka propisa na druge proračune i razine vlasti (proračunske i izvanproračunske korisnike, kao i izvanproračunske fondove), ukoliko takvi učinci postoje i
 - f) izvori i metode osiguranja sredstava.
- (2) Kriteriji iz stavka (1) ovog članka utvrđuju se procjenom očekivanih učinaka prema mjerilima: vjerojatno mali, značajni i vrlo značajni.
- (3) Očekivani fiskalni učinci mogućih rješenja iskazuju se u Obrascu broj 2 ovog aneksa, a fiskalni učinci odabranih najpovoljnijih rješenja dokumentiraju se i podnose na Obrascu 2a ovog aneksa.

Članak 13.

(Procjena ekonomskih učinaka mogućih rješenja)

- (1) Očekivani ekonomski učinci na pojedinu gospodarsku oblast ili sektor procjenjuju se u odnosu na slijedeće kriterije:
 - a) upošljavanje u gospodarskim subjektima,
 - b) zahtjevi za investicije vezano za poslovanje gospodarskih subjekata,
 - c) operativni troškovi i poslovanje gospodarskih subjekata,

- d) novi administrativni troškovi za gospodarske subjekte,
- e) stvaranje novih javnih ovlasti,
- f) učinak na imovinska prava.
- (2) Očekivani ekonomski učinci na gospodarstvo u cjelini procjenjuju se u odnosu na slijedeće kriterije:
 - a) konkurentnost gospodarstva i priljev investicija,
 - b) gospodarski rast,
 - c) održivost okoliša,
 - d) postizanje ciljeva društvenog razvitka,
 - e) regionalno i na posebne sektore,
 - f) makroekonomsko okruženje,
 - g) tržišna konkurentnost i
 - h) druge učinke na gospodarstvo ukoliko se procjenjuju značajnim.

- (3) Kriteriji iz stavka (1) ovog članka utvrđuju se procjenom očekivanih učinaka prema mjerilima: vjerojatno mali, značajni i vrlo značajni.
- (4) Očekivani ekonomski učinci mogućih rješenja iskazuju se u Obrascu broj 2 ovog aneksa, a ekonomski učinci odabranih najpovoljnijih rješenja dokumentiraju se i podnose na Obrascu 2b ovog aneksa.

Članak 14.

(Procjena socijalnih učinaka mogućih rješenja)

- (1) Očekivani učinci na socijalno osjetljive i druge skupine s posebnim interesima i potrebama te učinak na zdravstveni i socijalni status građana procjenjuju se u odnosu na slijedeće kriterije:
 - a) uposlenost i tržište rada,
 - b) norme i prava vezana uz kvalitetu radnog mjesta,
 - c) socijalnu uključenost i zaštitu osobito ranjivih društvenih skupina ili pojedinaca,
 - d) jednakost u tretmanu i mogućnostima, zabrana diskriminacije,
 - e) privatnost i obiteljski život,
 - f) zaštitu ili izloženost osobnih podataka pojedinca,
 - g) javno zdravlje,
 - h) pristup socijalnoj zaštiti, zdravstvenim i obrazovnim sustavima i posljedice za njih,
 - i) kriminal i terorizam,
 - j) korupciju i sukob interesa,
 - k) javnu sigurnost i kriminal,
 - l) obranu,
 - m) kulturu i
 - n) druge socijalne učinke, ukoliko se procjenjuju značajnim.
- (2) Očekivani učinci iz stavka (1) ovog članka utvrđuju se prema slijedećim mjerilima: vjerojatno mali, značajni i vrlo značajni.
- (3) Očekivani socijalni učinci mogućih rješenja iskazuju se u Obrascu broj 2 ovog aneksa, a socijalni učinci odabranih najpovoljnijih rješenja dokumentiraju se i podnose na Obrascu 2c ovog aneksa.

Članak 15.

(Procjena okolišnih učinaka mogućih rješenja)

- (1) Za očekivane okolišne učinke mjerodavne su procjene vjerojatnih učinaka u odnosu na slijedeće kriterije:
 - a) klima,
 - b) kvalitet zraka,
 - c) kvalitet vode, mora i vodnih potencijala,
 - d) kvalitet zemljišta i potencijala,
 - e) obnovljivi i neobnovljivi izvori energije,
 - f) bioraznolikost (zaštita biljnog i životinjskog svijeta) i pejzažna raznolikost,
 - g) uporaba zemljišta,
 - h) upravljanje otpadom,

- i) omjer ili vjerojatnoća rizika za okoliš,
 - j) učinak aktivnosti gospodarskih subjekata na okoliš,
 - k) zdravlje životinja i biljaka i sigurnost hrane i
 - l) drugi očekivani učinci na okoliš, ukoliko se procjenjuju značajnim.
- (2) Procjena očekivanih učinaka iz stavka (1) ovog članka provodi se tako da se za svako područje u kojem se očekuje djelovanje propisa utvrdi očekivana vjerojatnost nastanka učinaka prema slijedećim mjerilima: vjerojatno mali, značajni i vrlo značajni.
- (3) Očekivani okolišni učinci mogućih rješenja iskazuju se u Obrascu broj 2 ovog aneksa, a okolišni učinci odabranih najpovoljnijih rješenja dokumentiraju se i podnose na Obrascu 2d ovog aneksa.

Članak 16.

(Procjena učinaka na održivi razvitak)

Procjena učinaka na održivi razvitak predstavlja kombinaciju procijenjenih učinaka na sve oblasti iz čl. od 12. do 15. ovog aneksa.

Članak 17.

(Kombiniranje metoda kvalitativne i kvantitativne procjene učinaka)

Kada god je to moguće, utvrđeni kvalitativni učinci mogućih rješenja iz čl. od 12. do 16. ovog aneksa procjenjuju se i iskazuju i u kvantitativnom i monetarnom pogledu.

Članak 18.

(Mjerila očekivane vjerojatnosti nastanka učinaka)

Mjerila očekivane vjerojatnosti nastanka učinaka procjenjuju se diskrecijskom ocjenom nositelja normativnog posla, koja se temelji na pribavljenim podacima i dokazima, te stručnom i znanstvenom pristupu utvrđenoj problematici i praksi vezano za ciljeve koji se nastoje postići kao rješenje problema.

Članak 19.

(Procjena rizika, neizvjesnosti i prepreka)

U postupku procjene učinaka mogućih rješenja iz čl. od 12. do 16. ovog aneksa provodi se i procjena pratećih rizika, neizvjesnosti i prepreka vezanih za provedbu mogućih rješenja, uz utvrđivanje prijedloga za njihovo prevladavanje.

Članak 20.

(Konzultacije)

- (1) Za potrebe sveobuhvatnijeg i objektivnijeg sagledavanja problema, utvrđivanja ciljeva, procjene učinaka mogućih rješenja koja se razmatraju, te iznalaženja najpovoljnijih rješenja, nositelj normativnih poslova primjenjuje odgovarajuću metodu aktivnih konzultacija sa nadležnim institucijama BiH, organizacijama civilnog društva i neovisnim stručnjacima. Kada je to potrebno, konzultacije se provode i sa nadležnim institucijama entiteta, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Nositelj normativnog posla primjenjuje odgovarajuću metodu aktivnih konzultacija u jednoj ili više faza procjene učinaka iz članka 8. stavak (2) toč. a) do c), a obvezno u fazi procjene učinaka mogućih rješenja iz članka 8. stavak (2) točka d) ovog aneksa.
- (3) Aktivna metoda konzultacija iz stavka (2) ovog članka podrazumijeva provedbu individualnih i skupnih konzultativnih sastanaka, anketiranje, intervjue, okrugle stolove, fokus skupine, javne i stručne rasprave putem radija, televizije i društvenih mreža, javne tribine i sl.

Članak 21.

(Uporedna analiza predloženih rješenja)

Za provedbu uporedne analize predloženih rješenja i odabir najpovoljnijeg rješenja koriste se slijedeći kriteriji:

- a) *financijska izvedivost* podrazumijeva raspoloživost finansijskih sredstava (budžetska ili vanbudžetska sredstva potrebna za provedbu rješenja),
- b) *organizaciona izvedivost* podrazumijeva raspoloživost ustrojstvenih kapaciteta, uključujući znanje, iskustvo, vodstvo, organizacionu sposobnost, motivaciju i sl.,
- c) *tehnička provedivost* podrazumijeva raspoloživost, odnosno postojanje potrebnih tehničkih sredstava i opreme za provedbu rješenja,
- d) *održivost* podrazumijeva dugoročni pozitivni učinak rješenja u širem okruženju i duljem vremenskom razdoblju i kapacitete različitih sudionika za provedbu odabranog rješenja u dugoročnom smislu,
- e) *efikasnost* podrazumijeva omjer koristi i troškova, odnosno u kojoj mjeri se mogu ostvariti očekivani ishodi, rezultati i učinci s obzirom na razumne troškove provedbe rješenja,
- f) *učinkovitost* podrazumijeva potencijalni razinu ostvarenosti očekivanih učinaka općeg, posebnih i operativnih ciljeva i
- g) *koherentnost* (unutarnja i vanjska) podrazumijeva usklađenost rješenja s drugim politikama ili propisima unutar Bosne i Hercegovine i s Europskom unijom i drugim međunarodnim sporazumima.

Članak 22.

(Rezultati procjene učinaka i predlaganje najpovoljnijih rješenja)

Na temelju kriterija iz članka 21. ovog aneksa, međusobnim poređenjem utvrđenih mogućih rješenja, analiziraju se njihove glavne prednosti i nedostaci i utvrđuje prijedlog najpovoljnijeg rješenja.

Članak 23.

(Okvir za praćenje, izvješćivanje i ocjenu)

- (1) Praćenje predstavlja proces sistematičnog prikupljanja podataka o razvitku i provedbi propisa, te ostvarivanju ciljeva koji se odvija tijekom provedbe, u određenim vremenskim intervalima, na temelju prethodno definiranih pokazatelja koje je moguće upoređivati sa polaznim stanjem, u skladu sa okvirom za praćenje, izvješćivanje i ocjenu.
- (2) Ocjena predstavlja postupak sistematskog i objektivnog vrednovanja izrade, provedbe i rezultata usvojenog propisa kroz analizu relevantnosti, ekonomičnosti, efektivnosti, učinaka i održivosti usvojenog propisa u odnosu na utvrđene ciljeve, a radi donošenja odgovarajućih zaključaka koji se mogu koristiti kao osnov za unaprjeđenje ili eventualno ukidanje određenog propisa.
- (3) Okvir za praćenje, izvješćivanje i ocjenu iz stavka (1) ovog članka osobito sadrži slijedeće elemente:
 - a) institucionalni okvir za praćenje provedbe i izvješćivanje,
 - b) pokazatelje izvršenja i uspješnosti provedbe koji uključuju polazne i ciljne vrijednosti,
 - c) izvore i metode verifikacije podataka,
 - d) metode prikupljanja podataka,
 - e) obrasce za praćenje i izvješćivanje,
 - f) institucije kojima se podnosi izvješće o praćenju provedbe propisa,
 - g) rokove za podnošenje izvješća,
 - h) u slučaju potrebe, finansijska sredstva za potrebe praćenja provedbe propisa,
 - i) vrstu ocjene,
 - j) ocjenjivačke kriterije i pitanja,
 - k) sudionike ocjenjivačkog postupka,
 - l) rok za provedbu ocjene,
 - m) institucije kojima se podnosi ocjenjivački izvješće i

- n) u slučaju potrebe, financijska sredstva za provedbu ocjene.

Članak 24.

(Definicija i vrste pokazatelja)

- (1) Pokazatelj predstavlja kvalitativnu i kvantitativnu mjeru koja se koristi da demonstrira promjenu u stanju, napretku ili rezultatu u pogledu ostvarenja ciljeva propisa.
- (2) Na razini općeg cilja utvrđuje se pokazatelj učinaka, odnosno dugoročnih rezultata.
- (3) Na razini posebnih ciljeva utvrđuju se pokazatelji krajnjih rezultata.
- (4) Na razini operativnih ciljeva utvrđuju se pokazatelji izlaznih rezultata.
- (5) Na razini odabranih rješenja utvrđuju se ulazni i procesni pokazatelji.

Članak 25.

(Kriteriji za procjenu kvaliteta pokazatelja)

Procjena kvaliteta pokazatelja obavlja se naspram slijedećih kriterija:

- a) *valjanost*: podaci trebaju jasno i odgovarajuće predstavljati očekivani rezultat,
- b) *integritet*: prikupljeni podaci moraju osigurati i minimalizirati potencijalne greške i manipulacije s podacima,
- c) *preciznost*: podaci trebaju imati odgovarajuću razinu detalja kako bi omogućili donošenje informiranih odluka od strane nositelja političkih dužnosti,
- d) *pouzdanost*: podaci moraju odražavati stabilan i dosljedan proces prikupljanja i metodu analize tijekom cijelog razdoblja i
- e) *pravovremenost*: podaci trebaju biti dostupni učestalo, moraju biti aktualni, ažurirani i pravovremeno dostupni.

Članak 26.

(Praćenje i izvješćivanje o provedbi propisa)

- (1) U skladu sa okvirom za praćenje, izvješćivanje i ocjenu iz članka 23. ovog aneksa, nositelj normativnog posla, u suradnji sa drugim nositeljima provedbe propisa obavlja:
 - a) redovito praćenje provedbe propisa i u tom smislu prikupljanje potrebnih podataka prema unaprijed utvrđenim vremenskim intervalima,
 - b) procjene naspram definiranih pokazatelja uspješnosti provedbe,
 - c) nadgledanje promjena i poređenje s polaznim stanjem,
 - d) identifikiranje rizika uz davanje prijedloga odgovarajućih mjera i aktivnosti za njihovo prevladavanje i
 - e) predlaganje izmjena i dopuna propisa ukoliko se utvrđeni ciljevi propisa ne ostvaruju.
- (2) Izvješće o praćenju provedbe propisa podnosi se najmanje jednom godišnje Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i odlučivanje.

Članak 27.

(Srednjoročna odnosno ex post ocjena propisa)

- (1) *Ex post* ocjena provodi se za sve propise za koje je provedena sveobuhvatna procjena učinaka, najmanje nakon četiri do najviše šest godina od stupanja na snagu propisa.
- (2) U slučaju provedbe složenih propisa, pored *ex post* ocjene iz stavka (1) ovog članka, može se provesti i srednjoročna ocjena, nakon tri do četiri godine primjene propisa, putem koje se, između ostalog, razmatraju slijedeća pitanja: relevantnost ciljeva i logike intervencije u odnosu na ciljeve, učinkovitost, odnosno razinu ostvarenosti ciljeva kroz analizu rezultata ili učinaka, te efikasnost, odnosno odnos između utrošenih potencijala i ostvarenih rezultata.

- (3) Izvješće o provedenoj srednjoročnoj ocjeni osobito ukazuje na eventualna odstupanja od ciljeva propisa tijekom njegove provedbe, uz davanje preporuka za unaprijeđenje propisa.

Članak 28.

(Ocjenjivački kriteriji)

- (1) Ocjenjivački kriteriji su:
 - a) *relevantnost*: primjerenost propisa s obzirom na problem i kontekst, osobito primjerenost ciljeva i logike intervencije,
 - b) *koherentnost (unutarnja i vanjska)*: usklađenost različitih ciljeva propisa, usklađenost propisa s drugim relevantnim javnim politikama i propisima, te međunarodnim sporazumima,
 - c) *efikasnost/ekonomičnost/učinkovitost*: omjer koristi i troškova, odnosno mjera u kojoj su ostvareni ishodi, rezultati i učinak s obzirom na razumne troškove provedbe,
 - d) *djelotvornost*: razinu ostvarenosti očekivanih učinaka, odnosno ciljeva,
 - e) *održivost*: potencijal dugoročnog pozitivnog učinaka propisa i kapaciteti različitih sudionika za daljnji nastavak provedbe propisa, ukoliko je ona dalje potrebna,
 - f) *učinak*: promjena u širem okruženju i u duljem vremenskom razdoblju uslijed ukupnih učinaka propisa.
- (2) Prilikom odabira kriterija iz stavka (1) ovog članka u svakom pojedinačnom slučaju ocjene učinaka propisa u obzir se uzimaju posebna svrha ocjene, sadržaj i ciljevi propisa koji se ocjenjuje, dostupnost podataka, raspoloživo vrijeme, sredstva i stručnjaci za provedbu ocjene, politički interesi naručitelja ocjene, te interesi ciljnih skupina.

Članak 29.

(Ocjenjivački postupak)

- (1) S ciljem provedbe ocjenjivačkog postupka potrebno je prethodno utvrditi:
 - a) posebnu svrhu ocjene,
 - b) ciljne skupine,
 - c) najvažnije ocjenjivačke kriterije s obzirom na svrhu ocjene,
 - d) glavna pitanja na koja treba odgovoriti ocjena,
 - e) pokazatelje, ukoliko nisu prethodno utvrđeni,
 - f) informacije koje je potrebno prikupiti,
 - g) izvore i dostupnost informacija,
 - h) metode prikupljanja informacija,
 - i) sudionike ocjenjivačkog postupka.
- (2) U slučaju provedbe vanjske ocjene utvrđuje se opis ocjenjivačkog zadatka, koji osobito sadrži slijedeće elemente:
 - a) naziv naručitelja ocjene,
 - b) predmet ocjene,
 - c) ciljeve ocjene,
 - d) rok za provedbu ocjene,
 - e) vrijednost ugovora,
 - f) ciljne skupine koje treba obuhvatiti,
 - g) ocjenjivačke kriterije,
 - h) ključna ocjenjivačka pitanja,
 - i) posebne uvjete za izbor izvršitelja ocjene,
 - j) uvjete povjerljivosti,
 - k) provjeru postojanja sukoba interesa.
- (3) Završno izvješće o provedenom ocjenjivačkom postupku sadrži slijedeće:
 - a) sažetak izvješća ne dulji od šest stranica,

- b) kritičko mišljenje, utemeljeno na nizu podataka, o ocjenjivačkim kriterijima koji će biti predmet ocjene,
 - c) jasan sažetak primijenjene metodologije i završna procjena ograničenja odabranog pristupa i korištenih podataka,
 - d) jasan logički slijed između analize i predstavljenih rezultata, odgovora na pitanja za ocjenu i donesenih zaključaka.
- (4) Završno srednjoročno, odnosno *ex post* ocjenjivačko izvješće dostavlja se Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i odlučivanje.
- (5) Usvojeno završno srednjoročno, odnosno *ex post* ocjenjivačko izvješće iz stavka (4) ovog članka objavljuju se na internet platformi Vijeća ministara.

DIO ČETVRTI – KOORDINIRAJUĆE I KONTROLNA TIJELA

Članak 30.

(Kontrolna tijela)

- (1) Nositelj normativnog posla pribavlja mišljenja u vezi provedene sveobuhvatne procjene učinaka od slijedećih kontrolnih tijela:
- a) Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine u pogledu suštinske provjere procjene fiskalnih učinaka propisa, u skladu sa svojim nadležnostima,
 - b) Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine u pogledu suštinske provjere procjene ekonomskih i okolišnih učinaka, u skladu sa svojim nadležnostima,
 - c) Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Agencije za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, Agencije za prevenciju i borbu protiv korupcije Bosne i Hercegovine i Agencije za zaštitu osobnih podataka Bosne i Hercegovine u pogledu suštinske provjere provedene procjene socijalnih učinaka, u skladu sa svojim nadležnostima,
 - d) Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara u pogledu usklađenosti između sadržaja izvješća o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni učinaka i nacrtu ili prijedlogu propisa, a osobito u kojoj mjeri i na koji način su odabrana najpovoljnija rješenja, institucionalni okvir i mehanizmi za praćenje, izvješćivanje i ocjenu utvrđeni u izvješću o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni učinaka ugrađeni u nacrt ili prijedlog propisa.
- (2) U slučaju propisa koji mogu imati učinak na niže razine vlasti u Bosni i Hercegovini, kontrolna tijela iz stavka (1) ovog članka prilikom davanja mišljenja konzultiraju odgovarajuća nadležna tijela nižih razina vlasti u Bosni i Hercegovini.
- (3) Kontrolna tijela iz stavka (1) toč. a), b) i c) ovog članka daju mišljenja iz svoje nadležnosti na obrascima iz čl. 12. do 15. ovog aneksa, a kontrolno tijelo iz stavka (1) točka d) ovog članka u okviru mišljenja koje daje u skladu sa Poslovníkom o radu Vijeća ministara.
- (4) Rok za davanje mišljenja kontrolnih tijela iz stavka (1) ovog članka je 15 dana od dana primitka zahtjeva za davanje mišljenja.

Članak 31.

(Središnje koordinirajuće tijelo)

- (1) Generalno tajništvo Vijeća ministara je središnje koordinirajuće tijelo postupka procjene učinaka.
- (2) Generalno tajništvo Vijeća ministara razmatra prijedlog plana normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH i obavlja uvid u dostavljene obrasce prethodne procjene te,

- po ocijenjenoj potrebi, vraća obrazac prethodne procjene instituciji BiH na doradu, uz odgovarajuće naputke i rok za izvršenje, popunjavanjem i dostavom Obrasca broj 1 iz Priloga 3 Napuci o načinu pripreme i godišnjeg programa rada i izvješća o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 45/15).
- (3) Institucija BiH je dužna prijedlog plana normativno-pravnih aktivnosti usuglasiti sa Generalnim tajništvom Vijeća ministara najkasnije do 30.11. tekuće godine, radi njegovog uvrštavanja u godišnji program rada institucije BiH i Vijeća ministara za slijedeću godinu.

Članak 32.

(Postupak razmatranja sveobuhvatne procjene i nacrtu i prijedlogu propisa)

- (1) Stručni kolegij institucije BiH razmatra nacrt izvješća o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni učinaka (u daljnjem tekstu: Obrazac broj 2), uz prednacrt, nacrt, ili prijedlog propisa, te obavlja procjenu njihovog sadržajnog kvaliteta i međusobne usklađenosti. U postupku razmatranja, stručni kolegij institucije posebnu pozornost posvećuje slijedećim pitanjima:
- a) usklađenost sa politikama drugih sektora unutar institucije BiH, međusektorska usklađenost i dosljednost materijala iz stavka (1) ovog članka sa strateškim prioritetima i politikama Bosne i Hercegovine,
 - b) kvalitet procjene postojeće situacije i definiranja problema,
 - c) jasnoća ciljeva i namjeravanih rezultata,
 - d) predstavljena moguća rješenja za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, odnosno prevladavanje utvrđenih problema i njihovi mogući učinci,
 - e) izvješće o provedenim konzultacijama, a osobito način na koji su pribavljeni komentari razmotreni i ugrađeni u Obrazac broj 2 i prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa,
 - f) argumenti za odabir najpovoljnijih rješenja,
 - g) provjerava sa stručne strane gledišta da li su materijali iz stavka (1) ovog članka pripremljeni u skladu sa postupkom procjene učinaka iz ovog aneksa i nomotehničkim pravilima propisanim u ovim pravilima,
 - h) ukoliko stručni kolegij institucije BiH zaključi da Obrazac broj 2, prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa ili njihovi pojedini dijelovi nisu spremni za upućivanje u daljnju proceduru razmatranja u skladu sa ovim aneksom i Poslovníkom o radu Vijeća ministara, u tom slučaju stručni kolegij institucije može dati prijedlog rukovoditelju institucije BiH da se Obrazac broj 2 sa prednacrtom, nacrtom ili prijedlogom propisa vrati radnoj skupini na doradu uz odgovarajuće naputke i određivanje roka za izvršenje.
- (2) Po dobivanju suglasnosti rukovoditelja institucije BiH na materijale iz stavka (1) ovog članka, provode se međuinstitucionalne i javne konzultacije objavom na internet platformi Vijeća ministara.
- (3) Nakon provedenih konzultacija iz stavka (2) ovog članka, provodi se analiza pribavljenih komentara i prijedloga, izrađuje izvješće o provedenim konzultacijama, materijali iz stavka (1) ovog članka se prema potrebi usklađuju sa pribavljenim komentarima i prijedlozima, te dostavljaju stručnom kolegiju institucije BiH na razmatranje i odlučivanje rukovoditelja institucije BiH.
- (4) Po dobivanju suglasnosti rukovoditelja institucije BiH iz stavka (3) ovog članka, pristupa se pribavljanju mišljenja kontrolnih tijela iz članka 30. ovog aneksa. Nakon

- pribavljanja mišljenja kontrolnih tijela iz stavka (4) ovog članka i analize istih, Obrazac broj 2, prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa se prema potrebi uskladuje sa pribavljenim mišljenjima.
- (5) Nakon što pribavi mišljenja kontrolnih tijela i po potrebi usuglasi sadržaj sveobuhvatne procjene učinaka, uključujući usuglašavanje sadržaja nacrtu ili prijedloga propisa sa pribavljenim mišljenjima, nositelj normativnog posla ih dostavlja Generalnom tajništvu Vijeća ministara, koji popunjavanjem i ovjerom Obrascu broj 3 ovog aneksa daje mišljenje o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni učinaka u pogledu poštivanja svih proceduralnih koraka sadržanih u ovom aneksu.
- (6) U slučaju neslaganja nositelja normativnog posla sa mišljenjem nadležnog kontrolnog tijela iz stavka (4) ovog članka, nositelj normativnog posla uz Obrazac broj 2 ovog aneksa sa pribavljenim mišljenjima kontrolnih tijela i uz nacrt ili prijedlog propisa dostavlja Generalnom tajništvu Vijeća ministara i očitovanje u kojem navodi oblasti i razloge neslaganja. Generalno tajništvo Vijeća ministara postupa u skladu sa stavkom (5) ovog članka, te sve materijale iz ovog stavka dostavlja nadležnom odboru Vijeća ministara na razmatranje. Ukoliko se ni na nadležnom odboru Vijeća ministara ne usuglase različita stajališta nositelja normativnog posla i kontrolnog tijela, Obrazac broj 2 ovog aneksa, uz nacrt ili prijedlog propisa, te pribavljena mišljenja kontrolnih tijela, kao i očitovanje nositelja normativnog posla uvrštava se u dnevni red sjednice Vijeća ministara, koje ga razmatra i donosi odgovarajuću odluku.
- (7) U slučaju kada Generalno tajništvo Vijeća ministara ocijeni da dostavljena sveobuhvatna procjena učinaka ne ispunjava uvjete iz Obrascu broj 3 ovog aneksa, vratit će Obrazac broj 2 o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni učinaka na doradu nositelju normativnog posla uz odgovarajuće naputke, te odrediti rok izvršenja.
- (8) Vijeće ministara će odbiti uvrstiti propis na dnevni red sjednice, ukoliko nisu ispunjeni uvjeti iz stavka (5) ovog članka.

Članak 33.

(Elektronički sustav potpore)

- (1) Provedene fiskalne procjene učinaka propisa dostavljaju se Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine putem BPIMIS elektroničkog sustava na Obrascu broj 2a iz članka 12. ovog aneksa.
- (2) Provedene procjene ekonomskih, socijalnih i okolišnih učinaka propisa dostavljaju se kontrolnim tijelima iz članka 30. stavak (1) toč. b) i c) ovog aneksa elektroničkim putem na obrascima iz čl. od 13. do 15. ovog aneksa, a kontrolnom tijelu iz članka 30. stavak (1) točka d) uz prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa dostavlja se elektroničkim putem Obrazac broj 2 o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni učinaka.
- (3) Obrazac broj 2 o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni učinaka propisa, sa pribavljenim mišljenjima središnjeg koordinirajućeg i kontrolnih tijela, podnose se uz nacrt ili prijedlog propisa Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine elektroničkim putem.

DIO PETI – STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE

Članak 34.

(Nadležnost i obuhvat stručnog osposobljavanja i usavršavanja)

- (1) Odgovorni državni službenici u institucijama BiH iz čl. 68. i 69. ovih pravila, uključujući i odgovorne državne službenike kontrolnih tijela i središnjeg koordinirajućeg tijela iz čl. 30. i 31. ovog aneksa, imaju pravo i obvezu

stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti procjene učinaka i izrade propisa.

- (2) Obuke iz stavka (1) ovog članka provode se u skladu sa planom i programom obuke koji donosi Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine.
- (3) Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine jednom godišnje, uz konzultacije sa središnjim koordinirajućim i kontrolnim tijelima za procjenu učinaka i koordinatorima za procjenu učinaka u institucijama BiH, obavlja analizu uspješnosti provedenih obuka i utvrđuje daljnje potrebe za obukom, uz definiranje odgovarajućih programa obuke.

Članak 35.

(Priručnici za procjenu učinaka i izradu propisa)

- (1) Državni službenici iz članka 34. stavak (1) ovog aneksa, mogu upotpunjavati i usavršavati svoje stručno znanje i vještine iz oblasti procjene učinaka i izrade propisa korištenjem slijedećih priručnika:
- Priručnik za procjenu učinaka,
 - Priručnik za izradu pravnih propisa,
 - Priručnik za izradu obrazloženja pravnih propisa,
 - Priručnik o rodno odgovornom budžetiranju,
 - Priručnik za integriranje ravnopravnosti spolova u pravne propise i
 - drugi priručnici u vezi postupka procjene učinaka koji po potrebi mogu biti izrađeni.
- (2) Priručnici iz stavka (1) ovog članka dostupni su na internet platformi Vijeća ministara www.ekonsultacije.gov.ba.

Članak 36.

(Zajednica praktičara)

- (1) U cilju unaprjeđenja međuinstitucionalne suradnje, putem razmjene iskustava u primjeni postupka procjene učinaka i izrade propisa, nadgradnje stečenih znanja i vještina, utvrđivanja inicijativa za daljnja unaprjeđenja sustava za procjenu učinaka u institucijama BiH, te razmatranja drugih pitanja vezanih za sustav procjene učinaka i izrade propisa u institucijama BiH uspostavlja se zajednica praktičara koju čine državni službenici iz čl. 68. i 69. ovih pravila i predstavnici tijela iz čl. 30. i 31. ovog aneksa.
- (2) Sastanke zajednice praktičara iz stavka (1) ovog članka, koji se održavaju najmanje jednom godišnje, saziva i njihovim radom koordinira Generalno tajništvo Vijeća ministara.
- (3) Po potrebi, na sastanke zajednice praktičara iz stavka (2) ovog članka mogu se pozvati predstavnici drugih institucija BiH, stručnjaci – praktičari iz oblasti procjene učinaka i izrade propisa iz institucija drugih razina vlasti u Bosni i Hercegovini, istaknuti neovisni stručnjaci, predstavnici akademske zajednice, civilnog društva i međunarodnih organizacija.

DIO ŠESTI – INSTRUMENTI ZA UNAPRJEĐENJE KVALITETA PROPISA

Članak 37.

(Instrumenti za unaprjeđenje kvaliteta propisa)

Instrumenti za unaprjeđenje kvaliteta propisa su:

- Strategija unaprjeđenja kvaliteta propisa (u daljnjem tekstu: Strategija),
- Akcijski plan unaprjeđenja kvaliteta propisa (u daljnjem tekstu: Akcijski plan),
- izvješća o provedbi Strategije, Akcijskog plana i ovog aneksa (u daljnjem tekstu: Izvješće).

Članak 38.

(Strategija i Akcijski plan)

- (1) Strategijom se srednjoročno usmjerava razvitak sustava procjene učinaka i izrade propisa u institucijama BiH,

utvrđuju ciljevi, oblasti za unaprjeđenje kvaliteta propisa i razvitak stručnih kapaciteta.

- (2) Akcijski plan određuje prioritetne mjere i aktivnosti na razvitku sustava procjene učinaka propisa, način provedbe mjera, redosljed ostvarivanja mjera, rokove izvršenja, nositelje provedbe, projekte, procjenu sredstava potrebnih za provedbu aktivnosti predviđenih Akcijskim planom, te procjenu troškova i koristi.
- (3) Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, u suradnji sa kontrolnim tijelima iz čl. 30. i 31. ovog aneksa, je koordinator postupka izrade Strategije i Akcijskog plana.

Članak 39.

(Praćenje i izvješćivanje o provedbi Strategije, Akcijskog plana i Aneksa I.)

- (1) Za potrebe praćenja i izvješćivanja o provedbi Strategije i Akcijskog plana, kao i praćenja i izvješćivanja o primjeni ovog aneksa, uspostavlja se Stručno radno tijelo, kojeg čine koordinatori postupka procjene učinaka iz članka 69. ovih pravila, rukovodeći državni službenik iz Generalnog tajništva Vijeća ministara i Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara i jedan član, predstavnik nevladinog sektora.
- (2) Članove Stručnog radnog tijela imenuje Vijeće ministara, na prijedlog rukovoditelja institucija BiH iz kojih pojedini članovi dolaze, te predstavnika nevladinog sektora izabranog putem javnog poziva, pri čemu je dužno osigurati ravnopravnu zastupljenost spolova u ukupnoj strukturi članova.
- (3) Stručno radno tijelo prati i izrađuje periodična izvješća o provedbi Strategije i Akcijskog plana, te primjeni ovog aneksa, koji se najmanje jednom godišnje podnose Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i odlučivanje i objavljuju na internet platformi Vijeća ministara.

DIO SEDMI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

(Imenovanje koordinatora za procjenu učinaka)

Vijeće ministara će, na prijedlog institucija BiH, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa, imenovati koordinate postupka procjene učinaka u institucijama BiH iz članka 69. stavak (1) ovih pravila iz reda rukovodećih državnih službenika, pri čemu je dužno osigurati ravnjermu zastupljenost spolova u njihovoj ukupnoj strukturi.

Članak 41.

(Usklađivanje pravilnika o unutarnjem ustrojstvu)

Institucije BiH će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa izvršiti usklađivanje svojih pravilnika o unutarnjem ustrojstvu sa odredbama čl. 30. i 31. ovog aneksa i članka 69. ovih pravila.

Članak 42.

(Usklađivanje Poslovnika o radu)

Vijeće ministara će, na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, uskladiti Poslovnik o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa odredbama ovog aneksa u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa.

Članak 43.

(Usklađivanje Napuci o načinu pripreme godišnjeg programa rada i izvješća o radu u institucijama BiH)

Vijeće ministara će, na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, uskladiti Naputak o načinu pripreme godišnjeg programa rada i izvješća o radu u institucijama BiH sa odredbama ovog aneksa u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa.

Članak 44.

(Objavlivanje priručnika)

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa objaviti priručnike iz članka 35. stavak (1) toč. b) do e) na internet platformi Vijeća ministara.

Članak 45.

(Donošenje plana i programa obuke za procjenu učinaka i izradu propisa)

Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog aneksa donijeti plan i program obuke iz članka 34. stavak (2) ovog aneksa.

Članak 46.

(Izrada i objavlivanje Priručnika za procjenu učinaka)

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog aneksa izraditi i objaviti na internet platformi Vijeća ministara Priručnik za procjenu učinaka iz članka 35. stavak (1) točka a) ovog aneksa.

Članak 47.

(Dogradnja BPIMIS informacijskog sustava)

Ministarstvo financija i trezora će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog aneksa dograditi BPIMIS informacijski sustav za potrebe provedbe fiskalne procjene učinaka u skladu sa ovim aneksom.

Članak 48.

(Izrada i usvajanje Strategije i Akcijskog plana)

Vijeće ministara će, na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa usvojiti Strategiju i Akcijski plan iz članka 38. st. (1) i (2) ovog aneksa, koji će se objaviti na internet platformi Vijeća ministara.

Članak 49.

(Imenovanje članova Stručnog radnog tijela)

- (1) Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine objavit će javni poziv i izvršiti izbor predstavnika nevladinog sektora za člana Stručnog radnog tijela iz članka 39. st. (1) i (2) ovog aneksa u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa.
- (2) Članove Stručnog radnog tijela iz članka 39. stavak (2) ovog aneksa imenovat će Vijeće ministara u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa.
- (3) Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine pruža tehničku podršku u radu Stručnog radnog tijela.
- (4) Sastanke Stručnog radnog tijela saziva i predsjedava im rukovodeći državni službenik, koordinator postupka procjene učinaka iz Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.
- (5) Stručno radno tijelo sastaje se periodično, a najmanje jednom godišnje, s tim da će se prva sjednica sazvati i održati u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog aneksa.
- (6) Stručno radno tijelo će na svojoj prvoj sjednici, na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, utvrditi poslovnik o radu, kojim će biti definirani mandat, pitanja kvoruma za održavanje sastanaka, način donošenja odluka, kao i druga pitanja od značaja za rad Stručnog radnog tijela.
- (7) Na prvoj sjednici, Stručno radno tijelo utvrdit će format izvješća o praćenju primjene ovog aneksa sa standardiziranim obrascima za prikupljanje podataka za potrebe praćenja i izvješćivanja.
- (8) S ciljem unaprjeđenja sustava procjene učinaka u institucijama BiH, Stručno radno tijelo će vršiti periodično prikupljanje podataka naspram utvrđenih pokazatelja, vršiti njihovu analizu i po potrebi predlagati odgovarajuće mjere i

aktivnosti u okviru izvješća o praćenju primjene ovog aneksa, koji se najmanje jednom godišnje podnose Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i odlučivanje i objavljuju se na internet platformi Vijeća ministara.

- (9) U roku od 60 dana od usvajanja Strategije i Akcijskog plana iz članka 38. ovog aneksa, Stručno radno tijelo utvrdit će format izvješća o praćenju provedbe Strategije i Akcijskog plana sa standardiziranim obrascima za prikupljanje podataka za potrebe praćenja i izvješćivanja.

Članak 50.

(Upravni nadzor)

Upravni nadzor nad provedbom ovog aneksa obavlja Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.

Članak 51.

(Srednjoročna i ex post ocjena)

- (1) Srednjoročna ocjena učinaka sustava procjene učinaka uspostavljenog u skladu sa ovim aneksom provest će se nakon tri godine od dana stupanja na snagu ovog aneksa.

- (2) Izvješće o srednjoročnoj ocjeni učinaka dostavlja se Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje, u okviru kojeg će, između ostalog, biti utvrđen rok i druga tehnička pitanja od značaja za provedbu *ex post* (završne) ocjene učinaka sustava procjene učinaka uspostavljenog u skladu sa ovim aneksom.
- (3) Postupci srednjoročne i *ex post* ocjene iz st. (1) i (2) ovog članka provode se u skladu sa odredbama čl. od 27. do 29. ovog aneksa.

Članak 52.

(Utvrđivanje propisa za koje će se provesti sveobuhvatna procjena učinaka)

Vijeće ministara će najkasnije do 30.6.2017. godine posebnim zaključkom, na prijedlog institucija BiH, utvrditi propise iz Programa rada za 2017. godinu za koje će se provesti sveobuhvatna procjena učinaka u skladu sa odredbama ovog aneksa.

OBRAZAC broj 1 – PRETHODNA PROCJENA UČINAKA PROPISA*(Naziv nositelja izrade normativnog akta)*

Broj: _____

Sarajevo, _____ godine

Ovaj obrazac se koristi radi utvrđivanja materije koju treba obuhvatiti propisom i potrebe za provedbom postupka sveobuhvatne procjene učinaka propisa. Tekst označen italikom, uključujući i ovu napomenu potrebno je brisati tijekom popune obrasca.

PRETHODNA PROCJENA UČINAKA PROPISA	
NOSITELJ NORMATIVNOG POSLA	
VRSTA PROPISA	<i>a) ustav, b) sporazum, c) zakon, d) poslovnik, e) odluka, f) naputak, g) pravilnik, h) drugi opći pravni akt.</i>
NAZIV PROPISA	
1. Navedite pravni osnov za donošenje propisa.	
2. Da li je prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa u skladu sa strateškim dokumentima, politikama i prioritetima Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i ako da, navedite s kojim?	
3. U skladu sa člankom 9. Aneksa I. ukratko opišite stanje i problem koji se namjerava riješiti.	
4. Ukoliko imate saznanja da je isti problem postojao u zemljama Europske unije, odnosno susjednim zemljama ukratko navedite na koji način je riješen. Navedite najmanje dvije zemlje Europske unije i dvije susjedne zemlje.	
5. Utvrdite opći cilj u skladu sa člankom 10. Aneksa I. <i>U pravilu opći cilj propisa bi trebao već biti sadržan u srednjoročnom planu institucije BiH, na razini posebnog cilja, te ga je moguće preuzeti za potrebe utvrđivanja općeg cilja propisa.</i>	
6. Navedite u nekoliko točaka ključna pitanja/mjere koje će biti obuhvaćene propisom ili provedene putem nenormativnih aktivnosti i mjera. <i>Ključna pitanja/mjere se trebaju osmisliti s ciljem prevladavanja uzroka problema iz točke 3. ovog obrasca.</i>	
7. Ukratko opišite postupak i rezultate prethodnih konzultacija u skladu sa člankom 6. stavak (5) i po potrebi člankom 20. Aneksa I.	
8. Procjena učinaka ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca u fiskalnom, ekonomskom, socijalnom i okolišnom smislu: (DA – značajan ili vrlo značajan učinak ili NE – vjerojatno mali učinak)	
a) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan učinak na proračun Bosne i Hercegovine, proračune entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave? <i>Ukratko navedite kakvi se fiskalni učinci očekuju.</i>	
b) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan ekonomski učinak iz članka 13. Aneksa I.? <i>Ukratko navedite kakvi se ekonomski učinci očekuju.</i>	
c) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan socijalni učinak iz članka 14. Aneksa I.? <i>Ukratko navedite kakvi se socijalni učinci očekuju.</i>	
d) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan okolišni učinak iz članka 15. ovog Aneksa I? <i>Ukratko navedite kakvi se okolišni učinci očekuju.</i>	

<p>e) Da li će jedno ili više ključnih pitanja/mjera zahtijevati provedbu administrativnih postupaka vezano za interesne strane i sa kojim ciljem i hoće li navedena rješenja dodatno povećati upravne prepreke za poslovanje? <i>Ukratko navedite kakvi se učinci očekuju (npr.: dodjela ovlasti, utvrđivanje prava i/ili obveza posebnim upravnim aktom, provedbu upravnog/inspeksijskog nadzora, pribavljanje posebnih dozvola, rješenja, suglasnosti, povećanje ili uvođenje nove upravne naknade, izmjene upravnog postupka i sl.).</i></p>		
<p>f) Da li će za provedbu jednog ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca biti potrebno osnivanje novih ili reorganiziranje postojećih tijela Bosne i Hercegovine ili će biti potrebna suradnja više tijela uprave Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave? <i>Ukratko navedite tijela uprave od kojih se očekuje suradnja i po mogućnosti njihove kapacitete za provedbu takve suradnje.</i></p>		
<p>Na temelju prethodne procjene učinaka propisa utvrđeno je da POSTOJI – NE POSTOJI potreba provedbe postupka sveobuhvatne procjene učinaka propisa. <i>Potreba za provedbom sveobuhvatne procjene učinaka propisa postoji kada je barem na jedno od pitanja iz točke 8. ovog obrasca odgovoreno da može imati vrlo značajan učinak ili kada je barem na dva pitanja iz točke 8. ovog obrasca odgovoreno da može imati značajan učinak.</i></p>		

POTPIS RUKOVODITELJA INSTITUCIJE BiH

OBRAZAC broj 2 – IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ PROCJENI UČINAKA PROPISA*(Naziv nositelja izrade normativnog akta)*Broj: _____
Sarajevo, _____ godine*Ovaj obrazac se koristi za sveobuhvatnu procjenu učinaka propisa. Tekst označen italikom, uključujući i ovu napomenu potrebno je brisati tijekom popune obrasca.*

IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ PROCJENI UČINAKA PROPISA	
NOSITELJ NORMATIVNOG POSLA	
VRSTA PROPISA	a) ustav, b) sporazum, c) zakon, d) poslovnik, e) odluka, f) naputak, g) pravilnik, h) drugi opći pravni akt.
NAZIV PROPISA	
1. PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE PROPISA	
<i>Navešti ustavni ili zakonski osnov za donošenje propisa.</i>	
2. ANALIZA STANJA I UTVRĐIVANJE PROBLEMA	
<i>U skladu sa člankom 9. Aneksa I. izvršite analizu stanja i utvrdite problem.</i>	
3. UTVRĐIVANJE CILJEVA	
<i>U skladu sa člankom 10. Aneksa I. izvršite analizu stanja i utvrdite cilj.</i>	
4. UTVRĐIVANJE MOGUĆIH RJEŠENJA	
<i>U skladu sa člankom 11. Aneksa I. utvrdite moguća rješenja za postizanje operativnih ciljeva.</i>	
5. PROCJENA UČINAKA MOGUĆIH RJEŠENJA	
<i>U skladu sa čl. od 12. do 19. Aneksa I. izvršite procjenu fiskalnih, ekonomskih, socijalnih i okolišnih učinaka mogućih rješenja, kao i procjenu učinaka na održivi razvitak. Prilikom provedbe procjene učinaka mogućih rješenja koristite se obrascima 2a do 2d, kao pomoćnim sredstvom prilikom identifikacije i razmatranja mogućih učinaka.</i>	
6. KONZULTACIJE	
<i>U skladu sa člankom 20. Aneksa I. opišite provedene konzultacije i rezultate istih.</i>	
7. UPOREDNA ANALIZA PREDLOŽENIH RJEŠENJA	
<i>U skladu sa člankom 21. Aneksa I. izvršite uporednu analizu predloženih rješenja.</i>	
8. REZULTATI PROCJENE UČINAKA I PREDLAGANJE NAJPOVOLJNIJIH RJEŠENJA	
<i>U skladu sa člankom 22. Aneksa I. opišite rezultate procjene učinaka i navedite prijedloge najpovoljnijih rješenja za ostvarivanje ciljeva propisa. Popunite i priložite obrasce 2a do 2d Aneksa I.</i>	

9. OKVIR ZA PRAĆENJE, IZVJEŠĆIVANJE I OČJENU								
Opći/Posebni/Operativni cilj:								
Pokazatelji na razini općeg, posebnih, i operativnih ciljeva, te odabranih najpovoljnija rješenja	Definicija	Jedinica mjere ¹	Disagregacija ²	Izvor i način prikupljanja	Kvaliteta podataka	Polazna vrijednost 2017. (t)	Ciljana vrijednost 2018. (t+1)	Ciljana ³ vrijednost 2019. (t+2)
<i>U skladu sa čl. od 23. do 29. Aneksa I. utvrdite okvir za praćenje, izvješćivanje i ocjenu. Pokazatelji se utvrđuju i predstavljaju u okviru gornje tabele. U ovisnosti od broja ciljeva, po potrebi proširite tabelu.</i>								
10. ZAKLJUČAK								
<i>U zaključku je potrebno sažeto predstaviti ukupne rezultate provedene procjene učinaka propisa, osvrnuti se na analizu koristi i troškova, te rezultate konzultacija. S tim u vezi, navode se odabrana najpovoljnija rješenja i upućuje u daljnju proceduru razmatranja i donošenja/usvajanja.</i>								

POTPIS RUKOVODITELJA INSTITUCIJE BiH

¹ Kako bi pokazatelj bio mjerljiv, potrebno je utvrditi odgovarajuću jedinicu mjere koja može npr. biti broj, postotak i sl.

² Disagregacija pokazatelja je postupak koji se koristi kako bi se bolje razumjeli učinci propisa na različite skupine. Pokazatelji koji se odnose na ljude bi trebali biti razvrstani po spolu. To ne mora istovremeno značiti da su i rodno osjetljivi i obratno, npr. broj porodilja se ne može razvrstati po spolu, ali je rodno osjetljiv pokazatelj. Za institucije BiH ključna je disagregacija po razinama vlasti (entiteti, Brčko distrikt Bosne i Hercegovine), a za same entitete disagregacija po kantonima i općinama u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno po općinama u Republici Srpskoj. Potrebno je razmotriti mogućnost prikupljanja dodatnih podataka za podkategorije muškaraca i žena koje su u višestruko ranjivom položaju. Npr. za broj nezaposlenih porodilja koje su ostvarile pravo na porodiljnu naknadu, disagregacija može biti na Romkinje, samohrane majke, žene s invaliditetom i sl. Također, npr. za pokazatelj postotak samohranih roditelja koji su kroz socijalne transfere prešli socijalni minimum u Bosni i Hercegovini, disagregacija bi trebala biti po spolu. Ključno je da se i za svaku razinu disagregacije trebaju postaviti ciljne vrijednosti pokazatelja.

³ Ciljne vrijednosti pokazatelja trebaju biti dovoljno ambiciozne da bi se uopće opravдалo ulaganje sredstava, ali s druge strane ne preambiciozne. U određenim slučajevima, ciljne vrijednosti su već utvrđene određenom strategijom Vijeća ministara ili npr. od strane Europske unije.

2. Rashodi i izdaci proračuna																					
KOD	NAZIV	TROŠKOVI PROVEDBE U TEKUĆOJ GODINI n=1						TROŠKOVI PROVEDBE U TEKUĆOJ GODINI n=2													
		1	2	3	4	5	6-4+5	7	8	9	10	11=8+9+10	12	13=11+12	14	15	16	17=14+15+16	18	19=17+18	
		Proračun	Nanajenski izvori	Ostali izvori	Ukupno dotičan sredstva	Planirana sredstva unutar proračuna u tekućoj godini	Ukupna potrebna sredstva za provedbu	Preraspodjela	Proračun	Nanajenski izvori	Ostali izvori	Ukupno dotična sredstva	Planirana sredstva unutar proračuna u tekućoj godini n=1	Ukupno dotična sredstva za provedbu	Proračun	Nanajenski izvori	Ostali izvori	Ukupno dotična sredstva	Planirana sredstva unutar proračuna u tekućoj godini n=2	Ukupna potrebna sredstva za provedbu	
611000	Plaćeni naknade troškova zaposlenih	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
614000	Tekuća transferi i drugi tekući rashodi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
615000	Kapitalni transferi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
616000	Izdaci za konate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
689000	Rashodi od internih transakcija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
821000	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
822000	Izdaci za finacijsku ulaganje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
823000	Izdaci za opiate dugova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO RASHODI I IZDACI		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

3. Obrazloženje promjena u prihodima i primicima te rashodima i izdacima

ODJELJAK D. Stanje u oblasti ljudskih potencijala i potencijalne obveze												
1. Promjena broja uposlenih												
PERIOD	SISTEMATIZOVANO			PLANIRANO PRORAČUNOM			TRENUTAČNO STANJE			POTREBNO		
	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2
							m	z				
Rukovodeći službenici i savjetnici												
Službenici i uposlenici												
Vjezbenici												
Volonteri												
UKUPNO												
Obrazloženje												
2. Potencijalne obveze za proračun												
NAZIV												
Garancije												
Ostalo												
ODJELJAK E. Fiskalne posljedice na druge proračune i razine vlasti												
NAZIV												
Proračun Federacije Bosne i Hercegovine, federalni izvanproračunski fondovi i korisnici												
Proračun Republike Srpske, izvanproračunski fondovi i korisnici												
Proračun Brčko distrikta Bosne i Hercegovine												
Proračuni kantona, kantonalni izvanproračunski fondovi i korisnici												
Proračuni jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi)												
ODJELJAK F. Pečat i potpis odgovorne osobe institucije BiH												
Mjesto i datum										Potpis rukovoditelja nositelja normativnog posla		
										Pečat		
ODJELJAK G. Mišljenje Ministarstva financija i trezora												
Mjesto i datum										Potpis ministra financija i trezora		
										Pečat		

OBRAZAC broj 2a O FISKALNOJ PROCJENI UČINAKA					Obrazac OFF - NE
ODJELJAK A. Nositelj normativnog posla					
Razdjel	KOD	NAZIV			
ODJELJAK B. Osnovni podaci o propisu					
Vrsta propisa	Ustav	Poslovnik	Pravilnik		
	Sporazum	Odluka	Drugi opći pravni akt		
	Zakon	Naputak			
Naziv propisa					
ODJELJAK C. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih učinaka na proračun					
ODJELJAK D. Pečat i potpis odgovorne osobe institucije BiH					
Mjesto i datum	Pečat	Potpis rukovoditelja nositelja normativnog posla			
ODJELJAK E. Mišljenje Ministarstva financija i trezora					
Mjesto i datum	Pečat	Potpis ministra financija i trezora			

NAPUCI ZA POPUNU OBRAZACA O FISKALNOJ PROCJENI UČINAKA PROPISA

DIO PRVI – UVODNI DIO

- (1) Ovim napucima utvrđuje se način popune obrazaca o fiskalnoj procjeni na obrascima OFP-DA i OFP-NE.
- (2) Napuci za popunu obrazaca o fiskalnoj procjeni su sastavni dio Aneksa I. ovih pravila.
- (3) U skladu sa člankom 12. Aneksa I. ovih pravila, svaki prednacrt, nacrt, odnosno prijedlog propisa iz članka 2. ovih pravila sadrži fiskalnu procjenu iz koje se vidi povećavaju li se ili smanjuju prihodi ili rashodi na proračun.
- (4) U skladu sa člankom 12. stavak (3) Aneksa I. ovih pravila fiskalna procjena daje se na Obrascu 2a: OFP-DA ako propis ima posljedice na proračun institucija BiH, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kantona ili jedinica lokalne samouprave na način da je potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva.
- (5) U skladu sa člankom 12. stavak (3) Aneksa I. ovih pravila fiskalna procjena daje se na Obrascu 2a: OFP-NE ako propis nema posljedice na proračun institucija BiH, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kantona ili jedinica lokalne samouprave na način da nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva.
- (6) Obrasci o fiskalnoj procjeni dostupni su u elektroničkom obliku na internet stranici Ministarstva financija i trezora u MS Excel formatu.

DIO DRUGI – NAČIN POPUNE OBRAZACA POGLAVLJE I. - POPUNA OBRASCA OFP-DA Odjeljak A. Nositelj normativnog posla

U pododjeljku *Razdjel*, unosi se brojevi kod i naziv nositelja normativnog posla u skladu s ustrojstvenom klasifikacijom proračuna.

Odjeljak B. Osnovni podaci o propisu

Pod *Vrstom propisa* potrebno je, upisom riječi "DA" odabrati o kojem se propisu radi. Na raspolaganju su slijedeći propisi: ustav, sporazum, zakon, poslovnik, odluka, naputak, pravilnik i drugi opći pravni akt. U pododjeljku *Naziv propisa* unosi se naziv koji će propis imati nakon stupanja na snagu. Pored naziva stavlja se crtica i oznaka statusa propisa koji se dostavlja na mišljenje (na primjer: prednacrt, nacrt ili prijedlog).

Odjeljak C. Fiskalni učinci

Ovaj odjeljak sadrži fiskalnu procjenu posljedica provedbe predloženog propisa na proračun. Prilikom izrade propisa nositelj normativnog posla uzima u obzir sredstva koja su osigurana proračunom koji je donijela Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, a koja su raspoređena po proračunskim klasifikacijama.

1. Prihodi i primici

- (1) Navode se prihodi i primici na koje utječe provedba propisa, slijedeći ekonomsku klasifikaciju i izvore financiranja.
- (2) Povećanje ili smanjenje se u svim stupcima iskazuje brojačano, s tim da se za očekivano smanjenje upisuje predznak "-" (minus).
- (3) Prvi, drugi i treći stupac - Očekivane prihode i primitke u tekućoj godini "n" potrebno je razraditi na izvore financiranja: *Proračun, Namjenski izvori i Ostali izvori*. U ove stupce unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti u tekućoj godini provedbom propisa, a u odnosu na postojeće stanje, odnosno prihode i primitke koji su već predviđeni u proračunu.

- (4) Ukoliko se radi o potpuno novom propisu kojim se uvodi novi prihod ili primitak, u prvi, drugi i treći stupac upisuje se ukupna procjena očekivanog prihoda ili primitaka u tekućoj godini. Ukoliko se radi o izmjenama i dopunama postojećeg propisa čijom su dosadašnjom provedbom u proračunu već planirani i ostvareni određeni prihodi i primici, a izmjenama i dopunama se povećava ili smanjuje osnovica i/ili broj obveznika plaćanja, u ove stupce se upisuje procjena povećanja ili smanjenja prihoda i primitaka kao rezultat predloženih izmjena i dopuna (bez prihoda i primitaka koji se planiraju ostvariti na temelju postojećeg propisa).
- (5) Procjenu očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka potrebno je iskazati po ekonomskoj klasifikaciji i po izvorima financiranja.
- (6) Vrste izvora financiranja su: *proračun, namjenski izvori i ostali izvori* koji uključuju vlastite prihode i proračunske pričuve.
- (7) Prihodi koji ulaze u namjenske i ostale izvore raspoloživi su ministarstvima i proračunskim korisnicima u visini njihove uplate, odnosno naplate na račun.
- (8) **Četvrti stupac - Ukupni dodatni prihodi i primici** predstavlja zbroj očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti na temelju provedbe propisa u tekućoj godini iz tri izvora financiranja *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u prva tri stupca.
- (9) **Peti stupac - Plan prihoda i primitaka u tekućem proračunu** daje prikaz već planiranih prihoda i primitaka iskazanih u proračunu tekuće godine za provedbu propisa.
- (10) **Šesti stupac - Ukupni prihodi i primici nakon provedbe** unosi se zbroj planiranih povećanja/smanjenja na temelju provedbe propisa, iskazanih u proračunu u tekućoj godini (označenih u petom stupcu), te prihoda i primitaka planiranih u proračunu tekuće godine na temelju provedbe propisa (iskazanih u četvrtom stupcu).
- (11) **Sedmi, osmi i deveti stupac - Očekivani prihodi i primici u tekućoj godini "n+1" (Proračun, Namjenski izvori i Ostali izvori)** unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će nastati u godini "n+1" provedbom propisa, a u odnosu na postojeće stanje, odnosno prihode i primitke koji su već predviđeni u proračunu tekuće godine "n". Procjenu očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka je i ovdje potrebno razraditi na izvore *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Ako provedbu propisa neće rezultirati povećanjem/smanjenjem prihoda i primitaka u godini "n+1" u odnosu na plan prihoda i primitaka u proračunu tekuće godine "n", u ovim stupcima iskazuje se "0". Ako je očekivano povećanje/smanjenje prihoda i primitaka u godini "n+1" identično procjeni očekivanog povećanja/smanjenja prihoda u godini "n", u ovim stupcima iskazuju se isti iznosi kao u prvom, drugom i trećem stupcu.
- (12) **Deseti stupac - Ukupni dodatni prihodi i primici** predstavlja zbroj očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti na temelju provedbe propisa u godini "n+1" iz tri izvora financiranja *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u sedmi, osmi i deveti stupac.
- (13) **Jedanaesti stupac - Plan prihoda i primitaka u tekućem proračunu "n+1"** daje prikaz prihoda i primitaka već planiranih u proračunu godine "n+1" za provedbu propisa.
- (14) **Dvanaesti stupac - Ukupni prihodi i primici nakon provedbe** unosi se zbroj procjene očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti na temelju provedbe propisa u godini "n+1" (iskazanih u jedanaestom stupcu) te prihoda i primitaka već projiciranih u

- proračunu godine "n+1" na temelju provedbe propisa (iskazanih u desetom stupcu).
- (15) **U trinaesti, četrnaesti i petnaesti stupac - Očekivani prihodi i primici u tekućoj godini "n+2"** unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će nastati u godini "n+2" provedbom propisa, a u odnosu na postojeće stanje, odnosno prihode i primitke koji su već predviđeni u proračunu tekuće godine "n". Procjenu očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka je i ovdje potrebno razraditi na izvore *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Ako provedba propisa neće rezultirati povećanjem/smanjenjem prihoda i primitaka u godini "n+2" u odnosu na plan prihoda i primitaka u proračunu tekuće godine "n", u ovim stupcima iskazuje se "0".
- (16) **Šesnaesti stupac - Ukupni dodatni prihodi i primici** predstavlja zbroj očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti na temelju provedbe propisa u godini "n+2" iz tri izvora financiranja *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u trinaesti, četrnaesti i petnaesti stupac.
- (17) **Sedamnaesti stupac - Plan prihoda i primitaka u tekućem proračunu "n+2"** daje prikaz prihoda i primitaka već projiciranih u proračunu godine "n+2" za provedbu propisa.
- (18) **U Osamnaesti stupac - Ukupni prihodi i primici nakon provedbe** unosi se zbroj procjene očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti na temelju provedbe propisa u godini "n+2" (iskazanih u sedamnaestom stupcu) te prihoda i primitaka projiciranih u proračunu godine "n+2" na temelju provedbe propisa (iskazanih u šesnaestom stupcu).
- ## 2. Rashodi i izdaci
- (1) Navode se rashodi i izdaci potrebni za provedbu propisa, slijedeći ekonomsku klasifikaciju i izvore financiranja. Očekivano povećanje/smanjenje se u svim stupcima iskazuje broječno s tim da se za očekivano smanjenje upisuje predznak "-" (minus).
- (2) **U prvi, drugi i treći stupac - Troškovi provedbe u tekućoj godini n (Proračun, Namjenski izvori i Ostali izvori)** unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati u tekućoj godini provedbom propisa, a u odnosu na postojeće stanje, odnosno rashode i izdatke koji su već predviđeni u proračunu. Ukoliko se radi o izmjenama i dopunama postojećeg propisa kada su za provedbu tog postojećeg propisa u proračunu već planirani i izvršeni određeni rashodi i izdaci, u ove se stupce upisuje procjena povećanja ili smanjenja rashoda i izdataka kao rezultat predloženih izmjena i dopuna (bez rashoda i izdataka koji su posljedica provedbe postojećeg propisa).
- (3) Procjenu očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka potrebno je iskazati po ekonomskoj klasifikaciji i klasifikaciji po izvorima financiranja. Procijenjene rashode i izdatke je potrebno u Obrascu 2a OFP-DA povezati s izvorima iz kojih će se financirati, a na raspolaganju su: *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*.
- (4) **Četvrti stupac - Ukupno dodatna sredstva** predstavlja zbroj očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provedbom propisa u tekućoj godini, a financirat će se iz tri izvora *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u prva tri stupca.
- (5) **Peti stupac - Planirana sredstva unutar proračuna u tekućoj godini "n"** daje prikaz već planiranih rashoda i izdataka iskazanih u proračunu tekuće godine za potrebe provedbe propisa.
- (6) **U šesti stupac - Ukupna potrebna sredstva za provedbu** unosi se zbroj rashoda i izdataka planiranih u proračunu tekuće godine za provedbu propisa (iskazanih u petom stupcu), te očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provedbom propisa u tekućoj godini, a financirat će se iz tri izvora *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori* (iskazanog u četvrtom stupcu).
- (7) **U sedmi stupac - Preraspodjela** unosi se iznos nedostajućih sredstava i to kao prijedlog za preraspodjelu s drugih stavaka proračuna nositelja normativnog posla, ako sredstva odobrena unutar proračuna za tekuću godinu nisu dostatna za provedbu propisa. Iznos sredstava koji se predlaže da se preraspodijeli unosi se na skupinu računa ekonomske klasifikacije s koje će se preraspodijeliti na novu. Dakle, ako su odobrena sredstva (stupac pet) manja od ukupnog troška provedbe (stupac četiri) u ovom stupcu je potrebno prikazati može li se i kako osigurati ta ukupna razlika.
- (8) **U osmi, deveti i deseti stupac - Troškovi provedbe u tekućoj godini "n+1" (Proračun, Namjenski izvori i Ostali izvori)** unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati u godini "n+1" provedbom propisa, a u odnosu na postojeće stanje, odnosno rashode i izdatke koji su već predviđeni u proračunu tekuće godine "n". Ukoliko se radi o potpuno novom propisu koji po prvi put iziskuje određene troškove provedbe, u ove stupce se upisuju ukupni rashodi i izdaci provedbe tog propisa u godini "n+1". Ukoliko se radi o izmjenama i dopunama postojećeg propisa čijom dosadašnjom provedbom su u proračunu već planirani i izvršeni određeni rashodi i izdaci, u ove stupce se upisuje procjena povećanja ili smanjenja rashoda i izdataka kao rezultat predloženih izmjena i dopuna koji će nastati u godini "n+1" provedbom propisa (bez rashoda i izdataka koji su posljedica provedbe postojećeg propisa). Isti je pristup i u slučaju kada se donosi novi propis.
- (9) Ako provedba propisa neće rezultirati povećanjem/smanjenjem rashoda i izdataka u godini "n+1" u odnosu na plan rashoda i izdataka u proračunu tekuće godine "n", u ovim stupcima iskazuje se "0". Ako je očekivano povećanje/smanjenje rashoda i izdataka u godini "n+1" identično procjeni očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka u godini "n", u ovim stupcima iskazuju se isti iznosi kao što su iskazani u prvom, drugom i trećem stupcu.
- (10) Procjenu očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka u godini "n+1" potrebno je iskazati po ekonomskoj klasifikaciji i klasifikaciji po izvorima financiranja.
- (11) **Jedanaesti stupac - Ukupno dodatna sredstva** predstavlja zbroj očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provedbom propisa u godini "n+1", a financirat će se iz tri izvora *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u osmi, deveti i deseti stupac.
- (12) **Dvanaesti stupac - Planirana sredstva unutar proračuna u tekućoj godini "n+1"** daje prikaz rashoda i izdataka već unaprijed planiranih u proračunu godine "n+1" za provedbu propisa.
- (13) **U trinaesti stupac - Ukupna potrebna sredstva za provedbu** unosi se zbroj rashoda i izdataka projiciranih u proračunu za godinu "n+1" na temelju provedbe propisa (iskazanih u dvanaestom stupcu) te očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provedbom propisa u godini "n+1", a financirat će se iz tri izvora *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori* (iskazanog u jedanaestom stupcu).
- (14) **U četrnaesti, petnaesti i šesnaesti stupac - Troškovi provedbe u tekućoj godini n+2 (Proračun, Namjenski**

izvori i Ostali izvori) unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati u godini "n+2" provedbom propisa, a u odnosu na postojeće stanje, odnosno rashode i izdatke koji su već predviđeni u proračunu tekuće godine "n". Primjenjuje se isti pristup kao i za popunu dijela obrasca koji se odnosi na godinu "n+1", s tim da se procjenjuju rashodi i izdaci za godinu "n+2".

- (15) **Sedamnaesti stupac - Ukupno dodatna sredstva** predstavlja zbroj očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provedbom propisa u godini "n+2", a financirat će se iz tri izvora *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u stupce četrnaest, petnaest i šesnaest.
- (16) **Osamnaesti stupac - Planirana sredstva unutar proračuna u tekućoj godini "n+2"** daje prikaz rashoda i izdataka već planiranih u proračunu za godinu "n+2" za provedbu propisa. Primjenjuje se isti pristup kao i za popunu dijela obrasca koji se odnosi na godinu "n+1", s tim da se procjenjuju rashodi i izdaci za godinu "n+2".
- (17) **U devetnaesti stupac - Ukupna potrebna sredstva za provedbu** unosi se zbroj rashoda i izdataka projiciranih u proračunu za godinu "n+2" na temelju provedbe propisa (iskazanih u osamnaestom stupcu) te očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provedbom propisa u godini "n+2", a financirat će se iz tri izvora *1. proračun, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori* (iskazanog u sedamnaestoj stupcu).

3. Obrazloženje promjena u prihodima i primicima i rashodima i izdacima

- (1) Navodi se obrazloženje prethodno kvantificiranih promjena. Za iznose sredstava po pojedinim skupinama računa ekonomske klasifikacije potrebno je objasniti u koju će se svrhu utrošiti (za rashode i izdatke), odnosno uslijed čega će nastati (za prihode i primitke).
- (2) U ovom dijelu daje se i prikaz pretpostavki i ulaznih podataka korištenih za ukupnu procjenu prihoda i primitaka, a osobito rashoda i izdataka provedbe propisa. To su elementi poput promjene broja uposlenih, broja korisnika novčane naknade/subvencije/transfera ili iznosa iste, IT usluga, zakupa poslovnog prostora, prijevoznih sredstava, naknada za rad članovima povjerenstava, vijeća, posljedice na ravnopravnost spolova i postizanje ciljeva u toj oblasti i slično.

Odjeljak D. Stanje u oblasti ljudskih potencijala i potencijalne obveze

1. Promjene u broju uposlenih

- (1) U ovom dijelu Obrasca 2a OFP-DA daje se detaljan prikaz promjene broja slijedećih kategorija uposlenih: rukovodeći i ostali državni službenici, savjetnici, uposlenici, vježbenici i volonteri, kao rezultata provedbe propisa.
- (2) Navedene kategorije uposlenih brojčano su prikazane po slijedećim razdobljima planiranja i to za:
- sistematizirana radna mjesta,
 - radna mjesta planirana proračunom,
 - trenutačno popunjena radna mjesta i
 - potrebna radna mjesta.
- (3) U **stupcima** koje označavaju postojeće stanje upisuje se postojeći broj sistematiziranih, planiranih proračunom, trenutačno uposlenih i potrebnih uposlenih.
- (4) U **stupce** koje označavaju "n+1" i "n+2" upisuje se očekivano povećanje/smanjenje broja sistematiziranih, planiranih proračunom, trenutačno uposlenih i potrebnih uposlenih.

- (5) U dijelu **Obrazloženja promjena u broju uposlenih** objašnjavaju se razlozi povećanja ili smanjenja broja uposlenih, a osobito ako u odnosu na postojeće stanje dolazi do povećanja ili smanjenja broja uposlenih u godini "n+1" ili "n+2".

2. Potencijalne obveze za proračun

Ispunjava se ukoliko zbog provedbe propisa postoji mogućnost nastanka obveze za proračun. Potencijalne obveze podijeljene su na Garancije i Ostalo (akreditivi, kreditne linije, dugovanja na temelju odštetnih zahtjeva i neriješenih sporova po sklopljenim ugovorima).

Odjeljak E. Fiskalne posljedice na druge proračune i razine vlasti

Ako provedba propisa ima fiskalne posljedice na druge proračunske i izvanproračunske korisnike i izvanproračunske fondove na istoj ili drugoj razini vlasti, nositelj normativnog posla ih je dužan procijeniti i opisati.

Odjeljak F. Pečat i potpis odgovorne osobe institucije BiH

Izjavu potpisuje rukovoditelj institucije BiH, koji svojim potpisom jamči vjerodostojnost procjene. Izjava se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja.

Odjeljak G. Mišljenje Ministarstva financija i trezora

Mišljenje Ministarstva financija i trezora na Obrazac 2a OFP-DA potpisuje ministar financija i trezora. Mišljenje se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja.

POGLAVLJE II - POPUNA OBRASCA 2a OFP-NE

Odjeljak A. Nositelj normativnog posla

U polje *Razdjel/glava* unosi se brojčani kod i naziv nositelja normativnog posla u skladu sa ustrojstvenom klasifikacijom proračuna.

Odjeljak B. Osnovni podaci o propisu

- (1) Pod *Vrstom propisa* potrebno je, upisom riječi "DA" odabrati o kojem se propisu radi. Na raspolaganju su slijedeći propisi: ustav, sporazum, zakon, poslovnik, odluka, naputak, pravilnik i drugi opći pravni akt.
- (2) U pododjeljku *Naziv propisa* unosi se naziv koji će propis imati nakon stupanja na snagu. Pored naziva stavlja se crtica i oznaka statusa propisa koji se dostavlja na mišljenje (na primjer: prednacrt, nacrt ili prijedlog).

Odjeljak C. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih učinaka na proračun

Ako propis nema nikakvu fiskalnu posljedicu na proračun, kao niti na druge proračune i razine vlasti, izvanproračunske korisnike i fondove, nositelj normativnog posla u ovom dijelu Obrasca 2a OFP-NE jasno i nedvosmisleno navodi da prihvaćanje, odnosno provedba propisa nema i neće rezultirati fiskalnim učincima. *Isključivo nomotehničke izmjene i dopune postojećeg propisa primjer su propisa koji ne stvara fiskalne posljedice na proračun(e).*

Odjeljak D. Pečat i potpis odgovorne osobe institucije BiH

Obrazac 2a OFP-NE potpisuje rukovoditelj institucije BiH koji svojim potpisom jamči vjerodostojnost procjene. Obrazac se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja.

Odjeljak E. Mišljenje Ministarstva financija i trezora

Mišljenje Ministarstva financija i trezora na Obrazac 2a OFP-NE potpisuje ministar financija i trezora. Mišljenje se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja.

OBRAZAC broj 2b O PROCJENI EKONOMSKIH UČINAKA					
Nositelj normativnog posla					
Obrazac 2b					
Osnovni podaci o propisu					
Vrsta propisa	Ustav		Poslovnik		Pravilnik
	Sporazum		Odluka		Drugi opći pravni akt
	Zakon		Naputak		
Naziv propisa					

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnije a) je učinak istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), značajni (2) i vrlo značajni (3)	Da li je učinak pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite - 0);	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje- uključujući opseg i prirodu ovog učinka
	Da li će propis imati učinak na povećanje ili smanjenje uposlenih u gospodarskim subjektima, osobito malim i srednjim poduzećima?						
	Da li će propis imati učinak u pogledu zahtjeva za investicije, dodatnih troškova prilagođavanja, poštivanja propisa ili transakcijskih poslovnih troškova?						
	Da li će propis imati učinak na operativne troškove i poslovanje gospodarskih subjekata?						
	Da li će propis imati učinak u pogledu nametanja novih administrativnih zahtjeva i/ili novih administrativnih troškova za gospodarske subjekte?						
	Da li će se propisom uvesti strožija pravila u vođenju određenih vrsta poslova? Da li će izravno uzrokovati zatvaranje određenih poslovnih subjekata?						
	Da li će propis imati učinak na stvaranje novih javnih ovlasti?						
	Da li će propis imati učinak na imovinska prava (npr. zemljište, pokretna imovina, materijalna i nematerijalna imovina)?						
	Da li će imati učinak na pristup financiranju (npr. na pristup gospodarskih subjekata kreditima, osobito malih i srednjih poduzeća i sl.)?						
	Učinak propisa na pojedinu gospodarsku oblast ili sektor						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnije/a rješenje/a i koliki je učinak istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je učinak pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite -0)	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - uključujući opseg i prirodu ovog učinka
Učinak propisa na gospodarstvo u cjelini	Da li će propis imati učinak na konkurentnost gospodarstva i priljev investicija?						
	Da li propis stimulira protok investicija (uključujući preraspodjelu ekonomskih investicija)?						
	Da li će propis imati učinak na gospodarski rast?						
	Da li će propis imati učinak na održivost okoliša?						
	Da li će propis doprinijeti postizanju ciljeva društvenog razvika?						
	Da li će propis imati regionalni učinak u smislu stvaranja ili zatvaranja radnih mjesta i učinak na posebne sektore?						
	Da li će propis imati učinak na makroekonomsko okruženje?						
	Da li će propis imati učinak na tržišnu konkurentnost i pravilno funkcioniranje tržišta?						
	Da li propis stimulira ili negativno utječe na istraživanje i razvika?						
	Da li propis utječe na uvođenje i primjenu novih proizvodnih metoda, tehnologija ili proizvoda?						
Da li propis utječe na intelektualna imovinska vlasništva (patenti, trademarks, copyrights, ostala know-how prava)?							

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (D) / Ne (N)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliki je učinak istog/stih s obzirom na pitanje: Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je učinak pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite -0)	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o opsegu i prirodi ovog učinka
Učinak propisa na gospodarstvo u cjelini	Da li se propisom promovira ili ograničava akademsko ili industrijsko istraživanje?						
	Da li će propis utjecati na potrošačke cijene?						
	Da li propis utječe na kvalitet i raspoloživost dobara/usluga i mogućnost njihovog izbora od strane potrošača?						
	Da li propis utječe na informiranost i zaštitu potrošača?						
	Da li će propis imati značajnih učinaka na finansijsku poziciju pojedinać/domaćinstava, kako u kratkoročnom, tako i u dugoročnom razdoblju?						
	Da li propis ima učinak na ekonomsku zaštitu obitelji i djece?						
	Navedite i druge ekonomske učinke koje smatrate značajnima						
Izjava o nepostojanju značajnih ekonomskih učinaka							
<i>(Ukoliko nositelj normativnog posla kroz provedenu sveobuhvatnu procjenu ekonomskih učinaka utvrdi da odabrano najpovoljnije rješenje nema značajnih ekonomskih učinaka, u nastavku daje takvu izjavu, koju potpisuje rukovodilac/ institucije BiH, te svojim potpisom jamči vjerodostojnost dane izjave. Izjava se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja)</i>							
Pečati potpis odgovorne osobe institucije BiH							
Mjesto i datum			Pečat			Popis rukovoditelja nositelja normativnog posla	
Mjesto i datum							
Mjesto i datum			Pečat			Popis ministara vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	

OBRAZAC broj 2c O PROCJENI SOCIJALNIH UČINAKA				
Nositelj normativnog posla				
Osnovni podaci o propisu				
Vrsta propisa	Ustav		Poslovnik	Pravilnik
	Spozazum		Odluka	Drugi opći pravni akt
	Zakon		Naputak	
Naziv propisa				

Obrazac 2c

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliki je učinak istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrio značajni (3)	Da li je učinak pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite -0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zadržetak o opsegu i prirodi ovog učinka
Norme i prava vezana uz kvalitetu radnog mjesta	Da li propis uijeće na stvaranje novih radnih mjesta?						
	Da li propis izravno uijeće na gubitak radnih mjesta?						
	Da li propis ima posebnih negativnih učinaka na određene profesije, skupine radnika ili na samozaposlene osobe?						
	Da li propis uijeće na potražnju za radnom snagom?						
	Da li propis uijeće na funkcioniranje tržišta rada?						
	Da li propis uijeće na kvalitet rada?						
	Da li propis uijeće na pristup radnika ili onih koji traže posao programima stručnog ili kontinuiranog obučavanja?						
	Da li propis izravno ili neizravno uijeće na postojeća prava i obveze radnika, osobito u odnosu na informacije i konzultacije koje su im na raspolaganju i u pogledu zaštite protiv otpuštanja?						
	Da li propis uijeće na zdravlje, sigurnost i dignitet radnika?						
	Da li propis uijeće na zaštitu mladih ljudi i žena na poslu?						
	Da li propis izravno ili neizravno uijeće na postojeća prava i obveze radnika?						
	Da li propis potpomaže ili ograničava restrukturiranje, adaptaciju na promjene i uporabu tehnoloških inovacija na radnom mjestu?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnije/a riješenje/a i koliki je učinak istog/stih, s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je učinak prečesto pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite - 0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o opsegu i prirodi ovog učinka
Socijalna uključenost i zaštita osobito ranjivih društvenih skupina ili pojedinaca	Da li propis utječe na pristup tržištu rada ili na tranziciju u ili iz tržišta rada?						
	Da li propis izravno ili neizravno vodi do veće nejednakosti ili jednakosti?						
	Da li propis utječe na jednak pristup uslugama ili dobrima?						
	Da li propis omogućuje bolju informiranost javnosti o određenom pitanju?						
	Da li propis utječe više na posebne skupine ljudi, poduzeća, lokalitete, najranjivije kategorije, najizloženije riziku siromaštva u odnosu na ostale skupine?						
	Da li propis osobito utječe na strance, djecu, žene, osobe sa invaliditetom, neuposlene, starije osobe, političke organizacije, crkve, religijske i građanske organizacije ili na etničke, jezičke i vjerske manjine, tražitelje azila?						
Jednakost u tretmanu i mogućnostima, zabrana diskriminacije	Da li propis utječe na jednak tretman i na jednake mogućnosti za sve?						
	Da li propis utječe na jednakost spolova?						
	Da li propis utječe na stvaranje različitog tretmana skupine ljudi ili pojedinaca izravno na temelju pola, rase, boje kože, etničkog ili društvenog podrijetla, genetskih karakteristika, jezika, religije ili vjerovanja, političkog ili bilo kojeg drugog stajališta, pripadnosti nacionalnoj manjini, godina starosti ili seksualne orijentacije? Da li predložena mjera dovodi do neizravne diskriminacije?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najnoviji/a rješenje/a i koji je učinak istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerojatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je učinak pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite - D):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o opsegu i prirodi ovog učinka
Privatnost i obiteljski život	Da li propis utječe na privatnost pojedinaca (uključujući i privatnost njihovih domova i komunikacije) ili na njihovo pravo na slobodu kretanja? Da li propis utječe na obiteljski život ili na zakonsku, ekonomsku i društvenu zaštitu obitelji?						
Zaštita ili izloženost osobnih podataka pojedinca	Da li propis iziskuje da se obrade osobni podaci ili da li utječe na prava određenog pojedinca da ima pristup osobnim podacima?						
Upravljanje, participacija, dobra administracija, pristup pravdi, mediji i etika	Da li propis utječe na samostalnost društvenih partnera u područjima u kojima su kompetentni? Da li, na primjer, utječe na pravo kolektivnog pregovaranja na bilo kom razini ili na pravo da se poduzmu kolektivne mjere? Da li provedba propisa utječe na tijela uprave ili javne institucije, na primjer, u odnosu na njihove nadležnosti? Da li će propis utjecati na prava i odnose pojedinaca u odnosu na javnu upravu? Da li propis utječe na pristup pravdi pojedinca? Da li propis omogućuje bolju informiranost javnosti o određenom pitanju? Da li utječe na pristup javnosti informacijama? Da li propis utječe na medije, na medijski pluralizam i na slobodu izražavanja?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliki je učinak istog/isti s obzirom na pitanje? Vjerojatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je učinak pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite - D):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o opsegu i prirodi ovog učinka	
Javno zdravlje i sigurnost	Da li propis pokreće pitanja bioetike (kloniranje, uporaba dijelova tijela ili tijela za financijsku dobit, genetičko istraživanje ili testiranje i sl.)?							
	Da li propis utječe na zdravlje i sigurnost pojedinaca ili stanovništva, uključujući pitanja trajanja životnog vijeka, mortaliteta, morbiteta kroz učinak na socijalekonomsko okruženje (npr. radno okruženje, dohodak, obrazovanje, zanimanje, ishrana i sl.)?							
	Da li propis povećava ili smanjuje mogućnost bioterorizma?							
	Da li propis povećava ili smanjuje mogućnost pojave zdravstvenih rizika uslijed supstanci koje su štetne za prirodni okoliš?							
	Da li propis utječe na zdravlje zbog promjene u količini buke ili kvaliteta zraka, vode ili tla u naseljenim područjima?							
	Da li propis ima učinaka na zdravlje zbog promjene u uporabi energije i/ili uklanjanju otpada?							
	Da li propis utječe na čimbenike kvaliteta življenja, poput uporabe duhana, alkohola ili fizičke aktivnosti?							
	Da li propis ima poseban zdravstveni učinak na određene rizične skupine (određene starošću, spolom, invalidnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini, mobilnosti, regiji i sl.)?							

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnije/a rješenje/a i koliki je učinak istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (5)	Da li je učinak prečesto pozitivn (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite - 0);	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o opsegu i prirodi ovog učinka
Pristup i učinak na socijalnu zaštitu, zdravstvene i obrazovne sisteme	Da li propis ima učinaka na ove usluge u smislu njihovog kvaliteta i pristupa?						
	Da li propis ima učinaka na obrazovanje i mobilnost radnika (zdravlje, obrazovanje i sl.)?						
	Da li propis ima učinak na pristup pojedinih privatnom ili javnom obrazovanju ili stručnom i kontinuiranom obrazovanju?						
	Da li propis ima učinaka na financiranje ili organizaciju ili pristup socijalnim, zdravstvenim i obrazovnim sustavima (uključujući stručno obrazovanje)?						
	Da li propis utječe na slobodu sveučilišta, akademsku slobodu?						
	Da li propis utječe na sigurnost, kriminal ili terorizam?						
	Da li propis utječe na mogućnost otkrivanja ili dobivanja koristi od kriminalnog djelovanja?						
Javna sigurnost i kriminal	Da li će propis uzrokovati povećanje kaznenih djela?						
	Da li propis utječe na kapacitete tijela za provedbu zakona (policijskih, tužiteljskih i sl.)?						
	Da li propis ima učinak na balans između sigurnosnih interesa i prava osumnjčenika?						
	Da li propis utječe na prava žrtava ili svjedoka?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliki je učinak ispitivanja s obzirom na pitanje? Vjerojatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je učinak pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite - 0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - uključujući opseg i prirodu ovog učinka
Korupcija i sukob interesa	Da li propis omogućuje zlouporabu moći povjerene javnom službeniku ili osobi na političkom položaju na državnoj, entitetskoj, kantonalnoj razini, razini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, gradskoj ili općinskoj razini, koja može dovesti do privatne koristi?						
	Da li propis sprječava izravno ili neizravno zahtijevanje, muđenje, davanje ili prihvatanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njezinu mogućnost, kojima se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanja očekivanih od primatelja mita?						
	Da li propis sprječava situacije u kojima izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih dužnosti i savjetnici mogu imati privatni interes koji utječe ili može utjecati na zakonitost, otvorenost, objektivnost i nepristrasnost u obavljanju javne dužnosti?						
	Da li propis omogućuje izabranim dužnosnicima, nositeljima izvršnih dužnosti i savjetnicima u obavljanju javnih dužnosti, kao i državnim službenicima i uposlenicima u obavljanju njihovih poslova zakonito, efikasno, nepristrasno i časno postupanje, uz pridržavanje načela odgovornosti, poštenja, savjesnosti, otvorenosti i vjerodostojnosti?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najnoviji/a i koliko je učinak istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerojatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je učinak pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite - 0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o opsegu i prirodi ovog učinka
Obrana	Da li propis učeće na obrambeni sustav Bosne i Hercegovine, zaštiti suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke neovisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, kao i na pružanje pomoći civilnim vlastima?						
Kultura	Da li propis doprinosi očuvanju kulturnog naslijeđa i očuvanju i unaprjeđenju kulturne raznolikosti? Da li propis doprinosi očuvanju i unaprjeđenju kulturne produkcije (gpr. izdavaštvo i knjižarstvo, glazba i disko grafija, filmska industrija i likovna umjetnost, tisak i audiovizuelni medijski sustav, kazalište, itd.)? Da li propis učeće na položaj umjetnika? Da li propis učeće na podizanje opće razine kulturne kreativnosti (inteligibilnosti) u zajednici? Navedite i druge socijalne učinke koje smatrate značajnim						
Drugi socijalni učinci							
Izjava o odgovornosti za značajnih socijalnih učinaka							
<i>(Lokalno razvijeni) normativni pečta kroz provedenu strategiju utječu na, da odabrano najpovoljnije rješenje nema značajnih socijalnih učinaka, u nastavku daje ubavu izjavu, koju potpisuje rukovoditelj institucije BiH, te svojim potpisom jamči vjerodostojnost dane izjave. Izjava se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja)</i>							
Pečat i potpis odgovorne osobe institucije BiH							
Mjesto i datum			Pečat			Potpis rukovoditelja i nositelja normativnog posla	
Mišljenje nadležnog kontrolnog tijela							
Mjesto i datum			Pečat			Potpis rukovoditelja nadležnog kontrolnog tijela	

OBRAZAC broj 2d O PROCJENI OKOLIŠNIH UČINAKA						
Nositelj normativnog posla						
Osnovni podaci o propisu						
Vrsta pr opisa	Ustav	Poslovnik	Pravilnik			
	Sporazum	Odluka	Drugi opći pravni akt			
	Zakon	Naputak				
Naziv pr opisa						
Oblast	Pitanje	Ukoliko da, navedite najpovoljnije/a rješenje/a i koliki je učinak istog/istih s obzirom na pitanje? Vjer ojatno mali (1), značajni (2) i vrlo značajni (3)	Da li je učinak pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite -0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativni/ ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - uključak o opsegu i prirodi ovog učinka
Klima	Da li propis doprinosi stabilizaciji koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi do razine koja bi spriječila opasne antropogene učinke na klimatski sustav? Da li propis utječe na emisiju supstanci koje utječu na ozon (CFC, HCFC i sl.) i na stakleničke plinove (karbon-dioksid, metan i sl.) u atmosferu?					

Obrazac 2d

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (D) / Ne (N)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliki je učinak istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerojatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je učinak pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite -):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o opsegu i prirodi ovog učinka	
Kvalitet zraka	Da li propis ima učinaka na emisiju štetnih zagađivača zraka (acidifirajućih, eutrofirajućih i/ili fotokemijskih) koji mogu utjecati na zdravlje ljudi, oštetiti usjeve ili zgrade ili dovesti do negativnih učinaka na okoliš (zagađeno zemljište ili rijeke i sl.)?							
	Da li propis utječe na povećanje ili smanjenje potražnje za prijevozom (putničkim ili teretnim)?							
	Da li propis utječe na povećanje ili smanjenje emisije plinova od vozila?							
	Da li propis povećava ili smanjuje kvalitet ili količinu svježe ili podzemnih voda?							
	Da li propis povećava ili smanjuje kvalitet voda u obalnim i morskim predjelima (npr. puštanjem kanalizacije, nafte, teških metala i drugih zagađivača)?							
	Da li propis utječe na resurse pitke vode?							
Kvalitet vode, mora i vodnih potencijala	Da li propis doprinosi smanjenju onečišćenja ili opterećenja u riječnom, morskom i obalnom okolišu radi osiguranja od negativnih učinaka ili rizika za ljudsko zdravlje i/ili zdravije ekoloških sustava i/ili korištenje rijeka, mora i obale?							
	Da li propis doprinosi očuvanju, unaprjeđenju i obnovnoj uspostavi ravnoteže između ljudskih aktivnosti i prirodnih potencijala u rijekama, moru i na obalama?							

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (D) / Ne (N)	Ukoliko da, navedite najpovoljnije a) i koliko je utinak istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerojatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je utinak pređito pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite-0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o opsegu i prirodi ovog utinka
Kvalitet zemljišta i potencijala	Da li propis utječe na acidifikaciju, zagađenje ili slanost zemljišta i stopu erozije zemljišta?						
	Da li propis utječe na gubitak raspoloživog zemljišta (npr. izgradnjom objekata) ili povećava količinu upotrebljivog zemljišta (npr. dekontaminacijom zemljišta)?						
Obnovljivi ili neobnovljivi izvori energije	Da li propis utječe na korištenje obnovljivih izvora (svježe vode, ribe) brže nego što se oni mogu regenerirati?						
	Da li propis smanjuje ili povećava korištenje neobnovljivih izvora (podzemne vode, minerali i sl.)?						
	Da li propis povećava ili smanjuje utrošak energije i proizvodnju topline?	Da li propis utječe na smanjenje broja vrsta u biljnom i životinjskom svijetu?					
Bioraznolikost (zaštita biljnog i životinjskog svijeta) i pejzažna raznolikost	Da li propis utječe na zaštićene ili ugrožene vrste ili na njihova staništa u ekološki osjetljivim područjima?						
	Da li propis dijeli prirodna staništa na mala područja ili utječe na migracijske puteve, ekološke koridore ili međuzone?	Da li propis utječe na promjenu izgleda prirodnog staništa?					
	Da li propis utječe na to da se prvi put počnu uporabljivati staništa koja prethodno nisu bila u uporabi?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliki je učinak istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je učinak pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postaje, označite- o):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o opsegu i vrsti učinka
Uporaba zemljišta	Da li propis utječe na zemljište koje je identificirano kao osjetljivo iz ekoloških razloga?						
	Da li propis dovodi do promjena u načinu korištenja zemljišta (na primjer, u promjeni podjele između ruralnog i urbanog zemljišta ili promjene u vrsti poljoprivrednog zemljišta)?						
Upravljanje otpadom	Da li propis utječe na stvaranje otpada (čvrstog, urbanog, poljoprivrednog, industrijskog, rudarskog, radioaktivnog ili toksičnog) ili kako se otpad tretira, otklanja ili reciklira?						
	Da li propis utječe na vjerovatnoću nastanka ili na sprječavanje slučajeva požara, eksplozija, kvarova, nesreća ili slučajnih emisija?						
Omjer ili vjerovatnoća rizika za okoliš	Da li propis utječe na rizik neovlaštene ili nenamjerne diseminacije stranih ili genetički modificiranih organizama?						
	Da li propis povećava ili smanjuje vjerovatnoću nastanka prirodnih katastrofa?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja, i koliki je učinak istog/stih s obzirom na pitanje? Vjerojatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je učinak prerezito pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite-0)	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Što nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o opsegu i prirodi ovog učinka
Učinak aktivnosti gospodarstvenih subjekata na okoliš	<p>Da li propis utječe na input prirodnih potencijala po količini izlaznog proizvoda? Da li će utjecati na to da proizvodnja zahtijeva više ili manje utroška energije?</p> <p>Da li propis utječe na pojeftinjenje ili poskupljenje ekološki povoljnih ili nepovoljnih proizvoda ili usluga kroz promjene u propisima koji se tiču poreza, certifikacije, proizvodnje, dizajna, nabave i sl.?</p> <p>Da li propis promovira ili ograničava ekološki povoljne ili nepovoljne proizvode i usluge kroz izmjene propisa koji se tiču kapitalnih investicija, zajmova, osiguranja i sl.?</p> <p>Da li će primjenom propisa poduzeća postati veći ili manji zagadivači promjenom načina na koji će funkcionirati?</p> <p>Da li propis ima učinak na zdravlje životinja i biljaka?</p> <p>Da li propis utječe na dobrobit životinja (npr. humani tretman životinja)?</p> <p>Da li propis ima učinak na sigurnost hrane (ljudi i životinja)?</p> <p>Navedite i druge ekološke učinke koje smatrate značajnim</p>						
Zdravlje životinja i biljaka i sigurnost hrane							
Drugi ekološki učinci							

<p>Izjava o nepostojanju značajnih ekoloških učinaka <i>(Ukoliko nositelj normativnog posla kroz provedenu sveobuhvatnu procjenu ekoloških učinaka utvrdi da odabrano najpovoljnije rješenje nema značajnih ekoloških učinaka, u nastanku daje takvu izjavu, koju potpisuje rukovoditelj institucije BiH, te svojim potpisom jamči vjerodostojnost dane izjave. Izjava se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja)</i></p>		
<p>Pečat i potpis odgovorne osobe institucije BiH</p>		
Mjesto i datum	Pečat	Potpis rukovoditelja nositelja normativnog posla
<p>Mišljenje Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa</p>		
Mjesto i datum	Pečat	Potpis ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa

OBRAZAC broj 3 – MIŠLJENJE O PROCEDURALNIM ASPEKTIMA SVEOBUHvatNE PROCJENE UČINAKA PROPISA

Bosna i Hercegovina
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: _____
Sarajevo, _____ godine

KONTROLNA LISTA ZA IZVRŠENU SVEOBUHvatNU PROCJENU UČINAKA PROPISA (pravni i proceduralni aspekti)			
Nositelj normativnog posla:			
Naziv propisa:			
Ime i prezime, kontakt podaci osobe koja je vršila izradu propisa:			
Datum:			
Broj	Elementi provjere	DA	NE
Osnovni elementi			
1.	Izrađena sveobuhvatna procjena učinaka propisa i uključuje sve potrebne dijelove		
2.	Naziv propisa je naveden i razumljiv		
3.	Naziv nositelja normativnog posla, datum i kontakti su navedeni		
4.	Izvršena je analiza stanja i utvrđen je problem		
5.	Utvrđeni su ciljevi (opći, posebni i operativni)		
Utvrđivanje, procjena učinaka, poređenje i odabir najpovoljnijeg rješenja			
6.	Utvrđena su moguća rješenja		
7.	Postoje tri moguća rješenja za svaki operativni cilj		
8.	Izvršena je procjena učinaka mogućih rješenja u:		
	a) fiskalnom pogledu		
	b) ekonomskom pogledu		
	c) socijalnom pogledu		
	d) okolišnom pogledu		
9.	Izvršena je procjena rizika, neizvjesnosti i prepreka mogućih rješenja		
10.	Izvršeno je međusobno poređenje mogućih rješenja		
11.	Izvršen je odabir najpovoljnijeg rješenja		
12.	Utvrđen je okvir za praćenje, izvješćivanje i ocjenu		
13.	Utvrđeni su pokazatelji uspješnosti provedbe ciljeva		
14.	Postoje dokazi i činjenice koji podržavaju provedenu sveobuhvatnu procjenu učinaka		
Konzultacije			
15.	Zahtjevi za provedbu konzultacija su ispoštovani u potpunosti		
16.	Uključen je sažetak o načinu i vremenu održavanja konzultacija		
17.	Predstavljen jasan pregled konzultacija i postupka nakon konzultacija		
18.	Predstavljen jasan i sažet pregled primjedbi i prijedloga iz konzultacija		
19.	Predstavljeno koje primjedbe i prijedlozi su uvaženi, a koji nisu		
U slučaju odgovora NE, navedite broj pitanja i sažeto objasnite			
	(Dodati potreban broj redova u skladu sa brojem odgovora NE)		

GENERALNI TAJNIK

Vijeća ministara

На основу члана IV. 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 30. сједници Дома народа одржаној 30. јуна 2017. године и на 48. сједници Представничког дома одржаној 14. јуна и 5. јула 2017. године, усвојила је

**ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ
ЈЕДИНСТВЕНИХ ПРАВИЛА
ЗА ИЗРАДУ ПРАВНИХ ПРОПИСА У
ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

У Јединственим правилима за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 11/05, 58/14 и 60/14), у члану 58. додају се нови ст. (3) и (4) који гласе:

"(3) Изузетно од одредби ст. (1) и (2) овог члана, за нацрте или приједлоге прописа у институцијама Босне и Херцеговине (у даљем тексту: институције БиХ), за које се проводи свеобухватна процјена утицаја у складу са Анексом I ових правила, носилац нормативног посла умјесто образложења подноси извјештај о проведеној свеобухватној процјени утицаја.

(4) Анекс I из става (3) овог члана чини саставни дио ових правила."

Члан 2.

У члану 60. став (1) иза тачке б) додаје се нова тачка ц) која гласи:

"ц) принципе на којима је заснован пропис,".

Досадашње тач. ц), д) и е) постају тач. д), е) и ф) иза којих се додаје нова тачка г) која гласи:

"г) образложење могућих економских, социјалних и околних утицаја прописа,".

Досадашње тач. ф) и г) постају тач. х) и и).

Члан 3.

У члану 65. додаје се став (7) који гласи:

"(7) Процјена фискалних утицаја прописа подноси се на Обрасцу број 2а из Анекса I ових правила."

Члан 4.

У члану 68. став (1) иза ријечи "процес" додају се ријечи: "процјене утицаја,".

Члан 5.

Члан 69. мијења се и гласи:

"Члан 69.

(Координатори поступка процјене утицаја и одговорни државни службеници)

(1) У институцијама БиХ одређују се координатори поступка процјене утицаја.

(2) Послови координатора поступка процјене утицаја обухватају сљедеће:

а) обезбјеђује методолошко јединство и досљедну примјену поступка процјене утицаја у оквиру институције БиХ,

б) по потреби, активно учествује у провођењу претходне и свеобухватне процјене утицаја прописа,

ц) обезбјеђује кохерентност и усклађеност прописа са стратешким циљевима, стратешким програмима и припадајућим активностима у оквиру надлежности институције БиХ,

д) у случају идентификовања неусаглашености, преклапања или празнина између прописа појединих организационих јединица институције, пружа стручну помоћ и координира између

одговорних организационих јединица институције БиХ, с циљем отклањања таквих неусаглашености, преклапања или празнина и вршења одговарајућих усклађивања,

е) сарађује са централним координирајућим и контролним тијелима поступка процјене утицаја, као и другим институцијама БиХ и других нивоа власти у Босни и Херцеговини, укључујући обезбјеђење провођења консултација са свим заинтересованим странама (струковна удружења, невладине организације, представници академске заједнице, представници међународних организација и сл.) у поступку процјене утицаја,

ф) координира и сарађује са надлежном организационом јединицом институције БиХ за припрему и извршење буџета у поступку израде документа о оквиру буџета и годишњег буџетског захтјева институције БиХ с циљем планирања и обезбјеђивања одговарајућих буџетских и ванбуџетских средстава неопходних за провођење свеобухватних процјена утицаја,

г) надгледа процес практичне примјене методологије за процјену утицаја у оквиру институције БиХ, с циљем идентификовања евентуалних слабости и недостатака, те, у случају потребе, предлаже одговарајуће мјере руководиоцу институције с циљем њиховог превазилажења и

х) врши друге послове у складу са Анексом I ових правила.

(3) Руководиоци државни службеници, шефови унутрашњих организационих јединица и стручни савјетници у институцијама БиХ одговорни су за провођење поступка процјене утицаја приликом израде прописа."

Члан 6.

У Дијелу четвртог назив Главе II мијења се и гласи:

**"ГЛАВА II ПОСТУПАК ПРОЦЈЕНЕ УТИЦАЈА И
ИЗРАДЕ ПРОПИСА".**

Члан 7.

Члан 70. мијења се и гласи:

"Члан 70.

(Покретање поступка за припрему прописа)

Поступак за израду преднацрта, нацрта и приједлога прописа покреће се у складу са чланом 6. Анекса I ових правила (претходна процјена утицаја)."

Члан 8.

Члан 71. мијења се и гласи:

"Члан 71.

(Састав радне групе за свеобухватну процјену утицаја и израду прописа)

(1) За прописе за које се кроз проведenu претходну процјену утицаја, у складу са Анексом I ових правила, утврди да није потребно проводити свеобухватну процјену утицаја, руководиоца институције БиХ која је носилац нормативног посла успоставља радну групу за израду прописа, коју чине државни службеници из члана 68. и по потреби државни службеници из члана 69. ових правила.

(2) Носилац нормативног посла, у складу са Анексом I ових правила приступа свеобухватној процјени утицаја и припреми прописа успостављањем радне групе, коју чине државни службеници из чл. 68. и 69. ових правила.

(3) Ако се стручност не може обезбиједити унутар институције БиХ која је носилац нормативног посла или уколико садржај прописа захтијева сарадњу са другим

- нивоима власти у Босни и Херцеговини, руководиоца институције може, у зависности од случаја, Савјету министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара) поднијети захтјев за успостављање међуинституционалне или међувладине радне групе коју чине државни службеници из институције носиоца нормативног посла, других институција БиХ или надлежних институција других нивоа власти у Босни и Херцеговини, те представници организација цивилног друштва и, по потреби, истакнути домаћи или страни стручњаци. Радом међуинституционалне или међувладине радне групе координира институција БиХ која је носилац нормативног посла.
- (4) Приликом успостављања радних група из ст. (1), (2) и (3) овог члана, неопходно је обезбиједити равноправну заступљеност полова у чланству радне групе."

Члан 9.

Чл. 72. и 73. бришу се.

Члан 10.

Члан 74. мијења се и гласи:

"Члан 74.

(Припрема преднацрта, нацрта или приједлога прописа)

- (1) У складу с provedеним поступком претходне, односно свеобухватне процјене утицаја из Анекса I ових правила, радна група припрема преднацрт, нацрт или приједлог прописа.
- (2) У припреми преднацрта, нацрта или приједлога прописа примјењују се критеријуми који су постављени у главама од I до III и Анексом I ових правила."

Члан 11.

Члан 75. мијења се и гласи:

"Члан 75.

(Процес консултација)

Процес консултација у поступку процјене утицаја и израде прописа проводи се у складу са Анексом I ових правила и Правилима за консултације у изради правних прописа."

Члан 12.

Члан 76. мијења се и гласи:

"Члан 76.

(Припрема нацрта, односно приједлога прописа)

- (1) На основу исхода консултација, радна група за процјену утицаја и израду прописа припрема нацрт, односно приједлог прописа.
- (2) У припреми нацрта, односно приједлога прописа примјењују се критеријуми одређени у главама од I до III и Анексу I ових правила."

Члан 13.

Члан 77. мијења се и гласи:

"Члан 77.

(Одобравање извјештаја о процјени утицаја и нацрта, односно приједлога прописа)

- (1) Радна група за процјену утицаја и израду прописа подноси извјештај о provedеној процјени утицаја прописа и нацрт, односно приједлог прописа на одобрење руководиоцу институције БиХ, у складу са одредбама Анекса I ових правила.
- (2) По добивању одобрења руководиоца институције БиХ из става (1) овог члана, уз нацрт, односно приједлог прописа, зависно од случаја, Савјету министара или Предсједништву Босне и Херцеговине се достављају:
- а) образложење које испуњава критеријуме из Главе II ових правила, за прописе за које се проводи само

претходна процјена утицаја у складу са Анексом I ових правила,

- б) образац број 1 Анекса I ових правила, одобрен од руководиоца институције БиХ,
- ц) образац број 2 Анекса I ових правила, одобрен од руководиоца институције БиХ,
- д) инструменти за усклађивање са правном течевином ЕУ односно табела о усклађености и изјава о усклађености, за прописе за које је проведена свеобухватна процјена утицаја,
- е) документација о обављеним консултацијама, односно обављеној јавној расправи,
- ф) мишљења контролних тијела из Анекса I ових правила, Генералног секретаријата Савјета министара, као и других надлежних тијела у складу са Пословником о раду Савјета министара."

Члан 14.

(Ступање на снагу и примјена)

Ове измјене и допуне Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењују се од 01.07.2017. године.

Број 01,02-02-4-566/17

5. јула 2017. године

Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ

Шефик Цаферовић, с. р.

Предсједавајући
Дома народа

Парламентарне скупштине
БиХ

Бариша Чолак, с. р.

АНЕКС I МЕТОДОЛОГИЈА ПРОЦЈЕНЕ УТИЦАЈА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ ПРОПИСА ДИО ПРВИ – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим анексом прописује се методологија процјене утицаја приликом израде преднацрта, нацрта или приједлога нових или измјена и допуна постојећих прописа из члана 2. став (1) ових правила у институцијама извршне власти Босне и Херцеговине, врсте процјена и образци за процјену утицаја, поступак процјене утицаја, укључујући и начин међуинституционалних и међувладиних консултација, као и консултација са јавношћу у том поступку, контролна тијела за суштинску провјеру проведене процјене фискалних, економских, социјалних и околиних утицаја и централно координирајуће тијело, поступак разматрања свеобухватне процјене и нацрта и приједлога прописа, електронски систем подршке поступку процјене утицаја, стручно оспособљавање и усавршавање везано за процјену утицаја и израду прописа, инструменти за свеобухватно унапређење квалитете прописа, те друга питања у вези с поступком процјене утицаја.

Члан 2.

(Процјена утицаја)

- (1) Процјена утицаја представља низ међусобно повезаних истраживачко-аналитичких поступака и радњи који укључују: објективну анализу стања и дефинисање проблема, утврђивање циљева и могућих рјешења за њихово остваривање, процјену позитивних и негативних утицаја могућих рјешења у фискалном, економском, социјалном и околином погледу, међусобно поређење предности и недостатка могућих рјешења, одабирање

- рјешења која ће бити садржана у приједлогу новог или измјени и допуни постојећег прописа или проведена путем ненормативних активности и мјера, утврђивање и провођење оквира за праћење, извјештавање и евалуацију.
- (2) Процјена утицаја заснива се на чињеницама и доказима и проводи се уз истовремене међуинституционалне и консултације са јавношћу, а по потреби и консултације са институцијама других нивоа власти у Босни и Херцеговини.

Члан 3.

(Циљеви процјене утицаја)

- (1) Општи циљ процјене утицаја је стварање услова за израду и доношење квалитетнијих прописа заснованих на расположивим чињеницама и доказима, тако да се циљеви прописа остварују уз најниже могуће трошкове и не стварају препреке пословном окружењу, грађанима и друштву уопште.
- (2) Посебни циљеви процјене утицаја су:
- подстицање међуинституционалне и међувладине сарадње и координације носилаца израде прописа ради једноставнијег и бржег усаглашавања рјешења и остваривања циљева,
 - допринос јачању транспарентности и партиципативној демократији кроз укључивање свих заинтересованих страна, укључујући јавност, у поступцима израде, предлагања, праћења примјене, извјештавања и евалуације прописа,
 - допринос економичном, ефикасном, ефективном и транспарентнијем планирању и коришћењу буџетских средстава,
 - допринос интегрисаном, паметном, одрживом и инклузивном економском расту и развоју,
 - допринос повећању могућности за запошљавање, смањењу сиромаштва, укључености у образовању, унапређењу здравствене заштите и свеукупном смањењу социјалне искључености и дискриминације, укључујући обезбјеђење принципа равноправности полова, оснаживања владавине права, напретка у борби против организованог криминала, тероризма и корупције у Босни и Херцеговини,
 - допринос остварењу стратешких циљева Босне и Херцеговине у области заштите околине, који између осталог укључује побољшање управљања околином и развој околине инфраструктуре уз повећање отпорности на климатске промјене, заштити биоразноликости, развоју енергетских потенцијала, посебно обновљивих извора енергије и повећању енергетске ефикасности, итд.

Члан 4.

(Основни принципи процјене утицаја)

Основни принципи процјене утицаја су:

- усмјереност - приједлози могућих рјешења су усмјерени на потпуно или дјелимично отклањање негативних утицаја утврђених проблема,
- сразмјерност - приједлози могућих рјешења сразмјерни су ризику узрочно-последичних веза проблема,
- одговорност - приједлози могућих рјешења су одраз детаљне процјене и одабирања најповољнијег рјешења који подразумијевају одговорност за дјеловање у датој области, донијете одлуке у вези с тим, њихово досљедно провођење, укључујући обавезу извјештавања, нарочито у погледу одговорности за посљедице одабраних рјешења,

- транспарентност - приједлози могућих рјешења су резултат детаљне процјене могућих утицаја и консултација свих заинтересованих страна,
- објективност - процјена утицаја и приједлог најповољнијег рјешења заснива се на објективној процјени према задатим критеријумима,
- усклађеност - предложена рјешења усклађују се са правним оквиром у Босни и Херцеговини, међународним стандардима и Acquis-ем,
- фискална одрживост - могућа рјешења и приједлог најповољнијег рјешења усклађени су са средњорочним фискалним оквиром,
- свеобухватан (интегралан) приступ - процјена утицаја проводи се на уравнотежен начин, у међусобно повезаном поступку процјене фискалних, економских, социјалних и околине утицаја.

Члан 5.

(Примјена других прописа)

- Поступак планирања нормативно-правних активности проводи се у складу са Одлуком о годишњем планирању рада и начину праћења и извјештавања о раду у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 94/14) и Упутством о начину припреме годишњег програма рада и извјештаја о раду у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 45/15).
- На питања консултација са јавношћу у поступку процјене утицаја примјењују се Правила за консултације у изради правних прописа.

ДИО ДРУГИ – ВРСТЕ ПРОЦЈЕНЕ И ОБРАСЦИ ЗА ПРОЦЈЕНУ УТИЦАЈА

Члан 6.

(Претходна процјена утицаја)

- Приједлог плана нормативно-правних активности институције БиХ заснива се на извршеној претходној процјени могућих утицаја (у даљем тексту: Претходна процјена).
- Претходна процјена проводи се за све прописе који се намјеравају предложити у план нормативно-правних активности институције БиХ и Савјета министара, као саставни дио годишњег програма рада институције БиХ и Савјета министара, као и за прописе који се предлажу за усклађивање законодавства Босне и Херцеговине с Acquis-ем, те закључивање међународних споразума.
- У фази планирања нормативно-правних активности институције БиХ претходна процјена проводи се, документује и подноси уз план нормативно-правних активности институције БиХ, те се у фази разматрања и доношења прописа прилаже уз преднацрт, нацрт или приједлог прописа на Обрасцу број 1 овог анекса.
- Институција БиХ проводи поступак претходних консултација приликом израде плана нормативно-правних активности у складу са Правилима за консултације у изради правних прописа.

Члан 7.

(Свеобухватна процјена утицаја)

- Свеобухватна процјена утицаја проводи се за прописе утврђене годишњим планом нормативно-правних активности институције БиХ и Савјета министара, за које је кроз претходну процјену утицаја, на основу критеријума прописаних у Обрасцу 1 овог анекса, утврђено да могу имати значајне фискалне, економске, социјалне или околине утицаје.

- (2) Изузетно, у складу са закључком Савјета министара, Предсједништва Босне и Херцеговине или Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, институција БиХ проводи претходну, а по потреби и свеобухватну процјену утицаја и за прописе који нису садржани у годишњем плану нормативно-правних активности институције БиХ и Савјета министара, у складу са одредбама овог анекса.
- (3) За прописе из става (2) овог члана, за које је утврђена потреба провођења свеобухватне процјене утицаја, сходно се примјењују одредбе овог анекса.
- (4) Као полазиште у поступку провођења свеобухватне процјене утицаја користи се Образац број 1 овог анекса о проведеној претходној процјени утицаја.
- (5) Извјештај о проведеној свеобухватној процјени утицаја документује се и подноси на Обрасцу број 2 овог анекса уз преднарт, нацрт или приједлог прописа надлежном доносиоцу прописа.
- a) доступни и мјеродавни секундарни извори информација који се у правилу комбинују са примарним изворима информација,
- b) организовање и провођење хоризонталних, а по потреби и вертикалних међуинституционалних консултација уз активно учешће представника организација цивилног друштва и истакнутих стручњака одговарајућег профила,
- ц) секундарни извори из става (2) тачка а) овог члана, између осталог, укључују мјеродавне изворе података који су доступни путем одговарајућих надлежних институција у Босни и Херцеговини, као и из других значајних јавно доступних извора, као што су научна истраживања, студије, извјештаји академских и организација цивилног друштва и томе слично.
- (3) Осим извора података из става (2) овог члана, за утврђивање чињеница и података који ће послужити као полазна основа и подлога за све наредне фазе поступка процјене утицаја прописа, користе се и други значајни извори података из одговарајућих институција Европске уније и других одговарајућих међународних организација и институција.
- (4) На основу предузетих истраживачко-аналитичких радњи из става (2) овог члана, израђује се проблемско стабло путем којег се утврђују узрочно-последичне везе проблема, са тежиштем на утврђивању непосредних и дубљих узрока проблема.

ДИО ТРЕЋИ - ПОСТУПАК ПРОЦЈЕНЕ УТИЦАЈА

Члан 8.

(Провођење процјене утицаја)

- (1) Процјену утицаја из чл. 6. и 7. овог анекса проводи носилац нормативног посла.
- (2) Поступак процјене обухвата слиједеће радње:
- анализа стања и утврђивање проблема,
 - утврђивање циљева,
 - предлагање могућих рјешења за превазилажење идентификованих проблема, односно за постизање утврђених циљева,
 - процјена утицаја могућих рјешења у фискалном, економском, социјалном и околиномском погледу,
 - провођење хоризонталних међуинституционалних, а по потреби и вертикалних међуинституционалних консултација,
 - провођење консултација са јавношћу,
 - провођење успоредне анализе предложених рјешења,
 - представљање резултата и предлагање најповољнијих рјешења,
 - утврђивање оквира за праћење, извјештавање и евалуацију,
 - праћење и извјештавање о провођењу прописа у складу с утврђеним оквиром за праћење из тачке и) овог члана и
 - провођење средњорочне односно *ex post* евалуације прописа.

Члан 9.

(Анализа стања и утврђивање проблема)

- (1) У поступку анализе стања и утврђивања проблема неопходно је што свеобухватније сагледати постојеће стање, идентификовати и детаљно анализирати постојећи проблем и разлоге његовог настанка, уз идентификацију интересних страна на које се проблем односи директно или индиректно, те утврдити да ли је ријеч о повременом или сталном проблему. У овој фази поступка процјене утицаја, потребно је укратко описати развој проблема током времена, утврдити зашто постојећа ситуација није више одржива, уз утврђивање узрочно-последичних веза и ризика који се могу очекивати уколико се не донесе нови, измијени постојећи пропис или примјени одговарајућа неформативна мјера за превазилажење проблема.
- (2) У поступку анализе тренутног стања и утврђивања проблема као полазиште се користе:

Члан 10.

(Утврђивање циљева)

- (1) На основу утврђених проблема из члана 9. овог анекса приступа се утврђивању слиједећих циљева:
- општег циља којим се исказује крајњи исход или коначни дугорочни утицај прописа,
 - посебних циљева који кумулативно и непосредно доводе до остварења општег циља,
 - оперативних циљева који кумулативно и непосредно доводе до остварења посебног циља у оквиру којег се утврђују.
- (2) Циљеви из става (1) овог члана утврђују се у складу са слиједећим критеријумима:
- специфичан*: циљеви требају бити прецизни и довољно конкретни како не би подлијегали супростављеним тумачењима,
 - мјерљив*: циљеви требају дефинисати будуће жељено стање у мјерљивом облику како би се касније могло процијенити да ли је циљ остварен или не,
 - прихватљив*: циљеви требају бити прихватљиви, разумљиви и слично тумачени од стране свих оних од којих се очекује преузимање дијела одговорности за њихово остварење,
 - реалистичан*: циљеви требају бити амбициозни, али истовремено и реално постављени како би их сви одговорни прихватили као значајне,
 - временски одређен*: циљеви су временски одређени ако је њихово остварење могуће дефинисати у одређеном временском периоду, тј. могуће је одредити рокове њиховог извршења.

Члан 11.

(Утврђивање могућих рјешења)

- (1) За потребе остваривања оперативних циљева обавезно се утврђују три могућа рјешења:
- задржати постојеће стање,

- б) постепени приступ у начину рјешавања утврђеног проблема,
 - ц) потпуно нови приступ у односу на тренутно стање у начину рјешавања утврђеног проблема.
- (2) Једно од могућих рјешења из става (1) тач. б) и ц) овог члана може представљати ненормативно, односно нормативно рјешење.
- (3) У случају немогућности утврђивања ненормативног рјешења, утврђују се нормативна рјешења за могућа рјешења из става (1) тач. б) и ц) овог члана.
- (4) Изузетно од става (1) овог члана, у случају усклађивања законодавства Босне и Херцеговине са *Acquis-ем* разматрају се два могућа рјешења:
- а) дјелимично усклађивање и
 - б) потпуно усклађивање.

Члан 12.

(Процјена фискалних утицаја могућих рјешења)

- (1) Очекивани фискални утицаји процјењују се у односу на очекиване трошкове и добити од увођења прописа и могућих алтернатива увођењу прописа, на основу слиједећих критеријума:
- а) фискални ефекти увођења прописа на приходе и примитке, расходе и издатке за буџетску годину и двије наредне године,
 - б) образложење промјена у расходима, издацима, приходима и примцима, укључујући и утицаје на равноправност полова,
 - ц) промјене у броју запослених (систематизована и попуњена радна мјеста),
 - д) потенцијалне обавезе за буџет (јамства и остало),
 - е) фискална процјена утицаја прописа на друге буџете и нивое власти (буџетске и ванбуџетске кориснике, као и ванбуџетске фондове), уколико такви утицаји постоје и
 - ф) извори и методе обезбјеђења средстава.
- (2) Критеријуми из става (1) овог члана утврђују се процјеном очекиваних утицаја према мјерилима: вјероватно мали, значајни и врло значајни.
- (3) Очекивани фискални утицаји могућих рјешења исказују се у Обрасцу број 2 овог анекса, а фискални утицаји одабраних најповољнијих рјешења документују се и подносе на Обрасцу 2а овог анекса.

Члан 13.

(Процјена економских утицаја могућих рјешења)

- (1) Очекивани економски утицаји на поједину привредну област или сектор процјењују се у односу на слиједеће критеријуме:
- а) запошљавање у привредним субјектима,
 - б) захтјеви за инвестиције везано за пословање привредних субјеката,
 - ц) оперативни трошкови и пословање привредних субјеката,
 - д) нови административни трошкови за привредне субјекте,
 - е) стварање нових јавних овлашћења,
 - ф) утицај на имовинска права.
- (2) Очекивани економски утицаји на привреду у цјелини процјењују се у односу на слиједеће критеријуме:
- а) конкурентност привреде и прилив инвестиција,
 - б) привредни раст,
 - ц) одрживост околине,
 - д) постизање циљева друштвеног развоја,
 - е) регионално и на посебне секторе,
 - ф) макроекономско окружење,
 - г) тржишна конкурентност и

- х) друге утицаје на привреду уколико се процјењују значајним.
- (3) Критеријуми из става (1) овог члана утврђују се процјеном очекиваних утицаја према мјерилима: вјероватно мали, значајни и врло значајни.
- (4) Очекивани економски утицаји могућих рјешења исказују се у Обрасцу број 2 овог анекса, а економски утицаји одабраних најповољнијих рјешења документују се и подносе на Обрасцу 2б овог анекса.

Члан 14.

(Процјена социјалних утицаја могућих рјешења)

- (1) Очекивани утицаји на социјално осјетљиве и друге групе с посебним интересима и потребама те утицај на здравствени и социјални статус грађана процјењују се у односу на слиједеће критеријуме:
- а) запосленост и тржиште рада,
 - б) норме и права везана уз квалитету радног мјеста,
 - ц) социјалну укљученост и заштиту посебно рањивих друштвених група или појединачна,
 - д) једнакост у третману и могућностима, забрана дискриминације,
 - е) приватност и породични живот,
 - ф) заштиту или изложеност личних података појединца,
 - г) јавно здравље,
 - х) приступ социјалној заштити, здравственим и образовним системима и последице за њих,
 - и) криминал и тероризам,
 - ј) корупцију и сукоб интереса,
 - к) јавну безбједност и криминал,
 - л) одбрану,
 - м) културу и
 - н) друге социјалне утицаје, уколико се процјењују значајним.
- (2) Очекивани утицаји из става (1) овог члана утврђују се према слиједећим мјерилима: вјероватно мали, значајни и врло значајни.
- (3) Очекивани социјални утицаји могућих рјешења исказују се у Обрасцу број 2 овог анекса, а социјални утицаји одабраних најповољнијих рјешења документују се и подносе на Обрасцу 2ц овог анекса.

Члан 15.

(Процјена околних утицаја могућих рјешења)

- (1) За очекиване околних утицаје мјеродавне су процјене вјероватних утицаја у односу на слиједеће критеријуме:
- а) клима,
 - б) квалитет ваздуха,
 - ц) квалитет воде, мора и водних ресурса,
 - д) квалитет земљишта и ресурса,
 - е) обновљиви и необновљиви извори енергије,
 - ф) биоразноликост (заштита биљног и животињског свијета) и пејзажна разноликост,
 - г) употреба земљишта,
 - х) управљање отпадом,
 - и) омјер или вјероватноћа ризика за околину,
 - ј) утицај активности привредних субјеката на околину,
 - к) здравље животиња и биљака и безбједност хране и
 - л) други очекивани утицаји на околину, уколико се процјењују значајним.
- (2) Процјена очекиваних утицаја из става (1) овог члана проводи се тако да се за свако подручје у којем се очекује дјеловање прописа утврди очекивана вјероватност настанка утицаја према слиједећим мјерилима: вјероватно мали, значајни и врло значајни.

(3) Очекивани околишки утицаји могућих рјешења исказују се у Обрасцу број 2 овог анекса, а околишки утицаји одабраних најповољнијих рјешења документују се и подносе на Обрасцу 2д овог анекса.

Члан 16.

(Процјена утицаја на одрживи развој)

Процјена утицаја на одрживи развој представља комбинацију процијењених утицаја на сва подручја из чл. од 12. до 15. овог анекса.

Члан 17.

(Комбиновање метода квалитативне и квантитативне процјене утицаја)

Када год је то могуће, утврђени квалитативни утицаји могућих рјешења из чл. од 12. до 16. овог анекса процјењују се и исказују и у квантитативном и монетарном погледу.

Члан 18.

(Мјерила очекиване вјероватности настанка утицаја)

Мјерила очекиване вјероватности настанка утицаја процјењују се дискреционом оцјеном носиоца нормативног посла, која се заснива на прибављеним подацима и доказима, те стручном и научном приступу утврђеној проблематици и пракси везано за циљеве који се настоје постићи као рјешење проблема.

Члан 19.

(Процјена ризика, неизвјесности и препрека)

У поступку процјене утицаја могућих рјешења из чл. од 12. до 16. овог анекса проводи се и процјена пратећих ризика, неизвјесности и препрека везаних за провођење могућих рјешења, уз утврђивање приједлога за њихово превазилажење.

Члан 20.

(Консултације)

- (1) За потребе свеобухватнијег и објективнијег сагледавања проблема, утврђивања циљева, процјене утицаја могућих рјешења која се разматрају, те изналажења најповољнијих рјешења, носилац нормативних послова примјењује одговарајући метод активних консултација са надлежним институцијама БиХ, организацијама цивилног друштва и независним стручњацима. Када је то потребно, консултације се проводе и са надлежним институцијама ентитета, кантона и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.
- (2) Носилац нормативног посла примјењује одговарајући метод активних консултација у једној или више фаза процјене утицаја из члана 8. став (2) тач. а) до ц), а обавезно у фази процјене утицаја могућих рјешења из члана 8. став (2) тачка д) овог анекса.
- (3) Активни метод консултација из става (2) овог члана подразумијева провођење индивидуалних и групних консултативних састанака, анкетирање, интервјуе, округле столове, фокус групе, јавне и стручне расправе путем радија, телевизије и друштвених мрежа, јавне трибине и сл.

Члан 21.

(Успоредна анализа предложених рјешења)

За провођење успоредне анализе предложених рјешења и одабирање најповољнијег рјешења користе се слиједећи критеријуми:

- а) *финансијска изведивост* подразумијева расположивост финансијских средстава (буџетска или ванбуџетска средства потребна за реализацију рјешења),
- б) *организациона изведивост* подразумијева расположивост организационих капацитета, укључујући

знање, искуство, водство, организациону способност, мотивацију и сл.,

- ц) *техничка provedivost* подразумијева расположивост, односно постојање потребних техничких средстава и опреме за провођење рјешења,
- д) *održivost* подразумијева дугорочни позитивни утицај рјешења у ширем окружењу и дужем временском периоду и капацитете различитих учесника за провођење одабраног рјешења у дугорочном смислу,
- е) *efikasnost* подразумијева омјер користи и трошкова, односно у којој мјери се могу остварити очекивани исходи, резултати и утицаји с обзиром на разумне трошкове провођења рјешења,
- ф) *efektivnost* подразумијева потенцијални ниво остварености очекиваних утицаја општег, посебних и оперативних циљева и
- г) *koherentnost* (унутрашња и спољна) подразумијева усклађеност рјешења с другим политикама или прописима унутар Босне и Херцеговине и с Европском унијом и другим међународним споразумима.

Члан 22.

(Резултати процјене утицаја и предлагање најповољнијих рјешења)

На основу критеријума из члана 21. овог анекса, међусобним поређењем утврђених могућих рјешења, анализирају се њихове главне предности и недостаци и утврђује приједлог најповољнијег рјешења.

Члан 23.

(Оквир за праћење, извјештавање и евалуацију)

- (1) Праћење представља процес систематичног прикупљања података о развоју и провођењу прописа, те остваривању циљева који се одвија током провођења, у одређеним временским интервалима, на основу претходно дефинисаних показатеља које је могуће упоређивати са полазним стањем, у складу са оквиром за праћење, извјештавање и евалуацију.
- (2) Евалуација представља поступак систематског и објективног вредновања израде, провођења и резултата усвојеног прописа кроз анализу релевантности, економичности, ефективности, утицаја и одрживости усвојеног прописа у односу на утврђене циљеве, а ради доношења одговарајућих закључака који се могу користити као основ за унапређење или евентуално укидање одређеног прописа.
- (3) Оквир за праћење, извјештавање и евалуацију из става (1) овог члана нарочито садржи слиједеће елементе:
 - а) институционални оквир за праћење провођења и извјештавање,
 - б) показатеље извршења и успјешности провођења који укључују полазне и циљне вриједности,
 - ц) изворе и методе верификације података,
 - д) методе прикупљања података,
 - е) обрасце за праћење и извјештавање,
 - ф) институције којима се подноси извјештај о праћењу provedbe прописа,
 - г) рокове за подношење извјештаја,
 - х) у случају потребе, финансијска средства за потребе праћења провођења прописа,
 - и) врсту евалуације,
 - ј) евалуацијске критеријуме и питања,
 - к) актере евалуацијског поступка,
 - л) рок за провођење евалуације,

- m) институције којима се подноси евалуацијски извјештај и
- n) у случају потребе, финансијска средства за провођење евалуације.

Члан 24.

(Дефиниција и врсте показатеља)

- (1) Показатељ представља квалитативну и квантитативну мјеру која се користи да демонстрира промјену у стању, напретку или резултату у погледу остварења циљева прописа.
- (2) На нивоу општег циља утврђује се показатељ утицаја, односно дугорочних резултата.
- (3) На нивоу посебних циљева утврђују се показатељи крајњих резултата.
- (4) На нивоу оперативних циљева утврђују се показатељи излазних резултата.
- (5) На нивоу одабраних рјешења утврђују се улазни и процесни показатељи.

Члан 25.

(Критеријуми за процјену квалитете показатеља)

Процјена квалитете показатеља врши се наспрам слиједећих критеријума:

- a) *ваљаност*: подаци требају јасно и адекватно представљати очекивани резултат,
- b) *интегритет*: прикупљени подаци морају обезбједити и минимизирати потенцијалне грешке и манипулације са подацима,
- ц) *прецизност*: подаци требају имати одговарајући ниво детаља како би омогућили доношење информисаних одлука од стране носилаца политичких функција,
- д) *поузданост*: подаци морају одражавати стабилан и досљедан процес прикупљања и метод анализе током цијелог периода и
- е) *благовременост*: подаци требају бити доступни учестало, морају бити актуелни, ажурирани и благовремено доступни.

Члан 26.

(Праћење и извјештавање о провођењу прописа)

- (1) У складу са оквиром за праћење, извјештавање и евалуацију из члана 23. овог анекса, носилац нормативног посла, у сарадњи са другим носиоцима провођења прописа врши:
 - a) редовно праћење провођења прописа и у том смислу прикупљање неопходних података према унапријед утврђеним временским интервалима,
 - b) процјене наспрам дефинисаних показатеља успјешности провођења,
 - ц) надгледање промјена и поређење с полазним стањем,
 - д) идентификовање ризика уз давање приједлога одговарајућих мјера и активности за њихово превазилажење и
 - е) предлагање измјена и допуна прописа уколико се утврђени циљеви прописа не остварују.
- (2) Извјештај о праћењу провођења прописа подноси се најмање једном годишње Савјету министара и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине на разматрање и одлучивање.

Члан 27.

(Средњорочна односно *ex post* евалуација прописа)

- (1) *Ex post* евалуација проводи се за све прописе за које је проведена свеобухватна процјена утицаја, најмање након четири до највише шест година од ступања на снагу прописа.

- (2) У случају провођења сложених прописа, поред *ex post* евалуације из става (1) овог члана, може се провести и средњорочна евалуација, након три до четири године примјене прописа, путем које се, између осталог, разматрају слиједећа питања: релевантност циљева и логике интервенције у односу на циљеве, ефективност, односно ниво остварености циљева кроз анализу исхода или утицаја, те ефикасност, односно однос између утрошених ресурса и остварених резултата.
- (3) Извјештај о проведеној средњорочној евалуацији нарочито указује на евентуална одступања од циљева прописа у току његовог провођења, уз давање препорука за унапређење прописа.

Члан 28.

(Евалуацијски критеријуми)

- (1) Евалуацијски критеријуми су:
 - a) *релевантност*: примјереност прописа с обзиром на проблем и контекст, посебно примјереност циљева и логике интервенције,
 - b) *кохерентност (унутрашња и спољна)*: усклађеност различитих циљева прописа, усклађеност прописа с другим релевантним јавним политикама и прописима, те међународним споразумима,
 - ц) *ефикасност/економичност/ефективност*: омјер користи и трошкова, односно мјера у којој су остварени исходи, резултати и утицај с обзиром на разумне трошкове провођења,
 - д) *дјелотворност*: ниво остварености очекиваних утицаја, односно циљева,
 - е) *одрживост*: потенцијал дугорочног позитивног утицаја прописа и капацитети различитих актера за даљи наставак провођења прописа, уколико је она даље потребна,
 - ф) *утицај*: промјена у ширем окружењу и у дужем временском периоду услјед укупних утицаја прописа.
- (2) Приликом одабира критеријума из става (1) овог члана у сваком појединачном случају евалуације утицаја прописа у обзир се узимају специфична сврха евалуације, садржај и циљеви прописа који се евалуира, доступност података, расположиво вријеме, средства и стручњаци за провођење евалуације, политички интереси наручиоца евалуације, те интереси циљних група.

Члан 29.

(Евалуацијски поступак)

- (1) С циљем провођења евалуацијског поступка потребно је претходно утврдити:
 - a) специфичну сврху евалуације,
 - b) циљне групе,
 - ц) најважније евалуацијске критеријуме с обзиром на сврху евалуације,
 - д) главна питања на која треба одговорити евалуација,
 - е) показатеље, уколико нису претходно утврђени,
 - ф) информације које је потребно прикупити,
 - г) изворе и доступност информација,
 - х) методе прикупљања информација,
 - и) учеснике евалуацијског поступка.
- (2) У случају провођења спољне евалуације утврђује се опис евалуацијског задатка, који нарочито садржи слиједеће елементе:
 - a) назив наручиоца евалуације,
 - b) предмет евалуације,
 - ц) циљеве евалуације,

- д) рок за провођење евалуације,
 - е) вриједност уговора,
 - ф) циљне групе које треба обухватити,
 - г) евалуацијске критеријуме,
 - х) кључна евалуацијска питања,
 - и) посебне услове за избор извршиоца евалуације,
 - ј) услове повјерљивости,
 - к) провјеру постојања сукоба интереса.
- (3) Завршни извјештај о проведеном евалуацијском поступку садржи слиједеће:
- а) сиже извјештаја не дужи од шест страница,
 - б) критичко мишљење, засновано на низу података, о евалуацијским критеријумима који ће бити предмет евалуације,
 - ц) јасан сиже примијењене методологије и завршна процјена ограничења одабраног приступа и коришћених података,
 - д) јасан логички слијед између анализе и представљених резултата, одговора на питања за евалуацију и донесених закључака.
- (4) Завршни средњорочни, односно *ex post* евалуацијски извјештаји доставља се Савјету министара и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине на разматрање и одлучивање.
- (5) Усвојени завршни средњорочни, односно *ex post* евалуацијски извјештаји из става (4) овог члана објављују се на интернет платформи Савјета министара.

ДИО ЧЕТВРТИ – КООРДИНИРАЈУЋЕ И КОНТРОЛНА ТИЈЕЛА

Члан 30.

(Контролна тијела)

- (1) Носилац нормативног посла прибавља мишљења у вези проведене свеобухватне процјене утицаја од слиједећих контролних тијела:
- а) Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине у погледу суштинске провјере процјене фискалних утицаја прописа, у складу са својим надлежностима,
 - б) Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине у погледу суштинске провјере процјене економских и околинских утицаја, у складу са својим надлежностима,
 - ц) Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине, Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, Министарства правде Босне и Херцеговине, Агенције за равноправност полова Босне и Херцеговине, Агенције за превенцију и борбу против корупције Босне и Херцеговине и Агенције за заштиту личних података Босне и Херцеговине у погледу суштинске провјере проведене процјене социјалних утицаја, у складу са својим надлежностима,
 - д) Канцеларије за законодавство Савјета министара у погледу усклађености између садржаја извјештаја о проведеној свеобухватној процјени утицаја и нацрта или приједлога прописа, а посебно у којој мјери и на који начин су одабрана најповољнија рјешења, институционални оквир и механизми за праћење, извјештавање и евалуацију утврђени у извјештају о проведеној свеобухватној процјени утицаја уграђени у нацрт или приједлог прописа.
- (2) У случају прописа који могу имати утицај на ниже нивое власти у Босни и Херцеговини, контролна тијела из става (1) овог члана приликом давања мишљења

- консултују одговарајућа надлежна тијела нижих нивоа власти у Босни и Херцеговини.
- (3) Контролна тијела из става (1) тач. а), б) и ц) овог члана дају мишљења из своје надлежности на обрасцима из чл. 12. до 15. овог анекса, а контролно тијело из става (1) тачка д) овог члана у оквиру мишљења које даје у складу са Пословником о раду Савјета министара.
- (4) Рок за давање мишљења контролних тијела из става (1) овог члана је 15 дана од дана пријема захтјева за давање мишљења.

Члан 31.

(Централно координирајуће тијело)

- (1) Генерални секретаријат Савјета министара је централно координирајуће тијело поступка процјене утицаја.
- (2) Генерални секретаријат Савјета министара разматра приједлог плана нормативно-правних активности институције БиХ и врши увид у достављене обрасце претходне процјене те, по оцијењеној потреби, враћа образац претходне процјене институцији БиХ на дораду, уз одговарајуће упуте и рок за извршење, попуњавањем и достављањем Обрасца број 1 из Прилога 3 Упутства о начину припреме и годишњег програма рада и извјештаја о раду у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 45/15).
- (3) Институција БиХ је дужна приједлог плана нормативно-правних активности усагласити са Генералним секретаријатом Савјета министара најкасније до 30.11. текуће године, ради његовог уврштавања у годишњи програм рада институције БиХ и Савјета министара за слиједећу годину.

Члан 32.

(Поступак разматрања свеобухватне процјене и нацрта и приједлога прописа)

- (1) Стручни колегијум институције БиХ разматра нацрт извјештаја о проведеној свеобухватној процјени утицаја (у даљем тексту: Образац број 2), уз преднацрт, нацрт, или приједлог прописа, те врши процјену њихове садржајне квалитете и међусобне усклађености. У поступку разматрања, стручни колегијум институције посебну пажњу посвећује слиједећим питањима:
- а) усклађеност са политикама других сектора унутар институције БиХ, међусекторска усклађеност и досљедност материјала из става (1) овог члана са стратешким приоритетима и политикама Босне и Херцеговине,
 - б) квалитет процјене постојеће ситуације и формулације проблема,
 - ц) јасноћа циљева и намјераних резултата,
 - д) представљена могућа рјешења за остваривање утврђених циљева, односно превазилажење утврђених проблема и њихови могући утицаји,
 - е) извјештај о проведеним консултацијама, а посебно начин на који су прибављени коментари размотрени и уграђени у Образац број 2 и преднацрт, нацрт или приједлог прописа,
 - ф) аргументи за одабир најповољнијих рјешења,
 - г) провјера са стручне стране гледишта да ли су материјали из става (1) овог члана припремљени у складу са поступком процјене утицаја из овог анекса и номотехничким правилима прописаним у овим правилима,
 - х) уколико стручни колегијум институције БиХ закључи да Образац број 2, преднацрт, нацрт или приједлог прописа или њихови поједини дијелови нису спремни за упућивање у даљу процедуру

- разматрања у складу са овим анексом и Пословником о раду Савјета министара, у том случају стручни колегијум институције може дати приједлог руководиоцу институције БиХ да се Образац број 2 са преднацртом, нацртом или приједлогом прописа врати радној групи на дораду уз одговарајуће упуте и одређивање рока за извршење.
- (2) По добивању сагласности руководиоца институције БиХ на материјале из става (1) овог члана, проводе се међуинституционалне и јавне консултације објавом на интернет платформи Савјета министара.
 - (3) Након проведених консултација из става (2) овог члана, проводи се анализа прибављених коментара и приједлога, израђује извјештај о проведеним консултацијама, материјали из става (1) овог члана се према потреби усклађују са прибављеним коментарима и приједлозима, те достављају стручном колегијуму институције БиХ на разматрање и одлучивање руководиоца институције БиХ.
 - (4) По добивању сагласности руководиоца институције БиХ из става (3) овог члана, приступа се прибављању мишљења контролних тијела из члана 30. овог анекса. Након прибављања мишљења контролних тијела из става (4) овог члана и анализе истих, Образац број 2, преднацрт, нацрт или приједлог прописа се према потреби усклађује са прибављеним мишљењима.
 - (5) Након што прибави мишљења контролних тијела и по потреби усагласи садржај свеобухватне процјене утицаја, укључујући усаглашавање садржаја нацрта или приједлога прописа са прибављеним мишљењима, носилац нормативног посла их доставља Генералном секретаријату Савјета министара, који попуњавањем и овјером Обрасца број 3 овог анекса даје мишљење о проведеној свеобухватној процјени утицаја у погледу поштивања свих процедуралних корака садржаних у овом анексу.
 - (6) У случају неслагања носиоца нормативног посла са мишљењем надлежног контролног тијела из става (4) овог члана, носилац нормативног посла уз Образац број 2 овог анекса са прибављеним мишљењима контролних тијела и уз нацрт или приједлог прописа доставља Генералном секретаријату Савјета министара и очитовање у којем наводи подручја и разлоге неслагања. Генерални секретаријат Савјета министара поступа у складу са ставом (5) овог члана, те све материјале из овог става доставља надлежном одбору Савјета министара на разматрање. Уколико се ни на надлежном одбору Савјета министара не усагласе различити ставови носиоца нормативног посла и контролног тијела, Образац број 2 овог анекса, уз нацрт или приједлог прописа, те прибављена мишљења контролних тијела, као и очитовање носиоца нормативног посла уврштава се у дневни ред сједнице Савјета министара, које га разматра и доноси одговарајућу одлуку.
 - (7) У случају када Генерални секретаријат Савјета министара оцијени да достављена свеобухватна процјена утицаја не испуњава услове из Обрасца број 3 овог анекса, вратит ће Образац број 2 о проведеној свеобухватној процјени утицаја на дораду носиоцу нормативног посла уз одговарајуће упуте, те одредити рок извршења.
 - (8) Савјет министара ће одбити уврстити пропис на дневни ред сједнице, уколико нису испуњени услови из става (5) овог члана.

Члан 33.

(Електронски систем подршке)

- (1) Проведене фискалне процјене утицаја прописа достављају се Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине путем ВРМИС електронског система на Обрасцу број 2а из члана 12. овог анекса.
- (2) Проведене процјене економских, социјалних и околишних утицаја прописа достављају се контролним тијелима из члана 30. став (1) тач. б) и ц) овог анекса електронским путем на обрасцима из чл. од 13. до 15. овог анекса, а контролном тијелу из члана 30. став (1) тачка д) уз преднацрт, нацрт или приједлог прописа доставља се електронским путем Образац број 2 о проведеној свеобухватној процјени утицаја.
- (3) Образац број 2 о проведеној свеобухватној процјени утицаја прописа, са прибављеним мишљењима централног координирајућег и контролних тијела, подносе се уз нацрт или приједлог прописа Савјету министара и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине електронским путем.

ДИО ПЕТИ – СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ

Члан 34.

(Надлежност и обухват стручног оспособљавања и усавршавања)

- (1) Одговорни државни службеници у институцијама БиХ из чл. 68. и 69. ових правила, укључујући и одговорне државне службенике контролних тијела и централног координирајућег тијела из чл. 30. и 31. овог анекса, имају право и обавезу стручног оспособљавања и усавршавања из области процјене утицаја и израде прописа.
- (2) Обуке из става (1) овог члана проводе се у складу са планом и програмом обуке који доноси Агенција за државну службу Босне и Херцеговине.
- (3) Агенција за државну службу Босне и Херцеговине једном годишње, уз консултације са централним координирајућим и контролним тијелима за процјену утицаја и координаторима за процјену утицаја у институцијама БиХ, врши анализу успјешности проведених обука и утврђује даље потребе за обуком, уз дефинисање одговарајућих програма обуке.

Члан 35.

(Приручници за процјену утицаја и израду прописа)

- (1) Државни службеници из члана 34. став (1) овог анекса, могу употпуњавати и усавршавати своје стручно знање и вјештине из области процјене утицаја и израде прописа коришћењем сlijедећих приручника:
 - а) Приручник за процјену утицаја,
 - б) Приручник за израду правних прописа,
 - ц) Приручник за израду образложења правних прописа,
 - д) Приручник о родно одговорном бушетирању,
 - е) Приручник за интегрисање равноправности полова у правне прописе и
 - ф) други приручници у вези поступка процјене утицаја који по потреби могу бити израђени.
- (2) Приручници из става (1) овог члана доступни су на интернет платформи Савјета министара www.ekonsultacije.gov.ba.

Члан 36.

(Заједница практичара)

- (1) У циљу унапређења међуинституционалне сарадње, путем размјене искустава у примјени поступка процјене утицаја и израде прописа, наградње стечених знања и

- вјештина, утврђивања иницијатива за даља унапређења система за процјену утицаја у институцијама БиХ, те разматрања других питања везаних за систем процјене утицаја и израде прописа у институцијама БиХ успоставља се заједница практичара коју чине државни службеници из чл. 68. и 69. ових правила и представници тијела из чл. 30. и 31. овог анекса.
- (2) Састанке заједнице практичара из става (1) овог члана, који се одржавају најмање једном годишње, сазива и њиховим радом координира Генерални секретаријат Савјета министара.
- (3) По потреби, на састанке заједнице практичара из става (2) овог члана могу се позвати представници других институција БиХ, стручњаци – практичари из области процјене утицаја и израде прописа из институција других нивоа власти у Босни и Херцеговини, истакнути независни стручњаци, представници академске заједнице, цивилног друштва и међународних организација.

ДИО ШЕСТИ – ИНСТРУМЕНТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТЕ ПРОПИСА

Члан 37.

(Инструменти за унапређење квалитете прописа)
Инструменти за унапређење квалитете прописа су:

- Стратегија унапређења квалитете прописа (у даљем тексту: Стратегија),
- Акциони план унапређења квалитете прописа (у даљем тексту: Акциони план),
- извјештаји о провођењу Стратегије, Акционог плана и овог анекса (у даљем тексту: Извјештај).

Члан 38.

(Стратегија и Акциони план)

- Стратегијом се средњорочно усмјерава развој система процјене утицаја и израде прописа у институцијама БиХ, утврђују циљеви, области за унапређење квалитете прописа и развој стручних капацитета.
- Акциони план одређује приоритетне мјере и активности на развоју система процјене утицаја прописа, начин провођења мјера, редослијед остваривања мјера, рокове извршења, носиоце провођења, пројекте, процјену средстава потребних за провођење активности предвиђених Акционим планом, те процјену трошкова и користи.
- Министарство правде Босне и Херцеговине, у сарадњи са контролним тијелима из чл. 30. и 31. овог анекса, је координатор поступка израде Стратегије и Акционог плана.

Члан 39.

(Праћење и извјештавање о провођењу Стратегије, Акционог плана и Анекса I)

- За потребе праћења и извјештавања о провођењу Стратегије и Акционог плана, као и праћења и извјештавања о примјени овог анекса, успоставља се Стручно радно тијело, којег чине координатори поступка процјене утицаја из члана 69. ових правила, руководећи државни службеник из Генералног секретаријата Савјета министара и Канцеларије за законодавство Савјета министара и један члан, представник невладиног сектора.
- Чланове Стручног радног тијела именује Савјет министара, на приједлог руководиоца институција БиХ из којих поједини чланови долазе, те представника невладиног сектора изабраног путем јавног позива, при чему је дужно обезбједити равноправну заступљеност полова у укупној структури чланова.

- Стручно радно тијело прати и израђује периодичне извјештаје о провођењу Стратегије и Акционог плана, те примјени овог анекса, који се најмање једном годишње подносе Савјету министара и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине на разматрање и одлучивање и објављују на интернет платформи Савјета министара.

ДИО СЕДМИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 40.

(Именовање координатора за процјену утицаја)

Савјет министара ће, на приједлог институција БиХ, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог анекса, именовати координаторе поступка процјене утицаја у институцијама БиХ из члана 69. став (1) ових правила из реда руководећих државних службеника, при чему је дужан обезбједити равнојерну заступљеност полова у њиховој укупној структури.

Члан 41.

(Усклађивање правилника о унутрашњој организацији)

Институције БиХ ће у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог анекса извршити усклађивање својих правилника о унутрашњој организацији са одредбама чл. 30. и 31. овог анекса и члана 69. ових правила.

Члан 42.

(Усклађивање Пословника о раду)

Савјет министара ће, на приједлог Министарства правде Босне и Херцеговине, ускладити Пословник о раду Савјета министара Босне и Херцеговине са одредбама овог анекса у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог анекса.

Члан 43.

(Усклађивање Упутства о начину припреме годишњег програма рада и извјештаја о раду у институцијама БиХ)

Савјет министара ће, на приједлог Министарства правде Босне и Херцеговине, ускладити Упутство о начину припреме годишњег програма рада и извјештаја о раду у институцијама БиХ са одредбама овог анекса у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог анекса.

Члан 44.

(Објављивање приручника)

Министарство правде Босне и Херцеговине ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог анекса објавити приручнике из члана 35. став (1) тач. б) до е) на интернет платформи Савјета министара.

Члан 45.

(Доношење плана и програма обуке за процјену утицаја и израду прописа)

Агенција за државну службу Босне и Херцеговине ће у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог анекса донијети план и програм обуке из члана 34. став (2) овог анекса.

Члан 46.

(Израда и објављивање Приручника за процјену утицаја)

Министарство правде Босне и Херцеговине ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог анекса израдити и објавити на интернет платформи Савјета министара Приручник за процјену утицаја из члана 35. став (1) тачка а) овог анекса.

Члан 47.

(Дограђња ВРМИС информационог система)

Министарство финансија и трезора ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог анекса доградити ВРМИС информациони систем за потребе провођења фискалне процјене утицаја у складу са овим анексом.

Члан 48.

(Израда и усвајање Стратегије и Акционог плана)

Савјет министара ће, на приједлог Министарства правде Босне и Херцеговине, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог анекса усвојити Стратегију и Акциони план из члана 38. ст. (1) и (2) овог анекса, који ће се објавити на интернет платформи Савјета министара.

Члан 49.

(Именовање чланова Стручног радног тијела)

- (1) Министарство правде Босне и Херцеговине објавиће јавни позив и извршити избор представника невладиног сектора за члана Стручног радног тијела из члана 39. ст. (1) и (2) овог анекса у року од 45 дана од дана ступања на снагу овог анекса.
- (2) Чланове Стручног радног тијела из члана 39. став (2) овог анекса именовиће Савјет министара у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог анекса.
- (3) Министарство правде Босне и Херцеговине пружа техничку подршку у раду Стручног радног тијела.
- (4) Састанке Стручног радног тијела сазива и предједава им руководећи државни службеник, координатор поступка процјене утицаја из Министарства правде Босне и Херцеговине.
- (5) Стручно радно тијело састаје се периодично, а најмање једном годишње, с тим да ће се прва сједница сазвати и одржати у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог анекса.
- (6) Стручно радно тијело ће на својој првој сједници, на приједлог Министарства правде Босне и Херцеговине, утврдити пословник о раду, којим ће бити дефинисани мандат, питања кворума за одржавање састанака, начин доношења одлука, као и друга питања од значаја за рад Стручног радног тијела.
- (7) На првој сједници, Стручно радно тијело утврдиће формат извјештаја о праћењу примјене овог анекса са стандардизованим обрасцима за прикупљање података за потребе праћења и извјештавања.
- (8) С циљем унапређења система процјене утицаја у институцијама БиХ, Стручно радно тијело ће вршити периодично прикупљање података наспрам утврђених показатеља, вршити њихову анализу и по потреби

предлагати одговарајуће мјере и активности у оквиру извјештаја о праћењу примјене овог анекса, који се најмање једном годишње подносе Савјету министара и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине на разматрање и одлучивање и објављују се на интернет платформи Савјета министара.

- (9) У року од 60 дана од усвајања Стратегије и Акционог плана из члана 38. овог анекса, Стручно радно тијело утврдиће формат извјештаја о праћењу provedбе Стратегије и Акционог плана са стандардизованим обрасцима за прикупљање података за потребе праћења и извјештавања.

Члан 50.

(Управни надзор)

Управни надзор над провођењем овог анекса врши Министарство правде Босне и Херцеговине.

Члан 51.

(Средњорочна и *ex post* евалуација)

- (1) Средњорочна евалуација ефеката система процјене утицаја успостављеног у складу са овим анексом провешће се након три године од дана ступања на снагу овог анекса.
- (2) Извјештај о средњорочној евалуацији ефеката доставља се Савјету министара и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине на разматрање и усвајање, у оквиру којег ће, између осталог, бити утврђен рок и друга техничка питања од значаја за провођење *ex post* (завршне) евалуације ефеката система процјене утицаја успостављеног у складу са овим анексом.
- (3) Поступци средњорочне и *ex post* евалуације из ставова (1) и (2) овог члана проводе се у складу са одредбама чл. од 27. до 29. овог анекса.

Члан 52.

(Утврђивање прописа за које ће се провести свеобухватна процјена утицаја)

Савјет министара ће најкасније до 30.06.2017. године посебним закључком, на приједлог институција БиХ, утврдити прописе из Програма рада за 2017. годину за које ће се провести свеобухватна процјена утицаја у складу са одредбама овог анекса.

ОБРАЗАЦ број 1 – ПРЕТХОДНА ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ПРОПИСА*(Назив носиоца израде нормативног акта)*

Број: _____

Сарајево, _____ године

Овај образац се користи ради утврђивања материје коју треба обухватити прописом и потребе за провођењем поступка свеобухватне процјене утицаја прописа. Текст означен италиком, укључујући и ову напомену потребно је брисати током попуњавања обрасца.

ПРЕТХОДНА ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ПРОПИСА		
НОСИЛАЦ НОРМАТИВНОГ ПОСЛА		
ВРСТА ПРОПИСА	<i>а) устав, б) споразум, ц) закон, д) пословник, е) одлука, ф) упутство, г) правилник, х) други општи правни акт.</i>	
НАЗИВ ПРОПИСА		
1. Наведите правни основ за доношење прописа.		
2. Да ли је преднацрт, нацрт или приједлог прописа у складу са стратешким документима, политикама и приоритетима Савјета министара и Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, и ако да, наведите с којим?		
3. У складу са чланом 9. Анекса I укратко опишите стање и проблем који се намјерава ријешити.		
4. Уколико имате сазнања да је исти проблем постојао у земљама Европске уније, односно сусједним земљама укратко наведите на који начин је ријешен. Наведите најмање двије земље Европске уније и двије сусједне земље.		
5. Утврдите општи циљ у складу са чланом 10. Анекса I. <i>У правилу општи циљ прописа би требао већ бити садржан у средњорочном плану институције БиХ, на нивоу посебног циља, те га је могуће преузети за потребе утврђивања општег циља прописа.</i>		
6. Наведите у неколико тачака кључна питања/мјера које ће бити обухваћене прописом или проведене путем ненормативних активности и мјера. <i>Кључна питања/мјера се требају осмислити с циљем превазилажења узрока проблема из тачке 3. овог обрасца.</i>		
7. Укратко опишите поступак и резултате претходних консултација у складу са чланом 6. став (5) и по потреби чланом 20. Анекса I.		
8. Процјена утицаја кључних питања/мјера из тачке 6. овог обрасца у фискалном, економском, социјалном и околиномском смислу: (ДА – значајан или врло значајан утицај или НЕ – вјероватно мали утицај)		
а) Да ли једно или више кључних питања/мјера из тачке 6. овог обрасца може или не може имати значајан или врло значајан утицај на буџет Босне и Херцеговине, буџете ентитета, кантона, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и јединица локалне самоуправе? <i>Укратко наведите какви се фискални утицаји очекују.</i>		
б) Да ли једно или више кључних питања/мјера из тачке 6. овог обрасца може или не може имати значајан или врло значајан економски утицај из члана 13. Анекса I? <i>Укратко наведите какви се економски утицаји очекују.</i>		
ц) Да ли једно или више кључних питања/мјера из тачке 6. овог обрасца може или не може имати значајан или врло значајан социјални утицај из члана 14. Анекса I? <i>Укратко наведите какви се социјални утицаји очекују.</i>		
д) Да ли једно или више кључних питања/мјера из тачке 6. овог обрасца може или не може имати значајан или врло значајан околишки утицај из члана 15. овог Анекса I? <i>Укратко наведите какви се околишки утицаји очекују.</i>		

<p>е) Да ли ће једно или више кључних питања/мјера захтијевати провођење административних поступака везано за интересне стране и са којим циљем и хоће ли наведена рјешења додатно повећати административне препреке за пословање? <i>Укратко наведите какви се утицаји очекују(нпр.: додјела овлашћења, утерђивање права и/или обавеза посебним управним актом, провођење управног/инспекцијског надзора, прибављање посебних дозвола, рјешења, сагласности, повећање или увођење нове административне накнаде, измјене управног поступка и сл.).</i></p>		
<p>ф) Да ли ће за реализацију једног или више кључних питања/мјера из тачке б. овог обрасца бити потребно оснивање нових или реорганизовање постојећих органа Босне и Херцеговине или ће бити потребна сарадња више органа управе Босне и Херцеговине, ентитета, кантона, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и јединица локалне самоуправе? <i>Укратко наведите органе управе од којих се очекује сарадња и по могућности њихове капацитете за реализацију такве сарадње.</i></p>		
<p>На основу претходне процјене утицаја прописа утврђено је да ПОСТОЈИ – НЕ ПОСТОЈИ потреба провођења поступка свеобухватне процјене утицаја прописа. <i>Потреба за провођењем свеобухватне процјене утицаја прописа постоји када је барем на једно од питања из тачке 8. овог обрасца одговорено да може имати врло значајан утицај или када је барем на два питања из тачке 8. овог обрасца одговорено да може имати значајан утицај.</i></p>		

ПОТПИС РУКОВОДИОЦА ИНСТИТУЦИЈЕ БиХ

ОБРАЗАЦ број 2 – ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ПРОЦЈЕНИ УТИЦАЈА ПРОПИСА

(Назив носиоца израде нормативног акта)

Број: _____
Сарајево, _____ године

Овај образац се користи за свеобухватну процјену утицаја прописа. Текст означен италиком, укључујући и ову напомену потребно је брисати током попуњавања обрасца.

ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ПРОЦЈЕНИ УТИЦАЈА ПРОПИСА	
НОСИЛАЦ НОРМАТИВНОГ ПОСЛА	
ВРСТА ПРОПИСА	а) устав, б) споразум, ц) закон, д) пословник, е) одлука, ф) упутство, г) правилник, х) други општи правни акт.
НАЗИВ ПРОПИСА	
1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА	
<i>Навести уставни или законски основ за доношење прописа.</i>	
2. АНАЛИЗА СТАЊА И УТВРЂИВАЊЕ ПРОБЛЕМА	
<i>У складу са чланом 9. Анекса I извршите анализу стања и утврдите проблем.</i>	
3. УТВРЂИВАЊЕ ЦИЉЕВА	
<i>У складу са чланом 10. Анекса I извршите анализу стања и утврдите циљ.</i>	
4. УТВРЂИВАЊЕ МОГУЋИХ РЈЕШЕЊА	
<i>У складу са чланом 11. Анекса I утврдите могућа рјешења за постизање оперативних циљева.</i>	
5. ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА МОГУЋИХ РЈЕШЕЊА	
<i>У складу са чл. од 12. до 19. Анекса I извршите процјену фискалних, економских, социјалних и околних утицаја могућих рјешења, као и процјену утицаја на одрживи развој. Приликом провођења процјене утицаја могућих рјешења користите се обрасцима 2а до 2д, као помоћним средством приликом идентификације и разматрања могућих утицаја.</i>	
6. КОНСУЛТАЦИЈЕ	
<i>У складу са чланом 20. Анекса I опишите проведене консултације и резултате истих.</i>	
7. УСПОРЕДНА АНАЛИЗА ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА	
<i>У складу са чланом 21. Анекса I извршите упоредну анализу предложених рјешења.</i>	
8. РЕЗУЛТАТИ ПРОЦЈЕНЕ УТИЦАЈА И ПРЕДЛАГАЊЕ НАЈПОВОЉНИЈИХ РЈЕШЕЊА	
<i>У складу са чланом 22. Анекса I опишите резултате процјене утицаја и наведите приједлоге најповољнијих рјешења за остваривање циљева прописа. Попуните и приложите обрасце 2а до 2д Анекса I.</i>	

9. ОКВИР ЗА ПРАЋЕЊЕ, ИЗВЈЕШТАVAЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈУ								
Општи/Посебни/Оперативни циљ:								
Показатељи на нивоу општег, посебних, и оперативних циљева, те одабраних најповољнијих рјешења	Дефиниција	Јединица мјере ¹	Дисагрегација ²	Извор и начин прикупљања	Квалитете података	Полазна вриједност 2017. (т)	Циљана вриједност 2018. (т+1)	Циљана ³ вриједност 2019. (т+2)
У складу са чл. од 23. до 29. Анекса I утврђите оквир за праћење, извјештавање и евалуацију. Показатељи се утврђују и представљају у оквиру горње табеле. У зависности од броја циљева, по потреби проширите табелу..								
10. ЗАКЉУЧАК								
У закључку је потребно сажето представити укупне резултате проведене процјене утицаја прописа, осврнути се на анализу користи и трошкова, те резултате консултација. С тим у вези, наводе се одабрана најповољнија рјешења и упућује у даљу процједуру разматрања и доношења/усвајања.								

ПОТПИС РУКОВОДИОЦА ИНСТИТУЦИЈЕ БиХ

¹ Како би показатељ био мјерљив, потребно је утврдити одговарајућу јединицу мјере која може нпр. бити број, проценат и сл.

² Дисагрегација показатеља је поступак који се користи како би се боље разумјели ефекти прописа на различите групе. Показатељи који се односе на људе би требали бити разврстани по полу. То не мора истовремено значити да су и родно осјетљиви и обратно, нпр. број породиља се не може разврстати по полу, али је родно осјетљив показатељ. За институције БиХ кључна је дисагрегација по нивоима власти (ентитети, Брчко дистрикт Босне и Херцеговине), а за саме ентитете дисагрегација по кантонима и општинама у Федерацији Босне и Херцеговине, односно по општинама у Републици Српској. Потребно је размотрити могућност прикупљања додатних података за подкатегорије мушкараца и жена које су у вишеструко рањивом положају. Нпр. за број незапослених породиља које су оствариле право на породичну накнаду, дисагрегација може бити на Ромкиње, самохране мајке, жене с инвалидитетом и сл. Такође, нпр. за показатељ постотак самохраних родитеља који су кроз социјалне трансфере прешли социјални минимум у Босни и Херцеговини, дисагрегација би требала бити по полу. Кључно је да се и за сваки ниво дисагрегације требају поставити циљане вриједности показатеља.

³ Циљане вриједности показатеља требају бити довољно амбициозне да би се уопште оправдало улагање средстава, али с друге стране не преамбициозне. У одређеним случајевима, циљане вриједности су већ утврђене одређеном стратегијом Савјета министара или нпр. од стране Европске уније.

2. Расходи и издаци бюджета																				
КОД	НАЗИВ	ТРОШКОВИ ПРОВЕЊЕЊА У ТЕКУЋОЈ ГОДИНИ н						ТРОШКОВИ ПРОВЕЊЕЊА У ТЕКУЋОЈ ГОДИНИ н+1						ТРОШКОВИ ПРОВЕЊЕЊА У ТЕКУЋОЈ ГОДИНИ н+2						
		1	2	3	4	5	6=4+5	7	8	9	10	11=9+10	12	13=11+12	14	15	16	17=14+15+16	18	19=17+18
611000	Плата и издата трошкова запослених	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
612000	Депонирано посподоче и остали депонирано	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
613000	Издајница материјал, материјал, изданајница и услуге	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
614000	Текући трансфери и други текући трансфери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
615000	Калифорнијски трансфери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
616000	Издајница материјал	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
689000	Расходи из осталих трансфера	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
821000	Издајница мобилну ствари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
822000	Издајница финансијске улагање	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
823000	Издајница отплате	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
УКУПНО РАСХОДИ И ИЗДАЦИ		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

3. Обрачун промена у приходима и примцима те расхода и издањима

ОДЈЕЛЪК Д. Ставе у области њудских ресурса и потенцијалне обавезе													
1. Планирана броја запослених													
ПЕРИОД	СИСТЕМАТИЗОВАНО			ПЛАНИРАНО БУДЕТОМ			ТРЕГУЋНО СТАЊЕ			ПОТРЕБНО			
	Постојеће стање (н)	н+1	н+2	Постојеће стање (н)	н+1	н+2	Постојеће стање (н)			Постојеће стање (н)	н+1	н+2	
							м	ж	з				
Руководиџи службеници и савјетници													
Службеници и запосленици													
Приправници													
Болничари													
УКУПНО													
Образложење													
2. Потенцијалне обавезе за буџет													
НАЗИВ													
Јамства													
Остали													
ОДЈЕЛЪК Е. Фискалне посљедице на друге буџете и ниво власти													
НАЗИВ													
Буџет Федерације Босне и Херцеговине, федерални ванбуџетски фондови и корисници													
Буџет Републике Српске, ванбуџетски фондови и корисници													
Буџет Брчко дистрикта Босне и Херцеговине													
Буџет кантона, кантонални ванбуџетски фондови и корисници													
Буџет Јединица локалне самоуправе (општине и Градови)													
ОДЈЕЛЪК Ф. Печат и потпис одговорног лица институције БиХ													
Мјесто и датум	Печат											Потпис руководиоца носиоца нормативног посла	
ОДЈЕЛЪК Г. Мишљење Министарства финансија и трезора													
Мјесто и датум	Печат											Потпис министра финансија и трезора	

ОБРАЗАЦ број 2а О ФИСКАЛНОЈ ПРОЦЈЕНИ УТИЦАЈА				Образац ОФП - НЕ
ОДЈЕЉАК А. Носилац нормативног посла		КОД		НАЗИВ
Раздјел				
ОДЈЕЉАК Б. Основни подаци о пропису				
Врста прописа	Устав	Пословник	Правилник	Други општи правни акт
	Споразум	Одлука		
	Закон	Упутство		
Назив прописа				
ОДЈЕЉАК Ц. Изјава о непостојању додатних фискалних утицаја на буџет				
ОДЈЕЉАК Д. Печат и потпис одговорног лица институције БиХ				
Мјесто и датум	Печат	Потпис руководиоца носноца нормативног посла		
ОДЈЕЉАК Е. Мишљење Министарства финансија и трезора				
Мјесто и датум	Печат	Потпис министра финансија и трезора		

УПУТСТВА ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАЗАЦА О ФИСКАЛНОЈ ПРОЦЈЕНИ УТИЦАЈА ПРОПИСА ДИО ПРВИ – УВОДНИ ДИО

- (1) Овим упутствима утврђује се начин попуњавања образаца о фискалној процјени на обрасцима ОФП-ДА и ОФП-НЕ.
- (2) Упутства за попуњавање образаца о фискалној процјени су саставни дио Анекса I ових правила.
- (3) У складу са чланом 12. Анекса I ових правила, сваки преднацрт, нацрт, односно приједлог прописа из члана 2. ових правила садржи фискалну процјену из које се види повећавају ли се или смањују приходи или расходи на буџет.
- (4) У складу са чланом 12. став (3) Анекса I ових правила фискална процјена даје се на Обрасцу 2а: ОФП-ДА ако пропис има посљедице на буџет институција БиХ, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, кантона или јединица локалне самоуправе на начин да је потребно обезбједити додатна финансијска средства.
- (5) У складу са чланом 12. став (3) Анекса I ових правила фискална процјена даје се на Обрасцу 2а: ОФП-НЕ ако пропис нема посљедице на буџет институција БиХ, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, кантона или јединица локалне самоуправе на начин да није потребно обезбједити додатна финансијска средства.
- (6) Обрасци о фискалној процјени доступни су у електронском облику на интернет страници Министарства финансија и трезора у MS Excel формату.

ДИО ДРУГИ – НАЧИН ПОПУЊАВАЊА ОБРАЗАЦА ГЛАВА I - ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ОФП-ДА Одјељак А. Носилац нормативног посла

У пододјељку *Раздјел*, уноси се бројчани код и назив носиоца нормативног посла у складу с организационом класификацијом буџета.

Одјељак Б. Основни подаци о пропису

Под *Врстом прописа* потребно је, уписом ријечи "ДА" одабрати о којем се пропису ради. На располагању су слиједећи прописи: устав, споразум, закон, пословник, одлука, упутство, правилник и други општи правни акт. У пододјељку *Назив прописа* уноси се назив који ће пропис имати након ступања на снагу. Поред назива ставља се цртица и ознака статуса прописа који се доставља на мишљење (на примјер: преднацрт, нацрт или приједлог).

Одјељак Ц. Фискални утицаји

Овај одјељак садржи фискалну процјену посљедица провођења предложеног прописа на буџет. Приликом израде прописа носилац нормативног посла узима у обзир средства која су обезбијеђена буџетом који је донијела Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, а која су распоређена по буџетским класификацијама.

1. Приходи и примици

- (1) Наводе се приходи и примици на које утиче провођење прописа, слиједећи економску класификацију и изворе финансирања.
- (2) Повећање или смањење се у свим колонама исказује бројчано, с тим да се за очекивано смањење уписује предзнак "-" (минус).
- (3) **Прва, друга и трећа колона - Очекиване приходи и примитке у текућој години "н"** потребно је разрадити на изворе финансирања: *Буџет, Намјенски извори и Остали извори*. У ове колоне уноси се процјена

очекиваног повећања/смањења прихода и примитака који ће се остварити у текућој години провођењем прописа, а у односу на постојеће стање, односно приходи и примитке који су већ предвиђени у буџету.

- (4) Уколико се ради о потпуно новом пропису којим се уводи нови приход или примитак, у прву, другу и трећу колону уписује се укупна процјена очекиваних прихода или примитака у текућој години. Уколико се ради о измјенама и допунама постојећег прописа чијим су досадашњим провођењем у буџету већ планирани и остварени одређени приходи и примици, а измјенама и допунама се повећава или смањује основница и/или број обвезника плаћања, у ове колоне се уписује процјена повећања или смањења прихода и примитака као резултат предложених измјена и допуна (без прихода и примитака који се планирају остварити на основу постојећег прописа).
- (5) Процјену очекиваног повећања/смањења прихода и примитака потребно је исказати по економској класификацији и по изворима финансирања.
- (6) *Врсте извора финансирања су: буџет, намјенски извори и остали извори* који укључују властите приходе и буџетске резерве.
- (7) Приходи који улазе у намјенске и остале изворе расположиви су министарствима и буџетским корисницима у висини њихове уплате, односно наплате на рачун.
- (8) **Четврта колона - Укупни додатни приходи и примици** представља збир очекиваног повећања/смањења прихода и примитака који ће се остварити на основу провођења прописа у текућој години из три извора финансирања *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори*. Попуњава се аутоматски уносом података у прве три колоне.
- (9) **Пета колона - План прихода и примитака у текућем буџету** даје приказ већ планираних прихода и примитака исказаних у буџету текуће године за провођење прописа.
- (10) **У шесту колону - Укупни приходи и примици након провођења** уноси се збир планираних повећања/смањења на основу провођења прописа, исказаних у буџету у текућој години (означених у петој колони), те прихода и примитака планираних у буџету текуће године на основу провођења прописа (исказаних у четвртој колони).
- (11) **У седму, осму и девету колону - Очекивани приходи и примици у текућој години "н+1" (Буџет, Намјенски извори и Остали извори)** уноси се процјена очекиваног повећања/смањења прихода и примитака који ће настати у години "н+1" провођењем прописа, а у односу на постојеће стање, односно приходе и примитке који су већ предвиђени у буџету текуће године "н". Процјену очекиваног повећања/смањења прихода и примитака је и овдје потребно разрадити на изворе *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори*. Ако провођење прописа неће резултирати повећањем/смањењем прихода и примитака у години "н+1" у односу на план прихода и примитака у буџету текуће године "н", у овим колонама исказује се "0". Ако је очекивано повећање/смањење прихода и примитака у години "н+1" идентично процјени очекиваног повећања/смањења прихода у години "н", у овим колонама исказују се исти износи као у првој, другој и трећој колони.
- (12) **Десета колона - Укупни додатни приходи и примици** представља збир очекиваног повећања/смањења прихода и примитака који ће се остварити на основу

- провођења прописа у години "н+1" из три извора финансирања *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори*. Попуњава се аутоматски уносом података у седму, осму и девету колону.
- (13) **Једанаеста колона - План прихода и примитака у текућем буџету "н+1"** даје приказ прихода и примитака већ планираних у буџету године "н+1" за провођење прописа.
- (14) **У дванаесту колону - Укупни приходи и примитци након провођења** уноси се збир процјене очекиваног повећања/смањења прихода и примитака који ће се остварити на основу провођења прописа у години "н+1" (исказаних у једанаестој колони) те прихода и примитака већ пројигицираних у буџету године "н+1" на основу провођења прописа (исказаних у десетој колони).
- (15) **У тринаесту, четрнаесту и петнаесту колону - Очекивани приходи и примитци у текућој години "н+2"** уноси се процјена очекиваног повећања/смањења прихода и примитака који ће настати у години "н+2" провођењем прописа, а у односу на постојеће стање, односно приходе и примитке који су већ предвиђени у буџету текуће године "н". Процјену очекиваног повећања/смањења прихода и примитака је и овдје потребно разрадити на изворе *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори*. Ако провођење прописа неће резултирати повећањем/смањењем прихода и примитака у години "н+2" у односу на план прихода и примитака у буџету текуће године "н", у овим колонама исказује се "0".
- (16) **Шеснаеста колона - Укупни додатни приходи и примитци** представља збир очекиваног повећања/смањења прихода и примитака који ће се остварити на основу провођења прописа у години "н+2" из три извора финансирања *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори*. Попуњава се аутоматски уносом података у тринаесту, четрнаесту и петнаесту колону.
- (17) **Седамнаеста колона - План прихода и примитака у текућем буџету "н+2"** даје приказ прихода и примитака већ пројигицираних у буџету године "н+2" за провођење прописа.
- (18) **У осамнаесту колону - Укупни приходи и примитци након провођења** уноси се збир процјене очекиваног повећања/смањења прихода и примитака који ће се остварити на основу провођења прописа у години "н+2" (исказаних у седамнаестој колони) те прихода и примитака пројигицираних у буџету године "н+2" на основу провођења прописа (исказаних у шеснаестој колони).
- 2. Расходи и издаци**
- (1) Наводе се расходи и издаци потребни за провођење прописа, слиједећи економску класификацију и изворе финансирања. Очекивано повећање/смањење се у свим колонама исказује бројчано с тим да се за очекивано смањење уписује предзнак "-" (минус).
- (2) **У прву, другу и трећу колону - Трошкови провођења у текућој години и (Буџет, Намјенски извори и Остали извори)** уноси се процјена очекиваног повећања/смањења расхода и издатака који ће настати у текућој години провођењем прописа, а у односу на постојеће стање, односно расходе и издатке који су већ предвиђени у буџету. Уколико се ради о измјенама и допунама постојећег прописа када су за провођење тог постојећег прописа у буџету већ планирани и извршени одређени расходи и издаци, у ове се колоне уписује процјена повећања или смањења расхода и издатака као резултат предложених измјена и допуна који ће настати у години "н+1" провођењем прописа (без расхода и издатака који су посљедица провођења постојећег прописа). Исти је приступ и у случају када се доноси нови пропис.
- (3) **Процјену очекиваног повећања/смањења расхода и издатака потребно је исказати по економској класификацији и класификацији по изворима финансирања.** Процијењене расходе и издатке је потребно у Обрасцу 2а ОФП-ДА повезати с изворима из којих ће се финансирати, а на располагању су: *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори*.
- (4) **Четврта колона - Укупно додатна средства** представља збир очекиваног повећања/смањења расхода и издатака који ће настати провођењем прописа у текућој години, а финансираће се из три извора *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори*. Попуњава се аутоматски уносом података у прве три колоне.
- (5) **Пета колона - Планирана средства унутар буџета у текућој години "н"** даје приказ већ планираних расхода и издатака исказаних у буџету текуће године за потребе провођења прописа.
- (6) **У шесту колону - Укупна потребна средства за провођење** уноси се збир расхода и издатака планираних у буџету текуће године за провођење прописа (исказаних у петој колони), те очекиваног повећања/смањења расхода и издатака који ће настати провођењем прописа у текућој години, а финансираће се из три извора *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори* (исказаног у четвртој колони).
- (7) **У седму колону - Прерасподјела** уноси се износ недостајућих средстава и то као приједлог за прерасподјелу с других ставака буџета носиоца нормативног посла, ако средства одобрена унутар буџета за текућу годину нису dostatна за провођење прописа. Износ средстава који се предлаже да се прерасподијели уноси се на групу рачуна економске класификације с које ће се прерасподијелити на нову. Дакле, ако су одобрена средства (колона пет) мања од укупног трошка провођења (колона четири) у овој колони је потребно приказати може ли се и како обезбједити та укупна разлика.
- (8) **У осму, девету и десету колону - Трошкови провођења у текућој години "н+1" (Буџет, Намјенски извори и Остали извори)** уноси се процјена очекиваног повећања/смањења расхода и издатака који ће настати у години "н+1" провођењем прописа, а у односу на постојеће стање, односно расходе и издатке који су већ предвиђени у буџету текуће године "н". Уколико се ради о потпуно новом пропису који по први пут изискује одређене трошкове провођења, у ове колоне се уписују укупни расходи и издаци провођења тог прописа у години "н+1". Уколико се ради о измјенама и допунама постојећег прописа чијим досадашњим провођењем су у буџету већ планирани и извршени одређени расходи и издаци, у ове колоне се уписује процјена повећања или смањења расхода и издатака као резултат предложених измјена и допуна који ће настати у години "н+1" провођењем прописа (без расхода и издатака који су посљедица провођења постојећег прописа). Исти је приступ и у случају када се доноси нови пропис.
- (9) Ако провођење прописа неће резултирати повећањем/смањењем расхода и издатака у години "н+1" у односу на план расхода и издатака у буџету

- текуће године "н", у овим колонама исказује се "0". Ако је очекивано повећање/смањење расхода и издатака у години "н+1" идентично процјени очекиваног повећања/смањења расхода и издатака у години "н", у овим колонама исказују се исти износи као што су исказани у првој, другој и трећој колони.
- (10) Процјену очекиваног повећања/смањења расхода и издатака у години "н+1" потребно је исказати по економској класификацији и класификацији по изворима финансирања.
- (11) **Једанаеста колона - Укупно додатна средства** представља збир очекиваног повећања/смањења расхода и издатака који ће настати провођењем прописа у години "н+1", а финансираће се из три извора *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори*. Попуњава се аутоматски уносом података у осму, девету и десету колону.
- (12) **Дванаеста колона - Планирана средства унутар буџета у текућој години "н+1"** даје приказ расхода и издатака већ унапријед планираних у буџету године "н+1" за провођење прописа.
- (13) **У тринаесту колону - Укупна потребна средства за провођење** уноси се збир расхода и издатака пројцираних у буџету за годину "н+1" на основу провођења прописа (исказаних у дванаестој колони) те очекиваног повећања/смањења расхода и издатака који ће настати провођењем прописа у години "н+1", а финансираће се из три извора *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори* (исказаног у једанаестој колони).
- (14) **У четрнаесту, петнаесту и шеснаесту колону - Трошкови провођења у текућој години н+2 (Буџет, Намјенски извори и Остали извори)** уноси се процјена очекиваног повећања/смањења расхода и издатака који ће настати у години "н+2" провођењем прописа, а у односу на постојеће стање, односно расходе и издатке који су већ предвиђени у буџету текуће године "н". Примјењује се исти приступ као и за попуњавање дијела обрасца који се односи на годину "н+1", с тим да се процјењују расходи и издаци за годину "н+2".
- (15) **Седамнаеста колона - Укупно додатна средства** представља збир очекиваног повећања/смањења расхода и издатака који ће настати провођењем прописа у години "н+2", а финансираће се из три извора *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори*. Попуњава се аутоматски уносом података у колоне четрнаест, петнаест и шеснаест.
- (16) **Осамнаеста колона - Планирана средства унутар буџета у текућој години "н+2"** даје приказ расхода и издатака већ планираних у буџету за годину "н+2" за провођење прописа. Примјењује се исти приступ као и за попуњавање дијела обрасца који се односи на годину "н+1", с тим да се процјењују расходи и издаци за годину "н+2".
- (17) **У деветнаесту колону - Укупна потребна средства за провођење** уноси се збир расхода и издатака пројцираних у буџету за годину "н+2" на основу провођења прописа (исказаних у осамнаестој колони) те очекиваног повећања/смањења расхода и издатака који ће настати провођењем прописа у години "н+2", а финансираће се из три извора *1. буџет, 2. намјенски извори и 3. остали извори* (исказаног у седамнаестој колони).

3. Образложење промјена у приходима и примицима и расходима и издацима

- (1) Наводи се образложење претходно квантифицираних промјена. За износе средстава по појединим групама рачуна економске класификације потребно је објаснити у коју ће се сврху утрошити (за расходе и издатке), односно услјед чега ће настати (за приходе и примитке).
- (2) У овом дијелу даје се и приказ претпоставки и улазних података коришћених за укупну процјену прихода и примитака, а посебно расхода и издатака провођења прописа. То су елементи попут промјене броја запослених, броја корисника новчане накнаде/субвенције/трансфера или износа исте, ИТ услуга, закупа пословног простора, превозних средстава, накнада за рад члановима комисија, савјета, импликације на равноправност полова и постизање циљева у тој области и слично.

Одјељак Д. Стање у области људских ресурса и потенцијалне обавезе

1. Промјене у броју запослених

- (1) У овом дијелу Обрасца 2а ОФП-ДА даје се детаљан приказ промјене броја слиједећих категорија запослених: руководиоци и остали државни службеници, савјетници, запосленици, приправници и волонтери, као резултата провођења прописа.
- (2) Наведене категорије запослених бројчано су приказане по слиједећим периодима планирања и то за:
- систематизована радна мјеста,
 - радна мјеста планирана буџетом,
 - тренутно попуњена радна мјеста и
 - потребна радна мјеста.
- (3) У **колонама** које означавају постојеће стање уписује се постојећи број систематизованих, планираних буџетом, тренутно запослених и потребних запослених.
- (4) У **колоне** које означавају "н+1" и "н+2" уписује се очекивано повећање/смањење броја систематизованих, планираних буџетом, тренутно запослених и потребних запослених.
- (5) У дијелу **Образложења промјена у броју запослених** објашњавају се разлози повећања или смањења броја запослених, а посебно ако у односу на постојеће стање долази до повећања или смањења броја запослених у години "н+1" или "н+2".

2. Потенцијалне обавезе за буџет

Испуњава се уколико због провођења прописа постоји могућност настанка обавезе за буџет. Потенцијалне обавезе подијелене су на Јамства и Остало (акредитиви, кредитне линије, дуговања на основу одштетних захтјева и неријешених спорова по закљученим уговорима).

Одјељак Е. Фискалне посљедице на друге буџете и нивое власти

Ако провођење прописа има фискалне посљедице на друге буџетске и ванбуџетске кориснике и ванбуџетске фондове на истом или другом нивоу власти, носилац нормативног посла их је дужан процијенити и описати.

Одјељак Ф. Печат и потпис одговорног лица институције БиХ

Изјаву потписује руководиоца институције БиХ, који својим потписом јамчи вјеродостојност процјене. Изјава се овјерава печатом, уз назнаку мјеста и датума овјеравања.

Одјељак Г. Мишљење Министарства финансија и трезора

Мишљење Министарства финансија и трезора на Образац 2а ОФП-ДА потписује министар финансија и трезора. Мишљење се овјерава печатом, уз назнаку мјеста и датума овјеравања.

ГЛАВА II - ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА 2а ОФП-НЕ**Одјељак А. Носилац нормативног посла**

У поље *Раздјел/глава* уноси се бројчани код и назив носиоца нормативног посла у складу са организационом класификацијом буџета.

Одјељак Б. Основни подаци о пропису

- (1) Под *Врстом прописа* потребно је, уписом ријечи "ДА" одабрати о којем се у пропису ради. На располагању су слиједећи прописи: устав, споразум, закон, пословник, одлука, упутство, правилник и други општи правни акт.
- (2) У пододјелку *Назив прописа* уноси се назив који ће пропис имати након ступања на снагу. Поред назива ставља се цртица и ознака статуса прописа који се доставља на мишљење (на примјер: преднацрт, нацрт или приједлог).

Одјељак Ц. Изјава о непостојању додатних фискалних утицаја на буџет

Ако пропис нема никакву фискалну посљедицу на буџет, као нити на друге буџете и нивое власти, ванбуџетске кориснике и фондове, носилац нормативног посла у овом дијелу Обрасца 2а ОФП-НЕ јасно и недвосмислено наводи да прихватање, односно провођење прописа нема и неће резултирати фискалним утицајима. *Искључиво номотехничке измјене и допуне постојећег прописа примјер су прописа који не ствара фискалне посљедице на буџет(е).*

Одјељак Д. Печат и потпис одговорног лица институције БиХ

Образац 2а ОФП-НЕ потписује руководилац институције БиХ који својим потписом јамчи вјеродостојност процјене. Образац се овјерава печатом, уз назнаку мјеста и датума овјеравања.

Одјељак Е. Мишљење Министарства финансија и трезора

Мишљење Министарства финансија и трезора на Образац 2а ОФП-НЕ потписује министар финансија и трезора. Мишљење се овјерава печатом, уз назнаку мјеста и датума овјеравања.

ОБРАЗАЦ број 26 О ПРОЦЈЕНИ ЕКОНОМСКИХ УТИЦАЈА				
Образац 26				
Носилац нормативног акта				
Основни подаци о пропису				
Врста прописа	Устав		Пословник	Правилник
	Споразум		Одлука	Други општи правни акт
	Закон		Упутство	
Назив прописа				

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољнија рјешавања и колики је утицај истог/истих с обзиром на питање? Евероватно мали (1), Значајни (2) и Врло значајни (3)	Да ли је утицај преглеано позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за процјену (ако не постоје, означајте - 0):	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне или квантитативне)	Шта вам недостаје да бисте могли одговорити на питање? Који је одговор на питање - закључак о облику и природи овог утицаја	
Утицај прописа на поједину привредну област или сектор	Да ли ће пропис имати утицај на повећање или смањење запослених у привредним субјектима, посебно малим и средњим предузећима?							
	Да ли ће пропис имати утицај у погледу захтјева за инвестиције, додатних трошкова прилагођавања, поштивања прописа или трансакцијских пословних трошкова?							
	Да ли ће пропис имати утицај на оперативне трошкове и пословање привредних субјеката?							
	Да ли ће пропис имати утицај у погледу наметања нових административних захтјева и/или нових административних трошкова за привредне субјекте?							
	Да ли ће се прописом увести строжија правила у вођењу одређених врста послова? Да ли ће директно узроковати затварање одређених пословних субјеката?							
	Да ли ће пропис имати утицај на стварање нових јавних овлашћења?							
	Да ли ће пропис имати утицај на имовинска права (нпр. земљиште, покретна имовина, материјална и нематеријална имовина)?							
	Да ли ће имати утицај на приступ финансирању (нпр. на приступ привредних субјеката кредитима, посебно малим и средњим предузећима и сл.)?							

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (Д) / Не (Н)	Укратко да, наведете најповољније/а рјешења и колико је утицај из тог/них с обзиром на питање? Вероватно мали (1), Значајни (2) и Брло значајни (3)	Да ли је утицај претежно позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за процјену (ако не постоје, означите - 0):	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне и/или квантитативне)	Шта нах поводи говоре? Који је одговор на питање - закључак о обиму и природи овог утицаја
Утицај прописа на привреду у цијелини	Да ли ће пропис имати утицај на конкурентност привреде и прилив инвестиција?						
	Да ли пропис стимулише проток инвестиција (укључујући прерасподјелу економских инвестиција)?						
	Да ли ће пропис имати утицај на привредни раст?						
	Да ли ће пропис допринијети постизању околнине?						
	Да ли ће пропис допринијети постизању циљева друштвеног развоја?						
	Да ли ће пропис имати регионални утицај у смислу стварања или затварања радних мјеста и утицај на посебне секторе?						
	Да ли ће пропис имати утицај на макроекономско окружење?						
	Да ли ће пропис имати утицај на тржишну конкурентност и правилно функционисање тржишта?						
	Да ли пропис стимулише или негативно утиче на истраживање и развој?						
	Да ли пропис утиче на увођење и примјену нових производних метода, технологија или производа?						
Да ли пропис утиче на интелектуална имовинска власништва (патенти, trademarks, copyrights, остала know-how права)?							

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољније/најнеповољније колоније утицај извор/истих с обзиром на питање? Буџетарско значајни (2) и Еколо значајни (3)	Да ли је утицај позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за пројекат (ако не постоје, означите -0)	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне и/или квантитативне)	Шта нам подлиговоре? Који је одговор на питање, закључак о облику и природи овог утицаја
Утицај прописана привреду у целини	Да ли се прописом промовише или ограничава академско или индустријско истраживање?						
	Да ли ће пропис утицати на потрошачке цијене?						
	Да ли пропис утиче на квалитет и расположивост добара/услуга и могућност њиховог избора од стране потрошача?						
	Да ли пропис утиче на информисаност и заштиту потрошача?						
	Да ли ће пропис имати значајан утицај на финансијску позицију појединца/домашњих, како у краткорочном, тако и у дугорочном периоду?						
	Да ли пропис има утицај на економску заштиту породице и дјете? Наведите и друге економске утицаје које ематраге значајним						
Ијава о непостојању значајних економских утицаја							
<i>(Уколико носилац нормативног акта кроз проведени сеобухватну процјену економских утицаја утврди да одобрано најповољније рјешење нема значајних економских утицаја, у наставку даје након изјаве, коју потписује руководиоца институције БиХ, те својим потписом јамчи вјеродостојност дате изјаве. Изјава се објављује печатом, уз назнаку мјеста и датума објављивања)</i>							
Печат и потпис одговорног лица институције БиХ							
Мјесто и датум	Печат	Потпис руководиоца носилаца нормативног акта					
Мисљење Министарства спољне трговине и економских односа							
Мјесто и датум	Печат	Потпис министра спољне трговине и економских односа					

ОБРАЗАЦ број 2ц О ПРОЦЈЕНИ СОЦИЈАЛНИХ УТИЦАЈА				
Образац 2ц				
Носилац нормативног акта				
Основни подаци о пропису				
Врста прописа	Устав		Пословник	Правилник
	Споразум		Одлука	Други општи правни акт
	Закон		Упутство	
Назив прописа				

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољније/а рјешења и колики је утицај истог/истих с обзиром на питање? Европско млади (1), Значајни (2) и Врло значајни (3)	Да ли је утицај претежно позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за процјену (ако не постоје, означите - 0):	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне и/или квантитативне)	Шта нам подаци говоре? Који је одговор на питање - за сваки од објеката и/или приоритета овог утицаја
Заносленост и тржиште рада	Да ли пропис утиче на стварање нових радних мјеста?						
	Да ли пропис директно утиче на губитак радних мјеста?						
Норме и права везана уз квалитету радног мјеста	Да ли пропис има посебних негативних утицаја на одређене професије, групе радника или на самозапослена лица?						
	Да ли пропис утиче на потражњу за радном снагом?						
	Да ли пропис утиче на функционисање тржишта рада?						
	Да ли пропис утиче на квалитет рада?						
	Да ли пропис утиче на приступ радника или оних који траже посао програмима стручног или континуираног образовања?						
	Да ли пропис директно или индиректно утиче на постојећа права и обавезе радника, посебно у односу на информације и консултације које су им на располагању и у погледу заштите против отпуштања?						
	Да ли пропис утиче на здравље, безбједност и дигнитет радника?						
	Да ли пропис утиче на заштити младих људи и жена на послу?						
	Да ли пропис директно или индиректно утиче на постојећа права и обавезе радника?						
	Да ли пропис потпомаже или ограничава реструктурирање, адаптацију на промијене и употребу технолошких иновација на радном мјесту?						

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољније ријешења и колико је утицај истовјесних обзира на питање? Бјероватно мали (1), Значајни (2) и Врло значајни (3)	Да ли је утицај прегледа по изписан (?) или не изписан (?)?	Главни извори података за процјену (ако не постоје, означите -0);	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне или квантитативне)	Шта нам овај изговор Која је одговор на питање - закључак о облику и природи овог утицаја
Социјална укљученост и заштита посебно рањивих друштвених група или појединаца	Да ли пропис утиче на приступ тржишту рада или на транзицију у или из тржишта рада?						
	Да ли пропис директно или индиректно води до веће неједнакости или једнакости?						
	Да ли пропис утиче на једнак приступ услугама или добрима?						
	Да ли пропис омогућава бољу информисаност јавности о одређеном питању?						
	Да ли пропис утиче више на посебне групе људи, предузећа, локалитете, најрањивије категорије, најизложеније ризику сиромаштва у односу на остале групе?						
	Да ли пропис посебно утиче на странце, дјецу, жене, лица са инвалидитетом, неупослене, старија лица, политичке организације, цркве, религијске и грађанске организације или на етничке, језичке и вјерске мањине, трајалоце азила?						
	Да ли пропис утиче на једнак третман и на једнаке могућности за све?						
Једнакост у третирању и могућностима забрана дискриминације	Да ли пропис утиче на стварање различитог третирања групе људи или појединаца директно на основу пола, расе, боје коже, етничког или друштвеног поријекла, генетских карактеристика, језика, религије или вјеровања, политичког или било којег другог стајалишта, припадности националној мањини, година старости или сексуалне оријентације? Да ли предложена мјера доводи до индиректне дискриминације?						
	Да ли пропис утиче на једнакост полова?						

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољније/а рјешења и колики је утицај истог/истих с обзиром на питање? Еверастно мали (1), значајни (2) и Брло значајни (3)	Да ли је утицај прегено позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за пројекат (ако не постоје, означите -0):	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне и/или квантитативне)	Шта нам подаци говоре? Који је одговор на питање - закључак о обиму и природи овог утицаја
Приватност и породични живот	Да ли пропис утиче на приватност појединца (укључујући и приватност њихових домова и комуникације) или на њихово право на слободу кретања?						
Заштита или изложеност личних података појединца	Да ли пропис утиче на породични живот или на законску, економску и друштвену заштиту породице? Да ли пропис изискује да се обраде лични подаци или да ли утиче на права одређеног појединца да има приступ личним подацима?						
Управљање партиципација, добра администрација, приступ правди, медији и етика	Да ли пропис утиче на самосталност друштвених партнера у подручјима у којима су компетентни? Да ли, на примјер, утиче на право колективног преговарања на било ком нивоу или на право да се предузму колективне мјере? Да ли имплементација прописа утиче на органе управе или јавне институције, на примјер, у односу на њихове надлежности? Да ли ће пропис утицати на права и односе појединца у односу на јавну администрацију? Да ли пропис утиче на приступ правди појединца? Да ли пропис омогућава бољу информисаност јавности о одређеном питању? Да ли утиче на приступ јавности информацијама? Да ли пропис утиче на медије, на медијски плурализам и на слободу изражавања?						

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољније/а рјешења и колико је утицај истог/них с обзиром на питање? Вјероватно мали (1), значајни (2) и врло значајни (3)	Да ли је утицај претежно позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за пројекат (ако не постоје, означите - 0);	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне или квантитативне)	Шта вам говори одговор? Који је одговор на питање - засључак о облику и природи овог утицаја
	Да ли пропис покреће питања бјоетике (клонирање, употреба дијелова тијела или органа за финансијску добит, генетичко истраживање или тестирање и сл.)?						
	Да ли пропис утиче на здравље и безбједност појединаца или становништва, укључујући питања трајања животног вијека, моралитета, морбитета кроз утицај на социо-економско окружење (нпр. радно окружење, доходак, образовање, занимање, исхрана и сл.)?						
	Да ли пропис повећава или смањује могућност бнотероризма?						
Јавно здравље и безбједност	Да ли пропис повећава или смањује могућност појаве здравствених ризика у слијед материја које су штетне за природну околину?						
	Да ли пропис утиче на здравље због промјене количине буке или квалитете ваздуха, воде или тла у насељеним подручјима?						
	Да ли пропис има утицаја на здравље због промјене у употреби енергије и/или уклањању отпада?						
	Да ли пропис утиче на факторе квалитете живљења, попут употребе дувана, алкохола или физичке активности?						
	Да ли пропис има посебан здравствени утицај на одређене ризичне групе (одређене старости, полом, инвалидност, припадности одређеној друштвеној групи, мобилности, религији и сл.)?						

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољније/а рјешења и колики је утицај извор/истих с обзиром на питање? Енергетско малам (1), Значајни (2) и Врло значајни (3)	Да ли је утицај претежно позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за процјену (ако не постоје, означите - 0):	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне и/или квантитативне)	Шта нам подати говоре? Који је одговор на питање - укључујте о обиму и природи овог утицаја
Пристап и утицај на социјалну заштиту, здравствене и образовне системе	Да ли пропис има утицаја на ове услуге у смислу њиховог квалитета и приступа?						
	Да ли пропис има утицаја на образовање и мобилност радника (здравље, образовање и сл.)?						
	Да ли пропис има утицај на пристап појединача приватном или јавном образовању или стручном и континуираном образовању?						
	Да ли пропис има утицаја на финансирање или организацију или пристап социјалним, здравственим и образовним системима (укључујући стручно образовање)?						
	Да ли пропис утиче на слободу универзитета, академску слободу?						
Јавна безбједност и криминал	Да ли пропис утиче на безбједност, криминал или тероризам?						
	Да ли пропис утиче на могућност откривања или добијања користи од криминалног дјеловања?						
	Да ли ће пропис узроковати повећање кривичних дјела?						
	Да ли пропис утиче на капацитете органа за спровођење закона (полициских, тужилачких и сл.)?						
	Да ли пропис има утицај на баланс између безбједносних интереса и права осумњичених?						
	Да ли пропис утиче на права жртва или сведока?						

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољније решење и колики је утицај истог/истих с обзиром на питање? Врло значајно мали (1), Значајни (2) и Врло значајни (3)	Да ли је утицај прегледа (1) или негласних (?)	Главни извори података за процјену (ако не постоје, означите -0):	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне и/или квантитативне)	Шта нам подаци говоре? Који је одговор на питање - закључак о обиму и природи овог утицаја
<p>Корупција и сукоб интереса</p>	<p>Да ли пропис омогућава злоупотребу моћи повјерене јавном службенику или лицу на политичком положају на државном, ентитетском, кантоналном нивоу, нивоу Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, градском или општинском нивоу, која може довести до приватне користи?</p>						
	<p>Да ли пропис спречава директно или индиректно захтјевање, нуђење, давање или прихватање мита или неке друге недопуштене предности или њену могућност, којима се нарушава одговарајуће обављање било какве дужности или понашања очекиваних од примаоца мита?</p> <p>Да ли пропис спречава ситуације у којима изабрани званичници, носиоци извршних функција и савјетници могу имати приватни интерес који утиче или може утицати на законитост, отвореност, објективност и непристрасност у обављању јавне функције?</p> <p>Да ли пропис омогућава изабраним званичницима, носиоцима извршних функција и савјетницима у обављању јавних функција, као и државним службеницима и запосленицима у обављању њихових послова законито, ефикасно, непристрасно и часно поступање, уз подржавање принципа одговорности, поштења, савјесности, отворености и вјеродостојности?</p>						

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољније/а рјешења и колика је утицај изосталих с обзиром на питање? Ефикасно ма ли (1), значајни (2) и врло значајни (3)	Да ли је утицај претежно позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за пројекат (ако не постоје, означиће - 0):	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне или квантитативне)	Шта нам познати говорници који је одговор на питање закључак о природи овог утицаја
Образна	Да ли пропис утиче на одбрамбени систем Босне и Херцеговине, заштиту суверенитета, територијалног интегритета, политичке независности и међународног субективитета Босне и Херцеговине, као и на пружање помоћи цивилним властима?		Да ли пропис доприноси очувању културног наслеђа и очувању и унапређењу културне разношкости?				
Култура	Да ли пропис доприноси очувању и унапређењу културне продукције (спр издваштво и књижевство, музика и дискографија, филмска индустрија, ликовна уметност, штампа и аудиовизуални медијски систем, театар, итд.)?		Да ли пропис утиче на положај уметника?				
Други социјални утицаји	Да ли пропис утиче на подизање општег нивоа културне крeативности (интелектуалности) у заједници?		Наведите и друге социјалне утицаје које сматрате значајним				
<p>Изјава о најповољнијем значајним социјалним утицајима <i>(Уколико носилац нормативног акта кроз проведеног селективног процјену социјалних утицаја утврди да одобрено најповољније рјешење нема значајних социјалних утицаја, у наставку даје тачку изјаву, коју потписује руководилац институције БиХ, те својим потписом јавној евиденцији дати изјаву. Изјава се сачувава печатом, уз назив институције и датум сачувања)</i></p>							
<p>Печат и потпис одговорног лица институције БиХ</p>							
Мјесто и датум	Печат	Потпис руководиоца носиоца нормативног акта					
<p>Милешане надлежног контролног тијела</p>							
Мјесто и датум	Печат	Потпис руководиоца надлежног контролног тијела					

ОБРАЗАЦ број 2д О ПРОЦЈЕНИ ОКОЛИНСКИХ УТИЦАЈА						
Носилац нормативног посла						
Образак 2д						
Основни подаци о пропису						
Врста прописа	Устав		Пословник		Правилник	
	Спороазум		Одлука		Други општи правни акт	
	Закон		Упутство			
Назив прописа						
Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (Д) / Не (Н)	Уколико да, наведите најповољнија решења и истакните с обзиром на питање? Вероватно мали (1), Значајни (2) и Веома значајни (3)	Да ли је утицај претежно позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за процјену (ако не постоје, наведите-и):	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне/ или квантитативне)
	Да ли пропис доприноси стабилизацији концентрације стакленичких гасова у атмосфери до нивоа који би спријечило опасне антропогене утицаје на климатски систем?					Шта нам подаци говоре? Који је одговор на питање- закључак о облику и природи овог утицаја
Кључа	Да ли пропис утиче на емисију материја које утичу на озон (ОЗ), НСФС и сл.) и на стакленичке гасове (карбон-диоксид, метан и сл.) у атмосфери?					

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољније/а рјешавања и колика је утицај негованих с обзиром на питање? Ферватно малл (1), Значајни (2) и Ерило значајни (3)	Да ли је утицај претежно позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за процјену (ако не постоје, означите 0):	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне и/или квантитативне)	Шта вам говори оговоре? Који је одговор на питање - закључак о облику и природи овог утицаја	
Квалитет ваздуха	Да ли пропне има утицаја на смањењу штетних загађивача ваздуха (ацидифирајућих, еуτροφирајућих и/или фотохемијских) који могу утицати на здравље људи, општегипи усјеве или зграде или довести до негативних утицаја на околну (загађено земљиште или ријеке и сл.)?							
	Да ли пропне утиче на повећање или смањење потражње за превозом (путничким или теретним)?							
	Да ли пропне утиче на повећање или смањење емисије гасова од возила?							
	Да ли пропне повећава или смањује квалитет или количину свјеже или подземне воде?							
	Да ли пропне повећава или смањује квалитет вода у обалним и морским प्रदेशима (нпр. пуштањем канализације, нафте, тешких метала и других загађивача)?							
	Да ли пропне утиче на ресурсе питке воде?							
Квалитет воде, мора и водних ресурса	Да ли пропне доприноси смањењу онечишћења или оптерећења у ријеочној, морској и обалној околним ради обезбјеђења од негативних утицаја или ризика за људско здравље и/или здравље еколошких система и/или коришћење ријека, мора и обале?							
	Да ли пропне доприноси очувању, унапређењу и поновном успостављању равнотеже између људских активности и природних ресурса у ријекама, мору и на обалама?							

Област	Питање	Да ли је релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољнија рјешења и колики је утицај из ове/тих с обзира на питање? Вјероватно мали (1), значајни (2) и веома значајни (3)	Да ли је утицај прегледа позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за пројекат (ако не постоје, означите (0):	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне или квантитативне)	Шта вам говори говор? Који је одговор на питање - закључак о обиму и природи овог утицаја
Квалитет земљишта и ресурса	<p>Да ли пропис утиче на адекватност, заштите или снагу земљишта и сточу ерозије земљишта?</p> <p>Да ли пропис утиче на губитак расположивог земљишта (нпр. изградњом објеката) или повећава количину употребљивог земљишта (нпр. деконтаминацијом земљишта)?</p>						
Обновљиви или необновљиви извори енергије	<p>Да ли пропис утиче на коришћење обновљивих извора (сјеже воде, рибе) брже него што се они могу регенерисати?</p> <p>Да ли пропис смањује или повећава коришћење необновљивих извора (подземне воде, минерали и сл.)?</p> <p>Да ли пропис повећава или смањује утршак енергије и производњу топлоте?</p>						
Биоразноликост (заштита биљног и животињског свијета) и перзајна разноликост	<p>Да ли пропис утиче на смањење броја врста у биљном и животињском свијету?</p> <p>Да ли пропис утиче на заштите или утршак врсте или на њихова станишта у еколошки осјетљивим подручјима?</p> <p>Да ли пропис дијели природна станишта на мала подручја или утиче на миграционе путеве, еколошке коридоре или међузоне?</p> <p>Да ли пропис утиче на промену изгледа природног станишта?</p> <p>Да ли пропис утиче на то да се први пут почну употребљавати станишта која прегледно нису била у употреби?</p>						

Област	Питање	Да ли је релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољније/а и/или најнеповољније/а и/или компаније утицај истог/истих с обзиром на питање? Вјероватно мал (1), Значајни (2) и Врло значајни (3)	Да ли је утицај претежно позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за пројекат (ако не постоје, означите 0);	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне и/или квантитативне)	Шта нам подаци говоре? Који је одговор на питање о закључак о облику и природи овог утицаја
	Да ли пропис утиче на земљиште које је идентификовано као осјетљиво из еколошких разлога?						
Употреба земљишта	Да ли пропис доводи до промјена у начину коришћења земљишта (на примјер, у промјени подјеле између руралног и урбаног земљишта или промјене у врсти пољопривредног земљишта)?						
Управљање отпадом	Да ли пропис утиче на стварање отпада (чврстог, урбаног, пољопривредног, индустријског, рударског, радиоактивног или токсичног) или како се отпад третира, отклања или рециклира?						
Омјер или вјероватноћа ризика за околину	Да ли пропис утиче на вјероватноћу настанка или на спречавање случајева пожара, експозиција, кварова, несрећа или случајних емисија? Да ли пропис утиче на ризик неовлашћене или ненамјерне дисеминације страних или генетички модификованих организама? Да ли пропис повећава или смањује вјероватноћу настанка природних катастрофа?						

Област	Питање	Да ли је питање релевантно? Да (1) / Не (0)	Уколико да, наведите најповољније/а рјешења и колика је утицај истог/истих с обзиром на питање? Евералтно мали (1), Значајни (2) и Брло значајни (3)	Да ли је утицај претежно позитиван (+) или негативан (-)?	Главни извори података за пројекат (ако не постоје, означите 0):	Наведите доступне податке и показатеље (квалитативне и/или квантитативне)	Шта вам падати говоре? Који је одговор на питање о односу између и природи овог утицаја
Утицај активности привредних субјеката на околину	<p>Да ли пропис утиче на инпут природних ресурса по количини излазног производа? Да ли ће утицати на то да произвођача захтијева више или мање утроска енергије?</p> <p>Да ли пропис утиче на појефтинљење или поскупљење еколошки повољних или неповољних производа или услуга кроз промјене у прописима који се тичу пореза, сертификације, производње, дизајна, набавке и сл.?</p> <p>Да ли пропис промовише или ограничава еколошки повољне или неповољне производе и услуге кроз измјене прописа који се тичу капиталних инвестиција, зајмова, обезбјеђења и сл.?</p> <p>Да ли ће примјеном прописа предузећа постати већи или мањи загађивачи промјеном начина на који ће функционисати?</p> <p>Да ли пропис има утицај на здравље животиња и биљака?</p> <p>Да ли пропис утиче на добробит животиња (нпр. хуман третман животиња)?</p> <p>Да ли пропис има утицај на безбједност хране (људи и животиња)?</p>						
Здравље животиња и биљака и безбједност хране							
Други околнски утицаји	Наведите и друге околнске утицаје које сматрате значајним						

<p>Изјава о непостојању значајних еколошких утицаја</p> <p><i>(Уколико носилац нормативног посла кроз проведenu пројектну пројекцију околишних утицаја утврди да одабрано најповољније рјешење нема значајних околишних утицаја, у наставку даје такву изјаву, коју потписује руководиоца институције БиХ, те својим потписом, јамчи вјеродостојност дате изјаве. Изјава се објерва не чатом, уз назнаку мјеста и датума објервања.)</i></p>		
<p>Печат и потпис одговорног лица институције БиХ</p>		
Мјесто и датум	Печат	Потпис руководиоца носноца нормативног посла
<p>Милшење Министарства спољне трговине и економских односа</p>		
Мјесто и датум	Печат	Потпис министра спољне трговине и економских односа

**ОБРАЗАЦ број 3 – МИШЉЕЊЕ О ПРОЦЕДУРАЛНИМ АСПЕКТИМА
СВЕОБУХВАТНЕ ПРОЦЈЕНЕ УТИЦАЈА ПРОПИСА**

**Босна и Херцеговина
САВЈЕТ МИНИСТАРА
Генерални секретаријат**

Број: _____
Сарајево, _____ године

КОНТРОЛНА ЛИСТА ЗА ИЗВРШЕНУ СВЕОБУХВАТНУ ПРОЦЈЕНУ УТИЦАЈА ПРОПИСА (правни и процедурални аспекти)			
Носилац нормативног посла:			
Назив прописа:			
Име и презиме, контакт подаци лица које је вршило израду прописа:			
Датум:			
Број	Елементи провјере	ДА	НЕ
Основни елементи			
1.	Израђена свеобухватна процјена утицаја прописа и укључује све потребне дијелове		
2.	Назив прописа је наведен и разумљив		
3.	Назив носиоца нормативног посла, датум и контакти су наведени		
4.	Извршена је анализа стања и утврђен је проблем		
5.	Утврђени су циљеви (општи, посебни и оперативни)		
Утврђивање, процјена утицаја, поређење и одабир најповољнијег рјешења			
6.	Утврђена су могућа рјешења		
7.	Постоје три могућа рјешења за сваки оперативни циљ		
8.	Извршена је процјена утицаја могућих рјешења у:		
	а) фискалном погледу		
	б) економском погледу		
	ц) социјалном погледу		
	д) околиномском погледу		
9.	Извршена је процјена ризика, неизвјесности и препрека могућих рјешења		
10.	Извршено је међусобно поређење могућих рјешења		
11.	Извршен је одабир најповољнијег рјешења		
12.	Утврђен је оквир за праћење, извјештавање и евалуацију		
13.	Утврђени су показатељи успјешности провођења циљева		
14.	Постоје докази и чињенице који подржавају проведenu свеобухватну процјену утицаја		
Консултације			
15.	Захтјеви за провођење консултација су испоштовани у потпуности		
16.	Укључен је сажет о начину и времену одржавања консултација		
17.	Представљен јасан преглед консултација и поступка након консултација		
18.	Представљен јасан и сажет преглед примједби и приједлога из консултација		
19.	Представљено које примједбе и приједлози су уважени, а који нису		
У случају одговора НЕ, наведите број питања и сажетко објасните			
(Додати потребан број редова у складу са бројем одговора НЕ)			

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Савјета министара

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 30. sjednici Doma naroda, održanoj 30. juna 2017. godine i na 48. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 14. juna i 5. jula 2017. godine, usvojila je

**IZMJENE I DOPUNE
JEDINSTVENIH PRAVILA
ZA IZRADU PRAVNIH PROPISA U INSTITUCIJAMA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 11/05, 58/14 i 60/14), u članu 58. dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

- "(3) Izuzetno od odredbi st. (1) i (2) ovog člana, za nacрте ili prijedloge propisa u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: institucije BiH), za koje se provodi sveobuhvatna procjena uticaja u skladu sa Aneksom I ovih pravila, nosilac normativnog posla umjesto obrazloženja podnosi izvještaj o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja.
- (4) Aneks I iz stava (3) ovog člana čini sastavni dio ovih pravila".

Član 2.

U članu 60. stav (1) iza tačke b) dodaje se nova tačka c) koja glasi:

"c) principe na kojima je zasnovan propis,".

Dosadašnje tač. c), d) i e) postaju tač. d), e) i f) iza kojih se dodaje nova tačka g) koja glasi:

"g) obrazloženje mogućih ekonomskih, socijalnih i okolišnih uticaja propisa,".

Dosadašnje tač. f) i g) postaju tač. h) i i).

Član 3.

U članu 65. dodaje se stav (7) koji glasi:

- "(7) Procjena fiskalnih uticaja propisa podnosi se na Obrascu broj 2a iz Aneksa I ovih pravila."

Član 4.

U članu 68. stav (1) iza riječi "proces" dodaju se riječi: "procjene uticaja,".

Član 5.

Član 69. mijenja se i glasi:

"Član 69.

(Kordinatori postupka procjene uticaja i odgovorni državni službenici)

- (1) U institucijama BiH određuju se kordinatori postupka procjene uticaja.
- (2) Poslovi kordinatora postupka procjene uticaja obuhvataju slijedeće:
 - a) osigurava metodološko jedinstvo i dosljednu primjenu postupka procjene uticaja u okviru institucije BiH,
 - b) po potrebi, aktivno učestvuje u provođenju prethodne i sveobuhvatne procjene uticaja propisa,
 - c) osigurava koherentnost i usklađenost propisa sa strateškim ciljevima, strateškim programima i pripadajućim aktivnostima u okviru nadležnosti institucije BiH,
 - d) u slučaju identifikovanja neusaglašenosti, preklapanja ili praznina između propisa pojedinih organizacionih jedinica institucije, pruža stručnu pomoć i koordinira između odgovornih organizacionih jedinica institucije BiH, s ciljem otklanjanja takvih neusaglašenosti,

preklapanja ili praznina i vršenja odgovarajućih usklađivanja,

- e) saraduje sa centralnim koordinirajućim i kontrolnim tijelima postupka procjene uticaja, kao i drugim institucijama BiH i drugih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, uključujući osiguravanje provođenja konsultacija sa svim zainteresovanim stranama (strukovna udruženja, nevladine organizacije, predstavnici akademske zajednice, predstavnici međunarodnih organizacija i sl.) u postupku procjene uticaja,
 - f) koordinira i saraduje sa nadležnom organizacionom jedinicom institucije BiH za pripremu i izvršenje budžeta u postupku izrade dokumenta o okviru budžeta i godišnjeg budžetskog zahtjeva institucije BiH s ciljem planiranja i osiguravanja odgovarajućih budžetskih i vanbudžetskih sredstava neophodnih za provođenje sveobuhvatnih procjena uticaja,
 - g) nadgleda proces praktične primjene metodologije za procjenu uticaja u okviru institucije BiH, s ciljem identifikovanja eventualnih slabosti i nedostataka, te, u slučaju potrebe, predlaže odgovarajuće mjere rukovodiocu institucije s ciljem njihovog prevazilaženja i
 - h) vrši druge poslove u skladu sa Aneksom I ovih pravila.
- (3) Rukovodeći državni službenici, šefovi unutrašnjih organizacionih jedinica i stručni savjetnici u institucijama BiH odgovorni su za provođenje postupka procjene uticaja prilikom izrade propisa."

Član 6.

U Dijelu četvrtom naziv Poglavlja II. mijenja se i glasi:

**"POGLAVLJE II. POSTUPAK PROCJENE UTICAJA I
IZRADE PROPISA".**

Član 7.

Član 70. mijenja se i glasi:

"Član 70.

(Pokretanje postupka za pripremu propisa)

Postupak za izradu prednacрта, nacрта i prijedloga propisa pokreće se u skladu sa članom 6. Aneksa I ovih pravila (prethodna procjena uticaja)."

Član 8.

Član 71. mijenja se i glasi:

"Član 71.

(Sastav radne grupe za sveobuhvatnu procjenu uticaja i izradu propisa)

- (1) Za propise za koje se kroz provedenu prethodnu procjenu uticaja, u skladu sa Aneksom I ovih pravila, utvrdi da nije potrebno provoditi sveobuhvatnu procjenu uticaja, rukovodilac institucije BiH koja je nosilac normativnog posla uspostavlja radnu grupu za izradu propisa, koju čine državni službenici iz člana 68. i po potrebi državni službenici iz člana 69. ovih pravila.
- (2) Nosilac normativnog posla, u skladu sa Aneksom I ovih pravila pristupa sveobuhvatnoj procjeni uticaja i pripremi propisa uspostavljanjem radne grupe, koju čine državni službenici iz čl. 68. i 69. ovih pravila.
- (3) Ako se stručnost ne može osigurati unutar institucije BiH koja je nosilac normativnog posla ili ukoliko sadržaj propisa zahtijeva saradnju sa drugim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, rukovodilac institucije može, u zavisnosti od slučaja, Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće ministara) podnijeti zahtjev za uspostavljanje međuinstitucionalne ili međuvladine radne grupe koju čine državni službenici iz institucije nosioca normativnog posla,

- drugih institucija BiH ili nadležnih institucija drugih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, te predstavnici organizacija civilnog društva i, po potrebi, istaknuti domaći ili strani stručnjaci. Radom međuinstitucionalne ili međuvladine radne grupe koordinira institucija BiH koja je nosilac normativnog posla.
- (4) Prilikom uspostavljanja radnih grupa iz st. (1), (2) i (3) ovog člana, neophodno je osigurati ravnopravnu zastupljenost polova u članstvu radne grupe."

Član 9.

Čl. 72. i 73. brišu se.

Član 10.

Član 74. mijenja se i glasi:

"Član 74.

(Priprema prednacrt, nacrt ili prijedloga propisa)

- (1) U skladu s provedenim postupkom prethodne, odnosno sveobuhvatne procjene uticaja iz Aneksa I ovih pravila, radna grupa priprema prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa.
- (2) U pripremi prednacrt, nacrt ili prijedloga propisa primjenjuju se kriteriji koji su postavljeni u poglavljima od I. do III. i Aneksom I ovih pravila."

Član 11.

Član 75. mijenja se i glasi:

"Član 75.

(Proces konsultacija)

Proces konsultacija u postupku procjene uticaja i izrade propisa provodi se u skladu sa Aneksom I ovih pravila i Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa."

Član 12.

Član 76. mijenja se i glasi:

"Član 76.

(Priprema nacrt, odnosno prijedloga propisa)

- (1) Na osnovu ishoda konsultacija, radna grupa za procjenu uticaja i izradu propisa priprema nacrt, odnosno prijedlog propisa.
- (2) U pripremi nacrt, odnosno prijedloga propisa primjenjuju se kriteriji određeni u poglavljima od I. do III. i Aneksu I ovih pravila."

Član 13.

Član 77. mijenja se i glasi:

"Član 77.

(Odobranje izvještaja o procjeni uticaja i nacrt, odnosno prijedloga propisa)

- (1) Radna grupa za procjenu uticaja i izradu propisa podnosi izvještaj o provedenoj procjeni uticaja propisa i nacrt, odnosno prijedlog propisa na odobrenje rukovodiocu institucije BiH, u skladu sa odredbama Aneksa I ovih pravila.
- (2) Po dobivanju odobrenja rukovodioca institucije BiH iz stava (1) ovog člana, uz nacrt, odnosno prijedlog propisa, zavisno od slučaja, Vijeću ministara ili Predsjedništvu Bosne i Hercegovine se dostavljaju:
- obrazloženje koje ispunjava kriterije iz Poglavlja II. ovih pravila, za propise za koje se provodi samo prethodna procjena uticaja u skladu sa Aneksom I ovih pravila,
 - obrazac broj 1 Aneksa I ovih pravila, odobren od rukovodioca institucije BiH,
 - obrazac broj 2 Aneksa I ovih pravila, odobren od rukovodioca institucije BiH,
 - instrumenti za usklađivanje sa pravnom tečevinom EU odnosno tabela o usklađenosti i izjava o usklađenosti,

za propise za koje je provedena sveobuhvatna procjena uticaja,

- e) dokumentacija o obavljenim konsultacijama, odnosno obavljenoj javnoj raspravi,
- f) mišljenja kontrolnih tijela iz Aneksa I ovih pravila, Generalnog sekretarijata Vijeća ministara, kao i drugih nadležnih tijela u skladu sa Poslovníkom o radu Vijeća ministara."

Član 14.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ove izmjene i dopune Jedinistvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuju se od 01.07.2017. godine.

Broj 01,02-02-4-566/17

5. jula 2017. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

Predstavničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Šefik Džaferović, s. r.

Predsjedavajući

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Bariša Čolak, s. r.

ANEKS I

METODOLOGIJA PROCJENE UTICAJA PRILIKOM IZRADE PROPISA

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim aneksom propisuje se metodologija procjene uticaja prilikom izrade prednacrt, nacrt ili prijedloga novih ili izmjena i dopuna postojećih propisa iz člana 2. stav (1) ovih pravila u institucijama izvršne vlasti Bosne i Hercegovine, vrste procjena i obrasci za procjenu uticaja, postupak procjene uticaja, uključujući i način međuinstitucionalnih i međuvladinih konsultacija, kao i konsultacija sa javnošću u tom postupku, kontrolna tijela za suštinsku provjeru provedene procjene fiskalnih, ekonomskih, socijalnih i okolišnih uticaja i centralno koordinirajuće tijelo, postupak razmatranja sveobuhvatne procjene i nacrt i prijedloga propisa, elektronski sistem podrške postupku procjene uticaja, stručno osposobljavanje i usavršavanje vezano za procjenu uticaja i izradu propisa, instrumenti za sveobuhvatno unapređenje kvaliteta propisa, te druga pitanja u vezi s postupkom procjene uticaja.

Član 2.

(Procjena uticaja)

- (1) Procjena uticaja predstavlja niz međusobno povezanih istraživačko-analitičkih postupaka i radnji koji uključuju: objektivnu analizu stanja i definisanje problema, utvrđivanje ciljeva i mogućih rješenja za njihovo ostvarivanje, procjenu pozitivnih i negativnih uticaja mogućih rješenja u fiskalnom, ekonomskom, socijalnom i okolišnom pogledu, međusobno poređenje prednosti i nedostatka mogućih rješenja, odabiranje rješenja koja će biti sadržana u prijedlogu novog ili izmjeni i dopuni postojećeg propisa ili provedena putem nenormativnih aktivnosti i mjera, utvrđivanje i provođenje okvira za praćenje, izvještavanje i evaluaciju.
- (2) Procjena uticaja zasniva se na činjenicama i dokazima i provodi se uz istovremene međuinstitucionalne i konsultacije sa javnošću, a po potrebi i konsultacije sa institucijama drugih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini.

Član 3.

(Ciljevi procjene uticaja)

- (1) Opći cilj procjene uticaja je stvaranje uslova za izradu i donošenje kvalitetnijih propisa zasnovanih na raspoloživim

činjenicama i dokazima, tako da se ciljevi propisa ostvaruju uz najniže moguće troškove i ne stvaraju prepreke poslovnom okruženju, građanima i društvu općenito.

- (2) Posebni ciljevi procjene uticaja su:
- podsticanje međuinstitucionalne i međuvladine saradnje i koordinacije nosilaca izrade propisa radi jednostavnijeg i bržeg usaglašavanja rješenja i ostvarivanja ciljeva,
 - doprinos jačanju transparentnosti i participativnoj demokratiji kroz uključivanje svih zainteresovanih strana, uključujući javnost, u postupcima izrade, predlaganja, praćenja primjene, izvještavanja i evaluacije propisa,
 - doprinos ekonomičnom, efikasnom, efektivnom i transparentnijem planiranju i korištenju budžetskih sredstava,
 - doprinos integrisanom, pametnom, održivom i inkluzivnom ekonomskom rastu i razvoju,
 - doprinos povećanju mogućnosti za zapošljavanje, smanjenju siromaštva, uključenosti u obrazovanju, unapređenju zdravstvene zaštite i sveukupnom smanjenju socijalne isključenosti i diskriminacije, uključujući osiguranje principa ravnopravnosti polova, osnaživanja vladavine prava, napretka u borbi protiv organizovanog kriminala, terorizma i korupcije u Bosni i Hercegovini,
 - doprinos ostvarenju strateških ciljeva Bosne i Hercegovine u oblasti zaštite okoliša, koji između ostalog uključuje poboljšanje upravljanja okolišem i razvoj okolinske infrastrukture uz povećanje otpornosti na klimatske promjene, zaštiti bioraznolikosti, razvoju energetskih potencijala, posebno obnovljivih izvora energije i povećanju energetske efikasnosti, itd.

Član 4.

(Osnovni principi procjene uticaja)

Osnovni principi procjene uticaja su:

- usmjerenost* - prijedlozi mogućih rješenja su usmjereni na potpuno ili djelimično otklanjanje negativnih uticaja utvrđenih problema,
- srazmjernost* - prijedlozi mogućih rješenja srazmjerni su riziku uzročno-posljedičnih veza problema,
- odgovornost* - prijedlozi mogućih rješenja su odraz detaljne procjene i odabiranja najpovoljnijeg rješenja koji podrazumijevaju odgovornost za djelovanje u datoj oblasti, donijete odluke u vezi s tim, njihovo dosljedno provođenje, uključujući obavezu izvještavanja, naročito u pogledu odgovornosti za posljedice odabranih rješenja,
- transparentnost* - prijedlozi mogućih rješenja su rezultat detaljne procjene mogućih uticaja i konsultacija svih zainteresovanih strana,
- objektivnost* - procjena uticaja i prijedlog najpovoljnijeg rješenja zasniva se na objektivnoj procjeni prema zadatim kriterijima,
- usklađenost* - predložena rješenja usklađuju se sa pravnim okvirom u Bosni i Hercegovini, međunarodnim standardima i *Acquis-em*,
- fiskalna održivost* - moguća rješenja i prijedlog najpovoljnijeg rješenja usklađeni su sa srednjoročnim fiskalnim okvirom,
- sveobuhvatan (integralan) pristup* - procjena uticaja provodi se na uravnotežen način, u međusobno povezanom postupku procjene fiskalnih, ekonomskih, socijalnih i okolišnih uticaja.

Član 5.

(Primjena drugih propisa)

- Postupak planiranja normativno-pravnih aktivnosti provodi se u skladu sa Odlukom o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 94/14) i Uputstvom o načinu pripreme godišnjeg programa rada i izvještaja o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 45/15).
- Na pitanja konsultacija sa javnošću u postupku procjene uticaja primjenjuju se Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa.

DIO DRUGI – VRSTE PROCJENE I OBRASCI ZA PROCJENU UTICAJA

Član 6.

(Prethodna procjena uticaja)

- Prijedlog plana normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH zasniva se na izvršenoj prethodnoj procjeni mogućih uticaja (u daljem tekstu: Prethodna procjena).
- Prethodna procjena provodi se za sve propise koji se namjeravaju predložiti u plan normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH i Vijeća ministara, kao sastavni dio godišnjeg programa rada institucije BiH i Vijeća ministara, kao i za propise koji se predlažu za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine s *Acquis-em*, te zaključivanje međunarodnih sporazuma.
- U fazi planiranja normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH prethodna procjena provodi se, dokumentira i podnosi uz plan normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH, te se u fazi razmatranja i donošenja propisa prilaže uz prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa na Obrascu broj 1 ovog aneksa.
- Institucija BiH provodi postupak prethodnih konsultacija prilikom izrade plana normativno-pravnih aktivnosti u skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa.

Član 7.

(Sveobuhvatna procjena uticaja)

- Sveobuhvatna procjena uticaja provodi se za propise utvrđene godišnjim planom normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH i Vijeća ministara, za koje je kroz prethodnu procjenu uticaja, na osnovu kriterija propisanih u Obrascu 1 ovog aneksa, utvrđeno da mogu imati značajne fiskalne, ekonomske, socijalne ili okolišne uticaje.
- Izuzetno, u skladu sa zaključkom Vijeća ministara, Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, institucija BiH provodi prethodnu, a po potrebi i sveobuhvatnu procjenu uticaja i za propise koji nisu sadržani u godišnjem planu normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH i Vijeća ministara, u skladu sa odredbama ovog aneksa.
- Za propise iz stava (2) ovog člana, za koje je utvrđena potreba provođenja sveobuhvatne procjene uticaja, shodno se primjenjuju odredbe ovog aneksa.
- Kao polazište u postupku provođenja sveobuhvatne procjene uticaja koristi se Obrazac broj 1 ovog aneksa o provedenoj prethodnoj procjeni uticaja.
- Izvještaj o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja dokumentira se i podnosi na Obrascu broj 2 ovog aneksa uz prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa nadležnom donosiocu propisa.

DIO TREĆI - POSTUPAK PROCJENE UTICAJA

Član 8.

(Provođenje procjene uticaja)

- Procjenu uticaja iz čl. 6. i 7. ovog aneksa provodi nosilac normativnog posla.

- (2) Postupak procjene obuhvata slijedeće radnje:
- analiza stanja i utvrđivanje problema,
 - utvrđivanje ciljeva,
 - predlaganje mogućih rješenja za prevazilaženje identifikovanih problema, odnosno za postizanje utvrđenih ciljeva,
 - procjena uticaja mogućih rješenja u fiskalnom, ekonomskom, socijalnom i okolišnom pogledu,
 - provođenje horizontalnih međuinstitucionalnih, a po potrebi i vertikalnih međuinstitucionalnih konsultacija,
 - provođenje konsultacija sa javnošću,
 - provođenje uporedne analize predloženih rješenja,
 - predstavljanje rezultata i predlaganje najpovoljnijih rješenja,
 - utvrđivanje okvira za praćenje, izvještavanje i evaluaciju,
 - praćenje i izvještavanje o provođenju propisa u skladu s utvrđenim okvirom za praćenje iz tačke i) ovog člana i
 - provođenje srednjoročne odnosno *ex post* evaluacije propisa.

Član 9.

(Analiza stanja i utvrđivanje problema)

- U postupku analize stanja i utvrđivanja problema neophodno je što sveobuhvatnije sagledati postojeće stanje, identifikovati i detaljno analizirati postojeći problem i razloge njegovog nastanka, uz identifikaciju interesnih strana na koje se problem odnosi direktno ili indirektno, te utvrditi da li je riječ o povremenom ili stalnom problemu. U ovoj fazi postupka procjene uticaja, potrebno je ukratko opisati razvoj problema tokom vremena, utvrditi zašto postojeća situacija nije više održiva, uz utvrđivanje uzročno-posljedičnih veza i rizika koji se mogu očekivati ukoliko se ne donese novi, izmijenjeni postojeći propis ili primijeni odgovarajuća nenormativna mjera za prevazilaženje problema.
- U postupku analize trenutnog stanja i utvrđivanja problema kao polazište se koriste:
 - dostupni i mjerodavni sekundarni izvori informacija koji se u pravilu kombinuju sa primarnim izvorima informacija,
 - organizovanje i provođenje horizontalnih, a po potrebi i vertikalnih međuinstitucionalnih konsultacija uz aktivno učešće predstavnika organizacija civilnog društva i istaknutih stručnjaka odgovarajućeg profila,
 - sekundarni izvori iz stava (2) tačka a) ovog člana, između ostalog, uključuju mjerodavne izvore podataka koji su dostupni putem odgovarajućih nadležnih institucija u Bosni i Hercegovini, kao i iz drugih značajnih javno dostupnih izvora, kao što su naučna istraživanja, studije, izvještaji akademskih i organizacija civilnog društva i tome slično.
- Osim izvora podataka iz stava (2) ovoga člana, za utvrđivanje činjenica i podataka koji će poslužiti kao polazna osnova i podloga za sve naredne faze postupka procjene uticaja propisa, koriste se i drugi značajni izvori podataka iz odgovarajućih institucija Evropske unije i drugih odgovarajućih međunarodnih organizacija i institucija.
- Na osnovu preduzetih istraživačko-analitičkih radnji iz stava (2) ovog člana, izrađuje se problemsko stablo putem kojeg se utvrđuju uzročno-posljedične veze problema, sa težištem na utvrđivanju neposrednih i dubljih uzroka problema.

Član 10.

(Utvrđivanje ciljeva)

- Na osnovu utvrđenih problema iz člana 9. ovog aneksa pristupa se utvrđivanju slijedećih ciljeva:
 - općeg cilja kojim se iskazuje krajnji ishod ili konačni dugoročni uticaj propisa,
 - posebnih ciljeva koji kumulativno i neposredno dovode do ostvarenja općeg cilja,
 - operativnih ciljeva koji kumulativno i neposredno dovode do ostvarenja posebnog cilja u okviru kojeg se utvrđuju.
- Ciljevi iz stava (1) ovog člana utvrđuju se u skladu sa slijedećim kriterijima:
 - specifičan*: ciljevi trebaju biti precizni i dovoljno konkretni kako ne bi podlijegali oprečnim tumačenjima,
 - mjerljiv*: ciljevi trebaju definisati buduće željeno stanje u mjerljivoj obliku kako bi se kasnije moglo procijeniti da li je cilj ostvaren ili ne,
 - prihvatljiv*: ciljevi trebaju biti prihvatljivi, razumljivi i slično tumačeni od strane svih onih od kojih se očekuje preuzimanje dijela odgovornosti za njihovo ostvarenje,
 - realističan*: ciljevi trebaju biti ambiciozni, ali istovremeno i realno postavljeni kako bi ih svi odgovorni prihvatili kao značajne,
 - vremenski određen*: ciljevi su vremenski određeni ako je njihovo ostvarenje moguće definisati u određenom vremenskom periodu, tj. moguće je odrediti rokove njihovog izvršenja.

Član 11.

(Utvrđivanje mogućih rješenja)

- Za potrebe ostvarivanja operativnih ciljeva obavezno se utvrđuju tri moguća rješenja:
 - zadržati postojeće stanje,
 - postepeni pristup u načinu rješavanja utvrđenog problema,
 - potpuno novi pristup u odnosu na trenutno stanje u načinu rješavanja utvrđenog problema.
- Jedno od mogućih rješenja iz stava (1) tač. b) i c) ovog člana može predstavljati nenormativno, odnosno normativno rješenje.
- U slučaju nemogućnosti utvrđivanja nenormativnog rješenja, utvrđuju se normativna rješenja za moguća rješenja iz stava (1) tač. b) i c) ovog člana.
- Izuzetno od stava (1) ovog člana, u slučaju usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa *Acquis-em* razmatraju se dva moguća rješenja:
 - djelimično usklađivanje i
 - potpuno usklađivanje.

Član 12.

(Procjena fiskalnih uticaja mogućih rješenja)

- Očekivani fiskalni uticaji procjenjuju se u odnosu na očekivane troškove i dobiti od uvođenja propisa i mogućih alternativa uvođenju propisa, na osnovu slijedećih kriterija:
 - fiskalni efekti uvođenja propisa na prihode i primitke, rashode i izdatke za budžetsku godinu i dvije naredne godine,
 - obrazloženje promjena u rashodima, izdacima, prihodima i primicima, uključujući i uticaje na ravnopravnost polova,
 - promjene u broju zaposlenih (sistemizovana i popunjena radna mjesta),
 - potencijalne obaveze za budžet (jamstva i ostalo),

- e) fiskalna procjena uticaja propisa na druge budžete i nivoe vlasti (budžetske i vanbudžetske korisnike, kao i vanbudžetske fondove), ukoliko takvi uticaji postoje i izvori i metode osiguranja sredstava.
- (2) Kriteriji iz stava (1) ovog člana utvrđuju se procjenom očekivanih uticaja prema mjerilima: vjerovatno mali, značajni i vrlo značajni.
- (3) Očekivani fiskalni uticaji mogućih rješenja iskazuju se u Obrascu broj 2 ovog aneksa, a fiskalni uticaji odabranih najpovoljnijih rješenja dokumentuju se i podnose na Obrascu 2a ovog aneksa.

Član 13.

(Procjena ekonomskih uticaja mogućih rješenja)

- (1) Očekivani ekonomski uticaji na pojedinu privrednu oblast ili sektor procjenjuju se u odnosu na slijedeće kriterije:
 - a) zapošljavanje u privrednim subjektima,
 - b) zahtjevi za investicije vezano za poslovanje privrednih subjekata,
 - c) operativni troškovi i poslovanje privrednih subjekata,
 - d) novi administrativni troškovi za privredne subjekte,
 - e) stvaranje novih javnih ovlaštenja,
 - f) uticaj na imovinska prava.
- (2) Očekivani ekonomski uticaji na privredu u cjelini procjenjuju se u odnosu na slijedeće kriterije:
 - a) konkurentnost privrede i priliv investicija,
 - b) privredni rast,
 - c) održivost okoliša,
 - d) postizanje ciljeva društvenog razvoja,
 - e) regionalno i na posebne sektore,
 - f) makroekonomsko okruženje,
 - g) tržišna konkurentnost i
 - h) druge uticaje na privredu ukoliko se procjenjuju značajnim.
- (3) Kriteriji iz stava (1) ovog člana utvrđuju se procjenom očekivanih uticaja prema mjerilima: vjerovatno mali, značajni i vrlo značajni.
- (4) Očekivani ekonomski uticaji mogućih rješenja iskazuju se u Obrascu broj 2 ovog aneksa, a ekonomski uticaji odabranih najpovoljnijih rješenja dokumentuju se i podnose na Obrascu 2b ovog aneksa.

Član 14.

(Procjena socijalnih uticaja mogućih rješenja)

- (1) Očekivani uticaji na socijalno osjetljive i druge grupe s posebnim interesima i potrebama te uticaj na zdravstveni i socijalni status građana procjenjuju se u odnosu na slijedeće kriterije:
 - a) zaposlenost i tržište rada,
 - b) norme i prava vezana uz kvalitetu radnog mjesta,
 - c) socijalnu uključenost i zaštitu posebno ranjivih društvenih grupa ili pojedinaca,
 - d) jednakost u tretmanu i mogućnostima, zabrana diskriminacije,
 - e) privatnost i porodični život,
 - f) zaštitu ili izloženost ličnih podataka pojedinca,
 - g) javno zdravlje,
 - h) pristup socijalnoj zaštiti, zdravstvenim i obrazovnim sistemima i posljedice za njih,
 - i) kriminal i terorizam,
 - j) korupciju i sukob interesa,
 - k) javnu sigurnost i kriminal,
 - l) odbranu,
 - m) kulturu i
 - n) druge socijalne uticaje, ukoliko se procjenjuju značajnim.

- (2) Očekivani uticaji iz stava (1) ovog člana utvrđuju se prema slijedećim mjerilima: vjerovatno mali, značajni i vrlo značajni.
- (3) Očekivani socijalni uticaji mogućih rješenja iskazuju se u Obrascu broj 2 ovog aneksa, a socijalni uticaji odabranih najpovoljnijih rješenja dokumentuju se i podnose na Obrascu 2c ovog aneksa.

Član 15.

(Procjena okolišnih uticaja mogućih rješenja)

- (1) Za očekivane okolišne uticaje mjerodavne su procjene vjerovatnih uticaja u odnosu na slijedeće kriterije:
 - a) klima,
 - b) kvalitet zraka,
 - c) kvalitet vode, mora i vodnih resursa,
 - d) kvalitet zemljišta i resursa,
 - e) obnovljivi i neobnovljivi izvori energije,
 - f) bioraznolikost (zaštita biljnog i životinjskog svijeta) i pejzažna raznolikost,
 - g) upotreba zemljišta,
 - h) upravljanje otpadom,
 - i) omjer ili vjerovatnoća rizika za okolinu,
 - j) uticaj aktivnosti privrednih subjekata na okolinu,
 - k) zdravlje životinja i biljaka i sigurnost hrane i
 - l) drugi očekivani uticaji na okoliš, ukoliko se procjenjuju značajnim.
- (2) Procjena očekivanih uticaja iz stava (1) ovog člana provodi se tako da se za svako područje u kojem se očekuje djelovanje propisa utvrdi očekivana vjerovatnost nastanka uticaja prema slijedećim mjerilima: vjerovatno mali, značajni i vrlo značajni.
- (3) Očekivani okolišni uticaji mogućih rješenja iskazuju se u Obrascu broj 2 ovog aneksa, a okolišni uticaji odabranih najpovoljnijih rješenja dokumentuju se i podnose na Obrascu 2d ovog aneksa.

Član 16.

(Procjena uticaja na održivi razvoj)

Procjena uticaja na održivi razvoj predstavlja kombinaciju procijenjenih uticaja na sva područja iz čl. od 12. do 15. ovog aneksa.

Član 17.

(Kombinovanje metoda kvalitativne i kvantitativne procjene uticaja)

Kada god je to moguće, utvrđeni kvalitativni uticaji mogućih rješenja iz čl. od 12. do 16. ovog aneksa procjenjuju se i iskazuju i u kvantitativnom i monetarnom pogledu.

Član 18.

(Mjerila očekivane vjerovatnosti nastanka uticaja)

Mjerila očekivane vjerovatnosti nastanka uticaja procjenjuju se diskrecionom ocjenom nosioca normativnog posla, koja se zasniva na pribavljenim podacima i dokazima, te stručnom i naučnom pristupu utvrđenoj problematici i praksi vezano za ciljeve koji se nastoje postići kao rješenje problema.

Član 19.

(Procjena rizika, neizvjesnosti i prepreka)

U postupku procjene uticaja mogućih rješenja iz čl. od 12. do 16. ovog aneksa provodi se i procjena pratećih rizika, neizvjesnosti i prepreka vezanih za provođenje mogućih rješenja, uz utvrđivanje prijedloga za njihovo prevazilaženje.

Član 20.

(Konsultacije)

- (1) Za potrebe sveobuhvatnijeg i objektivnijeg sagledavanja problema, utvrđivanja ciljeva, procjene uticaja mogućih rješenja koja se razmatraju, te iznalaženja najpovoljnijih rješenja, nosilac normativnih poslova primjenjuje

- odgovarajući metod aktivnih konsultacija sa nadležnim institucijama BiH, organizacijama civilnog društva i nezavisnim stručnjacima. Kada je to potrebno, konsultacije se provode i sa nadležnim institucijama entiteta, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Nosilac normativnog posla primjenjuje odgovarajući metod aktivnih konsultacija u jednoj ili više faza procjene uticaja iz člana 8. stav (2) tač. a) do c), a obavezno u fazi procjene uticaja mogućih rješenja iz člana 8. stav (2) tačka d) ovog aneksa.
- (3) Aktivni metod konsultacija iz stava (2) ovog člana podrazumijeva provođenje individualnih i grupnih konsultativnih sastanaka, anketiranje, intervjue, okrugle stolove, fokus grupe, javne i stručne rasprave putem radija, televizije i društvenih mreža, javne tribine i sl.

Član 21.

(Uporedna analiza predloženih rješenja)

Za provođenje uporedne analize predloženih rješenja i odabiranje najpovoljnijeg rješenja koriste se slijedeći kriteriji:

- a) *finansijska izvedivost* podrazumijeva raspoloživost finansijskih sredstava (budžetska ili vanbudžetska sredstva potrebna za realizaciju rješenja),
- b) *organizaciona izvedivost* podrazumijeva raspoloživost organizacionih kapaciteta, uključujući znanje, iskustvo, vodstvo, organizacionu sposobnost, motivaciju i sl.,
- c) *tehnička provedivost* podrazumijeva raspoloživost, odnosno postojanje potrebnih tehničkih sredstava i opreme za provođenje rješenja,
- d) *održivost* podrazumijeva dugoročni pozitivni uticaj rješenja u širem okruženju i dužem vremenskom periodu i kapacitete različitih učesnika za provođenje odabranog rješenja u dugoročnom smislu,
- e) *efikasnost* podrazumijeva omjer koristi i troškova, odnosno u kojoj mjeri se mogu ostvariti očekivani ishodi, rezultati i uticaji s obzirom na razumne troškove provođenja rješenja,
- f) *efektivnost* podrazumijeva potencijalni nivo ostvarenosti očekivanih uticaja općeg, posebnih i operativnih ciljeva i
- g) *koherentnost* (unutrašnja i vanjska) podrazumijeva usklađenost rješenja s drugim politikama ili propisima unutar Bosne i Hercegovine i s Evropskom unijom i drugim međunarodnim sporazumima.

Član 22.

(Rezultati procjene uticaja i predlaganje najpovoljnijih rješenja)

Na osnovu kriterija iz člana 21. ovog aneksa, međusobnim poređenjem utvrđenih mogućih rješenja, analiziraju se njihove glavne prednosti i nedostaci i utvrđuje prijedlog najpovoljnijeg rješenja.

Član 23.

(Okvir za praćenje, izvještavanje i evaluaciju)

- (1) Praćenje predstavlja proces sistematičnog prikupljanja podataka o razvoju i provođenju propisa, te ostvarivanju ciljeva koji se odvija tokom provođenja, u određenim vremenskim intervalima, na osnovu prethodno definisanih pokazatelja koje je moguće upoređivati sa polaznim stanjem, u skladu sa okvirom za praćenje, izvještavanje i evaluaciju.
- (2) Evaluacija predstavlja postupak sistematskog i objektivnog vrednovanja izrade, provođenja i rezultata usvojenog propisa kroz analizu relevantnosti, ekonomičnosti, efektivnosti, uticaja i održivosti usvojenog propisa u odnosu na utvrđene ciljeve, a radi donošenja odgovarajućih zaključaka koji se mogu koristiti kao osnov za unapređenje ili eventualno ukidanje određenog propisa.

- (3) Okvir za praćenje, izvještavanje i evaluaciju iz stava (1) ovog člana naročito sadrži slijedeće elemente:
 - a) institucionalni okvir za praćenje provođenja i izvještavanje,
 - b) pokazatelje izvršenja i uspješnosti provođenja koji uključuju polazne i ciljne vrijednosti,
 - c) izvore i metode verifikacije podataka,
 - d) metode prikupljanja podataka,
 - e) obrasce za praćenje i izvještavanje,
 - f) institucije kojima se podnosi izvještaj o praćenju provedbe propisa,
 - g) rokove za podnošenje izvještaja,
 - h) u slučaju potrebe, finansijska sredstva za potrebe praćenja provođenja propisa,
 - i) vrstu evaluacije,
 - j) evaluacijske kriterije i pitanja,
 - k) aktere evaluacijskog postupka,
 - l) rok za provođenje evaluacije,
 - m) institucije kojima se podnosi evaluacijski izvještaj i
 - n) u slučaju potrebe, finansijska sredstva za provođenje evaluacije.

Član 24.

(Definicija i vrste pokazatelja)

- (1) Pokazatelj predstavlja kvalitativnu i kvantitativnu mjeru koja se koristi da demonstrira promjenu u stanju, napretku ili rezultatu u pogledu ostvarenja ciljeva propisa.
- (2) Na nivou općeg cilja utvrđuje se pokazatelj uticaja, odnosno dugoročnih rezultata.
- (3) Na nivou posebnih ciljeva utvrđuju se pokazatelji krajnjih rezultata.
- (4) Na nivou operativnih ciljeva utvrđuju se pokazatelji izlaznih rezultata.
- (5) Na nivou odabranih rješenja utvrđuju se ulazni i procesni pokazatelji.

Član 25.

(Kriteriji za procjenu kvalitete pokazatelja)

Procjena kvalitete pokazatelja vrši se naspram slijedećih kriterija:

- a) *valjanost*: podaci trebaju jasno i adekvatno predstavljati očekivani rezultat,
- b) *integritet*: prikupljeni podaci moraju osigurati i minimizirati potencijalne greške i manipulacije sa podacima,
- c) *preciznost*: podaci trebaju imati odgovarajući nivo detalja kako bi omogućili donošenje informisanih odluka od strane nosilaca političkih funkcija,
- d) *pouzdanost*: podaci moraju odražavati stabilan i dosljedan proces prikupljanja i metod analize tokom cijelog perioda i
- e) *blagovremenost*: podaci trebaju biti dostupni učestalo, moraju biti aktuelni, ažurirani i blagovremeno dostupni.

Član 26.

(Praćenje i izvještavanje o provođenju propisa)

- (1) U skladu sa okvirom za praćenje, izvještavanje i evaluaciju iz člana 23. ovog aneksa, nosilac normativnog posla, u saradnji sa drugim nosiocima provođenja propisa vrši:
 - a) redovno praćenje provođenja propisa i u tom smislu prikupljanje neophodnih podataka prema unaprijed utvrđenim vremenskim intervalima,
 - b) procjene naspram definisanih pokazatelja uspješnosti provođenja,
 - c) nadgledanje promjena i poređenje s polaznim stanjem,

- d) identifikovanje rizika uz davanje prijedloga odgovarajućih mjera i aktivnosti za njihovo prevazilaženje i
 - e) predlaganje izmjena i dopuna propisa ukoliko se utvrđeni ciljevi propisa ne ostvaruju.
- (2) Izvještaj o praćenju provođenja propisa podnosi se najmanje jednom godišnje Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i odlučivanje.

Član 27.

(Srednjoročna odnosno ex post evaluacija propisa)

- (1) *Ex post* evaluacija provodi se za sve propise za koje je provedena sveobuhvatna procjena uticaja, najmanje nakon četiri do najviše šest godina od stupanja na snagu propisa.
- (2) U slučaju provođenja složenih propisa, pored *ex post* evaluacije iz stava (1) ovog člana, može se provesti i srednjoročna evaluacija, nakon tri do četiri godine primjene propisa, putem koje se, između ostalog, razmatraju slijedeća pitanja: relevantnost ciljeva i logike intervencije u odnosu na ciljeve, efektivnost, odnosno nivo ostvarenosti ciljeva kroz analizu ishoda ili uticaja, te efikasnost, odnosno odnos između utrošenih resursa i ostvarenih rezultata.
- (3) Izvještaj o provedenoj srednjoročnoj evaluaciji naročito ukazuje na eventualna odstupanja od ciljeva propisa u toku njegovog provođenja, uz davanje preporuka za unapređenje propisa.

Član 28.

(Evaluacijski kriteriji)

- (1) Evaluacijski kriteriji su:
 - a) *relevantnost*: primjerenost propisa s obzirom na problem i kontekst, posebno primjerenost ciljeva i logike intervencije,
 - b) *koherentnost (unutrašnja i vanjska)*: usklađenost različitih ciljeva propisa, usklađenost propisa s drugim relevantnim javnim politikama i propisima, te međunarodnim sporazumima,
 - c) *efikasnost/ekonomičnost/efektivnost*: omjer koristi i troškova, odnosno mjera u kojoj su ostvareni ishodi, rezultati i uticaj s obzirom na razumne troškove provođenja,
 - d) *djelotvornost*: nivo ostvarenosti očekivanih uticaja, odnosno ciljeva,
 - e) *održivost*: potencijal dugoročnog pozitivnog uticaja propisa i kapaciteti različitih aktera za dalji nastavak provođenja propisa, ukoliko je ona dalje potrebna,
 - f) *uticaj*: promjena u širem okruženju i u dužem vremenskom periodu uslijed ukupnih uticaja propisa.
- (2) Prilikom odabira kriterija iz stava (1) ovog člana u svakom pojedinačnom slučaju evaluacije uticaja propisa u obzir se uzimaju specifična svrha evaluacije, sadržaj i ciljevi propisa koji se evaluira, dostupnost podataka, raspoloživo vrijeme, sredstva i stručnjaci za provođenje evaluacije, politički interesi naručioca evaluacije, te interesi ciljnih grupa.

Član 29.

(Evaluacijski postupak)

- (1) S ciljem provođenja evaluacijskog postupka potrebno je prethodno utvrditi:
 - a) specifičnu svrhu evaluacije,
 - b) ciljne grupe,
 - c) najvažnije evaluacijske kriterije s obzirom na svrhu evaluacije,
 - d) glavna pitanja na koja treba odgovoriti evaluacija,
 - e) pokazatelje, ukoliko nisu prethodno utvrđeni,
 - f) informacije koje je potrebno prikupiti,
 - g) izvore i dostupnost informacija,
 - h) metode prikupljanja informacija,

- i) učesnike evaluacijskog postupka.
- (2) U slučaju provođenja vanjske evaluacije utvrđuje se opis evaluacijskog zadatka, koji naročito sadrži slijedeće elemente:
 - a) naziv naručioca evaluacije,
 - b) predmet evaluacije,
 - c) ciljeve evaluacije,
 - d) rok za provođenje evaluacije,
 - e) vrijednost ugovora,
 - f) ciljne grupe koje treba obuhvatiti,
 - g) evaluacijske kriterije,
 - h) ključna evaluacijska pitanja,
 - i) posebne uslove za izbor izvršioca evaluacije,
 - j) uslove povjerljivosti,
 - k) provjeru postojanja sukoba interesa.
- (3) Završni izvještaj o provedenom evaluacijskom postupku sadrži slijedeće:
 - a) sažetak izvještaja ne duži od šest stranica,
 - b) kritičko mišljenje, zasnovano na nizu podataka, o evaluacijskim kriterijima koji će biti predmet evaluacije,
 - c) jasan sažetak primijenjene metodologije i završna procjena ograničenja odabranog pristupa i korištenih podataka,
 - d) jasan logički slijed između analize i predstavljenih rezultata, odgovora na pitanja za evaluaciju i donesenih zaključaka.
- (4) Završni srednjoročni, odnosno *ex post* evaluacijski izvještaji dostavlja se Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i odlučivanje.
- (5) Usvojeni završni srednjoročni, odnosno *ex post* evaluacijski izvještaji iz stava (4) ovog člana objavljuju se na internet platformi Vijeća ministara.

DIO ČETVRTI – KOORDINIRAJUĆE I KONTROLNA TIJELA

Član 30.

(Kontrolna tijela)

- (1) Nosilac normativnog posla pribavlja mišljenja u vezi provedene sveobuhvatne procjene uticaja od slijedećih kontrolnih tijela:
 - a) Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine u pogledu suštinske provjere procjene fiskalnih uticaja propisa, u skladu sa svojim nadležnostima,
 - b) Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine u pogledu suštinske provjere procjene ekonomskih i okolišnih uticaja, u skladu sa svojim nadležnostima,
 - c) Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Agencije za ravnopravnost polova Bosne i Hercegovine, Agencije za prevenciju i borbu protiv korupcije Bosne i Hercegovine i Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine u pogledu suštinske provjere provedene procjene socijalnih uticaja, u skladu sa svojim nadležnostima,
 - d) Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara u pogledu usklađenosti između sadržaja izvještaja o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja i nacrtu ili prijedloga propisa, a posebno u kojoj mjeri i na koji način su odabrana najpovoljnija rješenja, institucionalni okvir i mehanizmi za praćenje, izvještavanje i evaluaciju utvrđeni u izvještaju o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja ugrađeni u nacrt ili prijedlog propisa.

- (2) U slučaju propisa koji mogu imati uticaj na niže nivoe vlasti u Bosni i Hercegovini, kontrolna tijela iz stava (1) ovog člana prilikom davanja mišljenja konsultuju odgovarajuća nadležna tijela nižih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini.
- (3) Kontrolna tijela iz stava (1) tač. a), b) i c) ovog člana daju mišljenja iz svoje nadležnosti na obrascima iz čl. 12. do 15. ovog aneksa, a kontrolno tijelo iz stava (1) tačka d) ovog člana u okviru mišljenja koje daje u skladu sa Poslovnikom o radu Vijeća ministara.
- (4) Rok za davanje mišljenja kontrolnih tijela iz stava (1) ovog člana je 15 dana od dana prijema zahtjeva za davanje mišljenja.

Član 31.

(Centralno koordinirajuće tijelo)

- (1) Generalni sekretarijat Vijeća ministara je centralno koordinirajuće tijelo postupka procjene uticaja.
- (2) Generalni sekretarijat Vijeća ministara razmatra prijedlog plana normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH i vrši uvid u dostavljene obrasce prethodne procjene te, po ocijenjenoj potrebi, vraća obrazac prethodne procjene instituciji BiH na doradu, uz odgovarajuće upute i rok za izvršenje, popunjavanjem i dostavljanjem Obrasca broj 1 iz Priloga 3 Uputstva o načinu pripreme i godišnjeg programa rada i izvještaja o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 45/15).
- (3) Institucija BiH je dužna prijedlog plana normativno-pravnih aktivnosti usaglasiti sa Generalnim sekretarijatom Vijeća ministara najkasnije do 30.11. tekuće godine, radi njegovog uvrštavanja u godišnji program rada institucije BiH i Vijeća ministara za slijedeću godinu.

Član 32.

(Postupak razmatranja sveobuhvatne procjene i nacrtu i prijedloga propisa)

- (1) Stručni kolegij institucije BiH razmatra nacrt izvještaja o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja (u daljem tekstu: Obrazac broj 2), uz prednacrt, nacrt, ili prijedlog propisa, te vrši procjenu njihove sadržajne kvalitete i međusobne usklađenosti. U postupku razmatranja, stručni kolegij institucije posebnu pažnju posvećuje slijedećim pitanjima:
 - a) usklađenost sa politikama drugih sektora unutar institucije BiH, međusektorska usklađenost i dosljednost materijala iz stava (1) ovog člana sa strateškim prioritetima i politikama Bosne i Hercegovine,
 - b) kvalitet procjene postojeće situacije i formulacije problema,
 - c) jasnoća ciljeva i namjeravanih rezultata,
 - d) predstavljena moguća rješenja za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, odnosno prevazilaženje utvrđenih problema i njihovi mogući uticaji,
 - e) izvještaj o provedenim konsultacijama, a posebno način na koji su pribavljeni komentari razmotreni i ugrađeni u Obrazac broj 2 i prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa,
 - f) argumenti za odabir najpovoljnijih rješenja,
 - g) provjerava sa stručne strane gledišta da li su materijali iz stava (1) ovog člana pripremljeni u skladu sa postupkom procjene uticaja iz ovog aneksa i nomotehničkim pravilima propisanim u ovim pravilima,
 - h) ukoliko stručni kolegij institucije BiH zaključi da Obrazac broj 2, prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa ili njihovi pojedini dijelovi nisu spremni za upućivanje u dalju proceduru razmatranja u skladu sa ovim aneksom i Poslovnikom o radu Vijeća ministara, u tom slučaju

stručni kolegij institucije može dati prijedlog rukovodiocu institucije BiH da se Obrazac broj 2 sa prednacrtom, nacrtom ili prijedlogom propisa vrati radnoj grupi na doradu uz odgovarajuće upute i određivanje roka za izvršenje.

- (2) Po dobivanju saglasnosti rukovodioca institucije BiH na materijale iz stava (1) ovog člana, provode se međuinstitucionalne i javne konsultacije objavom na internet platformi Vijeća ministara.
- (3) Nakon provedenih konsultacija iz stava (2) ovog člana, provodi se analiza pribavljenih komentara i prijedloga, izrađuje izvještaj o provedenim konsultacijama, materijali iz stava (1) ovog člana se prema potrebi usklađuju sa pribavljenim komentarima i prijedlozima, te dostavljaju stručnom kolegiju institucije BiH na razmatranje i odlučivanje rukovodioca institucije BiH.
- (4) Po dobivanju saglasnosti rukovodioca institucije BiH iz stava (3) ovog člana, pristupa se pribavljanju mišljenja kontrolnih tijela iz člana 30. ovog aneksa. Nakon pribavljanja mišljenja kontrolnih tijela iz stava (4) ovog člana i analize istih, Obrazac broj 2, prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa se prema potrebi usklađuje sa pribavljenim mišljenjima.
- (5) Nakon što pribavi mišljenja kontrolnih tijela i po potrebi usaglasi sadržaj sveobuhvatne procjene uticaja, uključujući usaglašavanje sadržaja nacrtu ili prijedloga propisa sa pribavljenim mišljenjima, nosilac normativnog posla ih dostavlja Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara, koji popunjavanjem i ovjerom Obrasca broj 3 ovog aneksa daje mišljenje o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja u pogledu poštivanja svih proceduralnih koraka sadržanih u ovom aneksu.
- (6) U slučaju neslaganja nosioca normativnog posla sa mišljenjem nadležnog kontrolnog tijela iz stava (4) ovog člana, nosilac normativnog posla uz Obrazac broj 2 ovog aneksa sa pribavljenim mišljenjima kontrolnih tijela i uz nacrt ili prijedlog propisa dostavlja Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara i očitovanje u kojem navodi područja i razloge neslaganja. Generalni sekretarijat Vijeća ministara postupa u skladu sa stavom (5) ovog člana, te sve materijale iz ovog stava dostavlja nadležnom odboru Vijeća ministara na razmatranje. Ukoliko se ni na nadležnom odboru Vijeća ministara ne usaglase različiti stavovi nosioca normativnog posla i kontrolnog tijela, Obrazac broj 2 ovog aneksa, uz nacrt ili prijedlog propisa, te pribavljena mišljenja kontrolnih tijela, kao i očitovanje nosioca normativnog posla uvrštava se u dnevni red sjednice Vijeća ministara, koje ga razmatra i donosi odgovarajuću odluku.
- (7) U slučaju kada Generalni sekretarijat Vijeća ministara ocijeni da dostavljena sveobuhvatna procjena uticaja ne ispunjava uslove iz Obrasca broj 3 ovog aneksa, vratit će Obrazac broj 2 o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja na doradu nosiocu normativnog posla uz odgovarajuće upute, te odrediti rok izvršenja.
- (8) Vijeće ministara će odbiti uvrstiti propis na dnevni red sjednice, ukoliko nisu ispunjeni uslovi iz stava (5) ovog člana.

Član 33.

(Elektronski sistem podrške)

- (1) Provedene fiskalne procjene uticaja propisa dostavljaju se Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine putem BPIMIS elektronskog sistema na Obrascu broj 2a iz člana 12. ovog aneksa.
- (2) Provedene procjene ekonomskih, socijalnih i okolišnih uticaja propisa dostavljaju se kontrolnim tijelima iz člana 30. stav (1) tač. b) i c) ovog aneksa elektronskim putem na

obrascima iz čl. od 13. do 15. ovog aneksa, a kontrolnom tijelu iz člana 30. stav (1) tačka d) uz prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa dostavlja se elektronskim putem Obrazac broj 2 o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja.

- (3) Obrazac broj 2 o provedenoj sveobuhvatnoj procjeni uticaja propisa, sa pribavljenim mišljenjima centralnog koordinirajućeg i kontrolnih tijela, podnose se uz nacrt ili prijedlog propisa Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine elektronskim putem.

DIO PETI – STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE

Član 34.

(Nadležnost i obuhvat stručnog osposobljavanja i usavršavanja)

- (1) Odgovorni državni službenici u institucijama BiH iz čl. 68. i 69. ovih pravila, uključujući i odgovorne državne službenike kontrolnih tijela i centralnog koordinirajućeg tijela iz čl. 30. i 31. ovog aneksa, imaju pravo i obavezu stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti procjene uticaja i izrade propisa.
- (2) Obuke iz stava (1) ovog člana provode se u skladu sa planom i programom obuke koji donosi Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine.
- (3) Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine jednom godišnje, uz konsultacije sa centralnim koordinirajućim i kontrolnim tijelima za procjenu uticaja i koordinatorima za procjenu uticaja u institucijama BiH, vrši analizu uspješnosti provedenih obuka i utvrđuje dalje potrebe za obukom, uz definisanje odgovarajućih programa obuke.

Član 35.

(Priručnici za procjenu uticaja i izradu propisa)

- (1) Državni službenici iz člana 34. stav (1) ovog aneksa, mogu upotpunjavati i usavršavati svoje stručno znanje i vještine iz oblasti procjene uticaja i izrade propisa korištenjem slijedećih priručnika:
- Priručnik za procjenu uticaja,
 - Priručnik za izradu pravnih propisa,
 - Priručnik za izradu obrazloženja pravnih propisa,
 - Priručnik o rodno odgovornom budžetiranju,
 - Priručnik za integrisanje ravnopravnosti polova u pravne propise i
 - drugi priručnici u vezi postupka procjene uticaja koji po potrebi mogu biti izrađeni.
- (2) Priručnici iz stava (1) ovog člana dostupni su na internet platformi Vijeća ministara www.ekonsultacije.gov.ba.

Član 36.

(Zajednica praktičara)

- (1) U cilju unapređenja međuinstitucionalne saradnje, putem razmjene iskustava u primjeni postupka procjene uticaja i izrade propisa, nadgradnje stečenih znanja i vještina, utvrđivanja inicijativa za dalja unapređenja sistema za procjenu uticaja u institucijama BiH, te razmatranja drugih pitanja vezanih za sistem procjene uticaja i izrade propisa u institucijama BiH uspostavlja se zajednica praktičara koju čine državni službenici iz čl. 68. i 69. ovih pravila i predstavnici tijela iz čl. 30. i 31. ovog aneksa.
- (2) Sastanke zajednice praktičara iz stava (1) ovog člana, koji se održavaju najmanje jednom godišnje, saziva i njihovim radom koordinira Generalni sekretarijat Vijeća ministara.
- (3) Po potrebi, na sastanke zajednice praktičara iz stava (2) ovog člana mogu se pozvati predstavnici drugih institucija BiH, stručnjaci – praktičari iz oblasti procjene uticaja i izrade propisa iz institucija drugih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, istaknuti nezavisni stručnjaci, predstavnici akademske zajednice, civilnog društva i međunarodnih organizacija.

DIO ŠESTI – INSTRUMENTI ZA UNAPREĐENJE KVALITETA PROPISA

Član 37.

(Instrumenti za unapređenje kvaliteta propisa)

Instrumenti za unapređenje kvaliteta propisa su:

- Strategija unapređenja kvalitete propisa (u daljem tekstu: Strategija),
- Akcioni plan unapređenja kvalitete propisa (u daljem tekstu: Akcioni plan),
- izvještaji o provođenju Strategije, Akcionog plana i ovog aneksa (u daljem tekstu: Izvještaj).

Član 38.

(Strategija i Akcioni plan)

- (1) Strategijom se srednjoročno usmjerava razvoj sistema procjene uticaja i izrade propisa u institucijama BiH, utvrđuju ciljevi, oblasti za unapređenje kvalitete propisa i razvoj stručnih kapaciteta.
- (2) Akcioni plan određuje prioritete mjere i aktivnosti na razvoju sistema procjene uticaja propisa, način provođenja mjera, redoslijed ostvarivanja mjera, rokove izvršenja, nosioce provođenja, projekte, procjenu sredstava potrebnih za provođenje aktivnosti predviđenih Akcionim planom, te procjenu troškova i koristi.
- (3) Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, u saradnji sa kontrolnim tijelima iz čl. 30. i 31. ovog aneksa, je koordinator postupka izrade Strategije i Akcionog plana.

Član 39.

(Praćenje i izvještavanje o provođenju Strategije, Akcionog plana i Aneksa I)

- (1) Za potrebe praćenja i izvještavanja o provođenju Strategije i Akcionog plana, kao i praćenja i izvještavanja o primjeni ovog aneksa, uspostavlja se Stručno radno tijelo, kojeg čine koordinatori postupka procjene uticaja iz člana 69. ovih pravila, rukovodeći državni službenik iz Generalnog sekretarijata Vijeća ministara i Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara i jedan član, predstavnik nevladinog sektora.
- (2) Članove Stručnog radnog tijela imenuje Vijeće ministara, na prijedlog rukovodilaca institucija BiH iz kojih pojedini članovi dolaze, te predstavnika nevladinog sektora izabranog putem javnog poziva, pri čemu je dužno osigurati ravnopravnu zastupljenost polova u ukupnoj strukturi članova.
- (3) Stručno radno tijelo prati i izrađuje periodične izvještaje o provođenju Strategije i Akcionog plana, te primjeni ovog aneksa, koji se najmanje jednom godišnje podnose Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i odlučivanje i objavljuju na internet platformi Vijeća ministara.

DIO SEDMI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 40.

(Imenovanje koordinatora za procjenu uticaja)

Vijeće ministara će, na prijedlog institucija BiH, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa, imenovati koordinatore postupka procjene uticaja u institucijama BiH iz člana 69. stav (1) ovih pravila iz reda rukovodećih državnih službenika, pri čemu je dužno osigurati ravnomjernu zastupljenost polova u njihovoj ukupnoj strukturi.

Član 41.

(Usklađivanje pravilnika o unutrašnjoj organizaciji)

Institucije BiH će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa izvršiti usklađivanje svojih pravilnika o unutrašnjoj organizaciji sa odredbama čl. 30. i 31. ovog aneksa i člana 69. ovih pravila.

Član 42.

(Usklađivanje Poslovnika o radu)

Vijeće ministara će, na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, uskladiti Poslovnik o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa odredbama ovog aneksa u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa.

Član 43.

(Usklađivanje Uputstva o načinu pripreme godišnjeg programa rada i izvještaja o radu u institucijama BiH)

Vijeće ministara će, na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, uskladiti Uputstvo o načinu pripreme godišnjeg programa rada i izvještaja o radu u institucijama BiH sa odredbama ovog aneksa u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa.

Član 44.

(Objavljivanje priručnika)

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa objaviti priručnike iz člana 35. stav (1) tač. b) do e) na internet platformi Vijeća ministara.

Član 45.

(Donošenje plana i programa obuke za procjenu uticaja i izradu propisa)

Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog aneksa donijeti plan i program obuke iz člana 34. stav (2) ovog aneksa.

Član 46.

(Izrada i objavljivanje Priručnika za procjenu uticaja)

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog aneksa izraditi i objaviti na internet platformi Vijeća ministara Priručnik za procjenu uticaja iz člana 35. stav (1) tačka a) ovog aneksa.

Član 47.

(Dogradnja BPIMIS informacionog sistema)

Ministarstvo finansija i trezora će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog aneksa dograditi BPIMIS informacioni sistem za potrebe provođenja fiskalne procjene uticaja u skladu sa ovim aneksom.

Član 48.

(Izrada i usvajanje Strategije i Akcionog plana)

Vijeće ministara će, na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa usvojiti Strategiju i Akcioni plan iz člana 38. st. (1) i (2) ovog aneksa, koji će se objaviti na internet platformi Vijeća ministara.

Član 49.

(Imenovanje članova Stručnog radnog tijela)

- (1) Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine objaviti će javni poziv i izvršiti izbor predstavnika nevladinog sektora za člana Stručnog radnog tijela iz člana 39. st. (1) i (2) ovog aneksa u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa.
- (2) Članove Stručnog radnog tijela iz člana 39. stav (2) ovog aneksa imenovat će Vijeće ministara u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa.
- (3) Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine pruža tehničku podršku u radu Stručnog radnog tijela.

- (4) Sastanke Stručnog radnog tijela saziva i predsjedava im rukovodeći državni službenik, koordinator postupka procjene uticaja iz Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.
- (5) Stručno radno tijelo sastaje se periodično, a najmanje jednom godišnje, s tim da će se prva sjednica sazvati i održati u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog aneksa.
- (6) Stručno radno tijelo će na svojoj prvoj sjednici, na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, utvrditi poslovnik o radu, kojim će biti definisani mandat, pitanja kvoruma za održavanje sastanaka, način donošenja odluka, kao i druga pitanja od značaja za rad Stručnog radnog tijela.
- (7) Na prvoj sjednici, Stručno radno tijelo utvrdit će format izvještaja o praćenju primjene ovog aneksa sa standardizovanim obrascima za prikupljanje podataka za potrebe praćenja i izvještavanja.
- (8) S ciljem unapređenja sistema procjene uticaja u institucijama BiH, Stručno radno tijelo će vršiti periodično prikupljanje podataka naspram utvrđenih pokazatelja, vršiti njihovu analizu i po potrebi predlagati odgovarajuće mjere i aktivnosti u okviru izvještaja o praćenju primjene ovog aneksa, koji se najmanje jednom godišnje podnose Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i odlučivanje i objavljuju se na internet platformi Vijeća ministara.
- (9) U roku od 60 dana od usvajanja Strategije i Akcionog plana iz člana 38. ovog aneksa, Stručno radno tijelo utvrdit će format izvještaja o praćenju provedbe Strategije i Akcionog plana sa standardizovanim obrascima za prikupljanje podataka za potrebe praćenja i slike 'izvještavanja.

Član 50.

(Upravni nadzor)

Upravni nadzor nad provođenjem ovog aneksa vrši Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.

Član 51.

(Srednjoročna i ex post evaluacija)

- (1) Srednjoročna evaluacija efekata sistema procjene uticaja uspostavljenog u skladu sa ovim aneksom provede će se nakon tri godine od dana stupanja na snagu ovog aneksa.
- (2) Izvještaj o srednjoročnoj evaluaciji efekata dostavlja se Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje, u okviru kojeg će, između ostalog, biti utvrđen rok i druga tehnička pitanja od značaja za provođenje *ex post* (završne) evaluacije efekata sistema procjene uticaja uspostavljenog u skladu sa ovim aneksom.
- (3) Postupci srednjoročne i *ex post* evaluacije iz st. (1) i (2) ovog člana provode se u skladu sa odredbama čl. od 27. do 29. ovog aneksa.

Član 52.

(Utvrđivanje propisa za koje će se provesti sveobuhvatna procjena uticaja)

Vijeće ministara će najkasnije do 30.6.2017. godine posebnim zaključkom, na prijedlog institucija BiH, utvrditi propise iz Programa rada za 2017. godinu za koje će se provesti sveobuhvatna procjena uticaja u skladu sa odredbama ovog aneksa.

OBRAZAC broj 1 – PRETHODNA PROCJENA UTICAJA PROPISA*(Naziv nosioca izrade normativnog akta)*Broj: _____
Sarajevo, _____ godine

Ovaj obrazac se koristi radi utvrđivanja materije koju treba obuhvatiti propisom i potrebe za provođenjem postupka sveobuhvatne procjene uticaja propisa. Tekst označen italikom, uključujući i ovu napomenu potrebno je brisati tokom popunjavanja obrasca.

PRETHODNA PROCJENA UTICAJA PROPISA	
NOSILAC NORMATIVNOG POSLA	
VRSTA PROPISA	a) ustav, b) sporazum, c) zakon, d) poslovnik, e) odluka, f) uputstvo, g) pravilnik, h) drugi opći pravni akt.
NAZIV PROPISA	
1. Navedite pravni osnov za donošenje propisa.	
2. Da li je prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa u skladu sa strateškim dokumentima, politikama i prioritetima Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i ako da, navedite s kojim?	
3. U skladu sa članom 9. Aneksa I ukratko opišite stanje i problem koji se namjerava riješiti.	
4. Ukoliko imate saznanja da je isti problem postojao u zemljama Evropske unije, odnosno susjednim zemljama ukratko navedite na koji način je riješen. Navedite najmanje dvije zemlje Evropske unije i dvije susjedne zemlje.	
5. Utvrdite opći cilj u skladu sa članom 10. Aneksa I. <i>U pravilu opći cilj propisa bi trebao već biti sadržan u srednjoročnom planu institucije BiH, na nivou posebnog cilja, te ga je moguće preuzeti za potrebe utvrđivanja općeg cilja propisa.</i>	
6. Navedite u nekoliko tačaka ključna pitanja/mjere koje će biti obuhvaćene propisom ili provedene putem nenormativnih aktivnosti i mjera. <i>Ključna pitanja/mjere se trebaju osmisliti s ciljem prevazilaženja uzroka problema iz tačke 3. ovog obrasca.</i>	
7. Ukratko opišite postupak i rezultate prethodnih konsultacija u skladu sa članom 6. stav (5) i po potrebi članom 20. Aneksa I.	
8. Procjena uticaja ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca u fiskalnom, ekonomskom, socijalnom i okolišnom smislu: (DA – značajan ili vrlo značajan uticaj ili NE – vjerovatno mali uticaj)	
a) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan uticaj na budžet Bosne i Hercegovine, budžete entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave? <i>Ukratko navedite kakvi se fiskalni uticaji očekuju.</i>	
b) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan ekonomski uticaj iz člana 13. Aneksa I? <i>Ukratko navedite kakvi se ekonomski uticaji očekuju.</i>	
c) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan socijalni uticaj iz člana 14. Aneksa I? <i>Ukratko navedite kakvi se socijalni uticaji očekuju.</i>	
d) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan okolišni uticaj iz člana 15. ovog Aneksa I? <i>Ukratko navedite kakvi se okolišni uticaji očekuju.</i>	

<p>e) Da li će jedno ili više ključnih pitanja/mjera zahtijevati provođenje administrativnih postupaka vezano za interesne strane i sa kojim ciljem i hoće li navedena rješenja dodatno povećati administrativne prepreke za poslovanje? <i>Ukratko navedite kakvi se uticaji očekuju (npr.: dodjela ovlaštenja, utvrđivanje prava i/ili obaveza posebnim upravnim aktom, provođenje upravnog/inspeksijskog nadzora, pribavljanje posebnih dozvola, rješenja, saglasnosti, povećanje ili uvođenje nove administrativne naknade, izmjene upravnog postupka i sl.).</i></p>		
<p>f) Da li će za realizaciju jednog ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca biti potrebno osnivanje novih ili reorganizovanje postojećih organa Bosne i Hercegovine ili će biti potrebna saradnja više organa uprave Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave? <i>Ukratko navedite organe uprave od kojih se očekuje saradnja i po mogućnosti njihove kapacitete za realizaciju takve saradnje.</i></p>		
<p>Na osnovu prethodne procjene uticaja propisa utvrđeno je da POSTOJI – NE POSTOJI potreba provođenja postupka sveobuhvatne procjene uticaja propisa. <i>Potreba za provođenjem sveobuhvatne procjene uticaja propisa postoji kada je barem na jedno od pitanja iz tačke 8. ovog obrasca odgovoreno da može imati vrlo značajan uticaj ili kada je barem na dva pitanja iz tačke 8. ovog obrasca odgovoreno da može imati značajan uticaj.</i></p>		

POTPIS RUKOVODIOCA INSTITUCIJE BiH

OBRAZAC broj 2 – IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ PROCJENI UTICAJA PROPISA*(Naziv nosioca izrade normativnog akta)*

Broj: _____

Sarajevo, _____ godine

Ovaj obrazac se koristi za sveobuhvatnu procjenu uticaja propisa. Tekst označen italikom, uključujući i ovu napomenu potrebno je brisati tokom popunjavanja obrasca.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ PROCJENI UTICAJA PROPISA	
NOSILAC NORMATIVNOG POSLA	
VRSTA PROPISA	a) ustav, b) sporazum, c) zakon, d) poslovnik, e) odluka, f) uputstvo, g) pravilnik, h) drugi opći pravni akt.
NAZIV PROPISA	
1. PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE PROPISA	
<i>Navešti ustavni ili zakonski osnov za donošenje propisa.</i>	
2. ANALIZA STANJA I UTVRĐIVANJE PROBLEMA	
<i>U skladu sa članom 9. Aneksa I izvršite analizu stanja i utvrdite problem.</i>	
3. UTVRĐIVANJE CILJEVA	
<i>U skladu sa članom 10. Aneksa I izvršite analizu stanja i utvrdite cilj.</i>	
4. UTVRĐIVANJE MOGUĆIH RJEŠENJA	
<i>U skladu sa članom 11. Aneksa I utvrdite moguća rješenja za postizanje operativnih ciljeva.</i>	
5. PROCJENA UTICAJA MOGUĆIH RJEŠENJA	
<i>U skladu sa čl. od 12. do 19. Aneksa I izvršite procjenu fiskalnih, ekonomskih, socijalnih i okolišnih uticaja mogućih rješenja, kao i procjenu uticaja na održivi razvoj. Prilikom provođenja procjene uticaja mogućih rješenja koristite se obrascima 2a do 2d, kao pomoćnim sredstvom prilikom identifikacije i razmatranja mogućih uticaja.</i>	
6. KONSULTACIJE	
<i>U skladu sa članom 20. Aneksa I opišite provedene konsultacije i rezultate istih.</i>	
7. UPOREDNA ANALIZA PREDLOŽENIH RJEŠENJA	
<i>U skladu sa članom 21. Aneksa I izvršite uporednu analizu predloženih rješenja.</i>	
8. REZULTATI PROCJENE UTICAJA I PREDLAGANJE NAJPOVOLJNIJIH RJEŠENJA	
<i>U skladu sa članom 22. Aneksa I opišite rezultate procjene uticaja i naveđite prijedloge najpovoljnijih rješenja za ostvarivanje ciljeva propisa. Popunite i priložite obrasce 2a do 2d Aneksa I.</i>	

9. OKVIR ZA PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I EVALUACIJU								
Opći/Posebni/Operativni cilj:								
Pokazatelji na nivou općeg, posebnih, i operativnih ciljeva, te odabranih najpovoljnija rješenja	Definicija	Jedinica mjere ¹	Disagregacija ²	Izvor i način prikupljanja	Kvaliteta podataka	Polazna vrijednost 2017. (t)	Ciljana vrijednost 2018. (t+1)	Ciljana ³ vrijednost 2019. (t+2)
<p><i>U skladu sa čl. od 23. do 29. Aneksa I utvrdite okvir za praćenje, izvještavanje i evaluaciju. Pokazatelji se utvrđuju i predstavljaju u okviru gornje tabele. U zavisnosti od broja ciljeva, po potrebi proširite tabelu..</i></p>								
10. ZAKLJUČAK								
<p><i>U zaključku je potrebno sažeto predstaviti ukupne rezultate provedene procjene uticaja propisa, osvrnuti se na analizu koristi i troškova, te rezultate konsultacija. S tim u vezi, navode se odabrana najpovoljnija rješenja i upućuje u dalju proceduru razmatranja i donošenja/usvajanja.</i></p>								

POTPIS RUKOVODIOCA INSTITUCIJE BiH

¹ Kako bi pokazatelj bio mjerljiv, potrebno je utvrditi odgovarajuću jedinicu mjere koja može npr. biti broj, postotak i sl.

² Disagregacija pokazatelja je postupak koji se koristi kako bi se bolje razumjeli efekti propisa na različite grupe. Pokazatelji koji se odnose na ljude bi trebali biti razvrstani po polu. To ne mora istovremeno značiti da su i rodno osjetljivi i obratno, npr. broj porodilja se ne može razvrstati po polu, ali je rodno osjetljiv pokazatelj. Za institucije BiH ključna je disagregacija po nivoima vlasti (entiteti, Brčko distrikt Bosne i Hercegovine), a za same entitete disagregacija po kantonima i općinama u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno po općinama u Republici Srpskoj. Potrebno je razmotriti mogućnost prikupljanja dodatnih podataka za podkategorije muškaraca i žena koje su u višestruko ranjivom položaju. Npr. za broj nezaposlenih porodilja koje su ostvarile pravo na porodiljnu naknadu, disagregacija može biti na Romkinje, samohrane majke, žene s invaliditetom i sl. Takođe, npr. za pokazatelj postotak samohranih roditelja koji su kroz socijalne transfere prešli socijalni minimum u Bosni i Hercegovini, disagregacija bi trebala biti po polu. Ključno je da se i za svaki nivo disagregacije trebaju postaviti ciljne vrijednosti pokazatelja.

³ Ciljne vrijednosti pokazatelja trebaju biti dovoljno ambiciozne da bi se uopće opravdalo ulaganje sredstava, ali s druge strane ne preambiciozne. U određenim slučajevima, ciljne vrijednosti su već utvrđene određenom strategijom Vijeća ministara ili npr. od strane Evropske unije.

KOD	NAZIV	TROŠKOVI PROVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI n										TROŠKOVI PROVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI n-1										TROŠKOVI PROVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI n-2				
		Budžet		Namjenski izvori		Ostali izvori		Ukupno dodatna sredstva		Planirana sredstva unutar budžeta u tekućoj godini		Ukupna porezba sredstva za provođenje		Budžet		Namjenski izvori		Ostali izvori		Ukupno dodatna sredstva		Planirana sredstva unutar budžeta u tekućoj godini		Ukupna porezba sredstva za provođenje		
		1	2	3	4	5	6=4+5	7	8	9	10	11=8+9+10	12	13=11+12	14	15	16	17=14+15+16	18	19=17+18						
611000	Plaćati naknade troškova zaposlenih	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
613000	Izdaci za materijal, strom, investicijske i uštede	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
614000	Telefoni, putnici i drugi režijski troškovi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
615000	Kapitalni transferi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
616000	Izdaci za kornate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
689000	Rashodi od internih transakcija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
821000	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
822000	Izdaci za finansijsku imovinu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
823000	Izdaci za otpise dugova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
UKUPNO RASHODI I IZDACI		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

3. Obrazloženje promjena u prihodima i primitcima te rashodima i izdacima

ODJELJAK D. Stanje u oblasti ljudskih resursa i potencijalne obaveze													
1. Promjena broja zaposlenih													
PERIOD	SISTEMATIZOVANO			PLANIRANO BUDŽETOM			TRENUTNO STANJE				POTREBNO		
	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)		n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2
							m	z					
Rukovodeći službenici i savjetnici													
Službenici i zaposlenici													
Pripravnici													
Volonteri													
UKUPNO													
Obrazloženje													
2. Potencijalne obaveze za budžet													
NAZIV													
Jamstva													
Ostalo													
ODJELJAK E. Fiskalne posljedice na druge budžete i nivoje vlasti													
NAZIV													
Budžet Federacije Bosne i Hercegovine, federalni vanbudžetski fondovi i korisnici													
Budžet Republike Srpske, vanbudžetski fondovi i korisnici													
Budžet Brčko distrikta Bosne i Hercegovine													
Budžeti kantona, kantonalni vanbudžetski fondovi i korisnici													
Budžeti jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi)													
ODJELJAK F. Pečat i poppis odgovornog lica institucije BiH													
Mjesto i datum	Pečat			Poppis rukovodioca nosioca normativnog posla									
ODJELJAK G. Mišljenje Ministarstva finansija i trezora													
Mjesto i datum	Pečat			Poppis ministra finansija i trezora									

OBRAZAC broj 2a O FISKALNOJ PROCJENI UTICAJA					Obrazac OFF - NE
ODJEL-JAK A. Nosioc normativnog posla		KOD		NAZIV	
Razdjel					
ODJEL-JAK B. Osnovni podaci o propisu					
Vrsta propisa	Ustav	Postovnik Odhuka	Pravilnik	Drugi opći pravni akt	
	Sporazum				
	Zakon	Uputstvo			
Naziv propisa					
ODJEL-JAK C. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih uticaja na budžet					
ODJEL-JAK D. Pečat i potpis odgovornog lica institucije BiH					
Mjesto i datum	Pečat	Potpis rukovodioca nosioca normativnog posla			
ODJEL-JAK E. Mišljenje Ministarstva finansija i trezora					
Mjesto i datum	Pečat	Potpis ministra finansija i trezora			

**UPUTSTVA ZA POPUNJAVANJE OBRAZACA O
FISKALNOJ PROCJENI UTICAJA PROPISA
DIO PRVI – UVODNI DIO**

- (1) Ovim uputstvima utvrđuje se način popunjavanja obrazaca o fiskalnoj procjeni na obrascima OFP-DA i OFP-NE.
- (2) Uputstva za popunjavanje obrazaca o fiskalnoj procjeni su sastavni dio Aneksa I ovih pravila.
- (3) U skladu sa članom 12. Aneksa I ovih pravila, svaki prednacrt, nacrt, odnosno prijedlog propisa iz člana 2. ovih pravila sadrži fiskalnu procjenu iz koje se vidi povećavaju li se ili smanjuju prihodi ili rashodi na budžet.
- (4) U skladu sa članom 12. stav (3) Aneksa I ovih pravila fiskalna procjena daje se na Obrascu 2a: OFP-DA ako propis ima posljedice na budžet institucija BiH, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kantona ili jedinica lokalne samouprave na način da je potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva.
- (5) U skladu sa članom 12. stav (3) Aneksa I ovih pravila fiskalna procjena daje se na Obrascu 2a: OFP-NE ako propis nema posljedice na budžet institucija BiH, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kantona ili jedinica lokalne samouprave na način da nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva.
- (6) Obrasci o fiskalnoj procjeni dostupni su u elektronskom obliku na internet stranici Ministarstva finansija i trezora u MS Excel formatu.

**DIO DRUGI – NAČIN POPUNJAVANJA OBRAZACA
POGLAVLJE I - POPUNJAVANJE OBRASCA OFP-DA
Odjeljak A. Nosilac normativnog posla**

U pododjeljku *Razdjel*, unosi se brojevi kod i naziv nosioca normativnog posla u skladu s organizacionom klasifikacijom budžeta.

Odjeljak B. Osnovni podaci o propisu

Pod *Vrstom propisa* potrebno je, upisom riječi "DA" odabrati o kojem se propisu radi. Na raspolaganju su slijedeći propisi: ustav, sporazum, zakon, poslovnik, odluka, uputstvo, pravilnik i drugi opći pravni akt. U pododjeljku *Naziv propisa* unosi se naziv koji će propis imati nakon stupanja na snagu. Pored naziva stavlja se crtica i oznaka statusa propisa koji se dostavlja na mišljenje (na primjer: prednacrt, nacrt ili prijedlog).

Odjeljak C. Fiskalni uticaji

Ovaj odjeljak sadrži fiskalnu procjenu posljedica provođenja predloženog propisa na budžet. Prilikom izrade propisa nosilac normativnog posla uzima u obzir sredstva koja su osigurana budžetom koji je donijela Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, a koja su raspoređena po budžetskim klasifikacijama.

1. Prihodi i primici

- (1) Navode se prihodi i primici na koje utiče provođenje propisa, slijedeći ekonomsku klasifikaciju i izvore finansiranja.
- (2) Povećanje ili smanjenje se u svim kolonama iskazuje broječno, s tim da se za očekivano smanjenje upisuje predznak "-" (minus).
- (3) Prva, druga i treća kolona - Očekivane prihode i primitke u tekućoj godini "n" potrebno je razraditi na izvore finansiranja: *Budžet, Namjenski izvori i Ostali izvori*. U ove kolone unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti u tekućoj godini provođenjem propisa, a u odnosu na

postojeće stanje, odnosno prihode i primitke koji su već predviđeni u budžetu.

- (4) Ukoliko se radi o potpuno novom propisu kojim se uvodi novi prihod ili primitak, u prvu, drugu i treću kolonu upisuje se ukupna procjena očekivanih prihoda ili primitaka u tekućoj godini. Ukoliko se radi o izmjenama i dopunama postojećeg propisa čijim su dosadašnjim provođenjem u budžetu već planirani i ostvareni određeni prihodi i primici, a izmjenama i dopunama se povećava ili smanjuje osnovica i/ili broj obveznika plaćanja, u ove kolone se upisuje procjena povećanja ili smanjenja prihoda i primitaka kao rezultat predloženih izmjena i dopuna (bez prihoda i primitaka koji se planiraju ostvariti na osnovu postojećeg propisa).
- (5) Procjenu očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka potrebno je iskazati po ekonomskoj klasifikaciji i po izvorima finansiranja.
- (6) Vrste izvora finansiranja su: *budžet, namjenski izvori i ostali izvori* koji uključuju vlastite prihode i budžetske rezerve.
- (7) Prihodi koji ulaze u namjenske i ostale izvore raspoloživi su ministarstvima i budžetskim korisnicima u visini njihove uplate, odnosno naplate na račun.
- (8) **Četvrta kolona - Ukupni dodatni prihodi i primici** predstavlja zbir očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti na osnovu provođenja propisa u tekućoj godini iz tri izvora finansiranja *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u prve tri kolone.
- (9) **Peta kolona - Plan prihoda i primitaka u tekućem budžetu** daje prikaz već planiranih prihoda i primitaka iskazanih u budžetu tekuće godine za provođenje propisa.
- (10) U **šestu kolonu - Ukupni prihodi i primici nakon provođenja** unosi se zbir planiranih povećanja/smanjenja na osnovu provođenja propisa, iskazanih u budžetu u tekućoj godini (označenih u petoj koloni), te prihoda i primitaka planiranih u budžetu tekuće godine na osnovu provođenja propisa (iskazanih u četvrtoj koloni).
- (11) U **sedmu, osmu i devetu kolonu - Očekivani prihodi i primici u tekućoj godini "n+1" (Budžet, Namjenski izvori i Ostali izvori)** unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će nastati u godini "n+1" provođenjem propisa, a u odnosu na postojeće stanje, odnosno prihode i primitke koji su već predviđeni u budžetu tekuće godine "n". Procjenu očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka je i ovdje potrebno razraditi na izvore *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Ako provođenje propisa neće rezultirati povećanjem/smanjenjem prihoda i primitaka u godini "n+1" u odnosu na plan prihoda i primitaka u budžetu tekuće godine "n", u ovim kolonama iskazuje se "0". Ako je očekivano povećanje/smanjenje prihoda i primitaka u godini "n+1" identično procjeni očekivanog povećanja/smanjenja prihoda u godini "n", u ovim kolonama iskazuju se isti iznosi kao u prvoj, drugoj i trećoj koloni.
- (12) **Deseta kolona - Ukupni dodatni prihodi i primici** predstavlja zbir očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti na osnovu provođenja propisa u godini "n+1" iz tri izvora finansiranja *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u sedmu, osmu i devetu kolonu.
- (13) **Jedanaesta kolona - Plan prihoda i primitaka u tekućem budžetu "n+1"** daje prikaz prihoda i primitaka već planiranih u budžetu godine "n+1" za provođenje propisa.

- (14) U dvanaestu kolonu - **Ukupni prihodi i primici nakon provođenja** unosi se zbir procjene očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti na osnovu provođenja propisa u godini "n+1" (iskazanih u jedanaestoj koloni) te prihoda i primitaka već projiciranih u budžetu godine "n+1" na osnovu provođenja propisa (iskazanih u desetoj koloni).
- (15) U trinaestu, četrnaestu i petnaestu kolonu - **Očekivani prihodi i primici u tekućoj godini "n+2"** unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će nastati u godini "n+2" provođenjem propisa, a u odnosu na postojeće stanje, odnosno prihode i primitke koji su već predviđeni u budžetu tekuće godine "n". Procjenu očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka je i ovdje potrebno razraditi na izvore *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Ako provođenje propisa neće rezultirati povećanjem/smanjenjem prihoda i primitaka u godini "n+2" u odnosu na plan prihoda i primitaka u budžetu tekuće godine "n", u ovim kolonama iskazuje se "0".
- (16) **Šesnaesta kolona - Ukupni dodatni prihodi i primici** predstavlja zbir očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti na osnovu provođenja propisa u godini "n+2" iz tri izvora finansiranja *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u trinaestu, četrnaestu i petnaestu kolonu.
- (17) **Sedamnaesta kolona - Plan prihoda i primitaka u tekućem budžetu "n+2"** daje prikaz prihoda i primitaka već projiciranih u budžetu godine "n+2" za provođenje propisa.
- (18) U **Osamnaestu kolonu - Ukupni prihodi i primici nakon provođenja** unosi se zbir procjene očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka koji će se ostvariti na osnovu provođenja propisa u godini "n+2" (iskazanih u sedamnaestoj koloni) te prihoda i primitaka projiciranih u budžetu godine "n+2" na osnovu provođenja propisa (iskazanih u šesnaestoj koloni).

2. Rashodi i izdaci

- (1) Navode se rashodi i izdaci potrebni za provođenje propisa, slijedeći ekonomsku klasifikaciju i izvore finansiranja. Očekivano povećanje/smanjenje se u svim kolonama iskazuje brojačano s tim da se za očekivano smanjenje upisuje predznak "-" (minus).
- (2) U **prvu, drugu i treću kolonu - Troškovi provođenja u tekućoj godini n (Budžet, Namjenski izvori i Ostali izvori)** unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati u tekućoj godini provođenjem propisa, a u odnosu na postojeće stanje, odnosno rashode i izdatke koji su već predviđeni u budžetu. Ukoliko se radi o izmjenama i dopunama postojećeg propisa kada su za provođenje tog postojećeg propisa u budžetu već planirani i izvršeni određeni rashodi i izdaci, u ove se kolone upisuje procjena povećanja ili smanjenja rashoda i izdataka kao rezultat predloženih izmjena i dopuna (bez rashoda i izdataka koji su posljedica provođenja postojećeg propisa).
- (3) Procjenu očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka potrebno je iskazati po ekonomskoj klasifikaciji i klasifikaciji po izvorima finansiranja. Procijenjene rashode i izdatke je potrebno u Obrascu 2a OFP-DA povezati s izvorima iz kojih će se finansirati, a na raspolaganju su: *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*.
- (4) **Četvrta kolona - Ukupno dodatna sredstva** predstavlja zbir očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provođenjem propisa u tekućoj godini, a finansirat će se iz tri izvora *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u prve tri kolone.
- (5) **Peta kolona - Planirana sredstva unutar budžeta u tekućoj godini "n"** daje prikaz već planiranih rashoda i izdataka iskazanih u budžetu tekuće godine za potrebe provođenja propisa.
- (6) U **šestu kolonu - Ukupna potrebna sredstva za provođenje** unosi se zbir rashoda i izdataka planiranih u budžetu tekuće godine za provođenje propisa (iskazanih u petoj koloni), te očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provođenjem propisa u tekućoj godini, a finansirat će se iz tri izvora *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori* (iskazanog u četvrtoj koloni).
- (7) U **sedmu kolonu - Preraspodjela** unosi se iznos nedostajućih sredstava i to kao prijedlog za preraspodjelu s drugih stavaka budžeta nosioca normativnog posla, ako sredstva odobrena unutar budžeta za tekuću godinu nisu dostatna za provođenje propisa. Iznos sredstava koji se predlaže da se preraspodijeli unosi se na grupu računa ekonomske klasifikacije s koje će se preraspodijeliti na novu. Dakle, ako su odobrena sredstva (kolona pet) manja od ukupnog troška provođenja (kolona četiri) u ovoj koloni je potrebno prikazati može li se i kako osigurati ta ukupna razlika.
- (8) U **osmu, devetu i desetu kolonu - Troškovi provođenja u tekućoj godini "n+1" (Budžet, Namjenski izvori i Ostali izvori)** unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati u godini "n+1" provođenjem propisa, a u odnosu na postojeće stanje, odnosno rashode i izdatke koji su već predviđeni u budžetu tekuće godine "n". Ukoliko se radi o potpuno novom propisu koji po prvi put iziskuje određene troškove provođenja, u ove kolone se upisuju ukupni rashodi i izdaci provođenja tog propisa u godini "n+1". Ukoliko se radi o izmjenama i dopunama postojećeg propisa čijim dosadašnjim provođenjem su u budžetu već planirani i izvršeni određeni rashodi i izdaci, u ove kolone se upisuje procjena povećanja ili smanjenja rashoda i izdataka kao rezultat predloženih izmjena i dopuna koji će nastati u godini "n+1" provođenjem propisa (bez rashoda i izdataka koji su posljedica provođenja postojećeg propisa). Isti je pristup i u slučaju kada se donosi novi propis.
- (9) Ako provođenje propisa neće rezultirati povećanjem/smanjenjem rashoda i izdataka u godini "n+1" u odnosu na plan rashoda i izdataka u budžetu tekuće godine "n", u ovim kolonama iskazuje se "0". Ako je očekivano povećanje/smanjenje rashoda i izdataka u godini "n+1" identično procjeni očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka u godini "n", u ovim kolonama iskazuju se isti iznosi kao što su iskazani u prvoj, drugoj i trećoj koloni.
- (10) Procjenu očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka u godini "n+1" potrebno je iskazati po ekonomskoj klasifikaciji i klasifikaciji po izvorima finansiranja.
- (11) **Jedanaesta kolona - Ukupno dodatna sredstva** predstavlja zbir očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provođenjem propisa u godini "n+1", a finansirat će se iz tri izvora *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u osmu, devetu i desetu kolonu.
- (12) **Dvanaesta kolona - Planirana sredstva unutar budžeta u tekućoj godini "n+1"** daje prikaz rashoda i izdataka već unaprijed planiranih u budžetu godine "n+1" za provođenje propisa.

- (13) U **trinaestu kolonu - Ukupna potrebna sredstva za provođenje** unosi se zbir rashoda i izdataka projiciranih u budžetu za godinu "n+1" na osnovu provođenja propisa (iskazanih u dvanaestoj koloni) te očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provođenjem propisa u godini "n+1", a finansirat će se iz tri izvora *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori* (iskazanog u jedanaestoj koloni).
- (14) U **četnaestu, petnaestu i šesnaestu kolonu - Troškovi provođenja u tekućoj godini n+2 (Budžet, Namjenski izvori i Ostali izvori)** unosi se procjena očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati u godini "n+2" provođenjem propisa, a u odnosu na postojeće stanje, odnosno rashode i izdatke koji su već predviđeni u budžetu tekuće godine "n". Primjenjuje se isti pristup kao i za popunjavanje dijela obrasca koji se odnosi na godinu "n+1", s tim da se procjenjuju rashodi i izdaci za godinu "n+2".
- (15) **Sedamnaesta kolona - Ukupno dodatna sredstva** predstavlja zbir očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provođenjem propisa u godini "n+2", a finansirat će se iz tri izvora *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori*. Popunjava se automatski unosom podataka u kolone četnaest, petnaest i šesnaest.
- (16) **Osamnaesta kolona - Planirana sredstva unutar budžeta u tekućoj godini "n+2"** daje prikaz rashoda i izdataka već planiranih u budžetu za godinu "n+2" za provođenje propisa. Primjenjuje se isti pristup kao i za popunjavanje dijela obrasca koji se odnosi na godinu "n+1", s tim da se procjenjuju rashodi i izdaci za godinu "n+2".
- (17) U **devetnaestu kolonu - Ukupna potrebna sredstva za provođenje** unosi se zbir rashoda i izdataka projiciranih u budžetu za godinu "n+2" na osnovu provođenja propisa (iskazanih u osamnaestoj koloni) te očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka koji će nastati provođenjem propisa u godini "n+2", a finansirat će se iz tri izvora *1. budžet, 2. namjenski izvori i 3. ostali izvori* (iskazanog u sedamnaestoj koloni).

3. Obrazloženje promjena u prihodima i primicima i rashodima i izdacima

- Navodi se obrazloženje prethodno kvantificiranih promjena. Za iznose sredstava po pojedinim grupama računa ekonomske klasifikacije potrebno je objasniti u koju će se svrhu utrošiti (za rashode i izdatke), odnosno uslijed čega će nastati (za prihode i primitke).
- U ovom dijelu daje se i prikaz pretpostavki i ulaznih podataka korištenih za ukupnu procjenu prihoda i primitaka, a posebno rashoda i izdataka provođenja propisa. To su elementi poput promjene broja zaposlenih, broja korisnika novčane naknade/subvencije/transfera ili iznosa iste, IT usluga, zakupa poslovnog prostora, prijevoznih sredstava, naknada za rad članovima komisija, vijeća, implikacije na ravnopravnost polova i postizanje ciljeva u toj oblasti i slično.

Odjeljak D. Stanje u oblasti ljudskih resursa i potencijalne obaveze

1. Promjene u broju zaposlenih

- U ovom dijelu Obrasca 2a OFP-DA daje se detaljan prikaz promjene broja slijedećih kategorija zaposlenih: rukovodeći i ostali državni službenici, savjetnici, zaposlenici, pripravnici i volonteri, kao rezultata provođenja propisa.
- Navedene kategorije zaposlenih brojčano su prikazane po slijedećim periodima planiranja i to za:
 - sistematizovana radna mjesta,
 - radna mjesta planirana budžetom,

- trenutno popunjena radna mjesta i
 - potrebna radna mjesta.
- U **kolonama** koje označavaju postojeće stanje upisuje se postojeći broj sistematizovanih, planiranih budžetom, trenutno zaposlenih i potrebnih zaposlenih.
 - U **kolone** koje označavaju "n+1" i "n+2" upisuje se očekivano povećanje/smanjenje broja sistematizovanih, planiranih budžetom, trenutno zaposlenih i potrebnih zaposlenih.
 - U dijelu **Obrazloženja promjena u broju zaposlenih** objašnjavaju se razlozi povećanja ili smanjenja broja zaposlenih, a posebno ako u odnosu na postojeće stanje dolazi do povećanja ili smanjenja broja zaposlenih u godini "n+1" ili "n+2".

2. Potencijalne obaveze za budžet

Ispunjava se ukoliko zbog provođenja propisa postoji mogućnost nastanka obaveze za budžet. Potencijalne obaveze podijeljene su na Jamstva i Ostalo (akreditivi, kreditne linije, dugovanja na osnovu odštetnih zahtjeva i neriješenih sporova po zaključenim ugovorima).

Odjeljak E. Fiskalne posljedice na druge budžete i nivoe vlasti

Ako provođenje propisa ima fiskalne posljedice na druge budžetske i vanbudžetske korisnike i vanbudžetske fondove na istom ili drugom nivou vlasti, nosilac normativnog posla ih je dužan procijeniti i opisati.

Odjeljak F. Pečat i potpis odgovornog lica institucije BiH

Izjavu potpisuje rukovodilac institucije BiH, koji svojim potpisom jamči vjerodostojnost procjene. Izjava se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja.

Odjeljak G. Mišljenje Ministarstva finansija i trezora

Mišljenje Ministarstva finansija i trezora na Obrazac 2a OFP-DA potpisuje ministar finansija i trezora. Mišljenje se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja.

POGLAVLJE II - POPUNJAVANJE OBRASCA 2a OFP-NE

Odjeljak A. Nosilac normativnog posla

U polje *Razdjel/glava* unosi se brojevi kod i naziv nosioca normativnog posla u skladu sa organizacionom klasifikacijom budžeta.

Odjeljak B. Osnovni podaci o propisu

- Pod *Vrstom propisa* potrebno je, upisom riječi "DA" odabrati o kojem se propisu radi. Na raspolaganju su slijedeći propisi: ustav, sporazum, zakon, poslovnik, odluka, uputstvo, pravilnik i drugi opći pravni akt.
- U pododjeljku *Naziv propisa* unosi se naziv koji će propis imati nakon stupanja na snagu. Pored naziva stavlja se crtica i oznaka statusa propisa koji se dostavlja na mišljenje (na primjer: prednacrt, nacrt ili prijedlog).

Odjeljak C. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih uticaja na budžet

Ako propis nema nikakvu fiskalnu posljedicu na budžet, kao niti na druge budžete i nivoe vlasti, vanbudžetske korisnike i fondove, nosilac normativnog posla u ovom dijelu Obrasca 2a OFP-NE jasno i nedvosmisleno navodi da prihvatanje, odnosno provođenje propisa nema i neće rezultirati fiskalnim uticajima. *Isključivo nomotehničke izmjene i dopune postojećeg propisa primjer su propisa koji ne stvara fiskalne posljedice na budžet(e).*

Odjeljak D. Pečat i potpis odgovornog lica institucije BiH

Obrazac 2a OFP-NE potpisuje rukovodilac institucije BiH koji svojim potpisom jamči vjerodostojnost procjene. Obrazac se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja.

Odjeljak E. Mišljenje Ministarstva finansija i trezora

Mišljenje Ministarstva finansija i trezora na Obrazac 2a OFP-NE potpisuje ministar finansija i trezora. Mišljenje se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja.

OBRAZAC broj 2b O PROCJENI EKONOMSKIH UTICAJA					
Obrazac 2b					
Nosilac normativnog posla					
Osnovni podaci o propisu					
Vrsta propisa	Ustav		Poslovnik		Pravilnik
	Sporazum		Odluka		Drugi opći pravni akt
	Zakon		Uputstvo		
Naziv propisa					

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite napredniji/a rješenja i koliko je uticaj istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite -0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja
<p>Uticaj propisa na pojedinu privrednu oblast ili sektor</p>	Da li će propis imati uticaj na povećanje ili smanjenje zaposlenih u privrednim subjektima, posebno malim i srednjim preduzećima?						
	Da li će propis imati uticaj u pogledu zahtjeva za investicije, dodatnih troškova prilagodavanja, poštivanja propisa ili transakcijskih poslovnih troškova?						
	Da li će propis imati uticaj na operativne troškove i poslovanje privrednih subjekata?						
	Da li će propis imati uticaj u pogledu nametanja novih administrativnih zahtjeva i/ili novih administrativnih troškova za privredne subjekte?						
	Da li će se propisom uvesti strožija pravila u vođenju određenih vrsta poslova? Da li će direktno uzrokovati zatvaranje određenih poslovnih subjekata?						
	Da li će propis imati uticaj na stvaranje novih javnih ovlaštenja?						
	Da li će propis imati uticaj na imovinska prava (npr. zemljište, pokretna imovina, materijalna i nematerijalna imovina)? Da li će imati uticaj na pristup finansiranju (npr. na pristup privrednih subjekata kreditima, posebno malih i srednjih preduzeća i sl.)?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliko je uticaj istog/stih s obzirom na pitanje? Vratite mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite - 0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o obimu i privredi ovog uticaja
Uticaj propisa na privredu u cjelini	Da li će propis imati uticaj na konkurentnost privrede i priliv investicija?						
	Da li propis stimulise protok investicija (uključujući preraspodjelu ekonomskih investicija)?						
	Da li će propis imati uticaj na privredni rast?						
	Da li će propis imati uticaj na održivost okoliša?						
	Da li će propis doprinijeti postizanju ciljeva društvenog razvoja?						
	Da li će propis imati regionalni uticaj u smislu stvaranja ili zatvaranja radnih mjesta i uticaj na posebne sektore?						
	Da li će propis imati uticaj na makroekonomsko okruženje?						
	Da li će propis imati uticaj na tržišnu konkurentnost i pravilno funkcionisanje tržišta?						
	Da li propis stimulise ili negativno utiče na istraživanje i razvoj?						
	Da li propis utiče na uvođenje i primjenu novih proizvodnih metoda, tehnologija ili proizvoda?						
Da li propis utiče na intelektualna imovinska vlasništva (patenti, trademarks, copyrights, ostala know-how prava)?							

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i konflikti koje je uticao istog/istih s obzirima na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrio značajni (3)	Da li je uticaj prilično pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoji, označite -0)	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koje odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja
<p>Uticaj propisa na privredu u cjelini</p>	Da li se propisom promoviše ili ograničava akademsko ili industrijsko istraživanje?						
	Da li će propis uticati na potrošačke cijene?						
	Da li propis utiče na kvalitet i raspoloživost dobara/usluga i mogućnost njihovog izbora od strane potrošača?						
	Da li propis utiče na informisanost i zaštitu potrošača?						
	Da li će propis imati značajnih uticaja na finansijsku poziciju pojednaca/domaćinstava, kako u kratkoročnom, tako i u dugoročnom periodu?						
	Da li propis ima uticaj na ekonomsku zaštitu porođice i djece?						
	Navedite i druge ekonomske uticaje koje smatrate značajnim.						
<p>Izjava o nepostojanju značajnih ekonomskih uticaja</p>							
<p><i>(Ukoliko nosilac normativnog posla kroz provedenu sveobuhvatnu procjenu ekonomskih uticaja utvrdi da odabrano najpovoljnije rješenje nema značajnih ekonomskih uticaja, u nastavku daje tablu izjavi, koju potpisuje rukovodilac institucije BiH, te svojim potpisom jamči vjerodostojnost date izjave. Izjava se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja)</i></p>							
<p>Pečat i potpis odgovornog lica, institucije BiH</p>							
Mjesto i datum		Pečat	Potpis rukovodioca nosioca normativnog posla				
<p>Mišljenje Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa</p>							
Mjesto i datum		Pečat	Potpis ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa				

OBRAZAC broj 2c O PROCJENI SOCIJALNIH UTICAJA				
Nosilac normativnog posla				
Obrzac 2c				
Osnovni podaci o propisu				
Vrsta propisa	Ustav	Poslovník	Pravilnik	Drugi opći pravni akt
	Sporazum	Odluka	Uputstvo	
	Zakon			
Naziv propisa				

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliko je uticaj istog/stih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za proučenu (ako ne postoje, označite - 0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja	
Zaposlenost i tržište rada	Da li propis utiče na stvaranje novih radnih mjesta?							
	Da li propis direktno utiče na gubitak radnih mjesta?							
	Da li propis ima posebnih negativnih uticaja na određene profesije, grupe radnika ili na samozaposlene osobe?							
	Da li propis utiče na potražnju za radnom snagom?							
Norme i prava vezana uz kvalitetu radnog mjesta	Da li propis utiče na funkcionisanje tržišta rada?							
	Da li propis utiče na kvalitet rada?							
	Da li propis utiče na pristup radnika ili onih koji traže posao programima stručnog ili kontinuiranog obučavanja?							
	Da li propis direktno ili indirektno utiče na postojeća prava i obaveze radnika, posebno u odnosu na informacije i konsultacije koje su im na raspolaganju i u pogledu zaštite protiv otpuštanja?							
	Da li propis utiče na zdravlje, sigurnost i dignitet radnika?							
	Da li propis utiče na zaštitu mladih ljudi i žena na poslu?							
	Da li propis direktno ili indirektno utiče na postojeća prava i obaveze radnika?							
	Da li propis potpomaže ili ograničava restrukturiranje, adaptaciju na promjene i upotrebu tehnoloških inovacija na radnom mjestu?							

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliko je uticaj istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite -0);	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja
	Da li propis utiče na pristup tržištu rada ili na tranziciju u ili iz tržišta rada?						
	Da li propis direktno ili indirektno vodi do veće nejednakosti ili jednakosti?						
	Da li propis utiče na jednak pristup uslugama ili dobrinama?						
	Da li propis omogućava bolju informisanost javnosti o određenom pitanju?						
	Da li propis utiče više na posebne grupe ljudi, preduzeća, lokalitete, najranjivije kategorije, najizloženije riziku siromaštva u odnosu na ostale grupe?						
	Da li propis posebno utiče na strance, djecu, žene, osobe sa invaliditetom, neuposlene, starije osobe, političke organizacije, crkve, religijske i građanske organizacije ili na etničke, jezičke i vjerske manjine, tražioce azila?						
	Da li propis utiče na jednak tretman i na jednake mogućnosti za sve?						
	Da li propis utiče na jednakost polova?						
	Da li propis utiče na stvaranje različitog tretmana grupe ljudi ili pojedinaca direktno na osnovu pola, rase, boje kože, etničkog ili društvenog porijekla, genetskih karakteristika, jezika, religije ili vjerovanja, političkog ili bilo kojeg drugog stajališta, pripadnosti nacionalnoj manjini, godina starosti ili seksualne orijentacije? Da li predložena mjera dovodi do indirektno diskriminacije?						
Oblast							
Socijalna uključenost i zaštita posebno ranjivih društvenih grupa ili pojedinaca							
Jednakost u tretmanu i mogućnostima, zabrana diskriminacije							

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliko je uticaj istog/stih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (0), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite -0)	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja
Privatnost i porodični život	Da li propis utiče na privatnost pojedinaca (uključujući i privatnost njihovih domova i komunikacije) ili na njihovo pravo na slobodu kretanja? Da li propis utiče na porodični život ili na zakonsku, ekonomsku i društvenu zaštitu porodice?						
Zaštita ili izloženost ličnih podataka pojedinca	Da li propis iziskuje da se obrade lični podaci ili da li utiče na prava određenog pojedinca da ima pristup ličnim podacima?						
Upravljanje, participacija, administracija, pristup pravdi, mediji i etika	Da li propis utiče na samostalnost društvenih partnera u područjima u kojima su kompetentni? Da li, na primjer, utiče na pravo kolektivnog pregovaranja na bilo kom nivou ili na pravo da se preduzmu kolektivne mjere? Da li implementacija propisa utiče na organe uprave ili javne institucije, na primjer, u odnosu na njihove nadležnosti? Da li će propis uticati na prava i odnose pojedinaca u odnosu na javnu administraciju? Da li propis utiče na pristup pravdi pojedinca? Da li propis omogućava bolju informisanost javnosti o određenom pitanju? Da li utiče na pristup javnosti informacijama? Da li propis utiče na medije, na medijski pluralizam i na slobodu izražavanja?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliki je uticaj istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite - 0);	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativni i/ili kvantitativni)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja
	Da li propis pokreće pitanja bioetike (kloniranje, upotreba djetelova tijela ili organa za finansijsku dobit, genetičko istraživanje ili testiranje i sl.)?						
	Da li propis utiče na zdravlje i sigurnost pojedinaca ili stanovništva, uključujući pitanja trajanja životnog vijeka, mortaliteta, morbiteta kroz uticaj na socio-ekonomsko okruženje (npr. radno okruženje, dohodak, obrazovanje, zanimanje, ishrana i sl.)?						
	Da li propis povećava ili smanjuje mogućnost bioterorizma?						
Javno zdravlje i sigurnost	Da li propis povećava ili smanjuje mogućnost pojave zdravstvenih rizika uslijed supstanci koje su štetne za prirodnu okolinu?						
	Da li propis utiče na zdravlje zbog promjene u količini buke ili kvaliteta zraka, vode ili tla u naseljenim područjima?						
	Da li propis ima uticaja na zdravlje zbog promjene u upotrebi energije i/ili uklanjanju otpada?						
	Da li propis utiče na faktore kvaliteta življenja, poput upotrebe duhana, alkohola ili fizičke aktivnosti?						
	Da li propis ima poseban zdravstveni uticaj na određene rizične grupe (određene starošću, polom, invalidnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi, mobilnosti, regiji i sl.)?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite na povoljnije/a rješavanje a i koliko je uticaj istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerovatno malo (1), Znacajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoji, označite - 0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koje odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja
Pristup i uticaj na socijalnu zaštitu, zdravstvene i obrazovne sisteme	Da li propis ima uticaja na ove usluge u smislu njihovog kvaliteta i pristupa?						
	Da li propis ima uticaja na obrazovanje i mobilnost radnika (zdravlje, obrazovanje i sl.)?						
	Da li propis ima uticaj na pristup pojedinaca privatnom ili javnom obrazovanju ili stručnom i kontinuiranom obrazovanju?						
	Da li propis ima uticaja na finansiranje ili organizaciju ili pristup socijalnim, zdravstvenim i obrazovnim sistemima (uključujući stručno obrazovanje)?						
Javna sigurnost i kriminal	Da li propis utiče na slobodu univerziteta, akademsku slobodu?						
	Da li propis utiče na sigurnost, kriminal ili terorizam?						
	Da li propis utiče na mogućnost otkrivanja ili dobivanja koristi od kriminalnog djelovanja?						
	Da li će propis uzrokovati povećanje krivičnih djela?						
	Da li propis utiče na kapacitete organa za provođenje zakona (policijskih, tužilačkih i sl.)?						
	Da li propis ima uticaj na balans između sigurnosnih interesa i prava osumnjičenih?						
	Da li propis utiče na prava žrtava ili svjedoka?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i kodici je uticaj istog/stih, s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoji, označite - 0)	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvantitativni i/ili kvalitativni)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja
	Da li propis omogućava zloupotrebu moći povjerene javnom službeniku ili licu na političkom položaju na državnom, entitetskom, kantonalnom nivou, nivou Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, gradskom ili općinskom nivou, koja može dovesti do privatne koristi?						
	Da li propis sprečava direktno ili indirektno zahtijevanje, nudjenje, davanje ili prihvatanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njenu mogućnost, kojima se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanja očekivanih od primaoca mita?						
	Da li propis sprečava situacije u kojima izabrani zvaničnici, nosioci izvršnih funkcija i savjetnici mogu imati privatni interes koji utiče ili može uticati na zakonitost, otvorenost, objektivnost i nepristrasnost u obavljanju javne funkcije?						
	Da li propis omogućava izabranim zvaničnicima, nosiocima izvršnih funkcija i savjetnicima u obavljanju javnih funkcija, kao i državnim službenicima i zaposlenicima u obavljanju njihovih poslova zakonito, efikasno, nepristrasno i časno postupanje, uz pridržavanje principa odgovornosti, poštenja, savjesnosti, otvorenosti i vjerodostojnosti?						
Korupcija i sukob interesa							

Oblasť	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnije/a rješavanje/a i koliko je uticaj istoe/istih s obzirom na pitanje? Vjerovao malo (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite -0)	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zađju fak. o obinu i prirudi ovog uticaja
Odrbrana	Da li propis utiče na odrbrambeni sistem Bosne i Hercegovine, zaštitu suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, kao i na pružanje pomoći civilnim vlastima?						
Kultura	Da li propis doprinosi očuvanju kulturnog naslijeđa i očuvanju i unapređenju kulturne raznolikosti? Da li propis doprinosi očuvanju i unapređenju kulturne produkcije (npr. izdavaštvo i knjižarstvo, muzika i diskografija, filmska industrija, likovna umjetnost, štampa i audiovizuelni medijski sistem, teatar, itd.)? Da li propis utiče na položaj umjetnika? Da li propis utiče na podizanje općeg nivoa kulturne kreativnosti (inteligibilnosti) u zajednici? Navedite i druge socijalne uticaje koje smatrate značajnim						
Drugi socijalni uticaji							
Izjava o nepostojanju značajnih socijalnih uticaja (Ukoliko nosilac normativnog posla kroz provedenu sveobuhvatnu procjenu socijalnih uticaja uvjeri da odabrano nepovoljno je rješeno prema značajnih socijalnih uticaja, u nastavku daje tabavu izjave, koju potpisuje rukovodilac institucije BiH, te svojim potpisom i pečatom potvrđuje istu. Izjava se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja)							
Pečat i potpis odgovornog lica institucije BiH							
Mjesto i datum			Pečat			Popis rukovodioca nosioca normativnog posla	
Mjštjenje nadležnog kontrolnog tijela							
Mjesto i datum			Pečat			Popis rukovodioca nadležnog kontrolnog tijela	

OBRAZAC broj 2d O PROCJENI OKOLIŠNIH UTICAJA						
Nosilac normativnog posla						
Obrazac 2d						
Osnovni podaci o propisu						
Vrsta propisa		Ustav	Poslovnik	Pravilnik	Drugi opći pravni akt	
		Sporazum	Odluka			
		Zakon	Uputstvo			
Naziv propisa						
Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnije/a rješenje/a i koliki je uticaj istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj prilično pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite- U):	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja
Klima	Da li propis doprinosi stabilizaciji koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi do nivoa koji bi spriječio opasne antropogene uticaje na klimatski sistem? Da li propis utiče na emisiju supstanci koje utiču na ozon (CFC, HCFC i sl.) i na stakleničke plinove (karbon-dioksid, metan i sl.) u atmosferu?					

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (D) / Ne (N)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koliko je uticaj istog/istih s obzir om na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite 0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja
Kvalitet zraka	Da li propis ima uticaja na emisiju štetnih zagađivača zraka (acidifirajućih, eutrofirajućih i/ili fotohemijskih) koji mogu uticati na zdravlje ljudi, oštetiti usjeve ili zgrade ili dovesti do negativnih uticaja na okolinu (zagađeno zemljište ili rijeke i sl.)?						
	Da li propis utiče na povećanje ili smanjenje potražnje za prijevozom (putničkim ili teretnim)?						
	Da li propis utiče na povećanje ili smanjenje emisije plinova od vozila?						
Kvalitet vode, mora i vodnih resursa	Da li propis povećava ili smanjuje kvalitet voda u obalnim i morskim predjelima (npr. puštanjem kanalizacije, nafte, teških metala i drugih zagađivača)?						
	Da li propis utiče na resurse pitke vode?						
	Da li propis doprinosi smanjenju onečišćenja ili opterećenja u riječnom, morskom i obalnom okolišu radi osiguranja od negativnih uticaja ili rizika za ljudsko zdravlje i/ili zdravlje ekoloških sistema i/ili korištenje rijeke, mora i obale?						
	Da li propis doprinosi očuvanju, unapređenju i ponovnom uspostavljanju ravnoteže između ljudskih aktivnosti i prirodnih resursa u rijekama, moru i na obalama?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (D) / Ne (N)	Ukoliko da, navedite najpovoljnije/a rješenje/a i koliki je uticaj istog/istih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1) Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite - 0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - uključak o obimni i prirodni uticaja
Kvalitet zemljišta i resursa	Da li propis utiče na acidifikaciju, zagađenje ili slanost zemljišta i stopu erozije zemljišta?						
	Da li propis utiče na gubitak raspoloživog zemljišta (npr. izgradnjom objekata) ili povećava količinu upotrebljivog zemljišta (npr. dekontaminacijom zemljišta)?						
Obnovljivi ili neobnovljivi izvori energije	Da li propis utiče na korištenje obnovljivih izvora (svježe vode, ribe) brže nego što se oni mogu regenerisati?						
	Da li propis smanjuje ili povećava korištenje neobnovljivih izvora (podzemne vode, minerali i sl.)? Da li propis povećava ili smanjuje utrošak energije i proizvodnju toplote?						
Bioraznolikost (zaštita biljnog i životinjskog svijeta) i pejzažna raznolikost	Da li propis utiče na smanjenje broja vrsta u biljnom i životinjskom svijetu?						
	Da li propis utiče na zaštićene ili ugrožene vrste ili na njihova staništa u ekološki osjetljivim područjima?						
	Da li propis dijeli prirodna staništa na mala područja ili utiče na migracione puteve, ekološke koridore ili međuzone? Da li propis utiče na promjenu izgleda prirodnog staništa? Da li propis utiče na to da se prvi put počnu upotrebljavati staništa koja prethodno nisu bila u upotrebi?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (D) / Ne (N)	Ukoliko da, navedite najpovoljnija rješenja i koji je uticaj istog/istih s obzirom na pitanje: Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pretežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite -):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja
Upotreba zemljišta	Da li propis utiče na zemljište koje je identifikovano kao osjetljivo iz ekoloških razloga?						
	Da li propis dovodi do promjena u načinu korištenja zemljišta (na primjer, u promjeni podjele između ruralnog i urbanog zemljišta ili promjene u vrsti poljoprivrednog zemljišta)?						
Upravljanje otpadom	Da li propis utiče na stvaranje otpada (čvrstog, urbanog, poljoprivrednog, industrijskog, rudarskog, radioaktivnog ili toksičnog) ili kako se otpad tretira, otklanja ili reciklira?						
	Da li propis utiče na vjerovatnoću nastanka ili na sprečavanje slučajeva požara, eksplozija, kvarova, nesreća ili slučajnih emisija?						
Omjer ili vjerovatnoća rizika za okolinu	Da li propis utiče na rizik neovlaštene ili nenamjerne diseminacije stranih ili genetički modifikovanih organizama?						
	Da li propis povećava ili smanjuje vjerovatnoću nastanka prirodnih katastrofa?						

Oblast	Pitanje	Da li je pitanje relevantno? Da (1) / Ne (0)	Ukoliko da, navedite najpovoljnije/a riješenje/a i koliki je uticaj istog/stih s obzirom na pitanje? Vjerovatno mali (1), Značajni (2) i Vrlo značajni (3)	Da li je uticaj pratežno pozitivan (+) ili negativan (-)?	Glavni izvori podataka za procjenu (ako ne postoje, označite 0):	Navedite dostupne podatke i pokazatelje (kvalitativne i/ili kvantitativne)	Šta nam podaci govore? Koji je odgovor na pitanje - zaključak o obimu i prirodi ovog uticaja
Uticaj aktivnosti privrednih subjekata na okolinu	Da li propis utiče na input prirodnih resursa po količini izlaznog proizvoda? Da li će uticati na to da proizvodnja zahtijeva više ili manje utroška energije?						
	Da li propis utiče na pojeftinjenje ili poskupljenje ekološki povoljnih ili nepovoljnih proizvoda ili usluga kroz promjene u propisima koji se tiču poreza, certifikacije, proizvodnje, dizajna, nabavke i sl.?						
	Da li propis promovise ili ograničava ekološki povoljne ili nepovoljne proizvode i usluge kroz izmjenjene propisa koji se tiču kapitalnih investicija, zajmova, osiguranja i sl.?						
Zdravlje životinja i biljaka i sigurnost hrane	Da li će primjenom propisa preduzeća postati veći ili manji zagađivači promjenom načina na koji će funkcionisati?						
	Da li propis ima uticaj na zdravlje životinja i biljaka? Da li propis utiče na dobrobit životinja (npr. human tretman životinja)? Da li propis ima uticaj na sigurnost hrane (ljudi i životinja)?						
Drugi ekološki uticaji	Navedite i druge ekološke uticaje koje smatrate značajnim						

<p>Izjava o nepostojanju značajnih ekoloških uticaja <i>(Ukoliko nosilac normativnog posla kroz provedenu sveobuhvatnu procjenu okolinskih uticaja utvrdi da odabrano najpovoljnije rješenje nema značajnih okolinskih uticaja, u nastavku daje takvu izjavu, koju potpisuje rukovodilac institucije BiH, te svojim potpisom jamči vjerodostojnost date izjave. Izjava se ovjerava pečatom, uz naznaku mjesta i datuma ovjeravanja)</i></p>	
Pečat i potpis odgovornog lica institucije BiH	
Mjesto i datum	<p>Pečat</p> <p>Potpis rukovodioca nosioca normativnog posla</p>
<p>Mišljenje Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa</p>	
Mjesto i datum	<p>Pečat</p> <p>Potpis ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa</p>

OBRAZAC broj 3 – MIŠLJENJE O PROCEDURALNIM ASPEKTIMA SVEOBUHVAATNE PROCJENE UTICAJA PROPISA

Bosna i Hercegovina
VIJEĆE MINISTARA
Generalni sekretarijat

Broj: _____
 Sarajevo, _____ godine

KONTROLNA LISTA ZA IZVRŠENU SVEOBUHVAATNU PROCJENU UTICAJA PROPISA (pravni i proceduralni aspekti)			
Nosilac normativnog posla:			
Naziv propisa:			
Ime i prezime, kontakt podaci osobe koja je vršila izradu propisa:			
Datum:			
Broj	Elementi provjere	DA	NE
Osnovni elementi			
1.	Izrađena sveobuhvatna procjena uticaja propisa i uključuje sve potrebne dijelove		
2.	Naziv propisa je naveden i razumljiv		
3.	Naziv nosioca normativnog posla, datum i kontakti su navedeni		
4.	Izvršena je analiza stanja i utvrđen je problem		
5.	Utvrđeni su ciljevi (opći, posebni i operativni)		
Utvrđivanje, procjena uticaja, poređenje i odabir najpovoljnijeg rješenja			
6.	Utvrđena su moguća rješenja		
7.	Postoje tri moguća rješenja za svaki operativni cilj		
8.	Izvršena je procjena uticaja mogućih rješenja u:		
	a) fiskalnom pogledu		
	b) ekonomskom pogledu		
	c) socijalnom pogledu		
	d) okolišnom pogledu		
9.	Izvršena je procjena rizika, neizvjesnosti i prepreka mogućih rješenja		
10.	Izvršeno je međusobno poređenje mogućih rješenja		
11.	Izvršen je odabir najpovoljnijeg rješenja		
12.	Utvrđen je okvir za praćenje, izvještavanje i evaluaciju		
13.	Utvrđeni su pokazatelji uspješnosti provođenja ciljeva		
14.	Postoje dokazi i činjenice koji podržavaju provedenu sveobuhvatnu procjenu uticaja		
Konsultacije			
15.	Zahtjevi za provođenje konsultacija su ispoštovani u potpunosti		
16.	Uključen je sažetak o načinu i vremenu održavanja konsultacija		
17.	Predstavljen jasan pregled konsultacija i postupka nakon konsultacija		
18.	Predstavljen jasan i sažet pregled primjedbi i prijedloga iz konsultacija		
19.	Predstavljeno koje primjedbe i prijedlozi su uvaženi, a koji nisu		
U slučaju odgovora NE, navedite broj pitanja i sažeto objasnite			
	(Dodati potreban broj redova u skladu sa brojem odgovora NE)		

GENERALNI SEKRETAR

Vijeća ministara

**PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE****680**

Темелјем чланка 9. а у свежи с чланком 2. Анекса VIII Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и чланка 32. ставак 1. тачка и) и чланка 36. Пословника о раду Председништва Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 10/13, 32/13 и 22/14), Председништво Босне и Херцеговине, на 36. редовитој сједници, одржаној 27. липња 2017. године, донијело је

**ODLUKU
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O
POVJERENSTVU ZA OČUVANJE NACIONALNIH
SPOMENIKA****Чланак 1.**

У Одлуци о Повјеренству за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 1/02, 10/02 и 42/16) у чланку 5. ставак (2) иза ријечи "уз могућност њиховог реизбора" брише се интерпункцијски знак тачка и додају се ријечи "и имају статус именованих особа".

У истом чланку брише се ставак (4) и замjenује новим ставком (4), те додаје ставак (5), који гласе:

"Три члана Повјеренства у правилу заснивају радни однос у Повјеренству. Ранг чланова Повјеренства аналоган је рангу Омбудсмана за заштиту људских права у Босни и Херцеговини."

"Уколико члан Повјеренства не заслужије радни однос у Повјеренству припада му накнада за рад у висини максималне накнаде утврђене суkladно чланку 39. Закона о плаћама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 и 94/16)."

Досадашњи ставак (5) постаје ставак (6), а ставак (6) постаје ставак (7).

Чланак 2.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-1-2297-51/17
27. липња 2017. године
Сарајево

Председатељ
Др. **Младен Иванић**, в. р.

На основу члана 9. а у вези с чланом 2. Анекса VIII Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 32. став 1. тачка и) и члана 36. Пословника о раду Председништва Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 10/13, 32/13 и 22/14), Председништво Босне и Херцеговине, на 36. редовној сједници, одржаној 27 јуна 2017. године, донијело је

**ODLUKU
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O
KOMISIJI ZA OČUVANJE NACIONALNIH
SPOMENIKA****Члан 1.**

У Одлуци о Комисији за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 1/02, 10/02 и 42/16) у члану 5. став (2) иза ријечи "уз могућност њиховог реизбора" брише се интерпункцијски знак тачка и додају се ријечи "и имају статус именованих лица".

У истом члану брише се став (4) и замjenује новим ставом (4), те додаје став (5), који гласе:

"Три члана Комисије у правилу заснивају радни однос у Комисији. Ранг чланова Комисије аналоган је рангу

Омбудсмана за заштиту људских права у Босни и Херцеговини."

"Уколико члан Комисије не заслужије радни однос у Комисији припада му накнада за рад у висини максималне накнаде утврђене у складу с чланом 39. Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 и 94/16)."

Досадашњи став (5) постаје став (6), а став (6) постаје став (7).

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-1-2297-51/17
27. јуна 2017. године
Сарајево

Председавајући
Др. **Младен Иванић**, с. р.

На основу члана 9. а у вези с чланом 2. Анекса VIII Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 32. став 1. тачка и) и члана 36. Пословника о раду Председништва Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 10/13, 32/13 и 22/14), Председништво Босне и Херцеговине, на 36. редовној сједници, одржаној 27. јуна 2017. године, донијело је

**ODLUKU
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O KOMISIJI
ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA****Члан 1.**

У Одлуци о Комисији за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 1/02, 10/02 и 42/16) у члану 5. став (2) иза ријечи "уз могућност њиховог реизбора" брише се интерпункцијски знак тачка и додају се ријечи "и имају статус именованих особа".

У истом члану брише се став (4) и замjenује новим ставом (4), те додаје став (5), који гласе:

"Три члана Комисије у правилу заснивају радни однос у Комисији. Ранг чланова Комисије аналоган је рангу Омбудсмана за заштиту људских права у Босни и Херцеговини."

"Уколико члан Комисије не заслужије радни однос у Комисији припада му накнада за рад у висини максималне накнаде утврђене у складу с чланом 39. Закона о плаћама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 и 94/16)."

Досадашњи став (5) постаје став (6), а став (6) постаје став (7).

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-50-1-2297-51/17
27. јуна 2017. године
Сарајево

Председавајући
Др. **Младен Иванић**, с. р.

681

На темелју чланка 17. ставка (3) Закона о Прорачуну институција Босне и Херцеговине и међународних обвеза Босне и Херцеговине за 2017. годину ("Службени гласник БиХ", број 94/16) и чланка 4. ставка (1) и (2) Правилника о додјели средстава интервентне текуће причуве за 2017. годину, број 01-50-1-149-8/17 од 25.1.2017. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

**ODLUKU
O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA
TEKUĆE PRIČUVE**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korištenje tekuće proračunske pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu, u iznosu od 5.000,00 KM, JP Sarajevo d.o.o. na ime potpore i pomoći za organizaciju Prve retrospektivne posthumne izložbe slika Mersada Berbera - "Mersad Berber - Alegorija Bosne" u Sarajevu.

Članak 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realiziranje ove odluke zaduženo je Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun JP Sarajevo d.o.o.

Članak 3.

(Izvješće o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se JP Sarajevo d.o.o. da dostavi izvješće o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-02-2-257-67/17

22. lipnja 2017. godine

Sarajevo

Član Predsjedništva BiH

Bakir Izetbegović, v. r.

На основу члана 17. став (3) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2017. годину ("Службени гласник БиХ", број 94/16) и члана 4. став (1) и (2) Правилника о дојели средстава интервентне текуће резерве за 2017. годину, број 01-50-1-149-8/17 од 25.01.2017. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

**ODLUKU
O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA
TEKUĆE REZERVE**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравају се средства за интервентно коришћење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2017. годину, у износу од 5.000,00 КМ, ЈП Сарајево д.о.о. на име подршке и помоћи за организацију Прве ретроспективне постхумне изложбе слика Мерсада Бербера - "Мерсад Бербер - Алегирија Босне" у Сарајеву.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализовање ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун ЈП Сарајево д.о.о.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се ЈП Сарајево д.о.о. да достави извјештај о намјенском утрошку додијелених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Broj 02-02-2-257-67/17

22. јуна 2017. године

Sarajevo

Члан Председништва БиХ

Бакир Изетбеговић, с. р.

На основу члана 17. став (3) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2017. годину ("Службени гласник БиХ", број 94/16) и члана 4. став (1) и (2) Правилника о дојели средстава интервентне текуће резерве за 2017. годину, број 01-50-1-149-8/17 од 25.1.2017. године, члан Председништва Босне и Херцеговине доноси

**ODLUKU
O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA
TEKUĆE REZERVE**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Odobravaju se sredstva za interventno korištenje tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu, u iznosu od 5.000,00 KM, JP Sarajevo d.o.o. na ime podrške i pomoći za organizaciju Prve retrospektivne posthumne izložbe slika Mersada Berbera - "Mersad Berber - Alegorija Bosne" u Sarajevu.

Члан 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizovanje ove odluke zaduženo je Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun JP Sarajevo d.o.o.

Члан 3.

(Izвјештај о намјенском утрошку средстава)

Obavezuje se JP Sarajevo d.o.o. da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Члан 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-02-2-257-67/17

22. јуна 2017. године

Sarajevo

Члан Председништва БиХ

Бакир Изетбеговић, с. р.

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

682

Na temelju članka 7. stavak (3) i članka 24. stavak (1) Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2016. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 101/15), članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi s Odlukom o vrijednosti GSM licencije za Bosnu i Hercegovinu i roku za dodjelu III. GSM licencije ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03 i 35/10) i Odlukom o načinu raspodjele sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licencije za Bosnu i Hercegovinu ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara

Bosne i Hercegovine, na 87. sjednici, održanoj 29. prosinca 2016. godine, donijelo je

**ODLUKU
O NAČINU RASPODJELE PRENESENIH NAMJENSKIH
NEREALIZIRANIH SREDSTAVA UPLAĆENIH NA IME
DODIJELJENIH GSM LICENCIJA**

Članak 1.
(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se način raspodjele prenesenih namjenskih nerealiziranih sredstava uplaćenih na ime dodijeljenih GSM licencijskih u iznosu od 6.742.486,00 KM.

Članak 2.

(Raspodjela prenesenih namjenskih sredstava)

- (1) Financijska sredstva iz članka 1. ove Odluke raspodjeljuju se u omjeru 2/3 Federaciji Bosne i Hercegovine i 1/3 Republici Srpskoj.
- (2) Republici Srpskoj raspodjeljuje se 2.247.495,00 KM za realizaciju infrastrukturnih projekata, kako slijedi:
 - a) izgradnju zaobilaznice Brod;
 - b) izgradnju prometnice Istočno Sarajevo - Pale.
- (3) Federaciji Bosne i Hercegovine raspodjeljuje se 4.494.991,00 KM za realizaciju infrastrukturnih projekata, kako slijedi:
 - a) izgradnju i rekonstrukciju kružnog toka na Šipu u Sarajevu - 600.000,00 KM;
 - b) izgradnju kružnog toka na dionici ulice Maršala Tita - Sjeverni logor u Mostaru - 394.991,00 KM;
 - c) izgradnju i rekonstrukciju spoja magistralnih cesta u industrijskoj zoni u općini Gradačac - 500.000,00 KM;
 - d) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Neum - 100.000,00 KM;
 - e) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Stolac - 100.000,00 KM;
 - f) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Široki Brijeg - 200.000 00 KM;
 - g) modernizaciju ceste R405 (prema Banjoj Luci) u općini Sanski Most - 500.000,00 KM;
 - h) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Posušje - 100.000,00 KM;
 - i) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Žepče - 100.000,00 KM;
 - j) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Usora - 200.000,00 KM;
 - k) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Tešanj - 200.000,00 KM;
 - l) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Kreševo - 300.000,00 KM;
 - m) izgradnju i rekonstrukciju mosta u industrijskoj zoni u Srebreniku - 200.000,00 KM;
 - n) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Livno - 200.000,00 KM;
 - o) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Živinice - 200.000,00 KM;
 - p) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Kladanj - 100.000,00 KM;
 - r) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Busovača - 100.000,00 KM;
 - s) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Orašje - 100.000,00 KM;
 - t) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Ljubuški - 200.000,00 KM;
 - u) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Fojnica - 100.000,00 KM.

Članak 3.

(Realiziranje Odluke)

Realizaciju ove Odluke izvršit će Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 359/16
29. prosinca 2016. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

Na osnovu člana 7. stav (3) i člana 24. stav (1) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2016. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 101/15), člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa Odlukom o vrijednosti GSM licence za Bosnu i Hercegovinu i roku za dodjelu III GSM licence ("Službeni glasnik BiH" br. 44/03 i 35/10) i Odlukom o načinu raspodjele sredstava naplaćenih izdavaњem GSM licence za Bosnu i Hercegovinu ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), na prijedlog Ministarstva komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine, Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 87. sjednici, održanoj 29. decembra 2016. godine, donio je

**ODLUKU
O NAČINU RASPODJELE PRENESENIH
NAMJENSKIH NEREALIZOVANIH SREDSTAVA
UPLAĆENIH NA IME DODIJELJENIH GSM
LICENCIJA**

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se način raspodjele prenesenih namjenskih nerealizovanih sredstava uplaćenih na ime dodijeljenih GSM licenci u iznosu od 6.742.486,00 KM.

Član 2.

(Raspodjela prenesenih namjenskih sredstava)

- (1) Financijska sredstva iz člana 1. ove Odluke raspodjeljuju se u omjeru 2/3 Federaciji Bosne i Hercegovine i 1/3 Republici Srpskoj.
- (2) Republici Srpskoj raspodjeljuje se 2.247.495,00 KM za realizaciju infrastrukturnih projekata, kako slijedi:
 - a) izgradnju zaobilaznice Brod;
 - b) izgradnju saobraćajnice Istočno Sarajevo - Pale.
- (3) Federaciji Bosne i Hercegovine raspodjeljuje se 4.494.991,00 KM za realizaciju infrastrukturnih projekata, kako slijedi:
 - a) izgradnju i rekonstrukciju kružnog toka na Šipu u Sarajevu - 600.000,00 KM;
 - b) izgradnju kružnog toka na dionici ulice Maršala Tita - Sjeverni logor u Mostaru - 394.991,00 KM;
 - ц) izgradnju i rekonstrukciju spoja magistralnih puteva u industrijskoj zoni u opštini Gradačac - 500.000,00 KM;
 - д) sanaciju i rekonstrukciju puteva u opštini Neum - 100.000,00 KM;
 - е) sanaciju i rekonstrukciju puteva u opštini Stolec - 100.000,00 KM;

- ф) санацију и реконструкцију путева у општини Широки Бријег - 200.000,00 KM,
- г) модернизацију пута Р405 (према Бањој Луци) у општини Сански Мост - 500.000,00 KM;
- х) санацију и реконструкцију путева у општини Посушје - 100.000,00 KM,
- и) санацију и реконструкцију путева у општини Жепче - 100.000,00 KM,
- ј) санацију и реконструкцију путева у општини Усора - 200.000,00 KM,
- к) санацију и реконструкцију путева у општини Тешањ - 200.000,00 KM,
- л) санацију и реконструкцију путева у општини Крешево - 300.000,00 KM;
- м) изградњу и реконструкцију моста у индустријској зони у Сребренику - 200.000,00 KM;
- н) санацију и реконструкцију путева у општини Ливно - 200.000,00 KM,
- о) санацију и реконструкцију путева у општини Живинице - 200.000,00 KM,
- п) санацију и реконструкцију путева у општини Кладањ - 100.000,00 KM,
- р) санацију и реконструкцију путева у општини Бусовача - 100.000,00 KM;
- с) санацију и реконструкцију путева у општини Орашје - 100.000,00 KM;
- т) санацију и реконструкцију путева у општини Љубушки - 200.000,00 KM,
- у) санацију и реконструкцију путева у општини Фојница - 100.000,00 KM.

Члан 3.

(Реализовање Одлуке)

Реализацију ове Одлуке извршиће Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 359/16
29. децембра 2016. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

Na osnovu člana 7. stav (3) i člana 24. stav (1) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2016. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 101/15), člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa Odlukom o vrijednosti GSM licence za Bosnu i Hercegovinu i roku za dodjelu III GSM licence ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03 i 35/10) i Odlukom o načinu raspodjele sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence za Bosnu i Hercegovinu ("Službeni glasnik BiH", broj 37/04), na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 87. sjednici, održanoj 29. decembra 2016. godine, donijelo je

ODLUKU

O NAČINU RASPODJELE PRENESENIH NAMJENSKIH NEREALIZIRANIH SREDSTAVA UPPLAĆENIH NA IME DODIJELJENIH GSM LICENCI

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se način raspodjele prenesenih namjenskih nerealiziranih sredstava uplaćenih na ime dodijeljenih GSM licenci u iznosu od 6.742.486,00 KM.

Član 2.

(Raspodjela prenesenih namjenskih sredstava)

- (1) Finansijska sredstva iz člana 1. ove Odluke raspodjeljuju se u omjeru 2/3 Federaciji Bosne i Hercegovine i 1/3 Republici Srpskoj.
- (2) Republici Srpskoj raspodjeljuje se 2.247.495,00 KM za realizaciju infrastrukturnih projekata, kako slijedi:
 - a) izgradnju zaobilaznice Brod;
 - b) izgradnju prometnice Istočno Sarajevo - Pale.
- (3) Federaciji Bosne i Hercegovine raspodjeljuje se 4.494.991,00 KM za realizaciju infrastrukturnih projekata, kako slijedi:
 - a) izgradnju i rekonstrukciju kružnog toka na Šipu u Sarajevu - 600.000,00 KM;
 - b) izgradnju kružnog toka na dionici ulice Maršala Tita - Sjeverni logor u Mostaru - 394.991,00 KM;
 - c) izgradnju i rekonstrukciju spoja magistralnih cesta u industrijskoj zoni u općini Gradačac - 500.000,00 KM;
 - d) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Neum - 100.000,00 KM;
 - e) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Stolac - 100.000,00 KM;
 - f) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Široki Brijeg - 200.000,00 KM;
 - g) modernizaciju ceste R405 (prema Banjoj Luci) u općini Sanski Most - 500.000,00 KM;
 - h) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Posušje - 100.000,00 KM;
 - i) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Žepče - 100.000,00 KM;
 - j) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Usora - 200.000,00 KM;
 - k) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Tešanj - 200.000,00 KM;
 - l) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Kreševo - 300.000,00 KM;
 - m) izgradnju i rekonstrukciju mоста u industrijskoj zoni u Srebreniku - 200.000 00 KM;
 - n) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Livno - 200.000,00 KM;
 - o) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Živinice - 200.000,00 KM;
 - p) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Kladanj - 100.000,00 KM;
 - r) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Busovača - 100.000,00 KM;
 - s) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Orašje - 100.000,00 KM;
 - t) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Ljubuški - 200.000,00 KM;
 - u) sanaciju i rekonstrukciju cesta u općini Foynica - 100.000,00 KM.

Član 3.

(Realiziranje Odluke)

Realizaciju ove Odluke izvršit će Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 359/16
29. decembra 2016. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

683

Temeljem članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u svezi sa člankom 2. stavak (1) točka c) Zakona o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12), člankom 3. stavak (2) Odluke o utvrđivanju Carinske tarife za 2017. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 97/16) i člankom 208. stavak 1. Odluke o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 63a/04, 60/06 i 57/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 104. sjednici održanoj 6.6.2017. godine, donijelo je

ODLUKU

O DOPUNI ODLUKE O UPRAVLJANJU TARIFNIM KVOTAMA UTVRĐENIM PROTOKOLOM UZ SPORAZUM O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU IZMEĐU EUROPSKIH ZAJEDNICA I NJIHOVIH DRŽAVA ČLANICA, S JEDNE STRANE, I BOSNE I HERCEGOVINE, S DRUGE STRANE, KAKO BI SE UZELO U OBZIR PRISTUPANJE REPUBLIKE HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI

Članak 1.

U Odluci o upravljanju tarifnim kvotama utvrđenim Protokolom uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Evropskoj uniji ("Službeni glasnik BiH", broj 8/17), u članku 3. stavak (3) točka c) iza riječi "Za tarifne oznake iz", dodaju se riječi:

"Odsjeka II, članak 3, stavak 2) 0301 93 00 00,"

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od 1. veljače 2017. godine.

VM broj 117/17
06. lipnja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa članom 2. stav (1) tačka c) Zakona o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12), članom 3. stav (2) Odluke o utvrđivanju Carinske tarife za 2017. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 97/16) i članom 208. stav 1. Odluke o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 63a/04, 60/06 i

57/08), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 104. sjednici održanoj 06.06.2017. godine, donio je

ODLUKU

O DOPUNI ODLUKE O UPRAVLJAŃU TARIFNIM KVOTAMA UTVRĐENIM PROTOKOLOM UZ SPORAZUM O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU IZMEĐU EUROPSKIH ZAJEDNICA I NJIHOVIH DRŽAVA ČLANICA, S JEDNE STRANE, I BOSNE I HERCEGOVINE, S DRUGE STRANE, KAKO BI SE UZELO U OBZIR PRISTUPANJE REPUBLIKE HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI

Član 1.

U Odluci o upravljanju tarifnim kvotama utvrđenim Protokolom uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Evropskoj uniji ("Službeni glasnik BiH", broj 8/17), u članku 3. stav (3) tačka c) iza riječi "Za tarifne oznake iz", dodaju se riječi:

"Odjelka II, član 3, stav 2) 0301 93 00 00,"

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od 1. februara 2017. godine.

CM broj 117/17
06. juna 2017. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Savjeta ministara BiH
Dr Denis Zvizdić, s. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa članom 2. stav (1) tačka c) Zakona o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12), članom 3. stav (2) Odluke o utvrđivanju Carinske tarife za 2017. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 97/16) i članom 208. stav 1. Odluke o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 63a/04, 60/06 i 57/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 104. sjednici održanoj 06.06.2017. godine, donijelo je

ODLUKU

O DOPUNI ODLUKE O UPRAVLJANJU TARIFNIM KVOTAMA UTVRĐENIM PROTOKOLOM UZ SPORAZUM O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU IZMEĐU EUROPSKIH ZAJEDNICA I NJIHOVIH DRŽAVA ČLANICA, S JEDNE STRANE, I BOSNE I HERCEGOVINE, S DRUGE STRANE, KAKO BI SE UZELO U OBZIR PRISTUPANJE REPUBLIKE HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI

Član 1.

U Odluci o upravljanju tarifnim kvotama utvrđenim Protokolom uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Evropskoj uniji ("Službeni glasnik BiH", broj 8/17), u članku 3. stav (3) tačka c) iza riječi "Za tarifne oznake iz", dodaju se riječi:

"Odjelka II, član 3, stav 2) 0301 93 00 00,"

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od 1. februara 2017. godine.

VM broj 117/17
06. juna 2017. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

684

Temeljem članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u svezi sa člankom 5. st. (1) i (4) Zakona o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 104. sjednici održanoj 06.06.2017. godine, donijelo je

ODLUKU O DOPUNI ODLUKE O UTVRĐIVANJU CARINSKE TARIFE ZA 2017. GODINU

Članak 1.

U Odluci o utvrđivanju Carinske tarife za 2017. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 97/16), u Carinskoj tarifi za 2017. godinu koja je njen sastavni dio, u Dijelu IV - Carinske kvote otvorene Protokolom uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Evropskoj uniji, iza tabele IZMJENE I DOPUNE ANEKSU I PROTOKOLA 7, dodaje se tekst:

"Sukladno članku 3., stavak 2), Odsjek II, Prilogobde teksta SSP-a uključujući njegove anekse i protokole, otvara se bescarinska kvota za uvoz živog šarana iz tarifne oznake 0301 93 00 00 u okviru godišnje carinske kvote od 75 tona."

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se sukladno članku 3. stavak (1) Odluke o utvrđivanju Carinske tarife za 2017. godinu.

VM broj 118/17
6. lipnja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa članom 5. st. (1) i (4) Zakona o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 104. sjednici održanoj 06.06.2017. godine, donio je

ODLUKU O DOPUNI ODLUKE O UTVRĐIVANJU CARINSKE TARIFE ZA 2017. GODINU

Član 1.

U Odluci o utvrđivanju Carinske tarife za 2017. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 97/16), u Carinskoj tarifi za 2017. godinu koja je njen sastavni dio, u Dijelu IV - Carinske kvote otvorene Protokolom uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Evropskoj uniji, iza tabele IZMJENE I DOPUNE ANEKSU I PROTOKOLA 7, dodaje se tekst:

"U skladu sa članom 3., stav 2), Odjeljak II, Prilogobde teksta SSP-a uključujući njegove anekse i protokole, otvara se bescarinska kvota za uvoz živog šarana iz tarifne oznake 0301 93 00 00 u okviru godišnje carinske kvote od 75 tona."

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se u skladu sa članom 3. stav (1) Odluke o utvrđivanju Carinske tarife za 2017. godinu.

CM broj 118/17
6. juna 2017. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Savjeta ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa članom 5. st. (1) i (4) Zakona o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 104. sjednici održanoj 06.06.2017. godine, donijelo je

ODLUKU O DOPUNI ODLUKE O UTVRĐIVANJU CARINSKE TARIFE ZA 2017. GODINU

Član 1.

U Odluci o utvrđivanju Carinske tarife za 2017. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 97/16), u Carinskoj tarifi za 2017. godinu koja je njen sastavni dio, u Dijelu IV - Carinske kvote otvorene Protokolom uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Evropskoj uniji, iza tabele IZMJENE I DOPUNE ANEKSU I PROTOKOLA 7, dodaje se tekst:

"U skladu sa članom 3., stav 2), Odjeljak II, Prilogobde teksta SSP-a uključujući njegove anekse i protokole, otvara se bescarinska kvota za uvoz živog šarana iz tarifne oznake 0301 93 00 00 u okviru godišnje carinske kvote od 75 tona."

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se u skladu sa članom 3. stav (1) Odluke o utvrđivanju Carinske tarife za 2017. godinu.

VM broj 118/17
6. juna 2017. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

685

Na temelju članka 17. i članka 22. stavak 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 104. sjednici održanoj 6.6.2017. godine, donijelo je

ODLUKU O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O USPOSTAVLJANJU INTERRESORNE RADNE GRUPE ZA PROVEDBU PROJEKTA ZA IZGRADNJU KAPACITETA U OBLASTI CYBER KRIMINALA - I PROCEEDS

Članak 1.

U Odluci o uspostavljanju interresorne radne grupe za provedbu projekta za izgradnju kapaciteta u oblasti cyber

kriminala - iPROCEEDS ("Službeni glasnik BiH", broj 14/17), u članku 2. iza stavka (2) dodaje se stavak (3) koji glasi:

"(3) Institucije ispred kojih su imenovani članovi Radne grupe, dužne su pružiti tehničku pomoć i osigurati uvjete za rad za svoje članove Radne grupe, te istima omogućiti aktivno učešće u realiziranju zadataka Radne grupe."

Članak 2.

U članku 3. stavak (1) točke b) i h) mijenjaju se i glase:

"b) Željko Dugonjić, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine, član;"

"h) Darko Soldat, Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, član; Točka 1) briše se.

U stavku (2) riječi "se imenuje" zamjenjuju se riječima "imenuju se", a iza riječi "Sabina Baraković - stručni savjetnik" dodaju se riječi "i Nened Ešpek - stručni suradnik".

Članak 6.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 119/17
6. lipnja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

На основу члана 17. и члана 22. став 1. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 104. сједници одржаној 6.6.2017. године, доноси је

ОДЛУКУ О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О УСПОСТАВЉАЊУ ИНТЕРРЕСОРНЕ РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ПРОВЕДБУ ПРОЈЕКТА ЗА ИЗГРАДЊУ КАПАЦИТЕТА У ОБЛАСТИ ЦИБЕР КРИМИНАЛА - IPROCEEDS

Члан 1.

У Одлуци о успостављању интерресорне радне групе за provedbu пројекта за изградњу капацитета у области цибер криминала - iPROCEEDS ("Службени гласник БиХ", број 14/17), у члану 2. иза става (2) додаје се став (3) који гласи:

"(3) Институције испред којих су именовани чланови Радне групе, дужне су пружити техничку помоћ и обезбиједити услове за рад за своје чланове Радне групе, те истима омогућити активно учешће у реализацији задатака Радне групе."

Члан 2.

У члану 3. став (1) тачке б) и х) мијењају се и гласе:

"б) Жељко Дугоњић, Министарство безбједности Босне и Херцеговине, члан;"

"х) Дарко Солдат, Тужилаштво Босне и Херцеговине, члан;"

Тачка л) брише се.

У ставу (2) ријечи "се именује" замјењују се ријечима "именују се", а иза ријечи "Сабина Бараковић - стручни савјетник" додају се ријечи "и Ненед Ешпек - стручни сарадник".

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 119/17
6. јуна 2017. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др Денис Звиздић, с. р.

Na osnovu člana 17. i člana 22. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 104. sjednici održanoj 6.6.2017. godine, donijelo je

ОДЛУКУ

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О УСПОСТАВЉАЊУ ИНТЕРРЕСОРНЕ РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ПРОВЕДБУ ПРОЈЕКТА ЗА ИЗГРАДЊУ КАПАЦИТЕТА У ОБЛАСТИ ЦИБЕР КРИМИНАЛА - IPROCEEDS

Члан 1.

U Odluci o uspostavljanju interresorne radne grupe za provedbu projekta za izgradnju kapaciteta u oblasti cyber kriminala - iPROCEEDS ("Službeni glasnik BiH", broj 14/17), u članu 2. iza stava (2) dodaje se stav (3) koji glasi:

"(3) Institucije ispred kojih su imenovani članovi Radne grupe, dužne su pružiti tehničku pomoć i osigurati uslove za rad za svoje članove Radne grupe, te istima omogućiti aktivno učešće u realizaciji zadataka Radne grupe."

Члан 2.

U članu 3. stav (1) tačke b) i h) mijenjaju se i glase:

"b) Željko Dugonjić, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine, član;"

"h) Darko Soldat, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, član;"

Tačka 1) briše se.

U stavu (2) riječi "se imenuje" zamjenjuju se riječima "imenuju se", a iza riječi "Sabina Baraković - stručni savjetnik" dodaju se riječi "i Nened Ešpek - stručni suradnik".

Члан 6.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 119/17
6. juna 2017. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

686

Temeljem članka 8. Zakona o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba dvojne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 53/16) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 28/08), na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 93. sjednici, održanoj 08.03.2017. godine, donijelo je

ОДЛУКУ

О ИМЕНОВАЊУ POVJERENSTVA ЗА КОНТРОЛУ РОБЕ ДВОЈНЕ НАМЈЕНЕ

Чланак 1.

(Predmet)

(1) Ovom se Odlukom imenuje Povjerenstvo za kontrolu robe dvojne namjene, definiraju nadležnosti i druga pitanja od značaja za rad Povjerenstva za kontrolu robe dvojne namjene (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Za članove Povjerenstva imenuju se:

- Gordana Banjac, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) - predsjedavajuća;
- Edin Šehić, Ministarstvo vanjskih poslova BiH - član;

- c) Nevena Maletić, Ministarstvo sigurnosti BiH - član;
- d) Nebojša Jaćimović, Ministarstvo odbrane BiH - član;
- e) Josip Dolušić, Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje BiH - član;
- f) Snježana Piljagić, Obavještajno - sigurnosna agencija BiH - član;
- g) Emina Osmanović, Ministarstvo civilnih poslova BiH - član;
- h) Armin Lagumdžija, Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH - član.

Članak 2.
(Nadležnosti)

- (1) Povjerenstvo je nadležno:
 - a) na zahtjev nadležnog sektora Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), dati svoje mišljenje u vezi s pravilnom klasifikacijom robe dvojne namjene;
 - b) Ministarstvu dati prijedlog za izdavanje ili odbijanje izdavanja isprava iz članka 5. st. (1) i (2) i članka 6. Zakona o kontroli vanjskotrgovinskog prometa robe dvojne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 53/16), (u daljnjem tekstu: Zakon);
 - c) Ministarstvu predložiti donošenje rješenja o zabrani provoza robe dvojne namjene, što Ministarstvo može učiniti ako dobije suglasnost Ministarstva vanjskih poslova BiH;
 - d) verificirati podneseni program unutarne usklađenosti i Ministarstvu dati mišljenje o donošenju rješenja da određeno poduzeće ima uspostavljen program.
- (2) Povjerenstvo u svome radu posebice vodi računa o:
 - a) međunarodnim obvezama i vanjskopolitičkim interesima Bosne i Hercegovine;
 - b) ostvarivanju i zaštiti sigurnosnih interesa Bosne i Hercegovine;
 - c) obrambenim interesima Bosne i Hercegovine;
 - d) kemijskoj sigurnosti;
 - e) radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti;
 - f) ograničenjima trgovine;
 - g) namjeravanoj krajnjoj uporabi i riziku od zlouporabe.

Članak 3.
(Način rada)

- (1) Povjerenstvo se sastaje i djeluje isključivo na zahtjev sektora Ministarstva nadležnog za kontrolu robe dvojne namjene.
- (2) Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, na prijedlog Povjerenstva, donosi Poslovnik o radu Povjerenstva.
- (3) Sve institucije su dužne omogućiti svojim predstavnicima rad u Povjerenstvu u skladu sa nadležnostima institucije.
- (4) Ministarstvo obavlja tehničke i administrativne poslove te osigurava druge uvjete za rad Povjerenstva.

Članak 4.

(Sredstva za rad i aktivnosti)

Sve institucije su dužne osigurati svojim predstavnicima prisustvo na sastancima i snositi troškove prijevoza i dnevnica.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 120/17
08. ožujka 2017. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

Na osnovu člana 8. Zakona o kontroli spoljno-trgovinskog prometa roba dvojne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 53/16) i člana 17. Zakona o Savjetu ministara BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 28/08), na prijedlog Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 93. sjednici, održanoj 08.03.2017. godine, donio je

ОДЛУКУ
О ИМЕНОВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА КОНТРОЛУ РОБЕ
ДВОЈНЕ НАМЈЕНЕ

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Овом Одлуком се именује Комисија за контролу робе двојне намјене, дефинишу надлежности и друга питања од значаја за рад Комисије за контролу робе двојне намјене (у даљем тексту: Комисија).
За чланове Комисије именују се:
 - a) Гордана Бањац, Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ) - предсједавајућа;
 - б) Един Шехић, Министарство спољних послова БиХ - члан;
 - ц) Невена Малетић, Министарство сигурности БиХ - члан;
 - д) Небојша Јаћимовић, Министарство одбране БиХ - члан;
 - е) Јосип Долушић, Управа за индиректно/неизравно опорезивање БиХ - члан;
 - ф) Сњежана Пиљагић, Обавјештајно - сигурносна агенција БиХ - члан;
 - г) Емина Османовић, Министарство цивилних послова БиХ - члан;
 - х) Армин Лагумџија, Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну сигурност БиХ - члан.

Члан 2.

(Надлежности)

- (1) Комисија је надлежна:
 - a) на захтјев надлежног сектора Министарства спољне трговине и економских односа БиХ (у даљем тексту: Министарство), дати своје мишљење у вези с правилном класификацијом робе двојне намјене;
 - б) Министарству дати приједлог за издавање или одбијање издавања исправа из члана 5. ст. (1) и (2) и члана 6. Закона о контроли спољнотрговинског промета робе двојне намјене ("Службени гласник БиХ", број 53/16), (у даљем тексту: Закон);
 - ц) Министарству предложити доношење рјешења о забрани провоза робе двојне намјене, што Министарство може учинити ако добије сагласност Министарства спољних послова БиХ;
 - д) верификовати поднесени програм унутрашње усклађености и Министарству дати мишљење о доношењу рјешења да одређено предузеће има успостављен програм.
- (4) Комисија у своме раду посебно води рачуна о:
 - a) међународним обавезама и спољнополитичким интересима Босне и Херцеговине;
 - б) остваривању и заштити сигурносних интереса Босне и Херцеговине;
 - ц) одбрамбеним интересима Босне и Херцеговине;
 - д) хемијској сигурности;
 - е) радијацијској и нуклеарној сигурности;

- ф) ограничењима трговине;
г) намјераваној крајњој употреби и ризику од злоупотребе.

Члан 3.
(Начин рада)

- (1) Комисија се састаје и дјелује искључиво на захтјев сектора Министарства надлежног за контролу робе двојне намјене.
- (2) Министар спољне трговине и економских односа БиХ, на приједлог Комисије, доноси Пословник о раду Комисије.
- (3) Све институције су дужне омогућити својим представницима рад у Комисији у складу са надлежностима институције.
- (4) Министарство обавља техничке и административне послове те осигурава друге услове за рад Комисије.

Члан 4.
(Средства за рад и активности)

Све институције су дужне осигурати својим представницима присуство на састанцима и сносити трошкове превоза и дневница.

Члан 5.
(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 120/17 Председавајући
08. марта 2017. године Савјета министара БиХ
Сарајево Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 8. Закона о контроли ванjsкотрговинског промета роба двојне намјене ("Службени гласник БиХ" број 53/16) и члана 17. Закона о Вijeћу министара БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 28/08), на приједлог Министарства ванjsке трговине и економских односа Босне и Херцеговине, Вijeће министара Босне и Херцеговине, на 93. сједници, одржаној 08.03.2017. године, донијело је

**ODLUKU
O IMENOVANJU KOMISIJE ZA KONTROLU ROBE
DVOJNE NAMJENE**

Члан 1.
(Предмет)

- (1) Овом се Одлуком именује Комисија за контролу робе двојне намјене, дефинирају надлежности и друга питања од значаја за рад Комисије за контролу робе двојне намјене (у даљњем тексту: Комисија).

За чланове Комисије именују се:

- a) Gordana Banjac, Министарство ванjsке трговине и економских односа Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: БиХ) - председавајућа;
- b) Edin Šehić, Министарство ванjsких послова БиХ - члан;
- c) Nevena Maletić, Министарство сигурности БиХ - члан;
- d) Nebojša Jaćimović, Министарство одбране БиХ - члан;
- e) Josip Dolušić, Управа за индиректно/неizravno опорезивање БиХ - члан;
- f) Snježana Piljagić, Обавјештајно - сигурносна агенција БиХ - члан;
- g) Emina Osmanović, Министарство цивилних послова БиХ - члан;
- h) Armin Lagumdžija, Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну сигурност БиХ - члан.

Члан 2.
(Надлежности)

- (1) Комисија је надлежна:
 - a) на захтјев надлежног сектора Министарства ванjsке трговине и економских односа БиХ (у даљњем тексту: Министарство), дати своје мишљење у вези с правилном класификацијом робе двојне намјене;
 - b) Министарству дати приједлог за издавање или одбијање издавања исправа из члана 5. ст. (1) и (2) и члана 6. Закона о контроли ванjsкотрговинског промета робе двојне намјене ("Службени гласник БиХ", број 53/16), (у даљњем тексту: Закон);
 - c) Министарству предложити доношење рјешења о забрани провоза робе двојне намјене, што Министарство може учинити ако добије сагласност Министарства ванjsких послова БиХ;
 - d) верифицирати поднесени програм унутрашње усклађености и Министарству дати мишљење о доношењу рјешења да одређено предузеће има успостављен програм.
- (2) Комисија у своме раду посебно води рачуна о:
 - a) међународним обавезама и ванjsкополитичким интересима Босне и Херцеговине;
 - b) остваривању и заштити сигурносних интереса Босне и Херцеговине;
 - c) одбрамбеним интересима Босне и Херцеговине;
 - d) хемијској сигурности;
 - e) радијацијској и нуклеарној сигурности;
 - f) ограничењима трговине;
 - g) намјераваној крајњој употреби и ризику од злоупотребе.

Члан 3.
(Наћин рада)

- (1) Комисија се састаје и дјелује искључиво на захтјев сектора Министарства надлежног за контролу робе двојне намјене.
- (2) Министар ванjsке трговине и економских односа БиХ, на приједлог Комисије, доноси Пословник о раду Комисије.
- (3) Све институције су дужне омогућити својим представницима рад у Комисији у складу са надлежностима институције.
- (4) Министарство обавља техничке и административне послове те осигурава друге услове за рад Комисије.

Члан 4.
(Средства за рад и активности)

Све институције су дужне осигурати својим представницима присуство на састанцима и сносити трошкове превоза и дневница.

Члан 5.
(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 120/17
08. марта 2017. године
Сарајево

Председавајући
Вijeћа министара БиХ
Др. **Денис Звиздић**, с. р.

687

Темелјем чланка 10. ставак (2) Закона о Прораћуну институција Босне и Херцеговине и међународних обвеза Босне и Херцеговине за 2017. годину ("Службени гласник БиХ", број 94/16) и чланка 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вijeће министара Босне и Херцеговине, на 105. сједници, одржаној 13.06.2017. године, донијело је

**ODLUKU
O KRITERIJIMA ZA RASPODJELU TEKUĆIH
GRANTOVA ODOBRENIH MINISTARSTVU VANJSKE
TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BOSNE I
HERCEGOVINE ZA POTPORU SAJAMSKIM I DRUGIM
MANIFESTACIJAMA I AKTIVNOSTIMA U ZEMLJI I
INOZEMSTVU U SVRHU PROMOCIJE DOMAĆE
PROIZVODNJE U 2017. GODINI**

Članak 1.

(Predmet odluke)

- (1) Ovom odlukom utvrđuju se uvjeti, kriteriji i način raspodjele grant sredstava namijenjenih za potporu sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji i inozemstvu u svrhu promocije domaće proizvodnje, a koja su utvrđena Proračunom institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza za 2017. godinu.
- (2) Grant sredstva iz stavka (1) ovog članka, u iznosu od 750.000,00 KM raspoređuje se na slijedeći način:
 - a) 365.000,00 KM za potporu sajamskim i drugim manifestacijama u inozemstvu i sufinanciranju aktivnosti vanjskotrgovinske promocije i mogućnosti Bosne i Hercegovine;
 - b) 385.000,00 KM za potporu sajamskim i drugim manifestacijama u zemlji;

Članak 2.

(Uvjeti za dodjelu sredstava za potporu sajamskim i drugim manifestacijama u zemlji)

Pravo na dodjelu sredstava za potporu sajamskim i drugim manifestacijama u zemlji imaju organizatori manifestacija koji ispunjavaju slijedeće uvjete:

- a) Da imaju iskustvo u organizaciji sajmova kao promotivnih manifestacija;
- b) Da sajamska i druga manifestacija ima međunarodni karakter;
- c) Da se kroz sajamsku i drugu aktivnost promovira domaća proizvodnja;
- d) Da dostave pismenu izjavu da će razmjerno dobivenim sredstvima umanjiti troškove sudjelovanja domaćim tvrtkama.

Članak 3.

(Kriterij za dodjelu sredstava za potporu sajamskim i drugim manifestacijama u zemlji)

Prilikom odabira sajamskih i drugih manifestacija u zemlji, koje će biti podržane sredstvima iz članka 1. ove Odluke, vodiće se računa o slijedećim kriterijima:

- a) Regionalnoj i sektorskoj zastupljenosti;
- b) Broju izlagača i posjetitelja u prethodnim godinama;
- c) Kontinuitetu i dužini organizacije sajamske ili druge manifestacije;
- d) Potpori u sufinanciranju sajamske i druge manifestacije od strane drugih subjekata (komorskog sustava, lokalne i šire zajednice i dr.)

Članak 4.

(Objavljivanje javnog poziva)

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) će po stupanju na snagu ove Odluke objaviti javni poziv organizatorima sajamskih i drugih manifestacija u zemlji na web stranici Ministarstva i u tri dnevna lista.

Članak 5.

(Povjerenstvo za razmatranje zahtjeva za dodjelu tekućeg granta za potporu sajamskim i drugim manifestacijama u zemlji)

- (1) Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa formirat će Povjerenstvo za razmatranje zahtjeva za dodjelu grant

sredstava za potporu sajamskim i drugim manifestacijama u zemlji (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

- (2) Povjerenstvo će usvojiti Poslovnik o radu, propisati potrebnu dokumentaciju koju je neophodno dostaviti uz zahtjev za dodjelu grant sredstava, pregledati dostavljene prijave, utvrditi listu sajamskih i drugih manifestacija u zemlji koje ispunjavaju propisane uvjete i predmetnu listu dostaviti ministru vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.
- (3) Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine će dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine Prijedlog Odluke o izboru sajamskih i drugih manifestacija u zemlji i inozemstvu, na suglasnost.

Članak 6.

(Raspodjela sredstava za sajamske i druge manifestacije u inozemstvu)

- (1) Potpora predstavljaju i sudjelovanju gospodarskih subjekata iz Bosne i Hercegovine na određenoj sajamskoj manifestaciji u inozemstvu, kao i iznos sredstava za ove namjene, na prijedlog ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, utvrdit će se posebnom odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- (2) Sredstva za sajamske i druge manifestacije i aktivnosti u inozemstvu će se dodijeliti zainteresiranim sudionicima i organizatorima u suradnji sa Vanjskotrgovinskom komorom Bosne i Hercegovine. U tu svrhu, Ministarstvo će sa Vanjskotrgovinskom komorom Bosne i Hercegovine zaključiti Protokol o sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima koje se zajednički podržavaju, međusobnim pravima i obvezama koje će proisteci iz tog protokola, namjenskom utrošku sredstava udruženim radi zajedničkog organiziranja nastupa bosanskohercegovačkih gospodarskih subjekata u inozemstvu.
- (3) Ministarstvo će dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine informaciju o izvršenoj raspodjeli sredstava za sajamske i druge manifestacije u inozemstvu sa Protokolom iz prethodnog stavka.
- (4) Iz stavka (1) ovog članka pojedinačne odluke sa krajnjim korisnicima na temelju Protokola donijet će Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Članak 7.

(Podnošenje izvješća)

Korisnici tekućih grantova iz članka 1. ove Odluke dužni su da putem Ministarstva, Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine dostave izvješće o namjenskom utrošku ovih sredstava u rokovima koji su propisani Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13).

Članak 8.

(Dostavljanje izvješća)

Ukoliko je podnositelj zahtjeva dobio grant sredstva od Ministarstva za potporu sajamskim i drugim manifestacijama, a nije dostavio financijsko izvješće o namjenskom utrošku sredstava, njegov zahtjev za eventualnu dodjelu sredstava u narednoj proračunskoj godini Ministarstvo neće uzeti u razmatranje.

Članak 9.

(Prelazne i završne odredbe)

Za realizaciju ove Odluke zadužuje se Ministarstvo.

Чланак 10.

(Stupanje na snagu i obveza objavljivanja)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 124/17
13. lipnja 2017. godine
SarajevoPredsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

На основу члана 10. став (2) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2017. годину ("Службени гласник БиХ", број 94/16) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 105. сједници, одржаној 13.06.2017. године, донио је

**ОДЛУКУ
О КРИТЕРИЈУМИМА ЗА РАСПОДЈЕЛУ ТЕКУЋИХ
ГРАНТОВА ОДОБРЕНИХ МИНИСТАРСТВУ
СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ И ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА ПОДРШКУ
САЈАМСКИМ И ДРУГИМ МАНИФЕСТАЦИЈАМА И
АКТИВНОСТИМА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ У
СВРХУ ПРОМОЦИЈЕ ДОМАЋЕ ПРОИЗВОДЊЕ У
2017. ГОДИНИ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

- (1) Овом одлуком утврђују се услови, критеријуми и начин расподеле грант средстава намијењених за подршку сајамским и другим манифестацијама и активностима у земљи и иностранству у сврху промоције домаће производње, а која су утврђена Буџетом институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза за 2017. годину.
- (2) Грант средства из става (1) овог члана, у износу од 750.000,00 КМ распоредиће се на следећи начин:
 - а) 365.000,00 КМ за подршку сајамским и другим манифестацијама у иностранству и суфинансирању активности спољнотрговинске промоције и могућности Босне и Херцеговине;
 - б) 385.000,00 КМ за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи;

Члан 2.

(Услови за додјелу средстава за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи)

Право на додјелу средстава за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи имају организатори манифестација који испуњавају следеће услове:

- а) Да имају искуство у организацији сајмова као промотивних манифестација;
- б) Да сајамска и друга манифестација има међународни карактер;
- ц) Да се кроз сајамску и другу активност промовише домаћа производња;
- д) Да доставе писмену изјаву да ће размјерно добијеним средствима умањити трошкове учешћа домаћим компанијама.

Члан 3.

(Критеријуми за додјелу средстава за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи)

Приликом одабира сајамских и других манифестација у земљи, које ће бити подржане средствима из члана 1. ове Одлуке, водиће се рачуна о следећим критеријумима:

- а) Регионалној и секторској заступљености;
- б) Броју излагача и посјетилаца у претходним годинама;
- ц) Континуитету и дужини организације сајамске или друге манифестације;
- д) Подршци у суфинансирању сајамске и друге манифестације од стране других субјеката (коморског система, локалне и шире заједнице и др.)

Члан 4.

(Објављивање јавног позива)

Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство) ће поступају на снагу ове Одлуке објавити јавни позив организаторима сајамских и других манифестација у земљи на веб страници Министарства и у три дневна листа.

Члан 5.

(Комисија за разматрање захтјева за додјелу текућег гранта за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи)

- (1) Министар спољне трговине и економских односа ће формирати Комисију за разматрање захтјева за додјелу грант средстава за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи (у даљем тексту: Комисија).
- (2) Комисија ће усвојити Пословник о раду, прописати потребну документацију коју је неопходно доставити уз захтјев за додјелу грант средстава, прегледати достављене пријаве, утврдити листу сајамских и других манифестација у земљи које испуњавају прописане услове и предметну листу доставити министру спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине.
- (3) Министар спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине ће доставити Савјету министара Босне и Херцеговине Приједлог Одлуке о избору сајамских и других манифестација у земљи и иностранству, на сагласност.

Члан 6.

(Расподјела средстава за сајамске и друге манифестације у иностранству)

- (1) Подршка представљању и учешћу привредних субјеката из Босне и Херцеговине на одређеној сајамској манифестацији у иностранству, као и износ средстава за ове намјене, на приједлог министра спољне трговине и економских односа, утврдиће се посебном одлуком Савјета министара Босне и Херцеговине.
- (2) Средства за сајамске и друге манифестације и активности у иностранству ће се додијелити заинтересованим учесницима и организаторима у сарадњи са Спољнотрговинском комором Босне и Херцеговине. У ту сврху, Министарство ће са Спољнотрговинском комором Босне и Херцеговине закључити Протокол о сајамским и другим манифестацијама и активностима које се заједнички подржавају, међусобним правима и обавезама које ће проистећи из тог протокола, намјенском утрошку средстава удруженим ради заједничког организовања наступа босанскохерцеговачких привредних субјеката у иностранству.
- (3) Министарство ће доставити Савјету министара Босне и Херцеговине информацију о извршеној расподјели средстава за сајамске и друге манифестације у иностранству са Протоколом из претходног става.
- (4) Из става (1) овог члана појединачне одлуке са крајњим корисницима на основу Протокола донијеће Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог

Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине.

Члан 7.

(Подношење извјештаја)

Корисници текућих грантова из члана 1. ове Одлуке дужни су да путем Министарства, Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине доставе извјештај о намјенском утрошку ових средстава у роковима који су прописани Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13).

Члан 8.

(Достављање извјештаја)

Уколико је подносилац захтјева добио грант средства од Министарства за подршку сајамским и другим манифестацијама, а није доставио финансијски извјештај о намјенском утрошку средстава, његов захтјев за евентуалну додјелу средстава у наредној буџетској години Министарство неће узети у разматрање.

Члан 9.

(Прелазне и завршне одредбе)

За реализацију ове Одлуке задужује се Министарство.

Члан 10.

(Ступање на снагу и обавеза објављивања)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 124/17
13. јуна 2017. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др Денис Звиздић, с. р.

На основу члана 10. став (2) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2017. годину ("Службени гласник БиХ", број 94/16) и члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 105. сједници, одржаној 13.06.2017. године, донјело је

ОДЛУКУ

О КРИТЕРИЈИМА ЗА РАСПОДЈЕЛУ ТЕКУЋИХ ГРАНТОВА ОДОБРЕНИХ МИНИСТАРСТВУ ВАНЈСКЕ ТРГОВИНЕ И ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА ПОДРШКУ САЈАМСКИМ И ДРУГИМ МАНИФЕСТАЦИЈАМА И АКТИВНОСТИМА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ У СВРХУ ПРОМОЦИЈЕ ДОМАЋЕ ПРОИЗВОДЊЕ У 2017. ГОДИНИ

Члан 1.

(Предмет одлуке)

- (1) Овом одлуком утврђују се услови, критерији и начин расподјеле грант средстава намјенjenih за подршку сајамским и другим манифестацијама и активностима у земљи и иностранству у сврху промоције домаће производње, а која су утврђена Буџетом институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза за 2017. годину.
- (2) Грант средства из става (1) овог члана, у износу од 750.000,00 КМ распоређује се на слjedeћи начин:
 - a) 365.000,00 КМ за подршку сајамским и другим манифестацијама у иностранству и суфинансирању активности ванjsкотрговинске промоције и могућности Босне и Херцеговине;
 - b) 385.000,00 КМ за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи;

Члан 2.

(Услови за додјелу средстава за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи)

Право на додјелу средстава за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи имају организатори манифестација који испуњавају sljedeће услове:

- a) Да имају искуство у организацији сајмова као promotivnih манифестација;
- b) Да сајамска и друга манифестација има међународни карактер;
- c) Да се кроз сајамску и другу активност promovira домаћа производња;
- d) Да доставе писмену изјаву да ће размјерно добијеним средствима уманјити трошкове учешћа домаћим компанијама.

Члан 3.

(Критериј за додјелу средстава за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи)

Приликом одбира сајамских и других манифестација у земљи, које ће бити подржане средствима из члана 1. ове Одлуке, водиће се рачуна о sljedeћим критеријима:

- a) Регионалној и секторској заступљености;
- b) Броју излагача и посјетилаца у претходним годинама;
- c) Континуитету и дужини организације сајамске или друге манифестације;
- d) Подршци у суфинансирању сајамске и друге манифестације од стране других субјеката (коморског система, локалне и шире заједнице и др.)

Члан 4.

(Објављивање јавног позива)

Министарство ванjsке трговине и економских односа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство) ће по ступању на снагу ове Одлуке објавити јавни позив организаторима сајамских и других манифестација у земљи на веб страници Министарства и у три дневна листа.

Члан 5.

(Комисија за разматрање захтјева за додјелу текућег гранта за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи)

- (1) Министар ванjsке трговине и економских односа формираће Комисију за разматрање захтјева за додјелу грант средстава за подршку сајамским и другим манифестацијама у земљи (у даљем тексту: Комисија).
- (2) Комисија ће усвојити Пословник о раду, прописати потребну документацију коју је неопходно доставити уз захтјев за додјелу грант средстава, pregledati достављене пријаве, утврдити листу сајамских и других манифестација у земљи које испуњавају прописане услове и предметну листу доставити министру ванjsке трговине и економских односа Босне и Херцеговине.
- (3) Министар ванjsке трговине и економских односа Босне и Херцеговине ће доставити Вјећу министара Босне и Херцеговине Приједлог Одлуке о избору сајамских и других манифестација у земљи и иностранству, на сагласност.

Члан 6.

(Расподјела средстава за сајамске и друге манифестације у иностранству)

- (1) Подршка представљану и учешћу привредних субјеката из Босне и Херцеговине на одређеној сајамској манифестацији у иностранству, као и износ средстава за ове намјене, на приједлог министра ванjsке трговине и економских односа, утврдити ће се посебном одлуком Вјећа министара Босне и Херцеговине.
- (2) Средства за сајамске и друге манифестације и активности у иностранству ће се додјелити заинтересираним учесницима и организаторима у сарадњи са Ванjsкотрговинском комором

Bosne i Hercegovine. U tu svrhu, Ministarstvo će sa Vanjskotrgovinskom komorom Bosne i Hercegovine zaključiti Protokol o sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima koje se zajednički podržavaju, međusobnim pravima i obavezama koje će proisteći iz tog protokola, namjenskom utrošku sredstava udruženim radi zajedničkog organiziranja nastupa bosanskohercegovačkih privrednih subjekata u inostranstvu.

- (3) Ministarstvo će dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine informaciju o izvršenoj raspodjeli sredstava za sajamske i druge manifestacije u inostranstvu sa Protokolom iz prethodnog stava.
- (4) Iz stava (1) ovog člana pojedinačne odluke sa krajnjim korisnicima na osnovu Protokola donijet će Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Član 7.

(Podnošenje izvještaja)

Korisnici tekućih grantova iz člana 1. ove Odluke dužni su da putem Ministarstva, Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine dostave izvještaj o namjenskom utrošku ovih sredstava u rokovima koji su propisani Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13).

Član 8.

(Dostavljanje izvještaja)

Ukoliko je podnosilac zahtjeva dobio grant sredstva od Ministarstva za podršku sajamskim i drugim manifestacijama, a nije dostavio finansijski izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, njegov zahtjev za eventualnu dodjelu sredstava u narednoj budžetskoj godini Ministarstvo neće uzeti u razmatranje.

Član 9.

(Prelazne i završne odredbe)

Za realizaciju ove Odluke zadužuje se Ministarstvo.

Član 10.

(Stupanje na snagu i obaveza objavljivanja)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 124/17
13. juna 2017. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, s. r.

688

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člankom 3. Odluke o imenovanju članova Vijeća za statistiku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/17), a u vezi sa člankom 39. st. (3), (4) i (5) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 i 94/16), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 105. sjednici održanoj 13.06.2017. godine, donijelo je

ODLUKU

O VISINI NOVČANE NAKNADE ZA RAD ČLANOVA VIJEĆA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Predmet odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se visina novčane naknade za rad članovima Vijeća za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) iz reda davatelja/korisnika podataka, imenovanih

Odlukom o imenovanju članova Vijeća za statistiku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/17).

Članak 2.

(Visina novčane naknade)

- (1) Mjesečna naknada za rad članovima Vijeća iz reda davatelja/korisnika podataka i tajnika utvrđuje se u iznosu od 200,00 KM.
- (2) Naknada za rad isplaćuje se za mjesec u kojem je održana sjednica Vijeća, pod uvjetom da je član Vijeća iz reda davatelja/korisnika podataka, odnosno tajnik prisustvovao sjednici Vijeća, uz primjenu ograničenja propisanih člankom 39. st. (3), (4) i (5) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15 i 94/16).
- (3) Član Vijeća iz reda davatelja/korisnika podataka i tajnik ostvaruje pravo na naknadu za rad, sukladno odredbama ove odluke, u razdoblju mandata na koji je isti imenovan.

Članak 3.

(Osiguranje sredstava)

Novčana naknada iz članka 2. ove Odluke isplaćuje se iz sredstava proračuna Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

(Realizacija Odluke)

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine i Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje da važi Odluka o visini novčane naknade za rad članova Vijeća za statistiku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 79/10).

Članak 6.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 125/17
13. lipnja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članom 3. Odluke o imenovanju članova Savjeta za statistiku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/17), a u vezi sa članom 39. st. (3), (4) i (5) Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 i 94/16), Savjet ministara Bosne i Hercegovine na 105. sjednici održanoj 13.06.2017. godine, donio je

ODLUKU

O VISINI NOVČANE NAKNADE ZA RAD ČLANOVA SAVJETA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se visina novčane naknade za rad članovima Savjeta za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Savjet) iz reda davalaca/korisnika podataka, imenovanih Odlukom o imenovanju članova Savjeta za

статистику Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 30/17).

Члан 2.

(Висина новчане накнаде)

- (1) Мјесечна накнада за рад члановима Савјета из реда давалаца/корисника података и секретара утврђује се у износу од 200,00 КМ.
- (2) Накнада за рад исплаћује се за мјесец у којем је одржана сједница Савјета, под условом да је члан Савјета из реда давалаца/корисника података, односно секретар присуствовао сједници Савјета, уз примјену ограничења прописаних чланом 39. ст. (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15 и 94/16).
- (3) Члан Савјета из реда давалаца/корисника података и секретар остварује право на накнаду за рад, у складу са одредбама ове одлуке, у периоду мандата на који је исти именован.

Члан 3.

(Осигурање средстава)

Новчана накнада из члана 2. ове Одлуке исплаћује се из средстава буџета Агенције за статистику Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Реализација Одлуке)

За реализацију ове Одлуке задужују се Агенција за статистику Босне и Херцеговине и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(Престанак важења)

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о висини новчане накнаде за рад чланова Савјета за статистику Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 79/10).

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 125/17
13. јуна 2017. године
Сарајево

Предсједavajuћи
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 17. Закона о Вијећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), чланом 3. Одлуке о именовању чланова Вијећа за статистику Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 30/17), а у веzi са чланом 39. ст. (3), (4) и (5) Закона о плаћама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 и 94/16), Вијеће министара Босне и Херцеговине, на 105. сједници одржаној 13.06.2017. године, донijело је

ОДЛУКУ

О ВИСИНИ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ ЗА РАД ЧЛАНОВА ВИЈЕЋА ЗА СТАТИСТИКУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Овом Одлуком утврђује се висина новчане накнаде за рад члановима Вијећа за статистику Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вијеће) из реда давалаца/корисника података, именованих

Одлуком о именовању чланова Вијећа за статистику Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 30/17).

Члан 2.

(Visina novčane naknade)

- (1) Мјесечна накнада за рад члановима Вијећа из реда давалаца/корисника података и секретара утврђује се у износу од 200,00 КМ.
- (2) Накнада за рад исплаћује се за мјесец у којем је одржана сједница Вијећа, под условом да је члан Вијећа из реда давалаца/корисника података, односно секретар присуствовао сједници Вијећа, уз примјену ограничења прописаних чланом 39. ст. (3), (4) и (5) Закона о плаћама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15 и 94/16).
- (3) Члан Вијећа из реда давалаца/корисника података и секретар остварује право на накнаду за рад, у складу са одредбама ове одлуке, у периоду мандата на који је исти именован.

Члан 3.

(Осигурање средстава)

Новчана накнада из члана 2. ове Одлуке исплаћује се из средстава буџета Агенције за статистику Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Realizacija Odluke)

За реализацију ове Одлуке задужују се Агенција за статистику Босне и Херцеговине и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(Prestanak važenja)

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о висини новчане накнаде за рад чланова Вијећа за статистику Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 79/10).

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 125/17
13. јуна 2017. године
Сарајево

Предсједavajuћи
Вијећа министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

689
На основу члана 17. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), члана 17. ставак (4) Закона о Прорачуну институција Босне и Херцеговине и међународних обвеза Босне и Херцеговине за 2017. годину ("Службени гласник БиХ", број 94/16) и Одлуке о критеријима за додјелу средстава интервентне текуће причуве број 01-02-2-639-1/17 од 18.1.2017. године, заменик предсједатеља Вијећа министара Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ

О ИНТЕРВЕНТОМ КОРИШТЕНЈУ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ ПРОРАЧУНСКЕ ПРИЧУВЕ

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Одобравaju се средства за интервентно кориштење текуће прорачунске причуве Прорачуна институција Босне и Херцеговине и међународних обвеза Босне и Херцеговине за 2017. годину, у износу од 2.000,00 КМ (словима: двjетисуће конвертибилних марака) УДРУЗИ ХРВАТСКИХ СТРАДАЛНИКА "GRABOVICA '93" MOSTAR, ради обilježavanja 24. годишњice stradanja Hrvata civila, која će се одржати 9.9.2017. године у Grabovici.

Članak 2.

(Mjerodavnost za realiziranje)

Za realiziranje ove odluke zaduženo je Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine, a uplata će se izvršiti na transakcijski račun udruge, broj 3381002202539931, koji je otvoren kod UniCredit banke.

Članak 3.

(Izvjешće o namjenskom utrošku sredstava)

Obvezuje se UDRUGA HRVATSKIH STRADALNIKA "GRABOVICA '93" MOSTAR da dostavi izvješće o namjenskom utrošku sredstava.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-50-2-5525-2/17
23. lipnja 2017. godine
Sarajevo

Zamjenik predsjedatelja
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), člana 17. stav (4) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 94/16) i Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve broj 01-02-2-639-1/17 od 18.1.2017. godine, zamjenik predsjedavajućeg Savjeta ministara Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU**O INTERVENTNOM KORIŠĆENJU SREDSTAVA
TEKUĆE BUDŽETSKE REZERVE**

Član 1.

(Predmet Odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korišćenje tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu u iznosu od 2.000,00 KM (slovima: dvije-hiljade konvertibilnih maraka) UDRUZI HRVATSKIH STRADALNIKA "GRABOVIĆA '93" MOSTAR, radi obilježavanja 24. godišnjice stradanja Hrvata civila, koja će se održati 9.9.2017. godine u Grabovici.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zaduženo je Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine, a uplata će se izvršiti na transakcijski račun udruge, broj 3381002202539931, koji je otvoren kod UniCredit banke.

Član 3.

(Izvjешtaj o namjenskom utrošku sredstava)

Obvezuje se UDRUGA HRVATSKIH STRADALNIKA "GRABOVIĆA '93" MOSTAR da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-50-2-5525-2/17
23. juna 2017. godine
Sarajevo

Zamjenik predsjedavajućeg
Savjeta ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, s. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), člana 17. stav (4) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 94/16) i Odluke o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće rezerve broj 01-02-2-639-1/17 od 18.1.2017. godine, zamjenik predsjedavajućeg Vijeća ministara Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU**O INTERVENTNOM KORIŠĆENJU SREDSTAVA
TEKUĆE BUDŽETSKE REZERVE**

Član 1.

(Predmet Odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korišćenje tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu u iznosu od 2.000,00 KM (slovima: dvijehiljade konvertibilnih maraka) UDRUZI HRVATSKIH STRADALNIKA "GRABOVICA '93" MOSTAR, radi obilježavanja 24. godišnjice stradanja Hrvata civila, koja će se održati 9.9.2017. godine u Grabovici.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zaduženo je Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine, a uplata će se izvršiti na transakcijski račun udruge, broj 3381002202539931, koji je otvoren kod UniCredit banke.

Član 3.

(Izvjешtaj o namjenskom utrošku sredstava)

Obvezuje se UDRUGA HRVATSKIH STRADALNIKA "GRABOVICA '93" MOSTAR da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-50-2-5525-2/17
23. juna 2017. godine
Sarajevo

Zamjenik predsjedavajućeg
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, s. r.

690

Na temelju članka 17. stavak (2) i članka 72. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članka 9. stavak (1) Pravilnika o metodama analize maslinovog ulja ("Službeni glasnik BiH", broj 68/13) i članka 3. stavak (1) Pravilnika o ovlašćivanju panela za senzorsku analizu djevičanskih maslinovih ulja ("Službeni glasnik BiH", broj 74/14), na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 103. sjednici održanoj 30. svibnja 2017. godine, donijelo je

RJEŠENJE**ZA OVLAŠĆIVANJE SLUŽBENOG PANELA ZA
SENZORSKU ANALIZU DJEVIČANSKIH MASLINOVIH
ULJA U SVRHU SLUŽBENE KONTROLE**

1. Ovlašćuju se za službeni panel Federalnog agromediterranskog zavoda Mostar za senzorsku analizu

djevičanskih maslinovih ulja u svrhu službene kontrole, sljedeći ocjenjivači:

- a) Miro Barbarić, voditelj panela,
 - b) Ana Karačić, član,
 - c) Ivan Soldo, član,
 - d) Ivica Perić, član,
 - e) Kristina Batinić, član,
 - f) Žana Brkić, član,
 - g) Marijo Leko, član,
 - h) Miljan Grgić, član,
 - i) Mirko Jarak, član,
 - j) Mladen Gašpar, član,
 - k) Nino Rotim, član,
 - l) Aida Šukalić, član,
 - m) Paulina Šaravanja, član,
 - n) Biljana Nikolić, član,
 - o) Jasmina Aliman, član,
 - p) Vedrana Komlen, član,
 - r) Dženan Vukotić, član.
2. Službeni panel iz točke 1. ovog rješenja ovlašćuje se na mandat od dvije godine, a produžuje se podnošenjem novog zahtjeva Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
 3. Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH."

VM broj 122/17
30. svibnja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

На основу члана 17. став (2) и члана 72. Закона о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04), члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), члана 9. став (1) Правилника о методама анализе маслиновог уља ("Службени гласник БиХ", број 68/13) и члана 3. став (1) Правилника о овлашћивању панела за органолептичку анализу дјевичанских маслинових уља ("Службени гласник БиХ", број 74/14), на приједлог Агенције за безбједност хране Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 103. сједници одржаној 30. маја 2017. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ
ЗА ОВЛАШЋИВАЊЕ СЛУЖБЕНОГ ПАНЕЛА ЗА
ОРГАНОЛЕПТИЧКУ АНАЛИЗУ ДЈЕВИЧАНСКИХ
МАСЛИНОВИХ УЉА У СВРХУ СЛУЖБЕНЕ
КОНТРОЛЕ

1. Овлашћују се за службени панел Федералног агромеритеранског завода Мостар за органолептичку анализу дјевичанских маслинових уља у сврху службене контроле, слџедећи оцјењивачи:
 - а) Миро Барбарић, вођа панела,
 - б) Ана Карачић, члан,
 - ц) Иван Солдо, члан,
 - д) Ивица Перић, члан,
 - е) Кристина Батинић, члан,
 - ф) Жана Бркић, члан,
 - г) Маријо Леко, члан,
 - х) Миљан Гргић, члан,
 - и) Мирко Јарак, члан,
 - ј) Младен Гашпар, члан,
 - к) Нино Ротим, члан,
 - л) Аида Шукалић, члан,
 - м) Паулина Шараванџа, члан,
 - н) Биљана Николић, члан,
 - о) Јасмина Алиман, члан,

- п) Ведрана Комлен, члан,
 - р) Дџенан Вукотић, члан.
2. Службени панел из тачке 1. овог рјешења овлашћује се на мандат од двије године, а продужује се подношењем новог захтјева Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.
 3. Рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 122/17
30. маја 2017. године
Сарајево

Предсједавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 17. став (2) и члана 72. Закона о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04), члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), члана 9. став (1) Правилника о методама анализе маслиновог уља ("Службени гласник БиХ", број 68/13) и члана 3. став (1) Правилника о овлашћивању панела за органолептичку анализу дјевичанских маслинових уља ("Службени гласник БиХ", број 74/14), на приједлог Агенције за сигурност хране Босне и Херцеговине, Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 103. сједници одржаној 30. маја 2017. године, донијело је

РЈЕШЕЊЕ
ЗА ОВЛАШЋИВАЊЕ СЛУЖБЕНОГ ПАНЕЛА ЗА
ОРГАНОЛЕПТИЧКУ АНАЛИЗУ ДЈЕВИЧАНСКИХ
МАСЛИНОВИХ УЉА У СВРХУ СЛУЖБЕНЕ КОНТРОЛЕ

1. Овлашћују се за службени панел Федералног агромеритеранског завода Мостар за органолептичку анализу дјевичанских маслинових уља у сврху службене контроле, слџедећи оцјењивачи:
 - а) Миро Барбарић, вођа панела,
 - б) Ана Карачић, члан,
 - в) Иван Солдо, члан,
 - д) Ивица Перић, члан,
 - е) Кристина Батинић, члан,
 - ф) Жана Бркић, члан,
 - г) Маријо Леко, члан,
 - х) Миљан Гргић, члан,
 - и) Мирко Јарак, члан,
 - ј) Младен Гашпар, члан,
 - к) Нино Ротим, члан,
 - л) Аида Шукалић, члан,
 - м) Паулина Шараванџа, члан,
 - н) Биљана Николић, члан,
 - о) Јасмина Алиман, члан,
 - п) Ведрана Комлен, члан,
 - р) Дџенан Вукотић, члан.
2. Службени панел из тачке 1. овог рјешења овлашћује се на мандат од двије године, а продужује се подношењем новог захтјева Агенцији за сигурност хране Босне и Херцеговине.
3. Рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 122/17
30. маја 2017. године
Сарајево

Предсједавајући
Вјећа министара БиХ
Др. **Денис Звиздић**, с. р.

691

На основу члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), а у вези с њаном 10. ставак (1) Одлуке о систему координације процеса европских интеграција у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 72/16) и џл. 3.,

4. i 5. Odluke o uspostavi Radne skupine za političke kriterije, Radne skupine za ekonomske kriterije i Radne skupine za reformu javne uprave ("Službeni glasnik BiH", broj 41/17), na prijedlog Direkcije za evropske integracije, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 101. sjednici održanoj 12. svibnja 2017. godine, usvojilo je

POPIS

PREDSJEDATELJA I ZAMJENIKA PREDSJEDATELJA RADNE SKUPINE ZA POLITIČKE KRITERIJE, RADNE SKUPINE ZA EKONOMSKE KRITERIJE I RADNE SKUPINE ZA REFORMU JAVNE UPRAVE

- (1) Popis predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Radne skupine za političke kriterije, Radne skupine za ekonomske kriterije i Radne skupine za reformu javne uprave i redosljed njihovog rotiranja svakih šest mjeseci dat je u nastavku:

RADNA SKUPINA	PRVO PREDSJEDANJE	DRUGO PREDSJEDANJE	TREĆE PREDSJEDANJE
I. Radna skupina za političke kriterije	Darija Ramljak, Direkcija za evropske integracije	Alen Taletović, Federalno ministarstvo pravde	Radmila Dragišić, Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske
II. Radna skupina za ekonomske kriterije	Rijad Kovač, Federalni zavod za programiranje razvoja	Dalibor Tomaš, Ministarstvo finansija Republike Srpske	Alida Sofić, Direkcija za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine
III. Radna skupina za reformu javne uprave	Nikola Knežević, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske	Dragan Čuzulan, Ured koordinatora za reformu javne uprave Vijeća ministara Bosne i Hercegovine	Enver Išerić, Federalno ministarstvo pravde

- (2) Razdoblje šestomjesečnog predsjedanja započinje danom stupanja na snagu ovoga popisa.
- (3) Ovaj popis stupa na snagu danom usvajanja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 121/17
12. svibnja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa članom 10. stav (1) Odluke o sistemu koordinacije procesa evropskih integracija u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 72/16) i čl. 3. 4. i 5. Odluke o uspostavljanju Radne grupe za političke kriterije, Radne grupe za ekonomske kriterije i Radne grupe za reformu javne uprave ("Službeni glasnik BiH", broj 41/17), na prijedlog Direkcije za evropske integracije, Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 101. sjednici održanoj 12. maja 2017. godine, usvojilo je

LISTU

PREDSJEDAVAJUĆIH I ZAMJENIKA PREDSJEDAVAJUĆIH RADNE GRUPE ZA POLITIČKE KRITERIJE, RADNE GRUPE ZA EKONOMSKE KRITERIJE I RADNE GRUPE ZA REFORMU JAVNE UPRAVE

- (1) Lista predsjedavajućih i zamjenika predsjedavajućih Radne grupe za političke kriterije, Radne grupe za ekonomske kriterije i Radne grupe za reformu javne uprave i redosljed njihovog rotiranja svakih šest mjeseci dat je u nastavku:

RADNA GRUPA	PRVO PREDSJEDAVANJE	DRUGO PREDSJEDAVANJE	TREĆE PREDSJEDAVANJE
I. Radna grupa za političke kriterije	Darija Ramljak, Direkcija za evropske integracije	Alen Taletović, Federalno ministarstvo pravde	Radmila Dragišić, Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske
II. Radna grupa za ekonomske kriterije	Rijad Kovač, Federalni zavod za programiranje razvoja	Dalibor Tomaš, Ministarstvo finansija Republike Srpske	Alida Sofić, Direkcija za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine
III. Radna grupa za reformu javne uprave	Nikola Knežević, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske	Dragan Čuzulan, Ured koordinatora za reformu javne uprave Savjeta ministara Bosne i Hercegovine	Enver Išerić, Federalno ministarstvo pravde

- (2) Period šestomjesečnog predsjedavanja započinje danom stupanja na snagu ove liste.
- (3) Ova lista stupa na snagu danom usvajanja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

CM broj 121/17
12. maja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Savjeta ministara BiH
Dr Denis Zvizdić, s. p.

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi s članom 10. stav (1) Odluke o sistemu koordinacije procesa evropskih integracija u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 72/16) i čl. 3., 4. i 5. Odluke o uspostavljanju Radne grupe za političke kriterije, Radne grupe za ekonomske kriterije i Radne grupe za reformu javne uprave ("Službeni glasnik BiH", broj 41/17), na prijedlog Direkcije za evropske integracije, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 101. sjednici održanoj 12. maja 2017. godine, usvojilo je

LISTU

PREDSJEDAVAJUĆIH I ZAMJENIKA PREDSJEDAVAJUĆIH RADNE GRUPE ZA POLITIČKE KRITERIJE, RADNE GRUPE ZA EKONOMSKE KRITERIJE I RADNE GRUPE ZA REFORMU JAVNE UPRAVE

- (1) Lista predsjedavajućih i zamjenika predsjedavajućih Radne grupe za političke kriterije, Radne grupe za ekonomske kriterije i Radne grupe za reformu javne uprave i redosljed njihovog rotiranja svakih šest mjeseci dat je u nastavku:

RADNA GRUPA	PRVO PREDSJEDAVANJE	DRUGO PREDSJEDAVANJE	TREĆE PREDSJEDAVANJE
I. Radna grupa za političke kriterije	Darija Ramljak, Direkcija za evropske integracije	Alen Taletović, Federalno ministarstvo pravde	Radmila Dragišić, Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske
II. Radna grupa za ekonomske kriterije	Rijad Kovač, Federalni zavod za programiranje razvoja	Dalibor Tomaš, Ministarstvo finansija Republike Srpske	Alida Sofić, Direkcija za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine
III. Radna grupa za reformu javne uprave	Nikola Knežević, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske	Dragan Čuzulan, Ured koordinatora za reformu javne uprave Vijeća ministara Bosne i Hercegovine	Enver Išerić, Federalno ministarstvo pravde

- (2) Period šestomjesečnog predsjedavanja počinje danom stupanja na snagu ove liste.

- (3) Ova lista stupa na snagu danom usvajanja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 121/17
12. maja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, s. r.

BOSNA I HERCEGOVINA UPRAVA ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE

692

Temeljem članka 16. stavak 8. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09 i 32/13), uvažavajući zaključak Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 86. sjednice, Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje je, na 21. sjednici održanoj dana 19.06.2017. godine, donio

POSLOVNIK O RADU UPRAVNOG ODBORA UPRAVE ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

- (1) Poslovnik o radu Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Poslovnik), regulira: nadležnost, odgovornost, pravni status, način pripremanja sjednica, način održavanja sjednica, način glasovanja i kvorum, način donošenja odluka i podzakonskih akata, način objavljivanja odluka i podzakonskih akata, kao i druga pitanja u svezi s radom članova Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Upravni odbor).
- (2) Upravni odbor razmatra pitanja i materijale iz svoje nadležnosti i odlučuje o istima na sjednici, po postupku utvrđenom ovim Poslovnikom.

Članak 2.

(Nadležnost Upravnog odbora)

Upravni odbor nadležan je za:

- a) utvrđivanje prijedloga politike o neizravnom oporezivanju za provedbu u cijeloj Bosni i Hercegovini;
- b) informiranje Vijeća ministara, kao i vlada Federacije, Republike Srpske i Distrikta, o politici i provedbi politike u svezi s neizravnim porezima i nastalim implikacijama po javne prihode, kako bi se olakšala priprema fiskalno relevantnih proračuna;
- c) definiranje strateških ciljeva Uprave za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Uprava) i ocjenu uspješnosti Uprave u postizanju tih ciljeva;
- d) odobravanje prijedloga proračuna Uprave sukladno članku 13. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH);
- e) odobravanje godišnjeg plana rada i Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Uprave, koje priprema ravnatelj Uprave, sukladno članku 8. stavak 7. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH;
- f) donošenje odluka o spornim slučajevima u svezi s raspodjelom prihoda;
- g) sve druge zadatke predviđene zakonom;
- h) pokretanje pripreme zakonskih propisa u svezi s neizravnim oporezivanjem i njihovih izmjena, uključujući i zakonske propise o poreznim stopama i strukturama, ako to smatra neophodnim u cilju

provedbe Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH;

- i) donošenje propisa potrebnih za provedbu aktivnosti u članku 14. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH;
- j) usvaja instrukcije kojima će se propisani podaci ili dokumenti smatrati službenom tajnom u radu Upravnog odbora i Uprave, pri čemu će Upravni odbor uzeti u obzir važeće zakonske propise u Bosni i Hercegovini, Federaciji, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu.

Članak 3.

(Status i sjedište Upravnog odbora)

- (1) Upravni odbor ima status pravne osobe.
- (2) Sjedište Upravnog odbora je u Mostaru.

Članak 4.

(Donošenje i način objavljivanja podzakonskih akata)

- (1) Upravni odbor donosi podzakonske akte za provedbu propisa iz oblasti neizravnog oporezivanja iz članka 14. stavak 3. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja.
- (2) Pripremu za objavljivanje usvojenih podzakonskih akata obavlja Ured predsjedatelja Upravnog odbora. Podzakonski akti se objavljuju u "Službenom glasniku BiH" pod imenom "Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje BiH".
- (3) Ured predsjedatelja Upravnog odbora, nakon usvajanja teksta podzakonskog akta i obavljenih priprema za objavu, tekst podzakonskog akta prije upućivanja na objavu dostavlja Upravi za neizravno oporezivanje radi lektoriranja.

II. ORGANIZACIJA UPRAVNOG ODBORA

Članak 5.

(Sastav Upravnog odbora)

- (1) Upravni odbor je institucionalno uspostavljen člankom 3., 14., 15., 16., 17., 18. i 19. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH.
- (2) Upravni odbor sastoji se od šest članova, koga čine: ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine, ministri financija Federacije BiH i Republike Srpske ili osobe koje djeluju u tom svojstvu i tri stručnjaka za neizravno oporezivanje.
- (3) Osim članova Upravnog odbora, Upravni odbor čine i tri posmatrača, i to: predstavnik Distrikta Brčko, ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje i predstavnik Centralne banke.

Članak 6.

(Imenovanje članova Upravnog odbora)

- (1) Ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine, ministri financija Federacije BiH i Republike Srpske su članovi Upravnog odbora po službenoj dužnosti.
- (2) Članovi Upravnog odbora, tri stručnjaka za neizravno oporezivanje, imenuje Vijeće ministara BiH, Vlada Federacije BiH i Vlada Republike Srpske sukladno Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH, Zakonom o ministarskim i vladinim imenovanjima FBiH i Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske.
- (3) Posmatrača iz Distrikta Brčko imenuje gradonačelnik sukladno Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH.
- (4) Posmatrača Centralne banke imenuje Guverner Centralne banke.

Članak 7.

(Mandat članova)

- (1) Mandat članova Upravnog odbora, ministara financija, traje tijekom njihovih mandata.
- (2) Članovima Upravnog odbora iz reda stručnjaka i posmatrača iz Brčko Distrikta i Centralne banke, mandat traje pet godina, sa mogućnošću jednog ponovnog imenovanja.
- (3) Po isteku mandata iz stavka (2) ovoga članka, članovi Upravnog odbora iz reda stručnjaka obavljaju mandat do izbora i imenovanja novih članova.

Članak 8.

(Izbor predsjedatelja i zamjenika Upravnog odbora)

- (1) Članovi Upravnog odbora konsenzusom biraju predsjedatelja iz reda članova, na mandat od pet godina. Mandat predsjedatelja se podudara sa dužinom trajanja njegovog mandata.
- (2) Predsjedatelj Upravnog odbora se bira prije isteka njegovog mandata. Ukoliko se ne izvrši izbor novog predsjedatelja prije isteka njegovog mandata, ministar financija i trezora BiH po službenoj dužnosti je predsjedatelj do izbora novog predsjedatelja.
- (3) Zamjenika predsjedatelja Upravnog odbora također biraju članovi Upravnog odbora, konsenzusom, na istoj sjednici kada se vrši izbor predsjedatelja Upravnog odbora.
- (4) Ukoliko je predsjedatelj Upravnog odbora spriječen da obavlja dužnost iz opravdanih razloga, poslove i odgovornosti predsjedatelja preuzima zamjenik predsjedatelja.

Članak 9.

(Odgovornost predsjedatelja Upravnog odbora)

Predsjedatelj Upravnog odbora odgovoran je za:

- a) predstavljanje Upravnog odbora,
- b) sazivanje sjednice i sastavljanje prijedloga dnevnog reda, navođenje mjesta i vremena održavanja sjednice,
- c) potpisivanje odluke i drugog akta koje donosi Upravni odbor, potpisuje zapisnike sa sjednica Upravnog odbora,
- d) sačinjavanje plana aktivnosti Upravnog odbora koji se temelje na strateškim ciljevima i prioritetima Uprave i prioritetima Vijeća ministara BiH, te plan predstavlja članovima Upravnog odbora i isti se usvaja na sjednici Upravnog odbora,
- e) praćenje i usmjeravanje rada organizacijskih jedinica Upravnog odbora u svezi sa izvršavanjem administrativnih i tehničkih pitanja iz djelokruga rada.

Članak 10.

(Odgovornost članova Upravnog odbora)

- (1) Odgovornost članova Upravnog odbora propisana je Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH.
- (2) Član Upravnog odbora dužan je nazočiti sjednicama Upravnog odbora.
- (3) Ukoliko je član Upravnog odbora opravdano spriječen nazočiti sjednici Upravnog odbora, dužan je o razlozima nenazočenja obavijestiti predsjedatelja Upravnog odbora, putem Ureda predsjedatelja.
- (4) Članovi Upravnog odbora sudjeluju u planiranju aktivnosti Upravnog odbora, dostavljanjem prijedloga koje treba rješavati u mandatnom razdoblju.
- (5) Članovi Upravnog odbora su dužni aktivno sudjelovati u razmatranju materijala i donošenju odluka i zaključaka na sjednicama Upravnog odbora.
- (6) Članovi Upravnog odbora su dužni, nakon donijetih odluka i zaključaka, zastupati stavove Upravnog odbora pred drugim institucijama Bosne i Hercegovine i pred javnošću.

- (7) Član Upravnog odbora ne može odlučivati o pitanjima u kojima može imati ili ima izravni ili neizravni financijski interes.

Članak 11.

(Naknada za rad)

- (1) Članovi Upravnog odbora i posmatrači iz Brčko Distrikta i Centralne banke primaju mjesečnu naknadu za rad u Upravnom odboru iz vlastitog proračuna osiguranog sukladno članku 13. i članku 16. stavak 5. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH.
- (2) Upravni odbor donosi Odluku o visini naknade za rad članova Upravnog odbora, posebno za članove Upravnog odbora iz članka 16. stavak 2 (i), stavak 2 (ii) i stavak 3. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH.
- (3) Naknada za rad u Upravnom odboru se isplaćuje na temelju rada i odgovornosti za nadležnosti propisane Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH.

III. ODRŽAVANJE SJEDNICA UPRAVNOG ODBORA

Članak 12.

(Održavanje sjednica)

- (1) Upravni odbor održava redovite sjednice jednom mjesečno ili više puta mjesečno, ako to predsjedatelj smatra potrebnim.
- (2) Sjednica se može održati putem video linka.
- (3) Po potrebi Upravni odbor može održati izvanrednu sjednicu.
- (4) Procjenu postojanja okolnosti za održavanje izvanredne vrši predsjedatelj.
- (5) U izuzetnim situacijama može se održati telefonska sjednica.

Članak 13.

(Sazivanje redovite sjednice)

- (1) Predsjedatelj Upravnog odbora saziva redovitu sjednicu Upravnog odbora pismenim pozivom upućenim članovima Upravnog odbora i posmatračima, najmanje 10 dana prije datuma određenog za sjednicu. Pismeni poziv sadrži prijedlog dnevnog reda, vrijeme i mjesto održavanja sjednice.
- (2) Članovi Upravnog odbora mogu u roku od dva radna dana dostaviti predsjedatelju Upravnog odbora prijedlog dopune predloženog dnevnog reda, na temelju kojih predsjedatelj u roku od jednog radnog dana uvrštava dopune u predloženi dnevni red i isti dostavlja članovima Upravnog odbora sedam dana prije održavanja sjednice Upravnog odbora.
- (3) Ako je dan isteka roka utvrđenog u stavku (1) i (2) ovoga članka neradni dan, rok se prenosi na slijedeći radni dan.
- (4) Pismena korespondencija iz stavka (1) i (2) ovoga članka vrši se elektronskim putem ili putem pošte, telefaksa ili na drugi prikladan način.

Članak 14.

(Dnevni red redovite sjednice)

- (1) Dnevni red redovite sjednice sastavlja predsjedatelj Upravnog odbora i isti dostavlja članovima Upravnog odbora.
- (2) Svaki član Upravnog odbora ima pravo da doda nove točke na predloženi dnevni red, dostavljajući ih predsjedatelju u pisanom obliku, u roku od dva radna dana od prijema obavijesti o datumu održavanja sjednice.
- (3) Nakon prijema prijedloga za dodavanje novih točaka dnevnom redu, predsjedatelj u roku od jednog radnog dan sačinjava novi prijedlog dnevnog reda i isti dostavlja i članovima Upravnog odbora, najmanje sedam dana prije održavanja sjednice Upravnog odbora.

- (4) Prijedlog dnevnog reda redovite sjednice Upravnog odbora dostavljenog članovima Upravnog odbora se usvaja na sjednici.
- (5) Predsjedatelj predlaže redosljed točaka dnevnog reda, a njegov redosljed utvrđuje Upravni odbor.
- (6) Dnevni red kojeg je predložio predsjedatelj Upravnog odbora, uključujući i dopune od drugih članova Upravnog odbora, stavlja se na glasovanje i usvajanje.

Članak 15.

(Mogućnost izmjene dnevnog reda)

- (1) Na početku redovite sjednice, svaki član može predložiti izmjene dnevnog reda, što je ograničeno na slijedeće slučajeve:
 - a) brisanje točaka,
 - b) dodavanje novih točaka, ukoliko su nastupile izvanredne okolnosti, nastale nakon mogućnosti da se u redovitom postupku predloži dopuna dnevnog reda.
- (2) Upravni odbor odlučuje o svakoj izmjeni dnevnog reda za koju je potrebna većina glasova članova Upravnog odbora.
- (3) U slučaju da nema izmjena dnevnog reda, usvaja se dnevni red kojeg je predložio predsjedatelj, uključujući i dopune dostavljene od ostalih članova Upravnog odbora.

Članak 16.

(Materijali za redovitu sjednicu)

- (1) Materijali za redovitu sjednicu dostavljaju se zajedno sa pismenim pozivom za sjednicu ali ne kasnije od sedam dana prije održavanja sjednice.
- (2) Materijali iz stavka (1) ovoga članka nisu javni osim ako Upravni odbor ne odluči drugačije.

Članak 17.

(Sazivanje izvanredne i telefonske sjednice)

- (1) Predsjedatelj saziva izvanrednu sjednicu Upravnog odbora dostavljajući poziv za sjednicu članovima Upravnog odbora, najmanje dvadeset četiri sata prije održavanja sjednice.
- (2) Obavijest sadrži najmanje dnevni red, vrijeme i mjesto održavanja sjednice.
- (3) Izuzetno, sjednice Upravnog odbora se mogu obaviti i telefonskim putem. Telefonske sjednice se mogu obaviti samo za vrlo jednostavne procedure i pitanja koja su vezana rokovima, ukoliko se to pitanje nije moglo staviti na redovitu ili izvanrednu sjednicu Upravnog odbora.
- (4) U slučaju potrebe održavanja telefonske sjednice predsjedatelj Upravnog odbora pribavlja suglasnost članova Upravnog odbora za održavanje telefonske sjednice i predlaže točku dnevnog reda najmanje dvadeset četiri sata prije održavanja telefonske sjednice.
- (5) Za održavanje telefonske sjednice mora postojati suglasnost većine članova Upravnog odbora.

Članak 18.

(Dnevni red izvanredne i telefonske sjednice)

- (1) Predsjedatelj predlaže dnevni red izvanredne sjednice i isti se dostavlja članovima Upravnog odbora u pozivu za sjednicu.
- (2) Dnevni red izvanredne sjednice se stavlja na glasovanje i usvaja se većinom glasova članova Upravnog odbora.
- (3) U slučaju potrebe održavanja telefonske sjednice predsjedatelj Upravnog odbora pribavlja suglasnost članova Upravnog odbora za održavanje telefonske sjednice i predlaže točku dnevnog reda najmanje dvadeset četiri sata prije održavanja telefonske sjednice.
- (4) Dnevni red telefonske sjednice se ne može mijenjati na početku telefonske sjednice i o istom se članovi Upravnog odbora izjašnjavaju na početku telefonske sjednice i usvaja se većinom glasova članova Upravnog odbora.

Članak 19.

(Materijali za izvanrednu i telefonsku sjednicu)

- (1) Materijali za izvanrednu sjednicu dostavljaju se, po pravilu, istovremeno s pozivom na sjednicu ili najkasnije na početku sjednice.
- (2) Materijali za telefonsku sjednicu se dostavljaju najmanje dvadeset četiri sata prije održavanja telefonske sjednice uključujući i prijedlog za usvajanje.

Članak 20.

(Kvorum za glasovanje)

- (1) Predsjedatelj Upravnog odbora otvara sjednicu i utvrđuje da li je za pravovaljan rad i usvajanje odluka i zaključaka nazočan dovoljan broj članova Upravnog odbora.
- (2) Upravni odbor može održati sjednicu i donositi pravovaljane zaključke i odluke, ukoliko na sjednici postoji kvorum, što podrazumijeva da sjednici nazoči većina članova Upravnog odbora.
- (3) Odluke i zaključke Upravni odbor donosi konsenzusom. Predsjedatelj utvrđuje da li je postignut konsenzus i o tome glasno priopćava nakon glasovanja.
- (4) U slučaju nedostatka konsenzusa, odluke Upravnog odbora usvajaju se na sljedeći način:
 - a) prostom većinom glasova članova Upravnog odbora, uključujući glas ministra financija i trezora BiH, u slučaju da se odlukama uvode uvozne i izvozne pristojbe, i bilo kakve izmjene tih pristojbi,
 - b) prostom većinom glasova članova Upravnog odbora, uključujući glasove ministara financija Republike Srpske i Federacije, u slučaju odluka o drugim neizravnim porezima, uključujući stope i strukturu tih poreza, kao i za sve odluke o oslobođanjima ili izmjenama stopa i struktura neizravnih poreza;
 - c) prostom većinom glasova članova Upravnog odbora, uključujući glasove ministra financija i trezora BiH, glasove ministara financija Republike Srpske i Federacije, u slučaju odluka o raspodjeli prihoda po osnovi neizravnih poreza.

Članak 21.

(Način glasovanja)

- (1) U postupku glasovanja, prvo se glasa o prijedlozima koji su dani tijekom rasprave, a potom o prijedlozima ravnatelja danim u materijalu za sjednicu koji, s usvojenim prijedlozima danim tijekom rasprave, čine cjelinu.
- (2) Ukoliko neki član Upravnog odbora predloži da se prijedlog ravnatelja odbije u cjelini, tada se prvo glasa o prijedlogu ravnatelja, a potom o prijedlogu tog člana Upravnog odbora.
- (3) Članovi Upravnog odbora glasaju "za" prijedlog ili "protiv" prijedloga.
- (4) Glasovanje se vrši javno, dizanjem ruke.
- (5) Nakon završetka glasovanja, predsjedatelj utvrđuje rezultate glasovanja.
- (6) Rezultati glasovanja se utvrđuju na temelju broja glasova "za" i "protiv" prijedloga.
- (7) Nakon zaključivanja telefonske sjednice članovi Upravnog odbora u roku od dvadeset četiri sata dostavljaju svoje izjašnjenje dano u telefonskoj sjednici pismeno elektronskim putem u Ured predsjedatelja.

Članak 22.

(Nazočenje sjednici)

- (1) Sjednicama Upravnog odbora mogu nazočiti članovi Upravnog odbora, posmatrači, osoba koja vodi zapisnik sa sjednice, predstavnik OHR-a i glasnogovornik Upravnog odbora.

- (2) Ravnatelj Uprave obavezan je nazočiti svakoj sjednici i ne može poslati zamjenu, osim u slučaju bolesti ili službenog odsustva.
- (3) Posmatrači Upravnog odbora obavezni su nazočiti sjednicama i svoj izostanak dužni su opravdati predsjedatelju Upravnog odbora.
- (4) Osobe koje nisu članovi Upravnog odbora mogu nazočiti sjednicama jedino na temelju pismenog poziva predsjedatelja ili ministara financija BiH, Republike Srpske i Federacije BiH i ravnatelja Uprave, i mogu iznijeti svoja gledišta ili pružiti stručno mišljenje u svezi s određenim pitanjima uz njihovu suglasnost.

Članak 23.

(Vođenje sjednica)

- (1) Sjednicu Upravnog odbora vodi predsjedatelj Upravnog odbora.
- (2) Članovi Upravnog odbora koji dobiju riječ mogu raspravljati samo o točki dnevnog reda koja se trenutno razmatra. Ukoliko član Upravnog odbora ne diskutira o točki koja je na dnevnom redu, predsjedatelj upozorava diskutanta i, ako se nastavi diskusija mimo točke dnevnog reda, diskutantu se oduzima riječ.
- (3) Ukoliko za tačku dnevnog reda ne bude više diskutanta, predsjedatelj glasno konstatira da nema više diskutanta, te nakon toga glasno zaključuje raspravu.
- (4) Predsjedatelj na temelju obavljene rasprave, po svakoj točki, predlaže zaključak ili odluku, i priopćava na sjednici.
- (5) Zaključak ili odluka se stavlja na glasovanje. Predsjedatelj glasno konstatira rezultate glasovanja. Ukoliko neko od članova Upravnog odbora glasa protiv zaključka ili odluke, konstatira se ime člana koji je protiv zaključka.
- (6) Nakon rasprave po točkama dnevnog reda i donošenja odgovarajućih odluka i zaključaka, predsjedatelj zaključuje sjednicu.
- (7) U slučaju obimnog dnevnog reda, kada sve točke nije moguće na sjednici završiti, predsjedatelj može prekinuti sjednicu i nastavak sjednice zakazati za drugi datum.

Članak 24.

(Zapisnici i dokumentacija)

- (1) Sjednice Upravnog odbora se snimaju, i na temelju tonskog zapisa sačinjava se nacrt zapisnika (izvod iz stenograma).
- (2) Zapisnik sadrži najmanje sljedeće:
 - a) mjesto i datum održavanja sjednice, vrijeme početka, završetka ili prekida sjednice,
 - b) prezimena i imena nazočnih i odsutnih,
 - c) konstataciju o potrebnom broju nazočnih članova Upravnog odbora, imena članova Upravnog odbora koji su opravdali izostanak sa sjednice,
 - d) tijek sjednice po točkama dnevnog reda: ime diskutanta, kratku diskusiju diskutanta, prijedloge zaključaka ili odluka i druga važna pitanja iz diskusije,
 - e) zaključke ili odluke po dotičnoj točki,
 - f) rezultate glasovanja članova, s imenima članova koji su glasovali "protiv",
 - g) naziv svake odluke ili akta, zadatke, nositelje i rokove,
 - h) potpis predsjedatelja.
- (3) Nacrt Zapisnika i stenograma sa sjednice Ured predsjedatelja dostavlja u roku od 10 dana od dana održavanja sjednice svim članovima Upravnog odbora, tonski zapis sa sjednice u roku od tri dana od dana održavanja sjednice.
- (4) Zaključci sa sjednice se dostavljaju u roku od tri dana od dana održavanja sjednice.

- (5) Članovi Upravnog odbora mogu uputiti primjedbe na Nacrt zapisnika u roku od 10 dana od dana dostave zapisnika. Član Upravnog odbora je dužan u roku od 10 dana dostaviti primjedbe na Zapisnik ili potvrditi da se slaže sa zapisnikom.
- (6) Verificiranje zapisnika vrši se na prvoj idućoj sjednici, izuzetno na slijedećoj sjednici Upravnog odbora. Članovima Upravnog odbora uz zapisnik se dostavlja i stenogram i tonski zapis sa sjednice.
- (7) Materijali koji su razmatrani, podnesene pismene primjedbe članova i drugih sudionika, tonski zapis i zapisnik čine dokumentaciju sjednice.

Članak 25.

(Obavještanje o zaključcima)

Ured predsjedatelja Upravnog odbora, nakon obavljene rasprave i usvojenih zaključaka ili odluka, po pojedinim zahtjevima koji se odnose na neizravno oporezivanje, obavještava podnositelja zahtjeva.

Članak 26.

(Priopćenja za javnost)

- (1) Predsjedatelj Upravnog odbora informira javnost o usvojenim zaključcima i odlukama Upravnog odbora.
- (2) Zapisnici Upravnog odbora su javni dokumenti, nakon verificiranja.
- (3) Upravni odbor može usuglasiti i izdati priopćenje za javnost.

Članak 27.

(Podaci obilježeni stupnjem tajnosti)

- (1) Ukoliko se na sjednici Upravnog odbora iznose podaci obilježeni stupnjem tajnosti Upravnog odbora, Uprave ili drugih institucija BiH, sjednici nazoče samo članovi Upravnog odbora.
- (2) Članovi Upravnog odbora dužni su čuvati podatke obilježene stupnjem tajnosti za koje su saznali kroz rad u Upravnom odboru.

IV. ORGANIZACIJSKE JEDINICE UPRAVNOG ODBORA

Članak 28.

(Organizacijske jedinice)

- (1) Upravni odbor osniva organizacijske jedinice koje pružaju administrativnu, stručnu i tehničku pomoć Upravnom odboru.
- (2) Struktura organizacijskih jedinica, sistematizacija radnih mjesta, uvjeti i opis poslova Upravnog odbora i njihova djelatnost se utvrđuje Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta organizacijskih jedinica Upravnog odbora, usvojenog od strane Upravnog odbora.
- (3) Rukovoditelji organizacijskih jedinica za svoj rad odgovaraju Upravnom odboru.

Članak 29.

(Osoblje jedinica Upravnog odbora)

- (1) Radna mjesta u organizacijskim jedinicama Upravnog odbora mogu se popuniti stjecanjem statusa državnog službenika, premještanjem državnog službenika ili zaključivanjem ugovora o radu za uposlenike sukladno važećim propisima.
- (2) Upravni odbor odlučuje o popunjavanju sistematizacije organizacijskih jedinica i provodi neophodnu proceduru, uz podršku Uprave za neizravno oporezivanje.
- (3) Organizacijske jedinice Upravnog odbora mogu biti smještene u Središnjem uredu UNO i u regionalnim centrima UNO, sukladno potrebama Upravnog odbora.

V. ODNOS UPRAVNOG ODBORA SA VIJEĆEM MINISTARA BiH

Članak 30.

(Odnos sa Vijećem ministara)

Upravni odbor će u odnosu na Vijeće ministara BiH postupati na način definiran Zakonom o sustavu neizravnih poreza u BiH.

Članak 31.

(Odnos Upravnog odbora s drugim organima)

- (1) Upravni odbor prije podnošenja utvrđivanja prijedloga politike neizravnog oporezivanja Vijeću ministara BiH, kada ocijeni potrebnim može zatražiti komentare od Povjerenstva za financije i proračun Federacije BiH, Republike Srpske i Skupštine Distrikta Brčko.
- (2) Zastupnički dom Parlamenta Federacije, Narodna skupština Republike Srpske i Skupština Distrikta dostavljaju svoje komentare Upravnom odboru u roku od 15 dana od dana dostavljanja prijedloga.

VI. ODNOSI UPRAVNOG ODBORA SA UPRAVOM ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE

Članak 32.

(Odnosi između Upravnog odbora i Uprave)

- (1) Odnosi između Upravnog odbora i Uprave za neizravno oporezivanje su uređeni Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH i Zakonom o upravi za neizravno oporezivanje.
- (2) Uprava za neizravno oporezivanje dostavlja Upravnom odboru:
 - a) mjesečna Izvješća o naplati i raspodjeli prihoda i Izvješća o izdvojenim sredstvima za minimalne pričuve,
 - b) tromjesečne informacije o naplati i raspodjeli prihoda, o izvršenim povratima prihoda, o nenaplaćenim приходima (dugovanjima), razlozima nemogućnosti naplate prihoda, slučajevima utaje prihoda, kontrolnim aktivnostima i problemima u zakonskim propisima u provedbi politike neizravnog oporezivanja,
 - c) godišnje Izvješće o radu.
- (3) Uprava u slučaju potrebe za izmjenu zakonskih propisa ili propisa iz oblasti organizacije rada, ili drugih propisa iz nadležnosti Upravnom odboru podnosi inicijativu Upravnom odboru.
- (4) Nakon utvrđivanja prijedloga propisa o neizravnom oporezivanju Upravni odbor pribavlja mišljenje nadležnih institucija radi dostavljanja prijedloga u daljnju proceduru.
- (5) Uprava je dužna da o podzakonskom aktu iz oblasti neizravnih poreza koje donosi informira Upravni odbor.
- (6) UNO je dužna da u roku od 30 dana dostavi sve tražene podatke o neizravnim porezima na zahtjev člana Upravnog odbora upućenog putem Ureda predsjedatelja.
- (7) Ukoliko Upravni odbor ne usvoji ili ne odobri prijedlog Uprave za donošenje propisa, Uprava je dužna u roku od dva mjeseca podnijeti novi prijedlog.

Članak 33.

(Kontrola nad organizacijom i radom Uprave)

Upravni odbor vrši kontrolu nad organizacijom i radom Uprave za neizravno oporezivanje putem:

- a) redovitih i detaljnih mjesečnih izvješća o naplati i raspodjeli prihoda, o neizmirenim dugovanjima, slučajevima prijevare, problema u naplati prihoda, kontrolnim aktivnostima i aktivnostima na provedbi propisa;

- b) jedinstvenom primjenom propisa iz neizravnih poreza na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine;
- c) primjenom Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Uprave za neizravno oporezivanje, kao i platnih razreda i platne strukture i dodatka na plaću uposlenih u UNO;
- d) definiranjem strateških ciljeva Uprave i ocjene uspješnosti u realizaciji strateških ciljeva;
- e) odobravanjem prijedloga godišnjeg proračuna Uprave za neizravno oporezivanje;
- f) odobravanjem prijedloga godišnjeg plana;
- g) revidiranjem Izvješća o radu UNO;
- h) podnošenjem prijedloga za izmjenu i dopunu propisa kojima se omogućava unaprijedjenje neizravnih poreza.

Članak 34.

(Odobranje zahtjeva za proračun UNO)

- (1) Uprava dostavlja prijedlog godišnjeg proračuna na odobravanje Upravnom odboru, prije dostavljanja proračuna u redovitu proceduru usvajanja državnog proračuna.
- (2) Uprava za neizravno oporezivanje dostavlja na odobrenje Upravnom odboru godišnji proračun na temelju definiranih strateških ciljeva Uprave.
- (3) Ukoliko Upravni odbor ne odobri godišnji proračun, prijedlog proračuna se vraća Upravi za neizravno oporezivanje koja je dužna u roku od sedam dana dostaviti novi prijedlog proračuna na odobrenje Upravnom odboru.
- (4) Upravni odbor može dva puta vratiti na doradu prijedlog proračuna Upravi za neizravno oporezivanje. U slučaju da Upravni odbor ni poslije dva puta ne odobri prijedlog proračuna, Upravni odbor upućuje Vijeću ministara svoj prijedlog godišnjeg proračuna.
- (5) Odluku o prijedlogu proračuna UNO, Upravni odbor donosi natpolovičnom većinom glasova nazočnih članova, uključujući glas sva tri ministra financija u BiH. Usvojeni godišnji proračun je i operativni proračun Uprave.
- (6) Uprava dostavlja Upravnom odboru šestomjesečno izvješće o izvršenju proračuna.
- (7) U godišnjem proračunu Uprave, posebno se predviđaju troškovi Upravnog odbora.
- (8) Uprava osigurava Upravnom odboru potrebna sredstva i pruža odgovarajuću podršku u osoblju, kako bi omogućila vršenje njegovih poslova prema Zakonu o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH.

Članak 35.

(Proračun Upravnog odbora)

- (1) Proračun Upravnog odbora sastavni je dio proračuna Uprave.
- (2) Prijedlog proračuna Upravnog odbora priprema Odjeljenje za makroekonomsku analizu u suradnji s Upravom na način i u rokovima koji su utvrdeni od strane Ministarstva financija i trezora BiH.
- (3) Prijedlog Proračuna Upravnog odbora se usvaja od strane Odbora u sklopu procedura i u rokovima koji su ovim Poslovnikom propisani za usvajanje proračuna Uprave.
- (4) Upravni odbor posebnom odlukom imenuje osobu koja je ovlaštena za odobravanje isplata na teret proračuna Odbora i njenog zamjenika.
- (5) Odjeljenje za makroekonomsku analizu podnosi godišnje izvješće o izvršenju proračuna Upravnog odbora u rokovima podnošenja završnih financijskih izvješća, kao i periodična izvješća po zahtjevu Odbora.

Članak 36.

(Izvjешće o radu Uprave)

- (1) Uprava putem Upravnog odbora podnosi godišnje izvješće o radu Vijeću ministara BiH, osim u slučajevima kada Vijeće ministara drugačije zahtijeva.
- (2) Izvješće sadrži podatke o:
 - a) naplati i raspodjeli prihoda, o neizmirenim dugovanjima, slučajevima prijevare, problema u naplati prihoda, kontrolnim aktivnostima i aktivnostima na provedbi propisa,
 - b) ostvareni napredak sukladno usvojenom godišnjem planu,
 - c) izvršenje proračuna Uprave,
 - d) izvješće o pristiglim i distribuiranim sredstvima,
 - e) probleme s kojima se Uprava suočava u provedbi politike neizravnog oporezivanja, kao i konkretnim koracima koji bi te probleme otklonili.

Članak 37.

(Upravni odbor u ulozi Povjerenstva za izbor ravnatelja Uprave)

- (1) Upravni odbor je Izorno povjerenstvo za izbor ravnatelja Uprave.
- (2) Povjerenstvo iz stavka (1) ovoga članka donosi poseban Poslovnik o radu.

Članak 38.

(Uvjeti za razrješenje ravnatelja Uprave)

- (1) Sukladno članku 9. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH, Vijeće ministara, na prijedlog Upravnog odbora, razrješava ravnatelja Uprave.
- (2) Kriteriji za razrješenje ravnatelja Uprave utvrđeni su člankom 9. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH.
- (3) Odluku o prijedlogu za razrješenje ravnatelja Uprave donosi Upravni odbor natpolovičnom većinom glasova nazočnih članova.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

(Stupanje na snagu)

- (1) Ovaj poslovnik stupa na snagu idućeg dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".
- (2) Danom stupanja na snagu ovog poslovnika prestaje da važi Poslovnik o radu Upravnog odbora uspostavljenog prema Zakonu o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 14/09, 65/10, 24/12 i 52/16).

Broj 02-02-61/17
19. lipnja 2017. godine
Mostar

Predsjedatelj
Upravnog odbora
Vjekoslav Bevanda, v. r.

Na osnovu člana 16. stav 8. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09 i 32/13), уважавајући закључак Савјета министара Босне и Херцеговине са 86. сједнице, Управни одбор Управе за indirektno oporezivanje је, на 21. сједници одржаној дана 19.06.2017. године, донио

ПОСЛОВНИК

О РАДУ УПРАВНОГ ОДБОРА УПРАВЕ ЗА
ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Пословник о раду Управног одбора Управе за indirektno oporezivanje (у даљем тексту: Пословник), регулише: надлежност, одговорност, правни статус, начин припремања сједница, начин одржавања сједница, начин гласања и кворум, начин доношења одлука и подзаконских аката, начин објављивања одлука и подзаконских аката, као и друга питања у вези са радом чланова Управног одбора Управе за indirektno oporezivanje (у даљем тексту: Управни одбор).
- (2) Управни одбор разматра питања и материјале из своје надлежности и одлучује о истима на сједници, по поступку утврђеном овим Пословником.

Члан 2.

(Надлежност Управног одбора)

Управни одбор надлежан је за:

- a) утврђивање приједлога политике о indirektnom oporezivanju за провођење у цијелој Босни и Херцеговини;
- б) информисање Савјета министара, као и влада Федерације, Републике Српске и Дистрикта, о политици и провођењу политике у вези са indirektnim порезима и насталим импликацијама по јавне приходе, како би се олакшала припрема фискално релевантних буџета;
- ц) дефинисање стратешких циљева Управе за indirektno oporezivanje (у даљем тексту: Управа) и оцјену успешности Управе у постизању тих циљева;
- д) одобравање приједлога буџета Управе у складу с чланом 13. Закона о систему indirektnog oporezivanja у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон о систему indirektnog oporezivanja у БиХ);
- е) одобравање годишњег плана рада и Правилника о унутрашњој организацији Управе, које припрема директор Управе, у складу с чланом 8. став 7. Закона о систему indirektnog oporezivanja у БиХ;
- ф) доношење одлука о спорним случајевима у вези са расподјелом прихода;
- г) све друге задатке предвиђене законом;
- х) покретање припреме законских прописа у вези са indirektnim oporezivanjem и њихових измјена, укључујући и законске прописе о пореским стопама и структурама, ако то сматра неопходним у циљу провођења Закона о систему indirektnog oporezivanja у БиХ;
- и) доношење прописа потребних за провођење активности у члану 14. Закона о систему indirektnog oporezivanja у БиХ;
- ј) усваја инструкције којима ће се прописани подаци или документи сматрати службеном тајном у раду Управног одбора и Управе, при чему ће Управни одбор узети у обзир важеће законске прописе у Босни и Херцеговини, Федерацији, Републици Српској и Брчко Дистрикту.

Члан 3.

(Статус и сједиште Управног одбора)

- (1) Управни одбор има статус правног лица.
- (2) Сједиште Управног одбора је у Мостару.

Члан 4.

(Доношење и начин објављивања подзаконских аката)

- (1) Управни одбор доноси подзаконске акте за провођење прописа из области индиректног опорезивања из члана 14. став 3. Закона о систему индиректног опорезивања.
- (2) Припрему за објављивање усвојених подзаконских аката обавља Уред председавајућег Управног одбора. Подзаконски акти се објављују у "Службеном гласнику БиХ" под именом "Управни одбор Управе за индиректно опорезивање БиХ".
- (3) Уред председавајућег Управног одбора, након усвајања текста подзаконског акта и обављених припрема за објаву, текст подзаконског акта прије упућивања на објаву доставља Управи за индиректно опорезивање ради лекторисања.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА УПРАВНОГ ОДБОРА

Члан 5.

(Састав Управног одбора)

- (1) Управни одбор је институционално успостављен чланом 3., 14., 15., 16., 17., 18. и 19. Закона о систему индиректног опорезивања у БиХ.
- (2) Управни одбор састоји се од шест чланова, кога чине: министар финансија и трезора Босне и Херцеговине, министри финансија Федерације БиХ и Републике Српске или особе које дјелују у том својству и три стручњака за индиректно опорезивање.
- (3) Осим чланова Управног одбора, Управни одбор чине и три посматрача, и то: представник Дистрикта Брчко, директор Управе за индиректно опорезивање и представник Централне банке.

Члан 6.

(Именовање чланова Управног одбора)

- (1) Министар финансија и трезора Босне и Херцеговине, министри финансија Федерације БиХ и Републике Српске су чланови Управног одбора по службеној дужности.
- (2) Чланови Управног одбора, три стручњака за индиректно опорезивање, именује Савјет министара БиХ, Влада Федерације БиХ и Влада Републике Српске у складу са Законом о министарским именованима, именованима Савјета министара и другим именованима БиХ, Законом о министарским и владиним именованима ФБиХ и Законом о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске.
- (3) Посматрача из Дистрикта Брчко именује градоначелник у складу са Законом о министарским именованима, именованима Савјета министара и другим именованима БиХ.
- (4) Посматрача Централне банке именује Гувернер Централне банке.

Члан 7.

(Мандат чланова)

- (1) Мандат чланова Управног одбора, министара финансија, траје током њихових мандата.
- (2) Члановима Управног одбора из реда стручњака и посматрача из Брчко Дистрикта и Централне банке, мандат траје пет година, са могућношћу једног поновног именовања.

- (3) По истеку мандата из става (2) овог члана, чланови Управног одбора из реда стручњака обављају мандат до избора и именовања нових чланова.

Члан 8.

(Избор председавајућег и замјеника Управног одбора)

- (1) Чланови Управног одбора консензусом бирају председавајућег из реда чланова, на мандат од пет година. Мандат председавајућег се подудара са дужином трајања његовог мандата.
- (2) Председавајући Управног одбора се бира прије истека његовог мандата. Уколико се не изврши избор новог председавајућег прије истека његовог мандата, министар финансија и трезора БиХ по службеној дужности је председавајући до избора новог председавајућег.
- (3) Замјеника председавајућег Управног одбора такође бирају чланови Управног одбора, консензусом, на истој сједници када се врши избор председавајућег Управног одбора.
- (4) Уколико је председавајући Управног одбора спријечен да обавља дужност из оправданих разлога, послове и одговорности председавајућег преузима замјеник председавајућег.

Члан 9.

(Одговорност председавајућег Управног одбора)

Председавајући Управног одбора одговоран је за:

- а) представљање Управног одбора,
- б) сазивање сједнице и састављање приједлога дневног реда, навођење мјеста и времена одржавања сједнице,
- ц) потписивање одлуке и другог акта које доноси Управни одбор, потписује записнике са сједница Управног одбора,
- д) сачињавање плана активности Управног одбора који се темеље на стратешким циљевима и приоритетима Управе и приоритетима Савјета министара БиХ, те план представља члановима Управног одбора и исти се усваја на сједници Управног одбора,
- е) праћење и усмјеравање рада организационих јединица Управног одбора у вези са извршавањем административних и техничких питања из дјело-круга рада.

Члан 10.

(Одговорност чланова Управног одбора)

- (1) Одговорност чланова Управног одбора прописана је Законом о систему индиректног опорезивања у БиХ.
- (2) Члан Управног одбора је дужан да присуствује сједницама Управног одбора.
- (3) Уколико је члан Управног одбора оправдано спријечен да присуствује сједници Управног одбора, дужан је да о разлозима неприсуствовања обавијести председавајућег Управног одбора, путем Уреда председавајућег.
- (4) Чланови Управног одбора учествују у планирању активности Управног одбора, достављањем приједлога које треба рјешавати у мандатном периоду.
- (5) Чланови Управног одбора су дужни активно учествовати у разматрању материјала и доношењу одлука и закључака на сједницама Управног одбора.
- (6) Чланови Управног одбора су дужни, након донијетих одлука и закључака, заступати ставове Управног одбора пред другим институцијама Босне и Херцеговине и пред јавношћу.

- (7) Члан Управног одбора не може одлучивати о питањима у којима може имати или има директни или индиректни финансијски интерес.

Члан 11.

(Накнада за рад)

- (1) Чланови Управног одбора и посматрачи из Брчко Дистрикта и Централне банке примају мјесечну накнаду за рад у Управном одбору из властитог буџета обезбијеђеног у складу са чланом 13. и чланом 16. став 5. Закона о систему индиректног опорезивања у БиХ.
- (2) Управни одбор доноси Одлуку о висини накнаде за рад чланова Управног одбора, посебно за чланове Управног одбора из члана 16. став 2 (и), став 2 (ии) и став 3. Закона о систему индиректног опорезивања у БиХ.
- (3) Накнада за рад у Управном одбору се исплаћује на основу рада и одговорности за надлежности прописане Законом о систему индиректног опорезивања у БиХ.

III. ОДРЖАВАЊЕ СЈЕДНИЦА УПРАВНОГ ОДБОРА

Члан 12.

(Одржавање сједнице)

- (1) Управни одбор одржава редовне сједнице једном мјесечно или више пута мјесечно, ако то предједавајући сматра потребним.
- (2) Сједница се може одржати путем видео линка.
- (3) По потреби Управни одбор може одржати ванредну сједницу.
- (4) Процјену постојања околности за одржавање ванредне врши предједавајући.
- (5) У изузетним ситуацијама може се одржати телефонска сједница.

Члан 13.

(Сазивање редовне сједнице)

- (1) Предједавајући Управног одбора сазива редовну сједницу Управног одбора писменим позивом упућеним члановима Управног одбора и посматрачима, најмање 10 дана прије датума одређеног за сједницу. Писмени позив садржи приједлог дневног реда, вријеме и мјесто одржавања сједнице.
- (2) Чланови Управног одбора могу у року од два радна дана доставити предједавајућем Управног одбора приједлог допуне предложеног дневног реда, на основу којих предједавајући у року од једног радног дана уврштава допуне у предложени дневни ред и исти доставља члановима Управног одбора седам дана прије одржавања сједнице Управног одбора.
- (3) Ако је дан истека рока утврђеног у ставу (1) и (2) овог члана нерадни дан, рок се преноси на слиједећи радни дан.
- (4) Писмена кореспонденција из става (1) и (2) овог члана врши се електронским путем или путем поште, телефакса или на други прикладан начин.

Члан 14.

(Дневни ред редовне сједнице)

- (1) Дневни ред редовне сједнице саставља предједавајући Управног одбора и исти доставља члановима Управног одбора.
- (2) Сваки члан Управног одбора има право да дода нове тачке на предложени дневни ред, достављајући их предједавајућем у писаном облику, у року од два радна дана од пријема обавијести о датуму одржавања сједнице.
- (3) Након пријема приједлога за додавање нових тачака дневном реду, предједавајући у року од једног радног дан сачињава нови приједлог дневног реда и исти

доставља и члановима Управног одбора, најмање седам дана прије одржавања сједнице Управног одбора.

- (4) Приједлог дневног реда редовне сједнице Управног одбора достављеног члановима Управног одбора се усваја на сједници.
- (5) Предједавајући предлаже редослијед тачака дневног реда, а његов редослијед утврђује Управни одбор.
- (6) Дневни ред којег је предложио предједавајући Управног одбора, укључујући и допуне од других чланова Управног одбора, ставља се на гласање и усвајање.

Члан 15.

(Могућност измјене дневног реда)

- (1) На почетку редовне сједнице, сваки члан може предложити измјене дневног реда, што је ограничено на слиједеће случајеве:
 - а) брисање тачака,
 - б) додавање нових тачака, уколико су наступиле ванредне околности, настале након могућности да се у редовном поступку предложи допуна дневног реда.
- (2) Управни одбор одлучује о свакој измјени дневног реда за коју је потребна већина гласова чланова Управног одбора.
- (3) У случају да нема измјена дневног реда, усваја се дневни ред којег је предложио предједавајући, укључујући и допуне достављене од осталих чланова Управног одбора.

Члан 16.

(Материјали за редовну сједницу)

- (1) Материјали за редовну сједницу достављају се заједно са писменим позивом за сједницу али не касније од седам дана прије одржавања сједнице.
- (2) Материјали из става (1) овог члана нису јавни осим ако Управни одбор не одлучи другачије.

Члан 17.

(Сазивање ванредне и телефонске сједнице)

- (1) Предједавајући сазива ванредну сједницу Управног одбора достављајући позив за сједницу члановима Управног одбора, најмање двадесет четири сата прије одржавања сједнице.
- (2) Обавијест садржи најмање дневни ред, вријеме и мјесто одржавања сједнице.
- (3) Изузетно, сједнице Управног одбора се могу обавити и телефонским путем. Телефонске сједнице се могу обавити само за врло једноставне процедуре и питања која су везана роковима, уколико се то питање није могло ставити на редовну или ванредну сједницу Управног одбора.
- (4) У случају потребе одржавања телефонске сједнице предједавајући Управног одбора прибавља сагласност чланова Управног одбора за одржавање телефонске сједнице и предлаже тачку дневног реда најмање двадесет четири часа прије одржавања телефонске сједнице.
- (5) За одржавање телефонске сједнице мора постојати сагласност већине чланова Управног одбора.

Члан 18.

(Дневни ред ванредне и телефонске сједнице)

- (1) Предједавајући предлаже дневни ред ванредне сједнице и исти се доставља члановима Управног одбора у позиву за сједницу.
- (2) Дневни ред ванредне сједнице се ставља на гласање и усваја се већином гласова чланова Управног одбора.

- (3) У случају потребе одржавања телефонске сједнице председавајући Управног одбора прибавља сагласност чланова Управног одбора за одржавање телефонске сједнице и предлаже тачку дневног реда најмање двадесет четири часа прије одржавања телефонске сједнице.
- (4) Дневни ред телефонске сједнице се не може мијењати на почетку телефонске сједнице и о истом се чланови Управног одбора изјашњавају на почетку телефонске сједнице и усваја се већином гласова чланова Управног одбора.

Члан 19.

(Материјали за ванредну и телефонску сједницу)

- (1) Материјали за ванредну сједницу достављају се, по правилу, истовремено са позивом на сједницу или најкасније на почетку сједнице.
- (2) Материјали за телефонску сједницу се достављају најмање двадесет четири часа прије одржавања телефонске сједнице укључујући и приједлог за усвајање.

Члан 20.

(Кворум за гласање)

- (1) Председавајући Управног одбора отвара сједницу и утврђује да ли је за правоваљан рад и усвајање одлука и закључака присутан довољан број чланова Управног одбора.
- (2) Управни одбор може одржати сједницу и доносити правоваљане закључке и одлуке, уколико на сједници постоји кворум, што подразумијева да сједници присуствује већина чланова Управног одбора.
- (3) Одлуке и закључке Управни одбор доноси консензусом. Председавајући утврђује да ли је постигнут консензус и о томе гласно саопштава након гласања.
- (4) У случају недостатка консензуса, одлуке Управног одбора усвајају се на следећи начин:
 - а) простом већином гласова чланова Управног одбора, укључујући глас министра финансија и трезора БиХ, у случају да се одлукама увode увозне и извозне дажбине, и било какве измјене тих дажбина,
 - б) простом већином гласова чланова Управног одбора, укључујући гласове министара финансија Републике Српске и Федерације, у случају одлука о другим индиректним порезима, укључујући стопе и структуру тих пореза, као и за све одлуке о ослобађањима или измјенама стопа и структура индиректних пореза;
 - ц) простом већином гласова чланова Управног одбора, укључујући гласове министра финансија и трезора БиХ, гласове министара финансија Републике Српске и Федерације, у случају одлука о расподјели прихода по основу индиректних пореза.

Члан 21.

(Начин гласања)

- (1) У поступку гласања, прво се гласа о приједлозима који су дати у току расправе, а потом о приједлозима директора датим у материјалу за сједницу који, с усвојеним приједлозима датим у току расправе, чине цјелину.
- (2) Уколико неки члан Управног одбора предложи да се приједлог директора одбије у цјелини, тада се прво гласа о приједлогу директора, а потом о приједлогу тог члана Управног одбора.

- (3) Чланови Управног одбора гласају "за" приједлог или "против" приједлога.
- (4) Гласање се врши јавно, дизањем руке.
- (5) Након завршетка гласања, председавајући утврђује резултате гласања.
- (6) Резултати гласања се утврђују на основу броја гласова "за" и "против" приједлога.
- (7) Након закључивања телефонске сједнице чланови Управног одбора у року од двадест четири сата достављају своје изјашњење дато у телефонској сједници писмено електронским путем у Уред председавајућег.

Члан 22.

(Присуствовање сједници)

- (1) Сједницама Управног одбора могу присуствовати чланови Управног одбора, посматрачи, особа која води записник са сједнице, представник ОХР-а и портпарол Управног одбора.
- (2) Директор Управе је обавезан присуствовати свакој сједници и не може послати замјену, осим у случају болести или службеног одсуства.
- (3) Посматрачи Управног одбора су обавезни присуствовати сједницама и свој изостанак дужни су оправдати председавајућем Управног одбора.
- (4) Лица која нису чланови Управног одбора могу присуствовати сједницама једино на основу писменог позива председавајућег или министара финансија БиХ, Републике Српске и Федерације БиХ и директора Управе, и могу изнијети своја гледишта или пружити стручно мишљење у вези са одређеним питањима уз њихову сагласност.

Члан 23.

(Вођење сједница)

- (1) Сједницу Управног одбора води председавајући Управног одбора.
- (2) Чланови Управног одбора који добију ријеч могу расправљати само о тачки дневног реда која се тренутно разматра. Уколико члан Управног одбора не дискутује о тачки која је на дневном реду, председавајући упозорава дискусанта и, ако се настави дискусија мимо тачке дневног реда, дискусанту се одузима ријеч.
- (3) Уколико за тачку дневног реда не буде више дискусаната, председавајући гласно констатује да нема више дискусаната, те након тога гласно закључује расправу.
- (4) Председавајући на основу обављене расправе, по свакој тачки, предлаже закључак или одлуку, и саопштава на сједници.
- (5) Закључак или одлука се ставља на гласање. Председавајући гласно констатује резултате гласања. Уколико неко од чланова Управног одбора гласа против закључка или одлуке, констатује се име члана који је против закључка.
- (6) Након расправе по свим тачкама дневног реда и доношења одговарајућих одлука и закључака, председавајући закључује сједницу.
- (7) У случају обимног дневног реда, када све тачке није могуће на сједници завршити, председавајући може прекинути сједницу и наставак сједнице заказати за други датум.

Члан 24.

(Записници и документација)

- (1) Сједнице Управног одбора се снимају, и на основу тонског записа сачињава се нацрт записника (извод из стенограма).

- (2) Записник садржи најмање сљедеће:
- а) мјесто и датум одржавања сједнице, вријеме почетка, завршетка или прекида сједнице,
 - б) презимена и имена присутних и одсутних,
 - в) констатацију о потребном броју присутних чланова Управног одбора, имена чланова Управног одбора који су оправдали изостанак са сједнице,
 - г) ток сједнице по тачкама дневног реда: име дискутанта, кратку дискусију дискутанта, приједлоге закључака или одлука и друга важна питања из дискусије,
 - д) закључке или одлуке по дотичној тачки,
 - е) резултате гласања чланова, са именима чланова који су гласали "против",
 - ж) назив сваке одлуке или акта, задатке, носиоце и рокове,
 - з) потпис председавајућег.
- (3) Нацрт Записника и стенограма са сједнице Уред председавајућег доставља у року од 10 дана од дана одржавања сједнице свим члановима Управног одбора, тонски запис са сједнице у року од три дана од дана одржавања сједнице.
- (4) Закључци са сједнице се достављају у року од три дана од дана одржавања сједнице.
- (5) Чланови Управног одбора могу упутити примједбе на Нацрт записника у року од 10 дана од дана доставе записника. Члан Управног одбора је дужан у року од 10 дана доставити примједбе на Записник или потврдити да се слаже са записником.
- (6) Верификовање записника врши се на првој наредној сједници, изузетно на слиједећој сједници Управног одбора. Члановима Управног одбора уз записник се доставља и стенограм и тонски запис са сједнице.
- (7) Материјали који су разматрани, поднесене писмене примједбе чланова и других учесника, тонски запис и записник чине документацију сједнице.

Члан 25.

(Обавјештавање о закључцима)

Уред председавајућег Управног одбора, након обављене расправе и усвојених закључака или одлука, по појединим захтјевима који се односе на индиректно опорезивање, обавјештава подносиоца захтјева.

Члан 26.

(Саопштења за јавност)

- (1) Председавајући Управног одбора информисаће јавност о усвојеним закључцима и одлукама Управног одбора.
- (2) Записници Управног одбора су јавна документа, након верификовања.
- (3) Управни одбор може усагласити и издати саопштење за јавност.

Члан 27.

(Подаци обиљежени степеном тајности)

- (1) Уколико се на сједници Управног одбора износе подаци обиљежени степеном тајности Управног одбора, Управе или других институција БиХ, сједници присуствују само чланови Управног одбора.
- (2) Чланови Управног одбора дужни су чувати податке обиљегене степеном тајности за које су сазнали кроз рад у Управном одбору.

IV. ОРГАНИЗАЦИОНЕ ЈЕДИНИЦЕ УПРАВНОГ ОДБОРА

Члан 28.

(Организационе јединице)

- (1) Управни одбор оснива организационе јединице које пружају административну, стручну и техничку помоћ Управном одбору.
- (2) Структура организационих јединица, систематизација радних мјеста, увјети и опис послова Управног одбора и њихова дјелатност се утврђује Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста организационих јединица Управног одбора, усвојеног од стране Управног одбора.
- (3) Руководиоци организационих јединица за свој рад одговарају Управном одбору.

Члан 29.

(Особље јединица Управног одбора)

- (1) Радна мјеста у организационим јединицама Управног одбора могу се попунити стицањем статуса државног службеника, премјештајем државног службеника или закључивањем уговора о раду за упосленике у складу са важећим прописима.
- (2) Управни одбор одлучује о попуњавању систематизације организационих јединица и проводи неопходну процедуру, уз подршку Управе за индиректно опорезивање.
- (3) Организационе јединице Управног одбора могу бити смјештене у Средишњем уреду УИО и у регионалним центрима УИО, сходно потребама Управног одбора.

V. ОДНОС УПРАВНОГ ОДБОРА СА САВЈЕТОМ МИНИСТАРА БиХ

Члан 30.

(Однос са Савјетом министара)

Управни одбор ће у односу на Савјет министара БиХ поступати на начин дефинисан Законом о систему индиректних пореза у БиХ.

Члан 31.

(Однос Управног одбора са другим органима)

- (1) Управни одбор прије подношења утврђивања приједлога политике индиректног опорезивања Савјету министара БиХ, када оцијени потребним може затражити коментаре од Комисије за финансије и буџет Федерације БиХ, Републике Српске и Скупштине Дистрикта Брчко.
- (2) Представнички дом Парламента Федерације, Народна скупштина Републике Српске и Скупштина Дистрикта достављају своје коментаре Управном одбору у року од 15 дана од дана достављања приједлога.

VI. ОДНОСИ УПРАВНОГ ОДБОРА СА УПРАВОМ ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ

Члан 32.

(Односи између Управног одбора и Управе)

- (1) Односи између Управног одбора и Управе за индиректно опорезивање су уређени Законом о систему индиректног опорезивања у БиХ и Законом о управи за индиректно опорезивање.
- (2) Управа за индиректно опорезивање доставља Управном одбору:
 - а) мјесечне Извјештаје о наплати и расподјели прихода и Извјештаје о издвојеним средствима за минималне резерве,
 - б) кварталне информације о наплати и расподјели прихода, о извршеним повратима прихода, о ненаплаћеним приходима (дуговањима),

разлозима немогућности наплате прихода, случајевима утаје прихода, контролним активностима и проблемима у законским прописима у провођењу политике индиректног опорезивања,

- с) годишњи Извјештај о раду.
- (3) Управа у случају потребе за измјену законских прописа или прописа из области организације рада, или других прописа из надлежности Управном одбору подноси иницијативу Управном одбору.
 - (4) Након утврђивања приједлога прописа о индиректном опорезивању Управни одбор прибавља мишљење надлежних институција ради достављања приједлога у даљу процедуру.
 - (5) Управа је дужна да о подзаконском акту из области индиректних пореза које доноси информише Управни одбор.
 - (6) УИО је дужна да у року од 30 дана достави све тражене податке о индиректним порезима на захтјев члана Управног одбора упућеног путем Уреда предједавајућег.
 - (7) Уколико Управни одбор не усвоји или не одобри приједлог Управе за доношење прописа, Управа је дужна у року од два мјесеца поднијети нови приједлог.

Члан 33.

(Контрола над организацијом и радом Управе)

Управни одбор врши контролу над организацијом и радом Управе за индиректно опорезивање путем:

- а) редовних и детаљних мјесечних извјештаја о наплати и расподјели прихода, о неизмиреним дуговањима, случајевима преваре, проблема у наплати прихода, контролним активностима и активностима на провођењу прописа;
- б) јединственом примјеном прописа из индиректних пореза на цијелој територији Босне и Херцеговине;
- ц) примјеном Правилника о унутрашњој организацији Управе за индиректно опорезивање, као и платних разреда и платне структуре и додатка на плату запослених у УИО;
- д) дефинисањем стратешких циљева Управе и оцјене успјешности у реализацији стратешких циљева;
- е) одобравањем приједлога годишњег буџета Управе за индиректно опорезивање;
- ф) одобравањем приједлога годишњег плана;
- г) ревидирањем Извјештаја о раду УИО;
- х) подношењем приједлога за измјену и допуну прописа којима се омогућава унапређење индиректних пореза.

Члан 34.

(Одобравање захтјева за буџет УИО)

- (1) Управа доставља приједлог годишњег буџета на одобравање Управном одбору, прије достављања буџета у редовну процедуру усвајања државног буџета.
- (2) Управа за индиректно опорезивање доставља на одобрење Управном одбору годишњи буџет на основу дефинисаних стратешких циљева Управе.
- (3) Уколико Управни одбор не одобри годишњи буџет, приједлог буџета се враћа Управи за индиректно опорезивање која је дужна у року од седам дана доставити нови приједлог буџета на одобрење Управном одбору.
- (4) Управни одбор може два пута вратити на дораду приједлог буџета Управи за индиректно опорезивање.

У случају да Управни одбор ни последије два пута не одобри приједлог буџета, Управни одбор упућује Савјету министара свој приједлог годишњег буџета.

- (5) Одлуку о приједлогу буџета УИО, Управни одбор доноси натполовичном већином гласова присутних чланова, укључујући глас сва три министра финансија у БиХ. Усвојени годишњи буџет је и оперативни буџет Управе.
- (6) Управа доставља Управном одбору шестомјесечни извјештај о извршењу буџета.
- (7) У годишњем буџету Управе, посебно се предвиђају трошкови Управног одбора.
- (8) Управа осигурава Управном одбору потребна средстава и пружа одговарајућу подршку у особљу, како би омогућила вршење његових послова према Закону о систему индиректног опорезивања у БиХ.

Члан 35.

(Буџет Управног одбора)

- (1) Буџет Управног одбора саставни је дио буџета Управе.
- (2) Приједлог буџета Управног одбора припрема Одјељење за макроекономску анализу у сарадњи са Управом на начин и у роковима који су утврђени од стране Министарства финансија и трезора БиХ.
- (3) Приједлог Буџета Управног одбора се усваја од стране Одбора у склопу процедура и у роковима који су овим Пословником прописани за усвајање буџета Управе.
- (4) Управни одбор посебном одлуком именује особу која је овлашћена за одобравање исплата на терет буџета Одбора и њеног замјеника.
- (5) Одјељење за макроекономску анализу подноси годишњи извјештај о извршењу буџета Управног одбора у роковима подношења завршних финансијских извјештаја, као и периодичне извјештаје по захтјеву Одбора.

Члан 36.

(Извјештај о раду Управе)

- (1) Управа путем Управног одбора подноси годишњи извјештај о раду Савјету министара БиХ, осим у случајевима када Савјет министара другачије захтијева.
- (2) Извјештај садржи податке о:
 - а) наплати и расподјели прихода, о неизмиреним дуговањима, случајевима преваре, проблема у наплати прихода, контролним активностима и активностима на провођењу прописа,
 - б) остварени напредак у складу с усвојеним годишњим планом,
 - в) извршење буџета Управе,
 - д) извјештај о пристиглим и дистрибуисаним средствима,
 - е) проблеме са којима се Управа суочава у провођењу политике индиректног опорезивања, као и конкретним корацима који би те проблеме отклонили.

Члан 37.

(Управни одбор у улози Комисије за избор директора Управе)

- (1) Управни одбор је Изборна комисија за избор директора Управе.
- (2) Комисија из става (1) овог члана доноси посебан Пословник о раду.

Члан 38.

(Услови за разрјешење директора Управе)

- (1) У складу са чланом 9. Закона о систему индиректног опорезивања у БиХ, Савјет министара, на приједлог Управног одбора, разрјешава директора Управе.

- (2) Критерији за разрјешење директора Управе утврђени су чланом 9. Закона о систему индиректног опорезивања у БиХ.
- (3) Одлуку о приједлогу за разрјешење директора Управе доноси Управни одбор натполовичном већином гласова присутних чланова.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

(Ступање на снагу)

- (1) Овај пословник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".
- (2) Даном ступања на снагу овог пословника престаје да важи Пословник о раду Управног одбора успостављеног према Закону о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 14/09, 65/10, 24/12 и 52/16).

Број 02-02-61/17
19. јуна 2017. године
Мостар

Председавајући
Управног одбора
Вјекослав Беванда, с. р.

Na osnovu člana 16. stav 8. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09 i 32/13), uvažavajući zaključak Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 86. sjednice, Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje je, na 21. sjednici održanoj dana 19.06.2017. године, donio

POSLOVNIK

O RADU UPRAVNOG ODBORA UPRAVE ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE

I. OPĆE ODREDBE

Члан 1.

(Predmet)

- (1) Poslovnik o radu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Poslovnik), regulira: nadležnost, odgovornost, pravni status, način pripremanja sjednica, način održavanja sjednica, način glasanja i kvorum, način donošenja odluka i podzakonskih akata, način objavljivanja odluka i podzakonskih akata, kao i druga pitanja u vezi s radom članova Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Upravni odbor).
- (2) Upravni odbor razmatra pitanja i materijale iz svoje nadležnosti i odlučuje o istima na sjednici, po postupku utvrđenom ovim Poslovnikom.

Члан 2.

(Nadležnost Upravnog odbora)

Upravni odbor nadležan je za:

- utvrđivanje prijedloga politike o indirektnom oporezivanju za provedbu u cijeloj Bosni i Hercegovini;
- informiranje Vijeća ministara, kao i vlada Federacije, Republike Srpske i Distrikta, o politici i provedbi politike u vezi s indirektnim porezima i nastalim implikacijama po javne prihode, kako bi se olakšala priprema fiskalno relevantnih budžeta;
- definiranje strateških ciljeva Uprave za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Uprava) i ocjenu uspješnosti Uprave u postizanju tih ciljeva;
- odobranje prijedloga budžeta Uprave u skladu s članom 13. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH);

- odobranje godišnjeg plana rada i Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Uprave, koje priprema direktor Uprave, u skladu s članom 8. stav 7. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH;
- donošenje odluka o spornim slučajevima u vezi s raspodjelom prihoda;
- sve druge zadatke predviđene zakonom;
- pokretanje pripreme zakonskih propisa u vezi s indirektnim oporezivanjem i njihovih izmjena, uključujući i zakonske propise o poreznim stopama i strukturama, ako to smatra neophodnim u cilju provedbe Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH;
- donošenje propisa potrebnih za provedbu aktivnosti u članu 14. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH;
- usvaja instrukcije kojima će se propisani podaci ili dokumenti smatrati službenom tajnom u radu Upravnog odbora i Uprave, pri čemu će Upravni odbor uzeti u obzir važeće zakonske propise u Bosni i Hercegovini, Federaciji, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu.

Члан 3.

(Status i sjedište Upravnog odbora)

- Upravni odbor ima status pravnog lica.
- Sjedište Upravnog odbora je u Mostaru.

Члан 4.

(Donošenje i način objavljivanja podzakonskih akata)

- Upravni odbor donosi podzakonske akte za provedbu propisa iz oblasti indirektnog oporezivanja iz člana 14. stav 3. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja.
- Pripremu za objavljivanje usvojenih podzakonskih akata obavlja Ured predsjedavajućeg Upravnog odbora. Podzakonski akti se objavljuju u "Službenom glasniku BiH" pod imenom "Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje BiH".
- Ured predsjedavajućeg Upravnog odbora, nakon usvajanja teksta podzakonskog akta i obavljenih priprema za objavu, tekst podzakonskog akta prije upućivanja na objavu dostavlja Upravi za indirektno oporezivanje radi lektoriranja.

II. ORGANIZACIJA UPRAVNOG ODBORA

Члан 5.

(Sastav Upravnog odbora)

- Upravni odbor je institucionalno uspostavljen članom 3., 14., 15., 16., 17., 18. i 19. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH.
- Upravni odbor sastoji se od šest članova, koga čine: ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine, ministri finansija Federacije BiH i Republike Srpske ili osobe koje djeluju u tom svojstvu i tri stručnjaka za indirektno oporezivanje.
- Osim članova Upravnog odbora, Upravni odbor čine i tri posmatrača, i to: predstavnik Distrikta Brčko, direktor Uprave za indirektno oporezivanje i predstavnik Centralne banke.

Члан 6.

(Imenovanje članova Upravnog odbora)

- Ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine, ministri finansija Federacije BiH i Republike Srpske su članovi Upravnog odbora po službenoj dužnosti.
- Članovi Upravnog odbora, tri stručnjaka za indirektno oporezivanje, imenuje Vijeće ministara BiH, Vlada Federacije BiH i Vlada Republike Srpske u skladu sa

Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH, Zakonom o ministarskim i vladinim imenovanjima FBiH i Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske.

- (3) Posmatrača iz Distrikta Brčko imenuje gradonačelnik u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH.
- (4) Posmatrača Centralne banke imenuje Guverner Centralne banke.

Član 7.

(Mandat članova)

- (1) Mandat članova Upravnog odbora, ministara finansija, traje tokom njihovih mandata.
- (2) Članovima Upravnog odbora iz reda stručnjaka i posmatrača iz Brčko Distrikta i Centralne banke, mandat traje pet godina, sa mogućnošću jednog ponovnog imenovanja.
- (3) Po isteku mandata iz stava (2) ovog člana, članovi Upravnog odbora iz reda stručnjaka obavljaju mandat do izbora i imenovanja novih članova.

Član 8.

(Izbor predsjedavajućeg i zamjenika Upravnog odbora)

- (1) Članovi Upravnog odbora konsenzusom biraju predsjedavajućeg iz reda članova, na mandat od pet godina. Mandat predsjedavajućeg se podudara sa dužinom trajanja njegovog mandata.
- (2) Predsjedavajući Upravnog odbora se bira prije isteka njegovog mandata. Ukoliko se ne izvrši izbor novog predsjedavajućeg prije isteka njegovog mandata, ministar finansija i trezora BiH po službenoj dužnosti je predsjedavajući do izbora novog predsjedavajućeg.
- (3) Zamjenika predsjedavajućeg Upravnog odbora takođe biraju članovi Upravnog odbora, konsenzusom, na istoj sjednici kada se vrši izbor predsjedavajućeg Upravnog odbora.
- (4) Ukoliko je predsjedavajući Upravnog odbora spriječen da obavlja dužnost iz opravdanih razloga, poslove i odgovornosti predsjedavajućeg preuzima zamjenik predsjedavajućeg.

Član 9.

(Odgovornost predsjedavajućeg Upravnog odbora)

Predsjedavajući Upravnog odbora odgovoran je za:

- a) predstavljanje Upravnog odbora,
- b) sazivanje sjednice i sastavljanje prijedloga dnevnog reda, navođenje mjesta i vremena održavanja sjednice,
- c) potpisivanje odluke i drugog akta koje donosi Upravni odbor, potpisuje zapisnike sa sjednica Upravnog odbora,
- d) sačinjavanje plana aktivnosti Upravnog odbora koji se temelje na strateškim ciljevima i prioritetima Uprave i prioritetima Vijeća ministara BiH, te plan predstavlja članovima Upravnog odbora i isti se usvaja na sjednici Upravnog odbora,
- e) praćenje i usmjeravanje rada organizacionih jedinica Upravnog odbora u vezi sa izvršavanjem administrativnih i tehničkih pitanja iz djelokruga rada.

Član 10.

(Odgovornost članova Upravnog odbora)

- (1) Odgovornost članova Upravnog odbora propisana je Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH.
- (2) Član Upravnog odbora je dužan da prisustvuje sjednicama Upravnog odbora.
- (3) Ukoliko je član Upravnog odbora opravdano spriječen da prisustvuje sjednici Upravnog odbora, dužan je da o

razlozima nepristustvovanja obavijesti predsjedavajućeg Upravnog odbora, putem Ureda predsjedavajućeg.

- (4) Članovi Upravnog odbora učestvuju u planiranju aktivnosti Upravnog odbora, dostavljanjem prijedloga koje treba rješavati u mandatnom periodu.
- (5) Članovi Upravnog odbora su dužni aktivno učestvovati u razmatranju materijala i donošenju odluka i zaključaka na sjednicama Upravnog odbora.
- (6) Članovi Upravnog odbora su dužni, nakon donijetih odluka i zaključaka, zastupati stavove Upravnog odbora pred drugim institucijama Bosne i Hercegovine i pred javnošću.
- (7) Član Upravnog odbora ne može odlučivati o pitanjima u kojima može imati ili ima direktni ili indirektni finansijski interes.

Član 11.

(Naknada za rad)

- (1) Članovi Upravnog odbora i posmatrači iz Brčko Distrikta i Centralne banke primaju mjesečnu naknadu za rad u Upravnom odboru iz vlastitog budžeta osiguranog u skladu sa članom 13. i članom 16. stav 5. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH.
- (2) Upravni odbor donosi Odluku o visini naknade za rad članova Upravnog odbora, posebno za članove Upravnog odbora iz člana 16. stav 2 (i), stav 2 (ii) i stav 3. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH.
- (3) Naknada za rad u Upravnom odboru se isplaćuje na osnovu rada i odgovornosti za nadležnosti propisane Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH.

III. ODRŽAVANJE SJEDNICA UPRAVNOG ODBORA

Član 12.

(Održavanje sjednica)

- (1) Upravni odbor održava redovne sjednice jednom mjesečno ili više puta mjesečno, ako to predsjedavajući smatra potrebnim.
- (2) Sjednica se može održati putem video linka.
- (3) Po potrebi Upravni odbor može održati vanrednu sjednicu.
- (4) Procjenu postojanja okolnosti za održavanje vanredne vrši predsjedavajući.
- (5) U izuzetnim situacijama može se održati telefonska sjednica.

Član 13.

(Sazivanje redovne sjednice)

- (1) Predsjedavajući Upravnog odbora saziva redovnu sjednicu Upravnog odbora pismenim pozivom upućenim članovima Upravnog odbora i posmatračima, najmanje 10 dana prije datuma određenog za sjednicu. Pismeni poziv sadrži prijedlog dnevnog reda, vrijeme i mjesto održavanja sjednice.
- (2) Članovi Upravnog odbora mogu u roku od dva radna dana dostaviti predsjedavajućem Upravnog odbora prijedlog dopune predloženog dnevnog reda, na osnovu kojih predsjedavajući u roku od jednog radnog dana uvrštava dopune u predloženi dnevni red i isti dostavlja članovima Upravnog odbora sedam dana prije održavanja sjednice Upravnog odbora.
- (3) Ako je dan isteka roka utvrđenog u stavu (1) i (2) ovog člana neradni dan, rok se prenosi na slijedeći radni dan.
- (4) Pismena korespondencija iz stava (1) i (2) ovog člana vrši se elektronskim putem ili putem pošte, telefaksa ili na drugi prikladan način.

Član 14.

(Dnevni red redovne sjednice)

- (1) Dnevni red redovne sjednice sastavlja predsjedavajući Upravnog odbora i isti dostavlja članovima Upravnog odbora.
- (2) Svaki član Upravnog odbora ima pravo da doda nove tačke na predloženi dnevni red, dostavljajući ih predsjedavajućem u pisanom obliku, u roku od dva radna dana od prijema obavijesti o datumu održavanja sjednice.
- (3) Nakon prijema prijedloga za dodavanje novih tačaka dnevnom redu, predsjedavajući u roku od jednog radnog dana sačinjava novi prijedlog dnevnog reda i isti dostavlja i članovima Upravnog odbora, najmanje sedam dana prije održavanja sjednice Upravnog odbora.
- (4) Prijedlog dnevnog reda redovne sjednice Upravnog odbora dostavljenog članovima Upravnog odbora se usvaja na sjednici.
- (5) Predsjedavajući predlaže redoslijed tačaka dnevnog reda, a njegov redoslijed utvrđuje Upravni odbor.
- (6) Dnevni red kojeg je predložio predsjedavajući Upravnog odbora, uključujući i dopune od drugih članova Upravnog odbora, stavlja se na glasanje i usvajanje.

Član 15.

(Mogućnost izmjene dnevnog reda)

- (1) Na početku redovne sjednice, svaki član može predložiti izmjene dnevnog reda, što je ograničeno na sljedeće slučajeve:
 - a) brisanje tačaka,
 - b) dodavanje novih tačaka, ukoliko su nastupile vanredne okolnosti, nastale nakon mogućnosti da se u redovnom postupku predloži dopuna dnevnog reda.
- (2) Upravni odbor odlučuje o svakoj izmjeni dnevnog reda za koju je potrebna većina glasova članova Upravnog odbora.
- (3) U slučaju da nema izmjena dnevnog reda, usvaja se dnevni red kojeg je predložio predsjedavajući, uključujući i dopune dostavljene od ostalih članova Upravnog odbora.

Član 16.

(Materijali za redovnu sjednicu)

- (1) Materijali za redovnu sjednicu dostavljaju se zajedno sa pismenim pozivom za sjednicu ali ne kasnije od sedam dana prije održavanja sjednice.
- (2) Materijali iz stava (1) ovog člana nisu javni osim ako Upravni odbor ne odluči drugačije.

Član 17.

(Sazivanje vanredne i telefonske sjednice)

- (1) Predsjedavajući saziva vanrednu sjednicu Upravnog odbora dostavljajući poziv za sjednicu članovima Upravnog odbora, najmanje dvadeset četiri sata prije održavanja sjednice.
- (2) Obavijest sadrži najmanje dnevni red, vrijeme i mjesto održavanja sjednice.
- (3) Izuzetno, sjednice Upravnog odbora se mogu obaviti i telefonskim putem. Telefonske sjednice se mogu obaviti samo za vrlo jednostavne procedure i pitanja koja su vezana rokovima, ukoliko se to pitanje nije moglo staviti na redovnu ili vanrednu sjednicu Upravnog odbora.
- (4) U slučaju potrebe održavanja telefonske sjednice predsjedavajući Upravnog odbora pribavlja suglasnost članova Upravnog odbora za održavanje telefonske sjednice i predlaže tačku dnevnog reda najmanje dvadeset četiri sata prije održavanja telefonske sjednice.
- (5) Za održavanje telefonske sjednice mora postojati suglasnost većine članova Upravnog odbora.

Član 18.

(Dnevni red vanredne i telefonske sjednice)

- (1) Predsjedavajući predlaže dnevni red vanredne sjednice i isti se dostavlja članovima Upravnog odbora u pozivu za sjednicu.
- (2) Dnevni red vanredne sjednice se stavlja na glasanje i usvaja se većinom glasova članova Upravnog odbora.
- (3) U slučaju potrebe održavanja telefonske sjednice predsjedavajući Upravnog odbora pribavlja suglasnost članova Upravnog odbora za održavanje telefonske sjednice i predlaže tačku dnevnog reda najmanje dvadeset četiri sata prije održavanja telefonske sjednice.
- (4) Dnevni red telefonske sjednice se ne može mijenjati na početku telefonske sjednice i o istom se članovi Upravnog odbora izjašnjavaju na početku telefonske sjednice i usvaja se većinom glasova članova Upravnog odbora.

Član 19.

(Materijali za vanrednu i telefonsku sjednicu)

- (1) Materijali za vanrednu sjednicu dostavljaju se, po pravilu, istovremeno s pozivom na sjednicu ili najkasnije na početku sjednice.
- (2) Materijali za telefonsku sjednicu se dostavljaju najmanje dvadeset četiri sata prije održavanja telefonske sjednice uključujući i prijedlog za usvajanje.

Član 20.

(Kvorum za glasanje)

- (1) Predsjedavajući Upravnog odbora otvara sjednicu i utvrđuje da li je za pravovaljan rad i usvajanje odluka i zaključaka prisutan dovoljan broj članova Upravnog odbora.
- (2) Upravni odbor može održati sjednicu i donositi pravovaljane zaključke i odluke, ukoliko na sjednici postoji kvorum, što podrazumijeva da sjednici prisustvuje većina članova Upravnog odbora.
- (3) Odluke i zaključke Upravni odbor donosi konsenzusom. Predsjedavajući utvrđuje da li je postignut konsenzus i o tome glasno saopćava nakon glasanja.
- (4) U slučaju nedostatka konsenzusa, odluke Upravnog odbora usvajaju se na sljedeći način:
 - a) prostom većinom glasova članova Upravnog odbora, uključujući glas ministra finansija i trezora BiH, u slučaju da se odlukama uvođe uvozne i izvozne dažbine, i bilo kakve izmjene tih dažbina,
 - b) prostom većinom glasova članova Upravnog odbora, uključujući glasove ministara finansija Republike Srpske i Federacije, u slučaju odluka o drugim indirektnim porezima, uključujući stope i strukturu tih poreza, kao i za sve odluke o oslobađanjima ili izmjenama stopa i struktura indirektnih poreza;
 - c) prostom većinom glasova članova Upravnog odbora, uključujući glasove ministra finansija i trezora BiH, glasove ministara finansija Republike Srpske i Federacije, u slučaju odluka o raspodjeli prihoda po osnovu indirektnih poreza.

Član 21.

(Način glasanja)

- (1) U postupku glasanja, prvo se glasa o prijedlozima koji su dati u toku rasprave, a potom o prijedlozima direktora datim u materijalu za sjednicu koji, s usvojenim prijedlozima datim u toku rasprave, čine cjelinu.
- (2) Ukoliko neki član Upravnog odbora predloži da se prijedlog direktora odbije u cjelini, tada se prvo glasa o prijedlogu direktora, a potom o prijedlogu tog člana Upravnog odbora.

- (3) Članovi Upravnog odbora glasaju "za" prijedlog ili "protiv" prijedloga.
- (4) Glasanje se vrši javno, dizanjem ruke.
- (5) Nakon završetka glasanja, predsjedavajući utvrđuje rezultate glasanja.
- (6) Rezultati glasanja se utvrđuju na osnovu broja glasova "za" i "protiv" prijedloga.
- (7) Nakon zaključivanja telefonske sjednice članovi Upravnog odbora u roku od dvadeset četiri sata dostavljaju svoje izjašnjenje dato u telefonskoj sjednici pismeno elektronskim putem u Ured predsjedavajućeg.

Član 22.

(Prisustvovanje sjednici)

- (1) Sjednicama Upravnog odbora mogu prisustvovati članovi Upravnog odbora, posmatrači, osoba koja vodi zapisnik sa sjednice, predstavnik OHR-a i glasnogovornik Upravnog odbora.
- (2) Direktor Uprave je obavezan prisustvovati svakoj sjednici i ne može poslati zamjenu, osim u slučaju bolesti ili službenog odsustva.
- (3) Posmatrači Upravnog odbora su obavezni prisustvovati sjednicama i svoj izostanak dužni su opravdati predsjedavajućem Upravnog odbora.
- (4) Lica koja nisu članovi Upravnog odbora mogu prisustvovati sjednicama jedino na osnovu pismenog poziva predsjedavajućeg ili ministara finansija BiH, Republike Srpske i Federacije BiH i direktora Uprave, i mogu iznijeti svoja gledišta ili pružiti stručno mišljenje u vezi s određenim pitanjima uz njihovu suglasnost.

Član 23.

(Vođenje sjednica)

- (1) Sjednicu Upravnog odbora vodi predsjedavajući Upravnog odbora.
- (2) Članovi Upravnog odbora koji dobiju riječ mogu raspravljati samo o tački dnevnog reda koja se trenutno razmatra. Ukoliko član Upravnog odbora ne diskutuje o tački koja je na dnevnom redu, predsjedavajući upozorava diskutanta i, ako se nastavi diskusija mimo tačke dnevnog reda, diskutantu se oduzima riječ.
- (3) Ukoliko za tačku dnevnog reda ne bude više diskutanta, predsjedavajući glasno konstatuje da nema više diskutanta, te nakon toga glasno zaključuje raspravu.
- (4) Predsjedavajući na osnovu obavljene rasprave, po svakoj tački, predlaže zaključak ili odluku, i saopćava na sjednici.
- (5) Zaključak ili odluka se stavlja na glasanje. Predsjedavajući glasno konstatuje rezultate glasanja. Ukoliko neko od članova Upravnog odbora glasa protiv zaključka ili odluke, konstatuje se ime člana koji je protiv zaključka.
- (6) Nakon rasprave po svim tačkama dnevnog reda i donošenja odgovarajućih odluka i zaključaka, predsjedavajući zaključuje sjednicu.
- (7) U slučaju obimnog dnevnog reda, kada sve tačke nije moguće na sjednici završiti, predsjedavajući može prekinuti sjednicu i nastavak sjednice zakazati za drugi datum.

Član 24.

(Zapisnici i dokumentacija)

- (1) Sjednice Upravnog odbora se snimaju, i na osnovu tonskog zapisa sačinjava se nacrt zapisnika (izvod iz stenograma).
- (2) Zapisnik sadrži najmanje sljedeće:
 - a) mjesto i datum održavanja sjednice, vrijeme početka, završetka ili prekida sjednice,
 - b) prezimena i imena prisutnih i odsutnih,
 - c) konstataciju o potrebnom broju prisutnih članova Upravnog odbora, imena članova Upravnog odbora koji su opravdali izostanak sa sjednice,

- d) tok sjednice po tačkama dnevnog reda: ime diskutanta, kratku diskusiju diskutanta, prijedloge zaključaka ili odluka i druga važna pitanja iz diskusije,
- e) zaključke ili odluke po dotičnoj tački,
- f) rezultate glasanja članova, sa imenima članova koji su glasali "protiv",
- g) naziv svake odluke ili akta, zadatke, nosioce i rokove,
- h) potpis predsjedavajućeg.
- (3) Nacrt Zapisnika i stenograma sa sjednice Ured predsjedavajućeg dostavlja u roku od 10 dana od dana održavanja sjednice svim članovima Upravnog odbora, tonski zapis sa sjednice u roku od tri dana od dana održavanja sjednice.
- (4) Zaključci sa sjednice se dostavljaju u roku od tri dana od dana održavanja sjednice.
- (5) Članovi Upravnog odbora mogu uputiti primjedbe na Nacrt zapisnika u roku od 10 dana od dana dostave zapisnika. Član Upravnog odbora je dužan u roku od 10 dana dostaviti primjedbe na Zapisnik ili potvrditi da se slaže sa zapisnikom.
- (6) Verificiranje zapisnika vrši se na prvoj narednoj sjednici, izuzetno na slijedećoj sjednici Upravnog odbora. Članovima Upravnog odbora uz zapisnik se dostavlja i stenogram i tonski zapis sa sjednice.
- (7) Materijali koji su razmatrani, podnesene pismene primjedbe članova i drugih učesnika, tonski zapis i zapisnik čine dokumentaciju sjednice.

Član 25.

(Obavještanje o zaključcima)

Ured predsjedavajućeg Upravnog odbora, nakon obavljene rasprave i usvojenih zaključaka ili odluka, po pojedinim zahtjevima koji se odnose na indirektno oporezivanje, obavještava podnosioca zahtjeva.

Član 26.

(Saopćenja za javnost)

- (1) Predsjedavajući Upravnog odbora informira javnost o usvojenim zaključcima i odlukama Upravnog odbora.
- (2) Zapisnici Upravnog odbora su javna dokumenta, nakon verificiranja.
- (3) Upravni odbor može usuglasiti i izdati saopćenje za javnost.

Član 27.

(Podaci obilježeni stepenom tajnosti)

- (1) Ukoliko se na sjednici Upravnog odbora iznose podaci obilježeni stepenom tajnosti Upravnog odbora, Uprave ili drugih institucija BiH, sjednici prisustvuju samo članovi Upravnog odbora.
- (2) Članovi Upravnog odbora dužni su čuvati podatke obilježene stepenom tajnosti za koje su saznali kroz rad u Upravnom odboru.

IV. ORGANIZACIONE JEDINICE UPRAVNOG ODBORA

Član 28.

(Organizacione jedinice)

- (1) Upravni odbor osniva organizacione jedinice koje pružaju administrativnu, stručnu i tehničku pomoć Upravnom odboru.
- (2) Struktura organizacionih jedinica, sistematizacija radnih mjesta, uvjeti i opis poslova Upravnog odbora i njihova djelatnost se utvrđuje Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta organizacionih jedinica Upravnog odbora, usvojenog od strane Upravnog odbora.
- (3) Rukovodioci organizacionih jedinica za svoj rad odgovaraju Upravnom odboru.

Član 29.

(Osoblje jedinica Upravnog odbora)

- (1) Radna mjesta u organizacionim jedinicama Upravnog odbora mogu se popuniti stjecanjem statusa državnog službenika, premještajem državnog službenika ili zaključivanjem ugovora o radu za uposlenike u skladu s važećim propisima.
- (2) Upravni odbor odlučuje o popunjavanju sistematizacije organizacionih jedinica i provodi neophodnu proceduru, uz podršku Uprave za indirektno oporezivanje.
- (3) Organizacione jedinice Upravnog odbora mogu biti smještene u Središnjem uredu UIO i u regionalnim centrima UIO, shodno potrebama Upravnog odbora.

**VI. ODNOS UPRAVNOG ODBORA SA VIJEĆEM
MINISTARA BiH**

Član 30.

(Odnos sa Vijećem ministara)

Upravni odbor će u odnosu na Vijeće ministara BiH postupati na način definiran Zakonom o sistemu indirektnih poreza u BiH.

Član 31.

(Odnos Upravnog odbora sa drugim organima)

- (1) Upravni odbor prije podnošenja prijedloga politike indirektnog oporezivanja Vijeću ministara BiH, kada ocijeni potrebnim može zatražiti komentare od Komisije za finansije i budžet Federacije BiH, Republike Srpske i Skupštine Distrikta Brčko.
- (2) Predstavnički dom Parlamenta Federacije, Narodna skupština Republike Srpske i Skupština Distrikta dostavljaju svoje komentare Upravnom odboru u roku od 15 dana od dana dostavljanja prijedloga.

**VI. ODNOSI UPRAVNOG ODBORA SA UPRAVOM ZA
INDIREKTNO OPOREZIVANJE**

Član 32.

(Odnosi između Upravnog odbora i Uprave)

- (1) Odnosi između Upravnog odbora i Uprave za indirektno oporezivanje su uređeni Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakonom u upravi za indirektno oporezivanje.
- (2) Uprava za indirektno oporezivanje dostavlja Upravnom odboru:
 - a) mjesečne Izvještaje o naplati i raspodjeli prihoda i Izvještaje o izdvojenim sredstvima za minimalne rezerve,
 - b) kvartalne informacije o naplati i raspodjeli prihoda, o izvršenim povratima prihoda, o nenaplaćenim prihodima (dugovanjima), razlozima nemogućnosti naplate prihoda, slučajevima utaje prihoda, kontrolnim aktivnostima i problemima u zakonskim propisima u provođenju politike indirektnog oporezivanja,
 - c) godišnji Izvještaj o radu.
- (3) Uprava u slučaju potrebe za izmjenu zakonskih propisa ili propisa iz oblasti organizacije rada, ili drugih propisa iz nadležnosti Upravnog odbora podnosi inicijativu Upravnom odboru.
- (4) Nakon utvrđivanja prijedloga propisa o indirektnom oporezivanju Upravni odbor pribavlja mišljenje nadležnih institucija radi dostavljanja prijedloga u daljnju proceduru.
- (5) Uprava je dužna da o podzakonskom aktu iz oblasti indirektnih poreza koje donosi informira Upravni odbor.
- (6) UIO je dužna da u roku od 30 dana dostavi sve tražene podatke o indirektnim porezima na zahtjev člana Upravnog odbora upućenog putem Ureda predsjedavajućeg.

- (7) Ukoliko Upravni odbor ne usvoji ili ne odobri prijedlog Uprave za donošenje propisa, Uprava je dužna u roku od dva mjeseca podnijeti novi prijedlog.

Član 33.

(Kontrola nad organizacijom i radom Uprave)

Upravni odbor vrši kontrolu nad organizacijom i radom Uprave za indirektno oporezivanje putem:

- a) redovnih i detaljnih mjesečnih izvještaja o naplati i raspodjeli prihoda, o neizmirenim dugovanjima, slučajevima prijevare, problema u naplati prihoda, kontrolnim aktivnostima i aktivnostima na provođenju propisa;
- b) jedinstvenom primjenom propisa iz indirektnih poreza na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine;
- c) primjenom Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Uprave za indirektno oporezivanje, kao i platnih razreda i platne strukture i dodatka na platu uposlenih u UIO;
- d) definiranjem strateških ciljeva Uprave i ocjene uspješnosti u realizaciji strateških ciljeva;
- e) odobravanjem prijedloga godišnjeg budžeta Uprave za indirektno oporezivanje;
- f) odobravanjem prijedloga godišnjeg plana;
- g) revidiranjem Izvještaja o radu UIO;
- h) podnošenjem prijedloga za izmjenu i dopunu propisa kojima se omogućava unaprijednje indirektnih poreza.

Član 34.

(Odobranje zahtjeva za budžet UIO)

- (1) Uprava dostavlja prijedlog godišnjeg budžeta na odobravanje Upravnom odboru, prije dostavljanja budžeta u redovnu proceduru usvajanja državnog budžeta.
- (2) Uprava za indirektno oporezivanje dostavlja na odobrenje Upravnom odboru godišnji budžet na osnovu definiranih strateških ciljeva Uprave.
- (3) Ukoliko Upravni odbor ne odobri godišnji budžet, prijedlog budžeta se vraća Upravi za indirektno oporezivanje koja je dužna u roku od sedam dana dostaviti novi prijedlog budžeta na odobrenje Upravnom odboru.
- (4) Upravni odbor može dva puta vratiti na doradu prijedlog budžeta Upravi za indirektno oporezivanje. U slučaju da Upravni odbor ni poslije dva puta ne odobri prijedlog budžeta, Upravni odbor upućuje Vijeću ministara svoj prijedlog godišnjeg budžeta.
- (5) Odluku o prijedlogu budžeta UIO, Upravni odbor donosi natpolovičnom većinom glasova prisutnih članova, uključujući glas sva tri ministra finansija u BiH. Usvojeni godišnji budžet je i operativni budžet Uprave.
- (6) Uprava dostavlja Upravnom odboru šestomjesečni izvještaj o izvršenju budžeta.
- (7) U godišnjem budžetu Uprave, posebno se predviđaju troškovi Upravnog odbora.
- (8) Uprava osigurava Upravnom odboru potrebna sredstva i pruža odgovarajuću podršku u osoblju, kako bi omogućila vršenje njegovih poslova prema Zakonu o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH.

Član 35.

(Budžet Upravnog odbora)

- (1) Budžet Upravnog odbora sastavni je dio budžeta Uprave.
- (2) Prijedlog budžeta Upravnog odbora priprema Odjeljenje za makroekonomsku analizu u suradnji s Upravom na način i u rokovima koji su utvrdjeni od strane Ministarstva finansija i trezora BiH.

- (3) Prijedlog Budžeta Upravnog odbora se usvaja od strane Odbora u sklopu procedura i u rokovima koji su ovim Poslovnikom propisani za usvajanje budžeta Uprave.
- (4) Upravni odbor posebnom odlukom imenuje osobu koja je ovlaštena za odobravanje isplata na teret budžeta Odbora i njenog zamjenika.
- (5) Odjeljenje za makroekonomsku analizu podnosi godišnji izvještaj o izvršenju budžeta Upravnog odbora u rokovima podnošenja završnih finansijskih izvještaja, kao i periodične izvještaje po zahtjevu Odbora.

Član 36.

(Izvještaj o radu Uprave)

- (1) Uprava putem Upravnog odbora podnosi godišnji izvještaj o radu Vijeću ministara BiH, osim u slučajevima kada Vijeće ministara drugačije zahtijeva.
- (2) Izvještaj sadrži podatke o:
 - a) naplati i raspodjeli prihoda, o neizmirenim dugovanjima, slučajevima prijave, problema u naplati prihoda, kontrolnim aktivnostima i aktivnostima na provođenju propisa,
 - b) ostvareni napredak u skladu s usvojenim godišnjim planom,
 - c) izvršenje budžeta Uprave,
 - d) izvještaj o pristiglim i distribuiranim sredstvima,
 - e) probleme s kojima se Uprava suočava u provedbi politike indirektnog oporezivanja, kao i konkretnim koracima koji bi te probleme otklonili.

Član 37.

(Upravni odbor u ulozi Komisije za izbor direktora Uprave)

- (1) Upravni odbor je Izborna komisija za izbor direktora Uprave.
- (2) Komisija iz stava (1) ovog člana donosi poseban Poslovnik o radu.

Član 38.

(Uvjeti za razrješenje direktora Uprave)

- (1) U skladu sa članom 9. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, Vijeće ministara, na prijedlog Upravnog odbora, razrješava direktora Uprave.
- (2) Kriteriji za razrješenje direktora Uprave utvrđeni su članom 9. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH.
- (3) Odluku o prijedlogu za razrješenje direktora Uprave donosi Upravni odbor natpolovičnom većinom glasova prisutnih članova.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39.

(Stupanje na snagu)

- (1) Ovaj poslovnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".
- (2) Danom stupanja na snagu ovog poslovnika prestaje da važi Poslovnik o radu Upravnog odbora uspostavljenog prema Zakonu o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 14/09, 65/10, 24/12 i 52/16).

Broj 02-02-61/17
19. juna 2017. godine
Mostar

Predsjedavajući
Upravnog odbora
Vjekoslav Bevanda, s. r.

693

Temeljem članka 42. stavak (2) Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), Upravni odbor, na prijedlog ravnatelja Uprave za neizravno oporezivanje, na 21. sjednici održanoj dana 19.06.2017. godine, donio je

PRAVILNIK O IZGLEDU I SADRŽAJU SLUŽBENE ISKAZNICE I SLUŽBENE ZNAČKE U UPRAVI ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuje se oblik i sadržaj službene iskaznice i službene značke u Upravi za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UNO), postupak izdavanja, važenje, zamjena i ovjera, način vođenja evidencije o izdanim iskaznicama i znački.

Članak 2.

(Korisnik iskaznice)

- (1) Službena iskaznica se izdaje zaposlenom koji obavlja poslove i zadatke iz osnovne djelatnosti i drugom zaposlenom kada to zahtijeva priroda posla.
- (2) Službena iskaznica predstavlja javnu ispravu kojom osoba na koju glasi službena iskaznica (u daljnjem tekstu: korisnik iskaznice) dokazuje status, identitet i ovlaštenja.
- (3) Korisnik iskaznice dužan je nositi iskaznicu za vrijeme obavljanja službene dužnosti i pokazati je prilikom korištenja ovlaštenja, uz primjenu odstupanja propisanih odredbama koji reguliraju ovlaštenja ovlaštenih službenih osoba UNO.

II - OBLIK I SADRŽAJ SLUŽBENE ISKAZNICE

Članak 3.

(Službena iskaznica)

- (1) Službena iskaznica sadrži podatke o identitetu korisnika iskaznice, fotografiju, serijski broj, kratak izvod o ovlaštenjima korisnika i drugim pravima koja mu pripadaju na temelju zakona i drugih propisa.
- (2) Na poleđini službene iskaznice ispisan je tekst ovlaštenja koja korisniku pripadaju sukladno zakonima koji reguliraju neizravne poreze.
- (3) Službena iskaznica se izdaje prema obrascu koji je u pravitku ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 4.

(Oblik i sadržaj)

- (1) Službena iskaznica je u obliku pravokutnika dimenzija 85,60 mm x 54,00 mm, debljine od 0,70 do 0,80 mm izrađena od polivinil hlorid (PVC) plastike u nijansama svijetlo plave boje.
- (2) Na prednjoj strani službene iskaznice, u gornjem dijelu na sredini, nalazi se amblem UNO u boji, s obe strane amblema, u gornjem dijelu nalazi se tekst: "BOSNA I HERCEGOVINA, UPRAVA ZA INDIREKTNO-NEIZRAVNO OPOREZIVANJE" ispisan na latiničnom i ćiriličnom pismu. Ispod teksta, na lijevoj strani, nalazi se fotografija dimenzija 3 x 2,5 cm preko koje se u donjem desnom kutu nalazi skeniran pečat Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje, od UV mastila. Ispod skenirane fotografije nalazi se serijski broj iskaznice zaposlenog. Ispod amblema na desnoj strani nalazi se tekst: "SLUŽBENA ISKAZNICA" na latiničnom i ćiriličnom pismu i ime i prezime zaposlenog ispisan crnim slovima na latiničnom i ćiriličnom pismu.
- (3) Službena iskaznica je zaštićena zaštitnom teksturom, dizajna sa RAINBOW efektom (u duginim bojama) u lijevoj strani iskaznice. Duž cijele desne strane iskaznice su ugrađeni mikro tekstovi. Na sredini mikro tekstova se nalazi hologram srebrne boje, u vidu amblema UNO, a na dnu desne strane, u visini serijskog broja iskaznice, ispisan tekst: "Ravnatelj Uprave" i laserski ugraviran potpis ravnatelja Uprave.

Članak 5.

(Ovlaštenja korisnika službene iskaznice)

- (1) Na poledini službene iskaznice ovlaštenih službenih osoba u Sektoru za poreze ispisan je slijedeći tekst:
"Osoba na koju glasi ova službena iskaznica ovlaštena je da prilikom obavljanja poslova iz nadležnosti Sektora za poreze vrši kontrolu pravilnosti obračunavanja i plaćanja obveza po osnovi neizravnih poreza i kontrolu ispunjavanja drugih obveza sukladno zakonima o neizravnim porezima, otkriva, obračunava i nalaže uplatu ovih obveza, sprječava, otkriva, istražuje i prijavljuje kaznena djela i prekršaje iz oblasti neizravnih poreza, privremeno oduzme robu koja je predmet prekršaja ili kaznenog djela i poduzima radnje iz članka 29. stavak (1) točka: a); b); c); d); p); t); u); v); aa) i bb) Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje".
- (2) Na poledini službene iskaznice ovlaštenih službenih osoba u Sektoru za carine ispisan je slijedeći tekst:
"Osoba na koju glasi ova službena iskaznica ovlaštena je da prilikom obavljanja poslova iz nadležnosti Sektora za carine vrši radnje carinskog nadzora, provođenje carinskih postupaka, naknadnu carinsku kontrolu provedenog carinskog postupka i naplate neizravnih poreza u carinskom postupku i poduzima radnje iz članka 29. stavak (1) točka: a); b); c); d); f); g); h); i); j); k); l); m); n); o); p); u); v) i bb) Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje."
- (3) Na poledini službene iskaznice ovlaštenih službenih osoba u Sektoru za poslovne usluge ispisan je slijedeći tekst:
"Osoba na koju glasi ova službena iskaznica ovlaštena je da vrši prisilnu naplatu neizravnih poreza, ostalih prihoda i taksi i da u provođenju postupka prisilne naplate poduzima sve propisane radnje, uključujući i radnje iz članka 29. stavak (1) točka: a); b); c); d); t); v); z); aa) i bb) Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje."
- (4) Na poledini službene iskaznice ovlaštenih službenih osoba u Sektoru za provođenje propisa ispisan je slijedeći tekst:
"Osoba na koju glasi ova službena iskaznica ovlaštena je da otkriva, istražuje, dokumentira i prijavljuje kaznena djela nadležnom tužiteljstvu i prekršaje iz oblasti neizravnog oporezivanja, i da u provođenju ovih mjera poduzima radnje iz članka 29. stavak (1) točka: a); b); c); d); e); f); g); h); i); j); k); l); m); n); o); p); r); s); v); z); aa) i bb) Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje i druge radnje sukladno Zakonu o kaznenom postupku u Bosni i Hercegovini i uputama nadležnog tužitelja."

III - SLUŽBENA ZNAČKA

Članak 6.

(Izgled službene značke)

- (1) Službena značka je posebna oznaka koju koristi ovlaštena službena osoba Sektora za provođenje propisa i ista se nosi uz službenu iskaznicu.
- (2) Službena značka izrađena je od metala (mesinga) u obliku štita sa obrubom, dimenzija 55 x 65 mm. U središtu značke otisnut je grb Bosne i Hercegovine okružen sunčevim zrakama i klanjem. U lenti iznad grba nalazi se natpis: UPRAVA ZA INDIREKTNO-NEIZRAVNO OPOREZIVANJE na latiničnom pismu i UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE na ćirilichnom pismu. Slova su izdignuta i polirana, visine 3 mm. U donjem dijelu značke nalazi se serijski broj koji je identičan broju službene iskaznice.
- (3) Izgled službene značke nalazi se u privitku ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 7.

(Korice službene iskaznice i značke)

- (1) Službena iskaznica i službena značka ovlaštenih službenih osoba Sektora za provođenje propisa nose se u koricama.
- (2) Korice su izrađene od kože u crnoj boji, dvostrukog prijeklopa, a svaki prijeklop je dimenzija 108 x 82 mm. Na vanjskoj strani gornjeg prijeklopa reljefno je utisnut grb Bosne i Hercegovine, iznad kojeg se nalazi natpis "UIO" ispisan latiničnim pismom i "UIO" ispisan ćirilichnim pismom. Na unutarnjoj strani gornjeg prijeklopa kožne korice je prostor otvor od providne folije za službenu iskaznicu. Na unutarnjoj strani donjeg prijeklopa kožne korice je smještena službena značka, učvršćena u podlogu.

IV - POSTUPANJE SA SLUŽBENOM ISKAZNICOM I SLUŽBENOM ZNAČKOM

Članak 8.

(Postupanje u slučaju gubitka, nestanka ili oštećenja službene značke)

U slučaju gubitka, nestanka ili oštećenja službene značke primjenjuju se odredbe članka 9. do 17. ovoga pravilnika.

Članak 9.

(Izdavanje i početak važenja)

- (1) Službenu iskaznicu izdaje, ovjerava i povlači iz upotrebe ravnatelj UNO.
- (2) Službena iskaznica važi od dana izdavanja.

Članak 10.

(Zamjena)

Zamjena službene iskaznice vrši se ako:

- a) je korisnik iskaznicu izgubio ili na drugi način ostao bez iskaznice;
- b) zbog oštećenja ili dotrajalosti postane neupotreblijiva;
- c) korisnik promijeni osobno ime ili prezime;
- d) su nastupile znatnije promjene osobnog izgleda korisnika u odnosu na fotografiju na iskaznici, a od utjecaja su na mogućnost njegove identifikacije;
- e) se rasporedi na poslove radnog mjesta koji zahtijeva promjenu sadržaja službene iskaznice;
- f) se propiše novi oblik iskaznice.

Članak 11.

(Postupanje u slučaju gubitka, nestanka i oštećenja iskaznice)

- (1) U slučaju gubitka, nestanka ili oštećenja službene iskaznice, korisnik iskaznice je dužan odmah, najkasnije u roku od tri dana pisano obavijestiti ravnatelja UNO, kao izdavatelja iskaznice, u kojoj obavjesti se navode okolnosti po kojima se desio gubitak, nestanak ili oštećenje iskaznice.
- (2) Izgubljena, ili na drugi način nestala ili oštećena iskaznica, proglašava se nevažećom u "Službenom glasniku BiH", nakon čega se izdaje nova iskaznica sa novim serijskim brojem.

Članak 12.

(Prestanak važenja)

- (1) Službena iskaznica prestaje važiti kada je:
 - a) korisnik zamijeni novom iskaznicom sukladno članku 10. ovoga Pravilnika;
 - b) korisnik bude raspoređen na poslove za koje nije propisano posjedovanje službene iskaznice;
 - c) korisniku iskaznice prestao radni odnos u UNO;
 - d) korisnik umre ili iz bilo kojih drugih razloga iskaznica bude povučena ili proglašena nevažećom.
- (2) U slučaju suspenzije korisnika iskaznice, izdana iskaznica privremeno prestaje važiti za vrijeme trajanja suspenzije i istu je korisnik dužan privremeno vratiti izdavatelju.

Članak 13.

(Vraćanje iskaznice)

- (1) Korisnik službene iskaznice kojem, po bilo kojoj osnovi prestane radni odnos u UNO, dužan je odmah, a najkasnije do dana preuzimanja radne knjižice, službenu iskaznicu vratiti UNO, Sektoru za poslovne usluge.
- (2) Korisnik iskaznice, koji se rasporedi na radno mjesto za koje nije propisano korištenje službene iskaznice, dužan je u roku od sedam dana od dana raspoređivanja službenu iskaznicu vratiti izdavatelju.
- (3) Ukoliko korisnik iskaznice ne vrati službenu iskaznicu u roku iz stavka (1) i stavka (2) ovoga članka, izdana službena iskaznica se oglašava nevažećom u "Službenom glasniku BiH".

Članak 14.

(Evidencija)

- (1) O izdanim, zamijenjenim, povučenim, nevažećim, uništenim, izgubljenim i oštećenim službenim iskaznicama i značkama vodi se posebna evidencija kroz Knjigu evidencije službenih iskaznica i službene značke.
- (2) Obvezni podaci u evidenciji iz stavka (1) ovoga članka su: redni broj; ime i prezime osobe kojoj je izdana službena iskaznica i službena značka; serijski broj iskaznice i značke; datum izdavanja, datum oglašavanja nevažećom, naziv organizacijske jedinice, datum zaduženja, datum razduženja i potpis osobe koja preuzima ili vraća iskaznicu.
- (3) Knjigu evidencije službenih iskaznica vodi Sektor za poslovne usluge.

Članak 15.

(Uništavanje)

- (1) Nevažeće službene iskaznice vraćene od korisnika, uništava Povjerenstvo za uništenje službenih iskaznica (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), koju imenuje ravnatelj UNO.
- (2) Povjerenstvo se imenuje po potrebi.
- (3) Uništavanje službenih iskaznica vrši se u pravilu jednom tijekom kalendarske godine.
- (4) O postupku uništenja službenih iskaznica Povjerenstvo sačinjava zapisnik.

V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

(Korištenje izdanih službenih iskaznica)

- (1) Službene iskaznice izdane sukladno Pravilniku o izgledu službenih oznaka, iskaznice i oznaka na objektima ("Službeni glasnik BiH", broj 45/04) koristit će se do izdavanja službenih iskaznica sukladno odredbama ovoga pravilnika.
- (2) Izdavanjem službenih iskaznica sukladno odredbama ovoga pravilnika ranije izdane službene iskaznice se povlače iz primjene i iste se uništavaju na način propisan člankom 15. ovoga pravilnika.

Članak 17.

(Identifikacijska kartica)

Zaposleni u UNO koji nisu obuhvaćeni odredbama ovoga pravilnika imaju identifikacijsku karticu čiji izgled će propisati ravnatelj UNO posebnom odlukom.

Članak 18.

(Stavljanje propisa izvan snage)

Stupanjem na snagu ovoga pravilnika prestaje važiti Pravilnik o izgledu službenih oznaka, iskaznice i oznaka na objektima ("Službeni glasnik BiH", broj 45/04).

Članak 19.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-02-39/17
19. lipnja 2017. godine
Mostar

Predsjedatelj
Upravnog odbora
Vjekoslav Bevanda, v. r.

Izgled službene značke

Na osnovu člana 42. stav (2) Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), Upravni odbor, na prijedlog direktora Uprave za indirektno oporezivanje, na 21. sjednici održanoj dana 19.06.2017. godine, donio je

**ПРАВИЛНИК
О ИЗГЛЕДУ И САДРЖАЈУ СЛУЖБЕНЕ
ЛЕГИТИМАЦИЈЕ И СЛУЖБЕНЕ ЗНАЧКЕ У УПРАВИ
ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ**

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
(Предмет)

Овим Правилником прописује се облик и садржај службене легитимације и службене значке у Управи за индиректно опорезивање (у даљем тексту: УИО), поступак издавања, важење, замјена и овјера, начин вођења евиденције о издатим легитимацијама и значки.

Члан 2.

(Корисник легитимације)

- (1) Службена легитимација се издаје запосленом који обавља послове и задатке из основне дјелатности и другом запосленом када то захтијева природа посла.
- (2) Службена легитимација представља јавну исправу којом лице на које гласи службена легитимација (у даљем тексту: корисник легитимације) доказује статус, идентитет и овлашћења.
- (3) Корисник легитимације дужан је носити легитимацију за вријеме обављања службене дужности и показати је приликом кориштења овлашћења, уз примјену одступања прописаних одредбама који регулишу овлашћења овлашћених службених лица УИО.

**II - ОБЛИК И САДРЖАЈ СЛУЖБЕНЕ
ЛЕГИТИМАЦИЈЕ**

Члан 3.

(Службена легитимација)

- (1) Службена легитимација садржи податке о идентитету корисника легитимације, фотографију, серијски број, кратак извод о овлашћењима корисника и другим правима која му припадају на основу закона и других прописа.
- (2) На полеђини службене легитимације исписан је текст овлашћења која кориснику припадају у складу са законима који регулишу индиректне порезе.
- (3) Службена легитимација се издаје према обрасцу који је у прилогу овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 4.

(Облик и садржај)

- (1) Службена легитимација је у облику правоугаоника димензија 85,60 mm x 54,00 mm, дебљине од 0,70 до 0,80 mm израђена од поливинил хлорид (ПВЦ) пластике у нијансама свијетло плаве боје.
- (2) На предњој страни службене легитимације, у горњем дијелу на средини, налази се амблем УИО у боји, с обе стране амблема, у горњем дијелу налази се текст: "БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА, УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО-НЕИЗРАВНО ОПОРЕЗИВАЊЕ" исписан на латиничном и ћириличном писму. Испод текста, на лијевој страни, налази се фотографија димензија 3 x 2,5 cm преко које се у доњем десном углу налази скениран печат Управе за индиректно-неизравно опорезивање, од УВ мастила. Испод скениране фотографије налази се серијски број легитимације запосленог. Испод амблема на десној страни налази се текст: "СЛУЖБЕНА ЛЕГИТИМАЦИЈА" на латиничном и ћириличном писму и име и презиме запосленог исписан црним словима на латиничном и ћириличном писму.
- (3) Службена легитимација је заштићена заштитном текстуром, дизајна са RAINBOW ефектом (у дугиним бојама) у лијевој страни легитимације. Дуж цијеле

десне стране легитимације су уграђени микро текстови. На средини микро текстова се налази холограм сребрне боје, у виду амблема УИО, а на дну десне стране, у висини серијског броја легитимације, исписан текст: "Директор Управе" и ласерски угравиран потпис директора Управе.

Члан 5.

(Овлашћења корисника службене легитимације)

- (1) На полеђини службене легитимације овлашћених службених лица у Сектору за порезе исписан је слиједећи текст:

"Лице на које гласи ова службена легитимација овлашћено је да приликом обављања послова из надлежности Сектора за порезе врши контролу правилности обрачунавања и плаћања обавеза по основу индиректних пореза и контролу испуњавања других обавеза у складу са законима о индиректним порезима, открива, обрачунава и налаже уплату ових обавеза, спречава, открива, истражује и пријављује кривична дјела и прекршаје из области индиректних пореза, привремено одузме робу која је предмет прекршаја или кривичног дјела и предузима радње из члана 29. став (1) тачка: а); б); ц); д); п); т); у); в); аа) и бб) Закона о Управи за индиректно опорезивање."

- (2) На полеђини службене легитимације овлашћених службених лица у Сектору за царине исписан је слиједећи текст:

"Лице на које гласи ова службена легитимација овлашћено је да приликом обављања послова из надлежности Сектора за царине врши радње царинског надзора, провођење царинских поступака, накондну царинску контролу проведеног царинског поступка и наплате индиректних пореза у царинском поступку и предузима радње из члана 29. став (1) тачка: а); б); ц); д); ф); г); х); и); ј); к); л); м); н); о); п); у); в) и бб) Закона о Управи за индиректно опорезивање."

- (3) На полеђини службене легитимације овлашћених службених лица у Сектору за пословне услуге исписан је слиједећи текст:

"Лице на које гласи ова службена легитимација овлашћено је да врши принудну наплату индиректних пореза, осталих прихода и такси и да у провођењу поступка принудне наплате предузима све прописане радње, укључујући и радње из члана 29. став (1) тачка: а); б); ц); д); т); в); з); аа) и бб) Закона о Управи за индиректно опорезивање."

- (4) На полеђини службене легитимације овлашћених службених лица у Сектору за провођење прописа исписан је слиједећи текст:

"Лице на које гласи ова службена легитимација овлашћено је да открива, истражује, документује и пријављује кривична дјела надлежном тужилаштву и прекршаје из области индиректног опорезивања, и да у провођењу ових мјера предузима радње из члана 29. став (1) тачка: а); б); ц); д); е); ф); г); х); и); ј); к); л); м); н); о); п); р); с); в); з); аа) и бб) Закона о Управи за индиректно опорезивање и друге радње у складу са Законом о кривичном поступку у Босни и Херцеговини и упутствима надлежног тужиоца."

III - СЛУЖБЕНА ЗНАЧКА

Члан 6.

(Изглед службене значке)

- (1) Службена значка је посебна ознака коју користи овлашћено службено лице Сектора за провођење прописа и иста се носи уз службену легитимацију.

- (2) Службена значка израђена је од метала (месинга) у облику штита са обрубом, димензија 55 x 65 мм. У средишту значке отиснут је грб Босне и Херцеговине окружен сунчевим зракама и класјем. У ленти изнад грба налази се натпис: UPRAVA ZA INDIREKTNO-NEIZRAVNO OPOREZIVANJE на латиничном писму и УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ на ћириличном писму. Слова су издигнута и полирана, висине 3 mm. У доњем дијелу значке налази се серијски број који је идентичан броју службене легитимације.
- (3) Изглед службене значке налази се у прилогу овог Правилника и чини његов саставни дио.

Члан 7.

(Корице службене легитимације и значке)

- (1) Службена легитимација и службена значака овлашћених службених лица Сектора за провођење прописа носе се у корицама.
- (2) Корице су израђене од коже у црној боји, двоструког преклопа, а сваки преклоп је димензија 108 x 82 мм. На спољној страни горњег преклопа рељефно је отиснут грб Босне и Херцеговине, изнад којег се налази натпис "UIO" исписан латиничним писмом и "УИО" исписан ћириличним писмом. На унутрашњој страни горњег преклопа кожне корице је простор отвор од провидне фолије за службену легитимацију. На унутрашњој страни доњег преклопа кожне корице је смјештена службена значка, учвршћена у подлогу.

IV - ПОСТУПАЊЕ СА СЛУЖБЕНОМ ЛЕГИТИМАЦИЈОМ И СЛУЖБЕНОМ ЗНАЧКОМ

Члан 8.

(Поступање у случају губитка, нестанка или оштећења службене значке)

У случају губитка, нестанка или оштећења службене значке примјењују се одредбе члана 9. до 17. овог правилника.

Члан 9.

(Издавање и почетак важења)

- (1) Службену легитимацију издаје, овјерава и повлачи из употребе директор УИО.
- (2) Службена легитимација важи од дана издавања.

Члан 10.

(Замјена)

Замјена службене легитимације врши се ако:

- а) је корисник легитимацију изгубио или на други начин остао без легитимације;
- б) због оштећења или дотрајалости постане неупотребљива;
- ц) корисник промијени лично име или презиме;
- д) су наступиле знатније промјене личног изгледа корисника у односу на фотографију на легитимацији, а од утицаја су на могућност његове идентификације;
- е) се распореди на послове радног мјеста који захтијева промјену садржаја службене легитимације;
- ф) се пропише нови облик легитимације.

Члан 11.

(Поступање у случају губитка, нестанка и оштећења легитимације)

- (1) У случају губитка, нестанка или оштећења службене легитимације, корисник легитимације је дужан одмах, најкасније у року од три дана писмено обавијестити директора УИО, као издаваоца легитимације, у којем обавјештењу се наводе околности по којима се десио губитак, нестанак или оштећење легитимације.

- (2) Изгубљена, или на други начин нестала или оштећена легитимација, проглашава се неважећом у "Службеном гласнику БиХ", након чега се издаје нова легитимација са новим серијским бројем.

Члан 12.

(Престанак важења)

- (1) Службена легитимација престаје да важи када је:
- а) корисник замијени новом легитимацијом у складу са чланом 10. овог правилника;
- б) корисник буде распоређен на послове за које није прописано посједовање службене легитимације;
- ц) кориснику легитимације престао радни однос у УИО;
- д) корисник умре или из било којих других разлога легитимација буде повучена или проглашена неважећом.
- (2) У случају суспензије корисника легитимације, издата легитимација привремено престаје да важи за вријеме трајања суспензије и исту је корисник дужан привремено вратити издаваоцу.

Члан 13.

(Враћање легитимације)

- (1) Корисник службене легитимације којем, по било којем основу престане радни однос у УИО, дужан је одмах, а најкасније до дана преузимања радне књижице, службену легитимацију вратити УИО, Сектору за пословне услуге.
- (2) Корисник легитимације, који се распореди на радно мјесто за које није прописано кориштење службене легитимације, дужан је у року од седам дана од дана распоређивања, службену легитимацију вратити издаваоцу.
- (3) Уколико корисник легитимације не врати службену легитимацију у року из става (1) и става (2) овог члана, издата службена легитимација се оглашава неважећом у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 14.

(Евиденција)

- (1) О издатим, замијењеним, повученим, неважећим, уништеним, изгубљеним и оштећеним службеним легитимацијама и значкама води се посебна евиденција кроз Књигу евиденције службених легитимација и службене значке.
- (2) Обавезни подаци у евиденцији из става (1) овог члана су: редни број; име и презиме лица којем је издата службена легитимација и службена значка; серијски број легитимације и значке; датум издавања, датум оглашавања неважећом, назив организационе јединице, датум задужења, датум раздужења и потпис лица које преузима или враћа легитимацију.
- (3) Књигу евиденције службених легитимација води Сектор за пословне услуге.

Члан 15.

(Уништавање)

- (1) Неважеће службене легитимације враћене од корисника, уништава Комисија за уништење службених легитимација (у даљем тексту: Комисија), коју именује директор УИО.
- (2) Комисија се именује по потреби.
- (3) Уништавање службених легитимација врши се у правилу једном у току календарске године.
- (4) О поступку уништења службених легитимација Комисија сачињава записник.

V - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16.

(Кориштење издатих службених легитимација)

- (1) Службене легитимације издате у складу са Правилником о изгледу службених ознака, легитимације и ознака на објектима ("Службени гласник БиХ", број 45/04) користиће се до издавања службених легитимација у складу са одредбама овог правилника.
- (2) Издавањем службених легитимација у складу са одредбама овог правилника раније издате службене легитимације се повлаче из примјене и исте се уништавају на начин прописан чланом 15. овог правилника.

Члан 17.

(Идентификациона картица)

Запослени у УИО који нису обухваћени одредбама овог правилника имају идентификациону картицу чији изглед ће прописати директор УИО посебном одлуком.

Члан 18.

(Стављање прописа ван снаге)

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о изгледу службених ознака, легитимације и ознака на објектима ("Службени гласник БиХ", број 45/04).

Члан 19.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-02-39/17
19. јуна 2017. године
Мостар

Предједавајући
Управног одбора
Вјекослав Беванда, с. р.

Изглед службене значке

На основу члана 42. став (2) Закона о Управи за индиректно опорезивање ("Службени гласник БиХ", број 89/05), Управни одбор, на приједлог директора Управе за индиректно опорезивање, на 21. сједници одржаној дана 19.06.2017. године, донио је

**ПРАВИЛНИК
О ИЗГЛЕДУ И САДРЖАЈУ СЛУЖБЕНЕ ИСКАЗНИЦЕ И
СЛУЖБЕНЕ ЗНАЧКЕ У УПРАВИ ЗА ИНДИРЕКТНО
ОПЕРЕЗИВАЊЕ**

I - ОПЋЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим Правилником прописује се облик и садржај службене iskaznice и службене значке у Управи за индиректно опорезивање (у даљњем тексту: УИО), поступак издавања, важење, замена и овјера, начин вођења евиденције о издатим iskaznicama и значки.

Члан 2.

(Корисник iskaznice)

- (1) Службена iskaznica се издаје запосленом који обавља послове и задатке из основне дјелатности и другом запосленом када то захтијева природа посла.
- (2) Службена iskaznica представља јавну исправу којом лице на које гласи службена iskaznica (у даљњем тексту: корисник iskaznice) доказује статус, идентитет и овлашћења.
- (3) Корисник iskaznice дужан је носити iskaznicу за вријеме обављања службене дужности и показати је приликом коришћења овлашћења, уз примјену одступања прописаних одредбама који регулирају овлашћења овлашћених службених лица УИО.

II - OBLIK I SADRŽAJ SLUŽBENE ISKAZNICE**Član 3.**

(Službena iskaznica)

- (1) Službena iskaznica sadrži podatke o identitetu korisnika iskaznice, fotografiju, serijski broj, kratak izvod o ovlaštenjima korisnika i drugim pravima koja mu pripadaju na osnovu zakona i drugih propisa.
- (2) Na poleđini službene iskaznice ispisan je tekst ovlaštenja koja korisniku pripadaju u skladu sa zakonima koji reguliraju indirektnu poreze.
- (3) Službena iskaznica se izdaje prema obrascu koji je u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 4.

(Oblik i sadržaj)

- (1) Službena iskaznica je u obliku pravougaonika dimenzija 85,60 mm x 54,00 mm, debljine od 0,70 do 0,80 mm izrađena od polivinil hlorid (PVC) plastike u nijansama svijetlo plave boje.
- (2) Na prednjoj strani službene iskaznice, u gornjem dijelu na sredini, nalazi se amblem UIO u boji, s obe strane amblema, u gornjem dijelu nalazi se tekst: "BOSNA I HERCEGOVINA, UPRAVA ZA INDIREKTNO-NEIZRAVNO OPOREZIVANJE" ispisan na latiničnom i ćirilničnom pismu. Ispod teksta, na lijevoj strani, nalazi se fotografija dimenzija 3 x 2,5 cm preko koje se u donjem desnom uglu nalazi skeniran pečat Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje, od UV mastila. Ispod skenirane fotografije nalazi se serijski broj iskaznice zaposlenog. Ispod amblema na desnoj strani nalazi se tekst: "SLUŽBENA ISKAZNICA" na latiničnom i ćirilničnom pismu i ime i prezime zaposlenog ispisan crnim slovima na latiničnom i ćirilničnom pismu.
- (3) Službena iskaznica je zaštićena zaštitnom teksturom, dizajna sa RAINBOW efektom (u duginim bojama) u lijevoj strani iskaznice. Duž cijele desne strane iskaznice su ugrađeni mikro tekstovi. Na sredini mikro tekstova se nalazi hologram srebrne boje, u vidu amblema UIO, a na dnu desne strane, u visini serijskog broja iskaznice, ispisan tekst: "Direktor Uprave" i laserski ugraviran potpis direktora Uprave.

Član 5.

(Ovlaštenja korisnika službene iskaznice)

- (1) Na poleđini službene iskaznice ovlaštenih službenih lica u Sektoru za poreze ispisan je slijedeći tekst:
"Lice na koje glasi ova službena iskaznica ovlašteno je da prilikom obavljanja poslova iz nadležnosti Sektora za poreze vrši kontrolu pravilnosti obračunavanja i plaćanja obaveza po osnovu indirektnih poreza i kontrolu ispunjavanja drugih obaveza u skladu sa zakonima o indirektnim porezima, otkriva, obračunava i nalaže uplatu ovih obaveza, sprječava, otkriva, istražuje i prijavljuje krivična djela i prekršaje iz oblasti indirektnih poreza, privremeno oduzme robu koja je predmet prekršaja ili krivičnog djela i poduzima radnje iz člana 29. stav (1) tačka: a); b); c); d); p); t); u); v); aa) i bb) Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje".
- (2) Na poleđini službene iskaznice ovlaštenih službenih lica u Sektoru za carine ispisan je slijedeći tekst:
"Lice na koje glasi ova službena iskaznica ovlašteno je da prilikom obavljanja poslova iz nadležnosti Sektora za carine vrši radnje carinskog nadzora, provođenje carinskih postupaka, naknadnu carinsku kontrolu provedenog carinskog postupka i naplate indirektnih poreza u carinskom postupku i preduzima radnje iz člana 29. stav (1)

tačka: a); b); c); d); f); g); h); i); j); k); l); m); n); o); p); u); v) i bb) Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje."

- (3) Na poleđini službene iskaznice ovlaštenih službenih lica u Sektoru za poslovne usluge ispisan je slijedeći tekst:
"Lice na koje glasi ova službena iskaznica ovlašteno je da vrši prinudnu naplatu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi i da u provođenju postupka prinudne naplate preduzima sve propisane radnje, uključujući i radnje iz člana 29. stav (1) tačka: a); b); c); d); t); v); z); aa) i bb) Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje."
- (4) Na poleđini službene iskaznice ovlaštenih službenih lica u Sektoru za provođenje propisa ispisan je slijedeći tekst:
"Lice na koje glasi ova službena iskaznica ovlašteno je da otkriva, istražuje, dokumentuje i prijavljuje krivična djela nadležnom tužilaštvu i prekršaje iz oblasti indirektnog oporezivanja, i da u provođenju ovih mjera preduzima radnje iz člana 29. stav (1) tačka: a); b); c); d); e); f); g); h); i); j); k); l); m); n); o); p); r); s); v); z); aa) i bb) Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje i druge radnje u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku u Bosni i Hercegovini i uputstvima nadležnog tužioca."

III - SLUŽBENA ZNAČKA**Član 6.**

(Izgled službene značke)

- (1) Službena značka je posebna oznaka koju koristi ovlašteno službeno lice Sektora za provođenje propisa i ista se nosi uz službenu iskaznicu.
- (2) Službena značka izrađena je od metala (mesinga) u obliku štita sa obrubom, dimenzija 55 x 65 mm. U središtu značke otisnut je grb Bosne i Hercegovine okružen sunčevim zrakama i klasjem. U lenti iznad grba nalazi se natpis: UPRAVA ZA INDIREKTNO-NEIZRAVNO OPOREZIVANJE na latiničnom pismu i UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE na ćirilničnom pismu. Slova su izdignuta i polirana, visine 3 mm. U donjem dijelu značke nalazi se serijski broj koji je identičan broju službene iskaznice.
- (3) Izgled službene značke nalazi se u prilogu ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 7.

(Korice službene iskaznice i značke)

- (1) Službena iskaznica i službena značaka ovlaštenih službenih lica Sektora za provođenje propisa nose se u koricama.
- (2) Korice su izrađene od kože u crnoj boji, dvostrukog prijeklopa, a svaki prijeklop je dimenzija 108 x 82 mm. Na vanjskoj strani gornjeg prijeklopa reljefno je utisnut grb Bosne i Hercegovine, iznad kojeg se nalazi natpis "UIO" ispisan latiničnim pismom i "UIO" ispisan ćirilničnim pismom. Na unutrašnjoj strani gornjeg prijeklopa kožne korice je prostor otvor od providne folije za službenu iskaznicu. Na unutrašnjoj strani donjeg prijeklopa kožne korice je smještena službena značka, učvršćena u podlogu.

IV - POSTUPANJE SA SLUŽBENOM ISKAZNICOM I SLUŽBENOM ZNAČKOM**Član 8.**

(Postupanje u slučaju gubitka, nestanka ili oštećenja službene značke)

U slučaju gubitka, nestanka ili oštećenja službene značke primjenjuju se odredbe člana 9. do 17. ovog pravilnika.

Član 9.

(Izdavanje i početak važenja)

- (1) Službenu iskaznicu izdaje, ovjerava i povlači iz upotrebe direktor UIO.
- (2) Službena iskaznica važi od dana izdavanja.

Član 10.
(Zamjena)

Zamjena službene iskaznice vrši se ako:

- je korisnik iskaznicu izgubio ili na drugi način ostao bez iskaznice;
- zbog oštećenja ili dotrajalosti postane neupotrebljiva;
- korisnik promijeni lično ime ili prezime;
- su nastupile znatnije promjene ličnog izgleda korisnika u odnosu na fotografiju na iskaznici, a od uticaja su na mogućnost njegove identifikacije;
- se rasporedi na poslove radnog mjesta koji zahtijeva promjenu sadržaja službene iskaznice,
- se propiše novi oblik iskaznice.

Član 11.

(Postupanje u slučaju gubitka, nestanka i oštećenja iskaznice)

- U slučaju gubitka, nestanka ili oštećenja službene iskaznice, korisnik iskaznice je dužan odmah, najkasnije u roku od tri dana pismeno obavijestiti direktora UIO, kao izdavaoca iskaznice, u kojem obavještenju se navode okolnosti po kojima se desio gubitak, nestanak ili oštećenje iskaznice.
- Izgubljena, ili na drugi način nestala ili oštećena iskaznica, proglašava se nevažećom u "Službenom glasniku BiH", nakon čega se izdaje nova iskaznica sa novim serijskim brojem.

Član 12.

(Prestanak važenja)

- Službena iskaznica prestaje da važi kada je:
 - korisnik zamijeni novom iskaznicom u skladu sa članom 10. ovog Pravilnika;
 - korisnik bude raspoređen na poslove za koje nije propisano posjedovanje službene iskaznice;
 - korisniku iskaznice pretao radni odnos u UIO;
 - korisnik umre ili iz bilo kojih drugih razloga iskaznica bude povučena ili proglašena nevažećom.
- U slučaju suspenzije korisnika iskaznice, izdata iskaznica privremeno prestaje da važi za vrijeme trajanja suspenzije i istu je korisnik dužan privremeno vratiti izdavaocu.

Član 13.

(Vraćanje iskaznice)

- Korisnik službene iskaznice kojem, po bilo kojem osnovu prestane radni odnos u UIO, dužan je odmah, a najkasnije do dana preuzimanja radne knjižice, službenu iskaznicu vratiti UIO, Sektoru za poslovne usluge.
- Korisnik iskaznice, koji se rasporedi na radno mjesto za koje nije propisano korištenje službene iskaznice, dužan je u roku od sedam dana od dana raspoređivanja službenu iskaznicu vratiti izdavaocu.
- Ukoliko korisnik iskaznice ne vrati službenu iskaznicu u roku iz stava (1) i stava (2) ovog člana, izdata službena iskaznica se oglašava nevažećom u "Službenom glasniku BiH".

Član 14.

(Evidencija)

- O izdatim, zamijenjenim, povučanim, nevažećim, uništenim, izgubljenim i oštećenim službenim iskaznicama i značkama vodi se posebna evidencija kroz Knjigu evidencije službenih iskaznica i službene značke.
- Obavezni podaci u evidenciji iz stava (1) ovog člana su: redni broj; ime i prezime lica kojem je izdata službena iskaznica i službena značka; serijski broj iskaznice i značke; datum izdavanja, datum oglašavanja nevažećom, naziv organizacione jedinice, datum zaduženja, datum razduženja i potpis lica koje preuzima ili vraća iskaznicu.
- Knjigu evidencije službenih iskaznica vodi Sektor za poslovne usluge.

Član 15.

(Uništavanje)

- Nevažeće službene iskaznice vraćene od korisnika, uništava Komisija za uništenje službenih iskaznica (u daljnjem tekstu: Komisija), koju imenuje direktor UIO.
- Komisija se imenuje po potrebi.
- Uništavanje službenih iskaznica vrši se u pravilu jednom u toku kalendarske godine.
- O postupku uništenja službenih iskaznica Komisija sačinjava zapisnik.

V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16.

(Korištenje izdatih službenih iskaznica)

- Službene iskaznice izdate u skladu sa Pravilnikom o izgledu službenih oznaka, iskaznice i oznaka na objektima ("Službeni glasnik BiH", broj 45/04) koristit će se do izdavanja službenih iskaznica u skladu sa odredbama ovog pravilnika.
- Izdavanjem službenih iskaznica u skladu sa odredbama ovog pravilnika ranije izdate službene iskaznice se povlače iz primjene i iste se uništavaju na način propisan članom 15. ovog pravilnika.

Član 17.

(Identifikaciona kartica)

Zaposleni u UIO koji nisu obuhvaćeni odredbama ovog pravilnika imaju identifikacionu karticu čiji izgled će propisati direktor UIO posebnom odlukom.

Član 18.

(Stavljanje propisa van snage)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o izgledu službenih oznaka, iskaznice i oznaka na objektima ("Službeni glasnik BiH", broj 45/04).

Član 19.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-02-39/17
19. juna 2017. godine
Mostar

Predsjedavajući
Upravnog odbora
Vjekoslav Bevanda, s. r.

Izgled službene značke

**DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA ZA
ELEKTRIČNU ENERGIJU - DERK**

694

Na temelju članka 4.6. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i članka 11. Statuta Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", br. 41/03, 59/04 i 2/10), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 29. lipnja 2017. godine, donijeta je

**ODLUKA
O IZBORU PREDSEDATELJA DRŽAVNE
REGULATORNE KOMISIJE ZA ELEKTRIČNU
ENERGIJU**

I

NIKOLA PEJIĆ bira se za predsjedatelja Državne regulatorne komisije za električnu energiju, u jednogodišnjem mandatu počev od 1. srpnja 2017. godine.

II

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Образложење

Odlukama Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine broj: 01,02-50-3-1117/10 od 28. srpnja 2011. godine i broj: 01,02-34-1-1362-a/16 od 27. svibnja 2016. godine, u Državnu regulatornu komisiju za električnu energiju, u sastavu od tri člana, imenovani su: Milorad Tuševljak, Suad Zeljković i Nikola Pejić.

U skladu sa člankom 4.6. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini članovi Komisije se na jednakopravnoj osnovi izmjenjuju na dužnosti predsjedatelja Komisije svake godine.

Nakon proteka jednogodišnjeg mandata Suada Zeljkovića sa danom 30. lipnja 2017. godine, slijedom načela rotacije članova Komisije na ovoj funkciji, za predsjedatelja Komisije u novom mandatnom razdoblju bira se Nikola Pejić, član Komisije.

Broj 01-02-2-229-1/17

29. lipnja 2017. godine

Tuzla

Predsjedatelj Komisije

Suad Zeljković, v. r.

Na osnovu člana 4.6. Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i člana 11. Statuta Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", br. 41/03, 59/04 i 2/10), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 29. juna 2017. godine, donijeta je

**ODLUKA
O IZBORU PREDSEDAVAJUĆEG DRŽAVNE
REGULATORNE KOMISIJE ZA ELEKTRIČNU
ENERGIJU**

I

НИКОЛА ПЕЈИЋ бира се за председавајућег Државне регулаторне комисије за електричну енергију, у једногодишњем мандату почев од 1. јула 2017. године.

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Одлукама Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине број: 01,02-50-3-1117/10 од 28. јула 2011. године и број: 01,02-34-1-1362-a/16 од 27. маја 2016. године, у Државну регулаторну комисију за електричну енергију, у саставу од три члана, именовани су: Милорад Тушевљак, Суад Зељковић и Никола Пејић.

У складу са чланом 4.6. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини чланови Комисије се на равноправној основи измјењују на дужности председавајућег Комисије сваке године.

Након протека једногодишњег мандата Суада Зељковића са даном 30. јуна 2017. године, слиједом принципа ротације чланова Комисије на овој функцији, за председавајућег Комисије у новом мандатном периоду бира се Никола Пејић, члан Комисије.

Broj 01-02-2-229-1/17

29. јуна 2017. године

Тузла

Председавајући Комисије

Суад Зељковић, с. р.

Na osnovu člana 4.6. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i člana 11. Statuta Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", br. 41/03, 59/04 i 2/10), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 29. juna 2017. godine, donijeta je

**ODLUKA
O IZBORU PREDSEDAVAJUĆEG DRŽAVNE
REGULATORNE KOMISIJE ZA ELEKTRIČNU
ENERGIJU**

I

NIKOLA PEJIĆ bira se za predsjedavajućeg Državne regulatorne komisije za električnu energiju, u jednogodišnjem mandatu počev od 1. jula 2017. godine.

II

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Образложење

Odlukama Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine broj: 01,02-50-3-1117/10 od 28. jula 2011. godine i broj: 01,02-34-1-1362-a/16 od 27. maja 2016. godine, u Državnu regulatornu komisiju za električnu energiju, u sastavu od tri člana, imenovani su: Milorad Tuševljak, Suad Zeljković i Nikola Pejić.

U skladu sa članom 4.6. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini članovi Komisije se na ravnopravnoj osnovi izmjenjuju na dužnosti predsjedavajućeg Komisije svake godine.

Nakon proteka jednogodišnjeg mandata Suada Zeljkovića sa danom 30. juna 2017. godine, slijedom principa rotacije članova Komisije na ovoj funkciji, za predsjedavajućeg Komisije u novom mandatnom periodu bira se Nikola Pejić, član Komisije.

Broj 01-02-2-229-1/17

29. juna 2017. godine

Tuzla

Predsjedavajući Komisije

Suad Zeljković, s. r.

695

Na temelju članka 4.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i članka 28d. Metodologije za izradbu tarifa za usluge prijenosa električne energije, neovisnog operatora sustava i pomoćne usluge - Pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", br. 93/11 i 61/14), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 28. lipnja 2017. godine, donijeta je

**ODLUKA
O IZMJENI ODLUKE O TARIFAMA ZA SUSTAVNU I
POMOĆNE USLUGE**

Članak 1.

U Odluci o tarifama za sustavnu i pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", br. 2/16 i 51/16), u članku 2. stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Određuje se tarifa za sustavnu uslugu u iznosu od 0,3187 feninga/kWh."

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 1. srpnja 2017. godine i bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 04-28-5-226-1/17

28. lipnja 2017. godine

Tuzla

Predsjedatelj Komisije

Suad Zeljković, v. r.

услуге преноса електричне енергије, независног оператора система и помоћне услуге - Пречишћени текст ("Службени гласник БиХ", бр. 93/11 и 61/14), на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 28. јуна 2017. године, донијета је

**ОДЛУКА
О ИЗМЈЕНИ ОДЛУКЕ О ТАРИФАМА ЗА
СИСТЕМСКУ И ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ**

Члан 1.

У Одлуци о тарифама за системску и помоћне услуге ("Службени гласник БиХ", бр. 2/16 и 51/16), у члану 2. став (1) мијења се и гласи:

"(1) Одређује се тарифа за системску услугу у износу од 0,3187 фенинга/kWh."

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, примјењује се од 1. јула 2017. године и биће објављена у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Број 04-28-5-226-1/17

28. јуна 2017. године

Тузла

Председавајући Комисије

Суад Зелковић, с. р.

Na osnovu člana 4.2 Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i člana 28d. Metodologije za izradu tarifa za usluge prenosu električne energije, nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge - Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", br. 93/11 i 61/14), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 28. juna 2017. godine, donijeta je

ODLUKA

**O IZMJENI ODLUKE O TARIFAMA ZA SISTEMSKU I
POMOĆNE USLUGE**

Član 1.

U Odluci o tarifama za sistemsku i pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", br. 2/16 i 51/16), u članu 2. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Određuje se tarifa za sistemsku uslugu u iznosu od 0,3187 feninga/kWh."

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 1. jula 2017. godine i biće objavljena u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 04-28-5-226-1/17

28. juna 2017. godine

Tuzla

Predsjedavajući Komisije

Suad Zeljković, s. r.

696

Na temelju čl. 4.2, 4.7. i 7. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i članka 33. Poslovnika o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", broj 2/05), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 28. lipnja 2017. godine, donijet je

На основу члана 4.2 Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11) и члана 28д. Методологије за израду тарифа за

ZAKLJUČAK O OBUSTAVI POSTUPKA

1. Obustavlja se postupak izdavanja licence za obavljanje djelatnosti međunarodne trgovine električnom energijom, pokrenut na zahtjev Društva "INTEH", d.o.o. Banja Luka, radi odustajanja podnosioca od zahtjeva.
2. Društvo "INTEH", d.o.o. Banja Luka nema pravo na povrat naknade uplaćene prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje licence.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta.

Образложење

Društvo "INTEH", d.o.o. Banja Luka (u daljem tekstu: podnositelj zahtjeva), podneskom broj 05-28-12-112-1/17 od 7. ožujka 2017. godine, podnijelo je Državnoj regulatornoj komisiji za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK) zahtjev za izdavanje licence za obavljanje djelatnosti međunarodne trgovine električnom energijom.

Shodno članku 8. Pravilnika o licencama - Pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 63/16), DERK je pregledao zahtjev i utvrdio da isti mora biti upotpunjen nedostajućim dokumentom kojim se dokazuje ispunjenje posebnog kriterija iz članka 30. točka d) Pravilnika, a koji podnositelj zahtjeva nije dostavio i o čemu je obaviješten dopisom DERK-a broj 05-28-12-112-4/10 od 25. travnja 2017. godine, uz ostavljanje roka od 60 dana za dokompletiranje dokumentacije.

U roku ostavljenom za pribavljanje i dostavljanje nedostajuće dokumentacije, podnositelj zahtjeva je DERK-u uputio podnesak broj 05-28-12-112-5/10 od 15. lipnja 2017. godine kojim odustaje od ranije podnesenog zahtjeva za izdavanje licence.

Budući da nema smetnje da podnositelj zahtjeva odustane od svog zahtjeva za izdavanje licence u tijeku cijelog postupka, sve do meritornog odlučivanja o podnesenom zahtjevu, to je odlučeno kao u izreci ovog zaključka. Donošenjem ovog zaključka Društvo "INTEH" d.o.o. Banja Luka neće biti spriječeno da ponovno podnese zahtjev za izdavanje licence.

Kako je DERK do dana upućivanja podneska o odustajanju od zahtjeva izvršio pregled zahtjeva za izdavanje licence, analizu prateće dokumentacije, utvrdio formalne nedostatke i o istima upoznao podnosioca zahtjeva ostavljajući razuman rok za upotpunjavanje zahtjeva, odnosno poduzeo sve one radnje koje osiguravaju da se ti nedostaci otklone u cilju omogućavanja meritornog odlučivanja o podnesenom zahtjevu, to podnositelj zahtjeva nema pravo na povrat naknade koju je platio prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje licence, u skladu sa Odlukom DERK-a o visini jednokratne naknade za provođenje postupka u skladu sa Pravilnikom o licencama ("Službeni glasnik BiH", br. 41/13 i 17/16).

U skladu sa člankom 9.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini, protiv ovog zaključka može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana primitka ove odluke.

Broj 05-28-12-112-6/17

28. lipnja 2017. godine

Tuzla

Predsjedatelj Komisije

Suad Zeljković, v. r.

Na osnovu čl. 4.2, 4.7. i 7. Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i člana 33. Poslovnika o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni

glasnik BiH", broj 2/05), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 28. juna 2017. godine, donijet je

ZAKLJUČAK O OBUSTAVI POSTUPKA

1. Obustavlja se postupak izdavanja licence za obavljanje djelatnosti međunarodne trgovine električnom energijom, pokrenut na zahtjev Društva "INTEH", d.o.o. Banja Luka, radi odustajanja podnosioca od zahtjeva.
2. Društvo "INTEH", d.o.o. Banja Luka nema pravo na povrat naknade uplaćene prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje licence.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja i biće objavljen u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta.

Образложење

Društvo "INTEH", d.o.o. Banja Luka (u daljem tekstu: podnositelj zahtjeva), podneskom broj 05-28-12-112-1/17 od 7. marta 2017. godine, podnijelo je Državnoj regulatornoj komisiji za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK) zahtjev za izdavanje licence za obavljanje djelatnosti međunarodne trgovine električnom energijom.

Shodno članku 8. Pravilnika o licencama - Pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 63/16), DERK je pregledao zahtjev i utvrdio da isti mora biti upotpunjen nedostajućim dokumentom kojim se dokazuje ispunjenje posebnog kriterijuma iz člana 30. tačka d) Pravilnika, a koji podnositelj zahtjeva nije dostavio i o čemu je obaviješten dopisom DERK-a broj 05-28-12-112-4/10 od 25. aprila 2017. godine, uz ostavljanje roka od 60 dana za dokompletiranje dokumentacije.

U roku ostavljenom za pribavljanje i dostavljanje nedostajuće dokumentacije, podnositelj zahtjeva je DERK-u uputio podnesak broj 05-28-12-112-5/10 od 15. juna 2017. godine kojim odustaje od ranije podnesenog zahtjeva za izdavanje licence.

Budući da nema smetnje da podnositelj zahtjeva odustane od svog zahtjeva za izdavanje licence u toku cijelog postupka, sve do meritornog odlučivanja o podnesenom zahtjevu, to je odlučeno kao u dispozitivu ovog zaključka. Donošenjem ovog zaključka Društvo "INTEH" d.o.o. Banja Luka neće biti spriječeno da ponovno podnese zahtjev za izdavanje licence.

Kako je DERK do dana upućivanja podneska o odustajanju od zahtjeva izvršio pregled zahtjeva za izdavanje licence, analizu prateće dokumentacije, utvrdio formalne nedostatke i o istima upoznao podnosioca zahtjeva ostavljajući razuman rok za upotpunjavanje zahtjeva, odnosno poduzeo sve one radnje koje osiguravaju da se ti nedostaci otklone u cilju omogućavanja meritornog odlučivanja o podnesenom zahtjevu, to podnositelj zahtjeva nema pravo na povrat naknade koju je platio prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje licence, u skladu sa Odlukom DERK-a o visini jednokratne naknade za sprovođenje postupka u skladu sa Pravilnikom o licencama ("Službeni glasnik BiH", br. 41/13 i 17/16).

U skladu sa članom 9.2 Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, protiv ovog zaključka može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana prijema ove odluke.

Broj 05-28-12-112-6/17

28. juna 2017. godine

Tuzla

Predsjedavajući Komisije

Suad Zeljković, s. r.

Na osnovu čl. 4.2, 4.7. i 7. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i člana 33. Poslovnika o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", broj 2/05), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 28. juna 2017. godine, donijet je

ZAKLJUČAK O OBUSTAVI POSTUPKA

1. Obustavlja se postupak izdavanja licence za obavljanje djelatnosti međunarodne trgovine električnom energijom, pokrenut na zahtjev Društva "INTEH", d.o.o. Banja Luka, radi odustajanja podnosioca od zahtjeva.
2. Društvo "INTEH", d.o.o. Banja Luka nema pravo na povrat naknade uplaćene prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje licence.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta.

Obrazloženje

Društvo "INTEH", d.o.o. Banja Luka (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva), podneskom broj 05-28-12-112-1/17 od 7. marta 2017. godine, podnijelo je Državnoj regulatornoj komisiji za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK) zahtjev za izdavanje licence za obavljanje djelatnosti međunarodne trgovine električnom energijom.

Shodno članu 8. Pravilnika o licencama - Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 63/16), DERK je pregledao zahtjev i utvrdio da isti mora biti upotpunjen nedostajućim dokumentom kojim se dokazuje ispunjenje posebnog kriterija iz člana 30. tačka d) Pravilnika, a koji podnosilac zahtjeva nije dostavio i o čemu je obaviješten dopisom DERK-a broj 05-28-12-112-4/10 od 25. aprila 2017. godine, uz ostavljanje roka od 60 dana za dokompletiranje dokumentacije.

U roku ostavljenom za pribavljanje i dostavljanje nedostajuće dokumentacije, podnosilac zahtjeva je DERK-u uputio podnesak broj 05-28-12-112-5/10 od 15. juna 2017. godine kojim odustaje od ranije podnesenog zahtjeva za izdavanje licence.

Budući da nema smetnje da podnosilac zahtjeva odustane od svog zahtjeva za izdavanje licence u toku cijelog postupka, sve do meritornog odlučivanja o podnesenom zahtjevu, to je odlučeno kao u dispozitivu ovog zaključka. Donošenjem ovog zaključka Društvo "INTEH" d.o.o. Banja Luka neće biti spriječeno da ponovno podnese zahtjev za izdavanje licence.

Kako je DERK do dana upućivanja podneska o odustajanju od zahtjeva izvršio pregled zahtjeva za izdavanje licence, analizu prateće dokumentacije, utvrdio formalne nedostatke i o istima upoznao podnosioca zahtjeva ostavljajući razuman rok za upotpunjavanje zahtjeva, odnosno poduzeo sve one radnje koje osiguravaju da se ti nedostaci otklone u cilju omogućavanja meritornog odlučivanja o podnesenom zahtjevu, to podnosilac zahtjeva nema pravo na povrat naknade koju je platio prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje licence, u skladu sa Odlukom DERK-a o visini jednokratne naknade za provođenje postupka u skladu sa Pravilnikom o licencama ("Službeni glasnik BiH", br. 41/13 i 17/16).

U skladu sa članom 9.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, protiv ovog zaključka može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana prijema ove odluke.

Broj 05-28-12-112-6/17
28. juna 2017. godine
Tuzla

Predsjedavajući Komisije
Suad Zeljković, s. r.

URED ZA VETERINARSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

697

Na osnovu članka 10. stavak 7. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02), Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU O IZMJENI I DOPUNI PROGRAMA MJERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽIVOTINJA I NJIHOVOG PROVOĐENJA U 2017. GODINI

Članak 1.

U Programu mjera zdravstvene zaštite životinja i njihovog provođenja u 2017. godini ("Službeni glasnik BiH", broj 19/17), u Privitku I, Poglavlje E, tačka 1. riječi: "cjepivima proizvedenim iz soja La Sota" zamjenjuju se riječima: "cjepivima proizvedenim od lentogenih sojeva".

Članak 2.

U Privitku I, Poglavlje E, tačka 3. nakon riječi: "uzgojnog ciklusa" dodaju se riječi: "inaktiviranim cjepivom ili".

Članak 3.

U cijelom tekstu, riječi: "ovom Naredbom", zamjenjuju se riječima: "ovim Programom" i riječi: "ove Naredbe", zamjenjuju se riječima: "ovog Programa".

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-4-27-20-148-7/17
27. lipnja 2017. godine

Direktor
Ljubomir Kalaba, v. r.

Na osnovu člana 10. stav 7. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02), Kanclarija za veterinarstvo Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU O IZMJENI I DOPUNI PROGRAMA MJERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽIVOTINJA I NJIHOVOG PROVOĐENJA U 2017. GODINI

Član 1.

U Programu mjera zdravstvene zaštite životinja i njihovog provođenja u 2017. godini ("Službeni glasnik BiH", broj 19/17), u Прилогу I, Пoglavlje E, tačka 1. riječi: "вакцинама произведеним из соја Ла Сота" замјењују се ријечима: "вакцинама произведеним од лентогених сојева".

Član 2.

У Прилогу I, Пoglavlje E, таčka 3. након ријечи: "узгојног циклуса" додају се ријечи: "инактивираним вакцином или".

Члан 3.

У цијелом тексту, ријечи: "овом Наредбом", замјењују се ријечима: "овим Програмом" и ријечи: "ове Наредбе", замјењују се ријечима: "овог Програма".

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-4-27-20-148-7/17
27. јуна 2017. године

Директор
Љубомир Калаба, с. р.

На основу члана 10. став 7. Закона о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02), Уред за ветеринарство Босне и Херцеговине доноси

**ODLUKU
O IZMJENI I DOPUNI PROGRAMA MJERA
ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽIVOTINJA I NJIHOVOG
PROVOĐENJA U 2017. GODINI**

Члан 1.

У Програму мјера здравствене заштите животиња и њиховог провођења у 2017. години ("Службени гласник БиХ", број 19/17), у Прилогу I, Пoglavlje E, тачка 1. ријечи: "вакцинама произведеним из соја La Sota" замјењују се ријечима: "вакцинама произведеним од лентогених сојева".

Члан 2.

У Прилогу I, Пoglavlje E, тачка 3. након ријечи: "узгојног циклуса" додају се ријечи: "инaktiviranom vakcinom или".

Члан 3.

У цијелом тексту, ријечи: "овом Наредбом", замјењују се ријечима: "овим Програмом" и ријечи: "ове Наредбе", замјењују се ријечима: "овог Програма".

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-4-27-20-148-7/17
27. јуна 2017. године

Директор
Љубомир Калаба, с. р.

**AGENCIJA ZA POŠTANSKI PROMET
BOSNE I HERCEGOVINE**

698

На основу члана 61. ставак (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), члана 10. ставак (5) таčke 1) и ставак (6) Закона о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/05), члана 8. Статута Агенције за поштански промет Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 92/07) и члана 3. Пословника о раду Вијећа Агенције за поштански промет Босне и Херцеговине (број 01.-27/07 од 5.12.2007.), а уз сагласност Министарства комуникација и промета Босне и Херцеговине, Вијеће Агенције за поштански промет Босне и Херцеговине, на 37. сједници одржаној 15.6.2017. године, доноси

ODLUKU

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O VISINI
TROŠKOVA ZA IZDAVANJE LICENCIJA I VISINI
NAKNADE ZA OBAVLJANJE POŠTANSKIH USLUGA**

Чланак 1.

У Одлуци о висини трошкова за издавање лиценција и висини накнаде за обављање поштанских услуга ("Службени гласник БиХ", број 10/14) у чланку 3. ставак (1) тачка b) мијенја се и гласи:

"b) 1.000,00 KM за обављање курирских услуга,"

Точка c) мијенја се и гласи:

"c) 300,00 KM за обављање услуга изравне поште – neadresiranih pošiljaka."

У ставку (2) истог чланка тачка b) мијенја се и гласи:

"b) 500,00 KM за обављање курирских услуга,"

Точка c) мијенја се и гласи:

"c) 100,00 KM за обављање услуга изравне поште – neadresiranih pošiljaka."

Чланак 2.

У чланку 5. ставак (1) иза ријечи "од продаје поштанских марака" додају се ријечи: "изuzev prihoda od filatelije".

Чланак 3.

У чланку 6. ставак (3) иза ријечи "zateznu kamatu" додају се ријечи: "propisanu zakonom", а ријечи "po stopi po kojoj se plaća zatezna kamata na iznose indirektnih poreza koji nisu plaćeni u zakonskom roku i to" бришу се.

Чланак 4.

У чланку 9. ставак (4) се брише. Досадашњи ставак (5) постаје ставак (4).

Чланак 5.

У чланку 11. ставци (4) и (5) се бришу. Досадашњи ставак (6) постаје ставак (4).

Чланак 6.

У чланку 12. ставак (3) мијенја се и гласи:

"(3) Akontacija naknade plaća se tromjesečno za tekuću godinu u roku 15 dana od dana prijama rješenja iz članka 11. stavak (1). Rješenje se ispostavlja do 31.3. za prvo tromjesečje, do 30.6. za drugo tromjesečje, do 30. 9. za treće tromjesečje i do 31.12. za četvrto tromjesečje tekuće godine".

Ставак (4) мијенја се и гласи:

"(4) За каšnjenje у плаћању накнаде из претходног ставка Агенција ће обрачунати zateznu kamatu propisanu zakonom."

Чланак 7.

У обрасцу пријаве, из чланка 9. ставак (2), у таčki 15. иза ријечи "maraka" додају се ријечи "izuzev prihoda od filatelije".

Чланак 8.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-03-2-02-2-32-7/17
15. липња 2017. године

Предсједатељ
Вијећа Агенције
Dr. sc. Nino Čorić, v. r.

Министарство комуникација и промета Босне и Херцеговине је дало сагласност број 02-04-29-12-1024-5/17 од 23.06.2017. године на Одлуку о измјенама и допунама Одлуке о висини трошкова за издавање лиценција и висини накнаде за обављање поштанских услуга

На основу члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), члана 10. став (5) таčke л) и става (6) Закона о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/05), члана 8. Статута Агенције за поштански саобраћај Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 92/07) и члана 3. Пословника о раду Савјета Агенције за поштански саобраћај Босне и Херцеговине (број 01.-27/07 од 05.12.2007. године), а уз сагласност Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, Савјет Агенције за поштански саобраћај Босне и Херцеговине, на 37. сједници одржаној 15.06.2017. године, доноси

ОДЛУКУ**О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О ВИСИНИ ТРОШКОВА ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛИЦЕНЦИ И ВИСИНИ НАКНАДЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОШТАНСКИХ УСЛУГА**

Члан 1.

У Одлуци о висини трошкова за издавање лиценци и висини накнаде за обављање поштанских услуга ("Службени гласник БиХ", број 10/14) у члану 3. став (1) тачка б) мијења се и гласи:

"б) 1.000,00 КМ за обављање курирских услуга,"

Тачка ц) мијења се и гласи:

"ц) 300,00 КМ за обављање услуга директне поште – неадресованих пошиљака."

У ставу (2) истог члана тачка б) мијења се и гласи:

"б) 500,00 КМ за обављање курирских услуга,"

Тачка ц) мијења се и гласи:

"ц) 100,00 КМ за обављање услуга директне поште – неадресованих пошиљака."

Члан 2.

У члану 5. ставу (1) иза ријечи "од продаје поштанских марака" додају се ријечи: "изузев прихода од филателије".

Члан 3.

У члану 6. став (3) иза ријечи "затезну камату" додају се ријечи: "прописану законом", а ријечи "по стопи по којој се плаћа затезна камата на износе индиректних пореза који нису плаћени у законском року и то" бришу се.

Члан 4.

У члану 9. став (4) се брише. Досадашњи став (5) постаје став (4).

Члан 5.

У члану 11. ставови (4) и (5) се бришу. Досадашњи став (6) постаје став (4).

Члан 6.

У члану 12. став (3) мијења се и гласи:

"(3) Аконтација накнаде плаћа се тромјесечно за текућу годину у року 15 дана од дана пријема рјешења из члана 11. став (1). Рјешење се испоставља до 31.03. за прво тромјесечје, до 30.06. за друго тромјесечје, до 30.09. за треће тромјесечје и до 31.12. за четврто тромјесечје текуће године".

Став (4) мијења се и гласи:

"(4) За кашњење у плаћању накнаде из претходног става Агенција ће обрачунати затезну камату прописану законом."

Члан 7.

У обрасцу пријаве, из члана 9. став (2), у тачки 15. иза ријечи "марака" додају се ријечи "изузев прихода од филателије".

Члан 8.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-03-2-02-2-32-7/17
15. јуна 2017. године

Председавајући
Савјета Агенције
Др сц. **Нино Ћорић**, с. р.

Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине је дало сагласност број 02-04-29-12-1024-5/17 од 23.06.2017. године на Одлуку о измјенама и допунама Одлуке о висини трошкова за издавање лиценци и висини накнаде за обављање поштанских услуга.

На основу члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), члана 10. став (5) тачке 1) и става (6) Закона о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/05), члана 8. Статута Агенције за поштански promet Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 92/07) и члана 3. Пословника о раду Вјећа Агенције за поштански promet Босне и Херцеговине (број 01.-27/07 од 05.12.2007.), а уз сагласност Министарства комуникација и prometa Босне и Херцеговине, Вјеће Агенције за поштански promet Босне и Херцеговине, на 37. сједници одржаној 15.06.2017. године, donosi

ОДЛУКУ**О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О ВИСИНИ ТРОШКОВА ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛИЦЕНЦИ И ВИСИНИ НАКНАДЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОШТАНСКИХ УСЛУГА**

Члан 1.

У Одлуци о висини трошкова за издавање лиценци и висини накнаде за обављање поштанских услуга ("Службени гласник БиХ", број 10/14) у члану 3. став (1) тачка б) мијенја се и гласи:

"б) 1.000,00 КМ за обављање курирских услуга,"

Тачка ц) мијенја се и гласи:

"ц) 300,00 КМ за обављање услуга директне поште – неадресованих пошиљака."

У ставу (2) истог члана тачка б) мијенја се и гласи:

"б) 500,00 КМ за обављање курирских услуга,"

Тачка ц) мијенја се и гласи:

"ц) 100,00 КМ за обављање услуга директне поште – неадресованих пошиљака."

Члан 2.

У члану 5. ставу (1) иза ријечи "од продаје поштанских марака" додају се ријечи: "изузев прихода од филателије".

Члан 3.

У члану 6. став (3) иза ријечи "затезну камату" додају се ријечи: "прописану законом", а ријечи "по стопи по којој се плаћа затезна камата на износе индиректних пореза који нису плаћени у законском року и то" бришу се.

Члан 4.

У члану 9. став (4) се брише. Досадашњи став (5) постаје став (4).

Члан 5.

У члану 11. ставови (4) и (5) се бришу. Досадашњи став (6) постаје став (4).

Члан 6.

У члану 12. став (3) мијенја се и гласи:

"(3) Аконтација накнаде плаћа се тромјесечно за текућу годину у року 15 дана од дана пријема рјешења из члана 11. став (1). Рјешење се испоставља до 31.03. за прво тромјесечје, до 30.06. за друго тромјесечје, до 30.09. за треће тромјесечје и до 31.12. за четврто тромјесечје текуће године".

Став (4) мијенја се и гласи:

"(4) За кашњење у плаћању накнаде из претходног става Агенција ће обрачунати затезну камату прописану законом."

Члан 7.

У обрасцу пријаве, из члана 9. став (2), у тачки 15. иза ријечи "марака" додају се ријечи "изузев прихода од филателије".

Члан 8.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Предсједатељ
Вјећа Агенције
Број 01-03-2-02-2-32-7/17
15. јуна 2017. године

Др. сц. **Нино Ћорић**, с. р.

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je dalo saglasnost broj 02-04-29-12-1024-5/17 od 23.06.2017. godine na Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o visini troškova za izdavanje licenci i visini naknade za obavljanje poštanskih usluga

VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE

699

Na temelju članka 17. točka (30) a u svezi sa člankom 46. stavak (2) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.06.2017. godine, donijelo

ODLUKU

O PONIŠTENJU ODLUKE O IMENOVANJU TUŽITELJA U OKRUŽNO JAVNO TUŽITELJSTVO U PRIJEDORU

I

Poništava se Odluka o imenovanju Vukašina Kondića za tužitelja u Okružno javno tužiteljstvo u Prijedoru, broj: 04-07-3-1768-6/2017/ od 11.05.2017. godine.

II

Odluka o imenovanju Vukašina Kondića za tužitelja u Okružno tužiteljstvo u Banja Luci, donesena na sjednici Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Republike Srpske, dana 30.01.2004. godine, ostaje na snazi.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

IV

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" sukladno članku 45. stavak (3) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

Образложење

Odlukom o imenovanju, broj: 04-07-3-1768-6/2017/ od 11.5.2017. godine, Vukašin Kondić je imenovan za tužitelja u Okružno javno tužiteljstvo u Prijedoru, te je prema navedenoj odluci, dužnost tužitelja trebao preuzeti 01.06. 2017. godine.

Nakon imenovanja, a prije preuzimanja dužnosti, dana 31.05.2017. godine, Vukašin Kondić je pismeno obavijestio Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH da ne može preuzeti dužnost tužitelja u Okružnom javnom tužiteljstvu u Prijedoru zbog privatnih i porodičnih razloga, te da ostaje na poziciji tužitelja u Okružnom javnom tužiteljstvu u Banja Luci.

Sukladno navedenom, na temelju članka 17. točka (30), a u svezi sa člankom 46. stavak (2) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BiH, donesena je odluka kao u dispozitivu.

Broj 04-07-3-1768-21/2017
15. lipnja 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, v. r.

Na osnovu člana 17. tачка (30) a у вези са чланом 46. став (2) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2017. године, донио

ОДЛУКУ О ПONIШТЕЊУ ОДЛУКЕ О ИМЕНОВАЊУ ТУЖИОЦА У ОКРУЖНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО У ПРИЈЕДОРУ

I

Поништава се Одлука о именовану Вукашина Кондића за тужиоца у Округно јавно тужилаштво у Приједору, број: 04-07-3-1768-6/2017/ од 11.05.2017. године.

II

Одлука о именовану Вукашина Кондића за тужиоца у Округно тужилаштво у Бања Луци, донесена на сједници Високог судског и тужилачког савјета Републике Српске, дана 30.01.2004. године, остаје на снази.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. став (3) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

Образложење

Одлуком о именовану, број: 04-07-3-1768-6/2017/ од 11.5.2017. године, Вукашин Кондић је именован за тужиоца у Округно јавно тужилаштво у Приједору, те је према наведеној одлуци, дужност тужиоца требао преузети 01.06. 2017. године.

Након именовања, а прије преузимања дужности, дана 31.05.2017. године, Вукашин Кондић је писмено обавијестио Високи судски и тужилачки савјет БиХ да не може преузети дужност тужиоца у Округном јавном тужилаштвоу у Приједору због приватних и породичних разлога, те да остаје на позицији тужиоца у Округном јавном тужилаштвоу у Бања Луци.

У складу са наведеним, на основу члана 17. тачка (30), а у вези са чланом 46. став (2) Закона о Високом судском и тужилачком савјету БиХ, донесена је одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-3-1768-21/2017
15. јуна 2017. године

Предсједник
Милан Тегелтија, с. р.

На основу члана 17. тачка (30) а у вези са чланом 46. став (2) Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08), Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2017. године, донијело

ОДЛУКУ

О PONIŠTENJU ODLUKE O IMENOVANJU TUŽIOCA U OKRUŽNO JAVNO TUŽILAŠTVO U PRIJEDORU

I

Poništava se Odluka o imenovanju Vukašina Kondića za tužioca u Okružno javno tužilaštvo u Prijedoru, broj: 04-07-3-1768-6/2017/ od 11.05.2017. godine.

II

Odluka o imenovanju Vukašina Kondića za tužioca u Okružno tužilaštvo u Banja Luci, donesena na sjednici Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Republike Srpske, dana 30.01.2004. godine, ostaje na snazi.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

702

Na temelju članka 17. stavak 1. točka 1. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 61. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj dana 15.6.2017. godine, donijelo

**ODLUKU
O IMENOVANJU SUCA U KANTONALNI SUD U
BIHAĆU**

I

Za suca u Kantonalni sud u Bihaću, imenuje se **Alibabić Osman**.

II

Vijeće je nakon ocjene stručnosti kandidata, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentiranja, sposobnosti kandidata da odgovorno, neovisno i nepristrano obnaša funkciju suca, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidata, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje izvan posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje znanstvenih radova, te druge aktivnosti u struci i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da imenovani kandidat u potpunosti ispunjava uvjete za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovani preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH", sukladno članku 45. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-2/2017
15. lipnja 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, v. r.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj dana 15.6.2017. godine, donio

**ODLUKU
O IMENOVANJU SUDIJE U KANTONALNI SUD U
BIHAĆU**

I

Za sudiju u Kantonalni sud u Bihaću, imenuje se **Alibabić Osman**.

II

Savjet je nakon ocjene stručnosti kandidata, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentacije, sposobnosti kandidata da odgovorno, neovisno i nepristrasno obavlja funkciju sudije, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidata, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje van posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje naučnih radova, te druge aktivnosti u struci i ocjene

kriterija podobnosti, ocijenio da imenovani kandidat u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

III

Imenovani preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Ova odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-2/2017
15. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. r.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.6.2017. godine, donijelo

**ODLUKU
O IMENOVANJU SUDIJE U KANTONALNI SUD U
BIHAĆU**

I

Za sudiju u Kantonalni sud u Bihaću, imenuje se **Alibabić Osman**.

II

Vijeće je nakon ocjene stručnosti kandidata, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentacije, sposobnosti kandidata da odgovorno, nezavisno i nepristrasno obavlja funkciju sudije, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidata, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje van posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje naučnih radova, te druge aktivnosti u struci i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da imenovani kandidat u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovani preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-2/2017
15. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. r.

703

Na temelju članka 17. stavak 1. točka 1. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 61. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoko sudbeno i tužiteljsko

vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj dana 15.6.2017. godine, donijelo

**ODLUKU
O IMENOVANJU SUCA U KANTONALNI SUD U
MOSTARU**

I

Za suca u Kantonalni sud u Mostaru, imenuje se **Čatić Merima**.

II

Vijeće je nakon ocjene stručnosti kandidatkinje, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentiranja, sposobnosti kandidatkinje da odgovorno, neovisno i nepristrano obnaša funkciju suca, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidatkinje, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje izvan posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje znanstvenih radova, te druge aktivnosti u struci i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da imenovana kandidatkinja u potpunosti ispunjava uvjete za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovana preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH", sukladno članku 45. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-3/2017
15. lipnja 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, v. r.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj dana 15.6.2017. godine, donio

**ODLUKU
O IMENOVANJU SUDIJE U KANTONALNI SUD U
MOSTARU**

I

Za sudiju u Kantonalni sud u Mostaru, imenuje se **Čatić Merima**.

II

Savjet je nakon ocjene stručnosti kandidatkinje, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentacije, sposobnosti kandidatkinje da odgovorno, nezavisno i nepristrasno obavlja funkciju sudije, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidatkinje, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje van posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje naučnih radova, te druge aktivnosti u struci i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da imenovana kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

III

Imenovana preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Ova odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-3/2017
15. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. r.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.6.2017. godine, donijelo

**ODLUKU
O IMENOVANJU SUDIJE U KANTONALNI SUD U
MOSTARU**

I

Za sudiju u Kantonalni sud u Mostaru, imenuje se **Čatić Merima**.

II

Vijeće je nakon ocjene stručnosti kandidatkinje, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentacije, sposobnosti kandidatkinje da odgovorno, neovisno i nepristrasno obavlja funkciju sudije, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidatkinje, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje van posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje naučnih radova, te druge aktivnosti u struci i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da imenovana kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovana preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-3/2017
15. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. r.

704

Na temelju članka 17. stavak 1. točka 1. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 61. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog Vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj dana 15.6.2017. godine, donijelo

ODLUKU
O IMENOVANJU SUCA VRHOVNOG SUDA
FEDERACIJE BiH

I

Za suca Vrhovnog suda Federacije BiH, imenuje se **Begić Jasmina**.

II

Vijeće je nakon ocjene stručnosti kandidatkinje, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentiranja, sposobnosti kandidatkinje da odgovorno, neovisno i nepristrano obavlja funkciju suca, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidatkinje, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje izvan posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje znanstvenih radova, te druge aktivnosti u struci, i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da imenovana kandidatkinja u potpunosti ispunjava uvjete za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovana preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH", skladno članku 45. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-4/2017
15. lipnja 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, v. r.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.6.2017. godine, donio

ODLUKU
O IMENOVANJU SUDIJE VRHOVNOG SUDA
FEDERACIJE BiH

I

Za sudiju Vrhovnog suda Federacije BiH, imenuje se **Begić Jasmina**.

II

Savjet je nakon ocjene stručnosti kandidatkinje, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentacije, sposobnosti kandidatkinje da odgovorno, nezavisno i nepristrasno obavlja funkciju sudije, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidatkinje, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje van posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje naučnih radova, te druge aktivnosti u struci, i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da imenovana kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

III

Imenovana preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-4/2017
15. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. p.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.6.2017. godine, donijelo

ODLUKU
O IMENOVANJU SUDIJE VRHOVNOG SUDA
FEDERACIJE BiH

I

Za sudiju Vrhovnog suda Federacije BiH, imenuje se **Begić Jasmina**.

II

Vijeće je nakon ocjene stručnosti kandidatkinje, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentacije, sposobnosti kandidatkinje da odgovorno, nezavisno i nepristrasno obavlja funkciju sudije, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidatkinje, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje van posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje naučnih radova, te druge aktivnosti u struci, i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da imenovana kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovana preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-4/2017
15. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. r.

705

Na temelju članka 17. stavak 1. točka 1., a u vezi sa člankom 33. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 61. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj dana 15.6.2017. godine, donijelo

ODLUKU
O IMENOVANJU DODATNOG SUCA U KANTONALNI
SUD U SARAJEVU

I

Za dodatnog suca u Kantonalni sud u Sarajevu, na period od dvije (2) godine, imenuje se **Akova Samra**.

II

Vijeće je nakon ocjene stručnosti kandidata, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentiranja, sposobnosti kandidata da odgovorno, neovisno i nepristrano obnaša funkciju suca, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidata, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje izvan posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje znanstvenih radova, te druge aktivnosti u struci i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da imenovani kandidat u potpunosti ispunjava uvjete za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovani preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH", sukladno članku 45. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-6/2017
15. lipnja 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, v. r.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj dana 15.6.2017. godine, donio

ODLUKU

O IMENOVANJU SUDIJE U KANTONALNI SUD U ŠIROKOM BRIJEGU

I

Za sudiju u Kantonalni sud u Širokom Brijegu, imenuje se **Ravlija Fraňo**.

II

Savjet je nakon ocjene stručnosti kandidata, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentacije, sposobnosti kandidata da odgovorno, nezavisno i nepristrasno obavlja funkciju sudije, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidata, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje van posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje naučnih radova, te druge aktivnosti u struci i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da imenovani kandidat u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članu 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

III

Imenovani preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Ova odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-6/2017
15. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. p.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.6.2017. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU SUDIJE U KANTONALNI SUD U ŠIROKOM BRIJEGU

I

Za sudiju u Kantonalni sud u Širokom Brijegu, imenuje se **Ravlija Franjo**.

II

Vijeće je nakon ocjene stručnosti kandidata, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentacije, sposobnosti kandidata da odgovorno, nezavisno i nepristrasno obavlja funkciju sudije, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidata, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje van posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje naučnih radova, te druge aktivnosti u struci i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da imenovani kandidat u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članu 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovani preuzima dužnost 1.8.2017. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-2232-6/2017
15. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. r.

707

Na temelju članka 17. točka (1) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 61. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj dana 15.6.2017. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU SUCA U OSNOVNI SUD U SOKOCU

I

Za suca u Osnovni sud u Sokocu, imenuje se **Babić - Ćiraković Samija**.

II

Vijeće je nakon ocjene stručnosti kandidatkinje, sposobnosti pravne analize, komunikativnosti i sposobnosti prezentiranja, sposobnosti kandidatkinje da odgovorno, neovisno i nepristrano obnaša funkciju suca, uzimajući u obzir, između ostalog, dosadašnje radno iskustvo kandidatkinje, profesionalnu nepristranost i ugled, ponašanje izvan posla, edukaciju i usavršavanje, objavljivanje znanstvenih radova, te druge aktivnosti u struci i ocjene kriterija podobnosti, ocijenilo da

На основу члана 17. тачка (1) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној дана 15.6.2017. године, донио

ОДЛУКУ О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ У ОСНОВНИ СУД У ПРИЈЕДОРУ

I

За судију у Основни суд у Приједору, именује се **Хашић Сенад**.

II

Савјет је након оцјене стручности кандидата, способности правне анализе, комуникативности и способности презентације, способности кандидата да одговорно, независно и непристрасно обавља функцију судије, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство кандидата, професионалну непристрасност и углед, понашање ван посла, едукацију и усавршавање, објављивање научних радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенио да именовани кандидат у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

III

Именовани преузима дужност 1.8.2017. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. став (3) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-9/2017
15. јуна 2017. године

Предсједник
Милан Тегелтија, с. р.

На основу члана 17. тачка (1) Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.6.2017. године, донијело

ОДЛУКУ О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ У ОСНОВНИ СУД У ПРИЈЕДОРУ

I

За судију у Основни суд у Приједору, именује се **Њаџић Сенад**.

II

Вјеће је након оцјене стручности кандидата, способности правне анализе, комуникативности и способности презентације, способности кандидата да одговорно, независно и непристрасно обавља функцију судије, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство кандидата, професионалну непристрасност и углед, понашање ван посла, едукацију и усавршавање, објављивање научних радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенило да именовани

кандидат у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

III

Именовани преузима дужност 1.8.2017. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. став (3) Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-9/2017
15. јуна 2017. године

Предсједник
Милан Тегелтија, с. р.

ОДЛУКУ О ИМЕНОВАЊУ СУКА У ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ СУД У ПРИЈЕДОРУ

I

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној дана 15.6.2017. године, донијело

ОДЛУКУ

О ИМЕНОВАЊУ СУКА У ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ СУД У ПРИЈЕДОРУ

I

За сука у Окружни привредни суд у Приједору, именује се **Њаџић Амра**.

II

Вјеће је након оцјене стручности кандидаткиње, способности правне анализе, комуникативности и способности презентирања, способности кандидаткиње да одговорно, неовисно и непристрасно обавља функцију сука, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство кандидаткиње, професионалну непристрасност и углед, понашање изван посла, едукацију и усавршавање, објављивање зnanstvenih радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенило да именована кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

III

Именована преузима дужност 1.8.2017. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ", суkladно члану 45. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-10/2017
15. липња 2017. године

Предсједник
Милан Тегелтија, в. р.

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.6.2017. године, донио

**ОДЛУКУ
О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ У ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ
СУД У ПРИЈЕДОРУ**

I

За судију у Окружни привредни суд у Приједору, именује се **Грозданић Амра**.

II

Савјет је након оцјене стручности кандидаткиње, способности правне анализе, комуникативности и способности презентације, способности кандидаткиње да одговорно, независно и непристрасно обавља функцију судије, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство кандидаткиње, професионалну непристрасност и углед, понашање ван посла, едукацију и усавршавање, објављивање научних радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенио да именована кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

III

Именована преузима дужност 1.8.2017. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-10/2017
15. јуна 2017. године

Предсједник
Милан Тегелтија, с. р.

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.6.2017. године, донијело

**ОДЛУКУ
О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ У ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ СУД
У ПРИЈЕДОРУ**

I

За судију у Окружни привредни суд у Приједору, именује се **Грозданић Амра**.

II

Вјеће је након оцјене стручности кандидаткиње, способности правне анализе, комуникативности и способности презентације, способности кандидаткиње да одговорно, независно и непристрасно обавља функцију судије, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство кандидаткиње, професионалну непристрасност и углед, понашање ван посла, едукацију и усавршавање, објављивање научних радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенио да именована кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

III

Именована преузима дужност 1.8.2017. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-10/2017
15. јуна 2017. године

Предсједник
Милан Тегелтија, с. р.

На temelju члана 17. ставак 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној дана 15.6.2017. године, донијело

**ОДЛУКУ
О ИМЕНОВАЊУ СУДА У ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ СУД У
ПРИЈЕДОРУ**

I

За суца у Окружни привредни суд у Приједору, именује се **Сепић Сњежана**.

II

Вјеће је након оцјене стручности кандидаткиње, способности правне анализе, комуникативности и способности презентирања, способности кандидаткиње да одговорно, неовисно и непристрасно обавља функцију суца, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство кандидаткиње, професионалну непристрасност и углед, понашање изван посла, едукацију и усавршавање, објављивање зnanstvenih радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенило да именована кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у чланку 43. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

III

Именована преузима дужност 1.8.2017. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ", суkladно чланку 45. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-11/2017
15. липња 2017. године

Предсједник
Милан Тегелтија, в. р.

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.6.2017. године, донио

**ОДЛУКУ
О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ У ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ
СУД У ПРИЈЕДОРУ**

I

За судију у Окружни привредни суд у Приједору, именује се **Сепић Сњежана**.

II

Савјет је након оцјене стручности кандидаткиње, способности правне анализе, комуникативности и способности презентације, способности кандидаткиње да одговорно, независно и непристрасно обавља функцију судије, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство кандидаткиње, професионалну непристрасност и углед, понашање ван посла, едукацију и усавршавање, објављивање научних радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенио да именована кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

III

Именована преузима дужност 1.8.2017. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-11/2017

Председник

15. јуна 2017. године

Милан Тегелтија, с. р.

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.6.2017. године, донијело

ODLUKU

O IMENOVANJU SUDIJE U OKRUŽNI PRIVREDNI SUD U PRIJEDORU

I

За судију у Окружни привредни суд у Приједору, именује се **Сепић Снежана**.

II

Вјеће је након оцјене стручности кандидаткиње, способности правне анализе, комуникативности и способности презентације, способности кандидаткиње да одговорно, независно и непристрасно обавља функцију судије, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство кандидаткиње, професионалну непристрасност и углед, понашање ван посла, едукацију и усавршавање, објављивање научних радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенило да именована кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

III

Именована преузима дужност 1.8.2017. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-11/2017

Председник

15. јуна 2017. године

Милан Тегелтија, с. р.

712

На основу члана 17. тачка 1., а у вези са чланком 33. Закона о Високом судском и тужителском вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужителског вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високо судско и тужителско вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној дана 15.6.2017. године, донијело

ODLUKU

O IMENOVANJU DODATNOG SUCA U OSNOVNI SUD U PRIJEDORU

I

За додатног суца у Основни суд у Приједору, на период од двије (2) године, именује се **Пузић Жарка**.

II

Вјеће је након оцјене стручности кандидаткиње, способности правне анализе, комуникативности и способности презентирања, способности кандидаткиње да одговорно, неовисно и непристрасно обавља функцију суца, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство кандидаткиње, професионалну непристрасност и углед, понашање изван посла, едукацију и усавршавање, објављивање зnanstvenih радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенило да именована кандидаткиња у потпуности испуњава увјете за именовање прописане у чланку 43. Закона о Високом судском и тужителском вјећу Босне и Херцеговине.

III

Именована ће преузети дужност 1.8.2017. године и исту ће обављати до 1.8.2019. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ", суkladно чланку 45. Закона о Високом судском и тужителском вјећу Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-12/2017

Председник

15. липња 2017. године

Милан Тегелтија, в. р.

На основу члана 17. тачка 1., а у вези са чланом 33. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној дана 15.6.2017. године, донио

ODLUKU

O IMENOVANJU DODATNOG SUDIJE U OSNOVNI SUD U PRIJEDORU

I

За додатног судију у Основни суд у Приједору, на период од двије (2) године, именује се **Пузић Жарка**.

II

Савјет је након оцјене стручности кандидаткиње, способности правне анализе, комуникативности и способности презентације, способности кандидаткиње да одговорно, независно и непристрасно обавља функцију судије, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство кандидаткиње, професионалну непристрасност и

углед, понашање ван посла, едукацију и усавршавање, објављивање научних радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенио да именована кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

III

Именована ће преузети дужност 1.8.2017. године и исту ће обављати до 1.8.2019. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-12/2017

Предсједник

15. јуна 2017. године

Милан Тегелтја, с. р.

На основу члана 17. тачка 1., а у веzi са чланом 33. Закона о Високом судском и тужилачком вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високо судско и тужилачко вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.6.2017. године, донијело

ODLUKU**O IMENOVANJU DODATNOG SUDIJE U OSNOVNI SUD U PRIJEDORU**

I

За додатног судију у Основни суд у Приједору, на период од двије (2) године, именује се **Пузић Зарка**.

II

Вijeће је након оцјене стручности кандидаткиње, способности правне анализе, комуникативности и способности презентације, способности кандидаткиње да одговорно, независно и непристрасно обавља функцију судије, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство кандидаткиње, професионалну непристрасност и углед, понашање ван посла, едукацију и усавршавање, објављивање научних радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенило да именована кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком вijeћу Босне и Херцеговине.

III

Именована ће преузети дужност 1.8.2017. године и исту ће обављати до 1.8.2019. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком вijeћу Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-12/2017

Предсједник

15. јуна 2017. године

Милан Тегелтја, с. р.

713

На основу члана 17. тачка (2) Закона о Високом судском и тужилачком вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61.

Пословника Високог судбног и тужилачког вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високо судбно и тужилачко вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној дана 15.6.2017. године, донијело

ODLUKU**O IMENOVANJU TUŽITELJA U OKRUŽNO JAVNO TUŽITELJSTVO U PRIJEDORU**

I

За тужитеља у Окружно јавно тужилаштво у Приједору, именује се **Тривић Горана**.

II

Вijeће је након оцјене стручности кандидаткиње, способности правне анализе, комуникативности и способности презентирања, способности да одговорно, независно и непристрано обавља функцију тужитеља, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство, професионалну непристрасност и углед, понашање изван посла, едукацију и усавршавање, објављивање зnanstvenih радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенило да именована кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у чланку 43. Закона о Високом судском и тужилачком вijeћу Босне и Херцеговине.

III

Именована преузима дужност 1.8.2017. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ", суkladно чланку 45. ставак (3) Закона о Високом судском и тужилачком вijeћу Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-2232-13/2017

Предсједник

15. липња 2017. године

Милан Тегелтја, в. р.

На основу члана 17. тачка (2) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној дана 15.6.2017. године, донио

ODLUKU**O IMENOVANJU TUŽIOЦA U OKRUŽNO JAVNO TUŽILAŠTVO U PRIJEDORU**

I

За тужиоца у Окружно јавно тужилаштво у Приједору, именује се **Тривић Горана**.

II

Савјет је након оцјене стручности кандидаткиње, способности правне анализе, комуникативности и способности презентације, способности да одговорно, независно и непристрасно обавља функцију тужиоца, узимајући у обзир, између осталог, досадашње радно искуство, професионалну непристрасност и углед, понашање ван посла, едукацију и усавршавање, објављивање научних радова, те друге активности у струци и оцјене критерија подобности, оцијенио да именована кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

Na osnovu člana 17. tačka (1), a u vezi sa članom 33. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 66. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15 i 46/15), Vijeće je, na sjednici održanoj 14.6.2017. godine, donijelo

**ODLUKU
O PRODUŽENJU MANDATA DODATNOM SUDIJI U
OPĆINSKOM SUDU U TRAVNIKU**

I

Produžava se mandat **Mehić Adisu**, dodatnom sudiji u Općinskom sudu u Travniku, na period od dvije (2) godine.

II

Prilikom imenovanja Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovanog kandidata. Imenovani kandidat je u proteklom mandatu pokazao stručnost u izvršenju zadataka i spremnost za obavljanje dužnosti u narednom periodu. Vijeće smatra da ovaj kandidat u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članu 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovanom se produžava mandat sa danom 1.8.2017. godine i dužnost će obavljati do 1.8.2019. godine.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

U skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine, ova Odluka biće objavljena u "Službenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Vijeća dostupnim javnosti.

Broj 06-07-2-1362-2/2017
14. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. r.

715

Na temelju članka 17. točka (1), a u svezi sa člankom 33. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 66. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15 i 46/15), Vijeće je, na sjednici održanoj 14.6.2017. godine, donijelo

**ODLUKU
O PRODUŽENJU MANDATA DODATNOM SUCU U
OPĆINSKOM SUDU U CAZINU**

I

Produžava se mandat **Nuhanović-Kapić Belmi**, dodatnom sucu u Općinskom sudu u Cazinu, na period od dvije (2) godine.

II

Prigodom imenovanja Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovane kandidatkinje. Imenovana kandidatkinja je u proteklom mandatu pokazala stručnost u izvršenju zadataka i spremnost za obnašanje dužnosti u narednom periodu. Vijeće smatra da ova kandidatkinja u potpunosti ispunjava uvjete za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovanj se produžava mandat sa danom 1.7.2017. godine i dužnost će obnašati do 1.7.2019. godine.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Sukladno članku 45. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine, ova Odluka bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Vijeća dostupnim javnosti.

Broj 06-07-2-1417-3/2017
14. lipnja 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, v. r.

Na osnovu člana 17. tačka (1), a u vezi sa članom 33. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 66. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15 i 46/15), Savjet je, na sjednici održanoj 14.6.2017. godine, donio

**ODLUKU
O PRODUŽENJU MANDATA DODATNOM SUDIJI U
OPĆINSKOM SUDU U CAZINU**

I

Produžava se mandat **Nuhanović-Kapić Belmi**, dodatnom sudiji u Općinskom sudu u Cazinu, na period od dvije (2) godine.

II

Prilikom imenovanja Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je uzeo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovane kandidatkinje. Imenovana kandidatkinja je u proteklom mandatu pokazala stručnost u izvršenju zadataka i spremnost za obavljanje dužnosti u narednom periodu. Savjet smatra da ova kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članu 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

III

Imenovanj se produžava mandat sa danom 1.7.2017. godine i dužnost će obavljati do 1.7.2019. godine.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

U skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine, ova Odluka biće objavljena u "Službenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Savjeta dostupnim javnosti.

Broj 06-07-2-1417-3/2017
14. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. r.

Na osnovu člana 17. tačka (1), a u vezi sa članom 33. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 66. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15 i 46/15), Vijeće je, na sjednici održanoj 14.6.2017. godine, donijelo

719

Na temelju članka 17. točka (1), a u svezi sa člankom 33. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 66. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Vijeće je, na sjednici održanoj 14.6.2017. godine, donijelo

ODLUKU**O PRODUŽENJU MANDATA DODATNOM SUCU U
OPĆINSKOM SUDU U GRADAČCU**

I

Produžava se mandat **Zaimović Atifi**, dodatnom sucu u Općinskom sudu u Gradačcu, na period od dvije (2) godine.

II

Prigodom imenovanja Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovane kandidatkinje. Imenovana kandidatkinja je u proteklom mandatu pokazala stručnost u izvršenju zadataka i spremnost za obnašanje dužnosti u narednom periodu. Vijeće smatra da ova kandidatkinja u potpunosti ispunjava uvjete za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovanoj se produžava mandat sa danom 1.8.2017. godine i dužnost će obnašati do 1.8.2019. godine.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Sukladno članku 45. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine, ova Odluka bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Vijeća dostupnim javnosti.

Broj 06-07-2-1646-4/2017
14. lipnja 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, v. r.

Na osnovu člana 17. tačka (1), a u vezi sa članom 33. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 66. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Savjet je, na sjednici održanoj 14.6.2017. godine, donio

ODLUKU**O PRODUŽEŃJU MANDATA DODATNOM SUDIJI U
OPĆINSKOM SUDU U GRADAČCU**

I

Produžava se mandat **Zaimović Atifi**, dodatnom sudiji u Općinskom sudu u Gradačcu, na period od dvije (2) godine.

II

Prilikom imenovanja Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je uzeo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovane kandidatkinje. Imenovana kandidatkinja je u proteklom mandatu pokazala stručnost u izvršenju zadataka i spremnost za obavljanje dužnosti u narednom periodu. Savjet smatra da ova kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članu 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

III

Imenovanoj se produžava mandat sa danom 1.8.2017. godine i dužnost će obavljati do 1.8.2019. godine.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

U skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine, ova Odluka biće objavljena u "Službenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Savjeta dostupnim javnosti.

Broj 06-07-2-1646-4/2017
14. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. r.

Na osnovu člana 17. tačka (1), a u vezi sa članom 33. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 66. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Vijeće je, na sjednici održanoj 14.6.2017. godine, donijelo

ODLUKU**O PRODUŽENJU MANDATA DODATNOM SUDIJI U
OPĆINSKOM SUDU U GRADAČCU**

I

Produžava se mandat **Zaimović Atifi**, dodatnom sudiji u Općinskom sudu u Gradačcu, na period od dvije (2) godine.

II

Prilikom imenovanja Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovane kandidatkinje. Imenovana kandidatkinja je u proteklom mandatu pokazala stručnost u izvršenju zadataka i spremnost za obavljanje dužnosti u narednom periodu. Vijeće smatra da ova kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članu 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovanoj se produžava mandat sa danom 1.8.2017. godine i dužnost će obavljati do 1.8.2019. godine.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

U skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine, ova Odluka biće objavljena u "Službenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Vijeća dostupnim javnosti.

Broj 06-07-2-1646-4/2017
14. juna 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, s. r.

720

Na temelju članka 17. točka (1), a u svezi sa člankom 33. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 66. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Vijeće je, na sjednici održanoj 14.6.2017. godine, donijelo

objavljena u "Službenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Vijeća dostupnim javnosti.

Broj 06-07-2-1757-5/2017
14. lipnja 2017. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija, v. r.

Na osnovu člana 17. tачка (1), a у вези са чланом 33. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 66. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Савјет је, на сједници одржаној 14.6.2017. године, донио

ОДЛУКУ

О ПРОДУЖЕЊУ МАНДАТА ДОДАТНОМ СУДИЈИ У ОПШТИНСКОМ СУДУ У ТУЗЛИ

I

Продужава се мандат **Видовић Бранки**, додатном судији у Општинском суду у Тузли, на период од двије (2) године.

II

Приликом именовања Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је узео у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња је у протеклом мандату показала стручност у извршењу задатака и спремност за обављање дужности у наредном периоду. Савјет сматра да ова кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

III

Именованој се продужава мандат са даном 1.8.2017. године и дужност ће обављати до 1.8.2019. године.

IV

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

V

У складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине, ова Одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ", као и у просторијама Савјета доступним јавности.

Broj 06-07-2-1757-5/2017

14. јуна 2017. године

Председник
Милан Тегелтија, с. р.

Na osnovu člana 17. тачка (1), a у вези са чланом 33. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 66. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Вјеће је, на сједници одржаној 14.6.2017. године, донјело

ОДЛУКУ

О ПРОДУЖЕЊУ МАНДАТА ДОДАТНОМ СУДИЈИ У ОПШТИНСКОМ СУДУ У ТУЗЛИ

I

Продужава се мандат **Видовић Бранки**, додатном судији у Општинском суду у Тузли, на период од двије (2) године.

II

Приликом именовања Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је узело у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња је у

протеклом мандату показала стручност у извршењу задатака и спремност за обављање дужности у наредном периоду. Вјеће сматра да ова кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

III

Именованој се продужава мандат са даном 1.8.2017. године и дужност ће обављати до 1.8.2019. године.

IV

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

V

У складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине, ова Одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ", као и у просторијама Вјећа доступним јавности.

Broj 06-07-2-1757-5/2017

14. јуна 2017. године

Председник
Milan Tegeltija, с. р.

723

Na temelju članka 17. тачка (1), a у свеzi са чланком 33. Закона о Високом судбеном и тужителском вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 66. Пословника Високог судбеног и тужителског вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 и 93/16), Вјеће је, на сједници одржаној 14.6.2017. године, донјело

ОДЛУКУ

О ПРОДУЖЕЊУ МАНДАТА ДОДАТНОМ СУДУ У ОПШТИНСКОМ СУДУ У ТУЗЛИ

I

Продужава се мандат **Алић Фахри**, додатном суду у Општинском суду у Тузли, на период од двије (2) године.

II

Пригодом именовања Високо судбено и тужителско вјеће Босне и Херцеговине је узело у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња је у протеклом мандату показала стручност у извршењу задатака и спремност за обављање дужности у наредном периоду. Вјеће сматра да ова кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судбеном и тужителском вјећу Босне и Херцеговине.

III

Именованој се продужава мандат са даном 1.8.2017. године и дужност ће обављати до 1.8.2019. године.

IV

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Сукладно чланку 45. Закона о Високом судбеном и тужителском вјећу Босне и Херцеговине, ова Одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ", као и у просторијама Вјећа доступним јавности.

Broj 06-07-2-1757-6/2017

14. липња 2017. године

Председник
Milan Tegeltija, в. р.

Na osnovu člana 17. тачка (1), a у вези са чланом 33. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 66. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15,

46/15 i 93/16), Savjet je, na sjednici odrđanoj 14.6.2017. godine, donio

ODLUKU O PRODUŒEŒU MANDATA DODATNOM SUDIJI U OPŒINSKOM SUDU U TUZLI

I

ProduŒava se mandat **Alih Faħiri**, dodatnom sudiji u OpŒinskom sudu u Tuzli, na period od dvije (2) godine.

II

Prilikom imenovanja Visoki sudski i tuŒilacki savjet Bosne i Hercegovine je uzeo u obzir kvalifikacije, znaeje i iskustvo imenovanee kandidatkinje. Imenovana kandidatkinja je u proteklom mandatu pokazala struĉnost u izvrŒenju zadataka i spremnost za obavljaae duŒnosti u narednom periodu. Savjet smatra da ova kandidatkinja u potpunosti ispuava uslove za imenovanje propisane u ĉlanu 43. Zakona o Visokom sudskom i tuŒilackom savjetu Bosne i Hercegovine.

III

Imenovanoj se produŒava mandat sa danom 1.8.2017. godine i duŒnost ee obavljati do 1.8.2019. godine.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donoŒenja.

V

U skladu sa ĉlanom 45. Zakona o Visokom sudskom i tuŒilackom savjetu Bosne i Hercegovine, ova Odluka bi ee objavljena u "SluŒbenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Savjeta dostupnim javnosti.

Broj 06-07-2-1757-6/2017

14. juna 2017. godine

Predsjednik

Milan Tegeltija, s. r.

Na osnovu ĉlana 17. taĉka (1), a u vezi sa ĉlanom 33. Zakona o Visokom sudskom i tuŒilackom vijeću Bosne i Hercegovine ("SluŒbeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i ĉlana 66. Poslovnika Visokog sudskog i tuŒilackog vijeća Bosne i Hercegovine ("SluŒbeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15 i 93/16), Vijeće je, na sjednici odrđanoj 14.6.2017. godine, donijelo

ODLUKU O PRODUŒENJU MANDATA DODATNOM SUDIJI U OPŒINSKOM SUDU U TUZLI

I

ProduŒava se mandat **Alih Fahiri**, dodatnom sudiji u OpŒinskom sudu u Tuzli, na period od dvije (2) godine.

II

Prilikom imenovanja Visoko sudsko i tuŒilacko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovanee kandidatkinje. Imenovana kandidatkinja je u proteklom mandatu pokazala struĉnost u izvrŒenju zadataka i spremnost za obavljanje duŒnosti u narednom periodu. Vijeće smatra da ova kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u ĉlanu 43. Zakona o Visokom sudskom i tuŒilackom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovanoj se produŒava mandat sa danom 1.8.2017. godine i duŒnost ee obavljati do 1.8.2019. godine.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donoŒenja.

V

U skladu sa ĉlanom 45. Zakona o Visokom sudskom i tuŒilackom vijeću Bosne i Hercegovine, ova Odluka bi ee objavljena u "SluŒbenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Vijeća dostupnim javnosti.

Broj 06-07-2-1757-6/2017

14. juna 2017. godine

Predsjednik

Milan Tegeltija, s. r.

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE

724

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 4408/14**, rjeŒavajući apelaciju **Radio-televizije Federacije Bosne i Hercegovine**, na temelju ĉlanka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, ĉlanka 57. stavak (2) toĉka b), ĉlanka 59. st. (1) i (2) i ĉlanka 62. stavak (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – preĉišćeni tekst ("SluŒbeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik

Mato Tadić, dopredsjednik

Valerija Galić, sutkinja

Miodrag Simović, sudac

Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici odrđanoj 15. lipnja 2017. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Usvaja se apelacija **Radio-televizije Federacije Bosne i Hercegovine**.

Utvrđuje se povreda prava na slobodu izraŒavanja iz ĉlanka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i ĉlanka 10. Europske konvencije za zaŒtitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ukida se Presuda OkruŒnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 116523 13 GŒ od 22. kolovoza 2014. godine.

Predmet se vraća OkruŒnom sudu u Banjaluci, koji je duŒan po Œurnom postupku donijeti novu odluku, sukladno ĉlanku II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i ĉlanku 10. Europske konvencije za zaŒtitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

NalaŒe se OkruŒnom sudu u Banjaluci da, sukladno ĉlanku 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, u roku od tri mjeseca od dana dostave ove odluke obavijesti Ustavni sud o poduzetim mjerama s ciljem izvrŒenja ove odluke.

Odluku objaviti u "SluŒbenom glasniku Bosne i Hercegovine", "SluŒbenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "SluŒbenom glasniku Republike Srpske" i u "SluŒbenom glasniku Brĉko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŒENJE

I. Uvod

1. Radio-televizija Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: apelantica), koju zastupa Nikica GrŒić, odvjetnik iz Sarajeva, podnijela je 10. listopada 2014. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude OkruŒnog suda u Banjaluci (u daljnjem tekstu: OkruŒni sud) broj 71 0 P 116523 13 GŒ od 22. kolovoza 2014. godine i Presude Osnovnog suda u Banjaluci (u daljnjem tekstu: Osnovni sud) broj 71 0 P 116523 11 P od 21. sijeĉnja 2013. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju ĉlanka 23. Pravila Ustavnog suda, od OkruŒnog suda, Osnovnog suda i Dragana Jerinića (u daljnjem tekstu: tuŒitelj) zatraŒeno je 15. prosinca 2016. godine da dostave odgovore na apelaciju.

3. OkruŒni sud i tuŒitelj su dostavili odgovore na apelaciju 28. prosinca 2016. godine. Osnovni sud je dostavio odgovor na apelaciju 11. sijeĉnja 2017. godine.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz navoda apelacije i dokumenata predočenih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način:

5. Odlučujući o tužbi tužitelja protiv apelantice u svojstvu tužene, Osnovni sud je donio Presudu broj 71 0 P 116523 11 P od 21. siječnja 2013. godine, koja je potvrđena presudom Okružnog suda, kojom je djelomično usvojen tužbeni zahtjev i apelantica obvezana tužitelju na ime naknade nematerijalne štete, zbog povrijeđenog ugleda izvršenog prilogom emitiranim na Televiziji, u emisiji Dnevnik 3, 8. veljače 2011. godine, isplatiti iznos od 2.500,00 KM uz troškove pamičnog postupka u roku od 30 dana. Preko dosuđenog iznosa tužiteljev zahtjev je odbijen.

6. Iz obrazloženja presude proizlazi da je tužitelj u tužbi od 12. travnja 2011. godine naveo da je apelantica u emisiji Dnevnik 3 od 8. veljače 2011. godine objavila prilog u kojem je tužitelj prikazan u kadru dok je spiker čitao priopćenje Upravnog odbora FTV koje glasi: "...nositelji ovih napada su stranke i novinari koji su upravo u vrijeme rata bili sijači mržnje na tadašnjim ratnim nacionalističkim medijima, a neki su bili izravni inspiratori ratnih zločina i bratoubilaštva." Tužitelj je iznio u tužbi tvrdnju da mu je na navedeni način, priopćenjem iznesenim u apelantičinom prilogu (u daljnjem tekstu: sporno priopćenje), uz prikazivanje njegove fotografije u krupnom planu, povrijeđen ugled, zbog čega je zatražio naknadu nematerijalne štete.

7. Apelantica je osporila tužbu i postavljeni zahtjev istaknuvši da sporno priopćenje predstavlja stajalište posloводства koje prema sadržaju predstavlja vrijednosni sud i odnosi se na neodređeni krug osoba i da nije usmjeren na ličnost tužitelja. Apelantica je osporila tužitelju pravo na naknadu štete, jer je on javna ličnost (novinar), te je stoga dužan trpjeti izražavanje koje može uvrijediti ili šokirati. Osim toga, kako je dalje obrazloženo, tužitelj je, prema apelantičinom mišljenju, prema članku 8. Zakona o zaštiti od klevete (u daljnjem tekstu: ZZK), trebao poduzeti mjere da ublaži štetu, što obuhvaća zahtjev za objavu ispravka, a u konkretnom slučaju to nije učinio.

8. Osnovni sud je na ročištu za glavnu raspravu izveo dokaze čitanjem akta "Nezavisnih novina" od 7. ožujka 2011. godine, čitanjem novinskog članka "Nezavisnih novina" od 10. veljače 2011. godine, konkretno naslova "Istraga i sukob zbog spominjanja FTV-a", saslušanjem tužitelja u svojstvu pamične stranke i saslušanjem svjedoka Nataše Krsman. Nakon ocjene dokaza pojedinačno i u svezi s drugim dokazima, u smislu članka 8. Zakona o pamičnom postupku (u daljnjem tekstu: ZPP), tužbeni zahtjev je djelomično usvojen zbog sljedećih razloga. Naime, Osnovni sud je utvrdio da je tužitelj zamjenik ravnatelja "Nezavisnih novina", da je 7. ožujka 2011. godine u tom svojstvu sudjelovao u emisiji "Tema dana" BHRT, koja se bavila temom medija sa akcentom na FTV, da je odmah potom, 8. ožujka 2011. godine, u apelantičinoj emisiji objavljeno sporno priopćenje uz njegovu fotografiju u krupnom planu u kojem je priopćeno da su gosti emisije, među kojima je bio i tužitelj, bili ratnohuškački novinari, sijači mržnje i novinari koji su inspirirali ratne zločine, da je od odvjetnika kojeg je ovlastio zatražio pokretanje postupka protiv apelantice zbog spornog priopćenja koje ga je uvrijedilo i psihički potreslo, da se članak "Nezavisnih novina" od 10. veljače 2011. godine odnosi na emisiju BHRT "Tema dana" u kojoj je gost, između ostalih, bio tužitelj, kao i reagiranje apelantice na predmetnu emisiju.

9. U konkretnoj pravnoj stvari među pamičnim strankama je sporno je li apelantica svojim priopćenjem oklevetala tužitelja i na taj način mu nanijela duševne bolove zbog povrede ugleda. S tim u svezi, Osnovni sud je u obrazloženju presude naveo sadržaj svih izvedenih dokaza koje je u konkretnom slučaju predlagao isključivo tužitelj, jer se apelantica nije odazivala na pozive za ročišta, niti je predlagala dokaze, na temelju kojih je utvrđeno

činjenično stanje iz kojeg, prema ocjeni suda, proizlazi apelantičina odgovornost za naknadu nematerijalne štete zbog povrijeđenog ugleda tužitelja. Naime, iz iskaza tužitelja kao pamične stranke, osim nesporne činjenice da je bio gost emisije i da je sporno priopćenje navedenog sadržaja objavljeno u apelantičinom prilogu, utvrđeno je da u ratnom razdoblju tužitelj nije bio novinar, da se novinarstvom počeo baviti 1996. godine i da u tom razdoblju nije pisao tekstove koji bi mogli inspirirati ratne zločine. Također je utvrđeno da ga je u subjektivnom smislu sporno priopćenje uvrijedilo, šokiralo i psihički potreslo. Iz iskaza svjedoka Nataše Krsman, koja je gledala sporni prilog, utvrđeno je da je prilikom emitiranja i čitanja spornog priopćenja u jednom dijelu priloga bila tužiteljeva fotografija, upravo u trenutku kad su u priopćenju spominjani ratnohuškačke izjave i govor mržnje novinara iz Republike Srpske, da je priopćenje bilo napadačko i sa komentarima neprimjerenim medijskoj kući. Prema izjavi svjedoka, iz spornog priopćenja se mogao steći dojam da je tužitelj novinarsku karijeru započeo u vrijeme rata ratnohuškačkom retorikom i da je to nastavio raditi i dalje, kao i u vrijeme sudjelovanja u emisiji nakon koje je objavljen sporni prilog.

10. Imajući u vidu tužbeni zahtjev tužitelja utemeljen na spornom priopćenju koje može imati elemente klevete, Osnovni sud je naveo sadržaj odredbe članka 5. ZZK kojom je propisano da svaka poslovno sposobna osoba koja prouzroči štetu ugledu fizičke ili pravne osobe iznošenjem ili pronošanjem izražavanja nečeg neistinitog, identificirajući tu osobu trećoj osobi, odgovorna je za klevetu ako je štetu prouzročila u svojstvu autora, urednika ili nakladnika izražavanja, a odgovorna je ako je iznošenje izražavanja učinjeno namjerno ili uslijed nepažnje. U svezi sa osnovanošću tužiteljevog zahtjeva, Osnovni sud je zaključio da apelantičino iznošenje priopćenja na opisani način, dakle priopćavajući da je netko bio sijač mržnje ili inspirator ratnih zločina uz istodobno prikazivanje slike u kadru, predstavlja identifikaciju tužitelja trećim osobama sa takvim osobama iako pri tome nije navedeno njegovo ime. Sporno priopćenje, prema mišljenju suda, predstavlja iznošenje određenih činjenica koje pod uvjetom da nisu točne predstavljaju klevetu u smislu članka 5. ZZK. Budući da je tužitelj u postupku dokazao da u vrijeme rata nije bio novinar, da se novinarstvom počeo baviti po okončanju rata i da, prema njegovom iskazu, nije pisao tekstove koji bi mogli biti inspiracija za bilo kakve zločine, te da apelantica, s druge strane, u postupku, osim odgovora na tužbu i tvrdnje da je u pitanju vrijednosni sud koji se odnosi na neodređeni krug osoba, nije predlagala dokaze u pogledu eventualne istinitosti takve tvrdnje, Osnovni sud je zaključio da iznesene tvrdnje u spornom priopćenju imaju elemente klevete u smislu odredaba ZZK. Obzirom na to, zaključeno je da postoji apelantičina odgovornost za naneseu štetu tužitelju koja se ogleda u povredi njegovog ugleda. Povreda ugleda, kao osnova za usvajanje tužbenog zahtjeva, utvrđena je na temelju iskaza tužitelja koji je tom prilikom potvrdio da je, zbog spornog priopćenja, bio šokiran, uvrijeđen i psihički potresen. Stoga je tužitelju prilikom odmjeravanja visine ove naknade dosuđeno 2.500,00 KM za štetu koju mu je povredom ugleda nanijela apelantica, a preko tog iznosa je njegov zahtjev odbijen, pri čemu je u obzir uzeta odredba članka 11. ZZK koja predviđa mjere na strani tužitelja za ublažavanje nastale štete u vidu zahtjeva za demanti, odnosno opoziv izjave koju tužitelj u konkretnom slučaju nije tražio.

11. Osnovni sud nije prihvatio apelantičine navode iz odgovora na tužbu prema kojim sporno priopćenje predstavlja vrijednosni sud i da se ne odnosi na tužitelja, već na neodređeni krug osoba, budući da priopćenje u kojem se jasno navodi da su novinari (iz Republike Srpske) bili sijači mržnje u ratnim medijima i inspiratori zločina, pri čemu je u kadru prikazana slika tužitelja u krupnom planu, ne može predstavljati vrijednosne

sudove, već iznošenje činjenica usmjereno na tužitelja, a ne na neodređeni krug osoba.

12. Odlučujući o prizivu protiv prvostupanjske presude, Okružni sud je donio Presudu broj 71 0 P 116523 13 Gž od 22. kolovoza 2014. godine kojom je apelantičin priziv odbijen i prvostupanjska presuda u pobijanom dosuđujućem dijelu potvrđena. U obrazloženju presude Okružni sud je ponovio predmet spora i utvrđeno činjenično stanje na kojem je prvostupanjski sud utemeljio svoj pravni zaključak da sporno priopćenje, na način kako je to učinila apelantica, predstavlja iznošenje činjenica koje ima elemente klevete, jer je tužitelj dokazao da se u vrijeme rata nije bavio novinarstvom (već tek nakon rata), a apelantica u postupku nije izvela niti jedan dokaz u prilog svojim tvrdnjama iz spomenutog priopćenja. Stoga je prvostupanjski sud utvrdio da je tužitelju u konkretnoj situaciji povrijeđen ugled uslijed čega je bio šokiran, uvrijeđen i psihički potresen, slijedom čega je prvostupanjska presuda donesena na temelju odredaba čl. 5. i 11. ZZK.

13. Apelantica je u prizivu, pobijajući prvostupanjsku presudu, istaknula da je tužba preuranjena, da tužitelj nije dokazao da je pretrpio duševne bolove, da u spornom priopćenju nema elemenata klevete, već da je u pitanju vrijednosni sud, da je tužitelj javna ličnost i da je njegov rad izložen sudu javnosti, pa stoga mora trpjeti izražavanja koja nisu samo pohvalna, da se dragovoljno stavio u javnu sferu i da je stoga dužan trpjeti kritike javnosti putem medija.

14. U pogledu neutemeljenosti prigovora o preuranjenosti tužbe, Okružni sud je naveo da, prema članku 8. ZZK, tužitelj nije obvezan prije podnošenja tužbe zatražiti zahtjev za ispravak (demanti) i na taj način ublažiti štetu, već poduzeti sve potrebne radnje, uključujući i tužbu, kako bi nastalu štetu ublažio, kako je u konkretnom slučaju tužitelj i postupio. Potom je ponovljen sadržaj odredbe članka 5. ZZK na temelju koje je prvostupanjski sud tužbeni zahtjev usvojio, te je nakon toga naveden i sadržaj odredbe članka 6. stavak 1. ZZK kojom su propisane iznimke od odgovornosti. U tom smislu je istaknuto da nema odgovornosti za klevetu ako se radi o izražavanju mišljenja, ili kada je to izražavanje, u suštini, istinito, ili ako je iznošenje ili pronošenje bilo razumno. Imajući u vidu utvrđenje prvostupanjskog suda, Okružni sud je zaključio da su u konkretnom slučaju u spornom priopćenju iznesene informacije koje su prikladne za dokazivanje. Međutim, apelantica u tijeku postupka nije dokazala da se radi o istinitim informacijama, niti je izvodila dokaze na okolnost da su izneseni i objavljeni sadržaji istiniti, niti se odazvala na pripremno ročište i ročište za glavnu raspravu iako je bila uredno obaviještena. S druge strane, tužitelj je dokazao da u vrijeme rata nije bio novinar i da sporno priopćenje ima elemente klevete iz članka 5. ZZK, te da se, stoga, u konkretnom slučaju ne radi o prihvatljivim ograničenjima slobode izražavanja apelantice ili prihvatljivim kritikama. Stoga su kao neutemeljeni ocijenjeni apelantičini prizivni prigovori da u okolnostima konkretnog slučaja nema elemenata klevete, da se radi o vrijednosnom sudu i da je tužitelj javna ličnost, pa je dužan trpjeti izražavanja koja nisu samo pohvalna. S tim u svezi je Okružni sud naglasio da je tužitelj u vrijeme objave spornog priopćenja apelantičinog Upravnog odbora bio javna ličnost - novinar u "Nezavisnim novinama", da nije bio novinar za vrijeme rata u kojem kontekstu je u spornom priopćenju, uz fotografiju u krupnom planu, spomenut u svezi sa ratnohušakačkim novinarima koji su sijači mržnje i koji su inspirirali ratne zločine. S tim u svezi je potvrđena pravilnost prvostupanjske presude prema kojoj je apelantičini iznošenjem neistinitog sadržaja nesporno povrijeđen ugled tužitelja, a trpljenje duševnih bolova prouzročenih apelantičini priopćenjem utvrđeno je na temelju provedenog dokaza saslušanjem tužitelja u svojstvu partične stranke iz kojeg proizlazi da je bio šokiran, uvrijeđen i da ga je sporno priopćenje psihički potreslo. Osim

toga, Okružni sud je naveo odredbe čl. 155, 199. i 200. Zakona o obligacionim odnosima (u daljnjem tekstu: ZOO) kojima je zaštićeno pravo ličnosti, te je, s tim u svezi, napomenuto da sud, prilikom odlučivanja o zahtjevu za naknadu nematerijalne štete i njezine visine, vodi računa o značaju povrijeđenog dobra i cilju kome ta naknada služi, te da je, stoga, tužitelju dosuđena naknada za duševne bolove zbog povrede ugleda koja je odgovarajuća satisfakcija za pretrpljenu štetu i s njom je razmjerna. Prvostupanjska presuda je potvrđena primjenom odredbe članka 226. ZPP.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

15. Apelantica smatra da joj je osporenim odlukama povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija), pravo na slobodu mišljenja, savjesti i vjere iz članka II/3.(g) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 9. Europske konvencije, te pravo na slobodu izražavanja iz članka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 10. Europske konvencije. U svezi s tim, apelantica je ukazala da se nastanak štete, prema odredbama ZZK, ne pretpostavlja, kao što su sudovi u konkretnom slučaju pogrešno ocijenili, već se, u smislu odredbe članka 123. stavak 1. ZPP, dokazuje u svakom pojedinačnom slučaju. Također se pozvala na praksu Ustavnog suda iz Odluke broj AP 1203/05, naglasivši da se za nematerijalnu štetu, kao izvor obligacijskopravnog odnosa u smislu odredaba ZOO, traži da postoje dvije činjenice koje moraju biti u uzročno-posljedičnoj vezi. U tom slučaju kleveta bi bila uzrokom štete, a duševni bolovi predstavljali bi posljedicu zbog povrede časti i ugleda. S tim u svezi, apelantica je ukazala na to da u tijeku postupka nije dokazano da je tužitelj, u smislu odredbe članka 200. ZOO, odista pretrpio štetu, budući da svaka osoba različito reagira na izražavanje koje se smatra uvredljivim. Stoga se u sporovima za naknadu štete radi klevete, zbog specifičnosti instituta klevete, ne mogu ustanoviti objektivni kriteriji na temelju kojih bi se moglo utvrđivati da pojedino izražavanje kod prosječnog čovjeka izaziva duševnu bol, kao što su redoviti sudovi učinili u konkretnom slučaju.

16. U svezi s kršenjem prava iz članka 10. Europske konvencije, apelantica je navela da su osporene presude donesene protivno praksi Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud), koji je iskazao stajalište da su granice prihvatljivog kritičizma mnogo šire kada se radi o političarima kao takvim nego o privatnim pojedincima. U tom smislu naglašeno je da su političari neizbježno i dragovoljno izloženi nadzoru svake svoje riječi i djela od novinara, kao i šire publike, te da u tom smislu moraju pokazati veći stupanj tolerancije (slučaj *Lindgens*, presuda od 8. srpnja 1986. godine). Ukazala je i na to da se članak 10. Europske konvencije ne odnosi samo na "informacije" i "ideje" koje su pozitivno prihvaćene i koje nisu uvredljive, ili koje se primaju s ravnodušnošću već, također, i na one koje "vrijeđaju" i "uznemiravaju" (presuda Europskog suda od 7. prosinca 1976. godine, *Handyside protiv Ujedinjenog Kraljevstva*). Smatra da se usvajanjem tužbenog zahtjeva ograničava sloboda medija, što predstavlja jednu vrstu cenzure, i da su redoviti sudovi selektivnom ocjenom dokaza zanemarili apelantičine navode i stvarne činjenice.

b) Odgovor na apelaciju

17. Okružni sud je u odgovoru na apelaciju naveo da ostaje pri razlozima danim u drugostupanjskoj presudi, budući da je na utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenjeno materijalno pravo, pa nisu povrijeđena apelantičina prava na koja je apelacijom ukazala.

18. Osnovni sud je istaknuo da su navodi apelacije neutemeljeni, da je sud nakon izvedenog dokaznog postupka utvrdio činjenično stanje iz kojeg jasno proizlazi da je apelantica emitiranjem sporne emisije (priloga) iznijela neistinite činjenice o tužitelju, a ne vrijednosne sudove, kako apelantica pogrešno smatra, te da to iznošenje nije bilo u javnom interesu (neopravdano).

19. Tužitelj je u odgovoru na apelaciju predložio da se apelacija odbije, jer se u obrazloženjima presuda koje su osporene apelacijom postojanje štete nije smatralo općepoznatom činjenicom, jer su duševni bolovi dokazani njegovim iskazom u svojstvu parnične stranke i iskazom svjedoka, te jer su bile u pitanju informacije prikladne za dokazivanje, a apelantica u postupku na te okolnosti nije izvela niti jedan jedini dokaz, niti se odazivala na bilo koje ročište. Tvrdnja da je on "ratnohuškački novinar... sijač mržnje i inspirator ratnih zločina i bratoubilaštva" predstavlja činjenični navod, a ne novinarsko stajalište i mišljenje, što znači da je apelantica trebala dokazati istinitost te tvrdnje, jer se odnosila na njega budući da mu je fotografija u tom momentu prikazana u krupnom planu, a nebitno je što se istodobno odnosila i na druge novinare. Smatra da su presude jasne i zakonite, te je predložio da se apelacija odbije.

V. Relevantni propisi

20. U **Zakonu o zaštiti od klevete** ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 37/01) relevantne odredbe glase:

Opšti dio

Član 1. stav 1. tačka a)

Ovim zakonom uređuju se prihvatljiva ograničenja slobode izražavanja u pogledu građanske odgovornosti za štetu nanесenu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili pronošenjem nečег neistinitog i potvrđuje da:

a) pravo na slobodu izražavanja, koje je garantovano Ustavom Republike Srpske i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, predstavlja jedan od osnova demokratskog društva, posebno kada se radi o pitanjima od političkog i javnog interesa;

Član 5. stav 1.

Odgovornost za klevetu

Svako poslovno sposobno lice koje prouzrokuje štetu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili pronošenjem nečег neistinitog, identifikujući to lice trećem licu, odgovorno je za klevetu, ako je to lice prouzrokovalo štetu u svojstvu autora, urednika ili izdavača izražavanja, ili u svojstvu lica koje je na neki drugi način efikasno kontrolisalo sadržaj tog izražavanja, kao i pravno lice koje je objavilo izražavanje.

Član 6.

U sledećim slučajevima neće se odgovarati za klevetu:

a) ako se radi o izražavanju mišljenja ili kada je izražavanje u suštini istinito;

b) ako je lice koje je navodno prouzrokovalo štetu bilo po zakonu obavezno iznositi ili pronositi izražavanje, ili iznositi ili pronositi izražavanje u toku zakonodavnog, sudskog ili upravnog postupka;

v) ako je iznošenje ili pronošenje izražavanja bilo razumno.

Kada sud donosi ovakvu odluku, uzima u obzir sve okolnosti slučaja, naročito uključujući: način, oblik i vreme iznošenja ili pronošenja izražavanja, prirodu i stepen prouzrokovane štete, dobronamernosti i pridržavanje opšte prihvaćenih profesionalnih standarda od strane štetnika, verovatnost da bi šteta nastala da izražavanje nije izneseno ili proneseno, podatak da li izražavanje sadrži objektivnu i tačnu informaciju o izražavanju drugih lica i da li se odnosi na pitanja iz privatnog života oštećenog ili pitanja od političkog ili javnog značaja.

Član 8.

Tužilac u smislu ovog zakona preuzima sve potrebne mjere da ublaži svu štetu uzrokovanu navodnim klevetničkim izražavanjem, a naročito uključujući zahtjev za ispravku koju upućuje tuženom.

Naknada štete

Član 11. stav 1.

(1) Obeštećenje se vrši isključivo sa namjerom nadoknade štete nanесene ugledu oštećenog, a ta nadoknada mora biti proporcionalna prouzrokovanoj šteti. Pri utvrđivanju naknade štete, sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, naročito uključujući sve preduzete mjere kako bi se ublažila prouzrokovana šteta, kao što su: objavljivanje ispravke, opozivanje izjave ili izvještenje, činjenicu da li je osoba koja je načinila štetu stekla novčanu korist učinjenim iznošenjem ili pronošenjem izražavanja, ili činjenicu da bi iznos dodijeljen zbog štete mogao imati za posledicu velike materijalne poteškoće ili bankrot osobe koja je prouzrokovala štetu.

Član 13.

Ovaj zakon je lex specialis u odnosu na sve druge zakone. Za sve što nije regulisano ovim zakonom primjenjivaće se odredbe Zakona o obligacionim odnosima, Zakona o izvršnom postupku i Zakona o parničnom postupku koji su na snazi u Republici Srpskoj.

21. U **Zakonu o obligacionim odnosima** ("Službeni list SFRJ" br. 29/78, 39/85, 46/85 i 57/89 i "Službeni glasnik Republike Srpske" br. 17/93, 3/96 i 39/03) relevantne odredbe glase:

Član 154. stav 1.

(1) Ko drugome prouzrokuje štetu dužan je naknaditi je ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice.

Član 200.

(1) Za pretrpljene fizičke bolove, za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti, naruženosti, povrede ugleda i časti, slobode ili prava ličnosti, smrti bliskog lica, kao i za strah sud će, ako nađe da okolnosti slučaja, a naročito jačina bolova i straha i njihovo trajanje to opravdavaju, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete, kao i u njenom odsustvu.

(2) Prilikom odlučivanja o zahtjevu za naknadu nematerijalne štete, kao i o visini njene naknade, sud će voditi računa o značaju povrijeđenog dobra i cilju kome služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom.

22. U **Zakonu o parničnom postupku** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), u tekstu koji je važio u relevantnom razdoblju, relevantne odredbe glase:

Član 7. stav 1.

(1) Stranke su dužne da iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i da izvode dokaze kojima se utvrđuju te činjenice.

Član 8.

Koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud na osnovu slobodne ocjene dokaza. Sud će savjesno i brižljivo ocijeniti svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno.

VI. Dopustivost

23. Sukladno članku VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmetom spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

24. Sukladno članku 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi

učinkoviti pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnositelj apelacije primio odluku o posljednjem učinkovitom pravnom lijeku kojeg je koristio.

25. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Presuda Okružnog suda broj 71 0 P 116523 13 Gž od 22. kolovoza 2014. godine protiv koje nema drugih učinkovitih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Potom, osporenu presudu apelantica je primila 19. rujna 2014. godine a apelacija je podnesena 10. listopada 2014. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano člankom 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz članka 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer ne postoji neki formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niži je očigledno (*prima facie*) neutemeljena.

26. Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

27. Apelantica osporava presude redovitih sudova ukazujući da su joj tim presudama povrijeđena prava iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije, članka II/3.(g) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 9. Europske konvencije, kao i članka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 10. Europske konvencije. S tim u svezi, Ustavni sud ima u vidu da je osporenim odlukama usvojen tužiteljev zahtjev da mu apelantica nadoknadi nematerijalnu štetu po osnovi pretrpljenih duševnih bolova u određenom novčanom iznosu za iznesenu klevetu učinjenu putem sredstva javnog informiranja - televizije.

28. Budući da se, dakle, suština apelantičinog zahtjeva odnosi na zaštitu "prava na slobodu izražavanja" i iz toga proistekle obveze na naknadu štete, koje je zaštićeno člankom 10. Europske konvencije, Ustavni sud će, slijedeći praksu Europskog suda, ispitati radi li se u konkretnom slučaju o neistinom iznošenju činjenica (kleveti) ili vrijednosnom sudu (mišljenju), odnosno jesu li redoviti sudovi dali dovoljne i relevantne razloge za uskraćivanje zaštite apelantičinog prava na slobodu izražavanja.

Pravo na slobodu izražavanja

29. Članak II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i temeljne slobode iz ovog članka stavak 2, što uključuje:

h) Slobodu izražavanja.

30. Članak 10. Europske konvencije glasi:

1. *Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu mišljenja i slobodu primanja i prenošenja informacija i ideja, bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovaj članak ne sprječava države da zahtijevaju dozvole za rad od radio, televizijskih i filmskih kompanija.*

2. *Ostvarivanje ovih sloboda, budući da uključuje obveze i odgovornosti, može podlijegati takvim formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili sankcijama predviđenim zakonom i koje su neophodne u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, teritorijalnog integriteta ili javne sigurnosti, sprječavanja nereda ili zločina, zaštite zdravlja i morala, ugleda ili prava drugih, sprječavanja širenja povjerljivih informacija ili u interesu očuvanja autoriteta i nepristranosti sudstva.*

a) Opća načela

31. Ustavni sud podsjeća da pravo na slobodu izražavanja iz članka 10. Europske konvencije spada u skupinu tzv. kvalificiranih prava za koja je karakteristično da prvim stavkom definiraju samo pravo, a drugim stavkom definiraju dozvoljena

miješanja i ograničenja tih prava pod uvjetima propisanim drugim stavkom. Ova sloboda se, uz ograničenja iz članka 10. stavak 2. Europske konvencije, ne odnosi samo na "informacije" ili "ideje" koje su primljene pozitivno, ili se smatraju neuvredljivim, ili prema njima nema stajališta već i na one koje vrijeđaju, šokiraju i uznemiravaju (vidi, Europski sud, *Selistö protiv Finske*, presuda od 16. studenog 2004. godine, aplikacija broj 56767/00, stavak 46, i Odluka broj *AP 1203/05* od 27. lipnja 2006. godine, točka 42). Ova sloboda, ipak, nije apsolutna i može biti ograničena zbog okolnosti i pod uvjetima navedenim u članku 10. stavak 2. Europske konvencije pod kojima se javna vlast može miješati u uživanje slobode izražavanja. Stoga su ključna uloga i zadatak neovisnog sudstva da u svakom pojedinačnom slučaju jasno utvrdi granicu između opravdanih i potrebnih, te neopravdanih i nepotrebnih ograničenja koja neko načelo potvrđuju kao pravilo, ili ga negiraju kao puku deklaraciju.

32. Kad se radi o ograničenjima iz članka 10. stavak 2. Europske konvencije, Europski sud je ukazao da se pri odlučivanju u slučajevima klevete treba voditi računa o sljedećem: ukazuju li činjenice predmeta da je "izražavanje" obuhvaćeno člankom 10. Europske konvencije, postoji li miješanje u pravo na slobodu izražavanja, je li miješanje propisano zakonom, teži li ostvarenju legitimnog cilja i, na koncu, je li miješanje "neophodno u demokratskom društvu". S tim ciljem je potrebno utvrditi jesu li domaće vlasti primijenile standarde koji su sukladni načelima ustanovljenim u članku 10. Europske konvencije, kao i jesu li domaće vlasti zasnovalе svoje odluke na prihvatljivoj analizi relevantnih činjenica. Što se tiče proporcionalnosti, mora se utvrditi je li postignut pravičan balans u zaštiti dviju vrijednosti garantiranih Europskom konvencijom koje mogu biti u suprotnosti jedna drugoj: s jedne strane, sloboda izražavanja iz članka 10. Europske konvencije i, s druge strane, pravo osobe koja je tekstem (izražavanjem) napadnuta da zaštiti svoju reputaciju koje je zaštićeno člankom 8. Europske konvencije u okviru prava na privatni život (vidi, Europski sud, *Chauby i dr. protiv Francuske*, presuda od 29. lipnja 2004. godine, aplikacija broj 64915/01, stavak 70).

33. Kako su i Europski sud i Ustavni sud u svojim ranijim odlukama u svezi s istim pitanjem već ukazali, postoji jasna distinkcija između informacije (činjenice) i mišljenja (vrijednosne ocjene), jer se postojanje činjenice može dokazati, a za istinitost mišljenja ne zahtijeva se dokazivanje (vidi, Europski sud, *Lingens protiv Austrije*, presuda od 8. srpnja 1986. godine, Serija A broj 103, stavak 46, *Feldek protiv Slovačke*, presuda od 12. srpnja 2001. godine, toč. 75-76, i Ustavni sud, Odluka broj *AP 1005/04* od 2. prosinca 2005. godine, točka 31). Ovo stajalište je konstantno reafirmirano putem odluka Europskog suda i Ustavnog suda s tim što je naročito ukazano da mediji ne smiju prekoračiti određene granice koje ulaze u opseg članka 8. Europske konvencije, već da je njihova dužnost pružati i priopćavati informacije i ideje o svim pitanjima od javnog interesa, uključujući i informacije koje se tiču ponašanja zvaničnika vlasti. Ne samo da je dužnost medija da prenosi takve informacije i ideje već je i pravo javnosti da dobije takve informacije. Članak 10. Europske konvencije štiti ne samo suštinu iznesenih ideja i informacija već i formu u kojoj su one prenesene, a novinarska sloboda uključuje i određeni stupanj pretjerivanja ili čak provokacije (vidi, Europski sud, *Hrico protiv Slovačke*, presuda od 20. srpnja 2004. godine, aplikacija broj 49418/99, stavak 40 (e)).

34. Konačno, kako proizlazi iz prakse Europskog suda, unutar članka 10. stavak 2. Europske konvencije malo je prostora za ograničavanje političkog govora ili debate o pitanjima od javnog interesa. Štoviše, granice prihvatljivog kritičizma šire su kada su u pitanju javne ličnosti kao što su političari nego kada su u pitanju privatne osobe. Za razliku od privatnih osoba, javne ličnosti se neizbježno i svjesno stavljaju pred ocjenu javnosti, a

njihove riječi i djela su izloženi pažljivijem ispitivanju javnosti, pa stoga moraju pokazati i veći stupanj tolerancije (vidi već citiranu presudu *Hrico*, stavak 40 (g)).

b) Primjena navedenih načela na konkretan slučaj

35. Dovodeći navedena opća načela u svezu sa činjenicama konkretnog predmeta (na neka od njih se pozvala i apelantica), Ustavni sud zapaža da su u konkretnom slučaju osporene presude donesene na temelju ZZK i ZOO iz čega proizlazi da je miješanje u pravo na slobodu izražavanja propisano zakonom. Ovi zakoni su javno objavljeni u službenom glasilu, njihov tekst je jasan, pristupačan i predvidiv. Osim toga, osporene presude su donesene u građanskoj parnici koju je pokrenuo tužitelj protiv apelantice zbog nanošenja štete njegovom ugledu, pa je jasno da je cilj miješanja u apelantično pravo na slobodu izražavanja zaštita "ugleda ili prava drugih", odnosno ugleda tužitelja, što je, svakako, legitiman cilj.

36. Ustavni sud, dalje, imajući u vidu načelo proporcionalnosti, treba ispitati jesu li u osporenim presudama uzeti u obzir svi čimbenici koji su bili opredjeljujući u zaključku da je u konkretnom slučaju apelantica prouzročila štetu tužitelju. Da bi se dokazalo da je miješanje bilo "neophodno u demokratskom društvu", potrebno je dokazati postojanje "žurne društvene potrebe", koja je tražila konkretno ograničenje u ostvarivanju slobode izražavanja. Za Ustavni sud se sa tog aspekta postavlja pitanje je li u konkretnom slučaju uspostavljena pravična ravnoteža između slobode izražavanja apelantice i prava tužitelja na ugled.

37. U svezi s tim, Ustavni sud je već naglasio da se postojanje činjenica može dokazati, ali istinitost vrijednosnih ocjena nije nešto za što se mogu dati dokazi. Imajući u vidu specifičnost postupka radi naknade štete učinjene klevetom i činjenice da istinitost mišljenja nije potrebno dokazivati, postavlja se pitanje je li načelo o teretu dokazivanja, kao opće načelo parničnog postupka na kojem su redoviti sudovi utemeljili svoje odluke, jedino i isključivo primjenjivo, ili, nasuprot tome, redoviti sudovi, u smislu standarda prava na slobodu izražavanja garantiranog člankom 10. Europske konvencije, imaju obvezu ocijeniti sve relevantne okolnosti koje se tiču konkretnog slučaja. Pod tim okolnostima se, prije svega, podrazumijeva je li izražavanje upućeno određenom ili neodređenom krugu osoba, okolnosti koje se tiču statusa tužitelja i apelantove djelatnosti, cilj i kontekst neke informacije, postojanje potrebe da se javnost informira o nekoj važnoj temi u širem kontekstu, doprinosu debati od općeg društvenog interesa itd.

38. U konkretnom slučaju su, kako proizlazi iz obrazloženja osporenih presuda, redoviti sudovi u postupku povodom tužbe za naknadu štete imali u vidu nespornu činjenicu prema kojoj je tužitelj javna ličnost – novinar u "Nezavisnim novinama" i njegovo sudjelovanje u televizijskoj emisiji "Mediji u BiH" sa akcentom na FTV (apelanticu). Dalje je bilo neophodno utvrditi je li apelantica spornim izvješćivanjem u emisiji koja je uslijedila sutradan, nakon tužiteljevog sudjelovanja u emisiji "Mediji u BiH", o tužitelju iznijela neistinite činjenice, ili je bio u pitanju vrijednosni sud, kako je tvrdila apelantica. U tom kontekstu je primjenom navedenih kriterija bilo neophodno napraviti jasnu razliku između toga predstavlja li sporno izvješćivanje činjeničnu tvrdnju ili vrijednosni sud i kome je to sporno izvješćivanje upućeno.

39. U tom smislu Ustavni sud podsjeća na presudu Europskog suda u predmetu *Dyuldin i dr. protiv Rusije* (presuda od 31. srpnja 2007. godine, točka 43) u kojoj je ponovljen već ranije zauzeto stajalište prema kojem, da bi se neka radnja mogla smatrati klevetom, ona mora biti upućena određenoj osobi, a ne kao u konkretnom slučaju državnim službenicima koji nisu imenovani ili identificirani na bilo koji drugi način. U tom slučaju

Europski sud je zaključio da sporna informacija (rečenica) zbog koje su domaći sudovi zaključili da su aplikanti iznijeli neistine i time narušili ugled tužitelja zbog čega mu moraju platiti određenu novčanu naknadu nije predstavljala klevetu i da u tom slučaju nije napravljena jasna razlika između činjeničnih tvrdnji i vrijednosnih sudova.

40. Imajući u vidu navedenu praksu, kao i uspostavljene relevantne kriterije, Ustavni sud smatra da su sporni zaključci redovitih sudova da je priopćenjem koje glasi: "nositelji ovih napada su stranke i novinari koji su upravo u vrijeme rata bili sijači mržnje na tadašnjim ratnim nacionalističkim medijima, a neki su bili izravni inspiratori ratnih zločina i bratoubilaštva" apelantica narušila ugled tužitelja i time počinila klevetu. S tim u svezi, Ustavni sud, suprotno zaključku redovitih sudova, smatra da se navedeno priopćenje ne može smatrati činjenicom čija se istinitost ili neistinitost trebala utvrđivati (dokazivati) u postupku, već vrijednosnim sudom (mišljenjem) o utjecaju medija prilikom ratnih dešavanja u Bosni i Hercegovini i uloge novinara u tadašnjim medijima, koja je aktualna i danas. To, svakako, predstavlja opći interes da se određene informacije pruže i priopće, ali i da ih javnost dobije. Konkretno apelantično priopćenje se, prema mišljenju Ustavnog suda, u suštini odnosi na neodređeni krug osoba (političke stranke i novinari), a ne na apelanta osobno, bez obzira na to što je njegova fotografija tom prilikom prikazana na ekranu. Taj aspekt, prikazivanje fotografije, redoviti sudovi su ocijenili isključivo u svezi sa činjenicom da tužitelj tijekom ratnih dešavanja nije bio novinar i da apelantica nije dokazala suprotno iako se radi o dokazivim činjenicama. Pošto u tom smislu prethodno nije napravljena jasna razlika između vrijednosnog suda (mišljenja) i činjenica u svezi sa spornim priopćenjem upućenim neodređenom krugu osoba, proizšao je i pogrešan zaključak da je apelantica prikazivanjem fotografije tužitelja poistovjetila sa "inspiratorima ratnih zločina". Pri tome su potpuno zanemarene okolnosti koje se tiču statusa tužitelja - aktualni novinar, sudionik emisije između više novinara, da se izneseno mišljenje apelantice odnosi na medije i novinare tijekom rata, dakle, na javnu domenu u kojem pogledu su i granice dozvoljene kritike mnogo šire nego u odnosu na građane, te kontekst i cilj informacije.

41. Ustavni sud, stoga, smatra da u okolnostima konkretnog slučaja nije bilo mjesta za primjenu odredbe članka 5. ZZK kojom je regulirana odgovornost za klevetu, jer primjena navedene odredbe dolazi u obzir samo u slučaju kada se radi o iznošenju neistinitih činjenica upućenih određenoj osobi, a nikako o iznošenju nečijeg mišljenja upućenim neodređenom krugu osoba, konkretno novinara. Nasuprot tome, Ustavni sud ocjenjuje da je izostala primjena odredbe iz članka 6. stavak 1. točka a) ZZK kojom su propisane iznimke od odgovornosti za klevetu u slučaju kada je priopćenjem izneseno mišljenje (vrijednosni sud) upravo zbog propuštanja da se napravi jasna razlika između onoga što predstavlja vrijednosnu ocjenu (mišljenje) od činjenica, a potom na koga se odnosi (vidi već citiranu odluku *Dyuldin i dr. protiv Rusije*, točka 43), dakle, nekog točno određenog ili neodređenog kruga osoba.

42. Na temelju navedenog Ustavni sud zaključuje da je u okolnostima konkretnog slučaja povrijeđeno apelantično pravo na slobodu izražavanja iz članka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 10. Europske konvencije.

Ostali navodi

43. Obzirom na zaključke o povredi prava iz članka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 10. Europske konvencije, Ustavni sud smatra da nema potrebe posebice ispitivati navode o povredi prava iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije i prava iz članka II/3.(g) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 9. Europske konvencije.

VIII. Zaključak

44. Ustavni sud zaključuje da postoji povreda prava na slobodu izražavanja iz članka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 10. Evropske konvencije kada su redoviti sudovi propustili u apelantičnom priopćenju napraviti jasnu distinkciju između činjenice i vrijednosnog suda, kao i na koga se ono odnosi (ne/određenu osobu), što je rezultiralo miješanjem u apelantičino pravo na slobodu izražavanja.

45. Na temelju članka 59. st. (1) i (2) i članka 62. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

46. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, v. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj AP 4408/14, rješavajući apelaciju **Радио-телевизије Федерације Босне и Херцеговине**, на основу члана VI/3б) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б), члана 59 ст. (1) и (2) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Мато Тадић, потпредседник
Валерија Галић, судија
Миодраг Симић, судија
Сеада Палаврић, судија

на сједници одржаној 15. јуна 2017. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Усваја се апелација **Радио-телевизије Федерације Босне и Херцеговине**.

Утврђује се повреда права на слободу изражавања из члана II/3х) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Укида се Пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 116523 13 Гж од 22. августа 2014. године.

Предмет се враћа Окружном суду у Бањој Луци, који је дужан да по хитном поступку донесе нову одлуку, у складу са чланом II/3х) Устава Босне и Херцеговине и чланом 10 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Налаже се Окружном суду у Бањој Луци да, у складу са чланом 72 став (5) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и у "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Радио-телевизија Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: апеланткиња), коју заступа Никица Гржић, адвокат из Сарајева, поднијела је 10. октобра 2014. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) против Пресуде Окружног суда у Бањој Луци (у даљњем тексту: Окружни суд) број 71 0 П 116523 13 Гж од 22. августа 2014. године и Пресуде Основног суда у

Бањој Луци (у даљњем тексту: Основни суд) број 71 0 П 116523 11 П од 21. јануара 2013. године.

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23 Правила Уставног суда, од Окружног суда, Основног суда и Драгана Јеринића (у даљњем тексту: тужилац) затражено је 15. децембра 2016. године да доставе одговоре на апелацију.

3. Окружни суд и тужилац су доставили одговоре на апелацију 28. децембра 2016. године. Основни суд је доставио одговор на апелацију 11. јануара 2017. године.

III. Чињенично стање

4. Чињенице предмета које произилазе из навода апелације и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на следећи начин:

5. Одлучујући о тужби тужиоца против апеланткиње у својству тужене, Основни суд је донио Пресуду број 71 0 П 116523 11 П од 21. јануара 2013. године, која је потврђена пресудом Окружног суда, којом је дјелимично усвојен тужбени захтјев и апеланткиња обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете, због повријеђеног угледа извршеног прилогом емитованим на Телевизији, у емисији Дневник 3, 8. фебруара 2011. године, исплати износ од 2.500,00 КМ уз трошкове парничног поступка у року од 30 дана. Преко досуђеног износа тужиочев захтјев је одбијен.

6. Из образложења пресуде произилази да је тужилац у тужби од 12. априла 2011. године навео да је апеланткиња у емисији Дневник 3 од 8. фебруара 2011. године објавила прилог у коме је тужилац приказан у кадру док је спикер читао саопштење Управног одбора ФТВ које гласи: "...носителји ових напада су странке и новинари који су управо у вријеме рата били сијачи мржње на тадашњим ратним националистичким медијима, а неки су били изравни инспиратори ратних злочина и братоубилаштва." Тужилац је изнио у тужби тврдњу да му је наведени начин, саопштењем изнесеним у апеланткињином прилогу (у даљњем тексту: спорно саопштење), уз приказивање његове фотографије у крупном плану, повријеђен углед, због чега је затражио накнаду нематеријалне штете.

7. Апеланткиња је оспорила тужбу и постављени захтјев истакавши да спорно саопштење представља став пословодства који према садржају представља вриједносни суд и односи се на неодређени круг лица и да није усмјерен на личност тужиоца. Апеланткиња је оспорила тужиоцу право на накнаду штете, јер је он јавна личност (новинар), те је стога дужан да трпи изражавања које може да увриједи или шокира. Осим тога, како је даље образложено, тужилац је, према апеланткињином мишљењу, према члану 8 Закона о заштити од клевете (у даљњем тексту: ЗЗК), требало да предузме мјере да ублажи штету, што обухвата захтјев за објављивање исправке, а у конкретном случају то није учинио.

8. Основни суд је на рочишту за главну расправу извео доказе читањем акта "Независних новина" од 7. марта 2011. године, читањем новинског чланка "Независних новина" од 10. фебруара 2011. године, конкретног наслова "Истрага и сукоб због спомињања ФТВ-а", саслушањем тужиоца у својству парничне странке и саслушањем свједока Наташе Крман. Након оцјене доказа појединачно и у вези с другим доказима, у смислу члана 8 Закона о парничном поступку (у даљњем тексту: ЗПП), тужбени захтјев је дјелимично усвојен због следећих разлога. Наиме, Основни суд је утврдио да је тужилац замијеник директора "Независних новина", да је 7. марта 2011. године у том својству учествовао у емисији "Тема дана" БХРТ, која се бавила темом медија са акцентом на ФТВ, да је одмах затим, 8. марта 2011. године, у

апеланткињиној емисији објављено спорно саопштење уз његову фотографију у крупном плану у коме је саопштено да су гости емисије, међу којима је био и тужилац, били ратнохушкачки новинари, сијачи мржње и новинари који су инспирисали ратне злочине, да је од адвоката којег је овластио затражио покретање поступка против апеланткиње због спорног саопштења које га је увриједило и психички потресло, да се чланак "Независних новина" од 10. фебруара 2011. године односи на емисију БХРТ "Тема дана" у којој је гост, између осталих, био тужилац, као и реаговање апеланткиње на предметну емисију.

9. У конкретной правној ствари међу парничним странкама је спорно да ли је апеланткиња својим саопштењем оклеветала тужиоца и на тај начин му нанијела душевне болове због повреде угледа. С тим у вези, Основни суд је у образложењу пресуде навео садржај свих изведених доказа које је у конкретном случају предлагао искључиво тужилац, јер се апеланткиња није одазивала на позиве за рочишта, нити је предлагала доказе, на основу којих је утврђено чињенично стање из којег, према оцјени суда, произилази апеланткињина одговорност за накнаду нематеријалне штете због повријеђеног угледа тужиоца. Наиме, из исказа тужиоца као парничне странке, осим неспорне чињенице да је био гост емисије и да је спорно саопштење наведеног садржаја објављено у апеланткињиним прилогу, утврђено је да у ратном периоду тужилац није био новинар, да се новинарством почео да бави 1996. године и да у том периоду није писао текстове који би могли да инспиришу ратне злочине. Такође је утврђено да га је у субјективном смислу спорно саопштење увриједило, шокирало и психички потресло. Из исказа свједока Наташе Крسمан, која је гледала спорни прилог, утврђено је да је приликом емитовања и читања спорног саопштења у једном дијелу прилога била тужиочева фотографија, управо у тренутку кад су у саопштењу помињани ратнохушкачке изјаве и говор мржње новинара из Републике Српске, да је саопштење било нападачко и са коментарима непримјереним медијској кући. Према изјави свједока, из спорног саопштења се могао стећи утисак да је тужилац новинарску каријеру започео у вријеме рата ратнохушкачком реториком и да је то наставио да ради и даље, као и у вријеме учешћа у емисији након које је објављен спорни прилог.

10. Имајући у виду тужбени захтјев тужиоца утемељен на спорном саопштењу које може да има елементе клевете, Основни суд је навео садржај одредбе члана 5 ЗЗК којом је прописано да свако пословно способно лице које проузрокује штету угледу физичког или правног лица изношењем или доношењем изражавања нечег неистинитог, идентификујући то лице трећем лицу, одговорно је за клевету ако је штету проузроковало у својству аутора, уредника или издавача изражавања, а одговорно је ако је изношење изражавања учињено намјерно или услјед непажње. У вези са основаности тужиочевог захтјева, Основни суд је закључио да апеланткињино изношење саопштења на описани начин, дакле саопштавајући да је неко био сијач мржње или инспиратор ратних злочина уз истовремено приказивање слике у кадру, представља идентификацију тужиоца трећим лицима са таквим лицима иако при томе није наведено његово име. Спорно саопштење, према мишљењу суда, представља изношење одређених чињеница које под условом да нису тачне представљају клевету у смислу члана 5 ЗЗК. Будући да је тужилац у поступку доказао да у вријеме рата није био новинар, да се новинарством почео да бави по окончању рата и да, према његовом исказу, није писао текстове који би могли да буду инспирација за било какве злочине, те да апеланткиња, с друге стране, у поступку, осим

одговора на тужбу и тврдње да је у питању вриједносни суд који се односи на неодређени круг лица, није предлагала доказе у погледу евентуалне истинитости такве тврдње, Основни суд је закључио да изнесене тврдње у спорном саопштењу имају елементе клевете у смислу одредаба ЗЗК. С обзиром на то, закључено је да постоји апеланткињина одговорност за нанесену штету тужиоцу која се огледа у повреди његовог угледа. Повреда угледа, као основ за усвајање тужбеног захтјева, утврђена је на основу исказа тужиоца који је том приликом потврдио да је, због спорног саопштења, био шокиран, увријеђен и психички потресен. Стога је тужиоцу приликом одмјеравања висине ове накнаде досуђено 2.500,00 КМ за штету коју му је повредом угледа нанијела апеланткиња, а преко тог износа је његов захтјев одбијен, при чему је у обзир узета одредба члана 11 ЗЗК која предвиђа мјере на страни тужиоца за ублажавање настале штете у виду захтјева за деманти, односно опозив изјаве коју тужилац у конкретном случају није тражио.

11. Основни суд није прихватио апеланткињине наводе из одговора на тужбу према којим спорно саопштење представља вриједносни суд и да се не односи на тужиоца, већ на неодређени круг лица, будући да саопштење у којем се јасно наводи да су новинари (из Републике Српске) били сијачи мржње у ратним медијима и инспиратори злочина, при чему је у кадру приказана слика тужиоца у крупном плану, не може да представља вриједносне судове, већ изношење чињеница усмјерено на тужиоца, а не на неодређени круг лица.

12. Одлучујући о жалби против првостепене пресуде, Окружни суд је донио Пресуду број 71 0 П 116523 13 Гж од 22. августа 2014. године којом је апеланткињина жалба одбијена и првостепена пресуда у побијаном досуђујућем дијелу потврђена. У образложењу пресуде Окружни суд је поновио предмет спора и утврђено чињенично стање на коме је првостепени суд засновао свој правни закључак да спорно саопштење, на начин како је то учинила апеланткиња, представља изношење чињеница које има елементе клевете, јер је тужилац доказао да се у вријеме рата није бавио новинарством (већ тек након рата), а апеланткиња у поступку није извела нити један доказ у прилог својим тврдњама из поменутог саопштења. Стога је првостепени суд утврдио да је тужиоцу у конкретной ситуацији повријеђен углед услјед чега је био шокиран, увријеђен и психички потресен, слиједом чега је првостепена пресуда донесена на основу одредаба чл. 5 и 11 ЗЗК.

13. Апеланткиња је у жалби, побијајући првостепену пресуду, истакла да је тужба преурањена, да тужилац није доказао да је претрпио душевне болове, да у спорном саопштењу нема елемената клевете, већ да је у питању вриједносни суд, да је тужилац јавна личност и да је његов рад изложен суду јавности, па стога мора да трпи изражавања која нису само похвална, да се добровољно ставио у јавну сферу и да је стога дужан да трпи критике јавности путем медија.

14. У погледу неоснованости приговора о преурањености тужбе, Окружни суд је навео да, према члану 8 ЗЗК, тужилац није обавезан да прије подношења тужбе затражи захтјев за исправку (деманти) и да на тај начин ублажи штету, већ предузима све потребне радње, укључујући и тужбу, како би насталу штету ублажио, како је у конкретном случају тужилац и поступио. Затим је поновљен садржај одредбе члана 5 ЗЗК на основу које је првостепени суд тужбени захтјев усвојио, те је након тога наведен и садржај одредбе члана 6 став 1 ЗЗК којом су прописани изузеци од одговорности. У том смислу је истакнуто да нема одговорности за клевету ако се ради о

изражавању мишљења, или када је то изражавање, у суштини, истинито, или ако је изношење или проношење било разумно. Имајући у виду утврђење првостепеног суда, Окружни суд је закључио да су у конкретном случају у спорном саопштењу изнесене информације које су прикладне за доказивање. Међутим, апеланткиња у току поступка није доказала да се ради о истинитим информацијама, нити је изводила доказе на околност да су изнесени и објављени садржаји истинити, нити се одавала на припремно рочиште и рочиште за главну расправу иако је била уредно обавијештена. С друге стране, тужилац је доказао да у току рата није био новинар и да спорно саопштење има елементе клевете из члана 5 ЗЗК, те да се, стога, у конкретном случају не ради о прихватљивим ограничењима слободе изражавања апеланткиње или прихватљивим критикама. Стога су као неосновани оцијењени апеланткињини жалбени приговори да у околностима конкретного случаја нема елемената клевете, да се ради о вриједносном суду и да је тужилац јавна личност, па је дужан да трпи изражавања која нису само похвална. С тим у вези у Окружни суд нагласио да је тужилац у вријеме објављивања спорног саопштења апеланткињиног Управног одбора био јавна личност - новинар у "Независним новинама", да није био новинар за вријеме рата у којем контексту је у спорном саопштењу, уз фотографију у крупном плану, поменут у вези са ратнохушкачким новинарима који су сијачи мржње и који су инспирисали ратне злочине. С тим у вези је потврђена правилност првостепене пресуде према којој је апеланткињиним изношењем неистинитог садржаја неспорно повријеђен углед тужиоца, а трпљење душевних болова узрокованих апеланткињиним саопштењем утврђено је на основу спроведеног доказа саслушањем тужиоца у својству парничне странке из ког произилази да је био шокиран, увријеђен и да га је спорно саопштење психички потресло. Осим тога, Окружни суд је навео одредбе чл. 155, 199 и 200 Закона о облигационим односима (у даљњем тексту: ЗОО) којима је заштићено право личности, те је, с тим у вези, напоменуто да суд, приликом одлучивања о захтјеву за накнаду нематеријалне штете и њене висине, води рачуна о значају повријеђеног добра и циљу коме та накнада служи, те да је, стога, тужиоцу досуђена накнада за душевне болове због повреде угледа која је одговарајућа сатисфакција за претрпљену штету и с њом је сразмјерна. Првостепена пресуда је потврђена примјеном одредбе члана 226 ЗПП.

IV. Апелација

а) Наводи из апелације

15. Апеланткиња сматра да јој је оспореним одлукама повријеђено право на правично суђење из члана П/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција), право на слободу мишљења, савјести и вјере из члана П/3г) Устава Босне и Херцеговине и члана 9 Европске конвенције, те право на слободу изражавања из члана П/3х) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције. У вези с тим, апеланткиња је указала да се настанак штете, према одредбама ЗЗК, не претпоставља, као што су судови у конкретном случају погрешно оцијенили, већ се, у смислу одредбе члана 123 став 1 ЗПП, доказује у сваком појединачном случају. Такође се позвала на праксу Уставног суда из Одлуке број АИТ 1203/05, нагласивши да се за нематеријалну штету, као извор облигационоправног односа у смислу одредаба ЗОО, тражи да постоје двије чињенице које морају да буду у узрочно-последичној вези. У том случају клевета би била узрок штете, а душевни болови представљали би посљедицу због

повреде части и угледа. С тим у вези, апеланткиња је указала на то да у току поступка није доказано да је тужилац, у смислу одредбе члана 200 ЗОО, заиста претрпио штету, будући да свако лице различито реагује на изражавање које се сматра увредљивим. Стога у споровима за накнаду штете ради клевете, због специфичности института клевете, не могу да се установе објективни критеријуми на основу којих би се могло утврђивати да поједино изражавање код просјечног човјека изазива душевну бол, као што су редовни судови учинили у конкретном случају.

16. У вези с кршењем права из члана 10 Европске конвенције, апеланткиња је навела да су оспорене пресуде донесене супротно пракси Европског суда за људска права (у даљњем тексту: Европски суд), који је исказао становиште да су границе прихватљивог критицизма много шире када се ради о политичарима као таквим него о приватним појединцима. У том смислу наглашено је да су политичари неизбјежно и добровољно изложени надзору сваке своје ријечи и дјела од новинара, као и шире публике, те да у том смислу морају да покажу већи степен толеранције (случај *Lindgens*, пресуда од 8. јула 1986. године). Указала је и на то да се члан 10 Европске конвенције не односи само на "информације" и "идеје" које су позитивно прихваћене и које нису увредљиве, или које се примају с равнодушношћу већ, такође, и на оне које "вријеђају" и "узнемиравају" (пресуда Европског суда од 7. децембра 1976. године, *Handyside против Уједињеног Краљевства*). Сматра да се усвајањем тужбеног захтјева ограничава слобода медија, што представља једну врсту цензуре, и да су редовни судови селективном оцјеном доказа занемарили апеланткињине наводе и стварне чињенице.

б) Одговор на апелацију

17. Окружни суд је у одговору на апелацију навео да остаје при разлозима датим у другостепеној пресуди, будући да је на утврђено чињенично стање правилно примиијењено материјално право, па нису повријеђена апеланткињина права на која је апелацијом указала.

18. Основни суд је истакао да су наводи апелације неосновани, да је суд након изведеног доказног поступка утврдио чињенично стање из ког јасно произилази да је апеланткиња емитовањем спорне емисије (прилога) изнијела неистините чињенице о тужиоцу, а не вриједносне судове, како апеланткиња погрешно сматра, те да то изношење није било у јавном интересу (неоправдано).

19. Тужилац је у одговору на апелацију предложио да се апелација одбије, јер се у образложењима пресуда које су оспорене апелацијом постојање штете није сматрало општепознатом чињеницом, јер су душевни болови доказани његовим исказом у својству парничне странке и исказом свједока, те јер су биле у питању информације прикладне за доказивање, а апеланткиња у поступку на те околности није извела нити један једини доказ, нити се одазивала на било које рочиште. Тврдња да је он "ратнохушкачки новинар... сијач мржње и инспиратор ратних злочина и братоубилаштва" представља чињенични навод, а не новинарски став и мишљење, што значи да је апеланткиња требало да докаже истинитост те тврдње, јер се односила на њега будући да му је фотографија у том моменту приказана у крупном плану, а небитно је што се истовремено односила и на друге новинаре. Сматра да су пресуде јасне и законите, те је предложио да се апелација одбије.

V. Релевантни прописи

20. У **Закону о заштити од клевете** ("Службени гласник Републике Српске" број 37/01) релевантне одредбе гласе:

Отити дио**Члан 1. став 1. тачка а)**

Овим законом уређују се прихватљива ограничења слободе изражавања у погледу грађанске одговорности за штету нанесену угледу физичког или правног лица изношењем или проношењем нечег неистинитог и потврђује да:

а) право на слободу изражавања, које је гарантовано Уставом Републике Српске и Еуропском конвенцијом за заштиту људских права и темељних слобода, представља један од основа демократског друштва, посебно када се ради о питањима од политичког и јавног интереса;

Члан 5. став 1.**Одговорност за клевету**

Свако пословно способно лице које проузрокује штету угледу физичког или правног лица изношењем или проношењем нечег неистинитог, идентификујући то лице трећем лицу, одговорно је за клевету, ако је то лице проузроковало штету у својству аутора, уредника или издавача изражавања, или у својству лица које је на неки други начин ефикасно контролисало садржај тог изражавања, као и правно лице које је објавило изражавања.

Члан 6.

У следећим случајевима неће се одговарати за клевету:

а) ако се ради о изражавању мишљења или када је изражавање у суштини истинито;

б) ако је лице које је наводно проузроковало штету било по закону обавезно износити или проносити изражавања, или износити или проносити изражавања у току законодавног, судског или управног поступка;

в) ако је изношење или проношење изражавања било разумно.

Када суд доноси овакву одлуку, узима у обзир све околности случаја, нарочито укључујући: начин, облик и време изношења или проношења изражавања, природу и степен проузроковане штете, добронамерности и придржавање опште прихваћених професионалних стандарда од стране штетника, вероватност да би штета настала да изражавања није изнесено или пронесено, податак да ли изражавања садржи објективну и тачну информацију о изражавању других лица и да ли се односи на питања из приватног живота оштећеног или питања од политичког или јавног значаја.

Члан 8.

Тужилац у смислу овог закона предузима све потребне мјере да ублажи сву штету узроковану наводним клеветничким изражавањем, а нарочито укључујући захтјев за исправку коју упућује туженом.

Накнада штете**Члан 11. став 1.**

(1) Обештећење се врши искључиво са намјером надокнаде штете нанесене угледу оштећеног, а та надокнада мора бити пропорционална проузрокованој штети. При утврђивању накнаде штете, суд узима у обзир све околности случаја, нарочито укључујући све предузете мјере како би се ублажила проузрокована штета, као што су: објављивање исправке, опозивање изјаве или извињење, чињеницу да ли је особа која је начинила штету стекла новчану корист учињеним изношењем или проношењем изражавања, или чињеницу да би износ додијељен због штете могао имати за посљедицу велике материјалне потешкоће или банкрот особе која је проузроковала штету.

Члан 13.

Овај закон је lex specialis у односу на све друге законе. За све што није регулисано овим законом примјењиваће се одредбе Закона о облигационим односима, Закона о извршном поступку и Закона о парничном поступку који су на снази у Републици Српској.

21. У **Закону о облигационим односима** ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85, 46/85 и 57/89 и "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96 и 39/03) релевантне одредбе гласе:

Члан 154. став 1.

(1) Ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.

Члан 200.

(1) За претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа и части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдавају, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству.

(2) Приликом одлучивања о захтјеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повријеђеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

22. У **Закону о парничном поступку** ("Службени гласник Републике Српске" бр. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13), у тексту који је важио у релевантном периоду, релевантне одредбе гласе:

Члан 7. став 1.

(1) Странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтјеве и да изводе доказе којима се утврђују те чињенице.

Члан 8.

Које ће чињенице узети као доказане одлучује суд на темељу слободне оцјене доказа. Суд ће савјесно и брижљиво оцјенити сваки доказ засебно и све доказе заједно.

VI. Допустивост

23. У складу са чланом VI(36) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

24. У складу са чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме побија, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку којег је користио.

25. У конкретном случају предмет оспоравања апелацијом је Пресуда Окружног суда број 71 0 П 116523 13 Гж од 22. августа 2014. године против које нема других дјелотворних правних лијекова могућих према закону. Затим, оспорену пресуду апеланткиња је примила 19. септембра 2014. године а апелација је поднесена 10. октобра 2014. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 18 став (1) Правила Уставног суда. Коначно, апелација испуњава и услове из члана 18 ст. (3) и (4) Правила Уставног суда, јер

не постоји неки формални разлог због којег апелација није допуштена, нити је очигледно (*prima facie*) неоснована.

26. Имајући у виду одредбе члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 18 ст. (1), (3) и (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да апелација испуњава услове у погледу допуштениости.

VII. Меритум

27. Апеланткиња оспорава пресуде редовних судова указујући да су јој тим пресудама повријеђена права из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције, члана II/3г) Устава Босне и Херцеговине и члана 9 Европске конвенције, као и члана II/3х) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције. С тим у вези, Уставни суд има у виду да је оспореним одлукама усвојен тужиочев захтјев да му апеланткиња надокнади нематеријалну штету по основу претрпљених душевних болова у одређеном новчаном износу за изнесену клевету учињену путем средства јавног информисања - телевизије.

28. Будући да се, дакле, суштина апеланткињиног захтјева односи на заштиту "права на слободу изражавања" и из тога проистекле обавезе на накнаду штете, које је заштићено чланом 10 Европске конвенције, Уставни суд ће, слиједећи праксу Европског суда, испитати да ли се у конкретном случају ради о неистинитом изношењу чињеница (клевети) или вриједносном суду (мишљењу), односно да ли су редовни судови дали довољне и релевантне разлоге за ускраћивање заштите апеланткињиног права на слободу изражавања.

Право на слободу изражавања

29. Члан II/3 Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2 овог члана, а она обухватају:

х) Слободу изражавања.

30. Члан 10 Европске конвенције гласи:

1. Свако има право на слободу изражавања. Ово право укључује слободу мишљења и слободу примања и преношења информација и идеја, без мијешања јавне власти и без обзира на границе. Овај члан не спречава државе да захтијевају дозволе за рад од радио, телевизијских и филмских компанија.

2. Остваривање ових слобода, будући да укључује обавезе и одговорности, може подлијегати таквим формалностима, условима, ограничењима или санкцијама предвиђеним законом и које су неопходне у демократском друштву у интересу националне безбједности, територијалног интегритета или јавне безбједности, спречавања нереда или злочина, заштите здравља и морала, угледа или права других, спречавања ишрења повјерљивих информација или у интересу очувања ауторитета и непристрасности судства.

а) Општи принципи

31. Уставни суд подсјећа да право на слободу изражавања из члана 10 Европске конвенције спада у групу тзв. квалификованих права за која је карактеристично да првим ставом дефинишу само право, а другим ставом дефинишу дозвољена мијешања и ограничења тих права под условима прописаним другим ставом. Ова слобода се, уз ограничења из члана 10 став 2 Европске конвенције, не односи само на "информације" или "идеје" које су примљене позитивно, или се сматрају неувредљивим, или према њима нема става већ и на оне које вријеђају, шокирају и узнемиравају (види, Европски суд, *Selistö против Финске*, пресуда од 16. новембра 2004. године, апликација број

56767/00, став 46, и Одлука број *АП 1203/05* од 27. јуна 2006. године, тачка 42). Ова слобода, ипак, није апсолутна и може да буде ограничена због околности и под условима наведеним у члану 10 став 2 Европске конвенције под којима се јавна власт може мијешати у уживање слободе изражавања. Стога су кључна улога и задатак независног судства да у сваком појединачном случају јасно утврди границу између оправданих и потребних, те неоправданих и непотребних ограничења која неки принцип потврђују као правило, или га негирају као пуку декларацију.

32. Кад се ради о ограничењима из члана 10 став 2 Европске конвенције, Европски суд је указао да се при одлучивању у случајевима клевете треба водити рачуна о сљедећем: да ли чињенице предмета указују да је "изражавања" обухваћено чланом 10 Европске конвенције, да ли постоји мијешање у право на слободу изражавања, да ли је мијешање прописано законом, да ли тежи остварењу легитимног циља и, на крају, да ли је мијешање "неопходно у демократском друштву". С тим циљем је потребно утврдити да ли су домаће власти примијениле стандарде који су у складу с принципима установљеним у члану 10 Европске конвенције, као и да ли су домаће власти засновале своје одлуке на прихватљивој анализи релевантних чињеница. Што се тиче пропорционалности, мора да се утврди да ли је постигнут правичан баланс у заштити двију вриједности гарантованих Европском конвенцијом које могу да буду у супротности једна другој: с једне стране, слобода изражавања из члана 10 Европске конвенције и, с друге стране, право лица које је текстом (изражавањем) нападнуто да заштити своју репутацију које је заштићено чланом 8 Европске конвенције у оквиру права на приватни живот (види, Европски суд, *Chaivu и др. против Француске*, пресуда од 29. јуна 2004. године, апликација број 64915/01, став 70).

33. Како су и Европски суд и Уставни суд у својим ранијим одлукама у вези с истим питањем већ указали, постоји јасна дистинкција између информације (чињенице) и мишљења (вриједносне оцјене), јер постојање чињенице може да се докаже, а за истинитост мишљења не захтијева се доказивање (види, Европски суд, *Lingens против Аустрије*, пресуда од 8. јула 1986. године, Серија А број 103, став 46, *Feldek против Словачке*, пресуда од 12. јула 2001. године, тач. 75-76, и Уставни суд, Одлука број *АП 1005/04* од 2. децембра 2005. године, тачка 31). Овај став је константно реафирмиран путем одлука Европског суда и Уставног суда с тим што је нарочито указано да медији не смију да прекораче одређене границе које улазе у опсег члана 8 Европске конвенције, већ да је њихова дужност да пружају и саопштавају информације и идеје о свим питањима од јавног интереса, укључујући и информације које се тичу понашања званичника власти. Не само да је дужност медија да преноси такве информације и идеје већ је и право јавности да добије такве информације. Члан 10 Европске конвенције штити не само суштину изнесених идеја и информација већ и форму у којој су оне пренесене, а новинарска слобода укључује и одређени степен претјеривања или чак провокације (види, Европски суд, *Hrico против Словачке*, пресуда од 20. јула 2004. године, апликација број 49418/99, став 40 (е)).

34. Коначно, како произилази из праксе Европског суда, унутар члана 10 став 2 Европске конвенције мало је простора за ограничавање политичког говора или дебате о питањима од јавног интереса. Штавише, границе прихватљивог критицизма шире су када су у питању јавне личности као што су политичари него када су у питању приватна лица. За разлику од приватних лица, јавне личности се неизбјежно и свјесно стављају пред оцјену јавности, а њихове ријечи и дјела су изложени пажљивијем испитивању јавности, па стога

морају да покажу и већи степен толеранције (види већ цитирану пресуду *Hrico*, став 40 (r)).

б) Примјена наведених принципа на конкретан случај

35. Доводећи наведене опште принципе у везу са чињеницама конкретног предмета (на неке од њих се позвала и апеланткиња), Уставни суд запажа да су у конкретном случају оспорене пресуде донесене на основу ЗЗК и ЗОО из чега произилази да је мијешање у право на слободу изражавања прописано законом. Ови закони су јавно објављени у службеном гласилу, њихов текст је јасан, приступачан и предвидив. Осим тога, оспорене пресуде су донесене у грађанској парници коју је покренуо тужилац против апеланткиње због доношења штете његовом угледу, па је јасно да је циљ мијешања у апеланткињино право на слободу изражавања заштита "угледа или права других", односно угледа тужиоца, што је, свакако, легитиман циљ.

36. Уставни суд, даље, имајући у виду принцип пропорционалности, треба испитати да ли су у оспореним пресудама узети у обзир сви фактори који су били одређујући у закључку да је у конкретном случају апеланткиња проузроковала штету тужиоцу. Да би се доказало да је мијешање било "неопходно у демократском друштву", потребно је доказати постојање "хитне друштвене потребе", која је тражила конкретно ограничење у остваривању слободе изражавања. За Уставни суд се са тог аспекта поставља питање да ли је у конкретном случају успостављена правична равнотежа између слободе изражавања апеланткиње и права тужиоца на углед.

37. У вези с тим, Уставни суд је већ нагласио да постојање чињеница може да се докаже, али истинитост вриједносних оцјена није нешто за шта могу да се дају докази. Имајући у виду специфичност поступка ради накнаде штете учињене клеветом и чињенице да истинитост мишљења није потребно доказивати, поставља се питање да ли је принцип о терету доказивања, као општи принцип парничног поступка на ком су редовни судови утемељили своје одлуке, једино и искључиво примјенив, или, насупрот томе, редовни судови, у смислу стандарда права на слободу изражавања гарантованог чланом 10 Европске конвенције, имају обавезу да оцијене све релевантне околности које се тичу конкретног случаја. Под тим околностима се, прије свега, подразумијева да ли је изражавање упућено одређеном или неодређеном кругу лица, околности које се тичу статуса тужиоца и апелантове дјелатности, циљ и контекст неке информације, постојање потребе да се јавност информише о некој важној теми у ширем контексту, допринос дебати од општег друштвеног интереса итд.

38. У конкретног случају су, како произилази из образложења оспорених пресуда, редовни судови у поступку поводом тужбе за накнаду штете имали у виду неспорну чињеницу према којој је тужилац јавна личност – новинар у "Независним новинама" и његово учешће у телевизијској емисији "Медији у БиХ" са акцентом на ФТВ (апеланткињу). Даље је било неопходно утврдити да ли је апеланткиња спорним извјештавањем у емисији која је уследила сутрадан, након тужиоцевог учешћа у емисији "Медији у БиХ", о тужиоцу изнијела неистините чињенице, или је био у питању вриједносни суд, како је тврдила апеланткиња. У том контексту је примјеном наведених критеријума било неопходно направити јасну разлику између тога да ли спорно извјештавање представља чињеничну тврдњу или вриједносни суд и коме је то спорно извјештавање упућено.

39. У том смислу Уставни суд подсјећа на пресуду Европског суда у предмету *Dyuldin* и др. против Русије (пресуда од 31. јула 2007. године, тачка 43) у којој је

поновљен већ раније заузет став према којем, да би се нека радња могла сматрати клеветом, она мора бити упућена одређеном лицу, а не као у конкретном случају државним службеницима који нису именовани или идентификовани на било који други начин. У том случају Европски суд је закључио да спорна информација (реченица) због које су домаћи судови закључили да су апликанти изнијели неистине и тиме нарушили углед тужиоца због чега му морају да плате одређену новчану накнаду није представљала клевету и да у том случају није направљена јасна разлика између чињеничних тврдњи и вриједносних судова.

40. Имајући у виду наведену праксу, као и успостављене релевантне критеријуме, Уставни суд сматра да су спорни закључци редовних судова да је саопштењем које гласи: "носиоци ових напада су странке и новинари који су управо у вријеме рата били сијачи мржње на тадашњим ратним националистичким медијима, а неки су били изравни инспиратори ратних злочина и братоубилаштва" апеланткиња нарушила углед тужиоца и тиме починила клевету. С тим у вези, Уставни суд, супротно закључку редовних судова, сматра да наведено саопштење не може да се сматра чињеницом чија се истинитост или неистинитост требала утврђивати (доказивати) у поступку, већ вриједносним судом (мишљењем) о утицају медија приликом ратних дешавања у Босни и Херцеговини и улоге новинара у тадашњим медијима, која је актуелна и данас. То, свакако, представља општи интерес да се одређене информације пруже и саопште, али и да их јавност добије. Конкретно апеланткињино саопштење се, према мишљењу Уставног суда, у суштини односи на неодређени круг лица (политичке партије и новинари), а не на апеланта лично, без обзира на то што је његова фотографија том приликом приказана на екрану. Тај аспект, приказивање фотографије тужиоца поистовјетила са оцијенили искључиво у вези са чињеницом да тужилац током ратних дешавања није био новинар и да апеланткиња није доказала супротно иако се ради о доказивим чињеницама. Пошто у том смислу претходно није направљена јасна разлика између вриједносног суда (мишљења) и чињеница у вези са спорним саопштењем упућеним неодређеном кругу лица, произашао је и погрешан закључак да је апеланткиња приказивањем фотографије тужиоца поистовјетила са "инспираторима ратних злочина". При томе су потпуно занемарене околности које се тичу статуса тужиоца - актуелни новинар, учесник емисије између више новинара, да се изнесено мишљење апеланткиње односи на медије и новинаре током рата, дакле, на јавни домен у ком погледу су и границе дозвољене критике много шире него у односу на грађане, те контекст и циљ информације.

41. Уставни суд, стога, сматра да у околностима конкретног случаја није било мјеста за примјену одредбе члана 5 ЗЗК којом је регулисана одговорност за клевету, јер примјена наведене одредбе долази у обзир само у случају када се ради о изношењу неистинитих чињеница упућених одређеном лицу, а никако о изношењу нечијег мишљења упућеног неодређеном кругу лица, конкретно новинара. Насупрот томе, Уставни суд оцјењује да је изостала примјена одредбе из члана 6 став 1 тачка а) ЗЗК којом су прописани изузеци од одговорности за клевету у случају када је саопштењем изнесено мишљење (вриједносни суд) управо због пропуштања да се направи јасна разлика између онога што представља вриједносну оцјену (мишљење) од чињеница, а затим на кога се односи (види већ цитирану одлуку *Dyuldin* и др. против Русије, тачка 43), дакле, неког тачно одређеног или неодређеног круга лица.

42. На основу наведеног Уставни суд закључује да је у околностима конкретног случаја повријеђено апеланткињино

право na slobodu izražavanja iz člana II/3x) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10 Evropske konvencije.

Ostali navodi

43. С обзиром на закључке о повреди права из члана II/3x) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције, Уставни суд сматра да нема потребе да посебно испитује наводе о повреди права из члана II/3e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције и права из члана II/3г) Устава Босне и Херцеговине и члана 9 Европске конвенције.

VIII. Закључак

44. Уставни суд закључује да постоји повреда права на слободу изражавања из члана II/3x) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције када су редовни судови пропустили да у апеланткињином саопштењу направе јасну дистинкцију између чињенице и вриједносног суда, као и на кога се оно односи (не/одређено лице), што је резултирало мијешањем у апеланткињино право на слободу изражавања.

45. На основу члана 59 ст. (1) и (2) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

46. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђеман, с. р.

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вјећу, у предмету број **AP 4408/14**, рјешавајући апелацију **Radio-televizije Federacije Bosne i Hercegovine**, на основу члана VI/3.b) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка b), члана 59. ст. (1) и (2) и члана 62. став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – преčišчени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Мирсад Ђеман, предсједник
Мато Тодић, потпредсједник
Валерија Галић, суткиња
Миодраг Симовић, судија
Сеада Палаврић, суткиња
на сједници одржаној 15. јуна 2017. године донио је

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Усваја се апелација **Radio-televizije Federacije Bosne i Hercegovine**.

Утврђује се повреда права на слободу изражавања из члана II/3.h) Устава Босне и Херцеговине и члана 10. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Укида се Пресуда Okружног суда у Банjoj Luci број 71 0 P 116523 13 Gž од 22. августа 2014. године.

Предмет се враћа Okружном суду у Банjoj Luci, који је дужан да по hitnom поступку донесе нову одлуку, у складу са чланом II/3.h) Устава Босне и Херцеговине и чланом 10. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Налаже се Okружном суду у Банjoj Luci да, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и у "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Radio-televizija Federacije Bosne i Hercegovine (у daljnjem tekstu: apelantica), koju zastupa Nikica Gržić, advokat iz Sarajeva, podnijela je 10. oktobra 2014. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (у daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Okružnog suda u Banjoj Luci (у daljnjem tekstu: Okružni sud) broj 71 0 P 116523 13 Gž од 22. augusta 2014. godine i Presude Osnovnog suda u Banjoj Luci (у daljnjem tekstu: Osnovni sud) broj 71 0 P 116523 11 P од 21. januara 2013. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. На основу члана 23. Правила Уставног суда, од Okружног суда, Osnovnog suda i Dragana Jerinića (у daljnjem tekstu: tužitelj) zatraženo je 15. decembra 2016. godine da dostave odgovore на apelaciju.

3. Okružni sud i tužitelj su dostavili odgovore на apelaciju 28. decembra 2016. godine. Osnovni sud je dostavio odgovor на apelaciju 11. januara 2017. godine.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz navoda apelacije i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati на sljedeći način:

5. Odlučujući о tužbi tužitelja protiv apelantice у svojstvu tužene, Osnovni sud je donio Presudu broj 71 0 P 116523 11 P од 21. januara 2013. godine, koja je potvrđena presudom Okružnog suda, којом је djelomično usvojen tužbeni zahtjev i apelantica obavezana да tužitelju на име naknade nematerijalne štete, zbog povrijeđenog ugleda izvršenog prilogom emitiranim на Televiziji, у emisiji Dnevnik 3, 8. februara 2011. godine, isplati iznos од 2.500,00 KM uz troškove pamičnog postupka у року од 30 дана. Preko dosuđenog iznosa tužiteljев заhtjev је odbijen.

6. Iz obrazloženja presude proizlazi да је tužitelj у tužbi од 12. aprila 2011. godine naveo да је apelantica у emisiji Dnevnik 3 од 8. februara 2011. godine objavila prilog у коме је tužitelj prikazan у kadru dok је spiker čitao саопћење Upravnog odbora FTV које glasi: "...nositelji ovih napada су странке i novinari koji су upravo у vrijeme rata bili sijači mržnje на tadašnjim ratnim nacionalističkim medijima, а neki су bili izravni inspiratori ratnih zločina i bratoubilaštva." Tužitelj је iznio у tužbi tvrdnju да mu је на navedeni način, саопћењем iznesenim у apelantinom prilogu (у daljnjem tekstu: sporno саопћење), uz prikazivanje njegove fotografije у krupnom planu, повrijeđen ugled, zbog чега је zatražio naknadu nematerijalne štete.

7. Apelantica је osporila tužbu i postavljени zahtjev istakavši да sporno саопћење predstavlja stav posloводства koji prema sadržaju predstavlja vrijednosni sud i односи се на neodređeni krug lica i да nije usmjeren на ličnost tužitelja. Apelantica је osporila tužitelju право на naknadu štete, jer је on javna ličnost (novinar), te је stoga dužan да trpi izražavanje koje može да uvrijedi ili šokira. Osim toga, како је dalje obrazloženo, tužitelj је, prema apelantinom mišljenju, prema članu 8. Zakona о zaštiti од klevete (у daljnjem tekstu: ZZK), trebalo да preduzme mjere да ublaži štetu, što обuhvata zahtjev за objavlјivanje ispravke, а u konkretnom slučaju то nije učinio.

8. Osnovni sud је на роčištu за glavnu raspravu izveo dokaze čitanjem akta "Nezavisnih novina" од 7. marta 2011. godine, čitanjem novinskog članka "Nezavisnih novina" од 10. februara 2011. godine, konkretno naslova "Istraga i sukob zbog spominjanja FTV-a", saslušanјem tužitelja у svojstvu pamične странке i saslušanјem svjedoka Nataše Krsman. Nakon ocjene dokaza pojedinačno i у vezi s drugim dokazima, у smislu člana 8. Zakona о pamičnom postupku (у daljnjem tekstu: ZPP), tužbeni zahtjev је djelomično usvojen zbog sljedećih razloga. Naime,

Osnovni sud je utvrdio da je tužitelj zamjenik direktora "Nezavisnih novina", da je 7. marta 2011. godine u tom svojstvu učestvovao u emisiji "Tema dana" BHRT, koja se bavila temom medija sa akcentom na FTV, da je odmah zatim, 8. marta 2011. godine, u apelanticinoj emisiji objavljeno sporno saopćenje uz njegovu fotografiju u krupnom planu u kome je saopćeno da su gosti emisije, među kojima je bio i tužitelj, bili ratnohuškački novinari, sijači mržnje i novinari koji su inspirirali ratne zločine, da je od advokata kojeg je ovlastio zatražio pokretanje postupka protiv apelantice zbog spornog saopćenja koje ga je uvrijedilo i psihički potreslo, da se članak "Nezavisnih novina" od 10. februara 2011. godine odnosi na emisiju BHRT "Tema dana" u kojoj je gost, između ostalih, bio tužitelj, kao i reagiranje apelantice na predmetnu emisiju.

9. U konkretnoj pravnoj stvari među partičnim strankama je sporno da li je apelantica svojim saopćenjem oklevetala tužitelja i na taj način mu nanijela duševne bolove zbog povrede ugleda. S tim u vezi, Osnovni sud je u obrazloženju presude naveo sadržaj svih izvedenih dokaza koje je u konkretnom slučaju predlagao isključivo tužitelj, jer se apelantica nije odazivala na pozive za ročišta, niti je predlagala dokaze, na osnovu kojih je utvrđeno činjenično stanje iz kojeg, prema ocjeni suda, proizlazi apelantčina odgovornost za naknadu nematerijalne štete zbog povrijeđenog ugleda tužitelja. Naime, iz iskaza tužitelja kao partične stranke, osim nesporne činjenice da je bio gost emisije i da je sporno saopćenje navedenog sadržaja objavljeno u apelantčinom prilogu, utvrđeno je da u ratnom periodu tužitelj nije bio novinar, da se novinarstvom počeo baviti 1996. godine i da u tom periodu nije pisao tekstove koji bi mogli inspirirati ratne zločine. Također je utvrđeno da ga je u subjektivnom smislu sporno saopćenje uvrijedilo, šokiralo i psihički potreslo. Iz iskaza svjedoka Nataše Krsman, koja je gledala sporni prilog, utvrđeno je da je prilikom emitiranja i čitanja spornog saopćenja u jednom dijelu priloga bila tužiteljeva fotografija, upravo u trenutku kad su u saopćenju spominjani ratnohuškačke izjave i govor mržnje novinara iz Republike Srpske, da je saopćenje bilo napadačko i sa komentarima neprimjerenim medijskoj kući. Prema izjavi svjedoka, iz spornog saopćenja se mogao steći utisak da je tužitelj novinarsku karijeru započeo u vrijeme rata ratnohuškačkom retorikom i da je to nastavio raditi i dalje, kao i u vrijeme učešća u emisiji nakon koje je objavljen sporni prilog.

10. Imajući u vidu tužbeni zahtjev tužitelja utemeljen na spornom saopćenju koje može imati elemente klevete, Osnovni sud je naveo sadržaj odredbe člana 5. ZZK kojom je propisano da svako poslovno sposobno lice koje prouzrokuje štetu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili pronošenjem izražavanja nečeg neistinitog, identifikirajući to lice trećem licu, odgovorno je za klevetu ako je štetu prouzrokovalo u svojstvu autora, urednika ili izdavača izražavanja, a odgovorno je ako je iznošenje izražavanja učinjeno namjerno ili uslijed nepažnje. U vezi sa osnovanošću tužiteljevog zahtjeva, Osnovni sud je zaključio da apelantčino iznošenje saopćenja na opisani način, dakle saopćavajući da je neko bio sijač mržnje ili inspirator ratnih zločina uz istovremeno prikazivanje slike u kadru, predstavlja identifikaciju tužitelja trećim licima sa takvim licima iako pri tome nije navedeno njegovo ime. Sporno saopćenje, prema mišljenju suda, predstavlja iznošenje određenih činjenica koje pod uvjetom da nisu tačne predstavljaju klevetu u smislu člana 5. ZZK. Budući da je tužitelj u postupku dokazao da u vrijeme rata nije bio novinar, da se novinarstvom počeo baviti po okončanju rata i da, prema njegovom iskazu, nije pisao tekstove koji bi mogli biti inspiracija za bilo kakve zločine, te da apelantica, s druge strane, u postupku, osim odgovora na tužbu i tvrdnje da je u pitanju vrijednosni sud koji se odnosi na neodređeni krug lica, nije predlagala dokaze u pogledu eventualne istinitosti takve tvrdnje, Osnovni sud je zaključio da iznesene tvrdnje u spornom saopćenju

imaju elemente klevete u smislu odredaba ZZK. S obzirom na to, zaključeno je da postoji apelantčina odgovornost za naneseu štetu tužitelju koja se ogleda u povredi njegovog ugleda. Povreda ugleda, kao osnov za usvajanje tužbenog zahtjeva, utvrđena je na temelju iskaza tužitelja koji je tom prilikom potvrdio da je, zbog spornog saopćenja, bio šokiran, uvrijeđen i psihički potresen. Stoga je tužitelju prilikom odmjerenja visine ove naknade dosuđeno 2.500,00 KM za štetu koju mu je povredom ugleda nanijela apelantica, a preko tog iznosa je njegov zahtjev odbijen, pri čemu je u obzir uzeta odredba člana 11. ZZK koja predviđa mjere na strani tužitelja za ublažavanje nastale štete u vidu zahtjeva za demanti, odnosno opoziv izjave koju tužitelj u konkretnom slučaju nije tražio.

11. Osnovni sud nije prihvatio apelantčine navode iz odgovora na tužbu prema kojim sporno saopćenje predstavlja vrijednosni sud i da se ne odnosi na tužitelja, već na neodređeni krug lica, budući da saopćenje u kojem se jasno navodi da su novinari (iz Republike Srpske) bili sijači mržnje u ratnim medijima i inspiratori zločina, pri čemu je u kadru prikazana slika tužitelja u krupnom planu, ne može predstavljati vrijednosne sudove, već iznošenje činjenica usmjereno na tužitelja, a ne na neodređeni krug lica.

12. Odlučujući o žalbi protiv prvostepene presude, Okružni sud je donio Presudu broj 71 0 P 116523 13 Gž od 22. augusta 2014. godine kojom je apelantčina žalba odbijena i prvostepena presuda u pobijanom dosuđujućem dijelu potvrđena. U obrazloženju presude Okružni sud je ponovio predmet spora i utvrđeno činjenično stanje na kome je prvostepeni sud utemeljio svoj pravni zaključak da sporno saopćenje, na način kako je to učinila apelantica, predstavlja iznošenje činjenica koje ima elemente klevete, jer je tužitelj dokazao da se u vrijeme rata nije bavio novinarstvom (već tek nakon rata), a apelantica u postupku nije izvela niti jedan dokaz u prilog svojim tvrdnjama iz spomenutog saopćenja. Stoga je prvostepeni sud utvrdio da je tužitelj u konkretnoj situaciji povrijeđen ugled uslijed čega je bio šokiran, uvrijeđen i psihički potresen, slijedom čega je prvostepena presuda donesena na osnovu odredaba čl. 5. i 11. ZZK.

13. Apelantica je u žalbi, pobijajući prvostepenu presudu, istakla da je tužba preuranjena, da tužitelj nije dokazao da je pretrpio duševne bolove, da u spornom saopćenju nema elemenata klevete, već da je u pitanju vrijednosni sud, da je tužitelj javna ličnost i da je njegov rad izložen sudu javnosti, pa stoga mora trpjeti izražavanja koja nisu samo pohvalna, da se dobrovoljno stavi u javnu sferu i da je stoga dužan trpjeti kritike javnosti putem medija.

14. U pogledu neosnovanosti prigovora o preuranjenosti tužbe, Okružni sud je naveo da, prema članu 8. ZZK, tužitelj nije obavezan da prije podnošenja tužbe zatraži zahtjev za ispravku (demanti) i da na taj način ublaži štetu, već preduzima sve potrebne radnje, uključujući i tužbu, kako bi nastalu štetu ublažio, kako je u konkretnom slučaju tužitelj i postupio. Zatim je ponovljen sadržaj odredbe člana 5. ZZK na temelju koje je prvostepeni sud tužbeni zahtjev usvojio, te je nakon toga naveden i sadržaj odredbe člana 6. stav 1. ZZK kojom su propisani izuzeci od odgovornosti. U tom smislu je istaknuto da nema odgovornosti za klevetu ako se radi o izražavanju mišljenja, ili kada je to izražavanje, u suštini, istinito, ili ako je iznošenje ili pronošenje bilo razumno. Imajući u vidu utvrđenje prvostepenog suda, Okružni sud je zaključio da su u konkretnom slučaju u spornom saopćenju iznesene informacije koje su prikladne za dokazivanje. Međutim, apelantica u toku postupka nije dokazala da se radi o istinitim informacijama, niti je izvodila dokaze na okolnost da su izneseni i objavljeni sadržaji istiniti, niti se odazvala na pripremno ročište i ročište za glavnu raspravu iako je bila uredno obaviještena. S druge strane, tužitelj je dokazao da u toku rata nije

bio novinar i da sporno saopćenje ima elemente klevete iz člana 5. ZZK, te da se, stoga, u konkretnom slučaju ne radi o prihvatljivim ograničenjima slobode izražavanja apelantice ili prihvatljivim kritikama. Stoga su kao neosnovani ocijenjeni apelantični žalbeni prigovori da u okolnostima konkretnog slučaja nema elementa klevete, da se radi o vrijednosnom sudu i da je tužitelj javna ličnost, pa je dužan trpjeti izražavanja koja nisu samo pohvalna. S tim u vezi je Okružni sud naglasio da je tužitelj u vrijeme objavljivanja spornog saopćenja apelantičinog Upravnog odbora bio javna ličnost - novinar u "Nezavisnim novinama", da nije bio novinar za vrijeme rata u kojem kontekstu je u spornom saopćenju, uz fotografiju u krupnom planu, spomenut u vezi sa ratnohušakačkim novinarima koji su sijači mržnje i koji su inspirirali ratne zločine. S tim u vezi je potvrđena pravilnost prvostepene presude prema kojoj je apelantičnim iznošenjem neistinitog sadržaja nesporno povrijeđen ugled tužitelja, a trpljenje duševnih bolova uzrokovanih apelantičnim saopćenjem utvrđeno je na temelju provedenog dokaza saslušanjem tužitelja u svojstvu pamične stranke iz kog proizlazi da je bio šokiran, uvrijeđen i da ga je sporno saopćenje psihički potreslo. Osim toga, Okružni sud je naveo odredbe čl. 155, 199. i 200. Zakona o obligacionim odnosima (u daljnjem tekstu: ZOO) kojima je zaštićeno pravo ličnosti, te je, s tim u vezi, napomenuto da sud, prilikom odlučivanja o zahtjevu za naknadu nematerijalne štete i njene visine, vodi računa o značaju povrijeđenog dobra i cilju kome ta naknada služi, te da je, stoga, tužitelju dosuđena naknada za duševne bolove zbog povrede ugleda koja je odgovarajuća satisfakcija za pretrpljenu štetu i s njom je razmjerna. Prvostepena presuda je potvrđena primjenom odredbe člana 226. ZPP.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

15. Apelantica smatra da joj je osporenim odlukama povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), pravo na slobodu mišljenja, savjesti i vjere iz člana II/3.g) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 9. Evropske konvencije, te pravo na slobodu izražavanja iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije. U vezi s tim, apelantica je ukazala da se nastanak štete, prema odredbama ZZK, ne pretpostavlja, kao što su sudovi u konkretnom slučaju pogrešno ocijenili, već se, u smislu odredbe člana 123. stav 1. ZPP, dokazuje u svakom pojedinačnom slučaju. Također se pozvala na praksu Ustavnog suda iz Odluke broj AP 1203/05, naglasivši da se za nematerijalnu štetu, kao izvor obligacijskopravnog odnosa u smislu odredaba ZOO, traži da postoje dvije činjenice koje moraju biti u uzročno-posljedičnoj vezi. U tom slučaju kleveta bi bila uzrok štete, a duševni bolovi predstavljali bi posljedicu zbog povrede časti i ugleda. S tim u vezi, apelantica je ukazala na to da u toku postupka nije dokazano da je tužitelj, u smislu odredbe člana 200. ZOO, zaista pretrpio štetu, budući da svako lice različito reagira na izražavanje koje se smatra uvredljivim. Stoga se u sporovima za naknadu štete radi klevete, zbog specifičnosti instituta klevete, ne mogu ustanoviti objektivni kriteriji na temelju kojih bi se moglo utvrđivati da pojedino izražavanje kod prosječnog čovjeka izaziva duševnu bol, kao što su redovni sudovi učinili u konkretnom slučaju.

16. U vezi s kršenjem prava iz člana 10. Evropske konvencije, apelantica je navela da su osporene presude donesene suprotno praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud), koji je iskazao stav da su granice prihvatljivog kritičizma mnogo šire kada se radi o političarima kao takvim nego o privatnim pojedincima. U tom smislu naglašeno je da su političari neizbježno i dobrovoljno izloženi nadzoru svake svoje riječi i djela od novinara, kao i šire publike, te da u tom

smislu moraju pokazati veći stepen tolerancije (slučaj *Lindgens*, presuda od 8. jula 1986. godine). Ukazala je i na to da se član 10. Evropske konvencije ne odnosi samo na "informacije" i "ideje" koje su pozitivno prihvaćene i koje nisu uvredljive, ili koje se primaju s ravnodušnošću već, također, i na one koje "vrijeđaju" i "uznemiravaju" (presuda Evropskog suda od 7. decembra 1976. godine, *Handyside protiv Ujedinjenog Kraljevstva*). Smatra da se usvajanjem tužbenog zahtjeva ograničava sloboda medija, što predstavlja jednu vrstu cenzure, i da su redovni sudovi selektivnom ocjenom dokaza zanemarili apelantice navode i stvarne činjenice.

b) Odgovor na apelaciju

17. Okružni sud je u odgovoru na apelaciju naveo da ostaje pri razlozima datim u drugostepenoj presudi, budući da je na utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenjeno materijalno pravo, pa nisu povrijeđena apelantičina prava na koja je apelacijom ukazala.

18. Osnovni sud je istakao da su navodi apelacije neosnovani, da je sud nakon izvedenog dokaznog postupka utvrdio činjenično stanje iz kog jasno proizlazi da je apelantica emitiranjem sporne emisije (priloga) iznijela neistinite činjenice o tužitelju, a ne vrijednosne sudove, kako apelantica pogrešno smatra, te da to iznošenje nije bilo u javnom interesu (neopravdano).

19. Tužitelj je u odgovoru na apelaciju predložio da se apelacija odbije, jer se u obrazloženjima presuda koje su osporene apelacijom postojanje štete nije smatralo općepoznatom činjenicom, jer su duševni bolovi dokazani njegovim iskazom u svojstvu pamične stranke i iskazom svjedoka, te jer su bile u pitanju informacije prikladne za dokazivanje, a apelantica u postupku na te okolnosti nije izvela niti jedan jedini dokaz, niti se odazivala na bilo koje ročište. Tvrdnja da je on "ratnohušakački novinar... sijač mržnje i inspirator ratnih zločina i bratoubilaštva" predstavlja činjenični navod, a ne novinarski stav i mišljenje, što znači da je apelantica trebalo da dokaže istinitost te tvrdnje, jer se odnosila na njega budući da mu je fotografija u tom momentu prikazana u krupnom planu, a nebitno je što se istovremeno odnosila i na druge novinare. Smatra da su presude jasne i zakonite, te je predložio da se apelacija odbije.

V. Relevantni propisi

20. U **Zakonu o zaštiti od klevete** ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 37/01) relevantne odredbe glase:

Opšti dio

Član 1. stav 1. tačka a)

Ovim zakonom uređuju se prihvatljiva ograničenja slobode izražavanja u pogledu građanske odgovornosti za štetu nanesenu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili pronošenjem nečeg neistinitog i potvrđuje da:

a) pravo na slobodu izražavanja, koje je garantovano Ustavom Republike Srpske i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, predstavlja jedan od osnova demokratskog društva, posebno kada se radi o pitanjima od političkog i javnog interesa;

Član 5. stav 1.

Odgovornost za klevetu

Svako poslovno sposobno lice koje prouzrokuje štetu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili pronošenjem nečeg neistinitog, identifikujući to lice trećem licu, odgovorno je za klevetu, ako je to lice prouzrokovalo štetu u svojstvu autora, urednika ili izdavača izražavanja, ili u svojstvu lica koje je na neki drugi način efikasno kontrolisalo sadržaj tog izražavanja, kao i pravno lice koje je objavilo izražavanje.

Član 6.

U sledećim slučajevima neće se odgovarati za klevetu:

a) ako se radi o izražavanju mišljenja ili kada je izražavanje u suštini istinito;

b) ako je lice koje je navodno prouzrokovalo štetu bilo po zakonu obavezno iznositi ili pronositi izražavanje, ili iznositi ili pronositi izražavanje u toku zakonodavnog, sudskog ili upravnog postupka;

v) ako je iznošenje ili pronošnje izražavanja bilo razumno.

Kada sud donosi ovakvu odluku, uzima u obzir sve okolnosti slučaja, naročito uključujući: način, oblik i vreme iznošenja ili pronošnja izražavanja, prirodu i stepen prouzrokovane štete, dobronamernosti i pridržavanje opšte prihvaćenih profesionalnih standarda od strane štetnika, verovatnost da bi šteta nastala da izražavanje nije izneseno ili proneseno, podatak da li izražavanje sadrži objektivnu i tačnu informaciju o izražavanju drugih lica i da li se odnosi na pitanja iz privatnog života oštećenog ili pitanja od političkog ili javnog značaja.

Član 8.

Tužilac u smislu ovog zakona preduzima sve potrebne mjere da ublaži svu štetu uzrokovanu navodnim klevetničkim izražavanjem, a naročito uključujući zahtjev za ispravku koju upućuje tuženom.

Naknada štete**Član 11. stav 1.**

(1) Obeštećenje se vrši isključivo sa namjerom nadoknade štete nanesene ugledu oštećenog, a ta nadoknada mora biti proporcionalna prouzrokovanoj šteti. Pri utvrđivanju naknade štete, sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, naročito uključujući sve preduzete mjere kako bi se ublažila prouzrokovana šteta, kao što su: objavljivanje ispravke, opozivanje izjave ili izvinjenje, činjenicu da li je osoba koja je načinila štetu stekla novčanu korist učinjenim iznošenjem ili pronošnjem izražavanja, ili činjenicu da bi iznos dodijeljen zbog štete mogao imati za posljedicu velike materijalne poteškoće ili bankrot osobe koja je prouzrokovala štetu.

Član 13.

Ovaj zakon je lex specialis u odnosu na sve druge zakone. Za sve što nije regulisano ovim zakonom primjenjivaće se odredbe Zakona o obligacionim odnosima, Zakona o izvršnom postupku i Zakona o parničnom postupku koji su na snazi u Republici Srpskoj.

21. U Zakonu o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ" br. 29/78, 39/85, 46/85 i 57/89 i "Službeni glasnik Republike Srpske" br. 17/93, 3/96 i 39/03) relevantne odredbe glase:

Član 154. stav 1.

(1) Ko drugome prouzrokuje štetu dužan je naknaditi je ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice.

Član 200.

(1) Za pretrpljene fizičke bolove, za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti, naruženosti, povrede ugleda i časti, slobode ili prava ličnosti, smrti bliskog lica, kao i za strah sud će, ako nađe da okolnosti slučaja, a naročito jačina bolova i straha i njihovo trajanje to opravdavaju, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete, kao i u njenom odsustvu.

(2) Prilikom odlučivanja o zahtjevu za naknadu nematerijalne štete, kao i o visini njene naknade, sud će voditi računa o značaju povrijeđenog dobra i cilju kome služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom.

22. U Zakonu o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13),

u tekstu koji je važio u relevantnom periodu, relevantne odredbe glase:

Član 7. stav 1.

(1) Stranke su dužne da iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i da izvode dokaze kojima se utvrđuju te činjenice.

Član 8.

Koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud na temelju slobodne ocjene dokaza. Sud će savjesno i brižljivo ocijeniti svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno.

VI. Dopustivost

23. U skladu sa članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

24. U skladu sa članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku kojeg je koristio.

25. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Presuda Okružnog suda broj 71 0 P 116523 13 Gž od 22. augusta 2014. godine protiv koje nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, osporenu presudu apelantica je primila 19. septembra 2014. godine a apelacija je podnesena 10. oktobra 2014. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz člana 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer ne postoji neki formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neosnovana.

26. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

27. Apelantica osporava presude redovnih sudova ukazujući da su joj tim presudama povrijeđena prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, člana II/3.g) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 9. Evropske konvencije, kao i člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije. S tim u vezi, Ustavni sud ima u vidu da je osporenim odlukama usvojen tužiteljev zahtjev da mu apelantica nadoknadi nematerijalnu štetu po osnovu pretrpljenih duševnih bolova u određenom novčanom iznosu za iznesenu klevetu učinjenu putem sredstva javnog informiranja - televizije.

28. Budući da se, dakle, suština apelanticinog zahtjeva odnosi na zaštitu "prava na slobodu izražavanja" i iz toga proistekle obaveze na naknadu štete, koje je zaštićeno članom 10. Evropske konvencije, Ustavni sud će, slijedeći praksu Evropskog suda, ispitati da li se u konkretnom slučaju radi o neistinitom iznošenju činjenica (kleveti) ili vrijednosnom sudu (mišljenju), odnosno da li su redovni sudovi dali dovoljne i relevantne razloge za uskraćivanje zaštite apelanticinog prava na slobodu izražavanja.

Pravo na slobodu izražavanja

29. Član II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

h) Slobodu izražavanja.

30. Član 10. Evropske konvencije glasi:

1. *Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu mišljenja i slobodu primanja i prenošenja informacija i ideja, bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovaj član ne sprječava države da zahtijevaju dozvole za rad od radio, televizijskih i filmskih kompanija.*

2. *Ostvarivanje ovih sloboda, budući da uključuje obaveze i odgovornosti, može podlijegati takvim formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili sankcijama predviđenim zakonom i koje su neophodne u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, teritorijalnog integriteta ili javne sigurnosti, sprječavanja nereda ili zločina, zaštite zdravlja i morala, ugleda ili prava drugih, sprječavanja širenja povjerljivih informacija ili u interesu očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.*

a) Opći principi

31. Ustavni sud podsjeća da pravo na slobodu izražavanja iz člana 10. Evropske konvencije spada u grupu tzv. kvalificiranih prava za koja je karakteristično da prvim stavom definiraju samo pravo, a drugim stavom definiraju dozvoljena miješanja i ograničenja tih prava pod uvjetima propisanim drugim stavom. Ova sloboda se, uz ograničenja iz člana 10. stav 2. Evropske konvencije, ne odnosi samo na "informacije" ili "ideje" koje su primljene pozitivno, ili se smatraju neuredljivim, ili prema njima nema stava već i na one koje vrijeđaju, šokiraju i uznemiravaju (vidi, Evropski sud, *Selistö protiv Finske*, presuda od 16. novembra 2004. godine, aplikacija broj 56767/00, stav 46, i Odluka broj AP 1203/05 od 27. juna 2006. godine, tačka 42). Ova sloboda, ipak, nije apsolutna i može biti ograničena zbog okolnosti i pod uvjetima navedenim u članu 10. stav 2. Evropske konvencije pod kojima se javna vlast može miješati u uživanje slobode izražavanja. Stoga su ključna uloga i zadatak nezavisnog sudstva da u svakom pojedinačnom slučaju jasno utvrdi granicu između opravdanih i potrebnih, te neopravdanih i nepotrebnih ograničenja koja neki princip potvrđuju kao pravilo, ili ga negiraju kao puku deklaraciju.

32. Kad se radi o ograničenjima iz člana 10. stav 2. Evropske konvencije, Evropski sud je ukazao da se pri odlučivanju u slučajevima klevete treba voditi računa o sljedećem: da li činjenice predmeta ukazuju da je "izražavanje" obuhvaćeno članom 10. Evropske konvencije, da li postoji miješanje u pravo na slobodu izražavanja, da li je miješanje propisano zakonom, da li teži ostvarenju legitimnog cilja i, na kraju, da li je miješanje "neophodno u demokratskom društvu". S tim ciljem je potrebno utvrditi da li su domaće vlasti primijenile standarde koji su u skladu s principima ustanovljenim u članu 10. Evropske konvencije, kao i da li su domaće vlasti zasnovale svoje odluke na prihvatljivoj analizi relevantnih činjenica. Što se tiče proporcionalnosti, mora se utvrditi da li je postignut pravičan balans u zaštiti dviju vrijednosti garantiranih Evropskom konvencijom koje mogu biti u suprotnosti jedna drugoj: s jedne strane, sloboda izražavanja iz člana 10. Evropske konvencije i, s druge strane, pravo lica koje je tekstom (izražavanjem) napadnuto da zaštiti svoju reputaciju koje je zaštićeno članom 8. Evropske konvencije u okviru prava na privatni život (vidi, Evropski sud, *Chauvy i dr. protiv Francuske*, presuda od 29. juna 2004. godine, aplikacija broj 64915/01, stav 70).

33. Kako su i Evropski sud i Ustavni sud u svojim ranijim odlukama u vezi s istim pitanjem već ukazali, postoji jasna distinkcija između informacije (činjenice) i mišljenja (vrijednosne ocjene), jer se postojanje činjenice može dokazati, a za istinitost mišljenja ne zahtijeva se dokazivanje (vidi, Evropski sud, *Lingens protiv Austrije*, presuda od 8. jula 1986. godine, Serija A broj 103, stav 46, *Feldek protiv Slovačke*, presuda od 12. jula 2001. godine, tač. 75-76, i Ustavni sud, Odluka broj AP 1005/04 od 2. decembra 2005. godine, tačka 31). Ovaj stav je konstantno reafirmiran putem odluka Evropskog suda i Ustavnog suda s tim što je

naročito ukazano da mediji ne smiju prekoračiti određene granice koje ulaze u opseg člana 8. Evropske konvencije, već da je njihova dužnost da pružaju i saopćavaju informacije i ideje o svim pitanjima od javnog interesa, uključujući i informacije koje se tiču ponašanja zvaničnika vlasti. Ne samo da je dužnost medija da prenosi takve informacije i ideje već je i pravo javnosti da dobije takve informacije. Član 10. Evropske konvencije štiti ne samo suštinu iznesenih ideja i informacija već i formu u kojoj su one prenesene, a novinarska sloboda uključuje i određeni stepen pretjerivanja ili čak provokacije (vidi, Evropski sud, *Hrico protiv Slovačke*, presuda od 20. jula 2004. godine, aplikacija broj 49418/99, stav 40 (e)).

34. Konačno, kako proizlazi iz prakse Evropskog suda, unutar člana 10. stav 2. Evropske konvencije malo je prostora za ograničavanje političkog govora ili debate o pitanjima od javnog interesa. Štaviše, granice prihvatljivog kritizma šire su kada su u pitanju javne ličnosti kao što su političari nego kada su u pitanju privatna lica. Za razliku od privatnih lica, javne ličnosti se neizbježno i svjesno stavljaju pred ocjenu javnosti, pa stoga moraju pokazati i veći stepen tolerancije (vidi već citiranu presudu *Hrico*, stav 40 (g)).

b) Primjena navedenih principa na konkretan slučaj

35. Dovodeći navedene opće principe u vezu sa činjenicama konkretnog predmeta (na neke od njih se pozvala i apelantica), Ustavni sud zapaža da su u konkretnom slučaju osporene presude donesene na osnovu ZZK i ZOO iz čega proizlazi da je miješanje u pravo na slobodu izražavanja propisano zakonom. Ovi zakoni su javno objavljeni u službenom glasilu, njihov tekst je jasan, pristupačan i predvidiv. Osim toga, osporene presude su donesene u građanskoj parnici koju je pokrenuo tužitelj protiv apelantice zbog nanošenja štete njegovom ugledu, pa je jasno da je cilj miješanja u apelantino pravo na slobodu izražavanja zaštita "ugleda ili prava drugih", odnosno ugleda tužitelja, što je, svakako, legitiman cilj.

36. Ustavni sud, dalje, imajući u vidu princip proporcionalnosti, treba ispitati da li su u osporenim presudama uzeti u obzir svi faktori koji su bili opredjeljujući u zaključku da je u konkretnom slučaju apelantica prouzrokovala štetu tužitelju. Da bi se dokazalo da je miješanje bilo "neophodno u demokratskom društvu", potrebno je dokazati postojanje "hitne društvene potrebe", koja je tražila konkretno ograničenje u ostvarivanju slobode izražavanja. Za Ustavni sud se sa tog aspekta postavlja pitanje da li je u konkretnom slučaju uspostavljena pravična ravnoteža između slobode izražavanja apelantice i prava tužitelja na ugled.

37. U vezi s tim, Ustavni sud je već naglasio da se postojanje činjenica može dokazati, ali istinitost vrijednosnih ocjena nije nešto za šta se mogu dati dokazi. Imajući u vidu specifičnost postupka radi naknade štete učinjene klevetom i činjenice da istinitost mišljenja nije potrebno dokazivati, postavlja se pitanje da li je princip o teretu dokazivanja, kao opći princip parničnog postupka na kom su redovni sudovi utemeljili svoje odluke, jedino i isključivo primjenjiv, ili, nasuprot tome, redovni sudovi, u smislu standarda prava na slobodu izražavanja garantiranog članom 10. Evropske konvencije, imaju obavezu da ocijene sve relevantne okolnosti koje se tiču konkretnog slučaja. Pod tim okolnostima se, prije svega, podrazumijeva da li je izražavanje upućeno određenom ili neodređenom krugu lica, okolnosti koje se tiču statusa tužitelja i apelantove djelatnosti, cilj i kontekst neke informacije, postojanje potrebe da se javnost informira o nekoj važnoj temi u širem kontekstu, doprinos debati od općeg društvenog interesa itd.

38. U konkretnom slučaju su, kako proizlazi iz obrazloženja osporenih presuda, redovni sudovi u postupku povodom tužbe za

naknadu štete imali u vidu nespornu činjenicu prema kojoj je tužitelj javna ličnost – novinar u "Nezavisnim novinama" i njegovo učešće u televizijskoj emisiji "Mediji u BiH" sa akcentom na FTV (apelantica). Dalje je bilo neophodno utvrditi da li je apelantica spornim izvještavanjem u emisiji koja je uslijedila sutradan, nakon tužiteljevog učešća u emisiji "Mediji u BiH", o tužitelju iznijela neistinite činjenice, ili je bio u pitanju vrijednosni sud, kako je tvrdila apelantica. U tom kontekstu je primjenom navedenih kriterija bilo neophodno napraviti jasnu razliku između toga da li sporno izvještavanje predstavlja činjeničnu tvrdnju ili vrijednosni sud i kome je to sporno izvještavanje upućeno.

39. U tom smislu Ustavni sud podsjeća na presudu Evropskog suda u predmetu *Dyuldin i dr. protiv Rusije* (presuda od 31. jula 2007. godine, tačka 43) u kojoj je ponovljen već ranije zauzet stav prema kojem, da bi se neka radnja mogla smatrati klevetom, ona mora biti upućena određenom licu, a ne kao u konkretnom slučaju državnim službenicima koji nisu imenovani ili identificirani na bilo koji drugi način. U tom slučaju Evropski sud je zaključio da sporna informacija (rečenica) zbog koje su domaći sudovi zaključili da su aplikanti iznijeli neistine i time narušili ugled tužitelja zbog čega mu moraju platiti određenu novčanu naknadu nije predstavljala klevetu i da u tom slučaju nije napravljena jasna razlika između činjeničnih tvrdnji i vrijednosnih sudova.

40. Imajući u vidu navedenu praksu, kao i uspostavljene relevantne kriterije, Ustavni sud smatra da su sporni zaključci redovnih sudova da je saopćenjem koje glasi: "nositelji ovih napada su stranke i novinari koji su upravo u vrijeme rata bili sijači mržnje na tadašnjim ratnim nacionalističkim medijima, a neki su bili izravni inspiratori ratnih zločina i bratoubilaštva" apelantica narušila ugled tužitelja i time počinila klevetu. S tim u vezi, Ustavni sud, suprotno zaključku redovnih sudova, smatra da se navedeno saopćenje ne može smatrati činjenicom čija se istinitost ili neistinitost trebala utvrđivati (dokazivati) u postupku, već vrijednosnim sudom (mišljenjem) o utjecaju medija prilikom ratnih dešavanja u Bosni i Hercegovini i uloge novinara u tadašnjim medijima, koja je aktuelna i danas. To, svakako, predstavlja opći interes da se određene informacije pruže i saopće, ali i da ih javnost dobije. Konkretno apelantino saopćenje se, prema mišljenju Ustavnog suda, u suštini odnosi na neodređeni krug lica (političke stranke i novinari), a ne na apelanta lično, bez obzira na to što je njegova fotografija tom prilikom prikazana na ekranu. Taj aspekt, prikazivanje fotografije, redovni sudovi su ocijenili isključivo u vezi sa činjenicom da tužitelj tokom ratnih dešavanja nije bio novinar i da apelantica nije dokazala suprotno iako se radi o dokazivim činjenicama. Pošto u tom smislu prethodno nije napravljena jasna razlika između vrijednosnog suda (mišljenja) i činjenica u vezi sa spornim saopćenjem upućenim neodređenom krugu lica, proizašao je i pogrešan zaključak da je apelantica prikazivanjem fotografije tužitelja poistovjetila sa "inspiratorima ratnih zločina". Pri tome su potpuno zanemarene okolnosti koje se tiču statusa tužitelja - aktuelni novinar, učesnik emisije između više novinara, da se izneseno mišljenje apelantice odnosi na medije i novinare tokom rata, dakle, na javni domen u kom pogledu su i granice dozvoljene kritike mnogo šire nego u odnosu na građane, te kontekst i cilj informacije.

41. Ustavni sud, stoga, smatra da u okolnostima konkretnog slučaja nije bilo mjesta za primjenu odredbe člana 5. ZZK kojom je regulirana odgovornost za klevetu, jer primjena navedene odredbe dolazi u obzir samo u slučaju kada se radi o iznošenju neistinitih činjenica upućenih određenom licu, a nikako o iznošenju nečijeg mišljenja upućenog neodređenom krugu lica, konkretno novinara. Nasuprot tome, Ustavni sud ocjenjuje da je izostala primjena odredbe iz člana 6. stav 1. tačka a) ZZK kojom su propisani izuzeci od odgovornosti za klevetu u slučaju kada je saopćenjem izneseno mišljenje (vrijednosni sud) upravo zbog

propuštanja da se napravi jasna razlika između onoga što predstavlja vrijednosnu ocjenu (mišljenje) od činjenica, a zatim na koga se odnosi (vidi već citiranu odluku *Dyuldin i dr. protiv Rusije*, tačka 43), dakle, nekog tačno određenog ili neodređenog kruga lica.

42. Na osnovu navedenog Ustavni sud zaključuje da je u okolnostima konkretnog slučaja povrijeđeno apelantino pravo na slobodu izražavanja iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije.

Ostali navodi

43. S obzirom na zaključke o povredi prava iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije, Ustavni sud smatra da nema potrebe da posebno ispituje navode o povredi prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije i prava iz člana II/3.g) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 9. Evropske konvencije.

VIII. Zaključak

44. Ustavni sud zaključuje da postoji povreda prava na slobodu izražavanja iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije kada su redovni sudovi propustili da u apelantinom saopćenju naprave jasnu distinkciju između činjenice i vrijednosnog suda, kao i na koga se ono odnosi (ne/određeno lice), što je rezultiralo miješanjem u apelantino pravo na slobodu izražavanja.

45. Na osnovu člana 59. st. (1) i (2) i člana 62. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

46. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, s. r.

725

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 4632/14**, rješavajući apelaciju **DOO "NPC Internacional" Banja Luka i Saše Mirića**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b) i članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Mirsad Čeman, predsjednik
Mato Tadić, dopredsjednik
Valerija Galić, sutkinja
Miodrag Simović, sudac
Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 15. lipnja 2017. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neutemeljena apelacija **DOO "NPC Internacional" Banja Luka i Saše Mirića** podnesena protiv Presude Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 049197 14 Gž od 15. kolovoza 2014. godine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. "NPC Internacional" d.o.o. Banja Luka i Saša Mirić iz Banje Luke (u daljnjem tekstu: prvoapelant i drugoapelant, odnosno apelanti), koje zastupa Dejan Miletić, odvjetnik iz Banje Luke, podnijeli su 28. listopada 2014. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv

Presude Okružnog suda u Bijeljini (u daljnjem tekstu: Okružni sud) broj 80 0 P 049197 14 Gž od 15. kolovoza 2014. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od Okružnog suda i Osnovnog suda u Bijeljini (u daljnjem tekstu: Osnovni sud) zatraženo je 20. rujna 2016. godine da dostave odgovor na apelaciju, a od punomoćnika tužitelja Huse Zečkanovića (u daljnjem tekstu: tužitelj) zatraženo je da to učini 12. travnja 2017. godine.

3. Okružni sud i Osnovni sud su odgovor na apelaciju dostavili u razdoblju od 23. rujna do 18. listopada 2016. godine, a tužitelj punomoćnik je odgovor dostavio 24. travnja 2017. godine.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelacijskih navoda i dokumenata predočenih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.

5. Stavkom 1. izreke Presude Osnovnog suda broj 80 0 P 049197 13 P od 4. ožujka 2014. godine djelomično je usvojen tužitelj tužbeni zahtjev kojim su apelanti obvezani tužitelju solidarno isplatiti iznos od 2.000,00 KM zbog pretrpljenih duševnih bolova uslijed povrede ugleda i časti nastalih objavom neistinitih navoda u dnevnim novinama "Press" od 21. svibnja 2013. godine, te obvezani isplatiti troškove postupka u iznosu od 780,00 KM, dok je stavkom 2. izreke iste presude u preostalom dijelu i preko dosuđenog iznosa tužbeni zahtjev odbijen.

6. Iz obrazloženja presude proizlazi da su prvoapelant kao izdavač i drugoapelant kao novinar, u dnevnim novinama "Press" broj 2120 od 21. svibnja 2013. godine, objavili tekst pod naslovom "Gdje je nestalo 10.000 dolara – Bošnjaci iz Janje kivni na Husu Zečkanovića" (u to vrijeme dogradonačelnik Bijeljine). Iz dokumenata je proizašlo da je u pripremi navedenog teksta drugoapelant informacije koje su objavljene u spornom tekstu preuzeo od "janjarskih Bošnjaka", te informaciju (pismo) prosljedio redakciji, a neki dijelovi pisma su i objavljeni u spornom tekstu. Nadalje je Osnovni sud uvidom u sporni tekst utvrdio da se u njemu tužitelj optužuje za brojne malverzacije i zlouporabu službenog položaja, posebno za misteriozni nestanak 10.000 američkih dolara koje mu je na ruke uručio turski ambasador u BiH od čega nitko nije vidio ni centa, a sastanak je održan u jednoj kavani koja je od centra udaljena oko tri kilometra. Potom je navedeno da tužitelj svoju funkciju obavlja isključivo za osobno bogaćenje, o čemu postoje brojni dokazi, odnosno da tužitelj nije legitimni predstavnik "janjarskih Bošnjaka" jer je dobio samo 300 glasova od mogućih 5.000, a funkciju obavlja sa nepotpunom srednjom školom.

7. Tužitelj u tužbi tvrdi da su mu objavom spornog teksta od 21. svibnja 2013. godine narušeni ugled i čast, zbog čega je trpio duševne bolove jakog intenziteta, ali da je isto tako narušen i ugled Mjesne zajednice, odnosno Savjeta Mjesne zajednice Janja, čiji je predsjednik, jer je i njima nanesena šteta lažnim i zlonamjernim podmetanjima, te da je Savjet Mjesne zajednice Janja prigodnim priopćenjem od 23. svibnja 2013. godine obavijestio javnost da je rad Savjeta i tužitelja transparentan, da o svim donacijama postoji uredna dokumentacija, te su od apelanata tražili da objave njihovo reagiranje u vidu priopćenja, što je i učinjeno.

8. Osnovni sud je nakon provedenih dokaza, koji su taksativno navedeni na 3. stranici obrazloženja, istakao da je predmet spora tužitelj zahtjev kojim traži isplatu naknade nematerijalne štete zbog povrede ugleda i časti, u skladu sa Zakonom o zaštiti od klevete. Među parničnim strankama je bilo sporno jesu li iznesene informacije u spornom tekstu istinite ili ne, je li navodima iz spornog teksta tužitelju nanesena nematerijalna šteta, odnosno jesu li apelanti za to odgovorni.

9. Osnovni sud je istakao da je njegov zadatak da ispita predstavljaju li navodi koji su izneseni u spornom tekstu klevetu, u smislu odredbe članka 5. Zakona o zaštiti od klevete. Zatim se Osnovni sud pozvao i na stavak 1. članka 5. tog zakona, koji propisuje da su za klevetu iznesenu u sredstvima javnog informiranja odgovorni autor, odgovorni urednik, izdavač, kao i osoba koja je na efikasan način kontrolirala sadržaj tog izdavanja. Nadalje je prvostupajnski sud naglasio da se prilikom razmatranja takvih predmeta polazi od toga da je osoba koja je iznijela klevetu ustvari iznijela neistinu, tako da na toj osobi leži teret dokazivanja da je klevetnička izjava istinita, ali se teret dokazivanja ne zanemaruje ni na tužiteljevoj strani.

10. Prvostupajnski sud je naveo da je nakon pozorne analize spornog teksta zaključio da su u spornom tekstu u suštini iznesene činjenice koje je drugoapelant dobio od skupine "janjarskih Bošnjaka", odnosno od Jusufa Gruhonjića, što je drugoapelant potvrdio na raspravi, kojima je tužitelj optužen za brojne malverzacije i zlouporabu položaja, pa bi se navodi izneseni u tekstu mogli promatrati kao konkretne činjenice koje bi objektivno mogle predstavljati klevetu stoga što, kako je istakao Osnovni sud, apelanti u vrijeme objave spornog teksta nisu imali dovoljno razloga da vjeruju da su informacije koje su u tekstu objavljene točne (druogoapelant je na raspravi održanoj 14. veljače 2014. godine rekao da nije bio upoznat sa spornom situacijom u Janji prije razgovora sa Jusufom Gruhonjićem), što dakle znači da drugoapelant nije prethodno izvršio razumnu provjeru navoda koji su objavljeni u spornom tekstu.

11. Nadalje, tužitelj je tijekom postupka kao dokaz da je 10.000 američkih dolara koje mu je uručio turski ambasador dostavio dokumentaciju vezanu za donacije koje je raspodijelio od novca koji je dobio od turskog ambasadora u BiH (iscrpnije o tome na 6. stranici obrazloženja), pa su shodno tome ocijenjeni kao neutemeljeni navodi apelanata da u tekstu nisu iznosili i prenosili bilo kakve neistine o tužitelju, niti je točna tvrdnja iznesena u tekstu da nitko od donacije nije vidio ni centa, jer je iz provedenih dokaza proizašlo suprotno, pri čemu apelanti ničim nisu dokazali da tužitelj svoju funkciju koristi za osobno bogaćenje.

12. Osnovni sud je shodno svemu navedenom zaključio da se u konkretnom slučaju radi o kleveti jer su činjenice koje se iznose ili prenose neistinite i moraju prouzrokovati štetu osobi na koju se odnosi tako što štodi njegovom ugledu, što je faktičko pitanje koje se mora utvrditi u svakom konkretnom slučaju, što je tužitelj i dokazao dostavom dokaza o donacijama, pri čemu apelanti nisu dokazali suprotno.

13. Činjenično izražavanje kao element klevete, kako je istakao Osnovni sud, mora biti ozbiljno tako da kod trećih osoba može stvoriti uvjerenje o postojanju određenih činjenica, pri čemu posljedice nastupanja klevete nastupaju onog trenutka kada je neistinita informacija prodršla u javnost i da za nju zna barem još jedna osoba, što u konkretnom slučaju nije sporno jer su navodi tuženog putem tiskanog medija bili prezentirani široj javnosti. Prilikom odmjeravanja visine naknade Osnovni sud je uzeo u obzir, pored demantija koji je objavljen u ime Savjeta Mjesne zajednice Janja, čiji je tužitelj predsjednik, i činjenicu da je tužitelj posredstvom punomoćnika 23. svibnja 2013. godine poslao prvoapelantu prijedlog u formi opomene pred tužbu da prvoapelant u novinama "Press" objavi izvinjenje tužitelju tako da navede da je sporni tekst objavljen bez pouzdanih dokaza. Uzimajući u obzir sve navedeno, Osnovni sud je ocijenio da su neistinite informacije koje su iznesene u spornom tekstu nesporno naškodile tužiteljevom ugledu, a povreda ugleda dovodi do duševnih bolova i na tu okolnost nije potrebno provoditi dokaz vještačenjem (stav Vrhovnog suda u predmetu 80 0 P 04558 10 Rev), pa o visini tog vida štete sud odlučuje prema slobodnoj ocjeni, shodno članku 200. Zakona o obligacijskim odnosima (u

daljnem tekstu: ZOO), u svezi s člankom 127. Zakona o parničnom postupku (u daljnjem tekstu: ZPP).

14. Osnovni sud je ocjenjujući sve okolnosti konkretnog slučaja, u smislu članka 11. stavak 1. Zakona o zaštiti od klevete, shodno kojoj obeštećenje treba biti razmjerno nanesej šteti, pri čemu je imao u vidu i stav Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud) o granicama dopuštene kritike kada su u pitanju javne ličnosti (*Lopez Gomez da Silva protiv Portugala*, odluka iz 2000. g.) utvrdio da pravična naknada u dosuđenom iznosu za tužitelja predstavlja primjerenu satisfakciju za štetu koju su mu nanijeli apelanti, pa je tužbeni zahtjev djelomično usvojen na način kao u izreci presude.

15. Odluku o troškovima postupka Osnovni sud je donio na temelju čl. 386. i 387. ZPP, u svezi s člankom 2. tarifni br. 2, 9. i 12. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 68/05) i odredbama Zakona o sudskim taksama, pa su shodno navedenom apelanti obvezani tužitelju solidarno isplatiti troškove postupka u skladu s konačnim uspjehom u sporu, i to: za sastav tužbe 160,00 KM, za zastupanje punomoćnika na dva ročišta po 160,00 KM, taksu na tužbu 200,00 KM i presudu 100,00 KM, uz naglasak da su navedeni troškovi obračunati u skladu s vrijednošću spora, što ukupno iznosi 780,00 KM.

16. Okružni sud je odlučujući o žalbi apelanata donio Presudu broj 80 0 P 049197 14 GŽ od 15. kolovoza 2014. godine kojom je žalbu odbio i prvostupanjsku presudu potvrdio, uz odbijanje zahtjeva za naknadu troškova žalbenog postupka.

17. Okružni sud je nakon ispitivanja pobijane presude naveo da su apelanti u spornom tekstu iznijeli neistine na tužiteljev račun optužujući ga za brojne malverzacije, "mutne poslove" i zlouporabu službenog položaja, odnosno da svoju funkciju tužitelj koristi isključivo za osobno bogaćenje. Nadalje se Okružni sud osvrnuo na dio teksta u kojem se govorilo o donaciji koju je "turski ambasador tužitelju uručio na ruke 10.000 američkih dolara za pomoć Janji od čega nitko nije vidio ni centa, a sastanak je održan u jednoj privatnoj kavani koja je od centra udaljena oko tri kilometra". Okružni sud je naveo da je neistinitost tog dijela teksta tužitelj dokazao dostavljajući dokumentaciju iz koje je proizašlo u koje svrhe je potrošena donacija turskog ambasadora, tako da takav vid prenošenja neistinitih informacija predstavlja klevetu s obzirom na to da bi svaka razumna i pravedna osoba svrstala tužitelja u red osoba koje rade nezakonito, pri čemu je tužitelj dostavio dokaze iz kojih je vidljivo da primljenu donaciju nije zadržao za sebe, već ju je raspodijelio u humanitarne svrhe.

18. U takvoj činjeničnoj situaciji Okružni sud je naveo da je, utvrđujući da po svom sadržaju nije priopćenje predstavlja klevetu, u smislu članka 5. Zakona o zaštiti od klevete, koje je objavljeno pod drugoapelantovim imenom, prvostupanjski sud pravilno zaključio da autor teksta nije dokazao da su objavljene informacije istinite. Isto tako, okolnost što je tekst iznesen tako da je u njemu preneseno kazivanje treće osobe, odnosno "grupe lica", kako stoji u samom tekstu, ne oslobađa apelante od građanskopravne odgovornosti za ono što je u vidu neistinitih činjenica izneseno u tekstu, s obzirom na odredbe članka 5. Zakona o zaštiti od klevete. Okružni sud je naveo da je točno da je odredbama Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija) svakome zagarantirana sloboda izražavanja, pa i sloboda tiska, ali je istim tim odredbama ta sloboda ograničena i zaštitom ugleda ili prava drugih (članak 10. Europske konvencije). Međutim, navodi u spornom tekstu kojima se etiketira tužitelj kao financijski manipulator koji je sklon financijskim malverzacijama ne mogu se pravdati slobodom izražavanja i slobodom tiska jer one nepotrebno odstupaju od novinarske etike u demokratskom društvu. Osim toga, teret dokazivanja istinitosti spornih navoda bio je na apellantima.

19. Nadalje se Okružni sud pozvao na odredbu članka 13. Zakona o zaštiti od klevete kojom je precizirano da je taj zakon *lex specialis* u odnosu na sve druge zakone, tako da će se za sve što nije regulirano tim zakonom, primjenjivati, između ostalih, odredbe ZOO-a i ZPP koje su na snazi u Republici Srpskoj, pa je, shodno tome, prema ocjeni Okružnog suda, prvostupanjski sud pravilno primijenio odredbe članka 200. ZOO-a prilikom dosuđivanja naknade, vodeći računa o značaju povrijeđenog dobra i cilju kojemu ta naknada služi.

20. Neutemeljenim su ocijenjeni prigovori apelanata da je tužbeni zahtjev neutemeljen i iz razloga što tužitelj apellantima nije dostavio demanti navoda iz spornog članka, niti je tražio da se demanti navoda objavi, što je prema mišljenju apelanata bila njegova obveza kako bi otklonio štetu koju je pretrpio. U svezi s tim, Okružni sud je naveo da nepostupanje po odredbi članka 8. Zakona o zaštiti od klevete koja propisuje da je oštećeni dužan poduzeti sve potrebne mjere da ublaži štetu uzrokovanu izražavanjem neistinitih činjenica, a naročito štetniku podnese zahtjev za ispravku tog izražavanja, ne može se tumačiti kao propust zbog kojeg se gubi pravo na ostvarivanje zaštite od klevete. Podnošenje zahtjeva za naknadu štete je ograničeno u smislu određenog roka zastarjelosti kako je propisano člankom 12. Zakona o zaštiti od klevete, a predviđena "obveza ublažavanja štete", u smislu članka 8. Zakona o zaštiti od klevete značajna je prilikom utvrđivanja visine štete, kako to propisuje članak 11. Zakona o zaštiti od klevete koji regulira pitanje obeštećenja.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

21. Apelanti smatraju da je pobijanim odlukama povrijeđeno njihovo pravo iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije, članka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 10. Europske konvencije i članka 17. Europske konvencije. Nadalje, apelanti ukazuju na to da su redovni sudovi utvrdili visinu nematerijalne štete u vidu duševnih bolova, a da tijekom postupka na te okolnosti nisu pruženi dokazi, pozivajući se u tom smislu na stav Ustavnog suda zauzet u predmetu *AP 3001/10* od 5. rujna 2013. godine. Smatraju da su redovni sudovi proizvoljno primijenili odredbe Zakona o zaštiti od klevete jer su pogrešno utvrdili da su oni oklevetali tužitelja i da su zbog toga odgovorni, iako apelanti u spornom članku nisu iznosili ni prenosili bilo kakve neistine o tužitelju već su u spornom tekstu točno i vjerno prenijeli saznanja koja su dobili od trećih osoba (svojih izvora). U tom smislu ističu da se njima obratila nekolicina stanovnika MZ Janja koji su tužitelja optužili kao jednog od glavnih krivaca za tešku životnu situaciju u Janji, pri čemu su naveli neke od primjera za koje su smatrali da se radi o tužiteljevom korištenju funkcije za osobno bogaćenje i koji su izrazili svoje mišljenje o tužitelju, pri čemu su oni samo vjerno prenijeli njihovo mišljenje, pa između ostaloga, i da tužitelj nema potrebnu kvalifikaciju za poziciju dogradonačelnika Bijeljine. Posebno je u spornom tekstu navedeno da građani Janje smatraju da donaciju od 10.000 američkih dolara koju je tužitelj primio od turskog ambasadora u BiH nitko nije vidio. Apelanti posebno ukazuju na to da sudovi tvrdnje koje su iznesene u tekstu pripisuju apellantima, iako su oni samo prenijeli tvrdnje i mišljenje "nekolicine građana Janje". Nadalje, ukazuju na to da su u tekstu prenijeli doslovno i istinito stavove nekolicine "janjarskih Bošnjaka" i da je sporni tekst pripremljen u skladu s etičkim kodeksom novinara, pa na taj način smatraju da tužitelja zapravo nisu ni oklevetali, niti su odgovorni za navode iznesene u tekstu, jer su samo objektivno prenijeli razmišljanja nekolicine nezadovoljnih stanovnika iz Janje. Pobijaju i činjenicu da tužitelj nikada nije uputio demanti na sporni tekst, a što mu je bila obveza, o čemu sudovi nisu vodili računa. Zatim pobijaju i odluku o troškovima postupka koju su redovni sudovi utemeljili na odredbi

članka 386. ZPP tvrdeći da je tužitelj u postupku uspio tek neznatno, odnosno 20%, pa da shodno tome nije bilo mjesta za primjenu članka 386. ZPP.

22. Apelanti su predložili da se apelacija usvoji i utvrdi kršenje njihovih prava na koja su se pozvali, te da se pobijana presuda Okružnog suda ukine i predmet vrati tom sudu na ponovno suđenje u skladu s Europskom konvencijom i Ustavom Bosne i Hercegovine, te da se Okružnom sudu naloži da u cijelosti odbije tužbeni zahtjev i tužitelj obveže da apelantima naknadi troškove postupka shodno preciziranom troškovniku.

b) Odgovor na apelaciju

23. Okružni sud je u odgovoru na apelaciju sve prigovore ocijenio neutemeljenim naglasivši da u svemu ostaje pri obrazloženju danom u pobijanoj presudi.

24. Osnovni sud je naveo da presudom tog suda nisu povrijeđena prava apelantata na koja su se u apelaciji neutemeljeno pozvali.

25. U iscrpnom odgovoru na apelaciju tužitelj punomoćnik je sve apelacijske prigovore ocijenio neutemeljenim jer je u spornom tekstu neodgovorno objavljeno više neistina, odnosno tračeva o tužitelju, i to ne slučajno, jer je tužitelj opozicija vladajućoj strukturi na razini Republike Srpske koji se nije htio uključiti u "obaranje" gradonačelnika Bijeljine Mičića. Navodi se, između ostaloga, da je tužitelj zbog objave spornog teksta imao zdravstvene probleme koji su detaljno opisani u odgovoru. Još je naglašeno da apelanti očito imaju želju da im neko omogući da kleveću, vrijeđaju i sl. i da za to ne budu kažnjeni sve pod zaštitom prava na slobodu izražavanja na koja su se pozvali.

V. Relevantni propisi

26. U **Zakonu o zaštiti od klevete** ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 37/01) relevantne odredbe glase:

Opšti deo

Član 1. stav 1. tačka a)

Ovim zakonom uređuju se prihvatljiva ograničenja slobode izražavanja u pogledu građanske odgovornosti za štetu nanesenu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili prenošenjem nečeg neistinitog i potvrđuje da:

a) pravo na slobodu izražavanja, koje je garantovano Ustavom Republike Srpske i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, predstavlja jedan od osnova demokratskog društva, posebno kada se radi o pitanjima od političkog i javnog interesa;

Član 5.

Odgovornost za klevetu

(1) Svako poslovno sposobno lice koje prouzrokuje štetu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili prenošenjem izražavanja nečeg neistinitog, identifikujući to lice trećem licu, odgovorno je za klevetu, ako je to lice prouzrokovalo štetu u svojstvu autora, urednika ili izdavača izražavanja, ili u svojstvu lica koje je na neki drugi način efikasno kontrolisalo sadržaj tog izražavanja, kao i pravno lice koje je objavilo izražavanje.

(2) Lice iz stava 1. ovog člana je odgovorno za izazvanu štetu ako je namjerno ili usled nepažnje iznijelo ili pronelo izražavanje.

(3) Kada se izražavanje odnosi na pitanja od političkog ili javnog interesa, lice iz stava 1. ovog člana je odgovorno za izazvanu štetu iznošenjem ili prenošenjem izražavanja ako je to lice znalo da je izražavanje neistinito ili je nepažnjom zanemarilo neistinitost izražavanja. Isti standard odgovornosti primjenjuje se ako je oštećeni bio ili je javni službenik ili je kandidat za funkciju u javnom organu i ako vrši, prema opštem shvatanju javnosti, značajan uticaj na pitanja od političkog ili javnog interesa.

Obaveza ublažavanja

Član 8.

Tužilac u smislu ovog zakona preuzima sve potrebne mere da ublaži svu štetu uzrokovanu navodnim klevetničkim izražavanjem, a naročito uključujući zahtev za ispravku koju upućuje tuženom.

Naknada štete

Član 11. stav (1)

(1) Naknada štete vrši se isključivo sa namerom nadoknade štete nanesene ugledu oštećenog, a ta nadoknada mora biti proporcionalna prouzrokovanoj šteti. Pri utvrđivanju naknade štete, sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, naročito uključujući sve poduzete mere da bi se ublažila prouzrokovana šteta, kao što su: objavljivanje ispravke, opozivanje izjave ili izvinjenje, činjenicu da li je štetnik stekao novčanu korist učinjenim iznošenjem ili prenošenjem izražavanja, ili činjenicu da bi iznos dodeljene štete mogao imati za posledicu velike materijalne poteškoće ili bankrot štetnika.

Član 13.

Ovaj zakon je lex specialis u odnosu na sve druge zakone. Za sve što nije regulisano ovim zakonom primenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima, Zakona o izvršnom postupku i Zakona o parničnom postupku koji su na snazi u Republici Srpskoj.

27. U **Zakonu o obligacionim odnosima** ("Službeni list SFRJ" br. 29/78, 39/85, 46/85 i 57/89; "Službeni glasnik Republike Srpske" br. 17/93, 3/96 i 39/03) relevantne odredbe glase:

Član 154. stav 1.

(1) Ko drugome prouzrokuje štetu dužan je naknaditi je, ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice.

Član 200.

(1) Za pretrpljene fizičke bolove, za pretrpljene duševne bolove zbog umanjavanja životne aktivnosti, naruženosti, povrede ugleda, časti, slobode ili prava ličnosti, smrti bliskog lica, kao i za strah sud će, ako nađe da okolnosti slučaja, a naročito jačina bolova i straha i njihovo trajanje to opravdava, dosuditi pravičnu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete kao i u njenom odsustvu.

(2) Prilikom odlučivanju o zahtevu za naknadu nematerijalne štete, kao i o visini njene naknade, sud će voditi računa o značaju povređenog dobra i cilju kome služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom.

28. U **Zakonu o parničnom postupku** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 i 49/09) u tekstu koji je važio u relevantnom razdoblju bitne odredbe glase:

Član 7. stav (1)

(1) Stranke su dužne da iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i da izvode dokaze kojima se utvrđuju te činjenice.

Član 8.

Koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud na osnovu slobodne ocjene dokaza. Sud će savjesno i brižljivo ocijeniti svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno.

Član 127.

Ako se utvrdi da stranci pripada pravo na naknadu štete, na novčani iznos ili na zamjenjive stvari, ali se tačna visina iznosa, odnosno količina stvari ne može utvrditi ili bi se mogla utvrditi samo s nesrazmjernim teškoćama, sud će o ovom odlučiti, po svojoj ocjeni.

Član 386.

(1) Stranka koja u cjelini izgubi parnicu dužna je da protivnoj stranci naknadi troškove.

(2) Ako stranka djelimično uspije u parnici, sud može s obzirom na postignuti uspjeh, odrediti da svaka stranka podmiruje svoje troškove ili da jedna stranka naknadi drugoj srazmjernan dio troškova.

(3) Sud može odlučiti da jedna stranka naknadi sve troškove koje je druga stranka imala, ako protivna stranka nije uspjela samo u srazmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi.

(4) Prema rezultatu dokazivanja sud će odlučiti da li će troškove iz člana 385. stav 4. ovog zakona snositi jedna ili obje stranke ili će ti troškovi pasti na teret troškova suda.

Član 387.

(1) Pri odlučivanju koji će se troškovi nadoknaditi stranci sud će uzeti u obzir samo one troškove koji su bili potrebni radi vođenja parnice. O tome koji su troškovi bili potrebni, kao i o visini troškova, odlučuje sud ocjenjujući brižljivo sve okolnosti.

(2) Ako je propisana tarifa za nagrade advokata ili za druge troškove, ovi troškovi odmeriče se po toj tarifi.

VI. Dopustivost

29. U skladu s člankom VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

30. U skladu s člankom 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako je podnesena u roku od 60 dana od dana kada je podnositelj apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku koji je koristio.

31. U konkretnom slučaju predmet pobijanja apelacijom je Presuda Okružnog suda broj 80 0 P 049197 14 Gž od 15. kolovoza 2014. godine protiv koje nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, pobijanu presudu apelanti su primili 29. kolovoza 2014. godine, a apelacija je podnesena 28. listopada 2014. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano člankom 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz članka 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer ne postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neutemeljena.

32. Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

33. Apelanti pobijaju navedene presude tvrdeći da su tim presudama povrijeđena njihova prava iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije, članka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 10. Europske konvencije i članka 17. Europske konvencije.

Pravo na slobodu izražavanja

34. Članak II.(3) Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog članka što uključuje:

h) Slobodu izražavanja

35. Članak 10. Europske konvencije glasi:

(1) Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu mišljenja i slobodu primanja i prenošenja informacija i ideja, bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovaj član ne sprječava države zahtijevati dozvole za rad od radio, televizijskih i filmskih kompanija.

(2) Ostvarivanje ovih sloboda, budući da uključuje obaveze i odgovornosti, može podlijegati takvim formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili sankcijama predviđenim zakonom i koje su neophodne u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, sprječavanja nereda ili zločina, zaštite zdravlja i morala, ugleda ili prava drugih, sprječavanja širenja povjerljivih informacija ili u interesu očuvanja autoriteta i nepristranosti sudstva.

a) Opća načela

36. Prema dobro utvrđenoj praksi Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud) i Ustavnog suda, sloboda izražavanja je suštinska osnova demokratskog društva i jedan od temeljnih uvjeta za njegov napredak, kao i za napredak svakog pojedinca. Ova sloboda se uz ograničenja iz stavka 2. članka 10. Europske konvencije ne odnosi samo na "informacije" ili "ideje" koje su primljene pozitivno ili se smatraju neuvredljivim ili prema njima nema stava, već i na one koje vrijeđaju, šokiraju i uznemiruju, što su zahtjevi pluralizma, tolerancije i slobodoumlja, bez kojih nema demokratskog društva (vidi Europski sud, *Selistö protiv Finske*, presuda od 16. studenog 2004. godine, aplikacija broj 56767/00, stavak 46, i Ustavni sud, Odluka broj AP 1203/05 od 27. lipnja 2006. godine). Ova sloboda ipak nije apsolutna i može biti ograničena zbog okolnosti i pod uvjetima navedenim u stavku 2. članka 10. Europske konvencije pod kojima se javna vlast može miješati u uživanje slobode izražavanja. Stoga je ključna uloga i zadaća neovisnog sudstva u svakome pojedinačnom slučaju jasno utvrditi granicu između opravdanih i potrebnih, te neopravdanih i nepotrebnih ograničenja, koja neko načelo potvrđuje kao pravilo ili ga negira kao puku deklaraciju.

37. Europski sud je također ukazao na to da test "neophodnosti u demokratskom društvu" zahtijeva da se pri odlučivanju je li prekršen članak 10. Europske konvencije odluči korespondira li "miješanje" domaćih vlasti u ovu slobodu "hitnoj društvenoj potrebi", je li proporcionalno legitimnom cilju koji se želi postići i jesu li razlozi i opravdanja koje su dali nadležni organi za takvo miješanje relevantni i dovoljni. S tim ciljem je potrebno utvrditi jesu li domaće vlasti primijenile standarde koji su u skladu s načelima utjelovljenim u članku 10. Europske konvencije, kao i jesu li domaće vlasti utemeljile svoje odluke na prihvatljivoj analizi relevantnih činjenica. Također, mora se utvrditi je li postignut pravičan balans u zaštiti dviju vrijednosti garantiranih Europskom konvencijom koje mogu biti u suprotnosti jedna drugoj: s jedne strane sloboda izražavanja iz članka 10. Europske konvencije i, s druge strane, pravo osobe koja je tekstem napadnuta da zaštiti svoju reputaciju, koje je zaštićeno člankom 8. Europske konvencije u okviru prava na privatni život (vidi Europski sud, *Chauvy i dr. protiv Francuske*, presuda od 29. lipnja 2004. godine, aplikacija broj 64915/01, stavak 70).

38. Kako su i Europski sud, a i Ustavni sud u svojim ranijim odlukama u svezi s istim pitanjem već ukazali, postoji jasna distinkcija između informacije (činjenice) i mišljenja (vrijednosne ocjene), zato što se postojanje činjenice može dokazati, a za istinu na temelju vrijednosne ocjene ne može se dati dokaz (vidi Europski sud, *Lingens protiv Austrije*, presuda od 8. srpnja 1986. godine, serija A, broj 103, stavak 46, i Ustavni sud, Odluka broj AP 1004/04 od 2. prosinca 2005. godine). S druge strane, tisak igra veoma važnu ulogu u demokratskom društvu. Iako ne smije prekoračiti određene granice, naročito imajući u vidu zaštitu reputacije i prava drugih i potrebu sprječavanja objave povjerljivih informacija, dužnost tiska je, na način koji je u skladu s njegovim dužnostima i odgovornostima, pružiti i saopćiti informacije i ideje o svim pitanjima od javnog interesa, uključujući i informacije koje se tiču ponašanja dužnosnika vlasti. Ne samo da je dužnost tiska prenijeti takve informacije i ideje, već je i pravo javnosti dobiti takve informacije. Članak 10. Europske konvencije štiti ne samo

suštinu iznesenih ideja i informacija već i formu u kojoj su one prenesene, a novinarska sloboda uključuje i određeni stupanj pretjerivanja ili čak i provokacije (vidi Europski sud, *Hrico protiv Slovačke*, presuda od 20. srpnja 2004. godine, aplikacija broj 49418/99, stavak 40 [e]).

39. Također, članak 10. Europske konvencije ne garantira neograničenu slobodu izražavanja, čak ni kad se radi o izvještavanju tiska o ozbiljnim pitanjima od javnog interesa. Prema stavku 2. članka 10. Europske konvencije, uživanje u slobodi izražavanja uključuje "dužnosti i obveze" koje se primjenjuju i na tisak, a koje naročito postaju značajne kada se napada reputacija privatnih osoba i kada se umanjuju "prava drugih". Zbog toga se u pogledu činjenica novinarima uzima u obzir obrana da su postupali *bona fide* u nastojanju pružanja javnosti točnih i pouzdanih informacija u skladu s novinarskom etikom (vidi već citiranu presudu *Selistö*, stavak 54). U načelu, obrana na temelju iskrene namjere jedna je vrsta zamjene za dokazivanje istinitosti. Kada novinar ima opravdan cilj, kada je u pitanju nešto značajno za javnost i kada su uloženi razumni napori u potvrđivanje činjenica, mediji se neće smatrati odgovornim čak i u slučaju da se ispostavi da su činjenice bile neistinite.

40. Na kraju, malo je prostora unutar članka 10. stavak 2. Europske konvencije za ograničavanje političkog govora ili debate o pitanjima od javnog interesa. Štoviše, granice prihvatljivog kritičizma su šire kad su u pitanju javne ličnosti kao što su političari, nego kad su u pitanju privatne osobe. Za razliku od privatnih osoba, javne ličnosti se neizbježno i svjesno stavljaju pred ocjenu javnosti, a njihove riječi i djela su izloženi pažljivijem ispitivanju javnosti, pa stoga moraju pokazati i veći stupanj tolerancije (vidi već citiranu presudu *Hrico*, stavak 40).

b) Primjena navedenih načela u konkretnom slučaju

41. Dovodeći navedena opća načela u vezu s činjenicama konkretnog predmeta, Ustavni sud zapaža da je pobijanim odlukama došlo do miješanja u pravo apelanata na slobodu izražavanja jer su njima oni obvezani tužitelju zbog navoda iz spornog teksta kojim su apelanatu narušili ugled i čast isplatiti naknadu na ime nematerijalne štete.

42. Potom, Ustavni sud zapaža da su pobijane presude donesene na temelju Zakona o zaštiti od klevete, ZOO-a i ZPP, te da je stoga miješanje u uživanje slobode izražavanja propisano zakonom. Ovi zakoni su javno objavljeni u službenom glasilu, njihov tekst je jasan, pristupačan i predvidljiv, a osim toga Zakon o zaštiti od klevete, kako je Ustavni sud već napomenuo u svojim ranije donesenim odlukama, pruža veći stupanj zaštite slobode izražavanja od minimuma predviđenog Europskom konvencijom.

43. Nadalje, Ustavni sud primjećuje da su pobijane presude donesene u građanskoj parnici koju je pokrenuo tužitelj protiv apelanata zbog nanošenja štete njegovom ugledu, pa je jasno da je cilj miješanja zaštita "ugleda ili prava drugih" iz članka 8. Europske konvencije, odnosno ugleda tužitelja, što je, svakako, legitiman cilj.

44. Kako je već rečeno, "cilj" na koji se pobijane presude pozivaju jeste zaštita "ugleda ili prava drugih", a "sredstvo" je nalog suda apellantima da tužitelju nadoknade štetu koju su nanijeli njegovom ugledu. Da bi se dokazalo da je miješanje bilo "neophodno u demokratskom društvu" potrebno je dokazati da postoji "hitna društvena potreba" koja je tražila konkretno ograničenje u ostvarivanju slobode izražavanja. Hitna društvena potreba ogleda se u uspostavljanju pravične ravnoteže između dva zaštićena dobra, a to su pravo slobode izražavanja, zaštićeno člankom 10. Europske konvencije i pravo pojedinca na zaštitu svog ugleda, zaštićeno člankom 8. Europske konvencije.

45. U svezi s pitanjem postojanja "hitne društvene potrebe", Ustavni sud zapaža da su redovni sudovi u pobijanim presudama analizirali sporni tekst pod naslovom "Gdje je nestalo 10.000

dolara – Bošnjaci iz Janje kivni na Husu Zečkanovića" u kojem su apelanti prenijeli izjave nekolicine nezadovoljnih "janjarskih Bošnjaka" (iako je tijekom postupka utvrđeno da se radi o samo jednom čovjeku) u kojem je tužitelj optužen za financijske malverzacije i zlouporabu službenog položaja u korist osobnih interesa, te je u svezi s tim navedeno da "od donacije u iznosu od 10.000 američkih dolara koju je tužitelj primio od turskog ambasadora u BiH nitko nije vidio ni centa" što je posebno apostrofirano u naslovu spornog teksta. Ustavni sud prihvaća zaključak redovnih sudova da ovaj dio spornog teksta predstavlja činjenične navode, a ne vrijednosne sudove. Također, Ustavni sud prihvaća u cijelosti i stav redovnih sudova da istinitost ovih činjeničnih navoda apelanti nisu dokazali, niti su pokušali dokazati, niti su prije prenošenja ovih informacija poduzeli razumne korake da provjere istinitost tih navoda, osim što se brane tvrdnjama da su zapravo samo doslovno i istinito prenijeli stavove nezadovoljnih "janjarskih Bošnjaka" što apelante, shodno članku 5. Zakona o zaštiti od klevete, ne eksculpira od odgovornosti. Ustavni sud također zapaža da su redovni sudovi utvrdili da apelanti prije objave spornog teksta nisu raspolagali sa bilo kakvim informacijama o stanju u Janji, niti su provodili bilo kakva istraživanja u svezi sa eventualnim financijskim ili drugim malverzacijama na tom području, pa se shodno svemu iznesenom u takvim okolnostima ne može izvesti zaključak da su apelanti postupali *bona fide* u nastojanju pružanja javnosti točnih i pouzdanih informacija, u skladu s novinarskom etikom, na koju se pozivaju. Ustavni sud također zapaža da je tužitelj tijekom postupka dostavio dokumentaciju vezanu za raspodjelu doniranih sredstava u iznosu od 10.000 američkih dolara, kojim je dokazao na koji način je donacija raspoređena u humanitarne svrhe.

46. Nadalje, Ustavni sud podsjeća na to da su informacije u spornom tekstu u kojem su apelanti prenijeli stav jednog nezadovoljnog "janjarskog Bošnjaka" bile usmjerene na diskvalifikaciju tužitelja koji je u to vrijeme obavljao dužnost dogradonačelnika Bijeljine i predsjednika Savjeta Mjesne zajednice Janja, koji je u tekstu etiketiran kao financijski manipulator i kao osoba nedorasla dužnosti koju obavlja imajući u vidu školsku spremu, a sve posebno u kontekstu donacije od 10.000 američkih dolara za koju je tužitelj dostavio dokaz na koji način je raspoređena. Ustavni sud smatra da, iako obavještavanje javnosti o eventualnim zlouporabama koje čine javne ličnosti jeste legitiman cilj novinara i medija u demokratskom društvu, u okolnostima konkretnog slučaja opći interes koji dopušta pokretanje pitanja o eventualnim nezakonitim ponašanjima javnih ličnosti ne može se braniti iznošenjem informacija za koje nije utvrđena istinitost, koje predstavljaju napad na njihov ugled i koje se zbog toga ne mogu smatrati kritikom koju su oni dužni tolerirati s obzirom na poslove i dužnost koju obavljaju. Stoga, Ustavni sud smatra da su redovni sudovi donošenjem pobijanih presuda pravilno ocijenili postojanje "hitne društvene potrebe" uspostavljanja ravnoteže između slobode medija i zaštite tužiteljevog ugleda.

47. Nadalje, Ustavni sud ukazuje na to da se u konkretnom slučaju radi o naknadi nematerijalne štete zbog narušavanja časti i ugleda tužitelja, koji predstavljaju vrijednost čiju zaštitu ne treba dovoditi u pitanje. Ustavni sud podsjeća na to da je u svojim brojnim odlukama (vidi, između ostalih, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *AP 3222/12* od 12. siječnja 2016. godine, stavak 47, dostupna na www.ustavnisud.ba) iznio stav da se prilikom pojmovnog određenja časti i ugleda svaka ljudska individua odlikuje tim kategorijama koje su sastavni, neodvojivi dio njezine ličnosti. Čast se najčešće definira kao skup nematerijalnih vrijednosti koje čovjek posjeduje kao ljudsko biće i kao pripadnik određene društvene zajednice, a stječe se rođenjem. S druge strane, o ugledu se najčešće govori kao o drugoj strani časti, tzv. vanjskoj časti koja podrazumijeva uvažavanje koje

čovjek ima u društvenoj zajednici. Na taj način određeni, čast i ugled predstavljaju neodvojive kategorije koje se mogu promatrati s različitim aspektata, pa i s aspekta njihove građanskopravne zaštite, pri čemu odmjeravanje novčane naknade nematerijalne štete u pogledu načina utvrđivanja visine štete kao sankcije koja predstavlja miješanje u slobodu izražavanja vrlo delikatan i složen postupak s obzirom na veoma različitu moralno-psihičku konstituciju svakog pojedinca i sve ostale okolnosti pod kojima se dogodila šteta koja je za posljedicu imala povredu nematerijalnih dobara oštećenog.

48. U svezi s tim, nasuprot tvrdnjama apelanata prema kojima se šteta mora dokazati u smislu relevantnih odredaba ZOO-a u svakom pojedinačnom slučaju, Ustavni sud podsjeća na to da je u citiranoj odluci naglasio da ne postoji "lista dokaza" na temelju kojih bi domaći sudovi procjenjivali koja bi sankcija predstavljala miješanje koje je proporcionalno cilju koji se želi postići, niti se može očekivati izvođenje dokaza kojim bi se na egzaktan način utvrdio "intenzitet i trajanje" nastale nematerijalne štete. Stoga, sudovi nisu ograničeni posebnim formalnim dokaznim sredstvima, naročito ne izvođenjem dokaza vještačenjem u pravcu utvrđivanja "jačine i trajanja duševnih boli" već prilikom odmjeravanja sankcije redovni sudovi uzimaju u obzir niz faktora značajnih za konkretni predmet i na temelju slobodne procjene utvrđuju relevantne okolnosti svakog konkretnog slučaja, pri čemu ne smije izostati prihvatljiva analiza relevantnih načela.

49. U kontekstu navedenog, imajući u vidu okolnosti konkretnog slučaja, Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju takva analiza redovnih sudova nije izostala. Naime, Ustavni sud zapaža da su redovni sudovi prilikom odmjeravanja visine nematerijalne štete imali u vidu odredbe članka 11. Zakona o zaštiti od klevete, članka 200. ZOO-a, koje su doveli u vezu s člankom 127. ZPP, te su ocjenjujući sve okolnosti konkretnog slučaja, uključujući i činjenicu da tužitelj osobno nije poduzeo zakonom propisanu radnju iz članka 8. Zakona o zaštiti od klevete, ali da je priopćenje za javnost Savjeta Mjesne zajednice Janja u vidu demantija objavljeno 1. lipnja 2013. godine u istim novinama, te da je tužitelj posredstvom punomoćnika tražio da se objavi isprika u tekstu u kojem bi bilo navedeno da je sporni tekst objavljen bez pouzdanih podataka, Ustavni sud smatra da redovni sudovi prilikom odmjeravanja novčane naknade u iznosu od 2.000,00 KM, kao sankcije koja predstavlja miješanje u pravo na slobodu izražavanja, nisu postupali pukim automatizmom, niti proizvoljno, već su postupali u skladu s diskrecijskom ovlašću u okviru svoje slobodne procjene koja je ograničena isključivo zahtjevom proporcionalnosti izraženim u članku 10. Europske konvencije, pri čemu nije izostala prihvatljiva analiza svih relevantnih načela. Ustavni sud smatra da je mjera koja je poduzeta radi zaštite ugleda i časti tužitelja, odnosno dosuđivanje naknade štete u iznosu od 2.000,00 KM proporcionalna težini povrede njegovog ugleda, kao i težini miješanja sudova u slobodu izražavanja, te smatra da su pobijane odluke donesene u skladu s člankom 10. Europske konvencije.

50. Na temelju izloženog, Ustavni sud smatra da je miješanje u pravo apelanata na slobodu izražavanja bilo "neophodno u demokratskom društvu", te da stoga pobijanim presudama nije prekršeno pravo apelanata na slobodu izražavanja.

51. Stoga, Ustavni sud zaključuje da u okolnostima konkretnog slučaja nema kršenja prava iz članka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 10. Europske konvencije.

Ostali navodi

52. Apelanti pobijane presude dovode i u kontekst kršenja prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije u kontekstu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i proizvoljne

primjene prava. Ustavni sud smatra da su takvi prigovori neutemeljeni jer su redovni sudovi za svoje odluke dali jasne i argumentirane razloge u kojima Ustavni sud ne uočava proizvoljnost niti u jednom segmentu, uključujući segment dosuđenih troškova postupka. Naime, Ustavni sud zapaža da je prvostupanjski sud odluku o troškovima postupka donio primjenom čl. 386. stavak (2) i 387. ZPP, pa imajući u vidu sadržaj citiranih odredaba Ustavni sud ne uočava proizvoljnost u obrazloženju Osnovnog suda da apelanti naknade troškove postupka razmjerno tužiteljevom djelomičnom uspjehu u predmetnoj parnici, pri čemu su detaljno, uz pozivanje na odvjjetničku tarifu i Zakon o sudskim taksama, naveli koji su to bili neophodni troškovi koji su tužitelju dosuđeni. Shodno navedenom, Ustavni sud smatra da su i ovi apelacijski prigovori neutemeljeni.

53. U odnosu na prigovore vezane za kršenje prava iz članka 17. Europske konvencije, Ustavni sud podsjeća na to da je člankom 17. Europske konvencije propisano da "ništa u ovoj konvenciji ne može se tumačiti tako da podrazumijeva pravo bilo koje države, skupine ili osobe da se upuste u bilo koju djelatnost ili izvrše neki čin koji je usmjeren na poništavanje bilo kojeg od navedenih prava i sloboda, ili na njihovo ograničavanje u mjeri većoj od one koja je predviđena Konvencijom". Iz navedenog proizlazi da ova odredba Europske konvencije ne zasniva posebno individualno pravo nego predviđa pravilo tumačenja čiji je cilj zaštita ideja, kao i cilja same Europske konvencije (vidi Ustavni sud, Odluka broj *U 62/01* od 5. travnja 2002. godine, stavak 14. i Odluka o dopustivosti i meritumu broj *AP 90/06* od 6. srpnja 2007. godine, stavak 38, dostupne na internetskoj stranici Ustavnog suda, www.ustavnisud.ba). Stoga, imajući u vidu prethodno izneseno u kontekstu apelacijskih prigovora, Ustavni sud smatra da u okolnostima konkretnog slučaja ništa ne ukazuje na to da je u smislu članka 17. Europske konvencije "poništeno bilo koje od navedenih prava i sloboda", odnosno da je postojalo "ograničenje u većoj mjeri od one koja je predviđena Konvencijom", pa shodno tome proizlazi da su i ovi navodi apelanata neutemeljeni.

VIII. Zaključak

54. Ustavni sud zaključuje da nema povrede prava na slobodu izražavanja iz članka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 10. Europske konvencije kada je pobijanim odlukama sudova apellantima naloženo da tužitelju solidarno isplate naknadu na ime nematerijalne štete koja je nanesena ugledu i časti tužitelja iznošenjem neistinitih činjenica jer je "miješanje" bilo u skladu sa zakonom, imalo za cilj "zaštitu prava drugih" i bilo je "neophodna mjera u demokratskom društvu", čime je postignuta pravična ravnoteža između tužiteljevog prava na ugled i prava apelanata na slobodu izražavanja.

55. Ustavni sud zaključuje da nema ni povrede prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije kada iz obrazloženja presuda redovnih sudova ne proizlazi bilo kakva proizvoljnost koja bi za posljedicu dovela do kršenja navedenog prava.

56. Ustavni sud, također, zaključuje da nema ni povrede prava iz članka 17. Europske konvencije jer u okolnostima predmetnog slučaja ništa ne upućuje na zaključak da je "poništeno bilo koje od navedenih prava i sloboda", odnosno da je postojalo "ograničenje u većoj mjeri od one koja je predviđena Konvencijom".

57. Na temelju članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

58. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Čeman, v. r.

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу, у предмету број **АП 4632/14**, рјешавајући апелацију **ДОО "НПЦ Интернационал" Бањалука и Саше Мирића**, на основу члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б) и члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Мирсад Теман, председник
Мато Тадић, потпредседник
Валерија Галић, судија
Миодраг Симовић, судија
Сеада Палаврић, судија
на сједници одржаној 15. јуна 2017. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одбија се као неоснована апелација **ДОО "НПЦ Интернационал" Бањалука и Саше Мирића** поднесена против Пресуде Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 049197 14 Гж од 15. августа 2014. године.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. "НПЦ Интернационал" д.о.о. Бањалука и Саша Мирић из Бањалуке (у даљњем тексту: првоапелант и другоапелант, односно апеланти), које заступа Дејан Милетић, адвокат из Бањалуке, поднијели су 28. октобра 2014. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) против Пресуде Окружног суда у Бијељини (у даљњем тексту: Окружни суд) број 80 0 П 049197 14 Гж од 15. августа 2014. године.

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23 Правила Уставног суда, од Окружног суда и Основног суда у Бијељини (у даљњем тексту: Основни суд) затражено је 20. септембра 2016. године да доставе одговор на апелацију, а од пуномоћника тужиоца Хусе Зечкановића (у даљњем тексту: тужилац) затражено је да то учини 12. априла 2017. године.

3. Окружни суд и Основни суд су одговор на апелацију доставили у периоду од 23. септембра до 18. октобра 2016. године, а тужиочев пуномоћник је одговор доставио 24. априла 2017. године.

III. Чињенично стање

4. Чињенице предмета које произилазе из апелационих навода и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на следећи начин.

5. Ставом 1 изреке Пресуде Основног суда број 80 0 П 049197 13 П од 4. марта 2014. године дјелимично је усвојен тужиочев тужбени захтјев којим су апеланти обавезани да тужиоцу солидарно исплате износ од 2.000,00 КМ због претрпљених душевних болова услед повреде угледа и части насталих објављивањем неистинитих навода у дневним новинама "Press" од 21. маја 2013. године, те обавезани на исплату трошкова поступка у износу од 780,00 КМ, док је

ставом 2 изреке исте пресуде у преосталом дијелу и преко досуђеног износа тужбени захтјев одбијен.

6. Из образложења пресуде произилази да су првоапелант као издавач и другоапелант као новинар, у дневним новинама "Press" број 2120 од 21. маја 2013. године, објавили текст под насловом "Гдје је нестало 10.000 долара – Бошњаци из Јање кивни на Хусу Зечкановића" (у то вријеме доградоначелник Бијељине). Из докумената је произашло да је у припреми наведеног текста другоапелант информације које су објављене у спорном тексту преузео од "јањарских Бошњака", те информацију (писмо) проследио редакцији, а неки дијелови писма су и објављени у спорном тексту. Надаље је Основни суд увидом у спорни текст утврдио да се у њему тужилац оптужује за бројне малверзације и злоупотребу службеног положаја, посебно за мистериозни нестанак 10.000 америчких долара које му је на руке уручио турски амбасадор у БиХ од чега нико није видио ни цента, а састанак је одржан у једној кафани која је од центра удаљена око три километра. Потом је наведено да тужилац своју функцију обавља искључиво за лично богаћење, о чему постоје бројни докази, односно да тужилац није легитимни представник "јањарских Бошњака" јер је добио само 300 гласова од могућих 5.000, а функцију обавља са непотпуном средњом школом.

7. Тужилац у тужби тврди да су му објављивањем спорног текста од 21. маја 2013. године нарушени углед и част, због чега је трпио душевне болове јаког интензитета, али да је исто тако нарушен и углед Мјесне заједнице, односно Савјета Мјесне заједнице Јања, чији је председник, јер је и њима нанесена штета лажним и злонамјерним подметањима, те да је Савјет Мјесне заједнице Јања пригодним саопштењем од 23. маја 2013. године обавијестио јавност да је рад Савјета и тужиоца транспарентан, да о свим донацијама постоји уредна документација, те су од апеланата тражили да објаве њихово реаговање у виду саопштења, што је и учињено.

8. Основни суд је након спроведених доказа, који су таксативно наведени на 3. страници образложења, истакао да је предмет спора тужиочев захтјев којим тражи исплату накнаде нематеријалне штете због повреде угледа и части, у складу са Законом о заштити од клевете. Међу парничним странкама је било спорно да ли су изнесене информације у спорном тексту истините или не, да ли је наводима из спорног текста тужиоцу нанесена нематеријална штета, односно да ли су апеланти за то одговорни.

9. Основни суд је истакао да је његов задатак да испита да ли наводи који су изнесени у спорном тексту представљају клевету, у смислу одредбе члана 5 Закона о заштити од клевете. Затим се Основни суд позвао и на став 1 члана 5 тог закона, који прописује да су за клевету изнесена у средствима јавног информисања одговорни аутор, одговорни уредник, издавач, као и лице које је на ефикасан начин контролисало садржај тог издавања. Надаље је првостепени суд нагласио да се приликом разматрања таквих предмета полази од тога да је лице које је изнијело клевету у ствари изнијело неистину, тако да на том лицу лежи терет доказивања да је клеветничка изјава истинита, али се терет доказивања не занемарује ни на тужиочевој страни.

10. Првостепени суд је навео да је након пажљиве анализе спорног текста закључио да су у спорном тексту у суштини изнесене чињенице које је другоапелант добио од групе "јањарских Бошњака", односно од Јусуфа Грухоњића, што је другоапелант потврдио на расправи, којима је тужилац оптужен за бројне малверзације и злоупотребу положаја, па би се наводи изнесени у тексту могли посматрати као конкретне чињенице које би објективно могле представљати

клевету стога што, како је истакао Основни суд, апеланти у вријеме објављивања спорног текста нису имали довољно разлога да вјерују да су информације које су у тексту објављене тачне (другоапелант је на расправи одржаној 14. фебруара 2014. године рекао да није био упознат са спорном ситуацијом у Јањи прије разговора са Јусуфом Грухоњићем), што дакле значи да другоапелант није претходно извршио разумну проверу навода који су објављени у спорном тексту.

11. Надаље, тужилац је током поступка као доказ да је 10.000 америчких долара које му је уручио турски амбасадор доставио документацију везану за донације које је расподјелио од новца који је добио од турског амбасадора у БиХ (исцрпније о томе на 6. страници образложења), па су сходно томе оцијенени као неосновани наводи апеланата да у тексту нису износили и преносили било какве неистине о тужиоцу, нити је тачна тврдња изнесена у тексту да нико од донације није видио ни цента, јер је из спроведених доказа произашло супротно, при чему апеланти ничим нису доказали да тужилац своју функцију користи за лично богаћење.

12. Основни суд је сходно свему наведеном закључио да се у конкретном случају ради о клевети јер су чињенице које се износе или преносе неистините и морају проузроковати штету лицу на које се односи тако што шкоди његовом угледу, што је фактичко питање које се мора утврдити у сваком конкретном случају, што је тужилац и доказао достављањем доказа о донацијама, при чему апеланти нису доказали супротно.

13. Чињенично изражавање као елемент клевете, како је истакао Основни суд, мора бити озбиљно тако да код трећих лица може створити убјеђење о постојању одређених чињеница, при чему последице наступања клевете наступају оног тренутка када је неистинита информација продрла у јавност и да за њу зна барем још једно лице, што у конкретном случају није спорно јер су наводи туженог путем штампаног медија били презентовани широј јавности. Приликом одмјеравања висине накнаде Основни суд је узео у обзир, поред демантија који је објављен у име Савјета Мјесне заједнице Јања, чији је тужилац предсједник, и чињеницу да је тужилац посредством пуномоћника 23. маја 2013. године послао првоапеланту приједлог у форми опомене пред тужбу да првоапелант у новинама "Press" објави извињење тужиоцу тако да наведе да је спорни текст објављен без поузданих доказа. Узимајући у обзир све наведено, Основни суд је оцијенио да су неистините информације које су изнесене у спорном тексту неспорно нашкодиле тужиоциевом угледу, а повреда угледа доводи до душевних болова и на ту околност није потребно спроводити доказ вјештачењем (став Врховног суда у предмету 80 0 П 04558 10 Рев), па о висини тог вида штете суд одлучује према слободној оцјени, сходно члану 200 Закона о облигационим односима (у даљњем тексту: ЗОО), у вези с чланом 127 Закона о парничном поступку (у даљњем тексту: ЗПП).

14. Основни суд је оцјењујући све околности конкретног случаја, у смислу члана 11 став 1 Закона о заштити од клевете, сходно којој обештећење треба да буде размјерно нанесеној штети, при чему је имао у виду и став Европског суда за људска права (у даљњем тексту: Европски суд) о границама дозвољене критике када су у питању јавне личности (*Lopez Gomez da Silva protiv Portugala*, одлука из 2000. г.) утврдио да правична накнада у досуђеном износу за тужиоца представља примјерену сатисфакцију за штету коју су му нанјели апеланти, па је тужбени захтјев дјелимично усвојен на начин као у изреци пресуде.

15. Одлуку о трошковима поступка Основни суд је донио на основу чл. 386 и 387 ЗПП, у вези с чланом 2

тарифни бр. 2, 9 и 12 Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката ("Службени гласник Републике Српске" број 68/05) и одредбама Закона о судским таксама, па су сходно наведеном апеланти обавезани да тужиоцу солидарно исплате трошкове поступка у складу с коначним успјехом у спору, и то: за састав тужбе 160,00 КМ, за заступање пуномоћника на два рочишта по 160,00 КМ, таксу на тужбу 200,00 КМ и пресуду 100,00 КМ, уз нагласак да су наведени трошкови обрачунати у складу с вриједношћу спора, што укупно износи 780,00 КМ.

16. Окружни суд је одлучујући о жалби апеланата донио Пресуду број 80 0 П 049197 14 Гж од 15. августа 2014. године којом је жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио, уз одбијање захтјева за накнаду трошкова жалбеног поступка.

17. Окружни суд је након испитивања оспорене пресуде навео да су апеланти у спорном тексту изнијели неистине на тужбичев рачун оптужујући га за бројне малверзације, "мутне послове" и злоупотребу службеног положаја, односно да своју функцију тужилац користи искључиво за лично богаћење. Надаље се Окружни суд осврнуо на дио текста у ком се говорило о донацији коју је "турски амбасадор тужиоцу уручио на руке 10.000 америчких долара за помоћ Јањи од чега нико није видио ни цента, а састанак је одржан у једној приватној кафани која је од центра удаљена око три километра". Окружни суд је навео да је неистинитост тог дијела текста тужилац доказао достављајући документацију из које је произашло у које сврхе је потрошена донација турског амбасадора, тако да такав вид преношења неистинитих информација представља клевету с обзиром на то да би свако разумно и праведно лице сврстало тужиоца у ред лица која раде незаконито, при чему је тужилац доставио доказе из којих је видљиво да примљену донацију није задржао за себе, већ је донацију расподјелио у хуманитарне сврхе.

18. У таквој чињеничној ситуацији Окружни суд је навео да је, утврђујући да по свом садржају дато саопштење представља клевету, у смислу члана 5 Закона о заштити од клевете, које је објављено под другоапелантовим именом, првостепени суд правилно закључио да аутор текста није доказао да су објављене информације истините. Исто тако, околност што је текст изнесен тако да је у њему пренесено казивање трећег лица, односно "групе лица", како стоји у самом тексту, не ослобађа апеланте од грађанскоправне одговорности за оно што је у виду неистинитих чињеница изнесено у тексту, с обзиром на одредбе члана 5 Закона о заштити од клевете. Окружни суд је навео да је тачно да је одредбама Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција) свакоме загарантована слобода изражавања, па и слобода штампе, али је истим тим одредбама та слобода ограничена и заштитом угледа или права других (члан 10 Европске конвенције). Међутим, наводи у спорном тексту којима се етикетира тужилац као финансијски манипулатор који је склон финансијским малверзацијама не могу се правдати слободом изражавања и слободом штампе јер оне непотребно одступају од новинарске етике у демократском друштву. Осим тога, терет доказивања истинитости спорних навода био је на апелантима.

19. Надаље се Окружни суд позвао на одредбу члана 13 Закона о заштити од клевете којом је прецизирано да је тај закон *lex specialis* у односу на све друге законе, тако да ће се за све што није регулисано тим законом, примјењивати, између осталих, одредбе ЗОО-а и ЗПП које су на снази у Републици Српској, па је, сходно томе, према оцјени Окружног суда, првостепени суд правилно примијенио одредбе члана 200 ЗОО-а приликом досуђивања накнаде,

водећи рачуна о значају повријеђеног добра и циљу ком та накнада служи.

20. Неоснованим су оцијењени приговори апеланата да је тужбени захтјев неоснован и из разлога што тужилац апелантима није доставио деманти навода из спорног чланка, нити је тражио да се деманти навода објави, што је према мишљењу апеланата била његова обавеза како би отклонио штету коју је претрпио. У вези с тим, Окружни суд је навео да непоступање по одредби члана 8 Закона о заштити од клевете која прописује да је оштећени дужан да предузме све потребне мјере да ублажи штету узроковану изражавањем неистинитих чињеница, а нарочито штетнику поднесе захтјев за исправку тог изражавања, не може се тумачити као пропуст због ког се губи право на остваривање заштите од клевете. Подношење захтјева за накнаду штете је ограничено у смислу одређеног рока застарјелости како је прописано чланом 12 Закона о заштити од клевете, а предвиђена "обавеза ублажавања штете", у смислу члана 8 Закона о заштити од клевете значајна је приликом утврђивања висине штете, како то прописује члан 11 Закона о заштити од клевете који регулише питање обештећења.

IV. Апелација

а) Наводи из апелације

21. Апеланти сматрају да је оспореним одлукама повријеђено њихово право из члана II(3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције, члана II(3х) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције и члана 17 Европске конвенције. Надаље, апеланти указују на то да су редовни судови утврдили висину нематеријалне штете у виду душевних болова, а да током поступка на те околности нису пружени докази, позвавши се у том смислу на став Уставног суда заузет у предмету *АП 3001/10* од 5. септембра 2013. године. Сматрају да су редовни судови произвољно примијенили одредбе Закона о заштити од клевете јер су погрешно утврдили да су они оклеветали тужиоца и да су због тога одговорни, иако апеланти у спорном чланку нису износили ни преносили било какве неистине о тужиоцу већ су у спорном тексту тачно и вјерно пренијели сазнања која су добили од трећих лица (својих извора). У том смислу истичу да се њима обратила неколицина становника МЗ Јања који су тужиоца оптужили као једног од главних криваца за тешку животну ситуацију у Јањи, при чему су навели неке од примјера за које су сматрали да се ради о тужоочевом коришћењу функције за лично богаћење и који су изразили своје мишљење о тужиоцу, при чему су они само вјерно пренијели њихово мишљење, па између осталог, и да тужилац нема потребну квалификацију за позицију доградоначелника Бијељине. Посебно је у спорном тексту наведено да грађани Јање сматрају да донацију од 10.000 америчких долара коју је тужилац примио од турског амбасадора у БиХ нико није видио. Апеланти посебно указују на то да судови тврдње које су изнесене у тексту приписују апелантима, иако су они само пренијели тврдње и мишљење "неколицине грађана Јање". Надаље, указују на то да су у тексту пренијели дословно и истинито ставове неколицине "јањарских Бошњака" и да је спорни текст припремљен у складу с етичким кодексом новинара, па на тај начин сматрају да тужиоца заправо нису ни оклеветали, нити су одговорни за наводе изнесене у тексту, јер су само објективно пренијели размишљања неколицине незадовољних становника из Јање. Оспоравају и чињеницу да тужилац никада није упутио деманти на спорни текст, а што му је била обавеза, о чему судови нису водили рачуна. Затим оспоравају и одлуку о трошковима поступка коју су редовни судови засновали на одредби члана 386 ЗПП

тврдећи да је тужилац у поступку успио тек незнатно, односно 20%, па да сходно томе није било мјеста за примјену члана 386 ЗПП.

22. Апеланти су предложили да се апелација усвоји и утврди кршење њихових права на која су се позвали, те да се оспорена пресуда Окружног суда укине и предмет врати том суду на поновно суђење у складу с Европском конвенцијом и Уставом Босне и Херцеговине, те да се Окружном суду наложи да у цијелости одбије тужбени захтјев и тужилац обавезе да апелантима накнади трошкове поступка сходно прецизираном трошковнику.

б) Одговор на апелацију

23. Окружни суд је у одговору на апелацију све приговоре оцијенио неоснованим нагласивши да у свему остаје при образложењу датом у оспореној пресуди.

24. Основни суд је навео да пресудом тог суда нису повријеђена права апеланата на која су се у апелацији неосновано позвали.

25. У исцрпном одговору на апелацију тужоочев пуномоћник је све апелационе приговоре оцијенио неоснованим јер је у спорном тексту неодговорно објављено више неистина, односно трачева о тужиоцу, и то не случајно, јер је тужилац опозиција владајућој структури на нивоу Републике Српске који није хтио да се укључи у "обарање" градоначелника Бијељине Мичића. Наводи се, између осталог, да је тужилац због објављивања спорног текста имао здравствене проблеме који су детаљно описани у одговору. Још је наглашено да апеланти очигледно имају жељу да им неко омогући да клевету, вријеђају и сл. и да за то не буду кажњени све под заштитом права на слободу изражавања на коју су се позвали.

V. Релевантни прописи

26. У **Закону о заштити од клевете** ("Службени гласник Републике Српске" број 37/01) релевантне одредбе гласе:

Општи део

Члан 1. став 1. тачка а)

Овим законом уређују се прихватљива ограничења слободе изражавања у погледу грађанске одговорности за штету нанесену угледу физичког или правног лица изношењем или проношењем нечег неистинитог и потврђује да:

а) право на слободу изражавања, које је гарантовано Уставом Републике Српске и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, представља један од основа демократског друштва, посебно када се ради о питањима од политичког и јавног интереса;

Члан 5.

Одговорност за клевету

(1) Свако пословно способно лице које проузрокује штету угледу физичког или правног лица изношењем или проношењем изражавања нечег неистинитог, идентификујући то лице трећем лицу, одговорно је за клевету, ако је то лице проузроковало штету у својству аутора, уредника или издавача изражавања, или у својству лица које је на неки други начин ефикасно контролисало садржај тог изражавања, као и правно лице које је објавило изражавања.

(2) Лице из става 1. овог члана је одговорно за изазвану штету ако је намјерно или услед непажње изнијело или пронело изражавања.

(3) Када се изражавања односи на питања од политичког или јавног интереса, лице из става 1. овог члана је одговорно за изазвану штету изношењем или проношењем

изражавања ако је то лице знало да је изражавање неистинито или је непажњом занемарило неистинитост изражавања. Исти стандард одговорности примјењује се ако је оштећени био или је јавни службеник или је кандидат за функцију у јавном органу и ако врши, према општем схватању јавности, значајан утицај на питања од политичког или јавног интереса.

Обавеза ублажавања

Члан 8.

Тужилац у смислу овог закона предузима све потребне мере да ублажи сву штету узроковану наводним клеветничким изражавањем, а нарочито укључујући захтев за исправку коју упућује туженом.

Накнада штете

Члан 11. став (1)

(1) Накнада штете врши се искључиво са намером надокнаде штете нанесене уследу оштећеног, а та надокнада мора бити пропорционална проузрокованој штети. При утврђивању накнаде штете, суд узима у обзир све околности случаја, нарочито укључујући све подузете мере да би се ублажила проузрокована штета, као што су: објављивање исправке, опозивање изјаве или извињење, чињеницу да ли је штетник стекао новчану корист учињеним изношењем или проношењем изражавања, или чињеницу да би износ додељене штете могао имати за последицу велике материјалне потешкоће или банкрот штетника.

Члан 13.

Овај закон је *lex specialis* у односу на све друге законе. За све што није регулисано овим законом примењиваће се одредбе Закона о облигационим односима, Закона о извршном поступку и Закона о парничном поступку који су на снази у Републици Српској.

27. У Закону о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85, 46/85 и 57/89; "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96 и 39/03) релевантне одредбе гласе:

Члан 154. став 1.

(1) Ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.

Члан 200.

(1) За претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству.

(2) Приликом одлучивању о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштеном сврхом.

28. У Закону о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске" бр. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 и 49/09) у тексту који је важио у релевантном периоду битне одредбе гласе:

Члан 7. став (1)

(1) Странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтјеве и да изводе доказе којима се утврђују те чињенице.

Члан 8.

Које ће чињенице узети као доказане одлучује суд на основу слободне оцјене доказа. Суд ће савјесно и брижљиво оцијенити сваки доказ засебно и све доказе заједно.

Члан 127.

Ако се утврди да странци припада право на накнаду штете, на новчани износ или на замјениве ствари, али се тачна висина износа, односно количина ствари не може утврдити или би се могла утврдити само с несразмјерним теškoћама, суд ће о овом одлучити, по својој оцјени.

Члан 386.

(1) Странка која у цијели изгуби парницу дужна је да противној странци накнади трошкове.

(2) Ако странка дјелимично успије у парници, суд може с обзиром на постигнути успјех, одредити да свака странка подмирује своје трошкове или да једна странка накнади другој сразмјеран дио трошкова.

(3) Суд може одлучити да једна странка накнади све трошкове које је друга странка имала, ако противна странка није успјела само у сразмјерно незнатном дијелу свог захтјева, а због тог дијела нису настали посебни трошкови.

(4) Према резултату доказивања суд ће одлучити да ли ће трошкове из члана 385. став 4. овог закона сносити једна или обе странке или ће ти трошкови пасти на терет трошкова суда.

Члан 387.

(1) При одлучивању који ће се трошкови надокнадити странци суд ће узети у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице. О томе који су трошкови били потребни, као и о висини трошкова, одлучује суд оцјењујући брижљиво све околности.

(2) Ако је прописана тарифа за награде адвоката или за друге трошкове, ови трошкови одмјериће се по тој тарифи.

VI. Допустивост

29. У складу с чланом VI/36) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом Уставу када она постану предмет спора због пресуде било ког суда у Босни и Херцеговини.

30. У складу с чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме оспорава, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако је поднесена у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку који је користио.

31. У конкретном случају предмет оспоравања апелацијом је Пресуда Окружног суда број 80 0 П 049197 14 Гж од 15. августа 2014. године против које нема других дјелотворних правних лијекова могућих према закону. Затим, оспорену пресуду апеланти су примили 29. августа 2014. године, а апелација је поднесена 28. октобра 2014. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 18 став (1) Правила Уставног суда. Коначно, апелација испуњава и услове из члана 18 ст. (3) и (4) Правила Уставног суда, јер не постоји неки други формални разлог због ког апелација није допуштена, нити је очигледно (*prima facie*) неоснована.

32. Имајући у виду одредбе члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 18 ст. (1), (3) и (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да апелација испуњава услове у погледу допуштивости.

VII. Меритум

33. Апеланти оспоравају наведене пресуде тврдећи да су тим пресудама повријеђена њихова права из члана II/3е)

Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције, члана II/3х) Устава Босне и Херцеговине, члана 10 Европске конвенције и члана 17 Европске конвенције.

Право на слободу изражавања

34. Члан II/3х) Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и слободу из става 2 овог члана, а она обухватају:

х) Слободу изражавања

35. Члан 10 Европске конвенције гласи:

(1) Свако има право на слободу изражавања. Ово право обухвата слободу сопственог мишљења, примања и саопштавања информација и идеја без мијешања јавне власти и без обзира на границе. Овај члан не спречава државе да захтијевају дозволе за рад радио, телевизијских и кинематографских компанија.

(2) Пошто остваривање ових слобода повлачи за собом дужности и одговорности, оно се може подвргнути формалностима, условима, ограничењима или казнама прописаним законом и неопходним у демократском друштву у интересу националне безбједности, територијалног интегритета или јавне безбједности, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, заштите угледа или права других, спречавања откривања информација добијених у повјерењу, или ради очувања ауторитета и непристрасности судства.

а) Општи принципи

36. Према добро утврђеној пракси Европског суда за људска права (у даљем тексту: Европски суд) и Уставног суда, слобода изражавања је суштински основ демократског друштва и један од основних услова за његов напредак, као и за напредак сваког појединца. Ова слобода се уз ограничења из става 2 члана 10 Европске конвенције не односи само на "информације" или "идеје" које су примљене позитивно или се сматрају неувредљивим или према њима нема става, већ и на оне које вријеђају, шокирају и узнемирују, што су захтјеви плурализма, толеранције и слободоумља, без којих нема демократског друштва (види Европски суд, *Selistö против Финске*, пресуда од 16. новембра 2004. године, апликација број 56767/00, став 46, и Уставни суд, Одлука број АП 1203/05 од 27. јуна 2006. године). Ова слобода ипак није апсолутна и може да буде ограничена због околности и под условима наведеним у ставу 2 члана 10 Европске конвенције под којима се јавна власт може мијешати у уживање слободе изражавања. Стога је кључна улога и задатак независног судства да се у сваком појединачном случају јасно утврди граница између оправданих и потребних, те неоправданих и непотребних ограничења, која неки принцип потврђује као правило или га негира као пуку декларацију.

37. Европски суд је такође указао на то да тест "неопходности у демократском друштву" захтијева да се при одлучивању да ли је прекршен члан 10 Европске конвенције одлучи да ли "мијешање" домаћих власти у ову слободу кореспондира "хитној друштвеној потреби", да ли је пропорционално легитимном циљу који се жели постићи и да ли су разлики и оправдања које су дали надлежни органи за такво мијешање релевантни и довољни. С тим циљем је потребно утврдити да ли су домаће власти примјениле стандарде који су у складу с принципима утјеловљеним у члану 10 Европске конвенције, као и да ли су домаће власти засновале своје одлуке на прихватљивој анализи релевантних чињеница. Такође, мора се утврдити да ли је постигнут правичан баланс у заштити двију вриједности гарантованих Европском конвенцијом које могу бити у супротности једна

другој: с једне стране слобода изражавања из члана 10 Европске конвенције и, с друге стране, право лица које је текстом нападнуто да заштити своју репутацију, које је заштићено чланом 8 Европске конвенције у оквиру права на приватни живот (види Европски суд, *Chaivu и др. против Француске*, пресуда од 29. јуна 2004. године, апликација број 64915/01, став 70).

38. Како су и Европски суд, а и Уставни суд у својим ранијим одлукама у вези с истим питањем већ указали, постоји јасна дистинкција између информације (чињенице) и мишљења (вриједносне оцјене), зато што се постојање чињенице може доказати, а за истину на основу вриједносне оцјене не може се дати доказ (види Европски суд, *Lingens против Аустрије*, пресуда од 8. јула 1986. године, серија А, број 103, став 46, и Уставни суд, Одлука број АП 1004/04 од 2. децембра 2005. године). С друге стране, штампа игра веома важну улогу у демократском друштву. Иако не смије прекорачити одређене границе, нарочито имајући у виду заштиту репутације и права других и потребу спречавања објављивања повјерљивих информација, дужност штампе је, на начин који је у складу с њеним дужностима и одговорностима, пружити и саопштити информације и идеје о свим питањима од јавног интереса, укључујући и информације које се тичу понашања званичника власти. Не само да је дужност штампе да пренесе такве информације и идеје, већ је и право јавности да добије такве информације. Члан 10 Европске конвенције штити не само суштину изнесених идеја и информација већ и форму у којој су оне пренесене, а новинарска слобода укључује и одређени степен претјеривања или чак и провокације (види Европски суд, *Хрицо против Словачке*, пресуда од 20. јула 2004. године, апликација број 49418/99, став 40 [e]).

39. Такође, члан 10 Европске конвенције не гарантује неограничену слободу изражавања, чак ни кад се ради о извјештавању штампе о озбиљним питањима од јавног интереса. Према ставу 2 члана 10 Европске конвенције, уживање у слободи изражавања укључује "дужности и обавезе" које се примјењују и на штампу, а које нарочито постају значајне када се напада репутација приватних лица и када се умањују "права других". Због тога се у погледу чињеница новинарима узима у обзир одбрана да су поступали *bona fide* у настојању пружања јавности тачних и поузданих информација у складу с новинарском етиком (види већ цитирану пресуду *Selistö*, став 54). У принципу, одбрана на основу искрене намјере једна је врста замјене за доказивање истинитости. Када новинар има оправдан циљ, када је у питању нешто значајно за јавност и када су уложени разумни напори у потврђивање чињеница, медији се неће сматрати одговорним чак и у случају да се испостави да су чињенице биле неистините.

40. На крају, мало је простора унутар члана 10 став 2 Европске конвенције за ограничавање политичког говора или дебате о питањима од јавног интереса. Штавише, границе прихватљивог критицизма су шире кад су у питању јавне личности као што су политичари, него кад су у питању приватна лица. За разлику од приватних лица, јавне личности се неизбјегно и свјесно стављају пред оцјену јавности, а њихове ријечи и дјела су изложени пажљивијем испитивању јавности, па стога морају показати и већи степен толеранције (види већ цитирану пресуду *Хрицо*, став 40).

б) Примјена наведених принципа у конкретном случају

41. Доводећи наведене опште принципе у везу с чињеницама конкретног предмета, Уставни суд запажа да је оспореним одлукама дошло до мијешења у право апеланата на слободу изражавања јер су њима они обавезани да

тужиоцу због навода из спорног текста којим су апеланту нарушили углед и част исплате накнаду на име нематеријалне штете.

42. Потом, Уставни суд запажа да су оспорене пресуде донесене на основу Закона о заштити од клевете, ЗОО-а и ЗПП, те да је стога мијешање у уживање слободе изражавања прописано законом. Ови закони су јавно објављени у службеном гласилу, њихов текст је јасан, приступачан и предвидљив, а осим тога Закон о заштити од клевете, како је Уставни суд већ напоменуо у својим раније донесеним одлукама, пружа већи степен заштите слободе изражавања од минимума предвиђеног Европском конвенцијом.

43. Надаље, Уставни суд примјеђује да су оспорене пресуде донесене у грађанској парници коју је покренуо тужилац против апеланата због nanoшења штете његовом угледу, па је јасно да је циљ мијешања заштита "угледа или права других" из члана 8 Европске конвенције, односно угледа тужиоца, што је, свакако, легитиман циљ.

44. Како је већ речено, "циљ" на који се оспорене пресуде позивају јесте заштита "угледа или права других", а "средство" је налог суда апелантима да тужиоцу надокнаде штету коју су нанјели његовом угледу. Да би се доказало да је мијешање било "неопходно у демократском друштву" потребно је доказати да постоји "хитна друштвена потреба" која је тражила конкретно ограничење у остваривању слободе изражавања. Хитна друштвена потреба огледа се у успостављању правичне равнотеже између два заштићена добра, а то су право слободе изражавања, заштићено чланом 10 Европске конвенције и право појединца на заштиту свог угледа, заштићено чланом 8 Европске конвенције.

45. У вези с питањем постојања "хитне друштвене потребе", Уставни суд запажа да су редовни судови у оспореним пресудама анализирали спорни текст под насловом "Гдје је нестало 10.000 долара – Бошњаци из Јање кивни на Хусу Зечкановића" у ком су апеланти пренијели изјаве неколицине незадовољних "јањарских Бошњака" (иако је током поступка утврђено да се ради о само једном човјеку) у ком је тужилац оптужен за финансијске малверзације и злоупотребу службеног положаја у корист личних интереса, те је у вези с тим наведено да "од донације у износу од 10.000 америчких долара коју је тужилац примио од турског амбасадора у БиХ нико није видио ни цента" што је посебно апострофирано у наслову спорног текста. Уставни суд прихвата закључак редовних судова да овај дио спорног текста представља чињеничне наводе, а не вриједносне судове. Такође, Уставни суд прихвата у цијелости и став редовних судова да истинитост ових чињеничних навода апеланти нису доказали, нити су покушали да докажу, нити су прије преношења ових информација предузели разумне кораке да провјере истинитост тих навода, осим што се бране тврдњама да су заправо само дословно и истинито пренијели ставове незадовољних "јањарских Бошњака" што апеланте, сходно члану 5 Закона о заштити од клевете, не екскулпира од одговорности. Уставни суд такође запажа да су редовни судови утврдили да апеланти прије објављивања спорног текста нису располагали са било каквим информацијама о стању у Јањи, нити су спроводили било каква истраживања у вези са евентуалним финансијским или другим малверзацијама на том подручју, па се сходно свему изнесеном у таквим околностима не може извести закључак да су апеланти поступали *bona fide* у настојању пружања јавности тачних и поузданих информација, у складу с новинарском етиком, на коју се позивају. Уставни суд такође запажа да је тужилац током поступка доставио документацију везану за расподјелу донираних средстава у износу од 10.000

америчких долара, којом је доказао на који начин је донација распоређена у хуманитарне сврхе.

46. Надаље, Уставни суд подсјећа на то да су информације у спорном тексту у ком су апеланти пренијели став једног незадовољног "јањарског Бошњака" биле усмјерене на дисквалификацију тужиоца који је у то вријеме обављао функцију доградоначелника Бијељине и председника Савјета Мјесне заједнице Јања, који је у тексту етикетан као финансијски манипулатор и као лице недорасло функцији коју обавља имајући у виду школску спрему, а све посебно у контексту донације од 10.000 америчких долара за коју је тужилац доставио доказ на који начин је распоређена. Уставни суд сматра да, иако обавјештавање јавности о евентуалним злоупотребама које чине јавне личности јесте легитиман циљ новинара и медија у демократском друштву, у околностима конкретног случаја општи интерес који дозвољава покретање питања о евентуалним незаконитим понашањима јавних личности не може се бранити изношењем информација за које није утврђена истинитост, које представљају напад на њихов углед и које се због тога не могу сматрати критиком коју су они дужни толерисати с обзиром на послове и функцију коју обављају. Стога, Уставни суд сматра да су редовни судови доношењем оспорених пресуда правилно оцијенили постојање "хитне друштвене потребе" успостављања равнотеже између слободе медија и заштите тужиоцевог угледа.

47. Надаље, Уставни суд указује на то да се у конкретном случају ради о накнади нематеријалне штете због нарушавања части и угледа тужиоца, који представљају вриједност чију заштиту не треба доводити у питање. Уставни суд подсјећа на то да је у својим бројним одлукама (види, између осталих, Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број *АП 3222/12* од 12. јануара 2016. године, став 47, доступна на www.ustavisud.ba) изнио став да се приликом појмовног одређења части и угледа свака људска индивидуа одликује тим категоријама које су саставни, неодвојиви дио њене личности. Част се најчешће дефинише као скуп нематеријалних вриједности које човјек поседује као људско биће и као припадник одређене друштвене заједнице, а стиче се рођењем. С друге стране, о угледу се најчешће говори као о другој страни части, тзв. спољној части која подразумева уважавање које човјек има у друштвеној заједници. На тај начин одређени, част и углед представљају неодвојиве категорије које се могу посматрати с различитих аспеката, па и с аспекта њихове грађанскоправне заштите, при чему одмјеравање новчане накнаде нематеријалне штете у погледу начина утврђивања висине штете као санкције која представља мијешање у слободу изражавања врло деликатан и сложен поступак с обзиром на веома различиту морално-психичку конституцију сваког појединца и све остале околности под којима се догодила штета која је за последицу имала повреду нематеријалних добара оштећеног.

48. У вези с тим, на супрот тврдњама апеланата према којима се штета мора доказати у смислу релевантних одредаба ЗОО-а у сваком појединачном случају, Уставни суд подсјећа на то да је у цитираној одлуци нагласио да не постоји "листа доказа" на основу којих би домаћи судови процјењивали која би санкција представљала мијешање које је пропорционално циљу који се жели постићи, нити се може очекивати извођење доказа којим би се на егзактан начин утврдио интензитет и трајање настале нематеријалне штете. Стога, судови нису ограничени посебним формалним доказним средствима, нарочито не извођењем доказа вјештачењем у правцу утврђивања "јачине и трајања душевних боли" већ приликом одмјеравања санкције редовни

судови узимају у обзир низ фактора значајних за конкретни предмет и на основу слободне процјене утврђују релевантне околности сваког конкретног случаја, при чему не смије изостати прихватљива анализа релевантних принципа.

49. У контексту наведеног, имајући у виду околности конкретног случаја, Уставни суд сматра да у конкретном случају таква анализа редовних судова није изостала. Наиме, Уставни суд запажа да су редовни судови приликом одмјеравања висине нематеријалне штете имали у виду одредбе члана 11 Закона о заштити од клевете, члана 200 ЗОО-а, које су довели у везу с чланом 127 ЗПП, те су оцјењујући све околности конкретног случаја, укључујући и чињеницу да тужилац лично није предузео законом прописану радњу из члана 8 Закона о заштити од клевете, али да је саопштење за јавност Савјета Мјесне заједнице Јања у виду демантија објављено 1. јуна 2013. године у истим новинама, те да је тужилац посредством пуномоћника тражио да се објави извињење у тексту у ком би било наведено да је спорни текст објављен без поузаних података, Уставни суд сматра да редовни судови приликом одмјеравања новчане накнаде у износу од 2.000,00 КМ, као санкције која представља мијешање у право на слободу изражавања, нису поступали пуким аутоматизмом, нити произвољно, већ су поступали у складу с дискреционим овлашћењем у оквиру своје слободне процјене која је ограничена искључиво захтјевом пропорционалности израженим у члану 10 Европске конвенције, при чему није изостала прихватљива анализа свих релевантних принципа. Уставни суд сматра да је мјера која је предузета ради заштите угледа и части тужиоца, односно досуђивање накнаде штете у износу од 2.000,00 КМ пропорционална тежини повреде његовог угледа, као и тежини мијешања судова у слободу изражавања, те сматра да су оспорене одлуке донесене у складу с чланом 10 Европске конвенције.

50. На основу изложеног, Уставни суд сматра да је мијешање у право апеланата на слободу изражавања било "неопходно у демократском друштву", те да стога оспореним пресудама није прекршено право апеланата на слободу изражавања.

51. Стога, Уставни суд закључује да у околностима конкретног случаја нема кршења права из члана II(3x) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције.

Остали наводи

52. Апеланти оспорене пресуде доводе и у контекст кршења права на правично суђење из члана II(3e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције у контексту погрешно утврђеног чињеничног стања и произвољне примјене права. Уставни суд сматра да су такви приговори неосновани јер су редовни судови за своје одлуке дали јасне и аргументоване разлоге у којима Уставни суд не уочава произвољност нити у једном сегменту, укључујући сегмент досуђених трошкова поступка. Наиме, Уставни суд запажа да је првостепени суд одлуку о трошковима поступка донио примјеном чл. 386 став (2) и 387 ЗПП, па имајући у виду садржај цитираних одредаба Уставни суд не уочава произвољност у образложењу Основног суда да апеланти накнаде трошкове поступка размјерно тужиоцевом дјеломичном успјеху у предметној парници, при чему су детаљно, уз позивање на адвокатску тарифу и Закон о судским таксама, навели који су то били неопходни трошкови који су тужиоцу досуђени. Сходно наведеном, Уставни суд сматра да су и ови апелациони приговори неосновани.

53. У односу на приговоре везане за кршење права из члана 17 Европске конвенције, Уставни суд подсјећа на то да је чланом 17 Европске конвенције прописано да "ништа у

овој конвенцији не може се тумачити тако да подразумијева право било које државе, групе или лица да се упусти у било коју дјелатност или изврше неки чин који је усмјерен на поништавање било ког од наведених права и слобода, или на њихово ограничавање у мјери већој од оне која је предвиђена Конвенцијом". Из наведеног произилази да ова одредба Европске конвенције не заснива посебно индивидуално право него предвиђа правило тумачења чији је циљ заштита идеја, као и циља саме Европске конвенције (види Уставни суд, Одлука број У 62/01 од 5. априла 2002. године, став 14 и Одлука о допустивости и меритуму број АП 90/06 од 6. јула 2007. године, став 38, доступне на интернет страници Уставног суда, www.ustavnisud.ba). Стога, имајући у виду претходно изнесено у контексту апелационих приговора, Уставни суд сматра да у околностима конкретног случаја ништа не указује на то да је у смислу члана 17 Европске конвенције "поништено било које од наведених права и слобода", односно да је постојало "ограничење у већој мјери од оне која је предвиђена Конвенцијом", па сходно томе произилази да су и ови наводи апеланата неосновани.

VIII. Закључак

54. Уставни суд закључује да нема повреде права на слободу изражавања из члана II(3x) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције када је оспореним одлукама судова апелантима наложено да тужиоцу солидарно исплате накнаду на име нематеријалне штете која је нанесена угледу и части тужиоца изношењем неистинитих чињеница јер је "мијешање" било у складу са законом, имало за циљ "заштиту права других" и било је "неопходна мјера у демократском друштву", чиме је постигнута правична равнотежа између тужиоцевог права на углед и права апеланата на слободу изражавања.

55. Уставни суд закључује да нема ни повреде права на правично суђење из члана II(3e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције када из образложења пресуда редовних судова не произилази било каква произвољност која би за последицу довела до кршења наведеног права.

56. Уставни суд, такође, закључује да нема ни повреде права из члана 17 Европске конвенције јер у околностима предметног случаја ништа не упућује на закључак да је "поништено било које од наведених права и слобода", односно да је постојало "ограничење у већој мјери од оне која је предвиђена Конвенцијом".

57. На основу члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

58. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj AP 4632/14, rješavajući apelaciju DOO "NPC Internacional" Banja Luka i Saše Mirića, na osnovu člana VI/3.b Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) tačka b) i člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Mato Tadić, potpredsjednik
Valerija Galić, sutkinja
Miodrag Simović, sudija
Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 15. juna 2017. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neosnovana apelacija **DOO "NPC Internacional" Banja Luka i Saše Mirića** podnesena protiv Presude Okružnog suda u Bijeljini broj 80 O P 049197 14 Gž od 15. augusta 2014. godine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. "NPC Internacional" d.o.o. Banja Luka i Saša Mirić iz Banje Luke (u daljnjem tekstu: prvoapelant i drugoapelant, odnosno apelanti), koje zastupa Dejan Miletić, advokat iz Banje Luke, podnijeli su 28. oktobra 2014. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Okružnog suda u Bijeljini (u daljnjem tekstu: Okružni sud) broj 80 O P 049197 14 Gž od 15. augusta 2014. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Okružnog suda i Osnovnog suda u Bijeljini (u daljnjem tekstu: Osnovni sud) zatraženo je 20. septembra 2016. godine da dostave odgovor na apelaciju, a od punomoćnika tužitelja Huse Zečkanovića (u daljnjem tekstu: tužitelj) zatraženo je da to učini 12. aprila 2017. godine.

3. Okružni sud i Osnovni sud su odgovor na apelaciju dostavili u periodu od 23. septembra do 18. oktobra 2016. godine, a tužitelj punomoćnik je odgovor dostavio 24. aprila 2017. godine.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelacionih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.

5. Stavom 1. izreke Presude Osnovnog suda broj 80 O P 049197 13 P od 4. marta 2014. godine djelomično je usvojen tužiteljev tužbeni zahtjev kojim su apelanti obavezani da tužitelju solidarno isplate iznos od 2.000,00 KM zbog pretrpljenih duševnih bolova uslijed povrede ugleda i časti nastalih objavljivanjem neistinitih navoda u dnevnim novinama "Press" od 21. maja 2013. godine, te obavezani na isplatu troškova postupka u iznosu od 780,00 KM, dok je stavom 2. izreke iste presude u preostalom dijelu i preko dosuđenog iznosa tužbeni zahtjev odbijen.

6. Iz obrazloženja presude proizlazi da su prvoapelant kao izdavač i drugoapelant kao novinar, u dnevnim novinama "Press" broj 2120 od 21. maja 2013. godine, objavili tekst pod naslovom "Gdje je nestalo 10.000 dolara – Bošnjaci iz Janje kivni na Husu Zečkanovića" (u to vrijeme dogradonačelnik Bijeljine). Iz dokumenata je proizašlo da je u pripremi navedenog teksta drugoapelant informacije koje su objavljene u spornom tekstu preuzeo od "janjarskih Bošnjaka", te informaciju (pismo) prosljedio redakciji, a neki dijelovi pisma su i objavljeni u spornom tekstu. Nadalje je Osnovni sud uvidom u sporni tekst utvrdio da se u njemu tužitelj optužuje za brojne malverzacije i zloupotrebu službenog položaja, posebno za misteriozni nestanak 10.000 američkih dolara koje mu je na ruke uručio turski ambasador u BiH od čega niko nije vidio ni centa, a sastanak je održan u jednoj kafani koja je od centra udaljena oko tri kilometra. Potom je navedeno da tužitelj svoju funkciju obavlja isključivo za lično bogaćenje, o čemu postoje brojni dokazi, odnosno da tužitelj nije legitimni predstavnik "janjarskih Bošnjaka" jer je dobio samo 300 glasova od mogućih 5.000, a funkciju obavlja sa nepotpunom srednjom školom.

7. Tužitelj u tužbi tvrdi da su mu objavljivanjem spornog teksta od 21. maja 2013. godine narušeni ugled i čast, zbog čega je trpio duševne bolove jakog intenziteta, ali da je isto tako narušen i ugled Mjesne zajednice, odnosno Savjeta Mjesne zajednice Janja, čiji je predsjednik, jer je i njima nanescena šteta lažnim i zlonamjernim podmetanjima, te da je Savjet Mjesne zajednice Janja prigodnim saopštenjem od 23. maja 2013. godine obavijestio javnost da je rad Savjeta i tužitelja transparentan, da o svim donacijama postoji uredna dokumentacija, te su od apelanata tražili da objave njihovo reagiranje u vidu saopštenja, što je i učinjeno.

8. Osnovni sud je nakon provedenih dokaza, koji su taksativno navedeni na 3. stranici obrazloženja, istakao da je predmet spora tužiteljev zahtjev kojim traži isplatu naknade nematerijalne štete zbog povrede ugleda i časti, u skladu sa Zakonom o zaštiti od klevete. Među parničnim strankama je bilo sporno da li su iznesene informacije u spornom tekstu istinite ili ne, da li je navodima iz spornog teksta tužitelju nanescena nematerijalna šteta, odnosno da li su apelanti za to odgovorni.

9. Osnovni sud je istakao da je njegov zadatak da ispita da li navodi koji su izneseni u spornom tekstu predstavljaju klevetu, u smislu odredbe člana 5. Zakona o zaštiti od klevete. Zatim se Osnovni sud pozvao i na stav 1. člana 5. tog zakona, koji propisuje da su za klevetu iznesenu u sredstvima javnog informiranja odgovorni autor, odgovorni urednik, izdavač, kao i lice koje je na efikasan način kontroliralo sadržaj tog izdavanja. Nadalje je prvostepeni sud naglasio da se prilikom razmatranja takvih predmeta polazi od toga da je lice koje je iznijelo klevetu ustvari iznijelo neistinu, tako da na tom licu leži teret dokazivanja da je klevetnička izjava istinita, ali se teret dokazivanja ne zanemaruje ni na tužiteljevoj strani.

10. Prvostepeni sud je naveo da je nakon pažljive analize spornog teksta zaključio da su u spornom tekstu u suštini iznesene činjenice koje je drugoapelant dobio od grupe "janjarskih Bošnjaka", odnosno od Jusufa Gruhonjića, što je drugoapelant potvrdio na raspravi, kojima je tužitelj optužen za brojne malverzacije i zloupotrebu položaja, pa bi se navodi izneseni u tekstu mogli posmatrati kao konkretne činjenice koje bi objektivno mogle predstavljati klevetu stoga što, kako je istakao Osnovni sud, apelanti u vrijeme objavljivanja spornog teksta nisu imali dovoljno razloga da vjeruju da su informacije koje su u tekstu objavljene tačne (drugoapelant je na raspravi održanoj 14. februara 2014. godine rekao da nije bio upoznat sa spornom situacijom u Janji prije razgovora sa Jusufom Gruhonjićem), što dakle znači da drugoapelant nije prethodno izvršio razumnu provjeru navoda koji su objavljeni u spornom tekstu.

11. Nadalje, tužitelj je tokom postupka kao dokaz da je 10.000 američkih dolara koje mu je uručio turski ambasador dostavio dokumentaciju vezanu za donacije koje je raspodijelio od novca koji je dobio od turskog ambasadora u BiH (iscrpnije o tome na 6. stranici obrazloženja), pa su shodno tome ocijenjeni kao neosnovani navodi apelanata da u tekstu nisu iznosili i prenosili bilo kakve neistine o tužitelju, niti je tačna tvrdnja iznesena u tekstu da niko od donacije nije vidio ni centa, jer je iz provedenih dokaza proizašlo suprotno, pri čemu apelanti ničim nisu dokazali da tužitelj svoju funkciju koristi za lično bogaćenje.

12. Osnovni sud je shodno svemu navedenom zaključio da se u konkretnom slučaju radi o kleveti jer su činjenice koje se iznose ili prenose neistinite i moraju prouzrokovati štetu licu na koje se odnosi tako što škodi njegovom ugledu, što je faktičko pitanje koje se mora utvrditi u svakom konkretnom slučaju, što je tužitelj i dokazao dostavljanjem dokaza o donacijama, pri čemu apelanti nisu dokazali suprotno.

13. Činjenično izražavanje kao element klevete, kako je istakao Osnovni sud, mora biti ozbiljno tako da kod trećih lica može stvoriti uvjerenje o postojanju određenih činjenica, pri čemu

posljedice nastupanja klevete nastupaju onog trenutka kada je neistinita informacija prodrila u javnost i da za nju zna barem još jedno lice, što u konkretnom slučaju nije sporno jer su navodi tuženog putem štampanog medija bili prezentirani široj javnosti. Prilikom odmjeravanja visine naknade Osnovni sud je uzeo u obzir, pored demantija koji je objavljen u ime Savjeta Mjesne zajednice Janja, čiji je tužitelj predsjednik, i činjenicu da je tužitelj posredstvom punomoćnika 23. maja 2013. godine poslao prvoapelantu prijedlog u formi opomene pred tužbu da prvoapelant u novinama "Press" objavi izvinjenje tužitelju tako da navede da je sporni tekst objavljen bez pouzdanih dokaza. Uzimajući u obzir sve navedeno, Osnovni sud je ocijenio da su neistinite informacije koje su iznesene u spornom tekstu nesporno naškodile tužiteljevom ugledu, a povreda ugleda dovodi do duševnih bolova i na tu okolnost nije potrebno provoditi dokaz vještačenjem (stav Vrhovnog suda u predmetu 80 0 P 04558 10 Rev), pa o visini tog vida štete sud odlučuje prema slobodnoj ocjeni, shodno članu 200. Zakona o obligacionim odnosima (u daljnjem tekstu: ZOO), u vezi s članom 127. Zakona o parničnom postupku (u daljnjem tekstu: ZPP).

14. Osnovni sud je ocjenjujući sve okolnosti konkretnog slučaja, u smislu člana 11. stav 1. Zakona o zaštiti od klevete, shodno kojoj obeštećenje treba da bude razmjerno nanesej šteti, pri čemu je imao u vidu i stav Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) o granicama dopuštene kritike kada su u pitanju javne ličnosti (*Lopez Gomez da Silva protiv Portugala*, odluka iz 2000. g.) utvrdio da pravična naknada u dosuđenom iznosu za tužitelja predstavlja primjerenu satisfakciju za štetu koju su mu nanijeli apelanti, pa je tužbeni zahtjev djelomično usvojen na način kao u izreci presude.

15. Odluku o troškovima postupka Osnovni sud je donio na osnovu čl. 386. i 387. ZPP, u vezi s članom 2. tarifni br. 2, 9. i 12. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 68/05) i odredbama Zakona o sudskim taksama, pa su shodno navedenom apelanti obavezani da tužitelju solidarno isplate troškove postupka u skladu s konačnim uspjehom u sporu, i to: za sastav tužbe 160,00 KM, za zastupanje punomoćnika na dva ročišta po 160,00 KM, taksu na tužbu 200,00 KM i presudu 100,00 KM, uz naglasak da su navedeni troškovi obračunati u skladu s vrijednošću spora, što ukupno iznosi 780,00 KM.

16. Okružni sud je odlučujući o žalbi apelanata donio Presudu broj 80 0 P 049197 14 Gž od 15. augusta 2014. godine kojom je žalbu odbio i prvostepenu presudu potvrdio, uz odbijanje zahtjeva za naknadu troškova žalbenog postupka.

17. Okružni sud je nakon ispitivanja osporene presude naveo da su apelanti u spornom tekstu iznijeli neistine na tužiteljev račun optužujući ga za brojne malverzacije, "mutne poslove" i zloupotrebu službenog položaja, odnosno da svoju funkciju tužitelj koristi isključivo za lično bogaćenje. Nadalje se Okružni sud osvrnuo na dio teksta u kojem se govorilo o donaciji koju je "turski ambasador tužiocu uručio na ruke 10.000 američkih dolara za pomoć Janji od čega niko nije vidio ni centa, a sastanak je održan u jednoj privatnoj kafani koja je od centra udaljena oko tri kilometra". Okružni sud je naveo da je neistinitost tog dijela teksta tužitelj dokazao dostavljajući dokumentaciju iz koje je proizašlo u koje svrhe je potrošena donacija turskog ambasadora, tako da takav vid prenošenja neistinitih informacija predstavlja klevetu s obzirom na to da bi svako razumno i pravedno lice svrstalo tužitelja u red lica koja rade nezakonito, pri čemu je tužitelj dostavio dokaze iz kojih je vidljivo da primljenu donaciju nije zadržao za sebe, već ju je raspodijelio u humanitarne svrhe.

18. U takvoj činjeničnoj situaciji Okružni sud je naveo da je, utvrđujući da po svom sadržaju dato saopštenje predstavlja klevetu, u smislu člana 5. Zakona o zaštiti od klevete, koje je objavljeno pod drugoapelantovim imenom, prvostepeni sud

pravilno zaključio da autor teksta nije dokazao da su objavljene informacije istinite. Isto tako, okolnost što je tekst iznesen tako da je u njemu preneseno kazivanje trećeg lica, odnosno "grupe lica", kako stoji u samom tekstu, ne oslobađa apelante od građanskopravne odgovornosti za ono što je u vidu neistinitih činjenica izneseno u tekstu, s obzirom na odredbe člana 5. Zakona o zaštiti od klevete. Okružni sud je naveo da je tačno da je odredbama Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija) svakome zagarantirana sloboda izražavanja, pa i sloboda štampe, ali je istim tim odredbama ta sloboda ograničena i zaštitom ugleda ili prava drugih (član 10. Evropske konvencije). Međutim, navodi u spornom tekstu kojima se etiketira tužitelj kao finansijski manipulator koji je sklon finansijskim malverzacijama ne mogu se pravdati slobodom izražavanja i slobodom štampe jer one nepotrebno odstupaju od novinarske etike u demokratskom društvu. Osim toga, teret dokazivanja istinitosti spornih navoda bio je na apelantima.

19. Nadalje se Okružni sud pozvao na odredbu člana 13. Zakona o zaštiti od klevete kojom je precizirano da je taj zakon *lex specialis* u odnosu na sve druge zakone, tako da će se za sve što nije regulirano tim zakonom, primjenjivati, između ostalih, odredbe ZOO-a i ZPP koje su na snazi u Republici Srpskoj, pa je, shodno tome, prema ocjeni Okružnog suda, prvostepeni sud pravilno primijenio odredbe člana 200. ZOO-a prilikom dosuđivanja naknade, vodeći računa o značaju povrijeđenog dobra i cilju kojom ta naknada služi.

20. Neosnovanim su ocijenjeni prigovori apelanata da je tužbeni zahtjev neosnovan i iz razloga što tužitelj apellantima nije dostavio demanti navoda iz spornog članka, niti je tražio da se demanti navoda objavi, što je prema mišljenju apelanata bila njegova obaveza kako bi otklonio štetu koju je pretrpio. U vezi s tim, Okružni sud je naveo da nepostupanje po odredbi člana 8. Zakona o zaštiti od klevete koja propisuje da je oštećeni dužan da preduzme sve potrebne mjere da ublaži štetu uzrokovanu izražavanjem neistinitih činjenica, a naročito štetniku podnese zahtjev za ispravku tog izražavanja, ne može se tumačiti kao propust zbog kojeg se gubi pravo na ostvarivanje zaštite od klevete. Podnošenje zahtjeva za naknadu štete je ograničeno u smislu određenog roka zastarjelosti kako je propisano članom 12. Zakona o zaštiti od klevete, a predviđena "obaveza ublažavanja štete", u smislu člana 8. Zakona o zaštiti od klevete značajna je prilikom utvrđivanja visine štete, kako to propisuje član 11. Zakona o zaštiti od klevete koji regulira pitanje obeštećenja.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

21. Apelanti smatraju da je osporenim odlukama povrijeđeno njihovo pravo iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije i člana 17. Evropske konvencije. Nadalje, apelanti ukazuju na to da su redovni sudovi utvrdili visinu nematerijalne štete u vidu duševnih bolova, a da tokom postupka na te okolnosti nisu pruženi dokazi, pozivajući se u tom smislu na stav Ustavnog suda zauzet u predmetu *AP 3001/10* od 5. septembra 2013. godine. Smatraju da su redovni sudovi proizvoljno primijenili odredbe Zakona o zaštiti od klevete jer su pogrešno utvrdili da su oni oklevetali tužitelja i da su zbog toga odgovorni, iako apelanti u spornom članku nisu iznosili ni prenosili bilo kakve neistine o tužitelju već su u spornom tekstu tačno i vjerno prenijeli saznanja koja su dobili od trećih lica (svojih izvora). U tom smislu ističu da se njima obratila nekolicina stanovnika MZ Janja koji su tužitelja optužili kao jednog od glavnih krivaca za tešku životnu situaciju u Janji, pri čemu su naveli neke od primjera za koje su smatrali da se radi o tužiteljevom korištenju funkcije za lično bogaćenje i koji su

izrazili svoje mišljenje o tužitelju, pri čemu su oni samo vjerno prenijeli njihovo mišljenje, pa između ostalog, i da tužitelj nema potrebnu kvalifikaciju za poziciju dogradonačelnika Bijeljine. Posebno je u spornom tekstu navedeno da građani Janje smatraju da donaciju od 10.000 američkih dolara koju je tužitelj primio od turskog ambasadora u BiH niko nije vidio. Apelanti posebno ukazuju na to da sudovi tvrdnje koje su iznesene u tekstu pripisuju apelantima, iako su oni samo prenijeli tvrdnje i mišljenje "nekolicine građana Janje". Nadalje, ukazuju na to da su u tekstu prenijeli doslovno i istinito stavove nekolicine "janjarskih Bošnjaka" i da je sporni tekst pripremljen u skladu s etičkim kodeksom novinara, pa na taj način smatraju da tužitelja zapravo nisu ni oklevetali, niti su odgovorni za navode iznesene u tekstu, jer su samo objektivno prenijeli razmišljanja nekolicine nezadovoljnih stanovnika iz Janje. Osporavaju i činjenicu da tužitelj nikada nije uputio demanti na sporni tekst, a što mu je bila obaveza, o čemu sudovi nisu vodili računa. Zatim osporavaju i odluku o troškovima postupka koju su redovni sudovi zasnovali na odredbi člana 386. ZPP tvrdeći da je tužitelj u postupku uspio tek neznatno, odnosno 20%, pa da shodno tome nije bilo mjesta za primjenu člana 386. ZPP.

22. Apelanti su predložili da se apelacija usvoji i utvrdi kršenje njihovih prava na koja su se pozvali, te da se osporena presuda Okružnog suda ukine i predmet vrati tom sudu na ponovno suđenje u skladu s Evropskom konvencijom i Ustavom Bosne i Hercegovine, te da se Okružnom sudu naloži da u cijelosti odbije tužbeni zahtjev i tužitelj obaveže da apelantima naknadi troškove postupka shodno preciziranom troškovniku.

b) Odgovor na apelaciju

23. Okružni sud je u odgovoru na apelaciju sve prigovore ocijenio neosnovanim naglasivši da u svemu ostaje pri obrazloženju datom u osporenoj presudi.

24. Osnovni sud je naveo da presudom tog suda nisu povrijeđena prava apelanata na koja su se u apelaciji neosnovano pozvali.

25. U iscrpnom odgovoru na apelaciju tužiteljjev punomoćnik je sve apelacione prigovore ocijenio neosnovanim jer je u spornom tekstu neodgovorno objavljeno više neistina, odnosno tračeva o tužitelju, i to ne slučajno, jer je tužitelj opozicija vladajućoj strukturi na nivou Republike Srpske koji nije htio da se uključi u "obaranje" gradonačelnika Bijeljine Mičića. Navodi se, između ostalog, da je tužitelj zbog objavljivanja spornog teksta imao zdravstvene probleme koji su detaljno opisani u odgovoru. Još je naglašeno da apelanti očito imaju želju da im neko omogući da kleveću, vrijeđaju i sl. i da za to ne budu kažnjeni sve pod zaštitom prava na slobodu izražavanja na koju su se pozvali.

V. Relevantni propisi

26. U **Zakonu o zaštiti od klevete** ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 37/01) relevantne odredbe glase:

Opšti deo

Član 1. stav 1. tačka a)

Ovim zakonom uređuju se prihvatljiva ograničenja slobode izražavanja u pogledu građanske odgovornosti za štetu nanesenu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili prenošenjem nečeg neistinitog i potvrđuje da:

a) pravo na slobodu izražavanja, koje je garantovano Ustavom Republike Srpske i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, predstavlja jedan od osnova demokratskog društva, posebno kada se radi o pitanjima od političkog i javnog interesa;

Član 5.

Odgovornost za klevetu

(1) Svako poslovno sposobno lice koje prouzrokuje štetu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili prenošenjem

izražavanja nečeg neistinitog, identifikujući to lice trećem licu, odgovorno je za klevetu, ako je to lice prouzrokovalo štetu u svojstvu autora, urednika ili izdavača izražavanja, ili u svojstvu lica koje je na neki drugi način efikasno kontrolisalo sadržaj tog izražavanja, kao i pravno lice koje je objavilo izražavanje.

(2) Lice iz stava 1. ovog člana je odgovorno za izazvanu štetu ako je namjerno ili usled nepažnje iznijelo ili proneo izražavanje.

(3) Kada se izražavanje odnosi na pitanja od političkog ili javnog interesa, lice iz stava 1. ovog člana je odgovorno za izazvanu štetu iznošenjem ili prenošenjem izražavanja ako je to lice znalo da je izražavanje neistinito ili je nepažnjom zanemarilo neistinitost izražavanja. Isti standard odgovornosti primjenjuje se ako je oštećeni bio ili je javni službenik ili je kandidat za funkciju u javnom organu i ako vrši, prema opštem shvatanju javnosti, značajan uticaj na pitanja od političkog ili javnog interesa.

Obaveza ublažavanja

Član 8.

Tužilac u smislu ovog zakona preduzima sve potrebne mere da ublaži svu štetu uzrokovanu navodnim klevetničkim izražavanjem, a naročito uključujući zahtev za ispravku koju upućuje tuženom.

Naknada štete

Član 11. stav (1)

(1) Naknada štete vrši se isključivo sa namerom nadoknade štete nanesene ugledu oštećenog, a ta nadoknada mora biti proporcionalna prouzrokovanoj šteti. Pri utvrđivanju naknade štete, sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, naročito uključujući sve poduzete mere da bi se ublažila prouzrokovana šteta, kao što su: objavljivanje ispravke, opozivanje izjave ili izvinjenje, činjenicu da li je štetnik stekao novčanu korist učinjenim iznošenjem ili prenošenjem izražavanja, ili činjenicu da bi iznos dodeljene štete mogao imati za posledicu velike materijalne poteškoće ili bankrot štetnika.

Član 13.

Ovaj zakon je lex specialis u odnosu na sve druge zakone. Za sve što nije regulisano ovim zakonom primenjivaće se odredbe Zakona o obligacionim odnosima, Zakona o izvršnom postupku i Zakona o parničnom postupku koji su na snazi u Republici Srpskoj.

27. U **Zakonu o obligacionim odnosima** ("Službeni list SFRJ" br. 29/78, 39/85, 46/85 i 57/89; "Službeni glasnik Republike Srpske" br. 17/93, 3/96 i 39/03) relevantne odredbe glase:

Član 154. stav 1.

(1) Ko drugome prouzrokuje štetu dužan je naknaditi je, ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice.

Član 200.

(1) Za pretrpljene fizičke bolove, za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti, naruženosti, povrede ugleda, časti, slobode ili prava ličnosti, smrti bliskog lica, kao i za strah sud će, ako nađe da okolnosti slučaja, a naročito jačina bolova i straha i njihovo trajanje to opravdava, dosuditi pravičnu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete kao i u njenom odsustvu.

(2) Prilikom odlučivanju o zahtevu za naknadu nematerijalne štete, kao i o visini njene naknade, sud će voditi računa o značaju povređenog dobra i cilju kome služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom.

28. U **Zakonu o parničnom postupku** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 i 49/09) u tekstu koji je važio u relevantnom periodu bitne odredbe glase:

Član 7. stav (1)

(1) Stranke su dužne da iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i da izvode dokaze kojima se utvrđuju te činjenice.

Član 8.

Koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud na osnovu slobodne ocjene dokaza. Sud će savjesno i brižljivo ocijeniti svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno.

Član 127.

Ako se utvrdi da stranci pripada pravo na naknadu štete, na novčani iznos ili na zamjenjive stvari, ali se tačna visina iznosa, odnosno količina stvari ne može utvrditi ili bi se mogla utvrditi samo s nesrazmjernim teškoćama, sud će o ovom odlučiti, po svojoj ocjeni.

Član 386.

(1) Stranka koja u cjelini izgubi parnicu dužna je da protivnoj stranci naknadi troškove.

(2) Ako stranka djelimično uspije u parnici, sud može s obzirom na postignuti uspjeh, odrediti da svaka stranka podmiruje svoje troškove ili da jedna stranka naknadi drugoj srazmjeran dio troškova.

(3) Sud može odlučiti da jedna stranka naknadi sve troškove koje je druga stranka imala, ako protivna stranka nije uspjela samo u srazmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi.

(4) Prema rezultatu dokazivanja sud će odlučiti da li će troškove iz člana 385. stav 4. ovog zakona snositi jedna ili obje stranke ili će ti troškovi pasti na teret troškova suda.

Član 387.

(1) Pri odlučivanju koji će se troškovi nadoknaditi stranci sud će uzeti u obzir samo one troškove koji su bili potrebni radi vođenja parnice. O tome koji su troškovi bili potrebni, kao i o visini troškova, odlučuje sud ocjenjujući brižljivo sve okolnosti.

(2) Ako je propisana tarifa za nagrade advokata ili za druge troškove, ovi troškovi odmjeriće se po toj tarifi.

VI. Dopustivost

29. U skladu s članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

30. U skladu s članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome osporava, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako je podnesena u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku koji je koristio.

31. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Presuda Okružnog suda broj 80 0 P 049197 14 Gž od 15. augusta 2014. godine protiv koje nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, osporenu presudu apelanti su primili 29. augusta 2014. godine, a apelacija je podnesena 28. oktobra 2014. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz člana 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer ne postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neosnovana.

32. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

33. Apelanti osporavaju navedene presude tvrdeći da su tim presudama povrijeđena njihova prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 10. Evropske konvencije i člana 17. Evropske konvencije.

Pravo na slobodu izražavanja

34. Član II.3) Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

h) Slobodu izražavanja

35. Član 10. Evropske konvencije glasi:

(1) *Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo obuhvaća slobodu vlastitog mišljenja, primanja i saopćavanja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovaj član ne sprečava države da zahtijevaju dozvole za rad radio, televizijskih i kinematografskih preduzeća.*

(2) *Pošto ostvarivanje ovih sloboda povlači za sobom dužnosti i odgovornosti, ono se može podvrgnuti formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom i neophodnim u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, teritorijalnog integriteta ili javne sigurnosti, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprečavanja otkrivanja informacija dobivenih u poyjeranju, ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.*

a) Opći principi

36. Prema dobro utvrđenoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) i Ustavnog suda, sloboda izražavanja je suštinski osnov demokratskog društva i jedan od osnovnih uvjeta za njegov napredak, kao i za napredak svakog pojedinca. Ova sloboda se uz ograničenja iz stava 2. člana 10. Evropske konvencije ne odnosi samo na "informacije" ili "ideje" koje su primljene pozitivno ili se smatraju neuvredljivim ili prema njima nema stava, već i na one koje vrijeđaju, šokiraju i uznemiruju, što su zahtjevi pluralizma, tolerancije i slobodoumlja, bez kojih nema demokratskog društva (vidi Evropski sud, *Selistö protiv Finske*, presuda od 16. novembra 2004. godine, aplikacija broj 56767/00, stav 46, i Ustavni sud, Odluka broj AP 1203/05 od 27. juna 2006. godine). Ova sloboda ipak nije apsolutna i može biti ograničena zbog okolnosti i pod uvjetima navedenim u stavu 2. člana 10. Evropske konvencije pod kojima se javna vlast može miješati u uživanje slobode izražavanja. Stoga je ključna uloga i zadatak nezavisnog sudstva u svakome pojedinačnom slučaju jasno utvrditi granicu između opravdanih i potrebnih, te neopravdanih i nepotrebnih ograničenja, koja neki princip potvrđuje kao pravilo ili ga negira kao puku deklaraciju.

37. Evropski sud je također ukazao na to da test "neophodnosti u demokratskom društvu" zahtijeva da se pri odlučivanju je li prekršen član 10. Evropske konvencije odluči korespondira li "miješanje" domaćih vlasti u ovu slobodu "hitnoj društvenoj potrebi", je li proporcionalno legitimnom cilju koji se želi postići i jesu li razlozi i opravdanja koje su dali nadležni organi za takvo miješanje relevantni i dovoljni. S tim ciljem je potrebno utvrditi jesu li domaće vlasti primijenile standarde koji su u skladu s principima utjelovljenim u članu 10. Evropske konvencije, kao i jesu li domaće vlasti zasnovalle svoje odluke na prihvatljivoj analizi relevantnih činjenica. Također, mora se utvrditi je li postignut pravičan balans u zaštiti dviju vrijednosti garantiranih Evropskom konvencijom koje mogu biti u suprotnosti jedna drugoj: s jedne strane sloboda izražavanja iz člana 10. Evropske konvencije i, s druge strane, pravo lica koje je tekstem napadnuto da zaštiti svoju reputaciju, koje je zaštićeno članom 8.

Evropske konvencije u okviru prava na privatni život (vidi Evropski sud, *Chauvy i dr. protiv Francuske*, presuda od 29. juna 2004. godine, aplikacija broj 64915/01, stav 70).

38. Kako su i Evropski sud, a i Ustavni sud u svojim ranijim odlukama u vezi s istim pitanjem već ukazali, postoji jasna distinkcija između informacije (činjenice) i mišljenja (vrijednosne ocjene), zato što se postojanje činjenice može dokazati, a za istinu na osnovu vrijednosne ocjene ne može se dati dokaz (vidi Evropski sud, *Lingens protiv Austrije*, presuda od 8. jula 1986. godine, serija A, broj 103, stav 46, i Ustavni sud, Odluka broj *AP 1004/04* od 2. decembra 2005. godine). S druge strane, štampa igra veoma važnu ulogu u demokratskom društvu. Iako ne smije prekoračiti određene granice, naročito imajući u vidu zaštitu reputacije i prava drugih i potrebu sprječavanja objavljivanja povjerljivih informacija, dužnost štampe je, na način koji je u skladu s njezinim dužnostima i odgovornostima, pružiti i saopćiti informacije i ideje o svim pitanjima od javnog interesa, uključujući i informacije koje se tiču ponašanja zvaničnika vlasti. Ne samo da je dužnost štampe prenijeti takve informacije i ideje, već je i pravo javnosti dobiti takve informacije. Član 10. Evropske konvencije štiti ne samo suštinu iznesenih ideja i informacija već i formu u kojoj su one prenesene, a novinarska sloboda uključuje i određeni stepen pretjerivanja ili čak i provokacije (vidi Evropski sud, *Hrico protiv Slovačke*, presuda od 20. jula 2004. godine, aplikacija broj 49418/99, stav 40 [e]).

39. Također, član 10. Evropske konvencije ne garantira neograničenu slobodu izražavanja, čak ni kad se radi o izvještavanju štampe o ozbiljnim pitanjima od javnog interesa. Prema stavu 2. člana 10. Evropske konvencije, uživanje u slobodi izražavanja uključuje "dužnosti i obaveze" koje se primjenjuju i na štampu, a koje naročito postaju značajne kada se napada reputacija privatnih lica i kada se umanjuju "prava drugih". Zbog toga se u pogledu činjenica novinarima uzima u obzir odbrana da su postupali *bona fide* u nastojanju pružanja javnosti tačnih i pouzdanih informacija u skladu s novinarskom etikom (vidi već citiranu presudu *Selistö*, stav 54). U principu, odbrana na osnovu iskrene namjere jedna je vrsta zamjene za dokazivanje istinitosti. Kada novinar ima opravdan cilj, kada je u pitanju nešto značajno za javnost i kada su uloženi razumni naponi u potvrđivanje činjenica, mediji se neće smatrati odgovornim čak i u slučaju da se ispostavi da su činjenice bile neistinite.

40. Na kraju, malo je prostora unutar člana 10. stav 2. Evropske konvencije za ograničavanje političkog govora ili debate o pitanjima od javnog interesa. Štaviše, granice prihvatljivog kritizma su šire kad su u pitanju javne ličnosti kao što su političari, nego kad su u pitanju privatna lica. Za razliku od privatnih lica, javne ličnosti se neizbježno i svjesno stavljaju pred ocjenu javnosti, a njihove riječi i djela su izloženi pažljivijem ispitivanju javnosti, pa stoga moraju pokazati i veći stepen tolerancije (vidi već citiranu presudu *Hrico*, stav 40).

b) Primjena navedenih principa u konkretnom slučaju

41. Dovodeći navedene opće principe u vezu s činjenicama konkretnog predmeta, Ustavni sud zapaža da je osporenim odlukama došlo do miješanja u pravo apelanata na slobodu izražavanja jer su njima oni obavezani da tužitelju zbog navoda iz spornog teksta kojim su apelanatu narušili ugled i čast isplate naknadu na ime nematerijalne štete.

42. Potom, Ustavni sud zapaža da su osporene presude donesene na osnovu Zakona o zaštiti od klevete, ZOO-a i ZPP, te da je stoga miješanje u uživanje slobode izražavanja propisano zakonom. Ovi zakoni su javno objavljeni u službenom glasilu, njihov tekst je jasan, pristupačan i predvidljiv, a osim toga Zakon o zaštiti od klevete, kako je Ustavni sud već napomenuo u svojim ranije donesenim odlukama, pruža veći stepen zaštite slobode izražavanja od minimuma predviđenog Evropskom konvencijom.

43. Nadalje, Ustavni sud primjećuje da su osporene presude donesene u građanskoj parnici koju je pokrenuo tužitelj protiv apelanata zbog nanošenja štete njegovom ugledu, pa je jasno da je cilj miješanja zaštita "ugleda ili prava drugih" iz člana 8. Evropske konvencije, odnosno ugleda tužitelja, što je, svakako, legitiman cilj.

44. Kako je već rečeno, "cilj" na koji se osporene presude pozivaju jeste zaštita "ugleda ili prava drugih", a "sredstvo" je nalog suda apellantima da tužitelju nadoknade štetu koju su nanijeli njegovom ugledu. Da bi se dokazalo da je miješanje bilo "neophodno u demokratskom društvu" potrebno je dokazati da postoji "hitna društvena potreba" koja je tražila konkretno ograničenje u ostvarivanju slobode izražavanja. Hitna društvena potreba ogleđa se u uspostavljanju pravične ravnoteže između dva zaštićena dobra, a to su pravo slobode izražavanja, zaštićeno članom 10. Evropske konvencije i pravo pojedinca na zaštitu svog ugleda, zaštićeno članom 8. Evropske konvencije.

45. U vezi s pitanjem postojanja "hitne društvene potrebe", Ustavni sud zapaža da su redovni sudovi u osporenim presudama analizirali sporni tekst pod naslovom "Gdje je nestalo 10.000 dolara – Bošnjaci iz Janje kivni na Husu Zečkanovića" u kojem su apelanati prenijeli izjave nekolicine nezadovoljnih "janjarskih Bošnjaka" (iako je tokom postupka utvrđeno da se radi o samo jednom čovjeku) u kojem je tužitelj optužen za finansijske malverzacije i zloupotrebu službenog položaja u korist ličnih interesa, te je u vezi s tim navedeno da "od donacije u iznosu od 10.000 američkih dolara koju je tužitelj primio od turskog ambasadora u BiH niko nije vidio ni centa" što je posebno apostrofirano u naslovu spornog teksta. Ustavni sud prihvata zaključak redovnih sudova da ovaj dio spornog teksta predstavlja činjenične navode, a ne vrijednosne sudove. Također, Ustavni sud prihvata u cijelosti i stav redovnih sudova da istinitost ovih činjeničnih navoda apelanati nisu dokazali, niti su pokušali da dokažu, niti su prije prenošenja ovih informacija preduzeli razumne korake da provjere istinitost tih navoda, osim što se brane tvrdnjama da su zapravo samo doslovno i istinito prenijeli stavove nezadovoljnih "janjarskih Bošnjaka" što apelante, shodno članu 5. Zakona o zaštiti od klevete, ne ekskulpira od odgovornosti. Ustavni sud također zapaža da su redovni sudovi utvrdili da apelanati prije objavljivanja spornog teksta nisu raspolagali sa bilo kakvim informacijama o stanju u Janju, niti su provodili bilo kakva istraživanja u vezi sa eventualnim finansijskim ili drugim malverzacijama na tom području, pa se shodno svemu iznesenom u takvim okolnostima ne može izvesti zaključak da su apelanati postupali *bona fide* u nastojanju pružanja javnosti tačnih i pouzdanih informacija, u skladu s novinarskom etikom, na koju se pozivaju. Ustavni sud također zapaža da je tužitelj tokom postupka dostavio dokumentaciju vezanu za raspodjelu doniranih sredstava u iznosu od 10.000 američkih dolara, kojom je dokazao na koji način je donacija raspoređena u humanitarne svrhe.

46. Nadalje, Ustavni sud podsjeća na to da su informacije u spornom tekstu u kojem su apelanati prenijeli stav jednog nezadovoljnog "janjarskog Bošnjaka" bile usmjerene na diskvalifikaciju tužitelja koji je u to vrijeme obavljao funkciju dogradonačelnika Bijeljine i predsjednika Savjeta Mjesne zajednice Janja, koji je u tekstu etiketiran kao finansijski manipulator i kao lice nedoraslo funkciji koju obavlja imajući u vidu školsku spremu, a sve posebno u kontekstu donacije od 10.000 američkih dolara za koju je tužitelj dostavio dokaz na koji način je raspoređena. Ustavni sud smatra da, iako obavještavanje javnosti o eventualnim zloupotrebama koje čine javne ličnosti jeste legitiman cilj novinara i medija u demokratskom društvu, u okolnostima konkretnog slučaja opći interes koji dopušta pokretanje pitanja o eventualnim nezakonitim ponašanjima javnih ličnosti ne može se braniti iznošenjem informacija za koje nije utvrđena istinitost, koje predstavljaju napad na njihov ugled i koje

se zbog toga ne mogu smatrati kritikom koju su oni dužni tolerirati s obzirom na poslove i funkciju koju obavljaju. Stoga, Ustavni sud smatra da su redovni sudovi donošenjem osporenih presuda pravilno ocijenili postojanje "hitne društvene potrebe" uspostavljanja ravnoteže između slobode medija i zaštite tužiteljevog ugleda.

47. Nadalje, Ustavni sud ukazuje na to da se u konkretnom slučaju radi o naknadi nematerijalne štete zbog narušavanja časti i ugleda tužitelja, koji predstavljaju vrijednost čiju zaštitu ne treba dovoditi u pitanje. Ustavni sud podsjeća na to da je u svojim brojnim odlukama (vidi, između ostalih, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *AP 3222/12* od 12. januara 2016. godine, stav 47, dostupna na www.ustavnisud.ba) iznio stav da se prilikom pojmovnog određenja časti i ugleda svaka ljudska individua odlikuje tim kategorijama koje su sastavni, neodvojivi dio njezine ličnosti. Čast se najčešće definira kao skup nematerijalnih vrijednosti koje čovjek posjeduje kao ljudsko biće i kao pripadnik određene društvene zajednice, a stječe se rođenjem. S druge strane, o ugledu se najčešće govori kao o drugoj strani časti, tzv. vanjskoj časti koja podrazumijeva uvažavanje koje čovjek ima u društvenoj zajednici. Na taj način određeni, čast i ugled predstavljaju neodvojive kategorije koje se mogu posmatrati s različitih aspekata, pa i s aspekta njihove građanskopravne zaštite, pri čemu odmjerenje novčane naknade nematerijalne štete u pogledu načina utvrđivanja visine štete kao sankcije koja predstavlja miješanje u slobodu izražavanja vrlo delikatan i složen postupak s obzirom na veoma različitu moralno-psihičku konstituciju svakog pojedinca i sve ostale okolnosti pod kojima se dogodila šteta koja je za posljedicu imala povredu nematerijalnih dobara oštećenog.

48. U vezi s tim, nasuprot tvrdnjama apelanata prema kojima se šteta mora dokazati u smislu relevantnih odredaba ZOO-a u svakom pojedinačnom slučaju, Ustavni sud podsjeća na to da je u citiranoj odluci naglasio da ne postoji "lista dokaza" na osnovu kojih bi domaći sudovi procjenjivali koja bi sankcija predstavljala miješanje koje je proporcionalno cilju koji se želi postići, niti se može očekivati izvođenje dokaza kojim bi se na egzaktan način utvrdio "intenzitet i trajanje" nastale nematerijalne štete. Stoga, sudovi nisu ograničeni posebnim formalnim dokaznim sredstvima, naročito ne izvođenjem dokaza vještačenjem u pravcu utvrđivanja "jačine i trajanja duševnih boli" već prilikom odmjerenja sankcije redovni sudovi uzimaju u obzir niz faktora značajnih za konkretni predmet i na osnovu slobodne procjene utvrđuju relevantne okolnosti svakog konkretnog slučaja, pri čemu ne smije izostati prihvatljiva analiza relevantnih principa.

49. U kontekstu navedenog, imajući u vidu okolnosti konkretnog slučaja, Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju takva analiza redovnih sudova nije izostala. Naime, Ustavni sud zapaža da su redovni sudovi prilikom odmjerenja visine nematerijalne štete imali u vidu odredbe člana 11. Zakona o zaštiti od klevete, člana 200. ZOO-a, koje su doveli u vezu s članom 127. ZPP, te su ocjenjujući sve okolnosti konkretnog slučaja, uključujući i činjenicu da tužitelj lično nije preuzeo zakonom propisanu radnju iz člana 8. Zakona o zaštiti od klevete, ali da je saopštenje za javnost Savjeta Mjesne zajednice Janja u vidu demantija objavljeno 1. juna 2013. godine u istim novinama, te da je tužitelj posredstvom punomoćnika tražio da se objavi izvinjenje u tekstu u kojem bi bilo navedeno da je sporni tekst objavljen bez pouzdanih podataka, Ustavni sud smatra da redovni sudovi prilikom odmjerenja novčane naknade u iznosu od 2.000,00 KM, kao sankcije koja predstavlja miješanje u pravo na slobodu izražavanja, nisu postupali pukim automatizmom, niti proizvoljno, već su postupali u skladu s diskrecionim ovlaštenjem u okviru svoje slobodne procjene koja je ograničena isključivo zahtjevom proporcionalnosti izraženim u članu 10. Evropske konvencije, pri čemu nije izostala prihvatljiva analiza svih relevantnih principa.

Ustavni sud smatra da je mjera koja je preduzeta radi zaštite ugleda i časti tužitelja, odnosno dosuđivanje naknade štete u iznosu od 2.000,00 KM proporcionalna težini povrede njegovog ugleda, kao i težini miješanja sudova u slobodu izražavanja, te smatra da su osporene odluke donesene u skladu s članom 10. Evropske konvencije.

50. Na osnovu izloženog, Ustavni sud smatra da je miješanje u pravo apelanata na slobodu izražavanja bilo "neophodno u demokratskom društvu", te da stoga osporenim presudama nije prekršeno pravo apelanata na slobodu izražavanja.

51. Stoga, Ustavni sud zaključuje da u okolnostima konkretnog slučaja nema kršenja prava iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije.

Ostali navodi

52. Apelanti osporene presude dovode i u kontekst kršenja prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije u kontekstu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i proizvoljne primjene prava. Ustavni sud smatra da su takvi prigovori neosnovani jer su redovni sudovi za svoje odluke dali jasne i argumentirane razloge u kojima Ustavni sud ne uočava proizvoljnost niti u jednom segmentu, uključujući segment dosuđenih troškova postupka. Naime, Ustavni sud zapaža da je prvostepeni sud odluku o troškovima postupka donio primjenom čl. 386. stav (2) i 387. ZPP, pa imajući u vidu sadržaj citiranih odredaba Ustavni sud ne uočava proizvoljnost u obrazloženju Osnovnog suda da apelanti naknade troškove postupka razmjerno tužiteljevom djelomičnom uspjehu u predmetnoj parnici, pri čemu su detaljno, uz pozivanje na advokatsku tarifu i Zakon o sudskim taksama, naveli koji su to bili neophodni troškovi koji su tužitelju dosuđeni. Shodno navedenom, Ustavni sud smatra da su i ovi apelacioni prigovori neosnovani.

53. U odnosu na prigovore vezane za kršenje prava iz člana 17. Evropske konvencije, Ustavni sud podsjeća na to da je članom 17. Evropske konvencije propisano da "ništa u ovoj konvenciji ne može se tumačiti tako da podrazumijeva pravo bilo koje države, grupe ili lica da se upuste u bilo koju djelatnost ili izvrše neki čin koji je usmjeren na poništavanje bilo kog od navedenih prava i sloboda, ili na njihovo ograničavanje u mjeri većoj od one koja je predviđena Konvencijom". Iz navedenog proizlazi da ova odredba Evropske konvencije ne zasniva posebno individualno pravo nego predviđa pravilo tumačenja čiji je cilj zaštita ideja, kao i cilja same Evropske konvencije (vidi Ustavni sud, Odluka broj *U 62/01* od 5. aprila 2002. godine, stav 14. i Odluka o dopustivosti i meritumu broj *AP 90/06* od 6. jula 2007. godine, stav 38, dostupne na internetskoj stranici Ustavnog suda, www.ustavnisud.ba). Stoga, imajući u vidu prethodno izneseno u kontekstu apelacionih prigovora, Ustavni sud smatra da u okolnostima konkretnog slučaja ništa ne ukazuje na to da je u smislu člana 17. Evropske konvencije "poništeno bilo koje od navedenih prava i sloboda", odnosno da je postojalo "ograničenje u većoj mjeri od one koja je predviđena Konvencijom", pa shodno tome proizlazi da su i ovi navodi apelanata neosnovani.

VIII. Zaključak

54. Ustavni sud zaključuje da nema povrede prava na slobodu izražavanja iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije kada je osporenim odlukama sudova apelanata naloženo da tužitelju solidarno isplate naknadu na ime nematerijalne štete koja je nanesena ugledu i časti tužitelja iznošenjem neistinitih činjenica jer je "miješanje" bilo u skladu sa zakonom, imalo za cilj "zaštitu prava drugih" i bilo je "neophodna mjera u demokratskom društvu", čime je postignuta pravična ravnoteža između tužiteljevog prava na ugled i prava apelanata na slobodu izražavanja.

55. Ustavni sud zaključuje da nema ni povrede prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije kada iz obrazloženja presuda redovnih sudova ne proizlazi bilo kakva proizvoljnost koja bi za posljednju dovela do kršenja navedenog prava.

56. Ustavni sud, također, zaključuje da nema ni povrede prava iz člana 17. Evropske konvencije jer u okolnostima predmetnog slučaja ništa ne upućuje na zaključak da je "poništeno bilo koje od navedenih prava i sloboda", odnosno da je postojalo

"ograničenje u većoj mjeri od one koja je predviđena Konvencijom".

57. Na osnovu člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

58. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

K A Z A L O

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

677	Odluka o razrješenju dužnosti člana Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	1	Измјене и допуне Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине (српски језик)	45
	Одлука о разрјешењу дужности члана Савјета Регулаторне агендије за комуникације Босне и Херцеговине (српски језик)	1	Измјене и допуне Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине (босански језик)	88
	Odluka o razrješenju dužnosti člana Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	2		
678	Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju pet članova Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	2		
	Одлука о измјени Одлуке о именовану пет чланова Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштивање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине (српски језик)	2		
	Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju pet članova Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	2		
679	Izmjene i dopune Jedininstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	3		
			PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE	
			680 Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika (hrvatski jezik)	129
			Одлука о измјенама и допунама Одлуке о Комисији за очување националних споменика (српски језик)	129
			Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika (bosanski jezik)	129
			681 Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće pričuve (hrvatski jezik)	129
			Одлука о интервентном коришћењу средстава текуће резерве (српски језик)	130
			Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (bosanski jezik)	130
			VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE	
			682 Odluka o načinu raspodjele prenesenih namjenskih nerealiziranih sredstava uplaćenih na ime dodijeljenih GSM licencija (hrvatski jezik)	130
			Одлука о начину расподјеле пренесених намјенских нереализованих средстава уплаћених на име додијељених GSM лиценци (српски језик)	131
			Odluka o načinu raspodjele prenesenih namjenskih nerealiziranih sredstava uplaćenih na ime dodijeljenih GSM licenci (bosanski jezik)	132
			683 Odluka o dopuni Odluke o upravljanju tarifnim kvotama utvrđenim Protokolom uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji (hrvatski jezik)	133

	Одлука о допуни Одлуке о управљању тарифним квотама утврђеним Протоколом уз Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране, и Босне и Херцеговине, с друге стране, како би се узело у обзир приступање Републике Хрватске Европској унији (српски језик)	133	Одлука о висини новчане накнаде за рад чланова Савјета за статистику Босне и Херцеговине (српски језик)	141
	Одлука о допуни Одлуке о управљању тарифним квотама утврђеним Протоколом уз Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране, и Босне и Херцеговине, с друге стране, како би се узело у обзир приступање Републике Хрватске Европској унији (bosanski jezik)	133	Odluka o visini novčane naknade za rad članova Vijeća za statistiku Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	142
684	Одлука о допуни Одлуке о утврђивању Царинске тарифе за 2017. годину (српски језик)	134	Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće proračunske pričuve (hrvatski jezik)	142
	Одлука о допуни Одлуке о утврђивању Царинске тарифе за 2017. годину (bosanski jezik)	134	Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće budžetske rezerve (bosanski jezik)	143
685	Одлука о измјенама и допунама Одлуке о успостављању интересорне радне групе за provedbu projekta za izgradnju kapaciteta u oblasti cyber kriminala - iPROCEEDS (српски језик)	134	Rješenje za ovlašćivanje službenog panela za senzorsku analizu djevičanskih maslinovih ulja u svrhu službene kontrole (hrvatski jezik)	143
	Одлука о измјенама и допунама Одлуке о успостављању интересорне радне групе за provedbu projekta za izgradnju kapaciteta u oblasti cyber kriminala - iPROCEEDS (bosanski jezik)	134	Rješenje za ovlašćivanje službenog panela za organoleptičku analizu djevičanskih maslinovih ulja u svrhu službene kontrole (bosanski jezik)	144
	Одлука о именовану Комисије за контролу робе двојне намјене (српски језик)	135	Rješenje za ovlašćivanje službenog panela za organoleptičku analizu djevičanskih maslinovih ulja u svrhu službene kontrole (bosanski jezik)	144
686	Одлука о именовану Комисије за контролу робе двојне намјене (bosanski jezik)	135	Popis predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Radne skupine za političke kriterije, Radne skupine za ekonomske kriterije i Radne skupine za reformu javne uprave (hrvatski jezik)	144
	Одлука о именовану Комисије за контролу робе двојне намјене (српски језик)	136	Листа предсједавајућих и замјеника предсједавајућих Радне групе за политичке критеријуме, Радне групе за економске критеријуме и Радне групе за реформу јавне управе (српски језик)	145
687	Одлука о критеријумима за расподјелу текућих грантова одобрених Министарству ванјске трговине и економских односа Босне и Херцеговине за подршку сајамским и другим манифестацијама и активностима у земљи и иностранству у сврху промоције домаће производње у 2017. години (српски језик)	137	Листа предсједавајућих и замјеника предсједавајућих Радне групе за политичке критерије, Радне групе за економске критерије и Радне групе за реформу јавне управе (bosanski jezik)	145
	Одлука о критеријумима за расподјелу текућих грантова одобрених Министарству спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине за подршку сајамским и другим манифестацијама и активностима у земљи и иностранству у сврху промоције домаће производње у 2017. години (bosanski jezik)	137	BOSNA I HERCEGOVINA UPRAVA ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE	
688	Одлука о висини новчане накнаде за рад чланова Вјеча за статистику Босне и Херцеговине (српски језик)	139	692 Poslovnik o radu Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje (hrvatski jezik)	146
	Одлука о висини новчане накнаде за рад чланова Вјеча за статистику Босне и Херцеговине (bosanski jezik)	139	Пословник о раду Управног одбора Управе за индиректно опорезивање (српски језик)	151
		140	Пословник о раду Управног одбора Управе за индиректно опорезивање (bosanski jezik)	157
		141	693 Pravilnik o izgledu i sadržaju službene iskaznice i službene značke u Upravi za neizravno oporezivanje (hrvatski jezik)	162
		141	Правилник о изгледу и садржају службене легитимације и службене значке у Управи за индиректно опорезивање (српски језик)	164
		141	Правилник о изгледу и садржају службене исказнице и службене значке у Управи за индиректно опорезивање (bosanski jezik)	167
		141	DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU - DERK	
		141	694 Odluka o izboru predsjedatelja Državne regulatorne komisije za električnu energiju (hrvatski jezik)	170
		141	Одлука о избору предсједавајућег државне регулаторне комисије за електричну енергију (српски језик)	170
		141	Odluka o izboru predsjedavajućeg Državne regulatorne komisije za električnu energiju (bosanski jezik)	170
		141	695 Odluka o izmjeni Odluke o tarifama za sustavnu i pomoćne usluge (hrvatski jezik)	171
		141	Одлука о измјени Одлуке о тарифама за системску и помоћне услуге (српски језик)	171

	Odluka o izmjeni Odluke o tarifama za sistemsku i pomoćne usluge (bosanski jezik)	171		Odluka o imenovanju sudije Vrhovnog suda Federacije BiH (bosanski jezik)	181
696	Zaključak o obustavi postupka (hrvatski jezik)	171	705	Odluka o imenovanju dodatnog suca u Kantonalni sud u Sarajevu (hrvatski jezik)	181
	Zaključak o obustavi postupka (srpski jezik)	172		Odluka o imenovanju dodatnog sudije u Kantonalni sud u Sarajevu (srpski jezik)	182
	Zaključak o obustavi postupka (bosanski jezik)	173		Odluka o imenovanju dodatnog sudije u Kantonalni sud u Sarajevu (bosanski jezik)	182
URED ZA VETERINARSTVO BOSNE I HERCEGOVINE					
697	Odluka o izmjeni i dopuni Programa mjera zdravstvene zaštite životinja i njihovog provođenja u 2017. godini (hrvatski jezik)	173	706	Odluka o imenovanju suca u Kantonalni sud u Širokom Brijegu (hrvatski jezik)	182
	Odluka o izmjeni i dopuni Programa mjera zdravstvene zaštite životinja i njihovog provođenja u 2017. godini (srpski jezik)	173		Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Širokom Brijegu (srpski jezik)	183
	Odluka o izmjeni i dopuni Programa mjera zdravstvene zaštite životinja i njihovog provođenja u 2017. godini (bosanski jezik)	174	707	Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Sokocu (hrvatski jezik)	183
AGENCIJA ZA POŠTANSKI PROMET BOSNE I HERCEGOVINE					
698	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o visini troškova za izdavanje licencija i visini naknade za obavljanje poštanskih usluga (hrvatski jezik)	174	708	Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Prijedoru (hrvatski jezik)	184
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o visini troškova za izdavanje licenci i visini naknade za obavljanje poštanskih usluga (srpski jezik)	174		Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Prijedoru (srpski jezik)	185
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o visini troškova za izdavanje licenci i visini naknade za obavljanje poštanskih usluga (bosanski jezik)	175	709	Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Prijedoru (hrvatski jezik)	185
VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE					
699	Odluka o poništenju Odluke o imenovanju tužitelja u Okružno javno tužiteljstvo u Prijedoru (hrvatski jezik)	176	710	Odluka o imenovanju suca u Okružni privredni sud u Prijedoru (hrvatski jezik)	186
	Odluka o poništenju Odluke o imenovanju tužioca u Okružno javno tužilaštvo u Prijedoru (bosanski jezik)	176		Odluka o imenovanju sudije u Okružni privredni sud u Prijedoru (srpski jezik)	186
	Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Sokocu (srpski jezik)	184		Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Sokocu (bosanski jezik)	184
700	Odluka o prestanku mandata (hrvatski jezik)	177		Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Sokocu (bosanski jezik)	184
	Odluka o prestanku mandata (srpski jezik)	177		Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Prijedoru (hrvatski jezik)	185
	Odluka o prestanku mandata (bosanski jezik)	177		Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Prijedoru (srpski jezik)	185
701	Odluka o imenovanju suca u Kantonalni sud u Širokom Brijegu (hrvatski jezik)	178	709	Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Prijedoru (hrvatski jezik)	185
	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Širokom Brijegu (srpski jezik)	178		Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Prijedoru (srpski jezik)	186
	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Širokom Brijegu (bosanski jezik)	178		Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Prijedoru (bosanski jezik)	186
702	Odluka o imenovanju suca u Kantonalni sud u Bihacu (hrvatski jezik)	179	710	Odluka o imenovanju suca u Okružni privredni sud u Prijedoru (hrvatski jezik)	186
	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Bihacu (srpski jezik)	179		Odluka o imenovanju sudije u Okružni privredni sud u Prijedoru (srpski jezik)	186
	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Bihacu (bosanski jezik)	179		Odluka o imenovanju sudije u Okružni privredni sud u Prijedoru (bosanski jezik)	187
703	Odluka o imenovanju suca u Kantonalni sud u Mostaru (hrvatski jezik)	179	711	Odluka o imenovanju suca u Okružni privredni sud u Prijedoru (hrvatski jezik)	187
	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Mostaru (srpski jezik)	180		Odluka o imenovanju sudije u Okružni privredni sud u Prijedoru (srpski jezik)	187
	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Mostaru (bosanski jezik)	180		Odluka o imenovanju sudije u Okružni privredni sud u Prijedoru (bosanski jezik)	188
704	Odluka o imenovanju suca Vrhovnog suda Federacije BiH (hrvatski jezik)	180	712	Odluka o imenovanju dodatnog suca u Osnovni sud u Prijedoru (hrvatski jezik)	188
	Odluka o imenovanju sudije Vrhovnog suda Federacije BiH (srpski jezik)	181		Odluka o imenovanju dodatnog sudije u Osnovni sud u Prijedoru (srpski jezik)	189
	Odluka o imenovanju sudije Vrhovnog suda Federacije BiH (bosanski jezik)	181		Odluka o imenovanju dodatnog sudije u Osnovni sud u Prijedoru (bosanski jezik)	189
			713	Odluka o imenovanju tužitelja u Okružno javno tužiteljstvo u Prijedoru (hrvatski jezik)	189
				Odluka o imenovanju tužioca u Okružno javno tužilaštvo u Prijedoru (srpski jezik)	189
				Odluka o imenovanju tužioca u Okružno javno tužilaštvo u Prijedoru (bosanski jezik)	190
			714	Odluka o produženju mandata dodatnom sudu u Općinskom sudu u Travniku (hrvatski jezik)	190
				Odluka o produženju mandata dodatnom sudu u Općinskom sudu u Travniku (srpski jezik)	190
				Odluka o produženju mandata dodatnom sudu u Općinskom sudu u Travniku (bosanski jezik)	191
			715	Odluka o produženju mandata dodatnom sudu u Općinskom sudu u Cazinu (hrvatski jezik)	191
				Odluka o produženju mandata dodatnom sudu u Općinskom sudu u Cazinu (srpski jezik)	191
				Odluka o produženju mandata dodatnom sudu u Općinskom sudu u Cazinu (bosanski jezik)	191

	Odluka o produženju mandata dodatnom sudiji u Općinskom sudu u Cazinu (bosanski jezik)	191		Odluka o produženju mandata dodatnom sudiji u Općinskom sudu u Gradačcu (bosanski jezik)	196
716	Odluka o produženju mandata dodatnom sucu u Općinskom sudu u Velikoj Kladuši (hrvatski jezik)	192	721	Odluka o produženju mandata dodatnom sucu u Općinskom sudu u Tuzli (hrvatski jezik)	196
	Одлука о продужењу мандата додатном судији у Опћинском суду у Великој Кладуши (српски језик)	192		Одлука о продужењу мандата додатном судији у Опћинском суду у Тузли (српски језик)	197
	Odluka o produženju mandata dodatnom sudiji u Općinskom sudu u Velikoj Kladuši (bosanski jezik)	192	722	Odluka o produženju mandata dodatnom sucu u Općinskom sudu u Tuzli (bosanski jezik)	197
717	Odluka o produženju mandata dodatnom sucu u Kantonalnom sudu u Sarajevu (hrvatski jezik)	193		Одлука о продужењу мандата додатном судији у Опћинском суду у Тузли (српски језик)	198
	Одлука о продужењу мандата додатном судији у Кантоналном суду у Сарајеву (српски језик)	193		Odluka o produženju mandata dodatnom sudiji u Općinskom sudu u Tuzli (bosanski jezik)	198
	Odluka o produženju mandata dodatnom sudiji u Kantonalnom sudu u Sarajevu (bosanski jezik)	193	723	Odluka o produženju mandata dodatnom sucu u Općinskom sudu u Tuzli (hrvatski jezik)	198
718	Odluka o produženju mandata dodatnom sucu u Općinskom sudu u Gradačcu (hrvatski jezik)	194		Одлука о продужењу мандата додатном судији у Опћинском суду у Тузли (српски језик)	198
	Одлука о продужењу мандата додатном судији у Опћинском суду у Градачцу (српски језик)	194		Odluka o produženju mandata dodatnom sudiji u Općinskom sudu u Tuzli (bosanski jezik)	199
	Odluka o produženju mandata dodatnom sudiji u Općinskom sudu u Gradačcu (bosanski jezik)	194			
719	Odluka o produženju mandata dodatnom sucu u Općinskom sudu u Gradačcu (hrvatski jezik)	195			
	Одлука о продужењу мандата додатном судији у Опћинском суду у Градачцу (српски језик)	195	724	Odluka broj AP 4408/14 (hrvatski jezik)	199
	Odluka o produženju mandata dodatnom sudiji u Općinskom sudu u Gradačcu (bosanski jezik)	195		Одлука број АП 4408/14 (српски језик)	205
	Odluka o produženju mandata dodatnom sucu u Općinskom sudu u Gradačcu (bosanski jezik)	195	725	Odluka broj AP 4408/14 (bosanski jezik)	211
720	Odluka o produženju mandata dodatnom sucu u Općinskom sudu u Gradačcu (hrvatski jezik)	195		Odluka broj AP 4632/14 (hrvatski jezik)	216
	Одлука о продужењу мандата додатном судији у Опћинском суду у Градачцу (српски језик)	196		Одлука број АП 4632/14 (српски језик)	223
				Odluka broj AP 4632/14 (bosanski jezik)	229
				USTAVNI SUD	
				BOSNE I HERCEGOVINE	

Nakladnik: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za nakladnika: tajnik Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Bojan Ninković - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Ravnatelj: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Ravnatelj: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050 faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044, 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFKA BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Tisak: GIK "OKO" d.d. Sarajevo - Za tiskaru: Mevludin Hamzić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obvezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za II polugodište 2017. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 240,00 KM